„MENESTREL LA CURȚILE DORULUI“

Convorbire cu Tudor GHEORGHE

Evoluție explozivă într-un gen insolit, îngemănare de ancestrală baladă populară cu muzică originală, fac dezarmantă aproape modestia sa, în culise ca și pe scenă.

Tudor Gheorghe aproape nu-mi dă timp să încep :

— Nu-i așa că o să mă-ntrebați „ce v-a determinat să alegeți acest stil ?“ etc. ? Ei bine, m-am născut la țară, într-un sat care mai tîrziu a dispărut sub ochii mei ; s-a urbanizat. Se numește Podari. Frumos nume, nu ? Încă de pe vremea lui Iancu Jianu, se trecea Jiul cu un pod umblător. Oltenii strigau de pe malul celălalt : „Măi podare, vino de-mi trece carul peste Jii“ — și de aici a rămas numele satului. Dar, ce spuneam ? Crescînd la țară, mi-am descoperit veleități de culegător de folclor.

— Dar... ideea ? Ceea ce faceți acum nu e simplu folclor.

— Ideea mi-a „fulgerat“ acum trei ani. După ce mi-am dat seama că folclorul oltenesc nu mai are nici

Tudor Gheorghe

o taină pentru mine, în sens epic.

— Și de trei ani ?

— De trei ani muncesc mult. Am pornit de la un fir de voce ; aveam o voce... Or, eu, ați văzut, în timpul recitalului nu folosesc microfonul, dar sala trebuie să răsune de parcă aș cînta pe un vîrf de munte. Apoi am învățat armoniile chitarei, ca să mă acompaniez.

— Principii muzicale ?

— Cînt „după ureche“ — din păcate n-am studii muzicale. Cînt „din mine“. Pot să cînt despre orice pe lume. Brodez. Cînd simt că un cîntec a căpătat osatură — înregistrez.

— Improvizați și pe scenă ?

— Încă nu am ajuns în stadiul acesta, deși tind către el. Nu vreau să recurg la expediente.

— Versurile baladelor vă aparțin ?

— În mare parte. Nu sînt un poet prea bun. Uneori folosesc doar cuvinte, fără rimă. Cînd nu reușesc, recurg la Blaga, Arghezi, Ion Barbu sau păstrez versurile populare anonime.

— Dar teatrul ?

— Nu renunț nici la teatru. Susțin roluri din cînd în cînd la Craiova.

— Ce va urma ?

— Deocamdată periplurl prin Transilvania, Moldova, Țara Oașului. Trebuie să cunosc bine, de la sursă folclorul pe regiuni. Învăț să cînt la cobză, fluier, cimpoi. Proiectez un mare spectacol. Cred în el ! Dar vreau să rămînă secret.

Cornelia DRAGUȘIN

Cu ocazia prezentării la Paris a ultimului său film „Căderea zeilor“, regizorul italian Luchino Visconti a organizat o conferință de presă. Cu acest prilej, Visconti a anunțat că principala interpretă a viitorului său film va fi Brigitte Bardot, care, pentru a confirma parcă această neașteptată veste, s-a fotografiat cu cunoscutul regizor italian

Așa s-a prezentat reputata actriță engleză Vanessa Redgrave cu prilejul unei emisiuni a televiziunii engleze. Ea a răspuns la o serie de întrebări privind unele probleme sociale, de familie și viitoarea sa activitate artistică, ținîndu-l în brațe pe micuțul Carlo Gabriel, al treilea copil al său.

ECOURI • ECOURI

CHARLES CHAPLIN însoțit de soția sa Ona și șase din copiii săi se află în Irlanda. El a declarat reprezentanților presei că a sosit aici pentru a căuta o regiune propice pentru viitorul său film. După cum se știe, el lucrează de peste doi ani la scenariul filmului „Capriciul“ în care două roluri principale vor fi interpretate de fiicele sale, Josephine și Victoria.

VIITORUL film al lui Claude Lelouch se intitulează „Povestea unui vagabond“. Eroul principal este interpretat de Jean-Louis Trintignant. Soția lui Claude Lelouch își va face debutul ca interpretă în distribuția acestui film.

POVESTEA reală a unei tinere fete din Sicilia, Franca Viola, care a refuzat să se mărite conform tradiției, cu răpitorul ei, a inspirat pe regizorul Damiano Damiani pentru a realiza un film cu acest subiect. Pentru rolul principal a fost reținută o tînără studentă, Ornella Muti.

TRAGICA istorie a Beatricei Cenci a fost din nou transpusă pe ecran, de această dată în regia lui Lucio Fulci. Interpreta rolului titular este Adrienne La Russa, în rolul tatălui ei, Francesco Cenci, actorul Georges Wilson.

„DOMICILIU CONJUGAL“ se intitulează noul film al regizorului francez Francois Truffaut, considerat a fi ultimul capitol al suitei de filme începută în 1959 cu „Cele patru sute de lovituri“ și continuată cu scheciul „Iubirea la douăzeci de ani“ și „Sărutări furate“. Este cronica unui cuplu tînăr în lumea anului 1970.

DIN CAUZA unui incendiu produs la studiourile „Victorine“ din Franța, filmările la coproducția franco-suedeză „Nana“ au fost temporar sistate. Este vorba de o nouă ecranizare a celebrului roman al lui Emile Zola, regizată de Mac Ahlberg, avînd în fruntea distribuției pe actrița Anna Gael.

„Eu, un zeu trist“ filmul realizat de Antonin Kachlik după o nuvelă de Milan Kundera (autor și al scenariului) este o mică poveste de dragoste prezentată cu multă ironie. Eroul, cam matur, al întîmplărilor este actorul praghez Milos Kopecky. Fotografia redă o imagine din film.

LUCIA BOSE, Francisco Rabal și Thomas Millan au fost aleși de regizorul Julio Coll pentru realizarea unei coproducții spaniole-chiliene intitulată „Araucana“.

SEVERINA TENEVA este eroina filmului bulgar de spionaj „Domnul Nimeni“ pe care l-a realizat Ivan Terziev după un scenariu de Bogomil Rainov. Interpretul rolului titular este actorul Kosta Tonev.

MICHEL SIMON, la respectabila sa vîrstă de peste trei sferturi de veac, va interpreta rolul unui bătrîn savant mizantrop care trăiește singur împreună cu valetul său pînă în ziua cînd o tînără americană pătrunde în acest univers izolat împreună cu o bandă veselă de prieteni. Titlul filmului nu a fost încă ales, dar el va marca debutul ca regizor al lui Gérard Brach, scenaristul reputatului cineast Roman Polanski („Repulsie“, „Balul vampirilor“).

REGIZORUL John Schlessinger (autorul cunoscutului „Billy mincinosul“) a început la Londra să turneze primele secvențe ale filmului „O duminică tristă“, în care interpreții principali sînt Glenda Jackson, Ian Bannen și Murray Head. Cele trei personaje, o femeie divorțată, un medic și un tînăr artist sînt eroii unei întîmplări sentimentale a cărei acțiune se petrece în numai zece zile.

EMMANUELLE RIVA, Maurice Ronet, Sylva Koscina și alții figurează pe genericul filmului „Modificarea“, o coproducție franco-italiană. Este povestea unui voiaj Paris—Roma, pe parcursul căruia este redată viața mai multor personaje. Surpriza acestei călătorii o reprezintă tocmai „modificarea“ intențiilor, a sentimentelor personajului principal, interpretat de Maurice Ronet.

TEATRUL DE COMEDIE ÎN PLINĂ ACTIVITATE

Pentru că ne-a obișnuit cu premiere puține dar cu succese durabile, de cîte ori o nouă piesă intră în repetiție la Teatrul de Comedie apariția ei pe scenă este așteptată cu interes și nerăbdare. Cum în curînd o asemenea premieră va avea loc, ne-am gîndit să oferim cititorilor noștri cîteva date în legătură nu numai cu textul, ci și cu activitatea acestui teatru, ce și-a cîștigat și continuă să-și cucerească un public statornic.

Peste cîteva zile, deci, o premieră cu o nouă piesă românească ! Scrisă de Ștefan Haralamb și H. Salem, „Comedia întrebărilor“, plecînd de la interogațiile cele mai simple și mai curente din viața cotidiană, dovedește că poți ajunge să-ți pui întrebări în legătură cu problemele cele mai grave ale existenței, bineînțeles, dacă încerci să fii consecvent pînă la capăt, să urmărești toate sensurile și implicațiile interogației. Fiecare dintre cele trei acte pornește de la o asemenea întrebare cotidiană, ce poate figura ca un motto. Astfel, „ce mai faci, tovarășe Pavel ?“, „unde vine strada Clemenței“ și „cine sînt eu ?“ sînt asemenea motto-uri generatoare de serioase discuții desfășurate în cadrul unor amuzante situații. Fiind o comedie a întrebărilor se mai ridică încă una „cum va primi publicul noua piesă ?“. Dar succesele de pînă acum ale teatrului sînt totuși o garanție.

Ne permitem asemenea notații optimiste gîndindu-ne la spectaculoase cifre : „Opinia publică“ de Aurel Baranga a împlinit 300 de reprezentații, iar „Nicnic“ de Anca Bursan și Gh. Panco se apropie de 250. În plus distribuția noii premiere cuprinde actori ce gireză prin propriul talent : Cornel Vulpe, Constantin Băltărețu, Mircea Constantinescu, Nineta Gusti, Mircea Balaban, Mihai Păladescu, Aurel Giurumia și alții.

Printre activitățile demne de luat în seamă ale teatrului se numără și organizarea de expoziții. După cea de ceramică purtînd semnătura lui Alexandru Bogoși, profesor la școala de artă populară din Baia Mare, în această săptămînă s-a deschis expoziția de grafică a Maiei Damadian. În scurta vizită informativă pe care am făcut-o la Teatrul de Comedie ni s-a mai destăinuit că se pregătește un „musical“. Nimeni n-a vrut să ne dea însă amănunte. Așa că așteptăm și această surpriză !

Marioara Tănase

interpretă a cîntecului popular ardelenesc

Tînăra cu ochi negri, adînci și neliniștiți, cu vocea caldă și gravă știe nu mai puțin de 200 de cîntece. Le-a învățat acasă, în copilărie, le-a cules în satele ardelene ani la rînd, în căutările ei de fiecare vară. Le-a surprins doinirea lor tulburătoare, le-a împrumutat căldura și tinerețea ei, le-a dăruit dragostea ei de viață.

Cînd îngînă trist, doina de nuntă, „Mamă, numai o fată ai“ Marioara Tănase își revede mama care o urmărește înduioșată, de acolo, din Sighișoara ei natală, prin intermediul radioului, televizorului sau discului. Cînd rostește cuvintele cîntecului, care a trecut de cîțiva ani granițele țării : „Țarina de la Găina“, reînnoadă firele unei emoții plăcute. Este unul din cîntecele cu care ansamblul românesc a cîștigat marele premiu „Templul de aur“ la Agrigento — Italia, la Festivalul internațional de folclor în 1968. Cînd glasul ei susură cuvintele romanței „Te-ai strecurat în mine dragoste“, gîndul îi aleargă la acela care i-a stat și-i stă alături, încurajînd-o, îndemnînd-o cu dragoste, cu stima, cu căldura unui sot înțelegător.

În țară sau peste hotare, în turneele lungi din sate sau din orașe, Marioara Tănase, tînăra interpretă din ansamblul Uniunii Generale a Sindicatelor poartă cu sine și dăruiește cu generozitate focul și dorul cîntecelor populare ale plaiurilor ardelenești.

SHAKESPEARE ȘI LORCA LA OPERĂ

Se vorbește în unele cercuri de amatori ai muzicii despre o criză a teatrului liric. După dispariția lui Verdi, Mozart, Wagner, susțin unii muzicologi, opera a intrat în umbră, iar încercările ce s-au făcut de a o aduce la nivelul marilor creații n-au reușit să-i redea vechea celebritate. Opera modernă este privită cu neîncredere deși în repertoriul de astăzi al teatrelor muzicale sînt incluse în mod curent lucrări care se bucură de atenția auditorilor. Asistăm oare la o atit de prelungită perioadă de criză a operei ? Această întrebare i-am pus-o recent la Budapesta, compozitorului maghiar Sandor Szokolay, un tînăr muzician cu o remarcabilă activitate, în special în această direcție. Răspunsul lui a fost categoric — Nu !

Sandor Szokolay nu a negat existența unei perioade de încetinire în viața operei, care nu echivalează însă cu o criză, deoarece opera s-a scris și după apariția capodoperelor, dar se poate spune că astăzi asistăm la un adevărat reviriment pe plan internațional.

După cum am aflat, despre așa-zisa criză a operei, s-a discutat mult și în Ungaria. Au apărut studii, cărți chiar consacrate drumului operei moderne, culminînd cu o carte de curînd apărută, a tînărului muzicolog Imre Fabian. Concluzia la care ajunge muzicologul, referitor la pretinsa criză este netă : **Opera modernă face pași apăsați pe solul afirmării, bineînțeles, utilizînd mijloace noi.**

Compozitorul n-are mai mult de 35 de ani. Este optimist în legătură cu drumul operei moderne maghiare, bizuindu-se nu numai pe lucrările sale, ci și pe ale altor compozitori, între care și Emil Petrovics cu „Acesta e războiul“, dramă muzicală reprezentată în Franța, R. D. G., Iugoslavia. Tot el a terminat anul trecut opera „Crimă și pedeapsă“ după romanul lui Dostoievski, de asemenea jucată și în străinătate. E de menționat și Ferenc Farkaș, mai ales cu opera comică „Scrinul magic“.

Predilecția lui Sandor Szokolay se îndreaptă spre lucrările literare clasice. Cu un interes viu a fost primită opera „Hamlet“, după cunoscuta dramă a lui Shakespeare. Din repertoriul shakespearian urmează „Machbeth“ și apoi altele.

— Dramaturgia marelui Wil — ne-a spus compozitorul — mă atrage foarte mult prin faptul că găsesc în ea conflicte și personaje proeminente ce-mi

ÎNTR-O DUPĂ AMIAZĂ CU COMPOZITORUL MAGHIAR SANDOR SZOKOLAY

sugerează texte melodice cu contraste puternice. Aceasta m-a captat și în scrierea operei „Nopți însingerate“ după Garcia Lorca.

Reprezentată în Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, Iugoslavia, Franța și recent în Finlanda (Opera din Helsinki a făcut un turneu la Budapesta interpretînd și „Nopți însingerate“), noua lucrare a lui Szokolay a întrunit cele mai bune aprecieri ale criticii. După părerea criticului de artă Denes Szantho, „calitățile ei melodice, instrumentale, nuanțele ei folclorice, forța dramatică a textului și muzicii îi rezervă o carieră mondială“.

Opera „Hamlet“ oferă interpretului principal — cu rol de tenor — un text ce-l onorează pe orice cîntăreț și-i evidențiază calitățile vocale. Vorbind despre preocupările lui Szokolay, mă gîndeam la Pascal Bentoiu, compozitor atras și el de drama clasică, cu lucrări interesante și curajoase. Bentoiu a **scris în 1968, pentru radio, un foarte original „Hamlet“ și tot în același an primea premiul Radioteleviziunii italiene pentru opera „Jertfirea Ifigeniei“ după Euripide.** Această asociere m-a făcut să-l înțeleg mai bine pe Szokolay în îndîrjirea cu care se dedică operei.

Scrierile lui, după cum spuneam mai înainte, au în vedere tehnica muzicală a acestor ani. Asta înseamnă că ele nu respectă ad literam vechea formulă a operei clasice.

— Cum se împacă publicul cu modernitatea operelor dv ?.

— M-am așteptat de la început la o anumită reacție din partea lui. Nu m-a speriat gîndul că s-ar putea ca unora să nu le placă ce-am scris. Dar opera modernă, fără a se rupe de genul ei specific, trebuie să fie în pas cu creația contemporană, să adopte soluții noi.

Ne-am despărțit de Szokolay pentru a-i ușura permanenta lui fugă între masa de lucru, catedra universitară și scena operei, în jurul căreia se află ori de cîte ori au loc spectacole cu lucrările sale. Căci, Szokolay este cel mai bun apărător al calității interpretărilor, al prezentării onorabile în fața publicului. Pentru că tînărului compozitor maghiar nu-i este indiferentă opinia publicului și fiindcă nu-i place să semneze lucrări lipsite de antetul originalității.

Constantin SIRBU

Scenă din spectacolul „Nopți însingerate“

TINEREȚEA FĂRĂ BĂTRÎNEȚE A LUI ANTON PANN

Poate nicăieri ca în acest oraș al tinereții și dragostei sale, în Rîmnicu Vîlcea, păstrător al unor relicve legate de neostenita lui căutare de frumusețe, nu trăiește mai viu spiritul de trubadur isteț și limbut al lui Anton Pann.

Aici se află casa cu pridvor înalt unde și-a trăit anii vîlceni profesorul de „musichie“, tot aici își înalță turlele zvelte biserica în care a răsunat vocea plină de har a cîntărețului de strană și nu departe, forfota pestriță a bîlciurilor din Rîureni, în care culegătorul de snoave, „proverburi“, și cuvinte de duh trebuie să fi găsit materie prețioasă de prefăcut și repovestit în acea uimitoare, mereu tînără „Poveste a vorbei“.

Am urcat cu emoție treptele de piatră ale foișorului oltenesc ai cărui stîlpi par a fi lucrați de mîna lui Brâncuși. Casa lui Anton Pann te întîmpină cu sunetele nostalgice ale unui cîntec de lume din cele mult îndrăgite de căutatul cîntăreț al petrecerilor vremii. Zăbovim îndelung în fiecare încăpere, retrăindu-i viața povestită din nou în fotografii, stampe și manuscrise, încălzită de prezența tulburătoare a cîtorva obiecte care îi păstrează parcă aevea ființa de amfitrion hîtru și primitor.

Se află aici cărți scrise cu trudă de mîna îndrăgostitului de muzică, file care păstrează rîvna prețuită a culegătorului de semne, nenumăratele volume ce închid în paginile lor un suflet în veșnică neliniște și căutare. Sînt aici imagini evocatoare ale Bucureștiului, Brașovului și Rîmnicului, cele trei așezări de care îi este legată viața. Găsim, în fotografii îngălbenite de timp, dascălii, prietenii, soțiile, toate ființele apropiate aceluia care și-a dăruit zilele cu atîta abnegație „dulcei petreceri“ a scrisului.

Și că a fost ascultat, iubit, citit, cîntat și recitat, că și-a împlîntat adînc cuvintele în ființa poporului său ne-o dovedește încăperea care-i păstrează cărțile. O fericită inspirație a organizatorilor casei memoriale înjghebează din coperțile cărților lui Anton Pann undele concentrice ce simbolizează răspîndirea, vibrațiile prin care „bogaserul de comori“ își revarsă și astăzi în lume șuvoiul de imagini și sunete pline de har.

Cîntecul „de inimă albastră“, evocînd petrecerile mahalalelor bucureștene, cărora

le-a fost neistovit părtaș, nu și-a isprăvit încă ahurile și ohurile, cînd pătrundem în camera care îi păstrează, în chipul cel mai emoționant, amintirea. Se află aici anteriul lung, îmblănit, purtat în iernile friguroase, ibricele de cafea, călimara arămie în care își muia pana inspirată, o oglindă cu volănașe de metal. Revedem aici pe degustătorul de plăceri orientale, pentru a cărui „dreaptă cinstire“, Ion Barbu a scris inspiratele versuri ale „Isarlîkului“.

Iată-l astfel pe „ținul lui Pepelea cel isteț ca un proverb“, reînviat în imagini și documente prețioase, prin grija unor entuziaști sprijinitori ai tradițiilor orașului, iată-l reînviat în amintirea contemporanilor, cu pioasa reculeger pe care o merită.

Cu aceeași pioasă reculeger am trăit cu toții evenimentele „zilelor literare Anton Pann“, dedicate celui care a cinstit istoria orașului Rîmnicu Vîlcea cu o scurtă dar memorabilă „petrecere“ între zidurile sale.

Preocupați să comemoreze cum se cuvine memoria acestei personalități atît de complexe, în care vibrează harul poetului, istețimea povestitorului, aplecarea către muzică a lăutarului, priceperea tipografului, organizatorii evocării sale vîlcene au chemat în orașul lor artiști și cărturari care aveau să-i oglindească fiecare dintre aceste înfățișări ce compun figura sa unică în literatura noastră.

Dar la cea de a 175-a aniversare a nașterii sale hotarele țării au rămas strîmte pentru a o marca. „Lumea“ către care se îndreaptă cuvintele lui Pann este cu adevărat lumea cea mare. Această rubedenie a lui Nastratin și a lui Păcală, ale cărui cuvinte descind deopotrivă din Decameronul și Gesta Romanorum, din Halima sau fabliaux-uri, universalul Pann și-a găsit în sfîrșit publicul pe care îl merită, un public cuprins între toate meridianele și paralelele. Desfășurată sub egida UNESCO, comemorarea sa îndreaptă către această largă arie snoavele, cîntecele și proverbele sale pentru a le face cunoscute acelei mari lumi, ale cărei păcate și frumuseți le-a descris cu neostenită înțelepciune.

Maria VALER

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 5 APRILIE

PROGRAMUL I. 8.15 Teleșcoală. 8.45 Matineu duminical pentru copii și tineretul școlar. Alte aventuri ale echipajului „Val-Vîrtej“. 10.15 Ora satului. 11.30 Concert simfonic. 12.00 De strajă patriei. 12.35 Emisiune în limba maghiară. 14.00 Fotbal : Universitatea—Petrolul. Transmisiune de la Cluj. 17.30 Film serial. Oliver Twist (III). 18.00 Mozaic duminical. 19.00 Telejurnalul. 19.20 Noutăți cinematografice. 19.40 Reportaj TV. Șimian. Pe marele șantier al Hidrocentralei de la Porțile de Fier. 20.00 Film artistic. „Răscoala de pe Caine“ cu Fred Mac Murray, Lee Marvin și Humphrey Bogart. 22.00 Cîntece și dansuri populare în interpretarea ansamblului „Doina Banatului“ din Caransebeș. 22.20 Telejurnalul. 22.30 Telesport. 22.50 Parada vedetelor.

PROGRAMUL II. 20.00 Seară de teatru. Cazul Pinedus de Paolo Levi. 22.10 Roman foileton. Război și pace. (Reluarea episodului al III-lea).

LUNI 6 APRILIE

18.00 Brățara de aur. Emisiune pentru tineretul școlar. 18.30 Antologie lirică. 14.45 Muzică populară românească cu tineri soliști ai Ansamblului artistic al U.T.C. 19.00 Telejurnalul. 19.20 Contractul în acțiune. 19.30 Corul de fete al Liceului „Dimitrie Bolintineanu“. 19.40 Reportaj în... mozaic la Timișoara. 20.00 Reflector 20.10 Roman foileton. Război și pace (episoadele V și VI). 21.25 Steaua fără nume. 22.20 Agenda politică. 22.30 Telejurnalul. 22.40 Scena.

MARȚI 7 APRILIE

18.00 Lumea copiilor. Traista cu povești. 18.30 Actualitatea în economie. Dezvoltarea agriculturii în perspectiva programelor naționale inițiate de partid. 19.00 Telejurnalul. 19.20 La volan. 19.35 Ce știm și ce nu știm despre om ? Biometeorologia. 20.00 Reflector. 20.15 Seară de teatru „Astă seară se improvizează“ de Luigi Pirandello. 21.55 Anunțuri-publicitate. 22.00 Telejurnalul. 22.10 Teleglob. Imagini din Pekin. 22.35 Studio dans XX.

MIERCURI 8 APRILIE

18.00 Confruntări. 18.30 Lucefărul de ziuă. (Intervziune). Veche legendă din Oaș, transpusă scenic de coregrafui Petre Bodeuț, pe muzica compozitorului Tudor Jarda. 19.00 Telejurnal. 19.20 „Acțiunea L“ — Legumicultura. 19.30 Interpreți de muzică ușoară.. 19.40 Anchetă TV. Anul I, după absolvirea facultății ! 20.25 Tele-cinemateca. Mandy. Producție a studiourilor engleze. 22.00 „Sîrba în căruță“ — montaj muzical-coregrafic. 22.10 Telejurnal. 22.20 Salonul literar TV. Interferențe lirice.

JOI 9 APRILIE

PROGRAMUL I. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.05 Film serial Oliver Twist (VI). 18.35 Mult e dulce și frumoasă. 19.00 Telejurnal. 19.20 Actualitatea în economie. Simplu și eficient. 19.30 Prim-plan. Al. Philippide. 20.10 Reflector. 20.20 Seară de teatru TV. „Un nasture sau absolutul“ de Radu Cosașu. 21.40 Lenin. Film documentar — producție a studiourilor de televiziune sovietice. 22.10 Telejurnal. 22.20 Actualități literare. 22.35 Avanpremieră. 22.45 Actualitatea muzicală.

PROGRAMUL II. 20.10 Concertul laureaților concursurilor internaționale (Interviziune). Transmisiune de la Moscova. 21.00 Poesis. 21.20 Film artistic „Acuzatul“. O producție cehoslovacă în regia lui Jan Kadar și Emar Klos.

VINERI 10 APRILIE

17.00 Teleșcoală. 18.00 Lumea copiilor. 18.30 Antologie lirică. 18.40 Muzică populară din Oltenia la cererea telespectatorilor. 19.00 Telejurnal. 19.20 Contractul în acțiune. 19.30 Mai aveți o întreare ? Expediții și exploratori. 20.45 Reflector. 20.55 „Vii și morți“ (I). Epopee cinematografică inspirată din romanele cunoscutului scriitor sovietic Konstantin Simonov. 22.25 Telejurnal. 22.35 Cadran.

SÎMBĂTĂ 11 APRILIE

PROGRAMUL I. 17.00 Emisiune în limba germană. 18.05 Bună seara, fete ! Bună seara băieți ! PROGRAMELE I și II. 19.00 Telejurnal. 19.20 Desene animate. 19.45 Tele-enciclopedia. Helsinki — Portul de sud. PROGRAMUL I. 20.40 Microavanpremiera. 20.50 Transmisiune în direct de la lansarea navei cosmice „Apollo-13“ 21 25 Reportaj TV. 21.35 „Răzbunătorii“. Unde se ascunde domnul Steed. 22.25 Cîntece de petrecere. 22.50 Telejurnal. 23.15 Parada comediei.

PROGRAMUL II. 20.40 Seara Televiziunii finlandeze.

MODA

PE PODIUM — ÎMBRĂCĂMINTE DE SEZON

Cu paşi eleganţi, ea şi el trec prin faţa noastră. Poartă pardesie demi-lungi, cu aceeaşi croială, dreaptă, simplă. Pălăriile înalte, cu boruri largi, dau perechii un aer romantic. Dar parcă pentru a ne convinge că sub această înfăţişare se ascunde o ţinută modernă, îşi scot sobrele pardesie, rămînînd în jersee, strînse în talie cu cordoane late, purtate peste pantalonii evazaţi.

Maxijupa, mult discutata maxijupă ce intrigă destule femei moderne a pătruns totuşi în colecţiile tuturor caselor de modă. Face concesii doar pentru a cîştiga teren, asociindu-se cu pantalonul sau acoperind o minijupă, pe care o degajează lesne, prin desprinderea dintr-un simplu nasture, al unui fals cordon. Întruneşte încă prea puţine aplauze, dar creatorii de modă ţin să ne asigure că moda nu durează o veşnicie şi că după excesele minijupei, uneori prea „mini" lungimea hainelor este o replică firească.

Fantezia se desfăşoară nestingherită. Am remarcat în colecţia Centrului de creaţie al UCECOM cîteva costume taior şi costume pantalon sau cum li se mai spune, pantaior, practice, cochete, unele realizate din frumoase materiale inspirate din arta populară, ţesute manual; bluze asortate, fulgarinele fantezi, care devin purtabile pe orice vreme şi la orice oră a zilei; rochiile de seară, lejere, cu mîneci ample, cu decoraţii bogate. Au fost prezentate şi cîteva reuşite modele de rochii de inspiraţie orientală şi gitană, confecţionate din materiale suple, culori vii, cu fustele bogat croite. La acestea, au fost asortate şiruri lungi de mărgele, brăţări. Astfel de modele sînt propuse şi pentru serile pe litoral.

Colecţia Centrului de creaţie al UCECOM a fost completată de modele ale creatorilor din R. P. Bulgaria şi R. S. Cehoslovacă. Au plăcut tricoturile, în cele mai diverse culori şi combinaţii. Ele devin materialul favorit pentru absolut oricare piesă vestimentară: rochii, sarafane, veste, pantaloni, pardesie, berete, eşarfe. Chiar şi pentru seară sînt propuse asemenea modele, în culori discrete — bej, grej, bleumarin. Împreună cu roşul, olivul, havanul, acestea sînt culorile favorite ale noului sezon.

Dar bărbaţii? Moda anului '20 a inspirat nu numai hainele lungi şi pălăria înaltă cu boruri ample. Vechile „poze" din scrinul bunicilor, au readus în actualitate şi recuzita de rigoare: bastonul, garoafa la butonieră etc.

Cornelia PREDA

1. Confortul vestimentar — iată o cerinţă la care ar putea răspunde această rochie tinerească, simplă gen chemisier, care poate fi purtată atît dimineaţa cît şi după-amiază.

2. Deocamdată cu paşi nesiguri, maxi-jupa pătrunde totuşi, în toate colecţiile de modă. Ea se asociază adesea cu mini-jupa, la fel ca în modelul alăturat.

3. Ţinută pentru zilele răcoroase de primăvară, de vară şi... un plus de originalitate: o umbreluţă cu un imprimeu neobişnuit.

MEDICUL vă sfătuieşte

GOLDESCU — Piopeni. Vă recomandăm să vă adresaţi clinicii de endocrinologie din Bucureşti, b-dul Aviatorilor.

ANDREESCU CHIRIŢĂ — Cernavodă jud. Constanţa. Aluniţele în termen medical „nervi pigmentari" nu se recomandă să fie iritate prin nici un fel de procedeu. Nu vă sfătuim să recurgeţi la intervenţii chirurgicale.

Z. R. — Călăraşi jud. Ialomiţa. Vă adresaţi Spitalului de chirurgie plastică şi reparatorie din Bucureşti! — str. Arhitect Mincu.

H. C. BOLNAVU — Craiova. Starea dv. este remediabilă. Este bine să vă adresaţi medicului endocrinolog.

ANA MUREŞAN — Turda. Simptomele pe care le prezentaţi sînt determinate de guşa coloidochistică. Sînteţi derutată de părerile contradictorii ale medicilor care v-au consultat. Vă recomandăm să vă prezentaţi la clinica de endocrinologie, forul cel mai competent.

N. N. — jud. Constanţa. Pentru tulburările trofice datorate sechelelor poliomielitei se recomandă masaj, gimnastică, electroterapie, fizioterapie, împachetări cu parafină, nămol cald, vitaminoterapie, ser neurotonic.

T. M. — Buzău. Vă mulţumim pentru aprecierile adresate redacţiei noastre.

Pentru problema în care ne solicitaţi este bine să vă adresaţi medicului endocrinolog.

C. N. — Miercurea Ciuc. În cazul dv. nu este necesară roentgenoterapia. Nu aveţi motive serioase să fiţi disperat. Vă adresaţi serviciilor de endocrinologie şi psihiatrie.

CERNESCU P. — Tg. Jiu. Vă recomandăm să vă consulte medicul endocrinolog.

I. G. — Bucureşti. Pentru tulburarea de vorbire pe care o prezentaţi vă adresaţi medicului neuropsihiatru. Credem că veţi beneficia de un tratament.

FLOREA ZAHARIE — Judeţul Mureş. În cazul unei anemii, alimentaţia va conţine ouă, ficat, carne, peşte, fructe, legume, în special spanacul şi urzicile care conţin mult fier. Ţuica nu se recomandă. Referitor la căderea părului, nu vă recomandăm nici un tratament. Este necesar ca medicul dermatolog care vă va examina să precizeze în primul rînd cauzele şi ulterior să vă prescrie tratamentul adecvat.

ILEANA DUMITRESCU — Ploieşti. Întrebarea dv. a fost formulată în felul următor: „Unei persoane cu scleroză cerebrală i se impune să i se facă encefalogramă?" Vă răspundem: În cazul unei scleroze cerebrale electroencefalograma se poate face. Ea se impune numai în cazul în care diagnosticul nu este sigur, pentru a elimina alte diagnostice.

T. B. şi V. B., — DORA N. B., 3/4 Galaţi. Vă mulţumim pentru aprecierile adresate revistei noastre. Traumele psihice, emoţiile violente pot fi una din cauzele căderii părului. Vă recomandăm să vă adresaţi clinicilor de dermatologie, Spitalul Colentina sau din str. Şerban Vodă.

EUGEN MOCANU — Iaşi. Vă recomandăm să vă adresaţi spitalului de chirurgie plastică şi reparatorie din str. Arhitect Mincu, Bucureşti.

MARIANA ŞTEFĂNESCU — Bucureşti. Este necesar să urmaţi un tratament consecvent sub îndrumarea medicului pentru a scădea tensiunea arterială. Referitor la celelalte simptome pe care ni le semnalaţi, tratamentul antialergic (NILFAN) credem că vă poate linişti.

GH. STAR. — Poiana Braşov. Vă recomandăm să consultaţi medicul endocrinolog.

V. B. — Blaj. Medicamentul Mexaform nu se recomandă să fie folosit mult timp. Aţi abuzat de acest tratament. Vă sfătuim să nu-l mai folosiţi fără avizul medicului.

P. GH. — sector 2 — Bucureşti. Vă recomandăm să vă adresaţi medicului psihiatru.

Rubrică realizată de dr. Ana MURGULEŢ

ÎN VACANŢA ELEVILOR

Începe vacanţa de primăvară a şcolarilor. Copiii dv. vor avea mai mult timp liber pentru colegii şi prietenii lor. Vor fi invitaţi şi la rîndul lor vor trebui să primească. Încurajaţi-i s-o facă. Veţi avea astfel prilejul să le cunoaşteţi prietenii căci nu vă poate fi deloc indiferent cu cine se însoţesc.

Primiţi-i firesc, cu cordialitate, cu voie bună, surizători. Adresaţi fiecăruia un cuvînt amabil. După o scurtă conversaţie pe teme anodine, retrageţi-vă, dar rămîneţi prezent. Nu e o soluţie fericită să plecaţi de acasă, cum nu e nimerit să le impuneţi prezenţa dv., să le puneţi întrebări indiscrete asupra familiei lor, asupra cîştigului realizat de părinţi etc. Ar fi de prost gust să vă lăudaţi cu funcţiile pe care le deţineţi. Nu-i acaparaţi obligîndu-i să asculte interminabile istorii şi mai cu seamă nu-i faceţi părtaşi la neplăcerile dv. conjugale sau la greutăţile menajere. Nu sînt lucruri care îi privesc. Ar fi penibil pentru copiii dv. şi neplăcut pentru oaspeţii lor.

Cel mai cuminte e să-i lăsaţi pe tineri între ei. Nu vă simţiţi obligat să faceţi incursiuni repetate în camera lor şi nici să participaţi la petrecere. Îi veţi stînjeni. Dacă sînteţi încă tînăr, nu profitaţi ca să dansaţi cu prietenele fiicei dv. Ar fi o greşeală. Nu folosiţi expresiile în argou pe care le întrebuinţează ei. În gura lor e poate amuzant, în a dv. va fi deplasat şi, făcînd uz de ele, nu veţi reuşi decît să le suscitaţi ironia, ba mai mult, să fiţi ridicol.

Dar dacă nu e indicat să-i imitaţi pe tineri e la fel de rău să le găsiţi mereu cusururi repetînd într-una: „Pe vremea mea", „Altădată...", „Cînd eram noi tineri..." etc. Vreţi să le atrageţi simpatia, stima şi încrederea? Trataţi-i ca pe nişte adulţi conştienţi şi responsabili.

Evitaţi şi alte greşeli posibile. Dacă unul din copiii dv. face, de pildă, o năzdrăvănie oarecare, nu-l certaţi în faţa prietenilor lui; aşteptaţi să fie singur.

La fel de greşit ar fi dacă aţi începe să-i enumeraţi meritele lăudîndu-vă cu „cîte poate şi cîte face" fata sau băiatul dv. E cu totul nepotrivit să spuneţi: „Margareta P. e cu mult mai inteligentă ca tine", sau „Cornelia P. e mai frumoasă ca tine". Nu e bine nici să devalorizaţi copiii altora.

CU POLITEŢEA de mîna

Ca să pregătiţi copiilor aceste întîlniri nu trebuie să faceţi pregătiri costisitoare. Oferiţi-le ceea ce bugetul dv. vă îngăduie s-o faceţi. Vor fi deajuns cîteva sandviciuri de fiecare copil, o băutură răcoritoare, eventual o prăjitură. Un picup şi cîteva discuri bune şi mica dv. primire va fi o mare reuşită.

O după-amiază de dans se termină la orele 21.

AMUZANT ŞI PRACTIC

O POŞETĂ TRICOTATĂ

Geanta din fotografia noastră se poate executa simplu şi repede. Dacă o veţi croşeta din şnur subţire (de la mercerii) veţi avea o elegantă poşetă tinerească. Dacă veţi schimba

furniturile puteţi obţine o durabilă sacoşă de piaţă. Folosiţi în acest scop fîşii tăiate din ciorapi vechi sau furouri de nailon, pe care le veţi coase la capete.

Furnituri. O croşetă şi 150 g şnur sau un ghem bun din şuviţe de ciorap. Tăiaţi şuviţele mai late şi faceţi mai întîi o probă de lucru, ca să puteţi aprecia exact lăţimea necesară în funcţie de grosimea lucrului obţinut. Dacă veţi lucra cu culori diferite, cu puţină îndemînare, puteţi obţine desene de efect.

Execuţia. Croşetaţi pe baza unui lanţ de 24 cm, un dreptunghi din picioruşe scurte, înalt de 26 cm. Pentru o sacoşe de piaţă sporiţi cu 10 cm. atît lăţimea cît şi înălţimea lucrului. Lăsaţi la mijlocul rîndului o distanţă liberă egală cu lăţimea palmei. Lucraţi fiecare capăt separat şi terminaţi apoi cu o fîşie întreagă lată de 3—4 cm.

A doua parte a genţii se croşetează identică cu prima. Asamblaţi cosîndu-le pe margini.

Dublaţi cu un material mătăsos dacă aţi croşetat o poşetă şi cu plastic dacă e vorba de sacoşă. Ca minerele să fie solide şi să nu se deformeze puteţi pune între dublură şi faţă cîte o fîşie de scîndură subţire sau un carton foarte rigid.

Expoziţia maximafilă bilaterală ROMÂNIA — FRANŢA

Deoarece peste puţin timp, între 19 şi 26 aprilie a.c. va fi organizată la Bucureşti (în sala mică a Palatului Republicii) „Expoziţia maximafilă bilaterală România—Franţa", primă manifestare de acest gen din ţara noastră, ne-am adresat pentru cîteva lămuriri **vicepreşedintelui Asociaţiei Filateliştilor din România, dr. VALERIU NEAGA, preşedinte al comitetului de organizare al acestei importante manifestări.**

— După cîte ştim la expoziţie şi-au anunţat participarea numeroşi colecţionari din cele două ţări, cu colecţii în majoritate premiate la diferite expoziţii naţionale şi internaţionale, deci tematica va fi foarte variată. Ne-aţi putea enumera cîteva din temele exponatelor?

— Cred că varietatea va fi unul din factorii de atractivitate şi va demonstra multitudinea de posibilităţi în domeniu. Vor apărea astfel colecţii cu delimitare geografică precum „Bonjour, Paris", „Cehoslovacia" — Franţa, „Din Pirinei pînă în Balcani", „Andora" — România, colecţii tematice purtînd titluri ca: „Revoluţii, revoluţionari şi socialişti", „Locuri memorabile ale rezistenţei" (Franţa), „Cucerirea spaţiului cosmic", „Antichitatea", „Heraldica" (România), apoi numeroase colecţii, cu subiecte de artă: sculptură, fresce, vitralii, tapiserii, pictură. Unele exponate vor cuprinde precursoarele ilustratelor maxime, ilustrate maxime vechi, de la origini şi pînă în anul 1930, ca şi selecţiuni de ilustrate maxime rare, concretizînd munca şi cercetările efectuate personal de expozanţi.

— Ne-ar interesa prezenţa tinerilor în cadrul expoziţiei.

— Am organizat chiar o grupă ce se numeşte „Tineret" şi care cuprinde exponate interesante cu teme din flora şi fauna României, grădini zoologice şi botanice, muzică, sport etc.

— Prin ce se va mai marca această manifestare filatelică?

— Bineînţeles printr-o marcă. Va fi tipărită cu această ocazie pentru prima oară în istoria filateliei o marcă poştală care reproduce o ilustrată maximă, reprezentînd un tablou de Claude Monet („Camille, soţia pictorului") din Muzeul de artă al României.

— Alte manifestări ce urmează?

— Ulterior va fi organizată o expoziţie maximafilă la Paris, unde vom trimite exponate cu ilustrate maxime româneşti dintre cele mai reprezentative.

Grădina de lîngă casă

Combaterea unor boli la pomi prin stropiri de primăvară

Tovarăşii *Palade Traian*, str. Libertăţii 277, Buhuşi, *Zorilă George*, str. F. Sîrbu 192, Constanţa, *Drăguşin Ion*, str. Miron Costin 3, Făgăraş, *Măgărin Atanasie*, str. Republicii 29, Oţelul Roşu, doresc să afle cum să procedeze pentru a preveni apariţia putregaiului fructelor, rapănului şi făinării la pomii cultivaţi în grădina de lîngă casă.

Deoarece combaterea acestor boli trebuie începută încă din primăvară, prezentăm cîteva sfaturi în această privinţă.

Putregaiul fructelor (mumifierea) se întîlneşte la măr, păr, prun, cais, piersic, cireş. Pe fructele bolnave apar pete circulare cafenii, pulpa putrezeşte, iar la suprafaţă se observă cercuri concentrice albicioase, ca nişte perniţe de mucegai. Dacă timpul este uscat, fructele atacate se zbîrcesc, se usucă şi rămîn prinse în pom.

Pătarea cafenie şi rapănul se întîlnesc la măr şi păr. Pe frunze şi fructe se observă pete circulare cafenii. Fructele atacate se deformează, prezentînd crăpături în dreptul petelor.

Făinarea atacă mărul (mai ales soiul Ionattan), părul şi piersicul. Apare sub formă de pulbere albicioasă-gălbuie pe frunze, lăstari şi flori. Toate organele atacate rămîn mici, nu mai cresc, se îngroaşă şi se usucă.

Împotriva putregaiului şi rapănului sînt eficace stropirile cu zeamă bordeleză în concentraţie de 0,50-0,75 la sută, Captan (Orthocid) sau Phaltan în concentraţie de 0,2—0,3 la sută şi Zineb în concentraţie de 0,3 la sută.

Prima stropire se face în momentul desfacerii mugurilor vegetativi. Stropirea a doua se execută înainte de deschiderea florilor (în faza de buton roşu), a treia după scuturarea petalelor, iar a patra cînd fructele au mărimea unei alune.

În cazul piersicului, după înfrunzire nu se mai fac stropiri cu zeamă bordeleză ci numai cu Zineb sau Captan.

Pentru combaterea făinării se pot folosi cu bune rezultate stropiri cu zeamă sulfocalcică, sulf muiabil 0,4 la sută sau Karatan 0,1 la sută. La măr şi păr stropirile se fac în următoarele momente: la începutul dezmuguririi, înainte de înflorire (în faza de buton roşu) şi după scuturarea petalelor. La primul tratament zeamă sulfocalcică se utilizează în concentraţie de 10 la sută, iar la stropirile următoare în concentraţie de 2 la sută.

La piersic tratamentele chimice încep atunci cînd apar primele simptome ale bolii şi se repetă apoi la fiecare 15—20 zile pînă în luna august. În acest caz zeama sulfocalcică se foloseşte în concentraţie de 2 la sută.

Ing. Şt. BĂLĂNESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" — Roman

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

ELENA RIZESCU din **Bucureşti, str. Frumoasă nr. 19, sector 8,** ne scrie următoarele: Posed un autosifon obişnuit, metalic. După o scurtă perioadă de folosire normală, apa din autosifon a început să capete un gust neplăcut. Am încercat cîteva metode de îndepărtare a acestui gust: opărire, clătire cu oţet, spălarea cu detergenţi. Totul fără rezultat. Ce pot face ca să remediez defectul autosifonului?

ANITA din Oradea a cumpărat în vara anului trecut o faţă de masă din material plastic. Nemulţumirea pe care o are este că nici pînă în prezent, deşi a ţinut-o afară la aer, nu i-a dispărut mirosul. Întreabă: este ceva de făcut?

RĂSPUNSURI

NICOLAE GALIŞ, tehnician domiciliat în Oradea str. Biruinţei nr. 19, sfătuieşte pe cititorul nostru **N. GRAUR** din **Iaşi str. Bistriţa nr. 5,** să prepare vin din drojdie rămasă de la pritoo în butoi, după următoarea metodă:

Pentru un vas de 50 l se fierbe 30 l apă timp de 10 minute în clocot şi apoi se răceşte la 25°C după care se decantează şi se introduce într-un butoi curat în care s-a ars în prealabil 1/2 fitil de sulf.

Se prepară sirop din 9,5 — 10 kg zahăr prin fierbere într-un vas smălţuit de 10 l capacitate, în care în timpul dizolvării zahărului se adaugă 2 pacheţele sare de lămîie. Se lasă apa să fiarbă 30 minute în clocot pentru invertirea zahărului, după care se răceşte la 20°C.

În vasul de 50 l se toarnă peste apa fiartă 10 l drojdie sănătoasă de vin apoi 3/4 din siropul pregătit; se amestecă, se pune la fermentat 4—5 zile la care se adaugă şi restul de sirop.

Pentru ca procesul biochimic de transformare a zahărului în alcool şi CO_2 (bioxid de carbon) de către enzimele drojdiilor să se desfăşoare în bune condiţiuni, se va păstra o temperatură de 18—24° în încăpere. Nu se va pune vasul la fermentat în camera de dormit, pentru că degajă bioxid de carbon. Dacă fermentează puternic se ia din conţinut în alt vas mai mic, pînă se linişteşte. Vasul se acoperă cu un tifon steril. Nu se pune dop. După fermentare completă şi limpezire, se trage vinul la sticle şi se pune la rece.

O ilustrată pe adresa dv.

Leieşti nr. 70, com. Bunteşti, Bihor; PUIU TECLU CODREŞ, str. B. P. Haşdeu nr. 45 căminul studenţesc nr. 1, Cluj; FLOREA TEODOR str. Brînduşa nr. 1, ap. 2, Craiova, Dolj; EMILIAN MIHALACHE, com. Lupac, Caraş-Severin; VIORICA MORARU, str. Gh. Şincai nr. 30, Ploieşti, Prahova; MARGARETA PUŞA, str. Foişor nr. 150, sc. B, et. I, ap. 23, Bucureşti 4; GIANNI STRĂTILĂ, str. Calea Bucureşti nr. 84, sc. A, ap. 2, Braşov; ABLEZ ADNAN şi AIDIN, str. Ştefan Mihăileanu nr. 70, Constanţa; MARILENA GAFTON şi STELIANA ENACHE bdul. Oituz, bl. 16 ap. 21, oraş Gh. Gheorghiu-Dej, Bacău; PĂPUŞ NICOLAESY, str. Longirescu nr. 28, Focşani, Vrancea; TIBERIU ZSORI, com. Satu Nou nr. 312, Arad; VIRGIL MUNTIANU, str. Grădinari nr. 10 A, cartier Tătăraşi, Iaşi; MONA VOINESCU, str. 6 Noiembrie, bl. T-6, et. 1, ap. 5, Suceava; ANY ONOFREI, aleea Trandafirilor, bl. A 1, sc. B, ap. 4, Fălticeni, Suceava; COSTEL MOCANU, com. Cobadin, I.A.S. Constanţa; SPERANŢA HANAFI, str. Băiculeşti nr. 13, bl. B 9, ap. 7, sect. 8, Bucureşti; CORNELIU FLOREA, calea Bucureşti nr. 84, bl. 84, sc. A, ap. 2, Braşov; CAMELIA GRĂDINARU, bl. 35, ap. 13, oraş Năvodari, Constanţa; NINOŞKA FLORINA ONTICA, str. Mărului nr. 9, Caracal, Olt; MARIANA ANGHEL, sos. Pipera nr. 26, sect. 1, Bucureşti; IOAN NEDELCU, Splaiul Independenţei nr. 290, bl. F, camera 302, sect. 7, Bucureşti; CONSTANTIN TĂIŞ, complex studenţesc Grozăveşti, splaiul Independenţei nr. 204, bl. B, sect. 7, Bucureşti; TEODOR BÂRBAT, str. T. Vladimirescu nr. 28, com. Sîncel, Alba; ILIONI SEMENIC, str. Ştefan cel Mare nr. 16, Oţelul Roşu, Caraş-Severin; COCA ELVIRA, aleea Parcului nr. 13, et. 7, ap. 13, oraş Gh. Gheorghiu-Dej, Bacău; FLORENŢA MITRACHE, str. Egalităţii nr. 42, Piteşti, Argeş; LAVINIA FLOREA, com. Scheia, Iaşi; MARIAN DUŢĂ, str. Comişani nr. 34 A, sect. 5, Bucureşti; MIHAELA LEFTER, str. Republicei nr. 32, Galaţi; VALENTINA SOCOL şi IOAN SOCOL, aleea Decebal nr. 22, bl. U.3 sc. B, ap. 3, parter, Iaşi; ANGELA DARIE, bl. B. 7, sc. C, et. 4 ap. 14, Botoşani; IOAN STĂNCIULESCU, str. Ana Ipătescu nr. 103, Craiova, Dolj; ANIŞOARA SIMIONESCU, sos. Ştefan cel Mare nr. 72, Copou, Iaşi; MARIANA DUMITRAŞCU, str. Rudului nr. 96, Ploieşti Prahova; FLORENTINA GABRIELA ARDEANU, str. Albatrosului nr. 2, bl. N 1, sc. 3, et. 3, ap. 27, Galaţi; AURICA şi MARICICA MARCU, str. N. Bălcescu nr. 26, oraş Gheorghieni, Harghita; NICOLAE URSULESCU şi FLORIN GHERGU, str. Egalităţii nr. 17, Piteşti, Argeş — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga ţară.

POŞTA

„Urmăreso cu mult interes — ne scrie **TACHE VASLUIANU** din Brăila — rubrica prin care se dau răspunsuri la diferitele întrebări ale cititorilor revistei „Magazin". Îndrăznesc să vă rog să-mi faceţi cunoscute — dacă acest lucru este posibil — localităţile unde se află actualele orecătorii de cai din ţara noastră. Sînt un mare admirator al acestor frumoase şi utile animale şi răspunsul dv. îmi va fi de mare folos".

Ministerul Agriculturii şi Silviculturii ne-a pus la dispoziţie — cu multă bunăvoinţă — lista unităţilor care vă interesează. Vom începe cu staţiunile experimentale zootehnice. La **Bonţida** se creso cai din rasa Furioso North Star, iar la **Ruşeţu** (nu departe de Brăila) exemplare din rasa Trăpaşă. În cadrul întreprinderilor agricole de stat avem herghelii la **Lucina** (pentru rasa Huţulă), **Rădăuţi** (Gidrană), **Simbăta** (Lipiţană), **Mangalia** (Arabă) şi **Dor Mărunt** (Trăpaşă) Unităţile din **Cislău** (pentru rasa pur sînge englez), **Balc** (pur sînge englez), **Izvin** (Nonius + Ardenez) şi **Jegălia** (Arabă + Anglo-arabă) fac parte din categoria herghelii şi depozite. Depozite de reproducători există de asemenea la **Rimnicelu** (Arabă, Trăpaşă şi Gidrană), **Dumbrava** (Gidrană, Arabă şi Huţulă), **Homorod** (Nonius, Furioso North Star, Lipiţană, Huţulă şi Ardeneză), **Brebeni** (Arabă, Trăpaşă, Lipiţană, Huţulă) şi **Beclean** (Furioso North Star, Huţulă, Ardeneză). După cum vedeţi, ca să vizitaţi aceste unităţi va trebui să faceţi un adevărat tur al României. Dacă nu aveţi la îndemînă un autoturism, se poate apela şi... la un cal De preferat însă un cal bun de galop. Altfel...

GHEORGHE PÂRVU, Poarta Schei nr. 23, ap. 1, Braşov. Vă sfătuim să vă adresaţi Ministerului Învăţămîntului, deoarece noi nu deţinem informaţiile ce ni le cereţi.

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Recunoaşteţi că astă toamnă aţi făcut rezerve de ceapă mai mari decît s-au dovedit a vă fi trebuitoare.

Ca să nu apuce a se degrada încolţind folosiţi-o în modul cel mai variat: crudă ca şi gătită. Nu uitaţi de pildă că o salată de ceapă tăiată peştişori şi stropită cu o vinegretă (preparată din oţet şi untdelemn) poate fine cu succes loc de ori ce altă acriturâ. Salata de ceapă e şi mai gustoasă cu maioneză. Încercaţi şi una din următoarele reţete de supe cu ceapă, specialităţi ale bucătăriei franţuzeşti. Vă reamintim de asemenea, reţeta de tartă cu ceapă pe care o puteţi găsi în nr. 634 al revistei noastre. Cum primăvara ouăle sînt un aliment la îndemînă, vă recomandăm şi o reţetă de omletă cu ceapă.

Supă cu ceapă

Un litru jumătate de supă de zarzavat, 250 g de ceapă, 50 g unt, 80 g făină.

Curăţaţi spălaţi şi tăiaţi ceapa în rondele. Puneţi-o la prăjit în unt pînă ce capătă o culoare aurie. Presăraţi cu făină şi lăsaţi să se rumenească, mestecînd mereu ca să nu se ardă. Stingeţi cu supă de zarzavat fiartă separat şi lăsaţi să fiarbă 10 minute. Săraţi piperaţi. Serviţi-o aşa sau strecurată. Însoţiţi-o cu crutoane simple sau, dacă doriţi să fie mai gustoase muiaţi repede cuburile de pîine în lapte, tăvăliţi-le în caşcaval ras şi puneţi-le apoi pe o tavă unsă, într-un cuptor fierbinte pînă ce brînza se topeşte şi pîinea devine crocantă.

Supă soubise

1 litru de supă limpede de zarzavat sau apă, 500 g de ceapă, 50 g făină, 1/2 l de lapte, 30 g unt, un gălbenuş.

Fierbeţi 5 minute în apă clocotită ceapă tăiată în bucăţi. Topiţi untul puneţi ceapa bine scursă şi lăsaţi-o să capete culoare. Presăraţi făina, stingeţi cu lapte cald, săraţi piperaţi şi lăsaţi să fiarbă încet 30 de minute. Pasaţi şi mai lăsaţi să dea în cîteva clocote. În momentul cînd o serviţi dregeţi supa cu un gălbenuş şi adăugaţi înăuntru si o bucăţică de unt proaspăt.

Omletă cu ceapă

3 cepe mari frumoase sau mai multe mici, 7 ouă, 50 g unt, 50 g brînză rasă, sare, piper.

Tăiaţi ceapa în bucăţi potrivit de mari şi lăsaţi-o să se coloreze spre auriu în unt încins. Acoperiţi-o şi lăsaţi-o pe foc foarte mic să se înăbuşe ca să se înmoale bine.

Separat spargeţi ouăle şi bateţi-le cu sare, piper şi brînză. Din această compoziţie faceţi două omlete pe care le veţi rumeni cu grijă. Răsturnaţi una pe un platou puneţi deasupra ceapa, acoperiţi cu a doua omletă. Serviţi-o tăiată în raze ca feliile unui tort rotund.

Olimpia ŞTEFANESCU

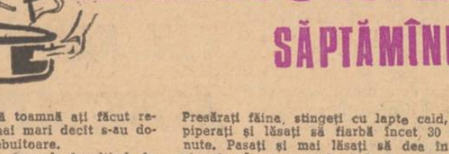

PĂDURE FĂRĂ USCĂTURI?

Curier

de Mihai STOIAN

În ultima vreme, multe din scrisorile corespondenților noștri se referă la problemele ridicate de educația tineretului. Astfel, *Emil Sima — I.A.S. Nedelea, jud. Prahova*, ne scrie: *„Și pe noi, marea majoritate a tinerilor, ne întristează actele unor oameni de vîrsta noastră și, fără îndoială, n-am simțit nici o satisfacție cînd am citit, într-un ziar, nu de mult, că, în decurs de un an, numai la Miliția Gării de Nord s-au înregistrat 400 de nume ale unor minori care vagabondau prin gară".* Sau: *„Am făcut un mic calcul, extrăgînd, 15 zile la rînd, date din „Scînteia", „Scînteia tineretului" și „Flamura Prahovei": 60 de infractori, adică 4 pe zi (în „Flamura Prahovei" am calculat 6 pe zi). Oricît de „izolate" ni s-ar părea asemenea cazuri, ele sînt inacceptabile pentru noi, cei care muncim cinstit și dorim ca și alții să facă același lucru..."*

Fără îndoială, E. S. are perfectă dreptate, nu ne putem împăca, nici o clipă, cu ideea comodă că nu există „pădure fără uscături". Oricum, pădurarul e dator să aibă grijă ca, în pădurea lui, cît mai puține uscături să-și găsească locul. Simpla moralizare, simpla „punere la punct" verbală nu suplinește lipsa de tact pedagogic a fiecăruia în parte și a tuturor, împreună. Cuvintele, fie și îndreptățite, își croiesc mai greu drum către mintea și sufletul tînărului, decît EXEMPLUL: exemplul de muncă, de corectitudine, de comportare civilizată (întotdeauna, fie și atunci cînd te afli doar în sînul propriei tale familii).

Unii corespondenți (puțini, ce-i drept) se arată dispuși să descifreze modul în care s-au acumulat proastele deprinderi ale tinerilor puși în discuție, invocînd anumite greutăți pe care aceștia le-ar fi întîmpinat în propria familie, în colectivitate etc. Drept răspuns le pot cita o parte din scrisoarea lui *Alexandru Konyelicska — str. Paringului 24, Valea lui Mihai, jud. Bihor*, admirabil document care demonstrează, fără drept de apel, că omul — indiferent de vîrstă — poate găsi mijlocul de a se păstra neînfrînt, curat, chiar dacă „detaliile" sale biografice nu-s tocmai vesele: *„Și eu am fost părăsit de tatăl meu la vîrsta de un an și jumătate. Mama mea avea, în anii războiului, mari greutăți materiale... Eu, la 14 ani, mi-am cîștigat singur pîinea. Între anii 1945 — 49, interval în care am terminat liceul, m-am susținut singur prin muncă ocazionale, frecventînd liceul ca elev la zi, în mod absolut regulat, promovînd ca al treilea elev din clasă, cu media 9,07. Duceam o mare lipsă de dragoste părintească, la fel cu flămîndul de pîine și setosul de apă. Eram băiat modest, harnic, cinstit, dar cu haine vechi și uzate. Pe cînd colegii mei de clasă (în fond, nu le fac nici o vină dintr-asta) mergeau la școala de dans, dansau cu fete, eu umblam cît era Aradul de mare să-mi găsesc ceva de lucru, să am de mîncare. Cînd colegii mei de clasă petreceau pînă-n zori, eu, ca să nu îngheț de frig, mă milogeam pe la casele mai înstărite, care primeau lemne, să-mi dea mie cojile rămase în stradă și rumegușul. Căram „combustibilul" astfel obținut, cu roaba, pînă-n zori. Cînd am terminat liceul, unchiul meu, care era șofer și avea trei băieți, mi-a spus: „Acum du-te la tatăl tău. Trebuie să-ți dea sprijin, ești foarte harnic, stăruitor, e bine să urmezi o facultate, cum n-am putut urma noi în regimul trecut!" I-am ascultat sfatul, l-am căutat pe tatăl meu, degeaba... Apoi, am ajuns student la Cluj, tot pe propriile mele picioare și, mulțumită regimului socialist, am terminat, acum sînt profesor, m-am căsătorit, am și eu un băiat de 14 ani... Ca profesor (deformație profesională?) mi-aș îngădui să mă adresez direct, prin intermediul dv. acelora care au vîrsta fiului meu sau sînt puțin mai mari: „Feriți-vă să alergați după visuri deșarte, după fantome! Găsiți-vă drumul vostru, drept, neabătut, pe care urmați-l indiferent de greutăți, de necazurile de moment, căci tinerețea e o avere pe care, dac-ai pierdut-o, n-o mai găsești. Ce-ai izbutit să clădești la anii tinereții, e bine clădit. Dar atenție: și în bine, însă și în rău! Unica ieșire, după părerea mea, de-a ieși din orice împrejurare complicată, este munca, învățătura, cinstea, astfel încît, odată ajuns în producție, tînărul să-și caute un tovarăș de viață, să întemeieze un cămin, să crească copii, folosind și propria lui experiență, mai veselă sau mai tristă, de fost copil, de fost adolescent".*

Subscriem integral la concluziile lui A. K.

Monolog interior despre...

OBIECTIVITATE

URMARE DIN PAG. 1

sit că și-a uitat desenele acasă. „Nota doi!" — a sunat sentința fatală, pronunțată cu intransigență și fără drept de apel.

Cu toată asprimea ei, „sentința" era pe deplin meritată și, fără îndoială, nimeni n-ar fi avut nimic de obiectat. Conștiința datoriei se cere cultivată de la cea mai fragedă vîrstă, uneori chiar prin intermediul unor asemenea măsuri riguroase și ferme, aparent rebarbative. Numai că, în cazul de față, ceea ce s-a petrecut în clipele următoare avea să aștearnă un văl straniu, dominat de multe semne de întrebare, asupra măsurii precedente.

La cîteva bănci distanță, o altă elevă a mărturisit — de astă dată însă cu nonșalanță — același păcat. Suferind o ciudată metamorfoză, vocea profesoarei a căpătat inflexiuni de dulce blajinătate: „Ei, nu-i nimic, se mai întîmplă! După cîte știu, ai telefon acasă. Uite, îți permit să te duci în hol și să telefonezi ca mama să-ți trimită cu șoferul desenele!". Și, în fața privirilor stupefiate ale copiilor, eleva „cu șofer la scară" s-a îndreptat spre telefonul public din holul școlii ca să dea curs subitei bunăvoințe a severei și intransigentei profesoare.

Intîmplarea mi-a fost povestită cu abia reținută indignare de un eminent pedagog și, în același timp, grijuliu părinte. Nu știu ce precumpănea mai mult în sentimentele ce-l animau în acele clipe — mîhnirea în fața unei atît de grave erori pedagogice sau repulsia omenească față de o atitudine ce nu se înscrie pe nici o coordonată a traiectoriei noastre etice. Indiferent însă de motivele principale sau secundare care o determinaseră, indignarea sa mi s-a părut mai mult decît justificată: căci, într-adevăr, un asemenea fapt ca cel relatat poate genera în mințile încă neformate, necoapte ale copiilor care i-au fost „eroi" și martori o confuzie totală a valorilor ce reprezintă axul moral al societății noastre.

Dacă în orice altă sferă a vieții sociale obiectivitatea criteriilor de apreciere a individului constituie o exigență imperioasă — aș spune chiar, un dat sine qua non — cu atît mai precis ea trebuie să acționeze în acel microcosmos unde se dăltuiesc trăsăturile personalităților de mîine: aici fiecare abdicare de la comandamentele etice ale imparțialității, orice concesie făcută servilismului ori altor considerente extravalorice, se răzbună crunt în păgubitoare irosiri de energii potențiale. Energii care nu reprezintă numai virtualitățile latente ale cîtorva indivizi, ci și un important capital de umanitate al întregii societăți.

Victor BIRLADEANU

REBUS

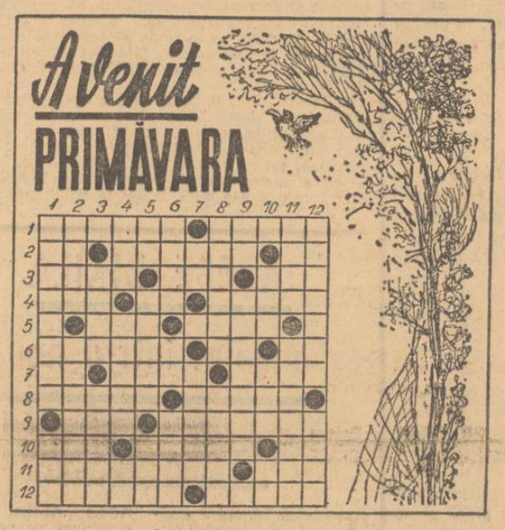

ORIZONTAL: 1. Autorul melodiei de muzică ușoară „Mi-a bătut primăvara la fereastră". — Vestitor înaripat al primăverii. 2. În cameră! — A scris „Poemul femeii care iubea primăvara". — În primăvară! 3. Interpreta romanței „Primăvara". — Uzat... pe la coate. — Se seamănă în primăvară. 4. Literă în alfabetul arab. — La periferia unui tîrg! — Și-au potolit setea. (fem.) 5. Lună de primăvară. — Fiare. 6. Tron. (fig. pl.) — Crom. — Constanța... pe autoturism. 7. În cor! — Înflorește primăvara... — A se ivi. (pop.) 8. Strat înflorat de primăvară. — Clădire somptuoasă. 9. Albastru... primăvara. — Călător pe ape... 10. Uluială onomatopeică. — Diptere ce apar primăvara. — Început de toamnă! 11. Însuflețire stîrnită de primăvară. — Plin de viață. 12. Ies primăvara la arat și semănat. — Floare.

VERTICAL: 1. Dar de primăvară. — Remiză șahistă. 2. Covor verde în primăvară. — Cerc de fier cu trei picioare. 3. Cea mai cunoscută este cea... de pică. — Vînt călduț de primăvară. 4. Riu în Noua Guinee. — Creator. (fig.) — În luna mai! 5. Ion Slavici. — În primăvara vieții... — Insulă în Marea Irlandei. 6. Pe mare întindere. (adj.) — Pe cer! — Tăcuți. (fig.) 7. Face parte din anotimp! — Trib de Piei roșii din America. (pl.) 8. Autorul poeziei „Vestitorii primăverii". — Formă de producție cooperatistă în agricultură. 9. Deliciul lui Grivei... — Lună de primăvară. 10. Pronume. — Nobil saxon. (od.) — Victor Lucescu. 11. Se topește odată cu venirea primăverii. — Chemare în scris... 12. Autorul poeziei „Ajun de primăvară". — Picăturile depuse în nopțile de primăvară...

Leon BOHATIR

Cuvinte rare: TSA — IȚII — AIU — MAN — TAN.

ORIZONTAL: 1. Scriitor român din secolul trecut, care între altele a scris și amintiri din „Bucureștiul de altădată". — Autorul romanței „Îți mai aduci aminte, Doamnă?" 2. Prefix ...mecanic. — Scriitor român contemporan, care în povestirea „Cordun" evocă aspecte din satul său natal. 3. Lucian Gheorghiu. — Fortăreață lîngă Batna. — Din amintire! — Vine la sfîrșit! 4. Oraș în Italia. — Plural ...mai pe scurt. — Amintire de la Cuza... 5. Acela. — Arbust. 6. Autorul satiricelor „Momente, schițe, amintiri". 7. Autorul versurilor pentru romanța „Îți mai aduci aminte, Doamnă?" — Maria în primul rînd! 8. Scriitor român, autorul volumului „Din amintirile unui fals vînător". 9. Merge cu „pac"... — O pulpă de porc! 10. Palindrom reflexiv. — Alergător canin... 11. Nichel. — Mare povestitor, autorul volumului „Amintirile căprarului Gheorghiță". 12. Creator de duioase amintiri... — Compozitor francez (sec. 19), care a scris și niște cunoscute „Memorii".

VERTICAL: 1. Autorul povestirii „Memoriile agentului electoral Teică Pasăre". — Într-un album, conține o sumedenie de amintiri... 2. Poet romantic francez, autorul unei Amintiri din noaptea de 4". — Vaporaș olandez. — Actor mut... 3. Ionel Teodoreanu. — Scriitor român, autorul volumului „Lumea prin care am trecut", în care evocă amintiri din tinerețe. 4. Acoperiș improvizat. — Localitate în Chile. — Sere! 5. A evocat în mai multe volume, amintiri din „Bucureștiul de altădată". 6. Calciu. — Din Marea Egee (adj.) — Județul Dîmbovița... la autoturism. 7. „Farul"... în frunte! — Ciocul păsării. — Scriitor din S.U.A. (sec. 19) care ne amintește de ...Cărăbușul de aur. 8. Prenumele scriitorului de la 1 vertical. — Aceea. (pop.) — Vere! 9. Fluviu european, care ne amintește de Legenda Nibelungilor. — Oraș legendar în Kalevala. — Localitate în India. 10. Non licet. — Amintire din Spania. — Conducător al „Hoardei de aur". (sec. 13) 11. Autorul melodiei de muzică ușoară „Mai ții minte?" — Oraș în Italia. 12. Autorul unor celebre „Amintiri din copilărie". — Poet dramatic spaniol. (sec. 18).

M. MOREANU

Cuvinte rare: RBA—CAG—RERE—ALUA—OEL—CRUZ.

De zlegările jocurilor apărute în numărul trecut

MARIE CURIE

Radiu — Chimie — Atelier — Ru — L — Dosi — Licente — Ime — Cat — Scoc — A — Uraniu — Art — Toriu — Cle — Tr — Iti — To — Ire — O — Ie — Paris — Vim — Lal — Irene — E — Rucăr — L — Arat — Ar — Catedra — R — Fizica — Liceu.

„UN BUCHET DE FLORI"

Sadoveanu — Ler — Camelie — Calo — C — Lalea — Manet — Unite — Spin — Va — Puiu — Stamine — Aj — To — Alo — Azg — Ament — Azalee — Tra — Tep — Alb — N — I — Co — Ral — Beat — Nar — Săraci — Ni — Eminescu — Nota — Răsură — Reavăn — In — Na — Viorele.

PACALELI

Atrepsica — Tf — Prefăcut — Ara — A — D — Cat — Stal — Jurămînt — Vs — Înșelătorie — L — Isit — U — Ast — Ur — T — Oița — Tr — Zoe — Arsă — Aia — Iubit — Itan — S — Escrocherie.

TIMP CIȘTIGAT
FACÎND CURĂȚENIE
CU ASPIRATORUL
DE PRAF
Practic

Aspiratorul de praf PRACTIC, de o construcție modernă, vă scutește de efort și vă economisește timpul.

Cu ajutorul aspiratorului de praf PRACTIC puteți cu ușurință înlătura praful și impuritățile de pe: dușumele, pereți, mobilă, covoare, haine, tapițerie, radiatoare și din locuri mai greu accesibile.

PRACTIC poate fi utilizat și pentru pulverizarea de lichide.

Prin calitățile sale constructive are un consum redus de energie electrică (15 bani pe oră).

Prețul aspiratorului de praf PRACTIC este de 785 lei.

Se vinde și cu plata în 8 rate lunare, acontul fiind de numai 118 lei.

RECOM.

(5008)

...ÎN U.R.S.S. există în prezent 1 100 muzee? Dintre ele cele mai solicitate de către vizitatori sînt muzeele de artă figurativă, și îndeosebi muzeul Pușkin din Moscova și muzeul Ermitage din Leningrad. Aici se află reunite bogate colecții de opere de artă din diferite epoci și semnate de cunoscuți artiști din întreaga lume.

ȘTIAȚI CĂ...

...FABRICANȚII de brichete japonezi au realizat brichete de gaz cu aprindere electronică?

...CLUBUL mincinoșilor din Berlington (S.U.A.) a decernat titlul de campion pe anul 1969 lui Otis Hawlet, în vîrstă de 45 ani, pentru a-i răsplăti, pe merit, fantezia sa bogată? De remarcat că Otis este predicator al bisericii metodiste.

...LA MUZEUL de jucării din orașul Sonneberg (R.D.G.) se află un exponat unic: păpușa din aur — cea mai veche jucărie cunoscută pînă acum? Ea provine din Egiptul antic și are peste 4 000 ani!

...DIRECȚIA unui magazin universal din R. F. a Germaniei a introdus o metodă specifică de vînzare, cu vînzătoare ascunse? Directorul magazinului a afirmat că inovația este foarte eficientă: hoții se tem să fure, neștiind de unde poate, brusc, să apară vînzătoarea.

Într-o florărie intră un client obișnuit al magazinului și comandă două duzini de trandafiri.

— Trimiteți, vă rog, buchetul la această adresă, spune el, împreună cu cartea mea de vizită. Pe aceasta el scrisese: „Pentru tine, draga mea, cîte un trandafir de fiecare an al vieții tale".

După plecarea clientului, stăpînul florăriei spune unei vînzătoare:

— Domnul este cel mai bun client al nostru. Mai adaugă te rog, din partea mea, încă o duzină de trandafiri la buchetul pe care l-a comandat.

— Știți, la noi se tunde... omul invizibil!

Desen de S. NOVAC

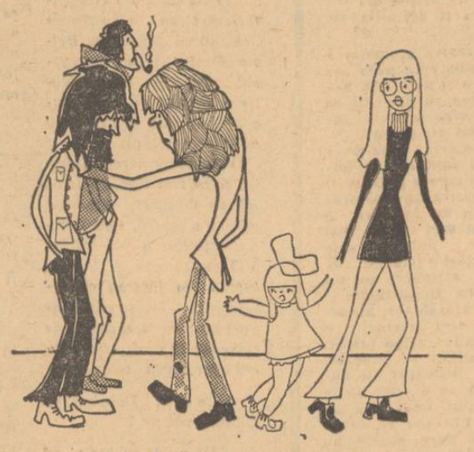

— Mamă, ăștia sînt tot oameni?...

LA RAIONUL CU APARATE „ELECTRONICA"

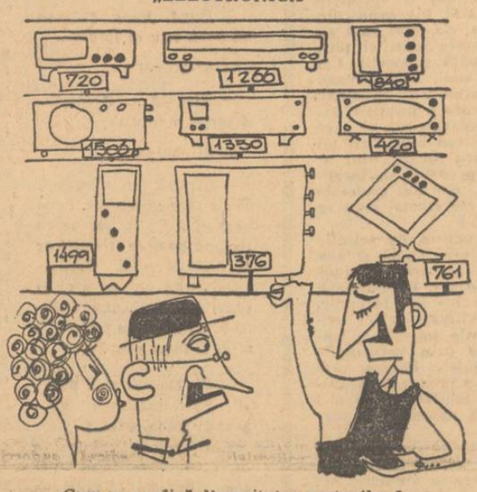

— Cum se explică diversitatea prețurilor?
— Evident... formatul!

Desene de Vera HARITON

Soția: — Ce-ai făcut înainte de a te căsători?

Soțul: — Tot ceea ce-am dorit!...

*

— Mi-e rușine, dar trebuie să recunosc că n-am mai fost de zece ani la teatru, — spuse un bancher, interlocutorului său, un artist dramatic.

— N-aveți de ce să vă rușinați — îl liniști actorul. Eu la bancă n-am mai fost de și mai mult timp.

*

Un englez s-a întors pe neașteptate dintr-o deplasare. Vede că soția sa este neliniștită și zărind de sub pat o pereche de pantofi bărbătești, scoate din valiză briciul.

— Ce vrei să faci? îl întrebă cu o voce pierdută soția.

— Dacă în pantofi nu e nimeni, am de gînd să mă bărbieresc.

*

Șeful poliției îl cheamă pe agentul care avea sarcină să urmărească un infractor cunoscut, bănuit de crimă și pe care l-a „pierdut".

— Cum ți-a scăpat?

— A intrat la cinema. Eu văzusem filmul mai de mult.

Un biciclist a fost răsturnat de un automobil care l-a depășit. A doua zi, bandajat, el recunoscu pe stradă automobilul și pe cel vinovat de accident.

— Mă recunoașteți, domnule? Eu sînt omul pe care l-ați accidentat ieri.

— Ieri, ieri, dar la ce oră?

— Îmi permiteți să vă duc eu portofelul?...

(STOP)

Mc Cormy scoțianul dă buzna în casă: — Mary, în grădina noastră paște o vacă. Nu știu a cui este.

— Și ce stai și te uiți la mine, îl apostrofează soția. Du-te repede și-o mulge.

— Ni s-a adus chiar acum la cunoștință că unei persoane aflate printre noi i-a dispărut un portofel care conținea 800 000 de lire. Păgubașul oferă 10 000 de lire celui care îi va aduce portofelul.

— 11 000! se aude o voce din fund.

*

Trecînd printr-un sat, un automobilist a omorît găina unui țăran. El a oprit mașina și este gata să-l despăgubească pe țăran care se apropie în fugă.

— Vă dau zece mărci. În regulă, nu-i așa?

— Nu, cer 20 de mărci. Trebuie să-mi plătiți și cocoșul. Cînd o să afle, desigur că o să moară de necaz.

*

O doamnă în vîrstă, însoțită de un cîine, se apropie de un pasaj de cale ferată și se adresează cantonierului:

— La ce oră trece trenul spre Milano?

— La 10,32, doamnă!

— Dar cel mai apropiat tren spre Roma?

— La 11,14,!

— Acum, cît e ceasul? întreabă în continuare doamna.

— 9,13 răspunde cantonierul.

Atunci bătrîna se adresează cîinelui:

— Hai Bubi! Putem traversa fără pericol!

*

La Londra a avut loc un banchet al Asociației inginerilor. Pe neașteptate se stinse lumina. Uzina de electricitate se scuză și anunță că peste 10—15 minute va fi lumină — comunică responsabilul banchetului. Într-adevăr peste 15 minute candelabrele se aprinseră din nou.

— Și acum, gentlemeni, spuse responsabilul, vă rog, poftiți în sala de alături. Veți viziona un film pe care l-am realizat acum cîteva minute, cu ajutorul razelor infraroșii. Titlul filmului „Cum ne comportăm pe întuneric". Cîțiva ingineri părăsiră în grabă banchetul.

*

La un proces de divorț, judecătorul întreabă pe soțul care a intentat acțiunea:

— Cînd v-ați dat seama pentru prima oară că soția dumneavoastră nu vă mai iubește?

— Acum un an, domnule judecător. Cînd am căzut de pe scară.

— Cum așa?

— Am căzut de pe scară iar soția mi-a strigat:

— Gustav, dacă tot ești acolo în pivniță, mai pune vreo două-trei lopeți de cărbuni în cazan.

JOCURI DISTRACTIVE

DUS ȘI ÎNTORS

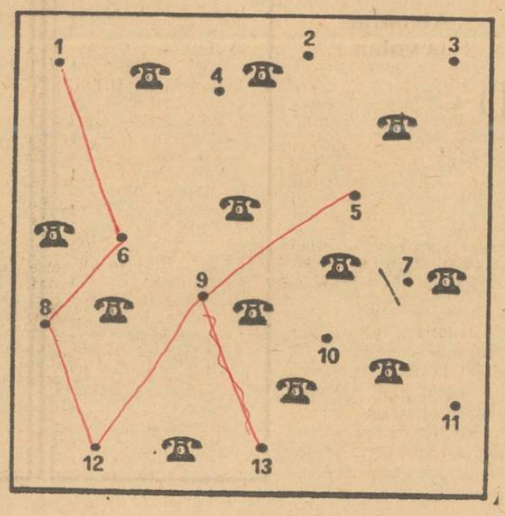

Plecînd de la nr. 1 vă invităm să vă întoarceți la punctul de plecare după ce ați legat cu linii drepte (care nu trebuie să se întretaie și fără a tăia vreun telefon) toate numerele din desen. Prima legătură este 1—10 (sau 1—6).

(Dezlegarea în numărul viitor)

NUNTA DE AUR

„Pe data de 15 martie scumpii noștri părinți **ELENA și GHEORGHE GLODEANU** din comuna Cotofănești, jud. Bacău, au împlinit 50 de ani de conviețuire. La această aniversare, cei opt copii, 11

nepoți și patru strănepoți le urează din toată inima ani mulți cu fericire și sănătate". Semnează **Vicol Ecaterina** din Constanța.

*

„Iubiții noștri părinți **SEVASTA** (72 ani) și **IOAN STANCIU** (75 ani) din București, str. Dristor nr. 75, au sărbătorit la 12 martie împlinirea a 50

de ani de la căsătorie. Îi sărutăm cu drag și le dorim ani mulți și fericiți". Semnează **Doru, Elena** și **Costel Călin** din Ploiești.

*

„S-au împlinit 50 de ani de la acel 15 februarie 1920, cînd iubiții mei bunici, **ELISABETA** și **GHEORGHE SEVESTREAN**, din comuna Tiur, județul

Alba, au sărbătorit căsătoria. Cei cinci copii și 11 nepoți îi sărută și le doresc ani mulți cu sănătate și fericire". Semnează scrisoarea **Ioana Sevestrean** din Sibiu.

*

„La 30 ianuarie 1970 scumpii mei bunici **TUDORA** (70 ani) și **STELIAN OLTEI** (76 ani) din Iași, str. Săulescu nr. 39 au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Deoarece bu-

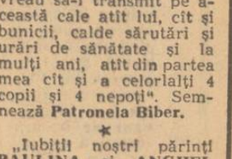

nicul a fost grav bolnav și acum s-a însănătoșit, vreau să-i transmit pe această cale atît lui, cît și bunicii, calde sărutări și urări de sănătate și la mulți ani, atît din partea mea cît și a celorlalți 4 copii și 4 nepoți". Semnează **Patronela Biber.**

*

„Iubiții noștri părinți **PAULINA** și **ANGHEL IONESCU** din București, str. Măeciu nr. 22, sectorul I, la 29.1.1970 au împlinit 50 de ani de căsătorie și au sărbătorit „Nunta de aur". Cu această ocazie cei șapte copii, șapte gineri și nurori și

șase nepoți, le transmit cele mai sincere urări de sănătate și mulți ani fericiți. Facem acest lucru ținînd cont că au fost și sînt părinți buni care au știut să ne educe și să ne crească. Azi cînd ambii sînt pensionari, noi copiii sîntem alături de dînșii tot timpul". Semnează **Gh. Ionescu.**

*

„Vă rugăm respectuos în numele celor trei fiice, celor trei gineri, a celor nouă nepoți și a celor trei strănepoți, să publicați fotografia bunicilor noștri **MARIA** și **ȘTEFAN TRIFU** din comuna Poroschia.

județul Teleorman, în vîrstă de 69 și respectiv 70 de ani, care au împlinit 50 de ani de la căsătorie pe data de 22 februarie 1970. Cu această ocazie le urăm multă sănătate, ani mulți și le mulțumim din suflet pentru dragostea cu care ne-au crescut și ne-au educat". Semnează **Paula** și **Gică Diaconu.**

*

„În ziua de 7 februarie 1970, **SAFTA** și **DUMITRU NIGA** din satul Dela, com. Frumosu, județul Suceava, ne-au oferit fe-

ricita ocazie de a-și sărbători „Nunta de aur". Cei șase copii, nora, gineri, nepoți și nepoate le transmit multă sănătate, fericire și viață îndelungată". Semnează scrisoarea **Solcan Zaharia.**

DISCUȚII UTILE DESPRE ECHIPĂ

de Valeriu MIRONESCU

Miercuri, după meciul de antrenament al echipei naționale, consfătuire a biroului federal cu ziariștii care scriu despre fotbal. Au rezultat multe clarificări importante, rămînînd însă cîteva semne de întrebare, cu răspunsuri imposibil de formulat în momentul de față.

Angelo Niculescu a constatat la selecționabili spirit de responsabilitate pentru pregătiri, dar meciului, verificării ca atare, nu i-a dat un calificativ de acceptare din cauza absenței mai multor jucători titulari. Într-adevăr, cei trei din mijloc, Dumitru, Dobrin, Radu Nunweiller, n-au avut în fața lor pe Neagu, Dumitrache, Lucescu, fapt ce a împiedicat o apreciere a jocului în atac al echipei naționale. Neagu și Dumitrache vor fi probabil „recuperați" pentru etapa de campionat, însă acest obiectiv mi se pare în afara timpului de astăzi cînd util este să-i readucem pe cei doi pe terenul de joc nu în favoarea cluburilor, ci la echipa reprezentativă, de pildă, miercuri, împotriva fotbaliștilor vest-germani. În prezent, reintrarea unor jucători de bază — atît de intens folosiți în ultimele sezoane — nu trebuie să se mai facă în partide cu puncte și cu cotonoage. Este cazul să ne trezim la realitate, să nu mai visăm că ne-am calificat la turneul final. Ne-am calificat cu adevărat, trebuie să renunțăm acum, cît mai este vreme, la măsurile ordinare față de jucătorii internaționali, să trecem la măsuri extraordinare, de protecție a lor, ca parte integrantă a pregătirii. Fotbaliștii de valoare fi numeri pe degete, iar dacă în locul lui Dumitrache, Lucescu, Neagu, vor juca alții, vom avea altă echipă, de altă valoare, nu echipa națională.

Cu ocazia discuției s-au adus lămuriri importante atît pentru publicul larg cît și, firește, pentru ziariști. Se știe că F.I.F.A., din motive nu prea clare, pretinde o listă prealabilă de 40 de jucători din care se extrag apoi cei 22 cu drept de joc la turneul final. O dată cu îndeplinirea acestei formalități, s-a creat o impresie greșită printre acei ce uită de faptul că alcătuirea unei echipe e o treabă serioasă și îndelungată. Ei cred și azi că formația reprezentativă e un fel de casă cu ușile vraiște prin care poate intra oricine dă cu sete în minge sau mai înscrie vreun gol în campionat. Precizarea constă în aceea că echipa națională a fost deja constituită, la capătul unui proces îndelungat, ultimele experimentări avînd loc în cadrul turneului din America de Sud. Numai imprejurări fortuite, de ordinul accidentărilor, mai pot provoca modificări în formație.

Printre rezerviști au fost cuprinși pe merit unii jucători participanți la turneul din Australia, cum ar fi Adamache și Ivănceseu. Dar trebuie să reamintim cititorilor că selecționarea în lot a celor doi brașoveni este discutată de mai bine de un an de zile și că, în fond, evoluția lor la antipozi, n-a adus, și nici nu putea să aducă nimic în plus sau în minus, în privința selecției. Toată lumea cunoaște pricerea lui Valentin Stănescu în conducerea unui lot și în pregătirea individuală a jucătorilor; desigur ne bucură că echipa reprezentativă are azi un al doilea portar cum e Adamache. Dar asta nu înseamnă că o improvizație de la Steagul Roșu, provocată de penuria de titulari pe anumite posturi, să fie transplantată la echipa națională. Prezența lui Pescaru, ca fundaș central, mi se pare o glumă la adresa englezilor. Și mai reușită ar fi fost o poantă cu Niță, stoper, mai scund cu cîțiva centimetri! Englezii, dacă mai au fair-play, se vor jena să sară „la cap" cu Pescaru...

Aproximativ în situația lui Pescaru, se află și Kalo, jucător bun la clubul său, corect și simpatic, însă încercat și el, de atîtea ori încît credeam că va fi definitiv lăsat în pace.

Să sperăm că vremea glumelor a trecut fiindcă treaba este prea serioasă, pe deasupra și presantă. S-a spus la consfătuirea cu ziariștii că toate căutările pentru posturi de extreme s-au soldat cu eșecuri. N-avem aripi de „meserie". Dar de ce n-avem? Datorită faptului că fotbalul contemporan care a pătruns și pe meleagurile noastre nu mai produce asemenea tip de jucători și după părerea mea nici nu va mai produce niciodată. Soluțiile cele mai bune sînt astăzi virfurile de atac în stare să acționeze pe tot frontul în genul lui Dumitrache și Neagu. O soluție ajutătoare, atunci cînd ai două sau trei „vîrfuri" o constituie așa numita „aripă falsă", un jucător cu calități de atacant, dar, concomitent înzestrat cu putința de a acționa pe o zonă vastă la mijlocul terenului. La noi în țară el se numește Lucescu. În situația, neplăcută, în care acesta nu va putea juca vreun meci, aș subscrie la ideea lui Angelo Niculescu de a-l folosi pe Radu Nunweiller drept nr. 11...

Calitățile mari, dar și defectele lui Dan, toate sînt binecunoscute publicului nostru. Se pare însă că lungile turnee peste mări și țări, părțile slabe capătă proporții. Cel puțin așa susțin unii, Aurel Neagu de la revista „Fotbal", de exemplu, singurul ziarist care a însoțit echipa în turneul sudamerican și care se declară împotriva includerii lui Dan în lotul pentru Mexic. Sînt aduse în sprijin propriile declarații ale jucătorului, dar am impresia că s-a ales din ele tocmai ceea ce îi este defavorabil.

Deocamdată, comisia de selecție și antrenorul lotului caută și alte rezolvări pentru posturile de fundași centrali. Normal. Deocamdată, Dan nu va fi inclus în formație. Iarăși normal. Viitoarele trei meciuri internaționale amicale își găsesc însemnătate prin verificările pe care le prilejuiesc. Remarc însă că antrenorul n-a înlăturat posibilitatea utilizării lui Dan și că nici nu dorește să se lipsească de serviciile acestuia.

Și mai rațională mi s-a părut poziția conducerii federației care s-a pronunțat pentru o studiere urgentă a mijloacelor de recuperare a stoperului rapidist.

În ce mă privește, cred că Dan, cu concursul clubului său și al Federației, trebuie să se odihnească, să se recreeze și apoi să se pregătească exclusiv pentru lotul reprezentativ. Unii au spus că asta e treabă de „seră". A ajuns și Dan plantă de seră. Să fim serioși! Alții au spus că jucătorul se poate mobiliza teribil pentru un singur meci (știam asta cu toții!) dar, în schimb, nu e în stare să facă față unui turneu. Prea bine. Să-l facem să se „mobilizeze" pentru un singur meci, cel contra englezilor!

Intermezzo...

LA SEVILLA

de Ioan CHIRILĂ

Am fost marți seara în Spania, la Sevilla. Dar n-am putut rămîne decît 45 de minute. Fiind în mare criză de timp, am zburat cu gîndul spre Bruxelles... Și, după o nouă escală de numai 45 de minute, am poposit la Ploiești, pentru o ultimă reprizi.

Cum a fost cu putință? Prin intermediul peliculei aduse de cuplul Petrescu-Roșculeț de la meciurile Cehoslovacia-Sevilla, Belgia-Anglia și Rapid-Argeșul... (În sala de proiecție a Centrului „23 August", se afla întreg lotul nostru de fotbal).

După terminarea filmului celor trei meciuri (cam 100 de minute), am ieșit, pentru o țigară, spre gazonul atleților. Eram împreună cu Dobrin... Atleții lucrau la lumina reflectoarelor... L-am văzut pe Șerban Ioan sărind, de cinci ori la rînd, 2,08, pentru corectarea tehnicii...

— Ce zici, Dobrine, de filmele văzute?

— Mi-e și rușine să vă spun.

— Ce anume?

— După mine, englezii nu prea știu ei fotbal...

— Și-atunci?

— Aleargă... Aleargă... Aleargă mereu...

— Și cîștigă...

— Cîștigă, e adevărat. Dar e tare plictisitor. Dacă n-ar fi fost povestea cu ședința de data trecută aș fi ieșit din sală. Dacă acum 20 de ani mi s-ar fi spus, pe „Maracana" la Pitești, că „așta e fotbalul", m-aș fi lăsat păgubaș...

— Și Dobrin m-a părăsit, îndreptîndu-se spre grupul fotbaliștilor...

Am reintrat în Sala de proiecție. Operatorul Mircea Ionescu își potrivea rolele. I-am cerut permisiunea de a sta de vorbă cu pelicula celor trei filme. N-a părut surprins.

Am început prin a-i reproduce Peliculei dialogul meu cu Dobrin. Și iată replica ei.

Pelicula: *Să știi că Dobrin nu a spus o enormitate. Voi, românii jucați mai frumos decît englezii sau decît cehii. Cel puțin așa se vede în filmele de astă seară. În schimb, voi greșiți mult mai mult.*

Rep: Și ce-i de făcut?

P.: Asta e o chestiune de meserie. Englezii și cehii sînt mai meseriași decît voi. Fiind mai puțin convinși de propria lor valoare tehnică și, dacă vrei, artistică, se ajută mai mult între ei... Uite, am fost, din întîmplare, la meciul Steaua-Dinamo, duminica trecută. Și l-am urmărit pe Dumitrache. Și am văzut, revoltată la culme, cum nu l-a ajutat nimeni. Toți ceilalți păreau să spună: „Las' că se descurcă el, Mopsul!". Dar Dumitrache, Dumnezeu să fi fost și nu s-ar fi putut descurca...

Rep: Dumitrache are, în general...

P.: Nu e vorba de un caz izolat. Iată, de pildă, în filmul de la Ploiești... La un moment dat, cam spre sfîrșit, la vreo 30 de metri de poarta Rapidului, Dobrin, încolțit de patru adversari, îi electrocutează pe toți, cum n-ar putea să o facă niciodată Hurst și Osgood la un loc... Dar, la capătul acestui formidabil efort, Dobrin n-are cui pasa în față, pentru că nu e nimeni de-ai lui. Și-atunci, „luat" de un al cincilea rapidist, e nevoit să paseze fundașului său dreapta, venit în atac... În aceste condiții, desigur, frumosul fotbalistic devine abstract...

Rep: Spune-mi, te rog, ce ți-a plăcut mai mult în fotbalul concret al englezilor și cehoslovacilor?

P.: În primul rînd, bărnicia, pentru a compensa lipsa de strălucire.. L-am văzut pe Iokl autodeschizîndu-se pe extremă... L-am văzut pe Petros prăbușindu-se, cu ochii aproape închiși în apărarea adversă... L-am văzut pe Geleta alergînd cît doi Ghergheli la un loc... I-am văzut pe toți — englezi și cehi luptînd corp la corp, ca în turnirele medievale... I-am văzut pe englezi (mai ales) aglomerîndu-se în apărare.

Rep: Ei, care...

P.: Da. Ei care, acum 17 ani n-au retras, din orgoliu, un mijlocaș pentru perechea Kocsis-Pușkaș, se aglomerează acum, ca pui de cloșcă, în numele noului principiu fotbalistic: „Frica păzește pepenii"...

Rep: Aș vrea să te rog ceva. Aș vrea să-mi spui ce-ai face... ce-ai scrie în aceste două luni, pînă la Guadalajara, dacă ai fi un cronicar de fotbal român?

P.: Aș încerca să scriu cum joacă Ball, Iokl sau Lucescu. Aș încerca să dezvolt ideea că în fotbalul mondial s-au produs unele schimbări. Că întărirea rolului apărării a atenuat mult disproporția între cei mari și cei mici... Și că Anglia sau Cehoslovacia, deși, datorită palmaresului, se află printre cei mari, nu mai sînt chiar atît de mari.

Rep: N-ar fi o subestimare?

P.: Nu e vorba de subestimare. Sau, dacă vrei, nu strică și puțină subestimare, după ce, ani și ani de-a rîndul, voi, fotbaliștii români, n-ați făcut decît să vă subestimați forțele, privindu-l pe Pele ca pe Amon-Ra, iar pe Beckenbauer — ca pe Otto cel Mare... În același timp, însă, aș mai frîna puțin din optimismul fără acoperire.

Rep: Ce fel de optimism?

P.: Am impresia că pe brazilieni ați început să-i subestimați de-a binelea, considerîndu-i ca o „citadelă sfărîmată"... Și nu e bine...

Rep: Acum, chiar nu te mai înțeleg...

P.: Totul e să plecați spre Guadalajara cu convingeri precise: „Anglia nu mai e ce a fost pe vremea lui Ted Drake, deși continuă să fie o mare putere în fotbal... Cehoslovacia e și ea o forță de prim rang dar meciul de la Marsilia nu e o unitate de măsură... În sfîrșit, Brazilia are momente de vis, dar, visul, ca orice vis...

Rep: Ce-ai spune fotbaliștilor români la plecare?

P.: Că balonul 1970 e mai rotund decît toate cele de pînă acum... O spun nu de dragul calamburului... Și că românii au avut o șansă formidabilă în tragerea la sorți... O spun, iarăși, nu de dragul paradoxului...

GALERIE „MUNDIAL '70"

„Regizori"

ZAGALLO

Un adevărat recordmen. Din clipa în care lua, spectaculos și neașteptat, locul lui Saldanha la conducerea selecționatei braziliene devenea și cel mai tînăr selecționer al turneului final. Învingea, la această „probă" pe „pompierul suedez", Ovar Bergmark. Zagallo e unul dintre cei trei academicieni ai fotbalului brazilian; îl găsim sub o formulă algebrică celebră: D + 2 Z = două titluri mondiale, ceea ce vrea să însemne Didi plus cei doi „Z" (Zito și Zagallo) au adus două victorii supreme Braziliei. O formulă emisă de o altă celebritate a fotbalului de acolo, Zeze Moreira; ea exprimă realitatea că sistemul tactic care avea să facă epocă (1—4—2—4 și varianta 1—4—3—3), lansat de Brazilia a găsit în acești trei inteligenți și dotați jucători, piesele de bază, de la ei pornind marile succese din Suedia și Chile.

Ca și recentul său învins, Bergmark, Zagallo a trecut din cabina jucătorilor în cabinetul de director tehnic al clubului Botafogo în decursul a numai 24 de ore. Tăcut, modest, sobru. Exact așa i-a fost și jocul. N-a strălucit prin spectaculozitate dar rolul său, deloc exhibiționist, s-a arătat tot așa de prețios ca al vedetelor care aveau întîietate pe manșetele ziarelor. Multe dintre acestea au dispărut sau au fost șterse de pe formația braziliei. Zagallo a rămas atîta timp cît a socotit el că este util. Suita de selecționeri l-a menținut cu fermitate în primul unsprezece; pentru că nimeni nu l-a văzut pe Zagallo jucînd slab.

La Botafogo a realizat succese pe care greu le-ai fi prezis, dată fiind lipsa sa de experiență. Caracterul său, franc, direct, făcînd excepție prin realism de la manierele romantice ale celorlalți antrenori, l-a ajutat să se ridice sigur și hotărît. Prima sa întîlnire cu selecționații brazilieni, după scena îmbrățișării cu Pelé, a cuprins doar aceste fraze: „Greșiți dacă socotiți că acum vine timpul de stat și de așteptat mondialul. Să știți că avem enorm de corectat în joc! echipei Braziliei. Mai ales la apărare, acolo unde sîntem încă niște copilași, naivi și imprudenți, față de vulpoii din Europa. N-am preferați și slăbiciuni. Nimeni nu e titular de drept".

Și internaționalii brazilieni, poate sperînd într-o perioadă de destindere, s-au trezit în fața unui fost coechipier (pentru mulți) care nu glumește. Nici nu putea fi altfel Zagallo, acest mijlocaș-extremă, care a muncit cît trei la un loc, cei 9 ani — cît a purtat tricoul selecționatei Braziliei. Pe care încearcă s-o ducă iarăși la titlul mondial.

„Dirijori"

RIVERA

Dacă există în Italia un jucător supercontroversat, subiect pentru zeci de mii de coloane de ziare, pentru conflicte între confrații-gazetari, între rude și prieteni, el se numește Gianni Rivera. Păstrînd proporțiile, e un caz Dobrin din fotbalul nostru. Toată lumea e de acord că milanistul îl întruchipează pe jucătorul de clasă mondială, că simțul lui de orientare îl face ca turnat pentru rolul de coordonator, acel „dirijor al mecanismului echipei în teren". Toată lumea laudă și admiră gentilețea, deplinul fair-play, calitățile de om și de sportiv ale lui Gianni Rivera. Dar mai mult de jumătate din suflarea fotbalistică italiană îi contestă locul în reprezentativa pentru Mexic.

Ceea ce nu-l împiedecă pe sfătosul „zio Valcareggi" (n. n. „unchiul Valcareggi", cum îi spun jucătorii selecționerului „squadrej azzura") să replice ritos: „Fără Rivera nu mă uro în avion. Mai bine rămîn la mine, la Florența, la pescuit, decît să accept așa ceva..." Situația elegantului și subtilului căpitan al lui A. C. Milan s-a complicat în ultima perioadă de timp, cînd candidaturile pentru lotul național s-au înmulțit într-un ritm care l-a surprins chiar și pe selecționerul Valcareggi. Și grupul cel mai numeros, aspiranții cei mai periculoși, se află în compartimentul atacului. Curios și îngrijorător, în același timp, pentru fotbalul italian: linia care dă multe și grave semnale de alarmă e aceea a fundașilor. Să nu ne mire să vedem la C. M. echipa Italiei... pierzînd pe apărare.

Revenind la atac și la contracandidații lui Rivera, cel mai periculos se arată De Sisti; jucător de absolut același tip ca și Gianni, căpitanul lui Fiorentina, este cerut de zeci de mii de „tifosi" și săptămînile care urmează vor fi tare agitate pentru cursa De Sisti — Rivera. Atuurile invitatului rubricii noastre rămîn marea sa experiență, meritele sale în echipa Italiei și... votul lui Gigi Riva, omul nr. 1 al fotbalului peninsular; ori votul lui Riva are cel puțin forța celui anunțat de acum de Valcareggi. Sentința definitivă o vom afla în zilele precedînd începerea marilor dispute fotbalistice pe de înaltele platouri mexicane.

ABEBE BIKILA

angajat într-o nouă cursă, a vieții

Tragică istorie a accidentului fostului dublu campion olimpic la maraton, etiopianul Abebe Bikila, este desigur cunoscută. După cum s-a anunțat la timp, după ce a fost internat cîteva luni la spitalul Stoke Mandeville, în apropierea orașului Londra, i s-a permis să se reîntoarcă în patria sa.

După acest lung tratament, starea sănătății sale mai cu seamă în raport cu prima fază (paralizia generală) s-a îmbunătățit mult, însă, deocamdată, nu poate merge și se servește de un scaun cu rotile.

După reîntoarcerea sa la Addis Abeba, Bikila a continuat să urmeze tratamentul prescris de medici și cu toți speră ca rezultatele finale să fie cele așteptate deși progresele sînt foarte mici.

Un ziarist italian a reușit să realizeze un interviu cu cunoscutul atlet din care spicuim următoarele:

— După accident, toată viața dv. s-a schimbat fundamental. Care-i situația actuală?

— Într-adevăr, accidentul a avut un caracter tragic pentru mine și s-a încheiat — sper din toată inima că provizoriu — cu o paradoxală și tristă situație: cel care alerga și acoperea prin fugă sute de kilometri și a cîștigat de două ori întrecerea de maraton la jocurile olimpice, este imobilizat din cauza picioarelor paralizate. Nici că se poate o răsturnare mai tragică în viața unui sportiv.

— Dați dovadă de un curaj remarcabil și de o mare putere de voință pentru a trece peste această etapă și a reveni la normal?

— În această privință mă ajută enorm educația mea de militar, dragostea cu care mă înconjoară toți din jurul meu, dovezile de simpatie pe care le primesc din toată lumea, dorința mea neostenită de a putea depăși și acest capitol al convalescenței mele.

Abebe Bikila, întruchiparea dîrzeniei, a sportivului care știe să lupte pentru o victorie, se află angajat într-o nouă cursă, de data aceasta nu pe pistă, dar mult mai dramatică, la capătul căruia îl așteaptă poate, cea mai strălucitoare victorie: a celuia care luptă pentru viață și a reușit s-o cîștige.

AUTOMOBILISM

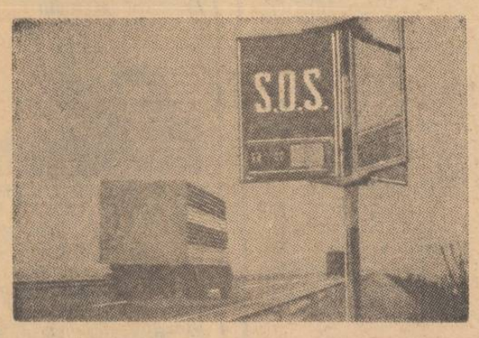

Autostrada și starea de somnolență

Studiile încheiate recent de specialiștii italieni în materie de prevenire a accidentelor arată că pe autostrăzile din Italia (3 100 km lungime) au circulat anul trecut în medie 815 280 autovehicule zilnic. La acest ritm de circulație s-au înregistrat în întreg anul 12 779 de accidente care s-au soldat cu 310 morți și 7 775 de persoane au suferit invalidități fizice. Aceste date se referă, așa cum arătam mai sus, doar la circulația pe autostrăzi. Procentul este totuși foarte mare, dat fiind că pe autostrăzi (cu 6 sau 8 benzi de circulație) există create condiții de securitate rutieră din cele mai bune menite să prevină accidentele.

De ce totuși se întîmplă atîtea accidente pe autostrăzi? Specialiștii psiho-analiști italieni, pe baza unei minuțioase cercetări a tuturor cazurilor, au ajuns la concluzia că principala cauză a accidentelor pe autostrăzi o constituie somnolența care-i cuprinde pe conducătorii auto din cauza monotoniei traseului. Într-adevăr autostrăzile parcurg direcții drepte, fără treceri prin localități, fără a avea în jurul lor pomi; kilometri peste kilometri de largi fîșii de asfalt cenușiu care obosesc ochii, mai ales ai celor neexperimentați sau insuficient de bine odihniți. Cîteva locuri de parcare cu stații de benzină și restaurante-cafenea la zeci de kilometri distanță nu scot peisajul autostrăzilor din monotonie.

Iată de ce, la ora actuală se caută soluții diferite pentru a face mai variabilă, mai puțin plictisitoare și somnolentă, călătoria pe autostrăzi. În unele țări, printre care R.F. a Germaniei, se încearcă benzile de culori diferite. În Anglia și acum și în Italia, se montează un fel de stopuri avertizoare colorate pe care sînt înscrise inițialele „S.O.S." (clișeul de sus). Acestea sînt menite să atragă atenția conducătorilor auto asupra pericolului la care se pot expune, lăsîndu-se prădă stării de somnolență.

Desigur, acesta nu-i singurul mijloc. Permanent se caută altele, cît mai variate. Este cazul ca astfel de căutări să înceapă de pe acum (ținînd seama de experienta altora) și organele de specialitate de la noi.

Pentru informarea automobiliștilor

O serie de măsuri luate acum, la început de sezon turistico-automobilistic, de A.C.R. creează condiții mai bune pentru o amplă informare și documentare a automobiliștilor amatori. Bunăoară, documentarea tehnică se poate face la cabinetul tehnic al A.C.R. de la sediul central al clubului, care pune la dispoziția celor doritori materiale de specialitate din țară și străinătate. Totodată, specialiști în materie acordă consultații calificate.

Tot la sediul central al A.C.R. se pot obține informații turistice, prin cabinetul turistic. Materiale și cadre calificate pot ajuta pe membrii A.C.R. la stabilirea unor itinerarii turistice în țară și străinătate, se pot obține aici, ca și la filialele A.C.R., date utile pentru organizarea de excursii, în grup sau individual, în cît mai bune condițiuni.

Un alt gen de informații sînt cele juridice. Consultațiile care se dau pot fi de folos membrilor A.C.R. în ce privește asistența juridică în călătorii, modalitățile de obținere și de folosire a acesteia, atunci cînd împrejurările o cer.

Alcoolul la volan

De cîte ori nu s-a scris despre efectele negative, uneori dezastruoase ale alcoolului asupra automobiliștilor. Cîte vieți nu au fost curmate din cauza alcoolului! Deseori chiar și oameni nevinovați au fost victime ale unor conducători auto care se aflau la volan după ce folosiseră o cantitate apreciabilă de alcool.

Toate măsurile luate de autorități pentru interzicerea consumului de alcool la volan urmăresc în primul rînd salvarea vieților omenești, menținerea integrității corporale a oamenilor. Dincolo de acest aspect esențial al problemei mai există și un altul deosebit de important. Este vorba de daunele economice. Bunăoară, specialiștii elvețieni au constatat, pe baza a numeroase calcule, că pagubele ce se aduc anual economiei Elveției, datorită consumului de alcool, se ridică la 300 milioane de franci. Sînt incluse în aceste calcule valoarea mașinilor, a instalațiilor publice cărora li se aduc pagube, forța de muncă ce se pierde. Cu o sumă atît de mare s-ar putea construi și utila în întregime două mari spitale moderne.

Desigur, aceste date nu pot exprima și marile suferințe umane care se află în spatele lor. Atenție deci, toți cei ce vă urcați la volan! Gîndiți-vă la voi, dar și la cei ce rămîn în urma voastră. Poate că aceasta vă va determina să nu consumați alcool cînd vă urcați la volan sau să nu vă mai urcați la volan dacă totuși ați consumat!

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1. A.S.A. Tg. Mureș — Steaua 2
2. Jiul — F.C. Argeș 1
3. Rapid — U.T.A. x
4. Poli. Iași — CFR Cluj 1
5. Dinamo Bc. — „U". Craiova 1
6. Dinamo Buc. — Steagul roșu 1
7. Farul — Crișul 1
8. „U". Cluj — Petrolul 1
9. Bari — Inter 2
10. Lanerossi — Sampdoria x
11. Milan — Torino 1
12. Napoli — Bologna 1
13. Roma — Fiorentina x

10 aprilie '70

TRAGEREA PRIMĂVERII la loto

PUTEȚI CIȘTIGA ÎN NUMĂR NELIMITAT:

- **Autoturisme: „DACIA 1300", „DACIA 1100", „MOSKVICI 408" „SKODA 1000 M.B.", „TRABANT 601";**
- **Excursii în U.R.S.S. (cca. 15 zile) partea sudică;**
- **Excursii în JAPONIA (cca. 10 zile) cu vizitarea „ESPO '70";**
- **Excursii la PARIS (cca. 8 zile);**
- **Premii în numerar de valoare variabilă;**
- **Premii fixe în bani.**

Se atribuie 25 categorii de premii.

Cu 15 lei participați la toate extragerile.

Joi 9 aprilie 1970, ULTIMA ZI pentru procurarea biletelor.

CONCURSUL NOSTRU

BALONUL ROTUND

Pînă la 31 martie au fost triate și înregistrate 71 400 bonuri de concurs. Bonul cu nr. 70 000 aparține concurentului Burcă Ion din Mangalia. Operația continuă.

● **Familia Pîrvu, Cluj:** După cum puteți constata, ne luptăm să terminăm pînă la sfîrșitul campionatului trierea numeroaselor bonuri sosite în cadrul concursului „Balonul rotund". Acesta este și motivul pentru care nu am putut organiza un alt concurs despre campionatul mondial de fotbal. Puteți participa la concursul organizat de ziarul „Sportul" exact pe tema respectivă. Vă dorim succes.

● **Bican Ion, Hunedoara:** În caz că vă veți număra printre fericiții cîștigători, numele dv. va apare în paginile revistei noastre. Atunci ne vă folosi nouă dv. adresă, din cartierul Gojdu-Deva.

● **Răducanu Gheorghe, com. Cioroiu-Olt:** În scrisoarea dv. se spune: „Aș dori foarte mult să cîștig. Îmi veți trimite cîștigul acasă?" Nu vom putea face acest lucru din cauză că ați completat buletinul greșit. Progresul (fără nici-o precizare) ați trecut și la întrebarea a II-a și la a III-a; idem Dinamo. Ca să nu mai vorbim de Juventus Timișoara la întrebarea a III-a. În consecință nu aveți ce aștepta.

● **Savopol Gheorghe, București; Nedelciu Constantin, com. Jilava și Zvanciuc Dumitru, Suceava:** Politehrica Iași și respectiv Crișul Oradea nu sînt bine trecute la întrebarea a III-a. Cîte un bon anulat.

● **Suci Ion, Maramureș; Fodora Augustin, Gherla; Cișmaș Dumitru, București:** Dv. în ordinea respectivă, ați trecut la întrebarea a III-a nume de echipe care nu figurează în divizia B (Siderurgistul Galați, Știința București, C.S.M. (?). Aveți cîte un bon anulat.

● **Costăchescu Ionel, Brașov:** Trei bonuri anulate. Nu știm pe care Minerul îl preferați (Anina sau Baia Mare). Alt bon anulat deoarece ați trecut Rapid și pe locul 1 și pe 3 (întrebarea 1).

● **Rapaport Adrian, Iași; Todică Dorin, Iași; Dumitru Valeriu, Oravița; Amarghioalei Gheorghe, Cîmpulung; Hanga Aurel, Vaslui; Melinte Ioan, com. Topraisar; Iordache Tănase, Galați:** Cîte un bon anulat. Ați trecut cîte o echipă din divizia B sau C la întrebările I și II.

● **Iftode Petru, Roman; Constantin Roman, Pucioasa; Hăvărneanu Ilie, București; Radu Tohăneanu, Craiova:** cîte un bon anulat. Ați lăsat cîte o întrebare necompletată.

● **Anghel Pavel, București (2); Caleu Alexandru, Buzău, (1), Cojocaru Gheorghe, Iași (1); Chiru Cristian, Breaza (1); Andronache Petru, Iași (1); Opincariu Felicia, Sebeș (1); Dumitru Marin, com. Ciorogîrla-Ilfov (1); Manoliu Vasile, Suceava (1) Antonescu Dumitru, Răcari (1); Grigore Grigore, com. Caracaliu — Tulcea (1); Trifu Marioara, București (1); Tatiana Bădulescu com. Pogoanele — Buzău (2); Schiau Nicolae, Ploiești (6); Porganski Mihai, Baia Sprie (4); Hinta Pavel, Cluj (1); Păunescu Victor, Iași (1); Morar Constantin, Brașov (2); Morariu Emil, Bistrița (1); Stroe Constantin, Fetești — gară (1); Asia Maria, com. Poiana Cîmpina — Prahova (2):** Cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece ați trecut la întrebarea a III-a cîte două echipe din aceeași serie a diviziei B.

magazin — Redacția și administrația: Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449 1400) Oficiul poștal 33 revistă săptămînală căsuța poștală 4108. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 653 — Sîmbătă 11 aprilie 1970 — 8 pagini 1,50 lei

Misterioasele desene de pe stîncile Kobistanului

(Pag. a 3-a)

În pagina a 5-a:

VĂ TRIMIT O ILUSTRATĂ...

POLICROMIA FOCULUI

de Vasile NICOROVICI

Leacul

de ALBERTO RIVAS BONILLIA
(SALVADOR)

ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU REVISTA MAGAZIN

ARTISTUL ESTE UN FACTOR DE ÎNȚELEGERE ÎNTRE OAMENI,

ne mărturisește pictorul

MARC CHAGALL

(Pag. a 4-a)

Mica bibliotecă Magazin

(Pag. a 5-a)

RONDELURI

de Cicerone THEODORESCU

Nepotul

(Pag. a 4-a)

VISURI ÎMPLINITE PE MELEAGURI DUNĂRENE

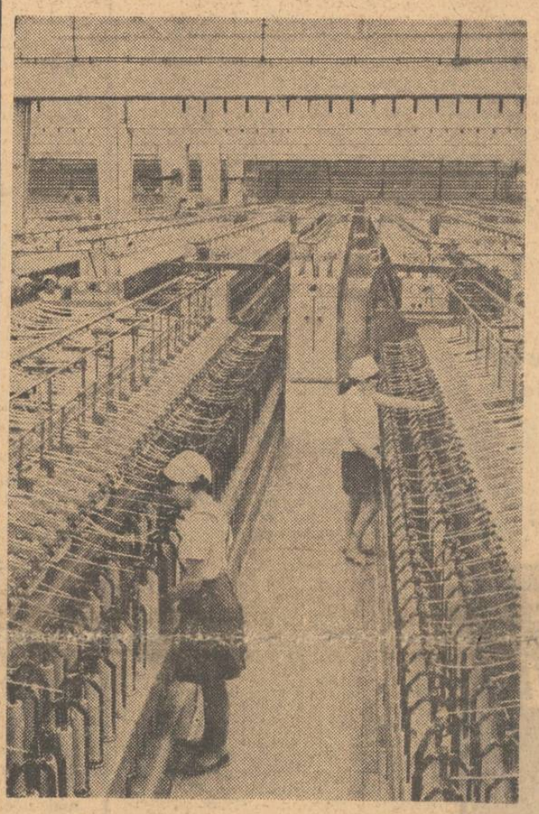

Sala de ringuri a modernei filaturi din Oltenița

— Acum sîntem colegi, tovarăși de muncă. Cînd mă gîndesc mi se pare uneori ciudat. De ce? Fiindcă cu cîțiva ani în urmă așa ceva nu mi s-ar fi părut cu putință.

Ana Pîrlățeanu își continuă gîndurile:

— Pe atunci lucra la șantierul naval. Îl vedeam adeseori pe cîte unul mai în vîrstă, principala cu grupul meu zgomotos de colege de școală. Ne plăcea să-i ascultăm povestind. Mereu se întîmpla la el pe șantier ceva nou și interesant. Ba s-a proiectat un nou tip de navă, ba cineva a făcut o inovație grozavă, ba a făcut o cursă de probă cu un vas... Îl ascultam și îl invidiam. La șantierul naval nu e nevoie de fete. Noi unde o să lucrăm? Poate la o cooperativă, poate va trebui să plecăm din Oltenița ca să găsim în altă parte o treabă de făcut. Și iată că astăzi lucrez aici, la una din fabricile mari și moderne ale industriei noastre ușoare. La filatură, l-am reîntîlnit pe tehnicianul Nicolae Drăgut. Se transferase aici, la solicitarea tovarășului director, și el fost constructor naval, căci fabrica noastră cea nouă are nevoie mare de mecanici pricepuți. „Vezi că am devenit colegi?" i-am spus. Și mărturisesc că eram tare mîndră.

Paul MARIAN

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Tinerească chemare la muncă înflăcărată

O săptămînă doar a trecut de cînd la Lotru a răsunat tinerească chemare. O săptămînă doar, și ecoul ei a revenit ca un riguros răspuns de pe șantierul de la Porțile de Fier.

Lotru și Porțile de Fier, cele două mari șantiere hidroenergetice ale țării, au devenit, prin voința tinerilor, șantiere naționale ale tineretului.

În timp, energicele chemări sînt, la rîndul lor, ecoul unei minunate tradiții create în anii noștri. Sînt ecoul șantierelor de la Salva-Vișeu, Bumbești-Livezeni, Agnita-Botorca, devenite și binecunoscute a fi fost mari școli ale muncii patriotice.

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Albumul cititorului de revistă

În pagina 5-a vă prezentăm pe

HERVÉ VILARD

ÎNTÎLNIRE PE FUNDUL MĂRII CU O... CARACATIȚĂ!

Interesantele cercetări ale unor exploratori subacvatici

(Amănunte în pag. a 3-a)

MODA

(Pag. a 6-a)

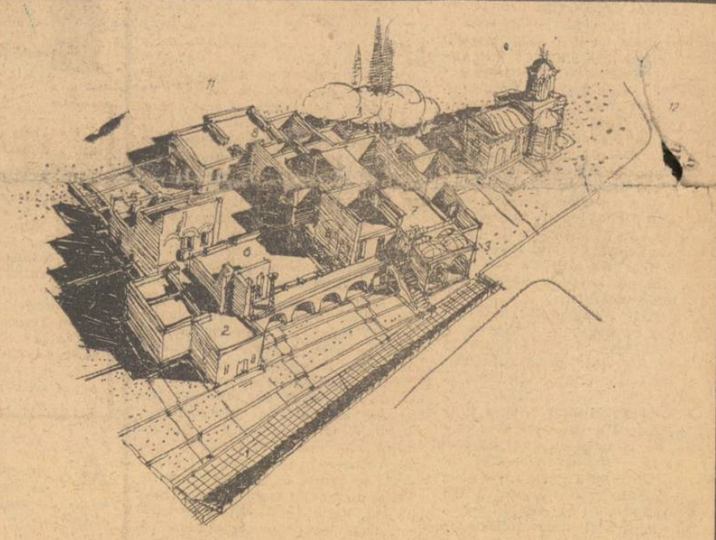

Perspectivă a Palatului Voievodal, în ipoteza de restaurare în aer liber.

1) Podul din Curtea Veche, — actuala stradă 30 Decembrie; 2) Foișorul roșu; 3) Foișorul cel mare dinspre Biserica Domnească; 4) Biserica Domnească; 5) Paraclisul; 6) Divanul cel Mare — Sala tronului; 7) Apartamentele Domnului; 8) Apartamentele Doamnei; 9) Strada Șelari; 10) Hanul Manuc; 11) Strada Covaci; 12) Piața de Flori.

Desen de arhitect Nicolae PRUNCU

IMPRESIONANTE EDIFICII MEDIEVALE DESCOPERITE ÎN BUCUREȘTI

SURPRIZE ARHEOLOGICE ÎN ZONA „CURȚII VECHI"

— O cetățuie din secolul al XIV-lea.

— S-au identificat ziduriile palatului lui Vlad Țepeș.

(Pag. a 2-a)

Pe șantierul Curtea Veche se află într-un înaintat stadiu restaurarea pivnițelor Palatului Voievodal, privnițe construite de meșterii lui Mircea Ciobanul la jumătatea secolului al XVI-lea. Aici s-au descoperit de curînd urmele fortăreței din secolul al XIV-lea și vestigii ale Cetății Bucureștilor, ridicată de Vlad Țepeș.

Fotografii: Nicu VASILE

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

O porni printre șine semnalizînd și strigînd Opriți! Opriți!

(Amănunte în pag. a 3-a)

ZGOMOTUL CIUDAT

Tinerească chemare la muncă înflăcărată

URMARE DIN PAG. 1

școli, unde, prin grija și îndrumarea partidului, s-au călit conștiințe, școli unde mii de tineri s-au format într-un spirit nou, au dobîndit o atitudine față de viață caracterizată prin entuziasm înflăcărat, prin putere de dăruire pentru cauza nobilă a socialismului.

Însuflețiți de aceste simțăminte, conștienți de marea lor răspundere, tinerii de pe șantierul de la Porțile de Fier răspundeau chemării de la Lotru : „Ne angajăm — își încheiau ei mesajul — să nu precupețim nici un efort, să dăm noi valențe hărniciei și entuziasmului nostru tineresc pentru o cît mai deplină contribuție la darea în exploatare, conform termenelor stabilite și la parametrii proiectați, a marii hidrocentrale de pe Dunăre. Continuînd tradiția șantierelor naționale, ca puternică școală a educației tineretului prin muncă și pentru muncă, vom desfășura o neobosită activitate politico-educativă în scopul dezvoltării spiritului înaltelor răspunderi pe care le are tineretul pentru prezentul și viitorul patriei noastre socialiste".

AGENDĂ săptămînală

Urmînd albia tăiată în conștiința epocii noastre de vechi și luminoase tradiții, angajamentul tinerilor, angajament plin de înflăcărare, deschide o minunată perspectivă faptelor. Această perspectivă este o certitudine căci între vorba și fapta brigadierilor nu se poate afla nepotrivire. Flacăra romantismului revoluționar care îi animă însuflețește activitatea lor dar nicicum nu deformează judecata lucidă a fiecărui angajament, aprecierea realistă a fiecărei acțiuni, a fiecărei lucrări. De la Salva-Vișeu la Lotru, de la Bumbești-Livezeni la Porțile de Fier tîrnăcopul și roaba au fost schimbate cu mașini puternice și complexe, stîngăciile și șovăielile unor planuri — cu o stăpînire competentă a problemelor tehnice ale fiecărei construcții. Neschimbat a rămas entuziasmul, dorința vie de-a sluji pilduitor patria, de a munci pentru ea, de-a pune umărul la o grandioasă operă care, peste ani și ani va îndreptăți o mărturie mîndră : „aici am lucrat și eu !" Este constatarea făcută nu numai în fața unui mare, grandios obiectiv economic ci și mărturia construcției, personalității umane ; ambele de durată, ambele în stare să dea imaginea unei epoci, a spiritului care a animat-o.

Șantierele naționale ale tineretului s-au deschis într-un moment de concentrare a eforturilor întregului popor spre continuă perfecționare în toate domeniile de activitate. Faptul e plin de semnificație. El oglindește profilul moral al tineretului nostru, preocuparea sa pentru destinele țării, pentru propriul său destin. Un sfert de veac de libertate ne stă mărturie de neclintit. Într-un sfert de veac, liberi și stăpîni pe destinele noastre, am clădit o lume la noi dimensiuni, menită să slujească omului și împlinirii sale. Ceea ce am reușit să înfăptuim, realitățile zilelor noastre, îndreptățesc încrederea cu care privim viitorul. Și acest viitor înseamnă anii de maturitate deplină a celor care astăzi muncesc animați de avînt tineresc pe șantierele naționale ale tineretului. Ei vor purta, la locurile lor de muncă, mesajul revoluționar, așa cum l-au primit din inimile, din gîndul, din conștiința celor care au fost cîndva brigadieri, și azi, chiar dacă au șîmplele cărunte, nu pot uita zilele de înaltă fervoare care au însemnat tot ceea ce au realizat mai bun, mai frumos, mai înălțător în anii tinereții lor.

Firul neîntrerupt al acestor tradiții reprezintă una dintre cele mai elocvente pledoarii pentru lărgimea și profunzimea procesului de făurire a conștiinței socialiste, o minunată și însuflețitoare oglindire a frumuseții vremilor pe care le trăim, vremi ce reprezintă, prin luminoasa lor perspectivă, un izvor pururi proaspăt de energie, o chemare mereu puternică, mereu entuziasmantă la muncă. La muncă dîrză în slujba patriei, în slujba poporului, în slujba marilor idealuri ale epocii pe care o trăim — socialismul și pacea în lume.

VISURI ÎMPLINITE PE MELEAGURI DUNĂRENE

URMARE DIN PAG. 1

— Dar cu munca de textilistă cum v-ați obișnuit ?

— **Cum să vă spun să înțelegeți ? Totul este la noi atît de impresionant, atît de minuțios pus la punct, încît îți impune. Am citit de curînd descrierea lui Geo Bogza despre munca amară din vechile tăbăcării. Știam că nici în filaturi treaba nu era pe atunci mai ușoară, că plăminii ți se umpleau cu praf și scamă de bumbac. Și iată, la noi e mai curat și mai frumos ca într-un laborator ca într-o farmacie. Iarnă sau vară, aerul e proaspăt și răcoros. Zi sau noapte, hala e la fel de luminoasă, de plăcută. Mașinile, toate, sînt adevărate bijuterii pe care îți vine să le mîngîi, nu alta. Poți oare, cînd te afli în asemenea ambianță, cînd ești înconjurat cu dragoste și simpatie de tovarășii de muncă, să nu lucrezi cu drag ? Dar nu sînt eu cea mai nimerită să vorbesc despre felul cum muncesc...**

Cel care a completat mai tîrziu ceea ce modestia interlocutoarei noastre o împiedecase să ne spună a fost chiar subiectul istorisirii acesteia, tehnicianul Drăguț.

— **Ana Pîrlățeanu ? Una dintre lucrătoarele noastre cele mai bune. Se vede la ea — și nu numai la ea — o adevărată sete de muncă, îmbinată cu o rară conștiinciozitate și disciplină. A înțeles repede, ca și Angela Sebe, ca și alte tinere muncitoare, satisfacția pe care ți-o poate da o muncă bine făcută. Siguranța, demnitatea pe care ți le inspiră aceasta nu pot fi cu nimic comparate.**

Un aspect inedit al acestor sentimente ni l-a împărtășit și Maria Negreanu, dintr-o comună apropiată Oltenței, Curcani.

— **Mulți tineri de vîrsta mea făceau „navetă" spre Oltenița sau spre București. Lucrau la șantierul naval, la fabrica de conserve de la Valea Roșie, sau la uzine bucureștene. Noi, cele de profesiune „gospodine", rîvneam adesea după o meserie adevărată. Simțeam că putem fi mai de folos, că avem în noi puteri și gînduri pe care le-am putea folosi mai bine. Și iată că de cîteva luni ne-am văzut visul împlinit, aici, la filatură. Nici nu vă puteți închipui cîtă bucurie îți dă gîndul că ești folositor, că munca ta e lăudată.**

Acest sentiment de satisfacție, de demnitate despre care ne-au vorbit, într-un fel sau altul, toți interlocutorii noștri își găsește deplină acoperire în faptul că acest colectiv tînăr, dintre care extrem de puțini avuseseră pînă atunci vreo tangență cu industria textilă, a fost în măsură să se angajeze să atingă parametrii proiectați cu un trimestru înainte față de normative. Fapt ce exprimă sintetic potențialul de inițiativă, de dărnicie al majorității muncitorilor și cadrelor tehnice.

Semnificația acestui angajament apare într-o lumină și mai clară dacă vom aminti că filatura din Oltenița, recent dată în funcțiune, e cea mai mare și mai modernă întreprindere de acest fel a țării, livrînd ea singură 13 la sută din cantitatea de fire produsă în toate filaturile noastre. Sau că e cea mai bine utilată dintre unitățile similare, ringurele, cardele, laminoarele, produse în procent de circa 80 la sută în țară, fiind la nivelul celor mai înaintate creații tehnice în acest domeniu. Să minuiești asemenea utilaje implică o mare răspundere, pricepere, dăruire.

— **Iar colectivul nostru a dovedit de pe acum că merită asemenea încredere,** ne-a spus directorul filaturii, ing. Const. Pandele. **Faptul că într-un orășel ca Oltenița, pînă acum lipsit de industrie ușoară, s-a amplasat un mare obiectiv care dă de lucru la 2 900 salariați, dintre care 2 300 femei, ar putea ridica, la prima vedere, unele semne de întrebare. Dar realitățile confirmă justețea acestei soluții care denotă încredere în capacitatea de muncă și adaptare a oamenilor. Căci ideea amplasării în această localitate a marii filaturi are la bază criterii economice, dar și o profundă semnificație umană, socială. Este știut că la șantierul naval din Oltenița lucrează aproape în exclusivitate bărbați. O importantă forță de muncă — cea a femeilor — era neutilizată. Și iată că acum peste 2 000 de femei au căpătat posibilitatea de a avea o profesiune calificată, de a lărgi rîndurile clasei muncitoare. E de mirare că imensa majoritate a acestora au folosit cum trebuie această posibilitate ?**

— Vorbeați despre marea majoritate. Dar restul ?

— **Firește, există și un anumit procent de neadaptabili, care nu pot trece examenul disciplinei și răspunderii muncitorești. Curînd ei se elimină singuri din rîndul colectivului. Era la noi o fată, Elena Grădinaru. Cu chiu cu vai, ajutată de cei din jur, a absolvit școala profesională. Dar nu-i ardea de muncă. Absenta mereu nemotivat, avea o conduită morală nu tocmai ireproșabilă. N-a mai putut rămîne în mijlocul nostru. La fel, Alexandra Lupu. Am crezut că transferînd-o la alt loc de muncă treaba va merge mai bine. Am așteptat cu răbdare să-și dezvăluie aptitudinile. Inutil. N-a putut trece prin sita deasă a disciplinei, n-a reușit să înțeleagă noblețea muncii făcută cu dăruire. Asemenea cazuri ne lasă o umbră de regret. Dar acestea sînt excepții. Esențială este satisfacția că marea majoritate, de care vorbeam, a răspuns „prezent", a dovedit că înțelege esența, că este recunoscătoare pentru dovada de grijă și de încredere. Și socotesc că pentru patria noastră acest cîștig moral e la fel de important ca și cîștigul pe care îl reprezintă pentru economia națională crearea unei mari și moderne întreprinderi.**

Paul MARIAN

Una din cele patru pivnițe ale Palatului Domnesc din București, aflate într-un avansat stadiu de restaurare și amenajare muzeală. Pereții executați din cărămidă și bolovani de rîu, după o veche tehnică bizantină, s-au adăugat de la jumătatea secolului al XVI-lea zidurilor din piatră ale Cetății Bucureștilor, făcute de Vlad Țepeș. Din pereții acestei străvechi cetăți voievodale se văd, în imaginea de mai sus, unele porțiuni în arcul care închide încăperea.

IMPRESIONANTE EDIFICII MEDIEVALE DESCOPERITE ÎN BUCUREȘTI

Aflînd despre excepționale de valoroase descoperiri făcute în perimetrul zonei „Curtea Veche", ne-am deplasat la Muzeul de istorie a municipiului București, unde ni s-au relatat o serie de amănunte interesante pe care le aducem la cunoștința cititorilor.

Fortăreața de pe malul Dîmboviței

Incinta palatului voievodal a rezervat de curînd o surpriză de mari proporții, descoperindu-se vestigiile unei fortărețe din a doua jumătate a secolului al XIV-lea, fapt ce a depășit cu mult așteptările arheologilor și arhitecților care se ocupă de sistematizarea acestui valoros punct istoric al Capitalei. Precizarea existenței acestei cetăți, dotată cu ziduri făcute din cărămidă — lucru rar întîlnit în epoca respectivă, cînd se construia mai mult din piatră — și cu un șanț de apărare care-i înconjura zidurile, **dovedește concret că începuturile Bucureștilor se plasează cu aproape un secol în urmă, față de documentele cunoscute pînă acum.**

Cetățuia nu este o construcție de mare amploare — ne-a declarat interlocutorul nostru **PANAIT I. PANAIT, șeful secției feudale a Muzeului de istorie a municipiului București,** care a ținut să sublinieze cîteva caracteristici ale străvechii fortărețe. Îi spunem cetățuie, deoarece ea avea numai o suprafață de 160 de metri pătrați. Era, de fapt, mai mult un donjon, un turn de control, ce străjuia drumul care lega orașele de la munte cu bătuta cale a Giurgiului și de aici cu Orientul.

În legătură cu descoperirea vestigiilor cetățuii din secolul XIV, devine actuală interesanta teză susținută de prof. univ. Constantin Giurescu, în valoroasa sa lucrare „Istoria Bucureștilor". D-sa scrie : **În sprijinul părerii că Mircea cel Bătrîn a clădit prima curte domnească din București, se poate invoca faptul, consemnat atît de «Istoria Țării Românești» a lui Mihail Cantacuzino, cît și într-unul din izvoarele utilizate de Gheorghe Șincai, că pe peretele ctitorilor bisericii domnești de la Curtea Veche, se aflau zugrăviți «trei prinți cu numele Mircea».** După ce arată că unul dintre ei era Mircea Ciobanul, al doilea, fiul acestuia, prof. Giurescu notează **„cel de-al treilea credem că reprezenta pe Mircea cel Bătrîn..., deoarece un alt domn cu numele acesta n-a existat în istoria noastră".** Și continuă : **„Impresia noastră... este că într-adevăr acest voievod a întemeiat prima curte domnească din București".**

Palatul lui Vlad Țepeș

Suprapunîndu-se fundațiilor donjonului, în 1458—1459 Vlad Țepeș va ridica construcția, pe care documentele epocii o numesc „Cetatea Bucureștilor". Precizăm că vestigiile găsite pînă acum nu dovedesc existența unei cetăți propriu-zise pe teritoriul Curții Vechi. Ea nu semăna nici cu masiva cetate a Giurgiului, nici cu cea de la Turnu sau cu cetățile de la munte — ca cea de la Poienari, de exemplu. Palatul construit de Vlad Țepeș era menit mai degrabă să adăpostească curtea domnească, într-o zonă care pe acele vremuri era amenințată de oști dușmane. Construcția se desfășoară pe circa o mie de metri pătrați, are zidurile făcute din bolovani de rîu, beneficiind de pivnițe pe toate cele patru laturi.

Descoperirea palatului lui Vlad Țepeș este o mărturie certă că încă din momentul înălțării ei, Cetatea Bucureștilor l-a găzduit pe voievod, făcînd ca orașul de pe Dîmbovița să devină reședință domnească. Mai tîrziu, la jumătatea secolului XVI, Mircea Ciobanul a „lipit" pur și simplu de vechii pereți de piatră, noile ziduri ale palatului care avea să-l găzdulască.

Pînă nu de mult, se socotea că din palatul domnesc nu a mai rămas aproape nimic. Se știa, de exemplu, numai de existența celor două pivnițe din str. Soarelui 10, de zidul ce desparte imobilele de pe str. 30 Decembrie 29—31, la care se mai păstrează un ancadrament de fereastră din piatră de Albești și de cîteva fundații izolate. În urma noilor cercetări însă au ieșit la iveală elemente extrem de valoroase. S-a stabilit cu precizie traseul palatului din secolele XV-XVI, în str. Soarelui 10, s-a precizat conturul unuia din paraclisele Curții din sec. XVII, în clădirile de pe str. Soarelui 7—9, a fost depistată o încăpere boltită, de la parterul edificiului. **Ziduri înalte de 8-10 metri s-au identificat în mai multe zone, permițînd stabilirea unor elemente certe în privința parterului și etajului acestei monumentale clădiri.** Într-o pivniță din str. Soarelui 5 s-au găsit cîteva bazine, de la care porneau mai multe conducte făcute din tuburi de pămînt ars. Erau probabil instalațiile unei băi, acoperite cu resturi de la palatul refăcut după unul din incendiile din sec. XVII. Într-unul din aceste bazine, umplut cu cenușă, vase de lut întregi și oase au fost semnalate și bijuterii de aur și monede.

Muzeul „Cetății Bucureștilor"

În momentul de față, lucrările pe vastul șantier se desfășoară în două direcții. Pe de o parte, se continuă cercetările — **azi arheologii fiind convinși că este vorba de cel mai întins edificiu medieval din Țara Românească** — iar pe de alta, datorită sprijinului Consiliului popular al municipiului București, se iau măsuri de conservare și de valorificare a vestigiilor descoperite.

Impresionantul monument medieval prezintă o mărturie materială concludentă a evoluției tehnicii de construcție din sec. XIV pînă în sec. XVIII, amploarea și frumusețea lui sugerind vizitatorilor, ceea ce era, în epocile respective, Palatul Domnesc din București.

În acest moment, un grup de arhitecți și arheologi studiază circuitul vizitării de către public a subsolului, care va fi restaurat în întregime, precum și selectarea obiectelor descoperite cu ocazia săpăturilor, obiecte care vor fi prezentate în cadrul muzeului ce se va amenaja aici. Patrimoniul muzeistic din această nouă unitate culturală a Muzeului de istorie a municipiului București va cuprinde, printre altele, piese care vor demonstra succesiunea seculară de locuire a zonei respective. Vizitatorul va înțelege, prin aceste piese, că nucleul orașului feudal București a fost locuit cu multe mii de ani în urmă și că din secolele XIV-XV, din această zonă, a iradiat orașul de astăzi. Printre piesele expuse, toate găsite în zona aceasta, amintim bombardele din piatră, plăcile de teracotă de la încăperile palatului, vasele din sticlă de proveniență occidentală, obiectele din faianță executate în atelierele anatoliene de la Isnik, numeroasele piese ceramice realizate de meșterii autohtoni, obiecte de podoabă, unelte etc.

Pe traseul viitorului circuit muzeal

Arhitectul NICOLAE PRUNCU, șeful proiectului de restaurare a palatului voievodal din Curtea Veche a Bucureștilor ne-a invitat să participăm la vizionarea „în avanpremieră" a noului și atractivului centru turistic, care va îmbogăți, începînd din toamnă, Capitala. Însoțit de fotoreporterul **Nicu Vasile** am ascultat lămuririle acordate de arhitect unui grup de oaspeți, pe parcursul viitorului traseu ce va fi urmat de vizitatori în circuitul muzeal. Dinspre str. 30 Decembrie — vechiul pod din Curtea Veche — am intrat prin terasele fostei grădini a Palatului, coborînd pe o scară în pivnițele Vistieriei. Aici este partea cea mai veche a edificiului, loc unde de curînd s-au descoperit vestigiile fortăreței din sec. XIV. Pătrunsesem într-o vastă construcție subterană, cu mari bolte, travele avînd 5,3 metri înălțime și peste 30 metri lungime. Am văzut zidul cetății lui Vlad Țepeș și încăperile unde se va amenaja viitorul muzeu. Zidul de capăt al palatului — al fostei Săli a tronului — situat paralel pe actuala stradă 30 Decembrie, se preconizează să fie protejat, prin acoperire, cu un sistem de vitrină uriașă, lungă de 14 metri și lată de 7 metri. După parcurgerea vestigiilor cetății voievodale, turiștii vor merge spre zidul exterior al palatului, pentru ca după aceea să viziteze bolta de intrare în Divanul cel Mare — Sala tronului. Ceea ce este deosebit de interesant de văzut, în subsolurile bătrînului palat, este succesiunea de construcții, care „se lipesc" una de alta, suprapunîndu-se, precum și urmele evidente ale străvechilor fortificații.

*

Scoaterea la iveală a ziduri lor palatului medieval al domnilor români statorniciți în orașul de pe Dîmbovița aduce celui mai mare oraș al patriei elemente de incontestabilă valoare, elemente care-i vor îmbogăți patrimoniul istoric și turistic cu piese excepțional de semnificative.

În numărul viitor vom informa cititorii despre rezultatele cercetărilor arheologice prilejuite de restaurarea Hanului lui Manuc.

Simion SAVEANU

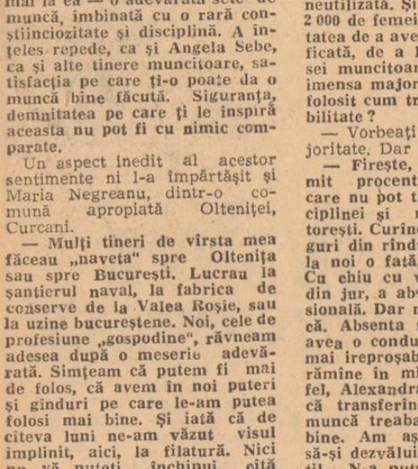

Zid din secolul al XVII-lea, care a aparținut parterului și etajului Palatului Domnesc, în zona paraclisului și a Sălii Divanului. Pe acest zid se mai văd urmele unui fragment de frescă (imaginea din stînga). În timpul lucrărilor de restaurare (fotografia din dreapta).

Contemporani cu noi

UN IDEAL OBIȘNUIT

Dialoghez cu o femeie obișnuită. Cel puțin, așa se vrea dînsa. Nu știu încă de ce. Discutăm puțin, chiar foarte sumar despre amănunte cu caracter biografic. În schimb, răspunsurile interlocutoarei mele, profesoara Cornelia Albu, directoarea liceului „Unirea" din Brașov îmi dau posibilitatea să-i conturez un ideal modest, dar demn de prețuire, să întocmesc un crochiu al aprecierilor sale personale asupra vieții, menirii omului în profesie, în familie. Și oricîtă modestie a presărat în replici, oricîte reticențe i-au frînat mărturisirile, Cornelia Albu m-a lăsat să percep ceea ce fără a fi neobișnuit, rămîne marcat de emoționanta noblețe a simplității cu care se înfăptuiesc idealuri simple, de căldura și sensibilitatea cu care se prevăd împliniri viitoare.

Profesoara de la Brașov își formulează cu mare precauție aspirațiile, își mărturisește foarte greu dorințele. În schimb, este mult mai fermă cînd spune „aceasta sau cealaltă nu-mi place..." Mă voi folosi de această predilecție pentru a o caracteriza.

— **Ce credeți că este mai nociv în exercitarea profesiei ?** o întreb.

— Neseriozitatea și o pregătire limitată — îmi răspunde dînsa.

Știu că deși alegîndu-și profesia tîrziu, chiar în ajunul intrării în facultate, a îmbrățișat-o totuși fără rezerve, a practicat-o și o practică fără a căuta în ea înlesniri, comodități. Timpul petrecut în comuna Porumbacu de Jos, primul contact cu școala, în calitate de profesoară au învățat-o ceea ce înseamnă apropierea de sufletul și înțelegerea copiilor. Mai tîrziu, și-a formulat concluzia exprimată în răspunsul dat mai sus, concluzie de care nu se desparte niciodată. Și chiar dacă este obișnuit, este firesc să-ți întregești calificarea, așa cum susține Cornelia Albu, tot voi pomeni de faptul că, rămînînd consecventă acestei păreri, ea urcă mereu treptele specializării. Acum se pregătește pentru examenul de gradul I, mîine, cine știe, va fi o altă ușă pe care va dori s-o deschidă. Este drept că acum, în calitate de directoare, are mai puține ore de clasă decît și-ar fi dorit, dat fiind multiplele sale obligații, dar reușește să transmită pasiunea pentru studiul istoriei.

— **Dacă Nicolae Dicea, Eugenia Bogdan, Eugenia Meretz, Marcel Ciugureanu și-ar cultiva predilecția de acum pentru istorie și ar ajunge profesori, ce le-ați recomanda ?**

— Nu pretind că sfaturile mele au darul de a prezice o deplină reușită. Încrederea mea în dreptate, cinste, modestie fără de care nici o inteligență nu poate străluci într-o personalitate completă : acest crez l-aș transmite celor pe care am reușit să-i fac să descopere frumusețea istoriei.

— **Ce reprezintă elevul pentru profesor ?**

— O personalitate cu multe necunoscute, care trebuie descifrată cu dragoste, cu deosebită delicatețe. Niciodată, repet — niciodată, profesorul care nu știe să se apropie de elev, să vadă ceea ce există dincolo de pregătirea sau răspunsurile lui în clasă, nu va depăși munca unui aparat, unui robot de verificare a cunoștințelor și detectare a greșelilor. Iar în acest caz, nici stima, nici respectul pentru cunoștințele profesorului n-ar putea determina cîștigarea acelui prestigiu pe care și-l dorește cu ardoare orice dascăl : prestigiul datorat unei profesii exercitate cu cea mai înaltă exigență dar și darului de a se apropia de copii, de tineri pentru a-i ajuta să selecționeze, la rîndul lor, calități, obligații, comportări pentru viața de mai tîrziu.

— **Detestați deci plafonarea, pregătirea superficială dar, în același timp, mincinuna, necinstea, nedreptatea. Ați făcut vreodată concesii la aceste sentimente ?** Se așternă cîteva clipe de tăcere. Cornelia Albu răspunde cu aceeași sinceritate, însă :

— Poate c-am făcut, uneori, concesii, într-un caz cînd etichetarea unui om cu astfel de atribute era imposibilă fără a ține seama de situație, în ansamblul ei. Dar nu-mi place să-mi amintesc de aceste excepții....

Cînd ne-am despărțit, fără a afla decît puține amănunte biografice, pe Cornelia Albu o așteptau zeci de probleme ale școlii, ale elevilor, ale părinților. Și zeci de proiecte legate de școală, de propria-i familie, de un viitor apropiat, așteptat cu nerăbdare pentru rezultatul examenului în pregătire și pentru bucuria lungilor plimbări din fiecare concediu alături de soțul și fetița lor.

Lucia MANOLESCU

OMIDA DE PE STRADĂ

Este clar că spița parazitului biped ține de o anumită patologie socială și de aceea își desfășoară existența izolată într-o obscuritate proprie oricărui virus. Adeptul lui „n-am ce face" și „n-am chef de muncă" a ajuns în societatea noastră o raritate dar însuși faptul că îi mai întîlnim pe ici pe colo figura timpă și ridată de haimanalicul cronic, ne obligă să-l tragem de mînecă și să-i semnaldm prezența nocivă de omidă cu chica pînă la umeri.

Iată-l într-un hol de cinematograf speculînd, cu privirea unsuroasă, biletele la nu știu care spectacol sau la o masă de restaurant punînd la cale o specula oarecare, cu tupeul propriu celui învățat să trăiască fără nici o ocupație. Altcori, elegant și imberb, își consumă plictisul în barurile de noapte în compania unor prietene de ocazie pe care le plasează, contra unei remunerații, ca un odios proxenet. Am făcut recent împreună cu organele de miliție o radiografie a străzii și am constatat cu acest prilej că parazitul social este frate bun cu infractorul și pauzele lipsei de profesie și le petrece la penitenciar, ispășindu-și diferite pedepse, ca un epilog scontat al unor repetate delincvențe.

Relatam, nu de mult, cazul unui asemenea specimen, găsit cu prilejul unei investigații sociale, reținînd amănuntul că pînă la vîrsta de 38 de ani nu a muncit efectiv decît 11 luni. În restul timpului a săvîrșit nenumărate spargeri și furturi din avutul obștesc, dovedindu-și periculozitatea pentru semenii săi. Societatea are tot dreptul să cheme la ordine asemenea excepții evidente de la regulile muncii oneste și să-i oblige pe acești „risipitori de timp" să-și cîștige și să-și justifice existența. Alteori însă, întîlnim tineri umblînd dintr-un oraș în altul, deși au profesiuni precise și statul a investit în ei sume însemnate în ani întregi de învățătură, acordîndu-le burse. Iată-l hai-hui prin București pe I. Aurel din comuna Cosova, în vîrstă de 19 ani. A făcut 8 clase elementare și 3 profesionale dobîndindu-și calificarea de electrician auto. Îl întrebăm :

— Unde lucrezi ?

— Nicăieri.

— Atunci cu ce prilej în București ?

— Am venit și eu... să mă distrez.

Și-a abandonat de curînd serviciul și „în dorința de a se distra" circulă prin localuri într-un anturaj suspect. În loc să presteze o activitate utilă și să lucreze la o întreprindere ca electrician auto, preferă vagabondajul în aspectul său cel mai direct, cît e ziua de mare.

Într-un elegant local din centrul orașului își soarbe plictisită un pahar de whiski o tînără de 18 ani. O cheamă Ecaterina B. și își petrece timpul în așteptarea unor eventuale escapade sentimentale.

A terminat 8 clase dar un „surmenaj" acut intelectual o determină să o găsim în această postură.

— De ce nu-ți continui studiile ?

— Mă plictisește cartea. Îmi place, în viață, aventura.

— Dar din ce îți cîștigi existența ?

— Astă vară am fost acrobată la un circ particular iar acum sînt... aici unde mă vedeți !

Ne interesăm și aflăm că n-a fost acrobată la nici un... circ particular și de fapt acrobațiile le face cu propria ei viață ! În schimb pe Maria S., în vîrstă de 19 ani, o ține „mămica".

— Mănîncă foarte mult mama — îmi spune ea cu afecțiune filială. Lucrează la o fabrică de confecții și este fruntașă în producție. Are suflet bun și-mi dă și mie bani de buzunar.

În realitate, banii de buzunar (care de fapt încap în mai multe buzunare) îi obține în localuri, trăgîndu-i pe sfoară pe diferiții „fraieri" (așa cum se exprimă chiar ea) — „donjuani" improvizați care cad în plasa aparent nevinovatei vestale de 19 ani.

Diferitele ipostaze ale parazitului social (de amîndouă genurile) ne duc la aceeași concluzie. Și anume că opinia publică nu poate rămîne indiferentă față de asemenea manifestări care sînt o sfidare la adresa societății. Iar societatea noastră, în mod justificat, își ia măsurile de terapeutică socială pentru ecarisarea unor astfel de virusi cu îndoielnice identități umane.

Dumitru TABACU

CONDUCEREA poștei din orașul Rio de Janeiro, sesizată de numeroasele reclamații primite în ultimele luni, privind dispariția unui mare număr de scrisori, a întreprins cercetări încheiate cu o mare surpriză. La locuința unui factor poștal au fost găsite peste 30 000 de scrisori sustrase, venite din străinătate. Factorul poștal a invocat drept scuză, pasiunea sa pentru... timbre!

Giuseppina Nicotra, în vîrstă de 12 ani, din orașul Gratosoglio (Milano), a dat dovadă de mult curaj și abnegație. Fratele ei mai mic Natalino a căpătat, în urma unui accident, grave arsuri pe față. Ea a fost prima care s-a oferit să-i doneze o suprafață importantă de piele pentru vindecarea și refacerea feței. Operația a reușit. Curajoasa Giuseppina a declarat că ea consideră acest fapt ca foarte firesc...

DE PRETUTINDENI

GEOFREY BIRAUDE a solicitat poștei franceze reducerea abonamentului său de televizor cu 50 la sută, pentru motivul că, fiind surd, nu poate urmări emisiunile televiziunii decît cu ochii, nu și cu urechile. Cererea i-a fost respinsă, motivîndu-se că, neputînd auzi, nu pierde nimic... dimpotrivă, este scutit de suferințe mai mari.

CEA MAI MARE cantitate de „ciorbă" de pește se fierbe în lacul african Kivu. Ca într-un „căzănel" cu un diametru de 60 m., lacul începe să fiarbă cînd erupe vulcanul Kituro, și lava se scurge în apa sa. Cînd erupția încetează, localnicii scot din lac peștele... gata fiert.

Nu vi se pare că imaginea de mai sus este dintr-un film de anticipație științifică? Dar nu este decît macheta unei case circulare cu trei nivele, opera arhitectului elvețian Hanselman. Ca și floarea-soarelui, casa se rotește în jurul axei sale, astfel încît toate cele opt apartamente se bucură de soare.

Roberto Duenas deținut aflat într-o închisoare din Ciudad de Mexico a reușit să evadeze, folosind îmbrăcăminte femeiască. Imediat după ce a părăsit în-

chisoarea el a fost acostat de un bărbat care i-a făcut cîteva complimente. Enervat, evadatul, în ținută de femeie, i-a dat două palme. Scandal, încăierare cu rezultat final pentru evadat: întoarcerea cu alai la închisoare!

PE NUMEROASE străzi ale capitalei R. P. D. Coreene, se vor construi anul acesta clădiri cu 8—10 etaje, iar în unele locuri vor fi înălțate chiar blocuri de 15 etaje. Pe toate însă le va întrece în înălțime noua clădire a universității care în cele 22 de etaje proiectate va găzdui săli de curs, laboratoare, întreaga clădire fiind acoperită cu o imensă cupolă.

ÎNTÎLNIRE PE FUNDUL MĂRII CU O... CARACATIȚĂ!

Este greu să-ți imaginezi ceva mai respingător decît o caracatiță, care, hipnotizîndu-și parcă victima, o prinde cu brațele ei și îi suge sîngele cu nenumăratele sale ventuze. Aceasta este imaginea care însoțește de obicei descrierile unor întîlniri ale oamenilor cu caracatița și ea este alimentată de poveștile pe care le răspîndesc, în general, pescarii subacvatici pentru a învălui într-o aureolă romantică peripețiile lor submarine.

Există totuși și descrieri științifice, bazate pe experiențe îndelungate, care atestă că imaginea generală despre caracatiță este cel puțin exagerată.

Doi exploratori subacvatici din R. F. a Germaniei, S. Köster și H. Rakl, după căutări de aproape doi ani în Marea Mediterană, au reușit să descopere un exemplar de caracatiță uriașă în apropiere de insula iugoslavă Mlet.

Iată cum descriu ei această întîlnire: caracatița stătea liniștită pe o piatră, căutînd cu brațele ceva de mîncare prin crăpăturile stîncii. Brusc, corpul a căpătat succesiv mai multe culori și ne-am dat seama că am fost observați. La început, corpul caracatiței s-a făcut maro-închis, confundîndu-se cu culoarea plantelor subacvatice înconjurătoare. Ne-am dat seama de ce căutarea atît de îndelungată a caracatițelor a fost infructuoasă. Noi nu eram pur și simplu în stare să le distingem în mediul înconjurător.

...A trecut un an. Înotam amîndoi la adîncimea de cca. 30 metri și am zărit, ascunsă într-o amforă veche, o caracatiță, care își încolăcise capul cu unul din brațe, apărîndu-se parcă. Ea ne privea cu ochii săi negri, studiindu-ne. În jurul locuinței ei se vedeau cochiliile unor moluște și carapace de crabi. (Atît moluștele, cît și crabii formează, de obicei, hrana caracatiței). Ne-am apropiat cu prudență. După cele două șiruri de ventuze de pe brațe am stabilit că era vorba de un Octopus Vulgaris.

După ce ne-a privit un timp, caracatița a hotărît probabil că lucrul cel mai prudent este să ne gonească de lîngă locuința sa și în consecință a îndreptat spre noi deschizătura „pilniei" sale. Această „pilnie" îi servește caracatiței drept motor propulsor, care funcționează pe baza jetului de apă pe care îl lansează cu ajutorul ei.

Am simțit atingerea jetului lansat de caracatiță și ne-am gîndit că ea ori a vrut să ne „sufle" de lîngă dînsa, ori a vrut să ne „miroasă", gustînd apa care atinsese corpurile noastre. În orice caz, după această scenă ea nu s-a grăbit să plece. Dimpotrivă! Și-a tras corpul gelatinos cît mai adînc în amforă și a încetat să se mai miște.

După un timp, am început să căutăm posibilitatea de a face cunoștință. Pentru aceasta am cules cîteva stele de mare și i le-am oferit caracatiței. Bunătățile gastronomice n-au avut nici un efect, căci, cu o mișcare fulgerătoare a unuia din brațe, stelele noastre au fost aruncate cît colo. Ne-a venit atunci ideea să-i arătăm o monedă metalică din cele pe care le aveam întîmplător la noi și să i-o aruncăm lîngă amforă. Din nou, o mișcare fulgerătoare a brațului și moneda a ajuns în „pilnie". Atunci am scos o nouă monedă și am început s-o folosim drept momeală, învîrtind-o chiar în fața ochilor caracatiței. Unul din brațe a început să se întindă cu prudență spre mînă. I-am dat posibilitatea s-o apuce cu o ventuză, ținînd în continuare bănuțul. Apoi am apucat brațul caracatiței. Am observat că ventuzele sale abia atingeau pielea fără să producă vreun rău. După un timp, i-am permis să ia și a doua monedă. Se pare că aceasta a spart gheața și caracatița a ieșit pe jumătate din birlog, permițîndu-ne s-o atingem și chiar s-o mîngîiem. Numai schimbarea culorilor dovedea emoția acestui ciudat animal de mare.

În cele din urmă, am aruncat un nou bănuț, ceva mai departe; caracatița a ieșit complet din ascunzătoare, l-a ridicat și l-a dus „acasă", arătîndu-se dispusă să continue acest joc. Nici măcar o dată n-am simțit în acest timp vreo atingere dureroasă a ventuzelor sau manifestarea vreunei intenții agresive din partea ei. În timp ce o filmam, caracatița își schimba mereu culorile, deși în acest caz, bunele relații între noi fiind deja stabilite, nu mai avea nevoie să se mascheze.

După vreo zece minute, caracatița s-a plictisit și nimic n-a mai putut s-o scoată din starea de imobilitate.

Faptul că ne-am apropiat de acest „monstru" marin n-a fost dovada unui curaj nesăbuit. Am auzit de multe ori, și mai ales de la pescarii italieni, că acest „monstru" — caracatița — este total inofensiv, iar experiențele lui Cousteau au confirmat acest lucru. Sînt cunoscute și cazuri de încercări de dresură a caracatițelor. Unele dintre ele, la încercările de a fi dresate să danseze aveau chiar o comportare asemănătoare cu cea a pisoilor jucăuși, care se ascund și ies din ascunzătoare pentru a atrage atenția asupra lor.

Nici unul dintre exploratori nu s-a plîns însă că ar fi fost atacat de caracatiță.

Nici „bombele" de cerneală pe care le lansează caracatițele nu s-au dovedit a fi vătămătoare. Deocamdată, nu s-a reușit să se stabilească destinația acestor „bombe", lansate de caracatițele urmărite. Neavînd dimensiuni mari, această pată de cerneală nu ascunde caracatița. Mai curînd, dizolvîndu-se în apă, ea capătă uneori formele unui corp gelatinos și ar putea induce în eroare pe urmăritor, obligîndu-l să se oprească pentru a cerceta dacă nu cumva este caracatița însăși. Poate corespunde adevărului și ipoteza că cerneala din „bombă" conține o substanță capabilă să inducă în eroare simțurile urmăritorilor.

Sînt interesante și alte momente din viața caracatițelor și mai ales faptul că ele își amenajează locuințele, că le plac obiectele lucioase, pe care le fură și le ascund etc. Aceste elemente produc o impresie foarte curioasă, deoarece se știe că aceste animale sînt clasificate în regnul animal mai aproape de moluște decît de vertebrate și totuși ochii lor s-ar putea spune că dovedesc existența unei „inteligențe" specifice animalelor superioare. În craniu, caracatița are un centru nervos capabil să emită semnale complexe ca, de exemplu, producerea unor hormoni care modifică culoarea învelișului caracatiței.

Și pentru a încheia demitizarea „monștrilor" sau „vampirilor" cu brațele lungi și nenumărate nu rămîne decît să arătăm că ventuzele caracatițelor sînt asemănătoare cu ventuzele de cauciuc folosite îndeobște pentru agățarea unor obiecte sau cu cele de pe proiectilele pușilor pentru copii, așa că în nici un caz, ele nu pot servi la supt sîngele sau în scopuri „războinice", ci numai la fixare.

(După revista „Priroda")

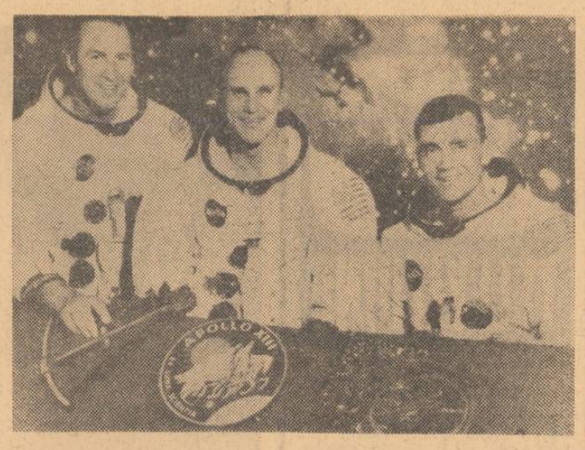

ECHIPAJUL LUI „APOLLO"-13

Echipajul „Apollo"-13 (de la stînga la dreapta): James Lovell, Thomas Mattingly și Fred Haise, la o conferință de presă, înainte de zbor. Pe masă, de-o parte și de alta a emblemei noului „vas cosmic", două instrumente vechi de orientare a navigatorilor în larg: un octant folosit acum 180 de ani pentru măsurarea înălțimii astrilor deasupra orizontului și un astrolab hindus

Toamna trecută, într-un orășel scoțian a căzut o grindină neobișnuită. Studiată în laborator, pentru ciudata sa culoare neagră, s-a constatat că aceasta provine din cărbune încins. Specialiștii au elaborat și o explicație: o parte din cărbune este emanat prin coșurile fabricilor și vapoarelor, așa cum a existat în India ploaie... cu pești ridicați în aer de uragan, iar în Maroc ploaie... cu boabe de grîu.

Un record original

CINCI GEMENI ÎN GREUTATE DE 1,500 KG. FIECARE

Margaret Kienast din New York a născut recent cinci gemeni, dintre care doi băieți și trei fete. La naștere, fiecare cîntărea circa 1,500 kg., ceea ce reprezintă în acest domeniu un adevărat record. Iat-o în fotografia alăturată pe fericita mamă, iar în imaginile de sus pe cei cinci nou-născuți.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Zgomotul ciudat

După mai bine de cincizeci și doi de ani în serviciul feroviar, mai întîi ca acar, apoi ca mecanic și în fine ca șef de gară, domnul Jean Dosson și-a construit o căsuță frumoasă, hotărînd să se bucure de anii pensiei. Celui care îl întreba de ce își așezase locuința la douăzeci de metri de calea ferată, el îi răspundea că n-ar fi putut trăi fără zgomotul făcut de tren, trenul ținînd loc și de ceas.

— Îți minte orarul trenurilor?

— Sigur, doar o viață întreagă cu asta m-am ocupat.

— Și soția?

— Pe ea n-o deranjează decît acceleratul de 0,13... Face un zgomot...

*

Veni și noaptea aceea de iarnă. Era lapoviță. La căldură era plăcut. Cînd trecu marfarul de 22,50 Jean închise cartea și trase pledul pînă la nas. Nu stingea lumina decît după ce trecea acceleratul de 23,10...

Iată-l! Se apropia. Se auzea un fel de zumzet, apoi casa începea să tremure ușor și geamurile să vibreze... iar zgomotul se preciza, ritmul roților în trecerea pe altă linie, tu-tum, tu-tum, tu-tum... Garnitura trecea, se auzea zgomotul metalului... Se îndepărta... dispărea. Apoi liniștea devenea profundă.

Jean stătea cu ochii deschiși, din pricina unei dureri ascuțite la stomac. Ce plictiseală! Ce oră o fi? De departe se auzi un huruit. Jean ciuli urechile. Cunoștea bine zgomotul produs, era personalul de 2,7 care...

Se ridică în capul oaselor, în timp ce trenul trecea. Rămase nemișcat ca să asculte, uitînd de durere.

— Nadine! Nadine!

Soția se trezi. — Ce e? Ca de obicei stomacul?

— Nu... tu ai auzit? L-ai auzit pe 2,7?

— Oh, Jean cum să nu-l aud. De ce nu te culci? Trebuie să fie 2,10... e tîrziu.

— Nadine... a făcut un zgomot ciudat. N-a fost ca de obicei. La schimb, vreau să spun... nu reușesc să pricep... Jean vorbea și stringea tare pumnii, forțîndu-se să-și limpezească gîndurile. Era... ca și cum ar fi fost mai greu ca de obicei... mă întreb ce putea să fie zgomotul acela... mă întreb ce... nu era normal, asta-i.

Soția începu să protesteze întorcîndu-se pe cealaltă parte.

— La ora asta te-ai apucat să te gîndești la zgomotul trenului.

— Ai dreptate! — mormăi el întinzîndu-se în pat. Totuși... Nadine! După ce o strigă, sări ca un arc din așternut.

— Nadine știu! S-a rupt o șină... sigur... Pot să jur... Nadine, lanterna, caută repede lanterna în timp ce mă îmbrac!

— Dragul meu...

— Repede! urlă Jean; și cînd nevasta înspăimîntată îi întinse lanterna, el se năpusti afară, gonind prin ploaia rece, spre ac. Inspecția dură cîteva clipe, apoi o porni iar la goană printre șine semnalizînd și urlînd ca un nebun: Opriți! Opriți! Opriți! — deși din față linia era pustie.

*

Mecanicii rapidului observară semnalele și frînară. Șeful trenului coborî să vadă ce se întîmplase.

— Ești nebun?

— Eu? Nebun după cincizeci și doi de ani de serviciu? Crezi că nu știu să deosebesc un zgomot normal de altul?...

Jean Dosson avusese dreptate. Imediat după biîrcare o șină se rupsese. Exact atît cît să provoace o deraiere.

S-a petrecut pe linia Paris-Fontainebleau în februarie 1970.

(Din „Domenica del Corriere")

La Paris s-a înființat o... „Armată a salvării" care a declarat război... pornografiei, mai precis spectacolelor de teatru, filme și revistelor care proslăvesc erotismul. Membrii acestei originale societăți organizează diferite acțiuni (pichete în fața sălilor de spectacole, demonstrații etc.) avînd în fruntea lor pe Marguerite Abadie, o figură care a devenit din acest motiv foarte populară la Paris. Iat-o, în stînga fotografiei, împreună cu doi colaboratori într-o acțiune de acest fel.

PRIMII PAȘI ÎN VIAȚĂ

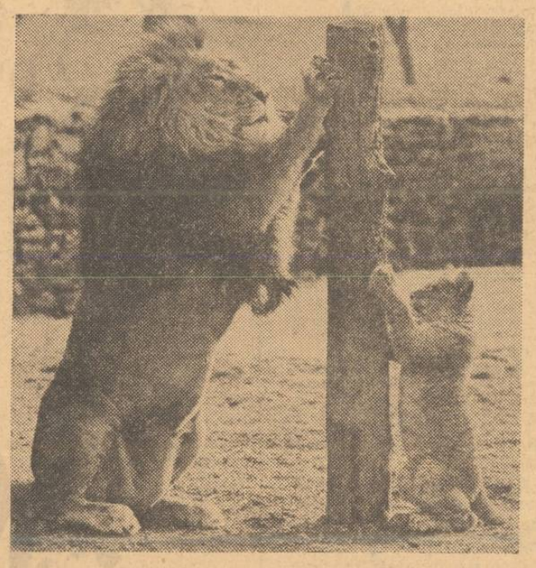

Deosebit de periculoasă cînd are pui, leoaica și-i îngrijește cu dragoste. Puii rămîn mult timp împreună cu mama lor, vînează cu ea adeseori. Pînă la 18 luni, cînd puii devin adulți și sînt alungați din „familie", le place mult să se joace. Așa cum se vede în fotografia de mai sus.

Gorilele își cresc puii timp de șapte ani. În acest timp puii au multe de învățat: îngrijirea corpului, plimbările, odihna, construcția adăpostului de dormit printre ramurile arborilor. Spre a se cățăra cu abilitate, mama-gorilă sare de pe un arbore pe cel vecin, îndemnîndu-și puiul s-o imite, în timp ce jos, tatăl și frații urmăresc performanța (imaginea din mijloc).

În nordul îndepărtat, femela ursului își sapă un adăpost

într-un munte de zăpadă și rămîne acolo cîteva luni cu cei doi pui care s-au născut primăvara. Pînă la sfîrșitul verii polare puii vor învăța să vîneze, să pescuiască. Femela își apără puii în caz de primejdie, care poate veni chiar din partea tatălui. Acesta nu ezită să atace progeniturile și să le omoare (fotografia din dreapta reprezintă femela și puiul de urs).

GRAFOLOGIA POATE PRECIZA UN DIAGNOSTIC?

Doctorii din viitor vor putea foarte bine să-și formeze o părere sumară despre boala unui pacient studiind numai cîteva cuvinte scrise pe o foaie de hîrtie de către bolnav. Aceasta este părerea doctorului Derek Davis, un binecunoscut grafolog britanic care crede că poate detecta anumite caracteristici într-o notă autografă, caracteristici care pot furniza indicații asupra eventualelor suferințe sau boli ale persoanei căruia îi aparține scrisul.

Grafologia, știința care se ocupă cu analiza scrisului de mînă, a fost de mult acceptată de către mulți psihiatri ca fiind o foarte bună indicație asupra caracterului unei persoane, în special că un indiciu atunci cînd lucrurile încep să meargă prost. O tensiune mintală, de exemplu, este deseori indicată printr-o mărire a spațiilor între cuvinte — cel care scrie trebuind să se concentreze asupra fiecărui cuvînt în parte în timp ce îl scrie și nu mai ține astfel seama de relațiile cu cuvintele alăturate. De asemenea, unele forme de tulburări mintale pot duce la dificultatea de a putea trage linii drepte sau la o nesiguranță în construirea curbelor.

Doctorul Davis a constatat, de exemplu, că la pacienții suferind de tulburări în legătură cu inima și cu circulația sîngelui este adesea posibil să se observe — în special într-un text scris cu toc cu bilă — în construcția fiecărei litere multe pete mici de cerneală, mult mai multe decît ne-am aștepta chiar și de la un toc din care cerneala curge prost. Bolile care sînt incluse în această categorie includ leucemia ca și unele tipuri de boli de inimă, iar dr. Davis crede că o eventuală explicație a fenomenului pe care l-a observat ar putea să fie o imperceptibilă ezitare în mișcarea tocului deasupra hîrtiei, asociată probabil cu ușoarele neregularități ale pulsului și ale bătăilor cordului.

Astfel de rezultate, care de altfel ar putea fi numai presupuneri competente, sînt fără îndoială deducțiile prudente ale doctorului Davis după mulți ani de studiere a scrisului, de toate formele și toate dimensiunile. El și-a dat pentru prima oară seama că anumite simptome devin aparente în scris cînd a început să remarce anumite caracteristici neobișnuite care nu puteau fi legate de felul în care persoana respectivă învățase să scrie sau să țină tocul în mînă. Controlînd din punct de vedere medical pe cei în cauză, singura anomalie aparentă a fost, în multe cazuri, o suferință clinică specifică. După un număr de ani, după notarea tuturor elementelor deosebite, survenite în scris, el a putut să stabilească o corelație directă între grupurile de caracteristici apărute în textele autografe și diverse stări de sănătate. La fel ca pentru bolile de inimă de care am vorbit mai sus, de exemplu, doctorul Davis crede că poate detecta suferințe respiratorii și pulmonare, printre altele, după felul cum o persoană construiește buclele literelor „descendente" — adică acele litere care coboară în josul liniei de scriere. O ușoară ascendență în buclele inferioare ale literelor, cum ar fi „y" sau „g", ar putea constitui o eventuală indicație de astm sau bronșită.

Acest expert britanic nu este singurul care apreciază că scrisul poate da indicații importante pentru a detecta existența unei boli. De exemplu, în America s-a întreprins de curînd un studiu pentru a cerceta posibilitatea detectării cancerului prin această metodă. S-a stabilit prezența anumitor elemente în scrisul bolnavilor de cancer, elemente care sînt absente în scrisul persoanelor sănătoase.

Cu toate că mai rămîn multe de făcut în acest domeniu relativ nou, doctorul Davis este optimist în privința viitoarei utilizări a acestei analize pentru stabilirea diagnosticului unui mare număr de suferințe și boli. El subliniază în mod special că tot așa cum poate să detecteze prezența drogurilor sau a maladiilor ascunse, această metodă poate constitui și un mijloc rudimentar de a pune un diagnostic cînd comunicarea cu pacientul — datorită, de pildă, unei dificultăți de limbă — este mai grea.

Misterioasele desene de pe stîncile Kobîstanului

Celebrele stînci cu desene din Kobistan (Azerbaidjan) au cîteva mii de ani. Oamenii de știință consideră că ele datează din mileniul IV-III înainte de era noastră. Iată un secerător cu secera în mînă, o scenă de vînătoare, înfățișînd un cerb cu coarne bogate și oameni cu suliți, iată o străveche sărbătoare a aducerii de jertfe, dansul ritual iallî, iată niște vîslași într-o luntre.

Toate generațiile omenirii au fost stăpînite întotdeauna de gîndul de a se cunoaște pe ele însele, de a-și cunoaște istoria. De-aceea nu există om care să nu vrea să afle misterul apariției desenelor de pe stîncile Kobistanului.

Savantul azerbaidjanian I. Djafaradze consideră că cel mai vechi strat de desene de pe stîncile Kobistanului datează din perioada neolitică — mileniul VIII—VII înainte de era noastră. Cel mai proaspăt strat este plasat la începutul Evului Mediu. Este interesant faptul că printre desenele preistorice apare deodată cea mai orientală inscripție latină. Dar cîte alte desene și inscripții necunoscute se pierd în adîncul pămîntului!

Artiștii din antichitate ne uluiesc cu plasticitatea desenelor lor. Unele desene aveau, se pare, o semnificație aplicativă: pe un desen înfățișînd un taur se observă zgîrieturi și lovituri — urme ale antrenamentelor vînătorilor din vechime. Pe alte desene cu caracter de instrucțiuni se indică locurile cele mai vulnerabile ale țapilor, cerbilor, leilor.

Pe vremuri, oamenii se îndeletniceau aici cu vînatul. Într-adevăr, platoul înclinat al muntelui Beiuk-Dag e parcă special destinat pentru vînătoarea cu gonacii; de-o parte un povîrniș lin, de cealaltă parte — prăpastie.

Dintre desenele de pe stînci o parte înfățișează pescuitul: deasupra botului unei bărci „atîrnă" discul soarelui și alături sînt desenați pești.

Nici un fel de fantezie nu va putea reda viața locuitorilor peșterilor din Kobistan, dar se pare că și atunci arta urmărea să înfățișeze viața. Strecurîndu-te printr-o trecătoare strîmtă, descoperi „grădina de iarnă" a Kobistanului.

E un spațiu mic, mărginit din toate părțile de stînci, năpădite de smochini sălbatici și flori uriașe. Undeva se aude susurul unei ape. Trestiile se clatină ușor. Pe stînci sînt înfățișate grațioase siluete de femei, acoperite numai pe șolduri. Femeile dansează.

Dacă mergi mai departe, ajungi într-un ținutim de țară fără asemănare. Fiecare mormînt e străjuit de un ceas de piatră. Ceasul arată ora cînd a încetat să mai bată inima celui îngropat. Există o mulțime de morminte. Ele sînt zugrăvite în culori uluitor de vii, înfățișînd cu o mare sinceritate și spontaneitate obiecte de uz casnic, animale sau numai motive ornamentale. Ai interesanta senzație că geniul poporului opune morții și uitării arta, care trăiește peste veacuri.

(Din revista „Aurora")

1870–1970

Centenarul nașterii lui V. I. Lenin

PRIMA FOTOGRAFIE-PORTRET A LUI LENIN

La 5 decembrie 1917 doi muncitori din Ural, Andreev și Korlinin au venit la palatul Smolnîi unde urmau să fie primiți de Lenin. Pînă atunci ei nu-l văzuseră niciodată.

— Mi-l închipuiam pe Vladimir Ilici un bărbat puternic, cu părul bogat, semănînd cu Karl Marx — a povestit ulterior Andreev. Iar Korlinin și-l imagina aproape la fel, doar că în portretul făurit de imaginația sa îl vedea pe Lenin cu păr rar și altfel pieptănat.

...Trebuie amintit că pe atunci aproape nimeni nu știa cum arată Lenin — își amintea N. K. Krupskaia. Seara obișnuiam să ieșim puțin din Smolnîi, ne plimbam prin apropiere dar nimeni nu-l recunoștea deoarece pe atunci nu existau fotografii sau portrete ale lui Lenin.

...In urma hotărîrii C. C. al Partidului — editura din Petrograd a pregătit pentru apariție un volum din opere alese de Lenin. Era urgentă nevoie de o fotografie recentă a lui Lenin. Cine o va realiza mai repede și în condiții optime? Alegerea a căzut asupra unui maestru fotograf de profesie, M. S. Nappelbaum — un adevărat artist. La Petrograd era de altfel socotit printre cei mai buni portretiști.

Într-o zi de ianuarie 1918 Nappelbaum s-a prezentat la Smolnîi. Fotograful, un om ce se ținea departe de politică și care își petrecuse mai bine de jumătate din viață în atelierul său, nu știa nici el cum arată Lenin. Iată cum își amintea el această perioadă.

— Așteptam să întîlnesc un om de tipul eroilor din literatura consacrată revoluției franceze — îmbrăcat într-o redingotă neagră, cu mijlocul strîns într-o eșarfă roșie, la șold cu un pistol.

Iată însă că în întîmpinarea lui vine un om obișnuit, uimitor de modest și simplu în felul de a se purta, volubil dar totodată preocupat, nu prea înalt și cu umeri largi. Se vedea că este concentrat dar se vădea o concentrare interioară. Purta un veston subțire, avea fruntea lată și părul pieptănat cu grijă...

Ochiul atent și versat al specialistului a recunoscut de îndată o sumedenie de amănunte. Lenin era deseori solicitat, în încăpere intrau și ieșeau diferite persoane, unii îi cereau lămuriri, i se aduceau hîrtii de iscălit. Soarele zgîrcit de iarnă își trimitea ultimele raze palide prin ferestrele sălii de conferințe. Fotograful trebuia să se grăbească.

— Ca să scot în evidență trăsăturile acestui cap care m-a impresionat, am ridicat aparatul — a povestit apoi Nappelbaum. Lumina ce cădea de sus a cuprins contururile frunții scoțînd în evidență, prin lumini și umbre, trăsăturile chipului său voluntar. Capul puțin înclinat, buzele strînse ce ascundeau un zîmbet abia perceptibil iar privirea concentrată, îndreptată undeva spre depărtări. Încrețiturile din colțul ochilor ușor mijiți, dovedeau meditație.

Portretul fotografic a putut fi realizat în două variante, una este deseori reprodusă cu autograful lui Lenin — avînd data pusă pe el, 31 ianuarie 1918. Vladimir Ilici și-a pus semnătura pe o filă separată. Originalul acesteia, destinată editurii, poartă sub autograf și cîteva cuvinte adăugate de el: „Mulțumesc mult tovarășului Nappelbaum. Lenin".

Fotograful a păstrat ca pe un lucru de mare preț această filă.

P. Volkov-LANNIT

Recent, la Paris a avut loc vernisajul expoziției lui Paul Belmondo, membru al Academiei de arte din Franța, apreciat ca unul dintre cei mai valoroși pictori. Cu acest prilej, a venit să-i vadă expoziția fiul lui, actorul Jean-Paul Belmondo, însoțit de actrița Ursula Andress.

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 12 APRILIE

PROGRAMUL 1. 8.45 Matineu duminical pentru copii și școlari. 10.15 Ora satului. 11.15 Concert simfonic. 12.00 De strajă patriei. 12.35 Emisiune în limba maghiară. 14.00 Fotbal : Steaua—Jiul Petroșani. 17.30 Mozaic duminical. 19.00 Telejurnal. 19.20 Noutăți cinematografice. 19.40 Flori de primăvară. 20.00 Filmul „Christine". 21.40 Ecouri de april. 22.00 Telejurnal. 22.20 Telesport. 22.50 Andy Williams și ansamblul său.

PROGRAMUL 2. 20.00 Întîlnire cu opereta. 21.00 Filme documentare. 21.20 „Război și pace" (IV). 22.15 Emisiune muzical-coregrafică.

LUNI 13 APRILIE

18.00 Șantierele tineretului. 18.20 Scena. 18.45 Intermezzo coral. 19.00 Telejurnal. 19.25 Contractul în acțiune. 19,35 Erată la un manual de geografie. 19.50 Reflector. 20.00 „Război și pace" (episoadele VII și VIII). 21.35 Între metronom și cronometru. 22.35 Agenda politică. 22.45 Telejurnal.

MARȚI 14 APRILIE

18.00 Lumea copiilor. 18.30 Anchetă economică. 19.00 Telejurnal. 19.25 La volan. 19.40 Atomul, această necunoscută. 20.05 Reflector. 20.15 Oameni și locuri istorice. 20.35 „Piccolo" — film de desene animate. 20.45 Filmul „Un pahar cu bere". 22.00 Telejurnal. 22.10 Teleglob. Guineea. 22.35 Muzicorama TV.

MIERCURI 15 APRILIE

18.00 Ex-Terra 70. 18.30 Actualitatea muzicală. 19.00 Telejurnal. 19.25 Acțiunea „I." — Legumicultura. 19.35 Microrecital Giuli Cioheli. 19.45 Unii și ceilalți. 20.15 Filmul „Căpitanul Blood". 22.05 Intermezzo muzical-coregrafic. 22.15 Telejurnal. 22.25 Salonul literar TV.

JOI 16 APRILIE

PROGRAMUL 1. 12.30—13.30 „Apollo—13". Prima plimbare pe Lună. Transmisiune directă. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.05 Filmul serial „Oliver Twist" (VI). 18.35 Mult e dulce și frumoasă. 19.00 Telejurnal. 19.25 Actualitatea în economie. 19.35 Florica Bradu. 19.45 Prim plan : Sculptorul Romul Ladea. 20.10 Reflector. 20.20 „Răpirea prea frumoaselor Sabine" de Leonid Andreev. 21.15 Cuvîntul lui Lenin. Amintiri ale revoluționarilor români care l-au cunoscut pe V. I. Lenin. Răspîndirea leninismului în România. 21.35 Avanpremiera. 21.50 Telejurnal. 22.00 „Antigona". 22.45 Motive cu variațiuni.

PROGRAMUL 2. 20.00 Concert de muzică corală românească contemporană. 20.35 Arte frumoase. 21.05 Actualități literare. 21.20 Pentru iubitorii operei și operetei. 21.50 „Răzbunătorii".

VINERI 17 APRILIE

11.00—11.50 „Apollo—13" — cea de-a doua plimbare pe Lună. 17.00 Teleșcoala. 17.30 „Apollo—13". Reîntoarcerea de pe Lună. 18.00 Muzică distractivă. 18.10 Lumea copiilor. 19.00 Telejurnal. 19.20 Contractul în acțiune. 19.30 Timpul și calendarele în perspectiva modernă. 20.45 Reflector. 20.55 Filmul „Vii și morți" (II). 22.20 Telejurnal. 22.30 Cadran.

SÎMBĂTĂ 18 APRILIE

PROGRAMUL 1. 17.00 Emisiune în limba germană. 18.15 Cheia orașului. 19.00 Telejurnal. 19.20 Festivalul național al artei studențești. 19.35 Reflector. 19.50 Tele-enciclopedia. 20.40 Microavanpremieră. 20.45 „Răzbunătorii". 21.35 Profil pe 625 linii. 22.30 Telejurnal. 22.40 Gimnastică — campionatele internaționale ale României.

PROGRAMUL 2. 20.40 „Răzvan și Vidra" de Bogdan Petriceicu Hașdeu. 22.25 Moment muzical. 22.35 „Sumbra toamnă" (IX).

Principalele direcții tematice ale cinematografiei turce contemporane sînt orientate spre ecranizări din literatura turcă veche și contemporană. Printre cei care s-au impus atenției opiniei publice, pot fi enumerați o serie de regizori cu Metin Erksan, Turker Inanoglu, Turgut N. Demirag. Acesta din urmă, nu demult a fost oaspetele țării noastre, ca invitat al Direcției Difuzării Filmelor. O serie de filme, ca „Sărmana" în regia lui Metin Erksan, „O poveste de munte" și „Răzbunarea giganților" în regia lui Turgut N. Demirag se bucură de bune aprecieri atît în țară, cît și peste hotare. În imagine actrița Turkan Șoray (stînga) într-o secvență din filmul „O poveste de munte".

AGENDĂ TEATRALĂ

TEATRUL MUNICIPAL „Maria Filotti" din Brăila a prezentat recent în premieră, piesa „Asta-i ciudat" de Miron Radu Paraschivescu. În regia lui Yannis Veakis, scenografia fiind semnată de Elena Pătrășcanu-Veakis și Al. Brătășanu, spectacolul teatrului brăilean a numărat printre interpreți pe Rodica Mandache de la Teatrul de comedie și estradă „Ion Vasilescu", Nae Nicolae, Ion Roxin, Dumitru Dobrin, Mariana Cercel, Bujor Măcrin și alții.

ZILELE ACESTEA, un colectiv al Teatrului „Fantasio" din Constanța a plecat în Israel, într-un turneu cu comedia muzicală „Săracu Gică". Turneul artistic, în cadrul căruia spectacolul va fi prezentat în mai multe orașe, va dura circa o lună.

DESPRINDEM din activitatea Teatrului de Stat din Galați o interesantă experiență artistică. Recent, spectatorii gălățeni s-au întîlnit cu un adevărat spectacol al „Commediei dell-arte", reînnoit prin pasiunea și dărnicia creatorilor săi în piesa „Nu puneți dragostea la încercare" de Basilio Lacatelli, dramatizare de George Carabin. Regizat de actorul C. Săsăreanu, spectacolul în care scenariul, punctînd doar linia de dezvoltare a acțiunii, a fost completat, amplificat de jocul actorilor, a dat posibilitatea urmăririi unor interesante idei regizorale și realizării unor creații valoroase ale actorilor Eugen Apostol, Alexandru Năstase, Grigore Chiriițescu.

RONDELURI

de

Cicerone Theodorescu

NEPOTUL

Nemuritor, acest nepot
De vîrf de suliță domnească,
E-un foarte ager spin ilot
Deprins de mult să se tirască.

Cît zeul o să dăinuiască,
Al geților lui Herodot...
Nemuritor e-acest nepot
De vîrf de suliță domnească.

El soarbe sucuri, seve, tot
Și-otrava lui e mai firească
Decît oricare antidot...
Cu sceptrul vîsc, coroana iască,

Nemuritor e-acest nepot !

Desene de Tia PELTZ

N. TONITZA : Circiuma lui Ion Roată

LA IAȘI, ÎN TĂTĂRAȘI

de Aurel LEON

Topografic, Iași înseamnă dealuri și văi. Spre a rivaliza cu Roma, ieșenii pretind că ar fi șapte coline. Nu le-am numărat, dar știu că unul din cele mai vechi și mai pitorești cartiere e Tătărași, cu prelungirile Ciurchi, Venetia, Șapte oameni, Moara de vînt, Eternitate, Ciric. Un deal central, terminat în prispă spre valea Bahluiului, ca un meterez de cetate medievală și continuat spre celelalte puncte cardinale cu felurite coline.

Invadat de o vegetație libertină ca la margine de codru, delimitat oarecum de oraș prin valea Pădurii, Tătărașii au rămas mult timp cel mai, să-i zicem ca să sune frumos, patriarhal cartier ieșean, căutat de peisagiști, preferat de cei dornici a locui între flori și livezi, dar mai ales vizitat pentru circiumile lui rustice, încremenite în timp, acele mai mult girliciuri de beci decît case, preferate de Creangă și Eminescu, apoi de Caragiale, Pogor, Misir și Ronetti Roman, apoi de Mihai Codreanu, I. I. Mironescu, Axentie Frunză și alți „viețiști"...

Generațiile de visători s-au petrecut, dar crișmele tătărășene au continuat a fi aceleași. Mi-am amintit toate acestea descoperind la Arhivele Statului din Iași, în fondul N. A. Bogdan, o serie de desene semnate de N. N. Tonitza, destinate a ilustra ediția a doua a monografiei Iașului. Probabil N. A. Bogdan a intenționat să lase posterității anumitul specific al mahalalei ieșene, iar încă studentul Tonitza i-a schițat în 1908 cîteva asemenea bunici ale circiumelor tătărășene, povîrnite, cu geamuri mioape și oblonite.

*

Privind desenele lui Tonitza de la Arhive și urcînd apoi în Tătărași de azi, aflați la o bătaie de săgeată, de turnul Goliei, încerci sentimentul că asiști la confruntarea dintre două lumi situate la distanță de veacuri : cea veche se retrage zi de zi spre parcul secular al marelui cimitir, umilindu-se pămîntului, gîrbovindu-se printre copaci ; cea nouă, crește semeață, săgetînd înălțimile. O apă albă pare că vine de către miază-zi, cu talazuri măsurate în etaje : sute de blocuri și mii de apartamente ; școli și complexe de deservire ; două spitale ca două cetăți ale pediatriei și psihiatriei ; cornișa orientată spre valea Bahluiului a săltat brusc, dominînd falnică tipsia de foc a zonei industriale. În curînd, viaductul aruncat ca un braț alb peste valea poetului Bucșinescu și a Otiliei Cazimir va asigura o legătură lesnicioasă cu magistrala de sud a orașului și va uni două din cele șapte coline. Urbanistica preferă echitația piscurilor.

Treptat, „La trei salcîmi" și alte locuri de nevinovată desfătare, surprinse de creionul lui Tonitza, se retrag în pădurea amintirilor. Dar și acest prag îl fac tot glumind, pe linia mingiierii din firma unei circiumi aflate chiar peste drum de poarta cimitirului : „Tot mai bine aici decît vis-a-vis".

ARTISTUL ESTE UN FACTOR DE ÎNȚELEGERE ÎNTRE OAMENI

ne mărturisește pictorul MARC CHAGALL

Marc Chagall este, incontestabil, unul din cei mai mari pictori ai epocii noastre. În hotarul tuturor școlilor și a lumii poeților, Chagall, mai mult ca oricare alt pictor contemporan, fiind în același timp foarte deseori un precursor, un descoperitor, un inventator extraordinar, a știut întotdeauna să ne atragă și să ne rețină în lumea lui unică. Forța excepțională a acestui artist, personalitatea sa nu pot fi confundate, în nici o epocă a vieții lui, cu ale nimănui altcuiva.

Afară de uleiuri, Chagall a efectuat o mulțime de desene și gravuri : de cincizeci de ani, el a făcut cel puțin o mie de gravuri, din care Biblioteca Națională din Paris a expus recent, la galeria Mansert, vreo două sute.

Strîns legate de diferitele etape ale vieții artistului, a căror adevărată cronică sînt, aceste gravuri justifică, din plin, împreună cu uleiurile care au fost expuse simultan la Grand Palais, omagiul pe care Parisul l-a adus lui Chagall, acest „Watteau al secolului al XX-lea", cum l-a numit un critic de artă.

— Cînd ați început să executați primele dv. gravuri ? am adresat noi prima întrebare maestrului, care reunește în persoana lui pe pictor, pe gravor și pe poet.

— În 1922—23, ca să-mi ilustrez lucrarea autobiografică „Viața mea". Mă aflam pe atunci la Berlin, împreună cu soția și fetița mea, oraș unde, după expoziția pe care o avusesem în 1914, eram socotit unul din maeștrii expresionismului. Găsisem gloria, dar nu și bani : negustorii de tablouri decretaseră că gloria mi-ajunge. În timpul șederii mele la Berlin, mă familiarizasem cu tehnicile gravurii, care a devenit mai tîrziu una din modalitățile mele preferate de exprimare.

— Apoi ?...

— Apoi, în 1923, m-am instalat la Paris, într-un atelier de pe Avenue d'Orléans. Aici Blaise Cendrars, cu care mă împrietenisem foarte bine, mi l-a adus pe renumitul editor și negustor de tablouri, Ambroise Vollard care, cu flerul lui obișnuit, mi-a comandat imediat 96 de gravuri pentru ilustrarea romanului lui Gogol „Suflete moarte". Am lucrat la ele trei ani, pînă în 1925, după care am început imediat cele o sută de gravuri pentru ilustrarea fabulelor lui La Fontaine la care am lucrat pînă în 1931, gravuri care m-au revelat publicului, — cum a subliniat cronica timpului — drept „pictorul necunoscut al animalelor".

Dar, pe vremea aceea, această comandă a surprins pe mulți care, — așa cum spune prea bine Vollard în memoriile sale, „Amintirile unui negustor de tablouri" — n-a înțeles de ce „a ales un pictor rus pentru a-l interpreta pe cel mai francez dintre poeții Franței". Se pare însă că eu n-am înșelat speranțele lui Vollard, care mărturisea apoi că am făcut vreo sută de guașe strălucite.

În anul 1931, am întreprins o călătorie în Orientul Mijlociu spre a regăsi atmosfera Bibliei, pe care doream s-o ilustrez tot pentru Vollard. Editorul a murit însă, înainte ca eu să fi terminat lucrarea. De altfel, din diferite motive, asupra cărora n-are rost să insist aci, aceste trei lucrări n-au văzut lumina tiparului decît după 1945, la editorul Terriade.

— Și pînă la Vollard, n-ați primit nici o comandă ?

— Nimeni nu-mi cumpăra tablourile. Nici nu credeam că s-ar putea întîmpla așa ceva. O singură dată m-am dus la Doucet, — pe atunci mare negustor de tablouri — să-i prezint o mapă cu cincizeci de acuarele. Eram înarmat cu o scrisoare plină de elogii a lui Canudo, așa că nutream o vagă speranță că Doucet o să-mi cumpere poate ceva.

În exclusivitate pentru „Magazin"

mă recomandase Canudo în scrisoarea lui), mi-a spus el, în numele stăpînului său. Așa că m-am întors cu mapa acasă așa cum m-am dus.

— Afară de Canudo, pe cine ați mai cunoscut în epoca aceea ?

— Pe Max Iacob, André Salmon, La Fresnaye, Delaunay, Blaise Cendrars și Apollinaire. Canudo m-a primit cu multă căldură, ceea ce nu voi uita niciodată. Mă lua cu el în toate părțile și într-o seară a organizat chiar, într-un salon, o expoziție a desenelor mele, etalîndu-le pe mese, pe fotolii, pretutindeni. Cu Blaise Cendrars m-am împrietenit imediat. Îmi recita poemele lui, privind pe fereastra larg deschisă sau în ochii mei, zîmbind pînzelor mele. Glumeam amîndoi cît era ziua de mare și noaptea de lungă...

— Și Apollinaire ?

— De Apollinaire mi-era puțin cam teamă, căci era inspiratorul cubismului. De aceea, nu îndrăzneam să-i arăt tablourile. Dar, într-o zi, am făcut-o totuși. Lui Appollinaire i-au plăcut lucrările, exclamînd : „Fantastic !" și m-a prezentat lui Walden, îndemnîndu-l să-mi organizeze o expoziție. Ceea ce acesta a și făcut, pregătindu-mi, la Berlin, în 1914, prima mea expoziție în două odăițe ale revistei „Der Sturm". Tablourile mele umpleau camerele, în timp ce în apropiere se încărcau tunuri. Nu bănuiam atunci că după o lună avea să înceapă sîngerosul război Revenind la Apollinaire, țin să adaug că prietenia mea cu acest mare inovator al poeziei mi-a inspirat unul din cele mai frumoase tablouri din epoca 1911—1912, „Omagiu lui Apollinaire".

— Ce a însemnat pentru dv. Parisul ?

— El mi-a dat posibilitatea să pătrund în inima picturii franceze din 1910. Nici o academie nu mi-ar fi putut da tot ce am descoperit eu, cercetînd expozițiile, vitrinele, muzeele Parisului. Nu știu dacă cineva a putut să-și facă o idee mai precisă decît mine de deosebirea, aproape insurmontabilă, care despărțea, pînă în 1914, pictura franceză de aceea a altor țări. Nu este vorba de dispoziții, mai mult sau mai puțin mari, ale unui individ sau ale unui popor. Aci sînt implicate alte forțe, mai mult organice sau psiho-fizice, care predispun fie la muzică, fie la pictură sau la literatură.

— Cum se face că n-ați aderat la mișcarea cubistă, care era atunci în plină dezvoltare ?

— Pe cubiști îi priveam pieziș, gîndindu-mă : „Să-și mănînce pe săturate perele lor pătrate pe mesele lor triunghiulare". Ceea ce căutam nu era un realism, dacă vreți, dar psihic, deci cu totul altceva decît un realism al obiectului sau al figurii geometrice, pe care îl practicau cubiștii.

— Canudo v-a recomandat în scrisoarea sa drept „cel mai bun colorist al timpului". Nu știu în ce măsură elogiul lui Canudo era pe vremea aceea exagerat sau nu, dar azi, cu siguranță, el este o realitate. Căci operele dv. sînt niște fastuoase serbări ale culorilor.

— Nu știu dacă culoarea m-a ales pe mine sau eu am ales culoarea, dar încă din copilărie mi-am legat viața de puritatea culorii și nimic din ce învățam nu mă satisfăcea niciodată.

— În încheiere, țin să vă spun că editura „Meridiane" a prezentat un album „Chagall", în care textele și imaginile ajută pe cititor să înțeleagă și să participe oarecum la viața imaginației dv.

— Sînt încîntat să aflu că și în țara dv. se numără prieteni de-ai mei. Căci oricare ar fi însușirile sale pur artistice, pictorul, dacă are forța să trezească în spectatorii săi emoții intense, își înmulțește numărul prietenilor risipiți pretutindeni în lume. Astfel el devine un factor de înțelegere între oameni. Iar unde există înțelegere, există și posibilitatea să scapere într-o zi, în bezna ce ne înconjoară, luminița păcii. Iată de ce m-a umplut de bucurie vestea pe care mi-ați dat-o dv. acum.

Interviu realizat de Paul B. MARIAN

MARC CHAGALL : Autoportret cu familie. (Acvaforte, 1919).

O recentă fotografie a actriței Monica Vitti, bine cunoscută spectatorilor români. Ea a terminat de curînd filmul „Pentru motive de gelozie" în care apare alături de Marcello Mastroiani și Giancarlo Giannini.

„UN FILM la jumătatea drumului între Max Linder și Alexandre Dumas", astfel a caracterizat Gérard Oury noul său film care va adapta pentru ecran „Ruy Blas" de Victor Hugo în interpretarea lui Louis de Funes și Bourvil. Cel dintîi va interpreta rolul Don Salluste iar Bourvil pe Ruy Blas.

DOI FII ai lui Vittorio de Sica au pășit și ei în viața artistică. Christian de Sica (19 ani) a primit un rol în viitorul film „Caligula" pe care-l va realiza Roberto Rossellini. Fratele său mai mare, Roberto a compus muzica pentru filmul „Amanții", realizat de tatăl său și în care apare Marcello Mastroiani.

Scenă de familie în urma unui recent eveniment petrecut la Londra. Cunoscuta actriță Mia Farrow împreună cu cei doi băieți gemeni (Mathew și Sacha) și cu soțul ei André Previn, dirijorul orchestrei filarmonice din capitala Marii Britanii.

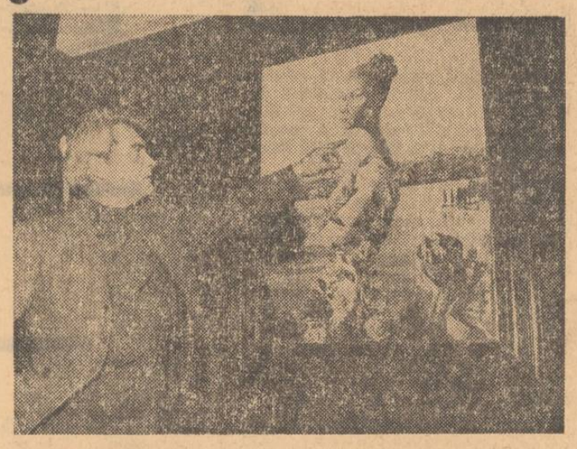

Jean Marais a oferit o surpriză fidelilor săi admiratori: a prezentat o expoziție de tablouri realizate de el în ultimii ani. Criticii de specialitate și numeroase personalități din viața artistică și culturală au dat o înaltă apreciere lucrărilor lui Jean Marais, care s-a dovedit astfel și un pictor de valoare. Iată-l în fața unui tablou realizat de el.

ECOURI

ALTE DOUĂ FILME au fost desemnate în mod oficial pentru a participa la Festivalul internațional de la Cannes. Marea Britanie va fi prezentă cu filmul „Leo, ultimul" de John Boorman cu Marcello Mastroiani în rolul principal, iar Suedia a selecționat filmul „Harry Munter" al regizorului Gjelle Grede.

FHILIPPE DE BROCA, („Omul din Rio" și altele) va realiza un film al cărui titlu în traducere sună asemănător cu expresia „A spăla putina", o adaptare după un roman de Robert Beylen. Este o evocare a anilor războiului, într-un deșert din Africa de Nord, unde, în 1942, un ofițer britanic, un dezertor francez și soția unui diplomat se întîlnesc, mai întîi își ripostează reciproc dar apoi devin inseparabili și circumstanțele sfîrșesc prin a-i face să devină eroi fără voie.

MIREILLE MATHIEU va turna în curînd primul ei film. Evenimentul se va petrece la Londra, unde, sub conducerea regizorului Peter Hunt, ea va fi eroina unui film muzical intitulat „O lume mică pe această planetă." Filmul va narra istoria a 11 copii orfani adoptați de o celebră cîntăreață. Scenariul a fost scris de Jack Dovis.

Cunoscută mai ales ca interpretă de muzică ușoară, Vera Kresadlova se afirmă ca o talentată actriță în filmul regizorului ceh Jiri Suchy „Logodnica".

REGIZORUL tunisian Omar Khlifi s-a oprit asupra actriței Marie-José Nat pentru filmul său „O piață în soare" (după romanul „Dragostea și Revoluția" de Abdel Rahman Amar) care relatează moartea eroică a unei cunoscute patriote tunisiene: Mesbah el Jarbouh.

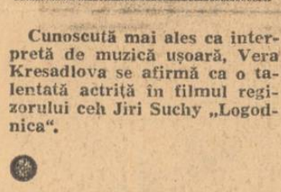

Lisa Gastoni (în imagine) este protagonista filmului „Magdalena" pe care îl turnează regizorul polonez Jerzy Kawalerowicz cu o distribuție internațională.

„CUM TE CHEAMĂ, dragostea mea?", filmul lui Umberto Silva, va reuni patru prezențe fermecătoare: Claudine Auger, Mita Medici, Katia Moguy, Tina Aumont. Regizorul și-a asumat și riscul unui rol: cel al seducătorului...

ALBERT FINNEY turnează în prezent în comedia muzicală „Scrooge", adaptare după un roman de Dickens. Acest film va oferi o surpriză spectatorilor, întrucît popularul actor englez va executa cîteva dansuri populare englezești.

ECOURI

Alaiul primăverii

Începutul lunii aprilie s-a identificat în acest an pentru locuitorii județului Caraș-Severin cu o mare sărbătoare folclorică. Obiceiuri, tradiții din județ au constituit temele unor conferințe de specialitate, prezentate în cadrul simpozionului de folclor intitulat „Obiceiurile primăverii", care a avut loc simbătă, 4 aprilie, la Casa de cultură a sindicatelor din Reșița. A doua zi, duminică, străzile orașului au cunoscut o adevărată paradă a costumelor și jocurilor de prin părțile locului.

În „Alaiul obiceiurilor de primăvară" s-au aliniat ansamblurile și grupurile folclorice din Sadova Veche, Glimboca, Marga, Caransebeș, Rudăria, Reșița, Clocotici, Gărină, Ciclova Română, Slatina Timiș și altele. Seara, în cadrul „Spectacolului obiceiurilor de primăvară", și „Paradei măștilor" au fost prezentate selecțiuni din programele grupurilor și ansamblurilor folclorice. Iar de la orele 21 pînă noaptea tîrziu, în piața „23 August" a orașului a avut loc „Carnavalul primăverii", cu concurs de măști și jocuri distractive.

MEMBRII echipei de rugbi a Franței vor deveni „vedete" de cinema cu prilejul filmului „Cerul este albastru", pe care-l realizează regizorul Serge Leroy. De fapt, cadrul oferit de echipa Franței va sluji pentru prezentarea unei întîmplări sentimentale. Un ziarist (Frederic de Pasquale) care însoțește pe reprezentanții „cocoșului galic" la Dublin se întîlnește cu o tînără (Alexandra Stewart) de care s-a despărțit în urmă cu cinci ani...

REFUZÎND să mai turneze în filmele de aventuri care l-au făcut totuși celebru în toată lumea, Sean Connery s-a decis să-și pună în valoare însușirile artistice în alt gen de filme. Recent, el a mai făcut o surpriză tuturor, debutînd ca regizor al piesei. „Te-am văzut culegînd lămîi" la teatrul „West End" din Londra, în care rolul principal feminin i l-a încredințat soției sale, Diane Cilento.

„CEL MAI TÎNAR cuplu al cinematografului suedez" — așa au fost denumiți Rolf Sohlman și Ann-Sofie Kyhlin, interpreții filmului „O poveste de dragoste", un lung metraj în culori pe care îl realizează Roy Anderson, după un scenariu propriu. Anderson a fost asistent la Bo Widerberg, autorul tulburătoarei „Elvira Madigan"; operatorul Jorgen Persson — cu care filmează acum Anderson — este cel care a semnat imaginea și la filmul lui Widerberg.

Albumul iubitorilor de muzică ușoară

Hervé Vilard

Hervé Vilard s-a născut la Paris la 24 iulie 1946. Copilăria sa a fost grea și tristă: abandonat de către părinții săi, micul Hervé, din prima zi de viață și pînă la 14 ani, a trăit în universul auster al instituțiilor Asistenței Publice. Urmează cursuri de pregătire în meseria de tipograf, dar adevărata sa dorință era să devină cîntăreț, voind cu acea tenacitate care înseamnă și dă vocația, să meargă pe urmele idolilor săi, Frank Sinatra și Claude François. În fiecare simbătă, un profesor — pianist amator, îi dădea benevol lecții. Încurajat de această solicitudine, Hervé decide să-și găsească de lucru, pentru a putea studia sub îndrumarea unui profesionist.

Directorul orfelinatului îi acordă autorizația de a se angaja, așa încît, la vîrsta de 15 ani, Hervé găsește un post în librăria unui Cămin al tinerilor din St. Amand-Montrond (Cher). Dar salariul era insuficient pentru a-și asuma cheltuielile necesare lecțiilor. Nereușind să-și înjghebeze o situație mai bună, Hervé se reîntoarce la orfelinatul din strada Denfert-Rochereau, la Paris, unde își petrece un an în cea mai neagră deznădejde, căci regulamentul interior nu-i permitea să iasă sau să lucreze, iar biblioteca era redusă la cîteva cărți. Singura soluție ar fi fost ca o persoană agreată de administrația orfelinatului să-și asume răspunderea educației lui. Din fericire, este găsit un tutore în persoana unui mare negustor de tablouri.

Intrat într-un mediu drag lui — angajat fiind la un magazin de discuri de pe Champs-Elysées — Hervé poate să-și plătească lecțiile luate cu Christiane Néré. Aici, este „descoperit" de Roland Hilda, tînăr director artistic la puternica casă de discuri Philips. Stimulat, Hervé lucrează intens timp de șase luni, pînă în ziua cînd se simți pregătit să graveze primul său disc, o îmbinare fericită de ritm și romantism: „Une voix qui t'appelle", „La vie sans toi", „Je veux chanter ce soir", „Toute une dimanche". I-a fost deajuns o singură vară pentru a intra în „plutonul fruntaș" al cîntăreților francezi, cu ajutorul unui cîntec care-i aparține atît ca muzică, cît și ca text:

„Capri, c'est fini" — un mare succes internațional.

Artist ce își pregătește cu migală fiecare melodie, Hervé Vilard a impus ulterior, cu modestie și discreție, multe șlagăre binecunoscute: „Fais-la rire", „Mourir ou vivre", „Ne te marie pas Sophie", „Viens, la nuit nous appelle", „Il faut croire en demain", „Sayonara".

Spicuim dintre preferințele sale: „People" (cîntec); Timmy Yuro și Frank Sinatra (cîntăreți); Bach (compozitor); „Viridiana" și „Părinții teribili" (filme); Michel Jazy și Jacques Anquetil (sportivi). Atunci cînd concertele și înregistrările îi lasă puțin timp liber, Hervé se dedică decorației de interior a apartamentului său sau hoinărește prin magazinele anticarilor. După o epocă de glorie și extraordinar succes de public, Hervé Vilard a apărut mai rar în ultimul timp în clasamentele succeselor muzicale, fără să fie totuși un „apus".

Octavian URSULESCU

Leacul

de ALBERTO RIVAS BONILLIA (SALVADOR)

Bătrînul Lucas, fără îndoială și-ar fi smuls părul din cap dacă n-ar fi avut de mulți ani o chelie de toată frumusețea. Așa stînd lucrurile, era nevoit să-și manifeste supărarea printr-o mare stăpînire de sine. A trebuit să se mulțumească numai cu aruncarea pisălogului cu care își decortica orezul în piuă, strîngînd pumnii furios și slobozind, în același timp, printre dinții încleștați, înjurături prea tari pentru a fi reproduse aici. Era prima sa explozie a supărării reținute de multă vreme.

Își ațintì privirea asupra vinovatului care-i provocase mînia și care nu era altul decît propriul și unicul său fiu, Ilario. Cînd acesta, cu un teanc mare de hîrtii subsuoară și cu creionul în mînă dispăru printre plantațiile de cafea, sărmanul bătrîn răsuflă ușurat, apoi dînd din mînă a resemnare, luă pisălogul și, îngîndurat, își continuă munca întreruptă.

Se supărase în zadar. E adevărat, Ilario se codea la muncă și pentru nimic în lume nu vroia să-și ajute tatăl. În schimb, zile întregi scria numai versuri sau le recita însoțindu-le cu gesturi largi. Pe tatăl său nici nu-l băga în seamă iar de casă își aducea aminte numai la orele de masă. Tînărul, de douăzeci de ani, se socotea predestinat să acopere cu glorie nemuritoare numele necunoscut pînă atunci al strămoșilor săi.

Ilario făcea parte din acea pleiadă de tineri „cu aptitudini poetice" care în momentul de față invadează literatura cu opere neînțelese de nimeni. „Sublimul nu este accesibil înțelegerii muritorilor de rînd", proclamau creatorii lor. Ilario îmbrățișase literatura ultra modernă, destul de răspîndită, care pînă nu de mult n-a avut nici nume, dacă nu i-ar fi venit în minte cuiva s-o numească ironic „literatură cubistă".

Bătrînului i-au fost absolut indiferente pasiunile literare ale fiului său. El trebuia să cultive cîmpul cu plantații de patate și cu porumb, și asta-i tot. Și avea nevoie de brațele lui Ilario, însă tînărul, se înțelege, manifesta dispreț față de o asemenea ocupație prozaică.

Lucas nu o dată își blestema ziua în care și-a trimis fiul la învățătură în capitală, pentru că, după părerea lui, orașul i-a stricat băiatul. Este adevărat că, la început, tînărul învăța destul de sîrguincios pînă a încăput în societatea acelor literați care l-au dus la pieire. Ilario a început prin a arunca manualele prin unghere, iar în locul lor s-a apucat să citească literatura modernă care-i cădea în mînă; își lăsă chică de leu, începu să recite versuri — ca pînă la urmă să ajungă să scrie el însuși. O comedie, creația sa ultramodernă, a reușit s-o strecoare pe scena unui teatru, care bineînțeles a fost fluierată de publicul „ignorant".

Aflînd despre toate acestea, bătrînul își lăsă scumpul său vlăstar fără nici o lețcaie. Istovit de foame, tînărul fu nevoit să se întoarcă la casa părintească unde continuă să creeze, fapt care l-a scos din sărite în cele din urmă pe stoicul părinte.

Într-o zi însorită, vîntul ușor și jucăuș plimbîndu-se prin păsunea unde „bardul" obișnuia să compună, smulse strengărește din caietul său umflat o foaie și, după ce se jucă destul cu ea prin văzduh, o aduse în curte, acasă la bătrîn.

Ținînd sub braț o legătură de iarbă, cu mîna cealaltă liberă, Lucas ridică din praf peticul de hîrtie. Citi de două ori și nu înțelese nimic din opera fiului său:

Poeme din lumea psihosimbolurilor
pătrund în mintea-mi. Cu taina deznădejdii
se năruie în spiritul poruncii
și se risipesc în prăpastia sofismelor...

Citi încă o dată versurile enigmatice, de data aceasta de jos în sus, poate măcar așa va înțelege ceva. Dar de unde! Sensul lor era așa de puțin clar încît părea să fi fost o scriere cuneiformă.

Sătul de căutări de sensuri, cu toată graba, pentru care era foarte apt, încălecă calul roib și-i înfipse pintenii în burtă. Galopă astfel pînă la casa senorului părinte, căruia nu o dată îi împărtășise din tainele familiei sale.

Sobrul slujitor al bisericii nici el nu fu în stare să scoată vreun înțeles din ciudatele versuri. În schimb îi veni o idee salvatoare. Știi, bătrîne Lucas, spuse el, eu cred că d-ta trebuie neapărat să te adresezi unui doctor. Băiatul, se vede treaba că... s-a cam deranjat. Dacă nu ai nimic împotrivă te voi conduce pînă la doctorul Tadeo. Propunerea fu primită cu bucurie și, fără a zăbovi, porniră la drum.

Ajungînd la doctor, senorii deznădăjduiți îi spuseră în cîteva cuvinte care este țelul vizitei lor, iar bătrînul, cu gestul omului care înmînează o mică sălbăticiune dar foarte periculoasă, îi întinse funestele versuri.

Doctorul Tadeo își atîrnă ochelarii de nas și citi opera cu foarte multă atenție, apoi întrebă:

— Ciudățenia asta a creat-o Ilario?

— El, senor.

— Păcat... Fiul d-tale, după cum foarte bine presupun senor părinte... e un caz patologic.

— Ce fel de caz?

— Adică este expus îmbolnăvirii psihopatiei, o boală extrem de molipsitoare, provocată, după toate probabilitățile, de un microb așa numit Petulans majaderisimus. Atacă exclusiv pe oamenii tineri, slabi la minte. Maladia se manifestă prin asemenea avortoni poetici fără nici un tîlc, care, din nefericire se publică astăzi din belșug. Este o literatură fără conținut și fără formă, fără sens și fără viitor.

Astfel a vorbit doctorul Tadeo, de unde se vedea că nici el nu înțelegea nimic din problemele noii literaturi.

— Spuneți-mi, domnule doctor, întrebă speriat bătrînul, boala asta are leac?

— Da, cred. Nu este extrem de periculoasă, în unele cazuri trece și de la sine. Ca și rapănul se vindecă cu vîrsta; cînd tînărul ajunge să aibă mintea coaptă, atunci de regulă el se vindecă de această scrintează căpătată în fragedă tinerețe, bineînțeles dacă cel molipsit nu-și pierde definitiv rațiunea, în asemenea cazuri el este pierdut irremediabil.

— Vă mulțumesc, domnule doctor. Și acum vă rog dați-mi și leacul pentru vindecarea băiatului meu.

— Leacul e în mîinile dumitale, senor Lucas. Tînărul trebuie să muncească în gospodărie. Dacă se opune, folosește forța. Obligă-l să se tundă. Să se scalde în fiecare zi pe nemîncate. Procură-i cărți bune. Mi se pare că a trăit cîndva un oarecare Plutarh care a scris cărți istorice. Iar un oarecare Homer are pagini minunate despre întîmplările legendare și istorice ale oamenilor. Amîndoi n-au scris în limba noastră însă se găsesc traduceri în limba spaniolă. Faceți rost fiului dv. de aceste cărți și puneți-l să citească zilnic cîte două capitole. După un asemenea regim, dacă băiatul va manifesta cumințenie, vă garantez vindecarea în cel mai scurt timp.

Ascultîndu-l pe doctor, Lucas își privea, fără să clipească, bastonul lăsat lîngă ușă și deodată îl întrebă:

— Domnule doctor, dar bătaia nu i-ar ajuta?

— Iată, ați spus un lucru pe care eu niciodată n-aș fi îndrăznit să vi-l indic primul. Da, vorbind sincer, pentru început acesta ar fi adevăratul leac.

Bătrînul îl conduse pe senor părinte pînă la casa lui și numai după aceea se îndreptă liniștit către gospodăria sa.

Trecînd pe lîngă gardul de nuiele, el rupse o nuia suplă și apoi cu mîna-i puternică părintească trase moștenitorului său o bătaie soră cu moartea. Apoi îl puse să ardă în prezența lui toată extraordinara sa operă literară fără să lase măcar o copie pentru desfătarea generațiilor viitoare. Trebuie adăugat că el a aplicat cu strictețe și restul prescripțiilor indicate de doctor.

. . . . . .

În acel an, bătrînul Lucas a strîns o recoltă excepțional de bogată.

În românește de Iacob BABIN

Desen de Dorin DIMITRIU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

VĂ TRIMIT O ILUSTRATĂ...

POLICROMIA FOCULUI

de Vasile NICOROVICI

Există, pentru fiecare oraș, o imagine consacrată, care-i surprinde chipul unic și esențial. La Hunedoara o asemenea imagine cuprinde unul din orizonturile orașului, de-a lungul căruia se înșiră, panoramic, hastioanele de la castelul Huniazilor și apoi, cît vezi cu ochii, siluetele sobre și cenușii ale Combinatului siderurgic, încununate de abur și fum.

Și totuși, în cadrul acestui plan generic, cît de multe și diferite ipostaze plastice, cu un aspect cu totul inedit — sînt posibile! O spun ca unul care cunosc aceste locuri de un deceniu și jumătate, străbătîndu-le cu pasul, pe orice vreme și la orice oră din zi sau din noapte. Și totuși — ca și pe un vîrf de munte sau la mare — privelîștea siderurgică îți oferă surprize neașteptate, noi încîntări. E drept, drumul e adesea anevoios,— dar oare nu tot astfel și muntele, cu înnegurările lui neprevăzute, îți creează obstacole, pentru a se lăsa cu greu cucerit?

Interesant e faptul că însăși imaginea orașului se schimbă potrivit locului pe care l-ai ales ca punct de observație. Dacă te urci într-unul din turnurile Castelului privelîștea titanilor de fier surprinsă printr-un crenel capătă un fel de patină potolită, estompată, calmă. Din vîrful unui coș, aflat chiar în incinta combinatului, această priveliște se animă de zgomote și mișcări, dar care, din pricina distanței, apar într-un cadru miniatural. Cu totul altfel sînt impresiile, dacă te urci pe platforma cea mai înaltă a unui furnal. Titanul trepidează neîncetat, respiră și freamătă, încît privitorul nu mai poate contempla liniștit și distanțat, căci se simte atras, captat, în miezul însuși al acelui univers neliniștit, sonor, încununat de flăcări mari și puternice, care e universul siderurgic hunedorean.

Într-o zi de vară senină, imaginea colosului e ca o acuarelă limpede, desenată în linii și culori distincte, fără nici un fel de mister. Iarna, dimpotrivă, contururile se șterg și coloșii, ascunși între pîcle difuze și albăstrii, par niște apariții de basm modern. În timpul nopții, apar pe negîndite flăcări stranii pe cer, zboară în sus ori cad, difuze, comete, ori se aprind în plin întuneric niște ochi fantastici. Cînd e lună plină, tot în același loc, se ivește o ființă imensă și fantastică, care sclipește cu platoșe palide, ca un peisaj subacvatic. Pe cînd în zori, cînd cerul e translucid și cenușiu, iar uzinele își recapătă contururile firești, poți asista la acea masivă, puternică, și vie tălăzuire umană, pe care o alcătuiesc miile de hunedoreni care sosesc la muncă, în schimbul de dimineață. Momentul este, prin sensul său uman, dar și prin ampla mișcare pe care o stîrnește, unic, impresionant.

Și totuși, aș spune, Hunedoara, adevărata Hunedoară, trăiește mai expresiv, mai intens, în priveliștile ei de interior, în halele cutremurate permanent de trecerea marilor poduri rulante, sub care se zbuciumă, închis în cuptoare masive, metalul incandescent. Aici, unde munca hunedoreanului dobîndește valențele ei, de a fi, anume: o luptă cu focul aspră și bărbătească, — aici, se conturează imaginea cea mai expresivă, mai uimitoare, a Hunedoarei, supranumită, în anii noștri, ai socialismului: „inima de foc a patriei". Într-adevăr, aflîndu-te lîngă uriașele ei auricole, surprinzi nu numai zbuciumul laborios al Hunedoarei oțelului, dar și ritmurile diurne ale țării întregi.

Un pasionant dialog cu natura

Însemnări de la expoziția profesorului Aurel Vasilescu

Expoziția de pictură și grafică a prof. Aurel Vasilescu, deschisă în cadrul Cenaclului „Ion Andreescu" de la Casa corpului didactic, trezește sincere emoții, elanuri din acelea pe care le încercăm în fața spectacolului naturii, veșnic nou și fermecător. Verdele stenic al peisajelor sale pline de soare ne frapează de la bun început, amintindu-ne un fel de dojană că „natura" în această epocă a abstracționismului e încă o sursă inepuizabilă de teme pe care artiștii sinceri și talentați își pot broda visul coloristic și imaginea lor despre lume. Pictorul și-a ales cu grijă temele, preferînd pe acelea îmbibate de pitoresc și poezie, legate de pămîntul și cerul românesc, cum sînt tablourile: „Fîntîna veche", „Casa părintească" din Argeș, „Poarta la Hurezu", „Cele trei ierni la ocina". Prin tușe delicate sau viguroase, speculînd inteligent efectele de lumină fără să „spargă" tabloul — într-o cromatică fericită, artistul realizează opere care comunică optimismul și bucuria de a trăi în natură. Romantism și poezie degajă pînzele: „În grădină". „Colț de grădină" ca și „Cina vrăbiilor" sau „Siesta iepurilor". Relevăm „Apusul de soare" ce izbutește să redea melancolia și misterul înserării. Aprecieri merită și suita de peisaje rurale cu coline unduioase desfășurate pe vaste perspective, peisajul cu plopi la început de toamnă de pe lîngă Lacul Herestrău, livada inundată de lumină vibrantă sau peisajul de deal cu cer de furtună.

AUREL VASILESCU: Poarta la Hurezu

Un loc deosebit în preocupările pictorului îl ocupă florile. Atras de frăgezimea și gingășia lor, fie că e vorba de flori de grădină sau de cîmp, de ramuri de pomi înfloriți profilîndu-le pe un fundal de frescă veche, sau pe un fond simplu, unele așezate pe un vas de țară smălțuit sau asociate cu o statuetă, sau cu vas de ornament, realizează mici simfonii coloristice într-o atmosferă intimistă, poetică.

Portretul, reprezentat în mică măsură, dovedește că pictorul știe să deseneze și este un fin analist.

Grafica este prezentată prin o suită de desene în tușuri colorate și acuarele. Sîntem tentați să spunem că artistul folosește o tehnică apropiată de aceea a arhitecților, deși moliciunea și delicatețea din acuarele (peisajele de țară iarna, acoperișurile bucureștene) ne spun că este vorba tot de un pictor.

În desenele în tuș colorat, este original prin felul cum pune tușa, hașura sau pata de culoare, prin economie de mijloace, prin simplificările practicate în reprezentarea copacilor, personajelor în mișcare, clădirilor. În mod deosebit remarcăm: „Poarta la Hurezu", un desen profund spiritualizat, realizat cu finețe și mare economie de mijloace. De asemenea „Piața de flori", plină de dinamism și atmosferă de vară sau „Biserica Veche din Prejmer". O compoziție echilibrată și plină de mișcare, cu reușită culoare locală este „Piața la Bistrița Năsăud". Sugestivă „Sanie țărănească" cum și cele două schițe cu țărani din ținutul Năsăudului.

Expoziția profesorului pictor Aurel Vasilescu ne înfățișează lucrări variate, de o reală valoare artistică, care trăiesc prin sinceritate, lirism autentic și optimism, născute dintr-un pasionant dialog cu natura.

G. Dimitriu-SEREA

MEDICUL vă sfătuieşte

RUBEOLA

În ultimul timp s-au înregistrat multe cazuri de rubeolă la copiii din colectivităţi: cămine, grădiniţe şi şcoli. Această incidenţă crescută ne-a determinat să explicăm pe scurt în ce constă această boală, în special pentru a nu fi confundată cu rujeola, despre care am mai scris.

Ce este rubeola? O boală infecţioasă cu mare contagiozitate, determinată de virusul rubeolic rezistent la antibiotice. De-a lungul secolelor rubeola era confundată cu rujeola şi alte boli eruptive, pînă în 1881, cînd este recunoscută ca o maladie bine definită.

Rubeola apare sporadic sau în epidemii, fiind considerată mult timp ca o boală de importanţă minoră. Din anul 1941 i s-a acordat o atenţie deosebită din cauza rolului ei teratogen (determină malformaţii congenitale). Boala afectează în mod deosebit copiii începînd de la vîrsta de 6 luni, dar în ultimul timp, se remarcă şi la adulţi, avînd o evoluţie mai severă. Frecvenţa mai mare se constată în lunile de iarnă şi primăvară.

Contagiozitatea este mare începînd cu 4—7 zile înainte de erupţie şi durează circa 6 zile şi după apariţia acesteia. La copiii cu rubeolă congenitală (contractată din timpul vieţii intrauterine), această perioadă de eliminare a virusului se menţine cîteva luni şi chiar un an, timp în care ei pot contamina pe cei din jur. Sursa de infecţie o constituie numai omul bolnav — determinarea fiind aerogenă directă. Deci virusul pătrunde în organism pe calea nazofaringiană şi se diseminează în tot organismul.

Cum se manifestă boala? Perioada de incubaţie — de la contaminare pînă la apariţia primelor semne — durează 14—21 zile. Boala începe insidios cu o uşoară ridicare a temperaturii (uneori lipseşte febra), fenomene catarale, rinofaringiene şi conjunctivale, indispoziţie, dureri de cap. În general se măresc toţi ganglionii limfatici, în special cei din regiunea cefei şi a gîtului. Această tumefiere apare precoce, înaintea erupţiei şi persistă 2—6 săptămîni după vindecare. Erupţia se prezintă asemănătoare cu a rujeolei: pete roz, rotunde sau ovale discrete, cu porţiuni de piele sănătoasă între ele: uneori sînt pete mici care seamănă cu erupţia de scarlatină. Erupţia apare mai întîi după urechi şi pe frunte, cuprinzînd repede — într-o zi — faţa, trunchiul şi membrele — şi după ce se generalizează dispare în 2—3 zile. Există forme clinice şi fără erupţii. În asemenea cazuri, numai hipertrofia ganglionilor ajută precizarea diagnosticului.

Complicaţiile sînt rare: otite, angine, encefalite, pneumonii prin suprainfecţie bacteriană. În general, este o boală care evoluează uşor la copii, fiind însă de o deosebită gravitate la femeile gravide, în special în primele patru luni de sarcină, prin transmiterea bolii embrionului.

Ce malformaţii mai frecvente poate determina? Cataractă, surditate, anomalii dentare, malformaţii congenitale cardiace şi encefalopatii cu diferite grade de întîrziere psihică.

În cazul unei rubeole apărute la o gravidă, se va avertiza imediat medicul ginecolog, pentru a decide evoluţia ulterioară a sarcinii, dacă este în primele luni. Gravidele care au venit în contact cu un copil bolnav de rubeolă vor fi protejate de infecţie cu ajutorul gama-globulinelor.

Izolarea bolnavilor este indicată pentru 7 zile. Dacă în apropiere există gravide, izolarea de aceştea va fi strictă.

Tratamentul rubeolei se face la domiciliu: se recomandă repaos la pat cîteva zile, o dietă uşoară, însă hrănitoare, bogată în vitamine: febra se va combate cu antitermice.

În perioada convalescenţei, copiii vor evita eforturile fizice şi intelectuale mai deosebite, vor primi vitamine, vor respecta orele de odihnă, somn şi vor face plimbări în aer liber.

POŞTA MEDICALĂ

LIA TOMESCU — Braşov. *Gerovital soluţie nu se utilizează fără avizul medicului dermatolog. Soluţia Juvenal este indicată pentru acnee, însă nu în orice fază a ei. Uneori sînt necesare şi unguente cu antibiotice. Este bine să vă examineze medicul dermatolog, atît pentru acnee cît şi pentru seboreea pielii capului.*

E.I. — Focşani. *Vă mulţumim pentru aprecierile şi încrederea pe care ni le acordaţi. Pentru varice nu se recomandă să vă aplicaţi din proprie iniţiativă diferite tratamente. Este necesar să vă examineze un chirurg.*

Parotidita epidemică (oreion) se poate complica cu o orhită şi să determine sterilitatea. Pentru a vă convinge de această eventualitate se recomandă un control la Institutul de endocrinologie.

T. VIOREL — Caransebeş. *Reţeta cea mai eficace pentru a trata căderea părului se poate prescrie numai după ce medicul dermatolog va stabili cauza determinantă.*

W.I. — Cîmpia Turzii. *Nu ne-aţi precizat în ce constă dezvoltarea anormală. Există mai multe genuri de anomalii. Este necesar să ne relataţi mai multe amănunte, ca să vă răspundem dacă este posibilă vreo intervenţie chirurgicală.*

BLAJ E. — Tg. Mureş. *Tratamentul corect al constipaţiei se bazează pe cunoaşterea cauzelor care o generează. Este obligator un examen medical riguros şi numai ulterior se vor indica remediile.*

CRAP AUREL — Iaşi. *Pe lîngă tratamentul efectuat vă recomandăm şi cîteva şedinţe de raze ultrascurte, la nivelul articulaţiei dureroase. Veţi evita eforturile fizice care solicită articulaţia lezată. Nu neglijaţi nici hipertensiunea arterială. Tratamentul se face sub control medical periodic.*

F.I. — Oţelul Roşu. *Ne cereţi adresa unei policlinici speciale pentru a consulta un medic cardiolog. Notaţi adresa: Policlinica specială nr. 2, str. Negustori nr. 1.*

ST. MINCĂ — Craiova. *În cazul anginei pectorale tratamentul este de lungă durată, concomitent se va respecta un anumit regim de viaţă, se vor evita eforturile fizice, tensiunile psihice, emoţiile, expunerile la frig, umezeală, vînt. Se renunţă la ţigări, băuturi alcoolice şi excese alimentare. Greutatea şi tensiunea arterială vor fi urmărite atent şi electrocardiograma se va repeta periodic.*

Ş.T. — Piatra Neamţ. *Nu vă împărtăşim părerea că ar fi ruşinos să vă adresaţi unui medic pentru a depista cauza mirosului neplăcut al gurii. Dacă dantura este integră şi nu există nici o altă cauză locală din partea cavităţii bucale, nazale sau a amigdalelor, poate fi afectată o altă porţiune a tubului digestiv. Este bine să vă examineze medicul specialist în medicină internă şi dacă va considera necesar o să vă indice şi unele examene de laborator.*

N.B. 10 — Galaţi. *Nu ne-aţi precizat ce tratament a urmat colegul dv. pentru a vă răspunde dacă este indicat şi pentru dv.*

B.R. — Alba Iulia. *Vă recomandăm să vă adresaţi specialiştilor clinicii de urologie din Cluj.*

Rubrică realizată de dr. Ana MURGULEŢ

MODA DE LA 30 DE ANI ÎN SUS...

Creatorii unei cunoscute case de mode din R. F. a Germaniei propun în sezonul de primăvară al acestui an o linie bărbătească pentru pălăriile de damă. Calota joasă cu aplicaţii, în formă de rotogoale, de culoare contrastantă cu fondul deschis al materialului din care este confecţionată pălăria (stînga) sau înlocuirea panglicii cu o bantă lucioasă din lac pe care sînt aplicaţi cîţiva bumbi metalici (dreapta); borurile largi, în stil bărbătesc, lăsate în jos pe ochi dau ţinutei un aspect modern, elegant şi-n acelaşi timp tineresc.

Rochia din prima pagină, puţin evazată, cu tăietură în patru bucăţi, este confecţionată din stofă, închisă în nasturi de sus pînă jos. Bordura din altă culoare constituie garnitura pentru manşete şi buzunarele aplicate. În decolteul în formă de V putem purta fulare uni sau imprimate.

1) Rochie din stofă subţire care are tăietură mai sus de talie numai în partea din faţă. Spatele este dintr-o bucată. Cordonul care vine din spate şi se prinde cu doi butoni pînă la începutul formării penselor constituie singura garnitură. Mîneca lungă, simplă se poate, eventual, termina prinsă în manşetă lată.

Rochia poate avea guler pe gît, confecţionat din materialul rochiei sau alt material alb. El poate fi înlocuit şi de o eşarfă.

2) Rochia din tweed, cu mînecă lungă este petrecută în faţă, parte peste parte formînd decolteul în V şi este închisă în patru nasturi mari. În continuarea tăieturii decolteului apar clapele formînd buzunarele. partea de jos poate fi pusă şi în bie, mai ales dacă materialul este ecosez.

3) Rochie din stofă subţire. tăiată în talie, cu mîneca scurtă. Tăieturile părţii de sus sînt marcate prin tighele duble. Fusta formează două cute duble.

4) Rochie din jersey formată din două bucăţi. Fusta are pliuri dese, cu tighele în relief. Buzunarul aplicat asimetric are tighele duble.

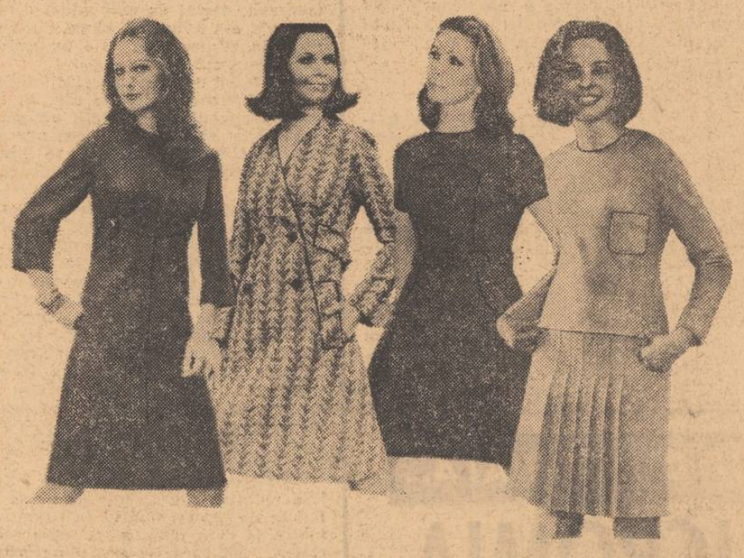

E BINE SĂ ŞTIM

Obiectele de sticlă îşi vor păstra strălucirea dacă din timp în timp vor fi frecate cu puţin petrol. După ce se usucă se clătesc cu apă caldă. Sticlele şi carafele se curăţă turnînd petrol înăuntrul lor şi scuturîndu-le cu putere. Se clătesc apoi bine de mai multe ori.

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Sufle de ouă

8 ouă, 250 g. ciuperci, 1/2 l. sos alb, sare şi piper, unt, eventual puţin bulion.

Puneţi 4 ouă la fiert şi între timp înăbuşiţi în puţin unt ciupercile (spălate şi tăiate în lamele) sărate, piperaţi. Preparaţi un sos alb bine legat (unt + făină + apă sau lapte). Împărţiţi-l în două. În jumătate din el adăugaţi unul cîte unul restul de gălbenuşuri şi apoi ciupercileînăbuşite şi bine scăzute. Le urmă, încorporaţi, amestecînd uşor, albuşurile bătute spumă tare. Ungeţi o formă cu unt şi presăraţi-o cu făină. Turnaţi o parte din compoziţia cu ciuperci pe fundul formei. Deasupra aşezaţi ouăle fierte (tăiate de-a lungul în sferturi). Acoperiţi cu restul din sosul cu ciuperci. Coaceţi sufleul 25 de minute în cuptor cu foc potrivit şi încălzit din timp. Răsturnaţi şi serviţi imediat cu restul de sos alb în care la dorinţă puteţi adăuga o lingură de bulion de roşii şi condimentele preferate (piper, dafin, un cîţel de usturoi bine sfărîmat etc). Serviţi imediat.

Ouă cleioase cu maioneză

Ouă, tarhon, salată verde, maioneză (eventual gata preparată).

Aşezaţi puţină maioneză pe fundul unei farfurii (de desert) sau al unui castronaş de compot. Presăraţi apoi foi de tarhon (spălate şi zvîntate într-un şervet). Puneţi deasupra cîte un ou cleios. Pregătiţi atîtea porţii cîţi membri numără familia dv. Serviţi-le însoţite de salată verde pregătită cu vinegretă.

Ca să obţineţi ouă cleioase, fără probleme, nu uitaţi că ele se pun în apă clocotită (ouăle nu vor fi scoase atunci din frigider, căci vor crăpa la fiert). Din momentul cînd apa îşi reia clocotul, socotiţi 5—6 minute (după cît vreţi să fie gălbenuşul de moale). Ca să nu loviţi ouăle unele de altele şi să nu le spargeţi cufundaţi-le cu o lingură. Dacă aveţi mai multe de fiert, aşezaţi-le într-o strecurătoare şi lăsaţi-le cu totul în vasul cu apă clocotită.

Ouă olandeze

Un ou de persoană, 50 g. unt (pentru pentru ouă), muştar de bună calitate, sare şi piper, 100 g. smîntînă, 100 g. caşcaval tăiat felii subţiri.

Fierbeţi ouăle şi coşiţi-le sub curent de apă rece. În forme individuale (tigăite de ochiuri) puneţi cîte o nucă de unt, cîte o linguriţă de muştar, o lingură bună de smîntînă, sărăţi şi piperaţi. Pe acest fond, aşezaţi o felie de caşcaval un ou şi acoperiţi cu o a doua felie de caşcaval. Puneţi tigăile într-un cuptor încălzit şi lăsaţi circa 5 minute pînă se topeşte brînza şi se înfierbîntă restul ingredientelor. Serviţi cu felii sau cuburi de pîine prăjite în unt.

Lapte de pasăre

6 ouă, 160 g. zahăr, 1/2 baton de vanilie, 1 litru de lapte, puţină dulceaţă de vişine, o lingură de amidon sau făină

Se pune laptele la fiert cu zahăr şi vanilie (batonul se crestează de-a lungul). Se bat albuşurile spumă tare împreună cu un praf de sare. Cînd laptele începe să clocotească, se face flacăra mică pentru ca laptele să forfotească încet. Cu o lingură muiată în apă rece, se iau cantităţi egale de albuş şi se pun la fiert în lapte. Vasul trebuie să fie cu gura largă, iar numărul bulgărilor de albuş să nu fie prea mare ca să poată fierbe în voie. Se ţine albuşul un minut pe o parte şi apoi încă unul pe cealaltă parte. Se scot cu o lingură perforată şi se aşază pe un platou. Se continuă pînă ce se fierbe tot albuşul. Se freacă gălbenuşurile cu o lingură de zahăr şi puţin amidon sau făină şi se toarnă deasupra laptele strecurat. Crema obţinută se pune pe foc mic ca să se lege.

Se toarnă apoi într-un castron, deasupra se aşază albuşul fiert, care se decorează cu cîte o bosbă de vişină din dulceaţă. Se serveşte foarte rece.

Olimpia ŞTEFANESCU

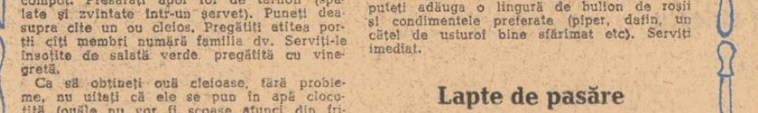

Grădina de lîngă casă

Ştiţi să faceţi tăierea la vita de vie?

Cultivarea cîtorva butuci de viţă de vie în grădina de lîngă casă constituie o preocupare plăcută în timpul liber, oferind totodată satisfacţia producerii de struguri proaspeţi şi gustoşi pentru consumul familiei. Deoarece felul în care se execută tăierea viţelor influenţează în mare măsură producţia şi calitatea strugurilor, dăm cîteva indicaţii în legătură cu efectuarea acestei lucrări, referindu-ne la viţele nobile conduse în forme joase.

Mai întîi o regulă importantă ce trebuie respectată cu ocazia tăierii acestor viţe: coardele care vor da rod sînt coardele de un an crescute pe coarde de doi ani. Deci, prin tăieri trebuie rezervate pentru rod numai astfel de coarde.

La butucii tineri, în anul II după plantare, tăierea se face în două feluri, în funcţie de vigoarea lor. Dacă butucii sînt slabi, cu cordiţe scurte şi subţiri (au grosimea la bază, mai puţin de 6 mm) se aleg 1—2 cordiţe care se scurtează fiecare la 2—3 ochi (la cepi).

Dacă butucii sînt viguroşi, avînd cordiţe lungi şi cu grosimea la bază peste 6 mm, se aleg două cordiţe, dintre care una (cea mai de jos) se scurtează la 2—3 ochi (la cep), iar cealaltă la 5—6 ochi. Astfel de butuci pot intra pe rod încă din anul II după plantare.

La butucii aflaţi în anul III după plantare, se aleg 2—4 corzi, dintre care 1—2 corzi (situate la baza butucului) se fac cepi, scurtîndu-se la 2—3 ochi, iar restul se scurtează la 8—10 ochi. În cazul butucilor care sînt întraţi pe rod, tăierea se face în acelaşi mod.

Deci la fiecare butuc trebuie să rămînă cîţiva cepi de 2—3 ochi, situaţi cît mai la baza butucului precum şi cîteva coarde de rod (crescute pe lemn de 2 ani) care se scurtează la 8—14 ochi. Cepii lăsaţi pot fi crescuţi şi din buturugă.

Cu ocazia tăierii este bine să se facă şi copcitul, adică îndepărtarea rădăcinilor superficiale pornite de la punctul de altoire.

După tăiere, coardele se leagă arcuit de araci, sau sîrmă. Aceasta este poziţia de legat cea mai favorabilă fructificaţiei. În ceea ce priveşte momentul executării tăierii, este bine ca lucrarea să fie terminată pînă la umflarea mugurilor (înmugurit). În caz că mugurii s-au umflat, tăierea se amînă pînă cînd apar lăstarii.

Ing. Şt. BĂLĂNESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad", Roman

COSMETICA

ÎNGRIJIREA PĂRULUI

Nimic nu avantajează atît de mult o femeie ca un păr suplu şi strălucitor. Este principalul motiv pentru care operaţia de îngrijire a părului nu trebuie minimalizată, ci realizată prin îngrijiri complexe. Sănătatea lui este condiţionată de starea generală a organismului.

Părul strălucitor, bogat, sănătos, are nevoie de calciu, iod, fier, sulf, vitamina B şi de alte substanţe. Astfel spus este necesar ca alimentaţia să fie bogată în aceste produse care se găsesc mai ales în peşte, ficat, varză, ouă, spanac, brînză albă, iaurt, miere etc.

Dacă părul este gras sau devine gras după 3—4 zile după spălat aceasta se datorează spălatului neraţional cu substanţe prea detergente care excită glandele sebacee, le face să devină din ce în ce mai active şi determină în ultima analiză creşterea seboreei. Spălarea chiar în cazul părului gras nu trebuie executată decît o dată pe săptămînă. Foarte importantă este şi alegerea şamponului care nu va fi prea detergent.

Se va prefera unul mai moderat sau un săpun de sulf. În cazul folosirii săpunului se va proceda în felul următor: se moaie o bucată de burete în apă caldă, se freacă de săpun, se desparte părul în cărări şi se freacă cu buretele fiecare şuviţă. Apoi se freacă cu mîinile întreaga masă a părului pentru a face spumă. Se clăteşte. Se repetă operaţia lăsînd de data aceasta spuma respectivă în contact cu părul timp de 15—20 minute. Se clăteşte din abundenţă.

Nu comiteţi greşeala de a recurge la soluţii alcoolice concentrate sau la alte soluţii detergente deoarece şi ele activează secreţia de sebum.

În anumite ocazii puteţi folosi un şampon uscat care permite umflarea părului foarte gras, lipit. Pudraţi părul cu şampon, aşteptaţi cîteva minute apoi îl eliminaţi prin periat. Nu abuzaţi însă de acest procedeu deoarece toate operaţiile aplicate unui păr gras riscă să-l facă şi mai gras. Dacă totuşi aveţi vreun dubiu asupra sănătăţii părului dv., nu ezitaţi să consultaţi medicul dermatolog.

Pentru părul fragil, casant, şters, lipsit de suplete, refractar la coafat, păr în general uscat, o baie de ulei este necesară înainte de a-i spăla, la un interval de 10—15 zile.

Şampoanele recomandate sînt cele pe bază de gălbenuş de ou, de plante, de polen etc. Şamponul de ou în cazul unui păr uscat poate fi preparat din două gălbenuşuri de ou amestecate cu două linguri de ulei de măsline sau ulei de germeni de porumb, o linguriţă de rom se bat bine pînă se formează un amestec omogen. Se face o primă spălare cu un şampon din comerţ.

Se clăteşte părul, apoi se aplică şamponul de ou care se menţine 30 de minute după care părul se clăteşte din nou. Baia de ulei se realizează încălzind pe baia de apă ulei de măsline, sau de migdale dulci. Se separă părul în cărări şi se badijonează rădăcina, folosind în acest scop o pensulă sau o bucată de vată înfăşurată la capătul unui creion. La sfîrşit, se aplică uleiul pe tot părul. Se înmoaie un prosop în apă caldă, se stoarce, apoi se leagă capul sub formă de turban. Se menţine uleiul timp de 45 de minute pînă la o oră. Vaporii care se degajă fac să pătrundă corpurile grase la rădăcina părului.

Dacă părul este suplu, strălucitor, sănătos, înseamnă că e un păr normal. Dar nici în acest caz nu trebuie să folosim orice şampon sub motiv că părul este rezistent. Produsele se vor alege cu grijă pentru a nu strica acest echilibru. De preferinţă se vor folosi aceleaşi produse ca în cazul părului uscat. Din timp în timp o baie de ulei este binevenită. Dacă părul se despică în două la vîrfuri, acest lucru se datorează fie folosirii unui şampon prea detergent, uscării la o sursă prea fierbinte sau perierii cu o perie de nylon. În acest caz, este preferabil să tundem părul scurt, ceea ce nu înseamnă însă şi vindecarea lui. El are nevoie de îngrijiri speciale. Şamponul va fi cel indicat la îngrijirea părului uscat. Se recomandă creme sau soluţii revitalizante conţinînd polen, lăptişor de matcă etc.

Ludmila COSMOVICI

APRILIE — LUNA CURĂŢENIEI DE PRIMĂVARĂ

Casa noastră ca o floare!

Pentru refacerea vopsitoriei la ferestre, uşi, mobilier divers, dependinţe, acoperiş, gardul gospodăriei, etc. găsiţi vopsele şi emailuri pe bază de ulei, într-o gamă variată de culori, în ambalaje de 1/4 kg., 1/2 kg., 1 kg. şi vărsat, preţurile variind în funcţie de culoarea vopselei şi de cantitate. (5027)

O ilustrată pe adresa dv.

NELLA BLĂJAN, str. 30 Decembrie nr. 21—A, Rm. Vîlcea, Vîlcea; SUZANA CONDOIU, str. Gh. Şincai, bl. 200, sc. 4, et. 7, ap. 152, Lupeni, Hunedoara; TRAIAN ZMEU MARIUS, str. Başota nr. 4, Iaşi; LIDA şi GIGI PUIU, str. Dunărea nr. 9, Oradea, Bihor; ADRIANA PAŞCA, str. Victoriei nr. 75/7, Baia Mare, Maramureş; REMUS ŞORTAN, sat Podele — Luncoi nr. 54, com. Luncoiul de Jos, Brad, Hunedoara; STELA DRĂGOI, com. Scutelnici, Buzău; TEODOR TRANDAFIR, str. Tîrgovişteinr. 54, Moreni, Dîmboviţa; MIHAI GAVRILESCU, str. Reşiţa nr. 52, Timişoara, Timiş; LENUŢA MILOTINOVICI, bl. 2, camera 60, aleea M. Sadoveanu nr. 6, Iaşi; OTTO GIANNI, com. Scutelnici, Buzău; AUREL TRIFAN, com. Botean nr. 99, Bihor; VASILICA şi EUGENIA PAVEL, str. Păgubenilor nr. 63, com. Dîrmăneşti, Bacău; VIORICA DUŢU, str. Alexandru Sahia nr. 3, Buzău; Maria IANCU, str. Doinei nr. 9, Craiova, Dolj; DORU DAMIAN, str. M. Kogălniceanu nr. 47, Botoşani; GETA BĂRBULESCU, str. Pecetei nr. 5, bl. 17, sc. B, et. 3, ap. 30, sect. 3, Bucureşti; DANA MEREALBE, str. Eternităţii nr. 25, Moineşti, Bacău; AGNETA DOBRECZI, com. Zăbala, str. Gării nr. 678, Covasna; CONSTANŢA OCHIUZ şi IONICA CHIRILĂ, com. Vidra, Vrancea; MATEI LUMEZEANU, str. I. P. Pavlov nr. 93, Craiova, Dolj; TELU MALVINI, complex studenţesc, cămin 10/C, Timişoara, Timiş; MARIANA SUCIU, Şos. Rm. Sărat nr. 58, Brăila; GHEORGHE GHERMAN, str. M. Eminescu nr. 19, com. Tinca, Bihor; ALINA CAPITANI, bdul Saturn nr. 19, bl. 86, sc. B, et. 6 ap. 26, Braşov; MARIANA BABEŞ, com. Merghindeal, nr. 84, Sibiu; TITI GUGHEA, com. Biltenl, sat Rovinari, Gorj; FELICIA STOICA, str. Unirii, bl. 3, sc. 1, ap. 15 şi IOAN JURJ, str. Dărăneşti nr. 1, oraş Petroşani, Hunedoara; FANICA PURICE, sat Tighiriş, com. Vidra, Vrancea; VIORICA BOCÎRNEA, com. Sita Buzăului nr. 128, Covasna; ANI CRAIU, com. Turda, Tulcea; DORINA MORARU, str. Suceava nr. 15—B, Birlad, Vaslui; DOINA ANDONIE şi VERONICA BREAHNĂ, str. Letea, bl. 17—C, sc. B, ap. 7, Bacău; CARLA VALENTINA IONUŢA, str. Fîntînilor nr. 16, Tătăraşi, Iaşi; OTILIA BREBAN, calea Bucureşti, bl. C. 5, sc. 2, et. 4, ap. 18, Craiova, Dolj; VALENTINA MARDALE, str. Păstorului nr. 23, Craiova, Dolj; ALEXANDRINA VEURDEA, str. Lăptari nr. 17, sect. 2, Bucureşti; MARIA HRENIUC, com. Ipoteşti, Suceava; VIORICA IONAŞCU, str. Zefirului nr 6, Piatra Neamţ, Neamţ; ELENA IGNEA, str. Digului nr. 10, Piatra Neamţ, Neamţ; EMILIA ZEAMĂ, com. Săpoca, sat Valea Puţului, Buzău; PAUL SUDITU, str. Surorilor nr. 44, sect.8, Bucureşti; STELA JANETA DRĂGAN, bl. C1, ap. 50, sc. 3, et. 2, str. Lăpuşneanu nr. 18, microraion Mazepa, Galaţi; MAGDALENA SZTRIMBEBY, str. Avram Iancu nr. 31, Sighetul Marmaţiei, Maramureş; GEORGE ŞERBAN, căsuţa poştală nr. 226, of. poştal 1, Bucureşti; EDUARD DUMINICĂ şi MIRCEA ROBERT-PANAITESCU, str. Negru Vodă nr. 24, Piteşti, Argeş; TEOFIL ARĂMESCU şi FANNY TÎRLOI COSTICĂ, com. Dumbrăveni, Vrancea; VICTORIA IONESCU şi LUCREŢIA BUNESCU, cămin 7, camera 195, bdul Mărăşti, sect. 1, Bucureşti; LEOCARDIA şi ADRIAN ANTONESCU, bdul Stadionului nr. 50, cartier „23 August", Buzău; MARIN şi DIDINA PETRESCU, str. Memorandului nr. 75, ap. 3, Timişoara, Timiş; GIGI MODELEANU, str. General Praporgescu nr. 2, et. 1, ap. 9, Timişoara, Timiş; RODICA MARIN, str. Craiovei nr. 66, Piteşti, Argeş; GHIŢĂ BURCU, str. Tufări nr. 3 com. Orşova Nouă, Mehedinţi; STELUŢA SPĂTARU, com. Boldu, Buzău; MARIAN SANDU CIOBANU, com. Dumbrăveni, Vrancea; FLORICA GIUGIULESCU, Bd. Mărăşti nr. 59, cămin nr. 7, camera 121, sect. 1, Bucureşti; CONSTANTIN SOFICIUC, str. Ciprian Porumbescu nr. 15, Tîrgovişte, Dîmboviţa; MARIANNA AVEISSA, str. Ion Creangă nr. 75—A, bl. J.2, sc. A, et. 4, ap. 14, Iaşi; ELENA NEAGU, str. T. Vladimirescu, bl. N6, sc. B, et. 1, ap. 6, Iaşi; PAVEL DIACONU, str. 30 Decembrie nr. 5, bl. C.M.2., et. 9, ap. 94, Hunedoara; ENIDA IONAŞCU, str. N. Bălcescu nr. 22, Hunedoara; VIOREL VLAD, şos. Ştefan cel Mare nr. 128, et. 6, ap. 53, sect. 2, Bucureşti; SILVIA ELEONORA ZOICAŞ, sat Giurtelec, Satu Mare; ION TĂNĂSESCU, bdul Mărăşti nr. 59, cămin 6, camera 57, sect. 1, Bucureşti; NICUŢA DUMBRAVĂ Focşani, şos. Cimpineanca nr. 90 bis, Vrancea; MIHAELA BOIAN, str. Neptun nr. 30, sc. B, ap. 10, Braşov; CORALIA DUMITRESCU, str. Victor nr. 3, oraş Urlaţi, Prahova; ANY DRĂGAN şi GENOVEVA SOARE cartier Trivale, bl. 33, et. 2, ap. 14, Piteşti, Argeş — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga ţară.

DEGAJAŢI-VĂ GOSPODĂRIA DE STICLE ŞI BORCANE PRIN CENTRELE DE ACHIZIŢII

— PREŢUL BORCANELOR —

- de la conserve legume 0,35, 0,50 lei
- de la compoturi, gem, dulceaţă 0,35 lei
- de la muştar 0,45 lei
- de la şerbet 0,50 lei
- de la iaurt 0,60 lei

(5023)

CURIER

de Mihai STOIAN

CÎȚIVA CENTIMETRI ÎN PLUS SAU ÎN MINUS...

Am mai scris, cîndva, pe tema aceasta. Era vorba, atunci, de o femeie cumsecade, harnică, cu familie bună, statornică, mulțumită de tot și.. .totuși, nemulțumită de un singur lucru : felul în care alții (vecini mai ales) se ocupau de propria sa existență (corespondenta mea de-atunci are o infirmitate — minimă — și „ceilalți" se mirau cum de-a luat-o un bărbat frumos, „întreg" etc). După apariția *curierului* am primit o nouă scrisoare de la ea, se plîngea și mai tare, în loc de înțelegere oamenii aceia lipsiți de suflet și de inteligență abia c-o arătau (răzbunare !) cu degetul, și o șiciiau, mîhnind-o într-una profund... (așa că, și în modesta mea muncă a *curierului*, există, în fond, eșecuri).

Și iată, din nou, un caz similar (așadar, nici măcar nu-i vorba de o excepție !). *S.M. din Călărași* îmi scrie : *„Desnădejdea de care mă simt cuprinsă de la un timp, din ce în ce mai des, m-a făcut să vă scriu. Țin să spun, de la bun început, că nu mi-e deloc ușor s-o fac. De ce ? De teamă ca dumneavoastră să nu interpretați greșit scrisoarea mea, pentru că, oricît aș dori eu în acest moment, sînt convinsă că nu vă pot descrie exact starea în care mă găsesc. Așa cum unii oameni spun că nu-s în stare să descrie în cuvinte fericirea ce-i cuprinde la un moment dat, la fel și eu nu pot descrie în cuvinte... singurătatea, desnădejdea și profunda neîncredere de care mă simt cuprinsă. Acum cîțiva ani (fiind mai tînără) speram încă să mi se ofere, în viață, și clipe de bucurie, de fericire. Dar acum ce mai poate spera o tînără de 24 de ani ? Eu am ghinionul că sînt înaltă și nici frumoasă nu sînt. Uneori mi-e silă să ies în lume, pentru că rareori cînd ies, observ oamenii dîndu-și coate și spunînd, suficient de tare ca să aud și eu : „Ia te uită la lungana asta !" În acele momente mi se umplu ochii de lacrimi și aș vrea să strig, să țip, să împărtășesc tuturor marea mea durere, doar-doar s-or găsi și oameni care să mă înțeleagă... Dar m-ar înțelege cu adevărat ? De cîte ori, în nenumăratele zile în care nu mai îndrăznesc să ies din casă, stau și mă întreb : de ce se pune, întotdeauna, accent pe frumusețe fizică, strict, și abia apoi pe celelalte calități ? Oare celelalte calități nu-s și ele... frumoase ? Oare celelalte calități (care nu-s trecătoare ca frumusețea fizică) nu valorează cît ea, sau cînd e vorba chiar de un defect fizic, cum este înălțimea mea prea mare, celelalte calități nu pot nici măcar acoperi sau... micșora acest „defect" ? Cred (și marele păcat e că puțini țin seama de acest adevăr) că nu poți condamna o fată fiindcă nu-i frumoasă sau fiindcă-i prea înaltă, pentru că — e la mintea cocoșului ! — vina aparține naturii, a fost mai puțin darnică cu ea ; pe cînd purtarea unei fete, fie oricît de frumoasă și de bine proporționată, o poți condamna, dacă merită să fie condamnată, vina aparținîndu-i ei, și nu naturii. Nu știu dacă se va înfelege clar ce doresc să spun : îmi fac mii de vini, sînt plină de complexe, mă chinuie fleacuri pe care alți oameni, alte fete cu 5—10 cm. în minus, nici măcar nu le văd... M-am retras aproape total în carapacea mea (scrisoarea de față e o mică excepție), nu m-am destăinuit niciodată, nimănui, de teama de a nu fi ridicolă, ironizată, transformîndu-mă în subiect de discuție al multora. Incetul cu incetul am acumulat o nemaipomenită neîncredere în mine, în semenii mei, încît, citeodată, ajung să am impresia că eu nu mai sînt eu. Ah ! și ce drum sinuos am străbătut pînă aici, cît m-am luptat în sinea mea, ca să nu iau în seamă „glumele" care se fac pe seama mea, lăsînd urme adînci, îndurerîndu-mă necontenit. Și totul, și totul, din cauza unor biețî centimetri în plus. Aștept de la dumneavoastră o vorbă bună".*

Stimată *S.M.* aș putea să torn apă în vin și, rapid, să-ți adresez cîteva cuvinte dulcoase, asigurîndu-te că, din clipa apariției acestor rînduri în revistă, toate necazurile dumitale se vor risipi ca un fum. Nu fac asta, pentru că nu-i așa ! Fără doar și poate, situația în care te afli e aproape imposibilă, inadmisibilă, chiar. Ai perfectă dreptate cînd pretinzi ca oamenii, în general, și dumneata, în special, să fie judecați și respectați, de către semenii lor, în raport cu *faptele* lor, și nu cu fizicul. Este absolut ridicol și înapoiat ca un om — dumneata, în cazul de față — să suporte grosolănia unora, lipsa lor de minimă rațiune, față de un fapt al cărui obiect putea prea bine să fie chiar... acei care-și dau coate pe stradă cînd trece „lungana". Admit că, în clasele elementare, copiii își mai dau porecle de tipul „Ochelaristul", „Piticul" etc — sînt totuși copii ! — dar oameni în toată firea să considere că un centimetru în plus sau în minus are dreptul să nenorocească, pe viață, o ființă omenească, e dincolo de orice discuție. Dacă o accept totuși, o fac numai și numai fiindcă știu că există, printre noi, și asemenea specimene, dispuse să „glumească" dureros, să-și exerseze umorul de prost gust (și născut din *prostie !*) în orice împrejurare. Indiscutabil, un OM merită să fie prețuit sau blamat numai pentru purtările sale, pentru munca sa, pentru felul său general de-a gîndi și simți, de-a trăi. Știam că centimetrii contează enorm la săritura în lungime, la săritura în înălțime, mă rog, în sport, dar să conteze atît de mult în existența cuiva, mărturisesc că n-aș fi bănuit (am un bun prieten, extrem de înalt, și — spre stima lui — nici vorbă să fie complexat din cauza asta, e și bărbat, ceea ce, recunosc, e un avantaj chiar în ochii insensibililor. Știam că are necazuri cînd își caută pantofi, poartă numărul 47 sau 48, însă necazuri de tipul celor amintite de dumneata, n-are). Ca să închei, cum dorești, „cu o vorbă bună", am să imaginez — ca într-un roman științifico-fantastic — o scenă care se consumă în viitor, în anul 2224 (să zicem) : o tînără nefericită de 24 de ani, complexată din pricina înălțimii sale prea mari, se prezintă la *Institutul pentru transplantarea centimetrilor.* Cîteva zile mai tîrziu, o tînără nefericită, de 24 de ani, complexată din pricină că-i mult prea scundă, se prezintă la același institut. Peste alte cîteva zile, în două săli de operație alăturate, printr-un ingenios sistem de transfer, centimetrii „în plus" sînt mutați de la tînăra X la tînăra Y. Rezultatul : două tinere fericite. Lăsînd gluma de-o parte, e imposibil să nu poți depăși pragul impasului în care te afli. Curaj.

Piese

ORIZONTAL : 1) Joacă în piese. — Piesă muzicală, cu caracter de virtuozitate. 2) Piesă de metal filetată. — Creator de piese. 3) Una dintre culorile pieselor de șah. — Triați. — Notă muzicală. 4) Capăt de rînd ! — Piesă la jocul de șah. — Elena Săndulescu. 5) Personaj feminin din piesa „S-a trecut în contul dvs.", de Ludovic Askenazy. — Organ de mașină compus din piese. — Piese metalice de forma unei limbi, care servesc la dirijarea roților de tren de pe o linie pe alta. 6) Tudor Dumitru — Preparat lichid întins pe suprafața pieselor pentru a le feri de influența agenților fizici. — Plin de apă. 7) Piesă valoroasă. — Piesă montată pe arborele unor mașini (pl.). 8) Piesă în formă de taler folosită pentru întreruperea sau restabilirea circuitului unui fluid. — Fruct cu gust acrișor. 9) Gen de piese (masc. pl.) — Diviziune a unei piese. 10) Piesă de metal care se strînge în jurul altor piese, pentru a le asambla. — Riu în Brazilia. 11) Diminutiv feminin. — Grațios. (fig.) 12) Comună în Japonia. — Subsemnatul. — Piese de bucătărie. 13) Tijă de metal folosită la îmbinarea pieselor (pl.). — Locul unde se montează piesele.

VERTICAL : 1) Sistem de piese. — Instrument cu care se controlează dimensiunile unei piese în curs de fabricație. 2) Piesă componentă a mașinilor. — Piese la jocul de șah. 3) Piesă de formă cilindrică, goală în interior. — Liniștit (fig.) 4). Piesă de argilă arsă. — Spuși. 5. Carei ! — În temă ! — Comună în Tanzania. 6. Oraș în Cehoslovacia. — Localitate în Franța. 7) Piesă la jocul de șah (dim.) — Piesă cilindrică mobilă, la mașina de scris (pl.). 8) Specialiști în vinificație. — Afară din joc. 9) Proeminență a unei piese care servește la fixarea ei într-o anumită poziție. — A înființat teatrul de la „Cișmeaua Roșie". — Argint. 10) Piese cilindrice cu care se fixează între ele diferite piese. — Piesă de metal a unei curele. 11) Conjuncție latină. — Piesă de harnașament. — Pom fructifer (dim.). 12) Distribuit în piese. — Piesă principală a cîntarului. — Asociația sportivă „Recolta". 13) Gen de piesă de teatru. — Studiu asupra unei lucrări.

Iancu GOLDȘTEIN

Cuvinte rare : ARU — OGA — APRA — AIRD — AUT.

REBUS

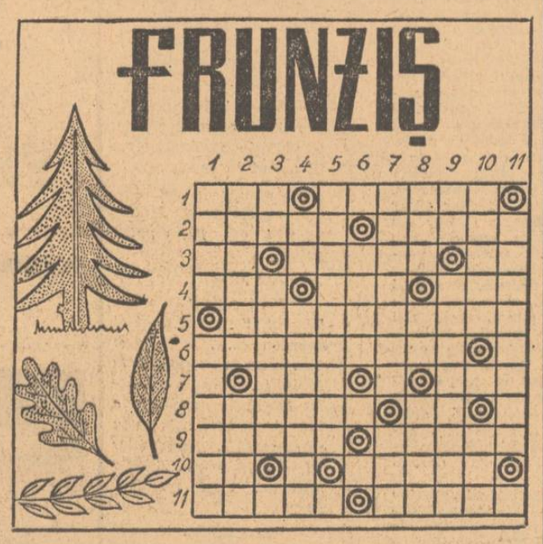

ORIZONTAL : 1. Specie de conifer, cu frunza permanent verde. — Tip de frunză cu nervurile dispuse în formă de pană. 2. Arbore cu frunzele dispuse în formă „de mozaic". — Ca frunza-n vînt... (fig. masc. pl.) 3. Acolo unde se termină arborele ! — Arată momentul acțiunii. (pl. poet). — Gene ! 4. Ramurile îi bat în geam... — Atîrnă de ramura salciei, printre frunze. (pop.) — Găunos. 5. „Dumbrăveni", în jud. Brașov. 6. Marele povestitor care a scris volumul de povestiri „Frunze-n furtună". 7. O singură frunză... — Într-o duzină ! 8. Parte a unei flori, alcătuită din corolă și caliciu. — Diftong. 9. Colină lîngă Mecca. — Forțat. 10. Fragment de petală ! — Instrument muzical cu coarde. 11. Asirieni. (poet.) — Arborele prin definiție „cu frunza veșnic verde". (pl.).

VERTICAL : 1. Are toamna aleile pline de frunze căzute. — Frunză care intră în componența caliciului unei flori. 2. De domeniul fanteziei. (fem.) — „Frunze" în R.S.S. Kirghiză. 3. Nota traducătorului. — A compus piesa corală „Leagănă-te frunzuliță !" 4. Acut ! — Arbore cu frunze în formă de ace și care nu îngălbenesc. 5. Anotimpul cînd înfrunzesc copacii. 6. Măsuri marine de lungime. 7. Un marș special... — Localitate în Iran. 8. Campioni. — Teatrul Național. — Plantă erbacee cu frunze lanceolate. 9. În viitor ! — Autorul melodiei „Hora frunzelor". 10. Mătură frunzele căzute prin curte... (od.) — Raiul peștilor... 11. Înfrunzit. (fig.).

Silviu RAMUREANU

Cuvinte rare : MIȚ — ARAFA — SIB

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

A VENIT PRIMĂVARA...

ORIZONTAL : Mihail — Cocor — Am — Isanos — Ma — Radu — Ros — Lan — Tsa — Tg — Baute — I — Mai — Lupi — T — Scaune — Cr — Ct — Or — Tara — Itii — Răzor — Palat — Cer — Marinar — Paf — Muște — To — Animație — Viu — Țărani — Lalea

AMINTIRI

ORIZONTAL: Ghica — Fernic — Auto — Camilar — Lg — Rba — In — Ne — Aosta — Pl — Oca — N — L — Cel — Alun — Caragiale — G — Pavelescu — Ma — Agirbiceanu — G — Ceac — A — Orc — Imi — S — P — Ogar — Ni — Sadoveanu — Amor — Berlioz

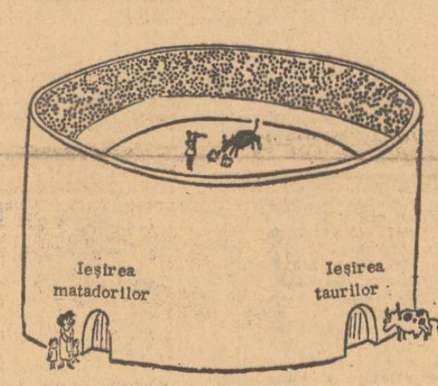

Fără cuvinte

Fără cuvinte

ZÎMBIȚI vă rog!...

— Puțin la stînga, puțin mai sus, nițel la dreapta... Acum ați nimerit gura...

— Sînt foarte rezistente, domnul meu... Și eu folosesc aceleași schiuri !

Caricaturi din „MILLYET" (Turcia)

Jocuri distractive

TEST

Observînd desenul alăturat vă invităm la un test privind perspicacitatea dv. Iată cele trei întrebări :

1) Sînt mai multe cercuri sau pătrate ?

2) Sînt mai multe desene (pătrate sau cercuri) cu un punct la mijloc sau mai puține decît cele fără puncte ?

3) Desenele negre sînt mai numeroase decît cele albe ?

(Soluția în numărul viitor)

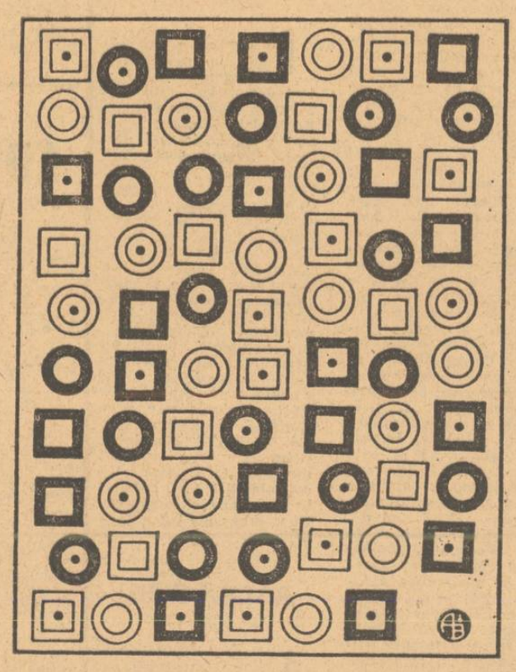

DUS ȘI ÎNTORS

(Soluție)

1-10-4-5-2-3-7-11-13-9-12-8-6-1 (sau viceversa)

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

AURICA NICOLAU, din București, dorește să știe cu ce soluție poate acoperi sau trata o statuetă de ipsos pentru a împiedica degradarea ei.

MARIA GRIZA din com. Rușchița, bl. 92, jud. Caraș-Severin, este posesoarea unei mașini de cusut și brodat „Ileana". Dorește să știe dacă există material documentar, care să explice cum se brodează și de unde-l poate procura.

MIOARA MUNTEANU din orașul Roman roagă cititorii noștri să-i comunice cum poate scoate petele de ruj de buze, de pe o pereche de mănuși albe din piele.

RĂSPUNSURI

ROMULUS V. DOCTOR, chimist din orașul Arad, str. Vîrful cu dor nr. 50, la cererea mai multor cititori, ne trimite cîteva rețete de băuturi, ușor și simplu de preparat în casă. Dăm cîteva din ele :

Cocktail 4 sferturi. 1/4 coniac, 1/4 rachiu de caise, 1/4 rom, 1/4 zeamă de lămîie.

Lichior cointreau. 500 g alcool, 1 kg zahăr, 1 kg lapte crud, 3 portocale, apă 100 g. Se pun la borcan să macereze 15 zile la soare sau loc mai cald, mișcînd de mai multe ori pe zi. Se filtrează prin hîrtie de filtru. Se așază în sticle bine astupate. Ca și cointreau-ul se face lichiorul de lămîie sau grape-fruit.

Vin de portocale. Fierbem 5 minute o sticlă cu vin alb bun, cu miezul a două portocale (fără partea albă a miezului). Luați vinul de la foc și cînd e căldicel adăugați 1/2 kg sirop de zahăr nu prea legat. Turnați la sticle și serviți ca aperitiv rece.

Vin a la vermout Cinzano care mărește pofta de mîncare și aduce un aport de vitamina C în organism. La un borcan corespunzător de mare punem : 50 g herba centaurae (țintaură — plantă medicinală), 10 g coji de lămîie, fără partea albă, tăiate mărunt și 40 gr stafide peste care turnăm 200 g coniac. Legăm borcanul cu tifon și celofan macerînd 8—10 zile după care presăm prin tifon și filtrăm prin vată adăugînd conținutului filtrat 1 litru vin bun și 200 g sirop compus din 120 g zahăr și 80 g apă. Este foarte bun și cu sifon.

POȘTA

GR. BURILEANU din Ploiești dorește să afle dacă soția unui pensionar poate primi pensie de urmaș. Iată răspunsul juristului nostru :

Dispozițiile legale în vigoare prevăd dreptul soției de a primi pensie de urmaș, în cazul decesului soțului pensionar. Soția are dreptul la pensie de urmaș dacă a împlinit vîrsta de 55 ani sau chiar dacă n-are această vîrstă, dacă are copii sub 16 ani, ori copii care continuă studiile și n-au ajuns la vîrsta de 25 ani. Soția — ca și soțul de altfel — are dreptul la pensie de urmaș și în cazul în care se află în stare de invaliditate, de orice grad, pe toată durata invalidității. De asemenea soția are dreptul la pensie de urmaș dacă a împlinit vîrsta de 50 ani și pînă la data decesului soțului a născut cel puțin 5 copii, sau are 20 ani de căsătorie cu soțul decedat. În cazul în care soția a împlinit vîrsta de 50 de ani dar are între 15—20 ani de căsătorie cu soțul decedat pensia se calculează în raport cu numărul anilor de căsătorie. Legea stabilește că soția ori soțul au drept la pensie de urmaș dacă la data cererii de pensie nu este încadrat în muncă ori nu exercită o profesie sau meserie pe cont propriu.

GH. F. Turda. Relațiile pe care ni le solicitați vi le poate da numai editura căreia intenționați să-i trimiteți lucrarea dv. Noi nu deținem asemenea informații.

E. DRAGOMIR — Arad. Sperăm că rețeta de prăjitură pe care ne-o solicitați și pe care v-o oferim, să vă reușească la fel de bine ca cea de ruladă. Comunicați-ne adresa dv. exactă ; vă vom trimite personal celelalte lămuriri dorite.

Un pachet de unt sau unul de margarină (200 g), 6 ouă, 300 g zahăr pudră, vanilie, două linguri de cacao, două prafuri de copt, un praf de sare. Se cerne făina împreună cu praful de copt (amestecul devine astfel uniform), se freacă untul spumă, se adaugă zahărul parfumat cu vanilie și ouăle întregi bătute cu un praf de sare. Cînd totul a devenit spumos și zahărul impalpabil, se încorporează făină, lingură cu lingură. Dacă amestecul e prea dens și nu se mai amestecă ușor se poate adăuga puțin lapte cald. Se pun cele două linguri de cacao într-un vas și se amestecă cu cîte o lingură din aluatul preparat pînă ce se încorporează aproape jumătate din cantitatea de aluat. Se ung cu unt și se presară cu făină două forme de chec, se toarnă în amîndouă cîte o parte din aluatul fără cacao, apoi deasupra celălalt. Se dau la copt în cuptor cu foc potrivit, încălzit 10 minute înainte. Prăjitura e gata în circa 45 de minute.

ANA PETRE din orașul Sf. Gheorghe. Relații în legătură cu examenul de definitivat în învățămînt puteți lua de la Ministerul Învățămîntului.

IOSIF BACILĂ din localitatea **Anina, Colonia Brădet, Blocul 12, ap. 7, jud. Caraș-Severin,** deține colecția revistei „Magazin" din anul 1965 și pînă la zi și o pune la dispoziția celor interesați.

N. MONICA București. Sfătuiți cunoștința dv. să se adreseze consiliului popular în raza sectorului în care locuiește, pentru rezolvarea problemelor pe care ni le semnalați.

ONAC TERTULIAN din comuna Vlădeni județul Botoșani este în posesia colecției revistei „Magazin" din anul 1960 pînă la zi. Aviz celor interesați.

DOUĂ PĂPUȘI

Fotografie trimisă de cititorul nostru NICOLAE SOARE din București.

NUNTA DE AUR • NUNTA DE AUR

„La data de 22 februarie 1970 am sărbătorit nunta de aur a scumpilor mei părinți : **ANA** (69 de ani) și **TRAIAN PETRESCU** (74 ani), din Deva, str. Aurel Vlaicu nr. 107, jud. Hunedoara. Fiica lor le transmite cu această ocazie în numele celor trei copii, două nurori și șase nepoți, toate urările de bine și mulțumirile noastre pentru acei care cu multe sacrificii ne-au crescut și ne-au călăuzit pașii spre o viață cinstită" Semnează **Deluriuțu Ana**, din Petroșani.

„Vă rugăm să publicați și fotografia bunicilor noștri **ANGELA** și **NICOLAE MANOLESCU** (79 și respectiv 85 ani) din București str. Intrarea Făurari nr. 3, care au sărbătorit acest tericit eveniment la 25 octombrie 1969. Copiii împreună cu nepoții și întreaga familie le urează multă sănătate și viață lungă și le mulțumesc pentru dragostea și abnegația cu care i-au crescut" Semnează **Mariana** și **Radu**, nepoți.

„Am fi foarte bucuroși, dacă ați publica în paginile revistei și fotografia mătușei și unchiului, **IULIANA** și **LUDOVIC MOLNAR**, de 71 și respectiv 75 ani, care în ziua de 19 octombrie 1969 au sărbătorit „Nunta de aur" în com. Beliu, jud. Arad. La această sărbătoare au participat și locuitorii comunei, care i-au felicitat pe sărbătoriți. Le transmitem din partea nepoților lor mulți ani fericiți și sănătate" Scrisoarea a fost trimisă de familiile **Drăgan, Miron** și **Balint**.

„Părinții noștri CALINA (72 ani) și **NISTOR** (74 ani) din comuna Domașnea, județul Caraș-Severin, împlinesc 50 ani de căsătorie în 15 aprilie a.c., fericit eveniment pentru familia noastră compusă din 5 fete și un băiat. Cu acest prilej le transmitem cele mai sincere urări de fericire, sănătate și viață lungă" Scrisoarea este trimisă de **Borca** și **Lena** din Caransebeș.

„Fiica, ginerele și nepotul urează multă fericire și sănătate părinților **IVANA** (67 ani) și **ION TĂNASE** (69 ani) din București, str. Suveica nr. 17, sector 2, care au împlinit 50 de ani de la căsătorie pe data de 25 februarie 1970". Semnează scrisoarea **Vasile Dragomanu**.

„Părinții noștri VASILICA (STELA) și GHEORGHE PETRESCU, domiciliați în Ploiești, str. Vasile Lupu nr. 48, au sărbătorit pe data de 28 februarie 1970, împlinirea a 50 de ani de la căsătorie. Fiica, fiul, ginerele și nepotul le transmit cu această ocazie, multă fericire și sănătate, împreună cu dragostea lor". Scrisoarea este trimisă de **Petrescu Elena**.

„Părinții noștri ȘTEFANA (68 ani) și **STAN TUDOR TOADER** (71 ani) din Roșiori, comuna Movilița, județul Ilfov, au sărbătorit tradiționala „Nuntă de aur" pe 12 octombrie 1969. Am dori ca o dată cu apariția acestei fotografii să-i felicităm din nou, pentru acest însemnat eveniment din viața lor, în numele fiilor, nepoților și strănepoților și să le mulțumim și pe această cale pentru creșterea și educarea exemplară ce ne-au fost asigurate. Le dorim din toată inima mulți ani fericiți". Semnează **M. Toader** din Pitești.

„Pe data de 10 octombrie 1969, părinții noștri ELIZA (71 ani) și **VASILE MUNGIU** (80 ani), domiciliați în Piatra Neamț, str. Ozana nr. 42, au sărbătorit „Nunta de aur". Eu Mungiu Nicotae din Piatra Neamț, fiul lor, împreună cu toți cei șase frați și surori, precum și nepoții, vă rugăm pe dv., ca prin intermediul revistei să ne ajutați să urăm scumpilor noștri părinți și bunici, viață lungă, sănătate și mii de mulțumiri pentru tot ce au făcut pentru noi".

„In toamna aceasta, în luna octombrie, bunicii mei ANA (78 ani) și **STAN ONCESCU** (84 ani) din comuna Izvoarele, județul Prahova, au împlinit 50 de ani de la căsătorie, ani străbătuți alături cu bucuriile și tristețile împărtășite deopotrivă. Aș dori ca prin apariția fotografiei lor să-i felicit pentru acest însemnat eveniment, să le mulțumesc din toată inima pentru dragostea cu care m-au înconjurat mereu și să le doresc o bătrînețe blîndă și senină ca și sufletul lor curat". Semnează **Magdalena Stancu**.

„In ziua de 26 octombrie 1969 bunicii mei CHIRA și **DUMITRU I. BOURCEANU**, în vîrstă de 71 și respectiv 80 de ani, au sărbătorit „Nunta de aur" în comuna Cavadinești, sat Comănești, jud. Galați. La această bucurie au luat parte cei șapte fii, nurorile, ginerii, nepoții, rude și cunoscuți. Cu acest prilej le aducem mulțumirile noastre pentru dragostea părintească pe care ne-au arătat-o întotdeauna dorindu-le sănătate, viață îndelungată, bătrînețe ușoare și fericite". Semnează **Velu Bourceanu**, elev.

PORȚIA LUI NEAGU

de Valeriu MIRONESCU

Mai de mult scriam că ar trebui așezat alături de Dumitrache un „vîrf de atac" veritabil, astfel ca porția de goluri să se dubleze. Discutînd în mod serios, prea multe soluții nu se întrevedeau. Una sau două. Pînă la urmă a fost ales Neagu. Incercările cu tînărul atacant rapidist s-au făcut în condiții mai puțin obișnuite, cu prilejul unui turneu peste mări și țări, iar Neagu a devenit golgeterul acelui turneu sudamerican. Reîntors acasă, el și-a fixat apetitul la un punct de fiecare meci ceea ce însă pentru echipa sa înseamnă două puncte în clasamentul general. Așa, de altfel, și-a constituit Rapidul majoritatea zestrei sale actuale ! Uneori n-ajunge un singur gol. De ce a cîștigat U.T.A. ? Fiindcă a marcat... două goluri !

Totuși, alteori porția lui Neagu se dovedește suficientă pentru un rezultat de prestigiu, chiar dacă nu e vorba de Rapid. După cum s-a întîmplat miercuri seara, la Stuttgart. Aștept cu nerăbdare partida împotriva iugoslavilor cînd Neagu va apare pentru prima oară purtînd tricoul național în fața publicului român.

Aminteam la început despre dublarea porției de goluri a atacului reprezentativei noastre. Pînă în prezent, la așa ceva nu s-a ajuns fiindcă Dumitrache nu prea marchează iar Neagu, în fapt, îl suplinește pe colegul său de aventuri în acea zonă de teren unde vînătăile se aplică gratis, fie că ai sau n-ai mingea la picior. E vreun motiv de îngrijorare deosebită ? N-aș zice. Dumitrache — să nu uităm — joacă de puțină vreme în divizia A. În ultimul an și jumătate, n-a fost în fotbalul nostru un jucător mai solicitat — suprasolicitat, chiar în condiție fizică precară — decît acest tînăr. Atît la echipa reprezentativă cît și la echipa clubului său. În plus, Dumitrache nu se menajează, nu știe să se menajeze, de altfel nu-și menajează nici adversarii direcți. Uzura și oboseala au pătruns pînă la oase și ies cam greu. Dar sînt convins că un fotbalist de clasa cea mai înaltă cum e Dumitrache va izbucni la suprafață exact la momentul potrivit. Asta în ceea ce îl privește, însă, în ceea ce ne privește, noi îi cruțăm forțele, îl ocrotim cum se cuvine pentru marea încercare ?

Chestiunea nu se limitează la Dumitrache. În meciul de la Stuttgart, toți cei trei atacanți, dar și alți jucători, nu se aflau în deplinătatea putințelor lor fizice. Citeam deunăzi în „La Gazzetta dello Sport" un comentar al lui Aldo Bardelli a cărui idee principală era aceasta : lupta în campionat rămîne încă deschisă iar echipa națională plătește pagubele. **Bine, în Italia cluburile fac legea. Dar în fotbalul nostru — în care cluburile sînt slabe atît pe planul influenței cît și pe planul performanței — tocmai acum ne-am găsit să le lăsăm să dispună cum vor de jucătorii internaționali ce le aparțin ? Acum, cînd zilele pînă la plecarea spre Mexic sînt numărate ?**

La un moment dat, din relatarea crainicului am reținut că mingea a urmat un „traseu rapidist", Răducanu — Lupescu — Dumitru — Neagu. Altă dată, fără precizarea clubului, balonul a circulat cu stații la Dinu — Nunweiller — Lucescu — Dumitrache. De fapt, la echipa națională n-avem și nu trebuie să avem nici „rapidiști", nici „dinamoviști" ci o comunitate sufletească de jucători cu un singur țel, campionatul mondial, și uitînd complet de celălalt obiectiv — campionatul republican. Uitînd complet de amiciții prost înțelese ca și de rivalități mărunte. Ar fi bine ca înșiși cluburile să ajute la cimentarea acestei comunități, prin măsuri concrete, nu prin declarații. De pildă, Lucescu să nu joace dacă doctorul de la lot spune să nu joace. Sau : Dan să se repauzeze, să nu mai fie supus tensiunii meciurilor de campionat, fiindcă antrenorul lotului reprezentativ declară ferm că are nevoie de serviciile unui Dan în formă normală. Dar, în săptămînile din urmă, tot pledînd pentru o atitudine rațională și pentru măsuri extraordinare, am rămas cu impresia că mulți au un defect de auz. Și la cluburi, și la federație.

În partida de la Stuttgart, vestgermanii au aliniat o formație după nume, extraordinară. Poate cea mai redutabilă din ultimii ani. Un cvintet Haller, Beckenbauer, Overath, Schnellinger, Müller se mai întîlnește în două, maximum trei țări din lume. **E bine să fim modești, dar modestia fabricată, și încă excesiv, strică. Noi am opus vestgermanilor, cu o singură excepție, echipa cea mai bună. Dar nu și într-o formă bună. ci, așa cum o știm de acasă, potrivită. Și, totuși, a rezultat un scor excelent, fiindcă echipa, chiar în stadiul actual de pregătire, are valoare. M-am întîlnit recent cu mulți ziariști francezi și elvețieni care mi-au vorbit la modul superlativ de Răducanu. Sînt convins că și la Stuttgart Răducanu a făcut impresie și va fi judecat ca atare. Sînt la fel de convins că foarte tînărul Dumitru s-a impus definitiv ca pereche a lui Radu Nunweiller. Nu cred nici o clipă, dar chiar nici o clipă, că Dobrin și Lucescu au fost înlocuiți ca jucînd „sub nivelul obișnuit". Lucescu, deocamdată, nu forțează nota și bine face ! Cît despre Dobrin, cînd auzi la radio, nu o dată, ci de mai multe ori că a driblat unul, doi, trei adversari, ba și-a încheiat acțiunile și prin pase excelente, zău nu-mi vine să cred că Angelo Niculescu l-a schimbat în ultimul sfert de oră fiindcă n-a corespuns. De altfel, după relatarea crainicului, golul s-a înscris cam așa : Dobrin pasează pe aripă lui Sătmăreanu, acesta centrează la Neagu care-și face „porția".**

Oricît o fi fost de amicală partida de la Stuttgart, ea s-a dovedit dură și angajantă pînă aproape de limite. Prin urmare, ne-a dat o idee despre felul cum se vor petrece lucrurile la turneul final din Mexic, acolo unde se va juca „oficial". Însă fotbaliștii români au arătat la Stuttgart că și pe planul angajării fizice totale, vremea blîndei copilării a trecut. Încă o dată : socot formația ca fiind optimă pentru viitorul apropiat, cu o singură excepție. Pe aceasta să n-o camuflăm însă după un singur deget, fiindcă Dan are un fizic prea impunător pentru un asemenea ascunziș.

Miercuri, după jocul de la Stuttgart, către miezul nopții...

Am ascultat transmisia „în trei", la un tranzistor, în fața a trei cafele, la „Union". De fapt, proiectasem s-o ascult la „informația", dar s-a întețit ploaia și am făcut o haltă. Tranzistorul era al unor studenți... Nu-i cunoșteam... Am angajat „trio"-ul din priviri, ca la fotbal.

În timpul celor 90 de minute am tăcut. Ba mai mult, am încercat să nu respir. Și cred că am reușit... Dacă nu mă-nșel, am expirat prima oară în momentul în care Ghițulescu a anunțat că mai sînt opt minute de joc. Am retrăit, atunci, momentele de pe Wembley, deși, ceva îmi spunea că Gerd Müller a plecat steagul.

Am ieșit împreună... Ploua și mai tare. Ne-am îndreptat spre „Informația". Noii mei prieteni erau intrigați de faptul că un cronicar de fotbal poate să tacă după un 1—1 la Stuttgart...

Cînd am ajuns ploua cu găleata. Ne-am adăpostit pe trepte, sub arcadă. Și „filologul" a rupt tăcerea, provocîndu-și (așa am avut impresia) prietenul, se pare student la Politehnică. Și iată discuția la care am fost martor.

— Încă o victorie a la Pirrhus.

— Vrei să spui, un egal cît o victorie... Dar nu înțeleg de ce o victorie à la Pirrhus ?

(Am simțit imediat că e momentul să amin intrarea la „Informația", unde mă așteptau doi colegi și un telefon).

— Da. À la Pirrhus. Visez și eu, de atîta vreme, o victorie strălucitoare... Și aștept în zadar...

— Spuneai acum trei ore că Haller și Müller ne dau cel puțin patru goluri.

— Am glumit.

— N-ai glumit de loc. Dimpotrivă, mi-ai adus și argumente... „Dumitru și Neagu au jucat penibil la Ploiești... Mocanu a faultat la Cluj... Răducanu e bun de revistă... Lucescu e accidentat... Nunweiller VI — la pămînt... Angelo visează... Vogl meditează..."

— Am glumit... N-aș fi putut să...

— Ba n-ai glumit. Iar dacă încerci să te uperi astfel, nu faci decît să-mi întărești ideea...

— Ce idee ?

— Ideea că fotbaliștii noștri sînt mai curajoși decît mulți dintre suporterii lor, decît cronicarii, decît antrenorii...

— Cum adică ?

— *Simplu ca bon jour. Tu ai pornit în gînd cu „de la patru-n sus", iar ei au rîs cînd au primit telefonul lui Ion Ionescu.*

— Ce telefon ?

— A telefonat Ion Ionescu de la Aachen, înainte de meci, și le-a transmis băieților că dacă nu pun cîte doi oameni pe Müller și pe Beckenbauer, sînt pierduți...

— Și ce e de rîs în asta?

— Nu știu dacă e sau nu de rîs, dar sînt sigur că acest rîs e forța echipei noastre.

— Vorbești ca Pythia.

— Răducanu nu știe, cred, cine e Pythia, dar știe, sau, mai bine zis, simte că Gerd Müller ăsta e și puțin opera unei reclame bine făcute.

— Vrei să spui că Gerd Müller...

— Nu te aprinde ! Pe Gerd Müller nici nu l-ai văzut jucînd vreodată, dar ai putea pune mîna-n foc că are un șut formidabil, un piept de gladiator și o rezistență de taur.

— Așa spune toată lumea.

— Eh, uite, forța fotbaliștilor noștri e că nu mai ascultă ce spune toată lumea. Și pentru că sînt convins de asta, nu înțeleg de ce e nevoie să ne „acoperim" mereu în fața suporterilor, spunîndu-le de atîtea ori, înainte de meci, că „nu ne interesează scorul, că e un simplu joc de pregătire, menit să demonstreze stadiul îndeplinirii programului de lucru... și principiul sarcinilor duble... și gradul de adaptare..." și încă un milion de treburi din astea, deși jucătorul știe foarte bine că nu e vorba de un simplu joc de pregătire, ci de un meci în toată regula, cu 80 000 de spectatori veniți să vadă nu antrenamentul echipei României, ci goluri multe în poarta noastră.

— Am impresia, totuși, că nu le-am oferit un spectacol teribil.

— Știu, însă, că am deschis și că ei au izbutit să egaleze dintr-un șut al lui... Mocanu în spatele lui Dinu...

— Ce ți-a plăcut mai mult în transmisie ?

— Faptul că l-am „văzut" pe Dinu, stoperul, plecînd de cel puțin 7—8 ori la atac...

— Și asta ce demonstrează ?

— Asta demonstrează că Dinu știe, mai bine decît Ion Ionescu, ce poate echipa noastră astăzi. Asta înseamnă că Dinu nu e speriat de sonoritatea numelui lui Beckenbauer, și nici de faptul că Haller se scrie cu doi de l sau că Schnellinger a traversat Alpii special pentru acest joc.

— Ce zici de Neagu ?

— Îmi place mult.

— De ce ?

— Pentru că este omul de gol...

— Ce zici de meciul cu Franța ?

— Probabil că începînd de luni vom scrie din nou că e un meci de pregătire, menit să demonstreze așa și pe dincolo, dar eu știu că pe Parc des Princes o să se cînte imnurile și asta mă-nfioară încă de pe acum...

...Ne-am despărțit pe la ceasul primului cîntat de cocoși... „Cocoși" e un fel de a spune... Se auzea doar cîntecul linotypelor de la „Sportul", care scriau, negru pe alb, că la Stuttgart a fost 1—1...

Intermezzo...

PE PLOAIE

de Ioan CHIRILĂ

SCANDAL ÎN LUMEA BOXULUI PROFESIONIST

Campionul european „Urtain" îl demască pe antrenorul Casadei

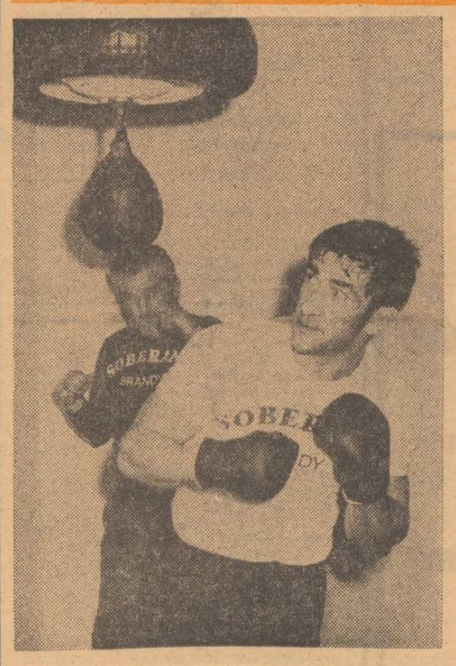

Ex-pietrarul, bascul „Urtain", care zilele trecute l-a expediat în patria visurilor pe vest-germanul Peter Weiland, devenind campion al bătrînului continent, se află în conflict cu antrenorul său, italianul Casadei. Încă de la 31 martie, cu 4 zile înaintea memorabilului meci susținut la Madrid, pentru titlul european, Jose Urtain a trimis o scrisoare federației spaniole prin care anunță rezilierea contractului său cu „omul de colț", Casadei. Gestul lui Urtain nu trebuie să surprindă pe nimeni dacă vom arăta în rîndurile de mai jos, ce l-a determinat pe excelentul sportiv să procedeze de o așa manieră. Urtain arată în scrisoarea sa că el „nu este tratat ca o persoană" de Casadei. Antrenorul italian nu-i permite lui Urtain să facă declarații în presă și nici să ia vreo legătură cu reprezentanții ziarelor, ținîndu-l de o parte ca un sclav. Mai mult decît atît, Urtain arată că Casadei îi aruncă pe masă un aconto și că niciodată nu-i comunică suma exactă pe care urmează să o primească. Analizînd această penibilă situație, președintele forului spaniol, Roberto Duque a anunțat că va lua măsurile corespunzătoare.

Urtain își va pune titlul în joc în următoarele două luni în fața boxerului vest-german Jurgen Blin.

Nu este pentru prima oară cînd un boxer dezvăluie cu curaj racilele pugilatului profesionist, în care domină exploatarea tinerelor talente. În ultimii 20 de ani numeroși boxeri profesioniști au arătat lumii sportive adevărata față a unor antrenori care, dornici de a-și umple buzunarele cu dolari, exploatează sîngeros tinerii. Exemplele în acest sens sînt numeroase. Să nu uităm că și Joe Louis n-a scăpat de această exploatare a managerilor lipsiți de scrupule. Bătrînul „bambardier" din Detroit, plătește și astăzi impozitele pe care unii dintre hrăpărețiii săi manageri au uitat să le plătească cu ani în urmă. Cazul Urtain demonstrează încă o dată că mai sînt sportivi lucizi care știu să lichideze socotelile cu astfel de manageri puși pe căpătuială.

„MECIUL SECOLULUI"

După ce a studiat luni de zile partidele jucate în ultimii ani de Bent Larsen, după ce i-a cercetat amănunțit repertoriul de deschideri și i-a pus sub microscop variantele preferate, ajungînd să le viseze poate și noaptea în somn, după ce, în sfîrșit, a proiectat în lungi ceasuri de încordată meditație „kinograma" jocului sclipitor al marelui maestru danez, pentru a-i descoperi „călcîiul lui Achile", Tigran Petrosian a aflat în ultimul moment că va avea ca adversar, la masa a doua a meciului de șah dintre echipa U.R.S.S. și reprezentativa „restului lumii", pe Larsen ci pe... Bobby Fischer ! Păstrînd proporțiile, l-am putea asemui pe fostul campion mondial cu un cosmonaut pregătit pentru un zbor spre Lună, care primește ordinul să decoleze spre Marte. Disciplinat, Tigrul din Erevan a luat startul. Dar el nu și-a îndeplinit misiunea, nu s-a putut înscrie pe orbita victoriei. Ceea ce actualul campion mondial a reușit abia după o luptă epuizantă — să-l conducă cu două puncte pe Petrosian — Fischer a reușit după numai două manșe. O performanță cu totul remarcabilă, care compensează parcă extravaganțele ceva mai puțin lăudabile ale fostului copil minune. De altfel, se pare că, în general, în comportarea lui Fischer s-ar produce un reviriment — un reflex, poate, al maturității. Bobby a consimțit să joace la masa a doua (e drept, cu condiția să nu i se diminueze premiul...) și a anunțat chiar că dorește să reia participarea la concursurile din cadrul F.I.D.E.

„Meciul secolului". „Meciul titanilor"... Imaginația gazetărească a găsit un cîmp fertil în această istorică întîlnire de la Belgrad dintre reprezentativa U.R.S.S. și cea a „restului lumii". A fost un meci în care au jucat actualul și patru ex-campioni mondiali, elita șahului contemporan, jucători care au cîștigat majoritatea marilor turnee de șah din ultimul sfert de veac. Dar meciul a fost memorabil nu numai prin componența formațiilor aflate față în față și prin desfășurarea sa palpitantă, dramatică. Primul tur l-a cîștigat U.R.S.S. cu 5,5—4,5, urmat de o nouă victorie, în a doua manșă, cu 6—4. Se părea că echipa sovietică se distanțează. Dar în runda a treia Spasski a pierdut la Larsen, Korcinoi la Portisch și Smîslov la vechiul său rival Reshewsky, în timp ce un punct întreg nu a adus echipei sovietice decît Tal, în dauna lui Najdorf. Scorul turului — senzațional : „restul lumii" a cîștigat cu 6—4 ! Egalitatea din ultima încrucișare de spadă (5—5) a consemnat victoria minimă, dar așteptată a formației sovietice, cu 20,5—19,5. Ceea ce a constituit în mod special marea surpriză a meciului a fost însă faptul că la primele patru mese „restul lumii" a cîștigat categoric cu 10,5 la 5,5 ! Larsen a cîștigat la masa întîi cu 2,5—1,5 (meci egal cu Spasski în primele trei partide, victorie la Stein în ultimul tur), Fischer l-a învins cu 3—1 pe Petrosian, Portisch a dispus de Korcinoi cu 2,5—1,5 iar Hort l-a învins cu același scor, pe Polugaevschi. În schimb, echipa sovietică a cîștigat la restul meselor, cu excepția celei de-a noua, unde Tal a terminat 3—2 cu Najdorf.

Înfruntarea șahistă dintre reprezentativele U.R.S.S. și restul lumii

Iată cîteva dispute din „meciul secolului".

KERES-IVKOV (turul patru) 1.e4, c5 2.Cf3, d6 3.Cc3, Ng4 4.h3, N :f3 5.D :f3, Cc6 6.g3.g6 7.Ng2, Ng7 8.0—0, h5 9.d3, h4 10.g4, e5 11.Cd5, Cce7 12.Tb1, C :d5 13.e :d5, a5 14.c3, Ce7 15.De2, f5 16.f4, f :g4 17.D :g4, Dd7 18.f :e5, N :e5 19.Ng5, D :g4 20.h :g4, Th7 21.Ne4, Rd7 22.Tf3, Tg8 23.Tbf1, Re8 24.Rh1, h3 25.Td1, Rd7 26.d4, c :d4 27.c :d4, Nh8 28.Rh2, Tc8

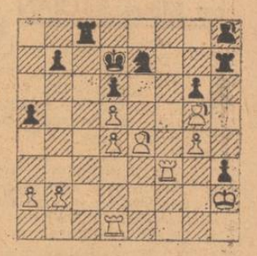

29.Tdf1, N :d4 30.Tf7, Ne5+ 31.Rh1, T :f7 32.T :f7, Tc4 33.N :g6, Td4 34.T :e7+, Rc8 35.Nf5+, Rb8 36.Te8+, Ra7 37.Ne3 și negrul a cedat

SPASSKI - LARSEN (turul trei) 1.d4, Cf6 2.c4, e6 3.Cf3, b6 4.Cc3, Nb7 5.Ng5, Ne7 6.e3, 0—0 7.Nd3, c5 8.0—0, Cc6 9.d5, Cb4 10.d6, N :d6 11.N :h7+, R :h7 12.D :d6, N :f3 13.g :f3, Ce8 14.De7, D :e7 15.N :e7, Tg8 16.Tfd1, Cc6 17.T :d7, Ce5 18. Tb7, Cc4 19. Ce4, Ca5 20.Td7, Cc6 21.f4, Tc8 22.Tc1, a5 23.a3, Rg6 24.Rg2, Th8 25.Rf3, T :h2 26.Cg5, e5 27. Tg1, e :f4 28.Nd6, C :d6 29.T :d6+, f6 30.Ce6+, Rf5 31.C :f4, Ce5+ 32.Re2, Te8 33.T :b6, Cc4 34.Tb3, g5 35.Cd5, Te5 36.Td1, g4 37.Rf1, Th1+ 38.Re2, T :d1 și Spasski s-a recunoscut învins.

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1. *Steaua roșie — „U" Cluj* 1
2. *„U" Craiova — Poli. Iași* 1
3. *Crișul — A. S. Armata* 1
4. *U.T.A. — Farul* 1
5. *C.F.R. Cluj — Rapid* x
6. *F. C. Argeș — Dinamo Bc.* 1
7. *Petrolul — Dinamo Buc.* 1
8. *Steaua — Jiul* 1
9. *Fiorentina — Milan* 1
10. *Inter — Napoli* 1
11. *Lazio — Juventus* 1
12. *Palermo — Roma* 1
13. *Torino — Bologna* 1

MECIUL final de campionat dintre echipele de fotbal feminin din Roma și Genova a avut o desfășurare furtunoasă. După meci, personalul de serviciu al stadionului a

strîns de pe gazon aproximativ 1 kg păr de culoare diferită, clipsuri, cercei etc. Iar „portăresele" ambelor echipe au fost internate după meci, la spital, avînd nevoie de îngrijire medicală.

ZIG-ZAG

ÎN TIMPUL unui meci de fotbal desfășurat la Londra între două echipe din capitala Angliei, arbitrul a eliminat de pe teren pînd la sfîrșitul jocului pe atacantul Mike Radford. Supărat, acesta s-a îndreptat spre vestiare cu

gîndul să plece acasă. Aici, a dat nas în nas cu un hoț care bucunarea hainele jucătorilor. Prinzîndu-l pe hoț, Mike s-a bucurat de o scrisoare de recunoștință din partea poliției adresată clubului său.

AUTOMOBILISM

MODIFICĂRI ÎN LEGISLAȚIA RUTIERĂ

Legislația rutieră a fost modificată recent prin Decretul Consiliului de Stat nr. 128/1970 și Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 324/1970, care introduc unele norme noi, menite să ducă la întărirea ordinii și disciplinei în domeniul circulației. Ținîndu-se seama de ponderea circulației autovehiculelor în traficul rutier, au fost stabilite o serie de obligații noi pentru conducătorii auto. Bunăoară, au fost introduse unele obligații suplimentare în ce privește deplasarea pe drumurile publice a autovehiculelor conduse de persoane cu practică în conducere de mai puțin de un an. În scopul de a se evita producerea de către aceștia a unor accidente de circulație, ca urmare a insuficientei lor îndemînări, s-a stabilit pentru aceștia interdicția de a circula în afara localităților cu o viteză mai mare de 80 km pe oră, obligativitatea de a conduce autovehiculul doar pe banda de lîngă bordură sau acostament, de a nu circula pe anumite drumuri decît în zilele sau orele stabilite de organele Miliției și de a nu merge cu autovehiculul în străinătate.

Întrucît numeroase accidente s-au produs datorită defecțiunilor la sistemele și instalațiile autovehiculelor ce afectează direct siguranța circulației, a fost introdusă obligația pentru toți deținătorii de autovehicule de a efectua anual verificarea tehnică a mașinilor la unitățile dotate cu aparatura tehnică adecvată.

O serie de modificări au fost aduse și sistemului de semnalizare rutieră, pentru a se corela și uniformiza cu cel de pe întregul teritoriu european, precum și pentru a se răspunde cerințelor modernizării circulației pe drumurile noastre publice. Modificările principale intervenite se referă la schimbarea culorii fondului indicatoarelor din galben în alb, iar pentru indicatoarele de localități în albastru, precum și la introducerea unor noi semne de circulație.

Pentru prevenirea încălcării regulilor de circulație, cu precădere a acelora care în mod frecvent generează accidente, s-au adus modificări și în aplicarea sancțiunilor. Printre cele mai importante modificări se află majorarea amenzilor contravenționale la aproape toate abaterile și instituirea unei noi măsuri administrative. Astfel, de pildă, se suspendă pe timp limitat exercitarea dreptului de a conduce autovehiculul la prima abatere gravă, cum ar fi conducerea autovehiculului cu defecțiuni tehnice sau neacordarea priorității pietonilor la trecerile semnalizate. În cazul cînd contravenții grave ce au atras suspendarea exercitării dreptului de a conduce se comit în cursul următoarelor șase luni de la restituirea permisului, organele Miliției au dreptul de a-l anula.

ÎN PLIN SEZON TURISTIC AUTO

A venit primăvara, a început sezonul turistic ; primii turiști automobiliști de peste hotare au și sosit în țară. Intensificarea traficului rutier, generat de afluența excursioniștilor din țară și străinătate, a determinat unele măsuri organizatorice ale aparatului de specialitate al A.C.R. Astfel, atelierele mobile de depanare și-au reluat patrularea pe șoselele cu rulaj internațional și traseele turistice Borș-Mangalia, Orșova-București, Miercurea Ciuc-Odorhei-Vînători, Brașov-Tg. Secuiesc, Bacul Roșu-Piatra Neamț, Suceava-Gura Humorului-Vama, Iași-Tg. Frumos-Săbăoani, Iași-Crasna-Huși-Albița, Bacău-Roznov, Brăila-Galați Tecuci, Mărășești-Roman, Arad - Dipova - Săvîrșin, Craiova-Caracal, București-Giurgiu. Totodată, au fost reînființate punctele fixe de ateliere de depanare la stațiile „Peco" Făgăraș, Predeal, Cîmpina, Huedin, Rm. Vîlcea, Urziceni, Slobozia, Snagov și Reghin, cele de la Vadu Oii, Lugoj și Mediaș și filialele județene A.C.R. din întreaga țară.

PREGĂTIRILE AUTOMOBILIȘTILOR SPORTIVI

În vederea participării la competițiile internaționale, a fost definitivat lotul Automobil Clubului Român. Echipajele titulare, care au la dispoziție trei mașini Renault 8 Gordini, sînt alcătuite din Florin Popescu — Marin Viorel, Marin Dumitrescu — Gheorghe Rotaru, Eugen Ionescu-Cristea — Petre Vezeanu. Rezerve sînt : Aurel Puiu — C. Pescaru. Lotul și-a luat în primire turismele pentru a le roda înaintea deschiderii sezonului competițional internațional. Întrucît programul întrecerilor la care vor participa piloți români, nu a fost încă definitivat, sigură este deocamdată înscrierea lotului în raliul României, competiție care (începînd din 1970) face parte din calendarul F.I.A., contînd în campionatul european. El va avea loc între 26 și 27 iunie.

RALIUL SIBIU

Azi, se deschide sezonul competițional intern cu raliul Sibiu, al cărui start va avea loc la ora 12,01, la Sibiu. Raliul măsoară 1 458 de kilometri și va dura 19 ore și 57 de minute, fără întrerupere. El are 16 puncte de control și 7 probe speciale. Interesul pentru rezultatele ce se vor obține în această confruntare, este sporit de faptul că, pentru prima dată, componența mașinilor înscrise este omogenă: majoritatea membrilor A.C.R., care au licențe de concurenți, dispun la ora actuală de „Dacia-1 100 S". Itinerariul raliului trece prin Mediaș, Făgăraș, Pîrîul Rece, Brașov, Miercurea Ciuc, Comănești, Bacău. Gh. Gheorghiu-Dej, Oituz, Tg. Secuiesc, Odorhei, Brașov, Bran, Rucăr. Pitești, Rm. Vîlcea, Tg Jiu, Hațeg, Sebeș Sibiu (unde se încheie duminică 12 aprilie, ora 7,58).

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 8 aprilie au fost triate 74 200 bonuri. Operația continuă.

● **Vanea Ioan, Cluj :** Cînd am organizat noi concursul (august-octombrie 1969) echipa din Timișoara se chema Ripensia. Deci, toate bonurile de concurs care au indicat acest nume sînt valabile. De altfel noi am mai anunțat că unele bonuri în care este trecut numele Politehnica Timișoara nu sînt valabile. Așa rămîne și de acum înainte, cu toate că din primăvară echipa a revenit la vechiul nume. Motivele nu le cunoaștem. Deci, repetăm încă o dată, pentru toți concurenții : Numele valabil pentru concurs al echipei din Timișoara este Ripensia (întrebarea a III-a). Orice alt nume (pentru această echipă) duce la anularea bonului. Așa cum se întîmplă și în cazul concurentului **Șerban Ion din București** care are un bon anulat deoarece a trecut Politehnica Timișoara.

● **N. I. Anatolie Ioan com. Bolintinu-Vale :** Un concurent poate avea unul sau mai multe bonuri incorect completate și altele bune. Participă la concurs numai cu acelea bine completate.

● **Șuba Liviu, București :** Două bonuri anulate. Nu figurează în divizia B nici o echipă cu numele Politehnica București. Idem, cîte două bonuri anulate : **Humăila Ludmila, Brașov și Constantin Dumitru, București.**

● **Gurită Tiberiu, Arad :** Treceți numele Minerva Moldova Nouă pe un bon, iar pe altele două, echipe din aceeași serie, la întrebarea a III-a. Deci anulate.

● **Tucaliuc Dumitru, Iași :** Cinci bonuri anulate. C.F.R. Timișoara nu este bine indicat la întrebarea a II-a.

● **Tiroan Nicolae, Tg. Jiu :** Ați treeut echipe

din divizia B și la întrebarea a II-a și la a III-a. Un bon anulat.

● **Bodron Maria, Bacău :** Un bon anulat. Nu există echipă cu numele Știința Cluj.

● **Dragotă Emil, Turda :** Politehnica Galați nu are ce căuta la întrebarea a II-a. Un bon anulat. Idem **Stratulat Mircea, Timișoara** și **Mihalcea Nicolae, Plopeni-Prahova** (Politehnica Iași și respectiv A.S.A. Tg. Mureș — la întrebarea a III-a). Cîte un bon anulat.

● **Boian Ion, București :** Un bon anulat. Întrebarea a II-a este necompletată. Idem **Tudorache Ion, București, Sfîrlea Dumitru, Bistrița-Năsăud** și **Popescu Adrian, București** — cîte un bon anulat.

● **R. Zamfirescu, Buzău :** Un bon anulat. La întrebarea a II-a treceți trei echipe în loc de două. În schimb concurenții **Tudorache Ion din București** și **Todea Alexandru din Mureș** trec cîte o singură echipă la întrebarea a III-a, și deci au cîte un bon anulat.

● **Constantinescu Petre, București :** Un bon anulat. Nu știm ce ați preferat la întrebarea a III-a trecînd Arad (Vagonul sau C.F.R. ?)

● **Dumitrescu Lucreția, Caraș-Severin și Obreja Ștefan, Vaslui :** Numai bonurile decupate din revistă sînt valabile. Cele trimise de dv. nu respectă această cerință.

● **Doroș Atanasiu, Satu Mare (4) ; Dan Dinulescu, București (22) ; Teodor Liviu, Turnu Severin (1) ; Mererseh Iacob, Oradea (5) ; Heroiu Victor, București (6) ; Oprișan Constantin, Brad (1) ; Nica Petru, București (1) ; Olteanu Ion, București (2) ; Vieru Gheorghe, Vaslui (1) ; Bazavan Gheorghe, Ploiești (1) ; Drăgușin Constantin, București (2) ; Liliana Ștefănescu, R. Vîlcea (3) ; Gheran Mihai, com. Șeitin (1) ; Sgalbură Ion, (1) ; Țiței Dan, Brașov (1) ; Filip Ion, Lupeni (1) ;** Cifrele trecute în paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece nu ați precizat pe care Progresul îl preferați.

● **Dobre Ilie, Ilfov (1) ; Marinescu Cornel, Tîrgoviște (1) ; Popescu Victor, București (1) ; Brauner Nicolae, Galați (1) ; Mamulea Octavian, Brașov (1) :** Dinamo fără nici o precizare nu ne-a dat posibilitatea să cunoaștem preferințele dv (București sau Bacău ?). Deci aveți anulate bonurile reprezentate de cifrele din paranteze.

LOZ PLIC

Simplu!... ieftin!... avantajos!...

LOZUL ÎN PLIC

Puteți cîștiga imediat

La seriile obișnuite (3 lei) : 20.000, 10.000 lei și 5.000 lei, 2.000 lei ș.a.

La seriile speciale de 6 lei autoturisme de diferite mărci și capacități.

ORIUNDE VĂ AFLAȚI, JUCAȚI LA LOZ ÎN PLIC !

(5024)

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

AGENDĂ săptămînală

ÎN SPIRITUL COLABORĂRII ŞI PĂCII

Săptămîna aceasta a debutat printr-un eveniment de o deosebită însemnătate şi semnificaţie : vizita în ţara noastră, la invitaţia preşedintelui Consiliului de Stat, Nicolae Ceauşescu, a preşedintelui Republicii Turcia, Cevdet Sunay. Încă din primul moment cînd a păşit pe teritoriul patriei noastre, înaltul oaspete a fost întîmpinat de poporul român cu căldura care vădeşte prietenia ce leagă cele două ţări. În acelaşi timp, contactele dintre conducătorii statelor român şi turc, aşa cum a fost subliniat, constituie o contribuţie de înalt ordin la consolidarea păcii în această regiune a lumii, pe continentul nostru şi în lumea întreagă.

Prezenţa preşedintelui Cevdet Sunay în România, ca şi vizita efectuată cu un an în urmă în Turcia de preşedintele Nicolae Ceauşescu, a avut ca fundal năzuinţa celor două ţări şi popoare de a trăi în pace şi bună înţelegere, de a colabora în spiritul coexistenţei paşnice. După cum se ştie de altfel, relaţiile prieteneşti multilaterale româno-turce au cunoscut, în anii din urmă, o evoluţie dintre cele mai favorabile, bazată pe principiile independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului mutual. Totodată, ambele state sînt animate de dorinţa de a contribui la rezolvarea unor probleme ale actualităţii internaţionale, destinderea în relaţiile dintre ţări, înfăptuirea securităţii pe continentul european, transformarea Balcanilor într-o zonă a păcii şi colaborării — acţiuni care corespund aspiraţiilor majore ale popoarelor.

Scoţîndu-se în evidenţă dezvoltarea întrutotul pozitivă a relaţiilor bilaterale româno-turce, vizita a fost un prilej de a consemna

CONTINUARE ÎN PAG. ②

CE S-A ÎNTÎMPLAT ÎN COSMOS CU „APOLLO"—13

de ing. Dumitru ANDREESCU
membru în Comisia pentru astronautică a Academiei Republicii Socialiste România

Iată agregatul pe care specialiştii îl socot vinovat de eşecul expediţiei lunare „Apollo"-13 : pila de combustibil. Construit de Pratt şi Whitney, acest generator de curent electric, oxigen şi apă potabilă funcţionează cu hidrogen şi oxigen lichid. Scoaterea din funcţiune a două din cele trei agregate de acest fel, aflate în modulul de serviciu, a dezlănţuit dramaticul accident spaţial al „Odiseei".

După reuşita deplină a celor două misiuni lunare „Apollo" de anul trecut se părea că a fost atinsă o cotă înaltă de performanţă în ceea ce priveşte asigurarea tehnico-biologică a zborurilor cosmice neorbitale, pe traseul Pămînt— Lună. Iată însă că revirimentul astronautic al anului 1969 scade brusc acum, odată cu eşecul misiunii „Apollo"-13.

În aşteptarea detaliilor privind circumstanţele acestei eşuări dramatice, găsim util să consemnăm aici cîteva consideraţii de natură să întregească informarea cititorilor noştri asupra evenimentului.

Cum se ştie, în ciuda vicisitudinilor anterioare startului (contactul membrilor echipajului cu un bolnav de rubeolă şi înlocuirea grabnică a lui Mattingly cu Swigert, apoi prognoza de timp nefavorabil la Cap Kennedy) şi chiar din perioada de lansare (oprirea prematură a unuia din cele cinci motoare ale treptei a doua a rachetei purtătoare), ieşirea în spaţiu a navei, restructurarea sa pe traiectoria spre Lună şi prima corecţie de drum s-au făcut riguros după program. Şi totul lăsa să se întrevadă, sub auspicii bine-

Dar, din păcate, în cursul nopţii de luni spre marţi evoluţia zborului a luat întorsătura primejdioasă cunoscută. O explozie produsă în modulul de serviciu a cauzat grave defecţiuni la întregul sistem de alimentare cu energie electrică a cabinei de comandă. Două din cele trei pile de combustibil — principalele generatoare de curent, de oxigen şi de apă de băut — n-au mai funcţionat. Lumina în cabină s-a stins. Pilotul automat şi-a pierdut autoritatea de comandă, şi nava a început să-şi schimbe necontrolat atitudinea de zbor. S-au raportat pierderi în spaţiu de substanţă activă pentru regenerarea pilelor de combustibil (oxigen şi hidrogen) şi scurgerea apei potabile dintr-un rezervor. Încercările repetate de a se reactiva bateriile n-au dus la nici un rezultat.

Totuşi, prin măsurile luate, cu mobilizarea întregii reţele de ordinatoare şi cu folosirea simulatoarelor de sol de către echipaje de rezervă pentru modelarea situaţiei din spaţiu, s-a reuşit să se intervină calm, eficient, stabilindu-se un program optimal de retur mai puţin periculos al navei avariate. Între timp, la bord, naufragiaţii şi-au luat activitatea, au [illegible] un minimum de au[illegible] consumul de energie [illegible] că la bord, au utilizat din plin cabina modulului lunar ca spaţiu cu microclimat întreţinut şi au izbutit să redreseze treptat vehiculul. Au fost trecute cu bine momentele dificile (unele, condiţionale) ale inserierii navei pe traiectoria de readucere rapidă şi efectuării unor corecţii prin administrarea impulsului necesar cu ajutorul instalaţiei principale a modulului de debarcare.

CONTINUARE ÎN PAG. ③

Proletari din toate ţările, uniţi-vă !

magazin

ANUL XIV nr. 654 — Sîmbătă 18 aprilie 1970 — 8 pagini 1,50 lei

COMPLEXUL TURISTIC HANUL LUI MANUC

este obiectivul pe care îl prezentăm azi cititorilor noştri

În cadrul restaurantului care se va amenaja la nivelul I al aripei dinspre str. 30 Decembrie, viitorii consumatori sau turiştii vor putea admira şi cinci chiupuri enorme din ceramică, lăsate de restauratori chiar pe locul unde au fost găsite. Înalte de aproape doi metri şi late de 70 centimetri, vasele sînt de la începutul secolului XIX, servind lui Manuc la depozitarea untdelemnului.

(Reportajul în pag. a 2-a)

RONDELURI

de Cicerone THEODORESCU

NEGUSTORI CU-ARIDICATA

(Pag. a 5-a)

Mica bibliotecă Magazin

Moartea vine cu ochii închişi

de Roy Vickers

(Pag. a 4-a)

Prima tipăritură a compozitorului Oscar Spirescu la Paris

Acum o jumătate de veac

UN DIRIJOR ROMÂN LA „METROPOLITAN-OPERA" DIN BOSTON

de Viorel COSMA

(Pag. a 4-a)

INVESTIGAŢII PE TRASEELE CALITĂŢII

– pe recepţie: responsabilitatea, rebutul, refuzul –

Am ales cîteva simboluri. Primul este R 1, alias responsabilitatea în muncă, pe care ni l-am închipuit în dialog cu C 100, în numele său şi al lui R 2 şi R 3, respectiv rebutul şi refuzul. C 100 — calitate sută la sută — este simbolul conferit adhoc unei unanime, permanente şi obligatorii sarcini de producţie. Pentru toate întreprinderile, de orice fel ; pentru toţi salariaţii, indiferent de calificare, R 1 sintetizînd caracteristicile unei optici de anvergură în mentalitatea muncitorului, a tehnicianului sau a inginerului, se adresează aşadar calităţii, abordînd-o, prin intermediul unor specialişti, într-un competent dialog de opinii.

Lucia MANOLESCU

CONTINUARE ÎN PAG. ②

În pag. 6–7

CURIER de Mihai STOIAN

JOCUL DE-A CĂSNICIA

Cu politeţea de mînă

CE FEL DE SPECTATOR SÎNTEŢI ?

Monolog interior despre...

EROARE

de Victor BÎRLĂDEANU

Ascormonit cu încăpăţînată stăruinţă zeci de dicţionare, lexicoane, enciclopedii, antologii. A acoperit cu scrisul său mărunt zeci de pagini cu citate. Şi-a tapisat încăperea cu tot felul de vorbe memorabile. De la Epicur la Goethe şi de la Montaigne la Tagore, întreaga înţelepciune a secolelor a fost explorată în lung şi în lat cu scrupuloasă minuţiozitate. Şi totul cu un singur obiectiv : să justifice „inalienabilul" drept omenesc la... eroare.

Nici n-apuci să deschizi gura ca să-i reproşezi ceva că ţi-a şi trintit-o : „Errare

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Raymond Maufrais între indienii tribului Karaja

- **Lanţul muntos Tumuc-Humac îşi va dezvălui tainele ?**
- **Cine este eroul acestei senzaţionale expediţii de unul singur — Raymond Maufrais**
- **„Jungla nu iartă. N-ai să te întorci viu de acolo !"**

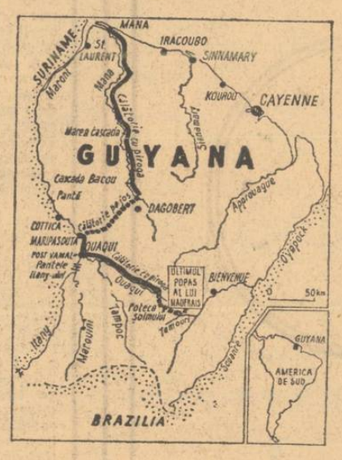
MANA
IRACOUBO
SINNAMARY
KOUROU
CAYENNE
St. LAURENT
MARONI
GUYANA
DAGOBERT
OUAQUI
BIENVENUE
Saut Pararé
Saut Dalles
Saut Maripa
Saut Pierre
Saut Parare
Saut Sarcelle
Saut Soimulu
Saut Tampoc
Saut Maripa
Saut Machicou
Saut Koutou
Saut Yaou
Saut Maripa
Saut Maripa
Saut Maripa

AGENDA săptămînală

ÎN SPIRITUL COLABORĂRII ŞI PĂCII

URMARE DIN PAG. 1

faptul că posibilităţile de extindere a acestora sînt departe de a fi epuizate, progresul economic al celor două ţări deschizînd în această privinţă noi perspective, amplificate şi de faptul că ele se află în acelaşi spaţiu geografic, trăiesc în bună înţelegere şi au numeroase interese comune.

Aşa cum a arătat preşedintele Nicolae Ceauşescu „România şi Turcia pot conlucra fructuos şi pot aduce o contribuţie importantă la dezvoltarea unor relaţii de bună vecinătate şi înţelegere între statele din Balcani, la transformarea acestei părţi a Europei într-o zonă a păcii şi colaborării paşnice, liberă de arme nucleare. Aceasta corespunde intereselor vitale ale popoarelor din regiune şi ar reprezenta totodată, o contribuţie importantă la eforturile generale de întărire a păcii şi securităţii pe continentul european şi în lume".

Împărtăşind aceleaşi vederi privind colaborarea între toate statele, fără deosebire de orînduirea lor, preşedintele Cevdet Sunay a arătat necesitatea ca toate statele să depună eforturi în acest sens. „Fără îndoială că în relaţiile internaţionale, fie ele bilaterale, fie multilaterale, sarcina cea mai importantă este apărarea şi consolidarea păcii — a spus domnia sa. Toate celelalte activităţi care reprezintă o contribuţie la relaţiile internaţionale şi sînt utile omenirii devin valoroase în măsura în care ele servesc cauzei unei păci drepte şi securităţii".

Vizita înaltului sol al poporului şi statului turc a marcat încă un pas important pe calea dezvoltării continue a relaţiilor dintre România şi Turcia, unei mai bune cunoaşteri reciproce, aprofundării multiplelor posibilităţi de colaborare în diferite domenii, dovedindu-şi, în acelaşi timp, însemnătatea pentru întărirea spiritului de colaborare şi înţelegere internaţională, pentru îmbunătăţirea climatului politic european şi consolidarea securităţii şi păcii.

INVESTIGAŢII PE TRASEELE CALITĂŢII

URMARE DIN PAG. 1

Şi acum, după explicaţiile de rigoare, putem demara discuţia. Şi-l vom ruga pe directorul general al Uzinei de rulmenţi din Braşov, inginerul GHEORGHE BADEA, să răspundă în numele lui C 100.

— Alo C 100, R 1 vă roagă să răspundeţi la întrebarea : ce loc îmi rezervaţi în fabrică ?

— Esenţial, sună răspunsul. Răspunderea în muncă atrage, angrenează şi catapultează spre capătul de sus al curbei realizărilor, factori de bază ai vieţii unei uzine : ritmicitate, productivitate, înaltă tehnicitate, umanitate.

— Vreţi să le explicaţi pe rînd ?

— Voi încerca s-o fac, folosind puţine cuvinte. Asta pentru productivitatea... dialogului. Ritmicitate înseamnă să lucrezi constant cu puterea şi priceperea ta cea mai înaltă, cu efort normal dar cu efecte plasate la limita de sus a rezultatelor normal scontate. Pentru a obţine în 1970 o producţie zilnică sporită cu numai 2 000 de rulmenţi, colectivul nostru a creat încă din ultimele luni ale anului 1969 o punte a calităţii pe care s-au avîntat, rînd pe rînd, sporurile de ritmicitate decadale, de productivitate (anul acesta productivitatea creste cu 63 la sută faţă de anul 1965) de inteligenţă fecundă în slujba unei mai înalte tehnicităţi, de grijă pentru problemele mari şi mici ale oamenilor. Fiindcă şi opiniile asupra unor probleme ca cele de mai sus şi înfăptuirile prezente sau viitoare nu pot fi lipsite de încărcătura, de semnificaţia lor umană. O emulaţie în masă pentru generoasele idei ale autoraspunderii şi autodepăşirii nu poate avea loc decît împărtăşind, cot la cot, exigent dar şi omeneşte atît bucuriile cît şi necazurile realizării unei constante şi dificile strădanii pentru o producţie la nivelul cerinţelor anului 1970.

— Aţi omis să pomeniţi de alţi doi R : rebutul, precum şi refuzul de produse. Ce loc au ocupat pe puntea calităţii ?

— Au fost în netă inferioritate. Rebuturile au reprezentat în 1969 doar 1 la sută din valoarea producţiei globale, faţă de 3,7 la sută în 1966. Reclamaţiile pentru calitate la produsele exportate au scăzut în ultimii doi ani la o cantitate cu totul neglijabilă. Nu e încă o performanţă. Dar este o garanţie promiţătoare pînă la sfîrşitul anului cînd vom recapitula „trecerile" pe puntea calităţii...

— R 1 vă mulţumeşte. La revedere !

— Sînt din nou pe recepţie, mă auziţi ? Alo ! Timişoara ! Alo ! Electrobanat ?.

— Da, vă ascultă NICOLAE MĂRGAN, inginer şef adjunct cu concepţia.

— R 1 vă roagă, în numele beneficiarilor dumneavoastră de pe întinsul ţării, al uzinelor de tractoare, de autocamioane, de locomotive Diesel, în numele constructorilor de nave, edililor de oraşe, al muncitorilor şi cetăţenilor, să preluaţi rolul lui C 100 şi să răspundeţi la întrebările noastre.

— Sînt gata.

— Sînteţi o fabrică, de altfel singura de acest fel din ţară, cu o producţie de o mare diversitate, de la corpuri de iluminat de diferite feluri şi pînă la lanterne sau dulii. În condiţiile acestei mari diversităţi şi a dezvoltării rapide a industriei noastre pe care o deserviţi într-o seamă de compartimente, cum marcaţi cel mai bun traseu al calităţii ?

Munca de concepţie este un punct pe traseul calităţii, dar unul din punctele nodale. După cum, este una dintre problemele cheie ale realizării unei performanţe ce vizează, de pildă, reducerea greutăţii unui corp de iluminat (deci economisirea de metal), îmbunătăţirea performanţelor fotometrice, adică modul de repartizare a luminii în spaţiu, aspectul exterior, capabil să se încadreze arhitectural în mediul în care este folosit. Intrarea în funcţiune pînă la sfîrşitul anului a unor instalaţii de mare productivitate pentru vopsirea prin electroforeză şi vopsire electrostatică, una fiind realizată în întregime în fabrică, va rezolva de pildă un deziderat de mare actualitate pentru noi. Sintetizînd, vreau să subliniez că, după părerea mea, traseul calităţii poate fi marcat, printr-o orientare ştiinţifică spre cîteva aspecte esenţiale : organizare, informare, calificare, îndrăzneală, execuţie ireproşabilă. Dar fiindcă vorbim despre calitate, v-as propune să intraţi în legătură cu C.T.C.

— Sînt de acord. Daţi-mi legătura.

— Inginerul GHEORGHE CIUCĂ, şeful serviciului control tehnic de calitate vă ascultă.

— Cum aţi defini calitatea, dacă vi s-ar cere să faceţi acest lucru ?

— Ca un atribut ce respinge imuabilul, ce se dezvoltă în funcţie de cerinţele industriei, ale beneficiarilor.

— Ce calificativ aţi da muncii serviciului pe care îl conduceţi, deci controlorilor de calitate ai fabricii ?

— „Bun", deocamdată. Organizarea minuţioasă a controlului pe toate fazele de producţie îşi vădeşte meritul într-un rezultat pe care doresc să-l consemnez : valoarea cazurilor reprezentînd refuzul unor produse ale noastre de către beneficiari, reprezintă, în primul trimestru al acestui an, 9 656 lei faţă de 75 824 lei în aceeaşi perioadă a anului trecut. Pînă la calificativul „foarte bun", mai avem totuşi un stop de depăşit. Şi socotesc că vom putea căpăta mai repede acest calificativ dacă, paralel cu îmbunătăţirea muncii controlorilor de calitate, va creşte şi autocontrolul fiecărui muncitor al fabricii, care să aplice cu toată răspunderea ştampila personală pe produsul ce-i trece prin mînă.

— R 1 rămîneţi, vă rugăm, pe recepţie. Vrem să vă mulţumim pentru rolul de reporter pe care vi l-aţi însuşit pentru a face cîteva investigaţii despre calitate, acest imperativ al actualităţii industriei româneşti a anului 1970.

— Am făcut-o cu dragă inimă. Aştept să mă mai solicitaţi. Se aude un păcănit uşor şi apoi... linişte ! R 1 îşi luase deocamdată rămas bun de la noi.

Lucia MANOLESCU

Pe recepţie: responsabilitatea, rebutul, refuzul

SECVENŢE

Undeva lîngă inima Harghitei

Atelierele unde i-am găsit pe meşterii olari purtîndu-şi ştafeta tradiţiei ca pe un crez de pasionaţi ai frumosului multiplicat la infinit, fac parte la Miercurea Ciuc din zestrea păstrată de la strămoşi, îmbogăţită azi cu tot ce atestă investiţia grijii pentru omul de creaţie ridicată la rangul politicii de stat. Unitatea, soră geamănă cu cea din Corund sau Dăneşti, mi-a fost recomandată sub o denumire meritată : „Arta Harghitei". Că am cunoscut-o, îi pot fi recunoscător tov. Palfi Árpád, el însuşi tehnician creator, olar înnăscut, fost mulţi ani la rînd şef de brigadă la Dăneşti.

Pornim de la frămîntarea lutului, operaţie de mare subtilitate ce seamănă mai degrabă cu un ritual, un ritual ameţitor prin furtuna insistenţelor cu care amestecul e răscolit ca de nişte vrăjitori pînă se ajunge la pasta ideală. Alături, o îngemănare de mîini cu roata tradiţională de olar, cu materia primă (ai zice banala materie primă dacă n-ai fi văzut-o cîte-i pretind preparatorii) răpeşte ochii însetaţi de curiozitate. Însoţitorul mă face atent la rapiditatea cu care pumnul de lut, supus talentului şi forţei centrifuge — le-aş numi mai bine un miracol greu de tradus în cuvinte — fac să se destăinuie, să înfloreasca sub ochii noştri, — liber, spontan, şi totuşi cu precizie aproape milimetrică, — inima, gîndul, dorinţa artistului: o amforă graţioasă, o vază sau te miri ce minune, ce viitoare podoabe din casele noastre.

Simplu în măreţia lui de atotstăpîn pe tainele meseriei, omul continua să stea de vorbă mai departe, netulburat şi fără să vorbească, cu el însuşi, cu noi, cu pămîntul ce primea intruchipare şi suflet din sufletul lui. Să-i spunem şi numele, deşi ceea ce-l reprezintă se păstrează mult mai mult în memorie : este Both Gergely, lucrează de 30 de ani în olărit, purtînd în sînge flacăra tradiţiei de la părinţii, bunicii şi străbunicii lui din Dăneşti, ca şi Bodor Ioan, un alt maestru unic prin simţul formelor (de 20 de ani în meserie).

Pornind mai departe, şeful unităţii, ceramistul Márton Sándor găseşte prilejul să-şi mărturisească o bucurie esenţială :

— Renumele artei de Harghita e dus spre viitor de mîini sigure. Priviţi-i pe aceşti tineri ! (Era vorba de László István şi László Béla). Într-adevăr, gesturile lor dezinvolte în modelarea celor mai dificile exemplare de artă ceramică, sugerînd

Cîteva vase din ceramică neagră produse de meşterii de la „Arta Harghitei"

deplină siguranţă şi fantezie îndrăzneaţă, pe care aveau să ni le confirme şi decoratorii Viorica Bucur, Kovács Árpád şi încă mulţi alţii, sînt temei pentru optimism, pentru certitudine.

După cele văzute, să te mai miri că ceramica neagră de Miercurea Ciuc face azi ocolul lumii, împodobind locuinţe în Japonia, Canada, S.U.A., Cehoslovacia, şi în atîtea alte şi alte ţări ? Că numai în acest an, din măiestria acestor oameni s-au împlinit circa 400 de modele de obiecte ornamentale, servicii de tot felul pentru uz casnic, şi cîte şi mai cîte giuvaeruri cu reflexe brune, mesagere ale artei noastre populare ?

Toate ne apar atît de fireşti !

Ştefan NEAGU

Colecţii de zeci de mii de fluturi

Craiovenii au avut recent ocazia să cunoască o parte din colecţia de fluturi a naturalistului Ion Stănoiu, lector la Facultatea de ştiinţe naturale a universităţii din localitate. O parte — numai — pentru că această colecţie totalizează nu mai puţin de 20 000 exemplare, din circa 1 500 de specii. Începîndu-şi activitatea de colecţionar pe vremea cînd era profesor la Novaci, în judeţul Gorj, Ion Stănoiu colaborează cu cercetători de pe întreg cuprinsul patriei precum şi din numeroase alte ţări.

O prietenie strînsă, înfloritâ pe solul pasiunii comune, îl leagă de profesorul Ion Nemeş din Suceava, împreună cu care a trăit bucuriile unor izbînzi remarcabile.

Craioveanul ţine să-l egaleze neaparat pe sucevean în ce priveşte mărimea colecţiei de fluturi ca număr de exemplare. Profesorul Ion Nemeş deţine într-adevăr o colecţie remarcabilă — 70 000 de fluturi. Ion Stănoiu şi-a asigurat sprijinul familiei — soţia şi fiica arătîndu-se încîntate să ia parte la expediţiile sale. Şi au mult de mers împreună. Dacă pentru prinderea unui fluture ar parcurge numai 50 metri, pentru 50 000 fluturi vor trebui să străbată — dar nu la pas — 2 500 de kilometri. Nu mai punem la socoteală obstacolele, terenul accidentat şi celelalte dificultăţi pe care numai pasiunea unor cercetători temerari este în stare să le depăşească.

Ion BECHERU

Monolog interior despre...

EROARE

URMARE DIN PAG. 1

humanum est". Nici n-ai ajuns la jumătatea criticii pe care aveai de gînd s-o formulezi că te şi întrerupe : „A greşi e omeneşte, a ierta dumnezeieşte". Nici n-ai determinat exact cuantumul pagubei produse întreprinderii prin sacrosanctul său drept la eroare că el şi pronunţă cu filozofică resemnare : „Prin recunoaşterea greşelii, spiritele bărbăteşti se înalţă". Şi aşa mai departe : greşala şi citatul. După atîta risipă de dictoane şi zicale, aforisme şi proverbe, aproape că te şi ruşinezi să-l scuturi cum se cuvine pentru neglijenţele de care dă dovadă în muncă.

S-ar părea că pentru el rosturile complexe ale inteligenţei umane se reduc la atîta : să găsească „motive profunde", „cauze obiective", „fatalităţi inexorabile" capabile să-i substituie spiritul de răspundere de care duce mare lipsă. Proiectează o maşină anapoda ? N-a făcut, chipurile, decît să caute „modalităţi inedite", „soluţii originale" (cît priveşte „originalitatea," toată lumea ştie cîte parale merită această scuză, deoarece e un comod fără pereche, mare iubitor de căi bătătorite !). Negli-

jează aprovizionarea cu materii prime a sectorului de care răspunde, provocînd goluri în producţie ? Invocă soarta, pe furnizori, calea ferată, pe magazioneri, iar la urmă, cu poza vinovăţiei candide, îşi cere scuze, promiţînd că „n-o să se mai repete". Dar lucrurile se repetă, ceea ce nu-l

împiedică să manifeste o subită amnezie şi să repete, la rîndu-i, scuzele şi făgăduielile.

Tipul îmi dă adesea senzaţia că trăieşte cu autentice delicii momentul scuzei, că abia aşteaptă, cu subtilă perversitate, clipa spectaculoasă cînd îşi va face „mea culpa". Cînd cineva a încercat să-i demonstreze o dată, cu solide argumente faptice, că se situează pe poziţii eronate în judecarea unei anumite probleme, el l-a măsurat cu blajină îngăduinţă, lansînd dezinvolt un aforism cules din ultima lectură : „Cei ce vor să aibă totdeauna dreptate îşi pierd dreptul de a cunoaşte adevărul". Şi după mutra cu care îi contempla pe cei din jur, apărea cu limpezime că se şi vede în postura de „căutător al adevărului".

La drept vorbind, nu existenţa tipului ca atare mi se pare îngrijorătoare, cît creditul de care se bucură — uneori timp îndelungat — în ochii celor ce ar trebui să riposteze ferm şi intolerant la feluritele lui pocinoage. Scuzele sale sînt parcă unse cu o alifie magică : capătă subit proprietatea de a fi crezute. Deşi, analizate lucid, se dezvăluie a fi cusute cu aţă albă, deşi — mai ales — experienţa a dovedit în atîtea rînduri că nu se soldează cu nici un fel de urmări practice, ele sînt luate drept „autocritici profunde", pe ele se pune temei. Dacă stai să te gîndeşti mai bine, ceea ce le conferă credibilitate este sosul de dictoane cu care le pigmentează (cîţi rezistă tentaţiei snobe de a se lăsa „impresionaţi" de Montaigne sau Goethe?) împreună cu condimentele melodramatice cu care le dă aromă.

Poate n-ar strica să i se amintească o dată şi acest dicton : „De-i ierţi multe celui ce greşeşte, îl păgubeşti pe cel ce nu greşeşte".

Victor BÎRLADEANU

Am vizitat pentru Dv.

COMPLEXUL TURISTIC HANUL LUI MANUC

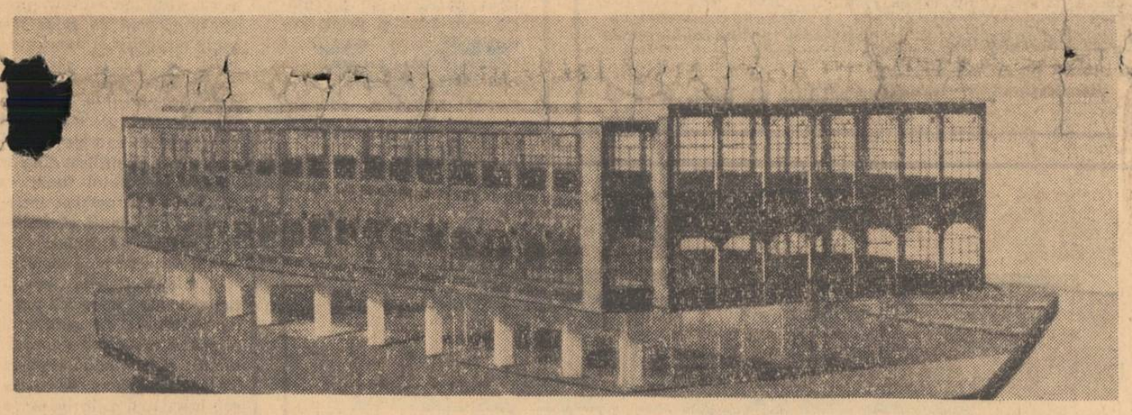

Macheta lapidariului şi expoziţiei cu obiectele descoperite în zona Curtea Veche, edificiu care va fi plasat în locul Pieţei de flori

Centrul feudal al Bucureştilor de odinioară — declarat acum trei ani rezervaţie istorică şi arhitectonică — prinde pe zi ce trece contur, valoroasele monumente din această zonă aflîndu-se în diverse faze de restaurare. Pe lîngă Curtea Veche — reşedinţa voievozilor Ţării Româneşti, începînd din secolul al XIV-lea —, al doilea obiectiv important supus restaurării este Hanul lui Manuc. Zidurile lui înnoite sînt finisate acum, pregătirile pentru primirea oaspeţilor fiind în toi.

VESTIGII ALE CURŢII VECHI GĂSITE PE TERITORIUL HANULUI

— Ceea ce Manuc a închis într-un patrulater la începutul secolului XIX, reprezintă de fapt cea de-a treia etapă de construcţie pe acest teren — ne-a declarat **Panait I. Panait, şeful secţiei feudale a Muzeului de istorie a municipiului Bucureşti.** Manuc nu a cumpărat un loc gol ci o parte din fosta Curte Veche, unde mai erau două clădiri care au fost folosite de noul proprietar pentru a închide cu ele latura de nord a hanului. Din pitacul domnesc dat la 17 decembrie 1793 de Alexandru Moruzi reiese că aici erau departamentul judecăţilor şi corpul de gardă al zapciilor precum şi grajdurile domneşti.

Planurile întocmite în 1790—1791 de ofiţerii topografi austrieci Ernst şi Purcel redau într-adevăr, în această porţiune, două clădiri, una aproape pătrată şi alta dreptunghiulară — prelungă spre Poarta de jos a curţii, străjuită de un turn descoperit zilele acestea. Nivelul de călcare al acestor clădiri, cărămida din care sînt făcute, mortarul întrebuinţat, diferă de celelalte laturi ale hanului. Putem afirma chiar că, deşi făcute la un timp relativ apropiat, aceste case nu au fost înălţate o dată. Cea mai veche este casa de la colţul dintre strada 30 Decembrie şi strada Cădărari. Este o construcţie cu pivniţă, parter şi etaj dotat cu un frumos şi larg pridvor deschis spre albia Dîmboviţei. Materialele arheologice care au rezultat în urma săpăturilor permit datarea acestei case către jumătatea secolului XVIII. În a doua jumătate a aceluiaşi veac s-a alăturat o nouă clădire înălţată pe două pivniţe semiboltite. S-a scos cu această ocazie din funcţiune zidul de incintă al Curţii Vechi, zid înălţat de Constantin Vodă Brîncoveanu.

REAPARE STRADA PODITĂ CU... LEMN !

Amănunte privitoare la modul cum se va prezenta noul şi impozantul complex turistic ce se amenajează în Hanul lui Manuc ne-au fost oferite de arhitectul **Constantin Joja, şeful proiectului de restaurare.**

— În primul rînd, menţionez că vizitatorii acestei zone istorice vor păşi pe o stradă deosebită, deoarece ea va fi cu 80 de centimetri sub nivelul celorlalte. Astfel porţiunea străzii 30 Decembrie începînd de la Şelari pînă în Bd. 1848 va fi coborîtă la acest nivel, jumătate din ea fiind de acum lăsată în jos. A doua surpriză este aceea că la intrarea în Hanul lui Manuc, pe o întindere de 20—30 metri şi o lărgime de 6 metri podeaua străzii nu va avea nici piatră, nici asfalt ci... lemn de stejar, reînviind astfel, în mic, modul de construcţie al drumurilor oraşului de odinioară.

De asemenea, în locul actualei Pieţe de Flori — care va fi mutată într-un parc al oraşului — se va amenaja, pe o porţiune, un parcaj auto şi un nou edificiu care va da contur definit noii pieţe ce se creează în jurul Hanului lui Manuc şi al bisericii Curtea Veche. Clădirea va fi ridicată pe un schelet de beton, la care vom adăuga elemente arhitectonice specifice anului 1876 — elemente aparţinînd fostului hotel Dacia, demontate din Hanul Manuc (pridvoarele închise cu geamuri). La parterul acesteia se va amenaja un lapidariu — o expoziţie cu monumente istorice — iar la cele două etaje o altă expoziţie unde vor fi prezentate obiectele descoperite pe parcursul cercetărilor în această zonă.

În fine, peste cîteva zile se va da în funcţiune postul de transformatori care va alimenta cu energie electrică cartierul.

S-A DESCOPERIT ORNAMENTAŢIA DIN SECOLUL XVIII

Cei ce vor păşi prin curtea Hanului lui Manuc coborîtă acum la nivelul ei original — cu aproape doi metri mai jos decît înainte — vor observa, din loc în loc, cîteva lespezi de piatră. Ele marchează locurile unde s-au găsit vestigiile ziduriIor Casei domneşti, ziduri situate sub nivelul actual al curţii. Sub adausurile făcute de Manuc, cercetătorii au găsit intactă ornamentaţia Casei domneşti din secolul al XVIII-lea. Ea reprezintă prima influenţă a stilului baroc constantinopolitan în Ţara Românească, ornamentaţie care a creat şcoală atît pentru ornamentaţiile bisericeşti cît şi pentru cele ale caselor boiereşti şi de tîrgoveţi din toată ţara. Ornamentaţia e floral, plecată din întrepătrunderea românească a frunzei de acant cu volute, cu vrejul frînt pentru schimbarea direcţiei, utilizat în barocul tîrziu.

Aceste decoraţii florale au putut fi reproduse cu fidelitate şi vor putea fi văzute de oaspeţii hanului.

În ceea ce priveşte unităţile comerciale care se vor deschide în Hanul lui Manuc relevăm o patiserie, un magazin de artizanat, un magazin de bijuterii şi gablonz, un serviciu de coafură — toate în aripa dinspre str. Halelor — iar în cealaltă aripă, crama care se amenajează la parter, restaurantul la primul etaj şi hotelul turistic de la etajul II.

Simion SAVEANU

GEAMLÎCUL — TRADIŢIONALĂ FORMĂ ARHITECTONICĂ URBANĂ ROMÂNEASCĂ

În încheiere arhitectul Constantin Joja a abordat o interesantă problemă legată de punerea în valoare a vechii arhitecturi urbane româneşti.

— Arhitectura urbană românească din secolul al XIX-lea, deşi era prezentă în ochii tuturor, arhitecţii n-au schiţat-o iar pictorii n-au pictat-o deoarece, printr-o prejudecată, era denumită „arhitectură balcanică". Personal consider că o analiză comparată a unor imagini reprezentînd aceste arhitecturi spulberă confuzia provenită din greşita interpretare a termenului de „geamlîc". Trebuie arătat că pridvorul închis cu geamuri nu există nicăieri în Balcani, iar în ţara noastră el a apărut ca o necesitate firească de a închide spaţiul pridvorului, pe timpul iernii. Cea mai cunoscută dintre clădirile autentice de acest fel din Bucureşti „Casa spătarului", făcută pe la 1760, are un pridvor continuu şi o adevărată perdea de sticlă care mijloceşte contactul direct dintre interior şi exterior. După părerea mea arhitectura urbană românească n-a fost o arhitectură de împrumut ci a derivat direct din cea ţărănească, fiind transpunerea pe plan major a arhitecturii ţărăneşti.

*

Restaurat conform cerinţelor ştiinţifice, Hanul lui Manuc va prezenta cetăţenilor Capitalei şi turiştilor, care-l vor putea vizita începînd din această toamnă, cum arăta acest monument arhitectonic la începutul secolului al XIX-lea, pitoreasca lui încintă fiind readusă la imaginile redate în desenele lui A. Lancelot şi M. Bouquet.

Simion SAVEANU

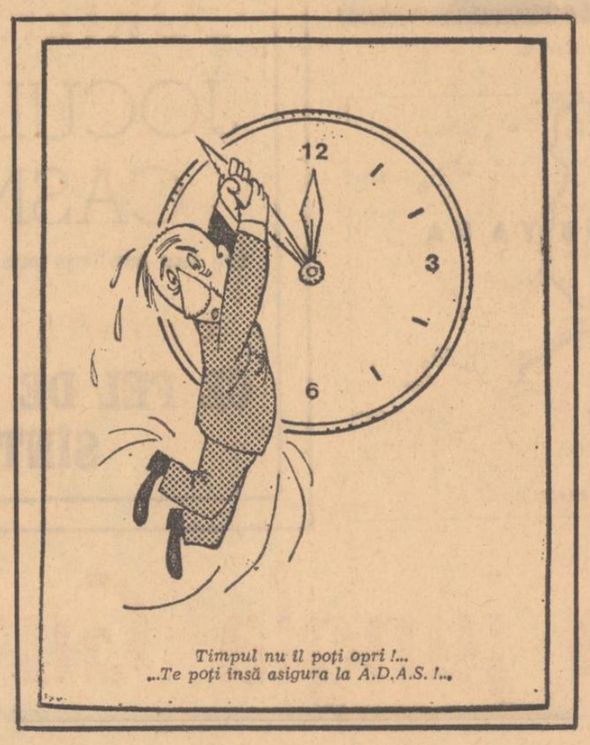

Timpul nu îl poţi opri !...
...Te poţi însă asigura la A.D.A.S. !...

MARTORI „DE OCAZIE"

Am pledat de multe ori pentru stîrpirea indiferenţei, pentru eradicarea egoismului cinic al adeptului unui crez în numele căruia nu trebuie să te opreşti din drum decît atunci cînd o întîmplare te vizează personal. Nu o dată, ne-am alăturat celor care apărau virtuţile interesului pentru omul pe lîngă care treci, ale prieteniei, ale sinceităţii.

A nu fi indiferent este, firesc, o calitate. A avea o opinie, a apăra o idee, o părere, un crez de viaţă este, fără îndoială, meritoriu. Depinde însă de opinie. Fiindcă, este posibil ca ea să nu se identifice întotdeauna, cu atitudinea cea mai justă, cea mai cinstită. Cînd mai aperi şi un principiu cum ar fi tendinţa de căpătuială, cînd îţi plasezi opinia şi cuvîntul tău de om în slujba justificării unei inechităţi sociale, atunci postura de om care nu rămîne niciodată indiferent poate deveni de-a dreptul periculoasă. Odiseea unor aşa-numiţi martori „de ocazie" dovedeşte din plin acest adevăr.

Într-o bună zi, barmanul George Făgăraş de la T.A.P.L. Timişoara a fost chemat să dea socoteală pentru situaţia lui materială îmbunătăţită atît de vertiginos, încît construirea unei case şi banii — peste 39 000 lei — pe care-i mai avea nu puteau fi justificaţi pe seama salariului său obişnuit.

George Făgăraş a apelat atunci la alte explicaţii care, au avut drept susţinători, cîţiva martori. Unul din ei, Elena Deliomini, nu s-a sfiit să afirme că a fost de faţă cînd G. Făgăraş a primit un împrumut substanţial de la o soră a lui. La o simplă verificare, întreprinderea textilă din Lugoj, a cărei salariată era martora, a confirmat însă prezenţa Elenei Deliomini, în ziua cu pricina, la sediul întreprinderii şi nu la locul pretins.

Justificările pentru care pledează acest fel de martori, îmbrăcă cele mai neaşteptate forme. Cornel Scurtu nu s-a mulţumit doar să-şi pună chezăşie cuvîntul că i-a dat unchiului său, Gheorghe Streangă, fost croitor, fără ocupaţie, în timpul cercetărilor, 30 000 lei, drept recunoştinţă pentru ajutorul primit de la el în timpul studiilor. Cusut cu prea multă aţă albă, motivul invocat a putut fi uşor înlăturat. C. Scurtu îşi făcuse studiile în Bucureşti, stînd la părinţii săi, care aveau posibilitatea să-l întreţină. Iar, în doi ani, timp de cînd este salariat, nu putea strînge atît de uşor banii pe care pretinde că i-a împrumutat. Cu tot cuvîntul dat, cu toată chitanţa schimbată între unchi şi nepot, făcută însă în timpul cercetărilor comisiei pentru controlul provenienţei unor bunuri ce nu au fost dobîndite în mod licit, justificarea celor 145 000 lei n-a putut fi argumentată.

Se pare că existenţa martorilor „de ocazie" este socotită salutară pentru cei care caută să descopere nişte surse potrivite, capabile să explice proveniţa unei opulenţe fără acoperire. Acţionînd conform cugetării că „prietenul la nevoie se cunoaşte", Maria Moisescu a depus mărturie pentru Iustin Pandici, responsabil la O.C.L. Textila Timişoara, chemat să explice izvorul unor bunuri ce depăşeau posibilităţile legale de cîştig ale lui şi ale soţiei sale. M. Moisescu susţinea că a cumpărat de la I. Pandici lucruri casnice în valoare de cîteva mii de lei.

O mustrare de conştiinţă, o tardivă înţelegere a inechităţii căreia îi devenea părtaşă ? Una, cealaltă, sau amîndouă au determinat-o pe martoră să revină şi să declare că cele susţinute nu sînt adevărate, că gestul ei a răspuns unei rugăminţi a soţiei lui Pandici. Atitudinea martorei a dat posibilitate înlăturării argumentelor de circumstanţă invocate de Iustin Pandici şi trimiterea soţiei acestuia în judecată pentru instigare la mărturie mincinoasă.

După cum se vede, existenţa martorilor „de ocazie" este precară. Atitudinea lor „umanitară", de „buni prieteni" faţă de astfel de oameni ca cei citaţi şi de alţii ca ei, capătă însă semnificaţia unei subscrieri la tendinţa de căpătuială, unei identificări cu o atitudine pe care societatea noastră o condamnă. Dacă indiferenţa faţă de semenul tău înseamnă egoism, lipsă de omenie, în schimb o astfel de luare de poziţie echivalează cu proclamarea adeziunii tale la o atare concepţie despre cinste, despre dreptate. Iată de ce, o apropiere între mentalitatea celui cercetat şi a celui care încearcă să-i dea „o mînă de ajutor", este inevitabilă. După cum, din acelaşi motiv, combaterea poftei de căpătuială, pedepsirea ei, nu pot fi despărţite de necesitatea înlăturării acestor ajutoare improvizate, înzestrate cu menirea de a explica unele resurse materiale fără acoperire socială, legală şi cinstită.

L. MARINA

Ce s-a întîmplat în Cosmos cu „APOLLO"-13

URMARE DIN PAG. 1

Deocamdată restringem cadrul relatării la aceste cîteva punctări, pentru a mai nota unele aspecte corelate, semnificative.

Cei care au urmărit în detaliu modul cum s-au succedat fazele pregătitoare şi etapele de zbor ale misiunilor „Apollo" anterioare au remarcat, desigur, că incidentul tehnic de astăzi s-a mai produs de cîteva ori, fără să ia însă proporţiile actuale.

Ne reamintim, de pildă, de prima misiune la Lună (survolul astrului) a unei nave pilotate („Apollo"-8, decembrie 1968). Încă de atunci soluţia tehnică dată de specialişti generatorului acestuia de tip nou — pila de combustibil — a trădat suferinţă. Este destul de proaspăt în memorie incidentul din preajma lansării navei „Apollo"-12, cînd semnalîndu-se scurgeri de hidrogen din rezervorul comun al aceleaşi pile de combustibil, specialiştii erau pe cale de a decide anularea startului rachetei purtătoare. Tehnicienii au reuşit să surpaseze situaţia critică creată, înlocuind rapid agregatul de alimentare respectiv cu un altul, scos pentru aceasta din modulul de serviciu al navei „Apollo"-13, aflată pe atunci în verificări tehnice.

Fără îndoială, la ancheta ce se va întreprinde pentru stabilirea cauzelor evenimentului grav de zbor petrecut în această săptămînă vor fi recitite cu multă atenţie şi aceste antecedente în registrul misiunilor anterioare. Şi nu-i exclus să se hotărască sistarea oricărei alte ieşiri în spaţiu într-o navă „Apollo" pînă ce nu se vor fi depistat şi remediat toate insuficienţele tehnice vinovate de eşecul misiunii „Apollo"-13. În orice caz, este extrem de mică probabilitatea de a se aproba repetarea acţiunii la 10 mai, cînd se reeditează condiţiile astronomice favorabile pentru abordarea Lunii în zona craterului Fra Mauro — ţinta pe care o vizase expediţia naufragiată.

Socotim util să mai facem unele precizări de ordin tehnic, şi anume asupra asigurării energetice de bord a navelor din clasa „Apollo", întrucît pe această temă s-au purtat aprinse discuţii în săptămîna acum încheiată.

Să reţinem deci că principala parte a energeticii navei se află în modulul de serviciu. Este vorba de cele trei pile de combustibil (fiecare în greutate de 110 kg şi cu înfăţişarea pe care o puteţi vedea în fotografia din prima pagină), cîte un rezervor pentru fiecare substanţă de alimentare (oxigen, lichid şi hidrogen lichid) şi butelii de oxigen pentru echipaj. Lucrînd sub o tensiune de 28 V, o pilă furnizează 1,4 kW în regim normal şi 2,2 kW în regim forţat, încît consumul mediu fiind evaluat la sub 2 kW, se apreciază că două pile sînt suficiente pentru a se asigura pe deplin nevoile energetice la bord, precum şi producerea a circa 30 litri apă potabilă zilnic. Trei aparate cu circuite solide transformă curentul continuu generat de pile în curent alternativ de 117 V — 400 Hz. (De reţinut că „Apollo" mai are şi generatoare auxiliare de curent: trei baterii zinc-argint pentru alimentarea cabinei la reintrarea în atmosferă sau pe parcurs pentru suplimentarea pilelor la nevoie şi alte două baterii, asemănătoare, pentru iniţierea explozivilor prin care se comandă deschiderea paraşutelor de recuperare).

În cabina de comandă există un sistem de control al mediului atmosferic interior (oxigen pur, sub 0,35 kg pe cmp), prevăzut, printre altele, cu două ventilatoare pentru circulaţia aerului în condiţiile stării de imponderabilitate. Oxigenul, cum s-a arătat, se depozitează în modulul de serviciu, dar se dispune şi în cabină de o mică rezervă de siguranţă. În ceea ce priveşte îndepărtarea bioxidului de corbon în exces, aceasta se face prin absorbţie chimică pe hidroxid de litiu: excesul de vapori de apă se elimină prin trecerea aerului printr-un schimbător de căldură. În fine, un mic aspirator elimină particulele în suspensie, din microatmosfera cabinei, iar o substanţă specială purifică aerul de mirosurile neplăcute.

Ar mai fi de notat că un amesteo de apă şi glicol circulă de-a lungul pereţilor pentru a drena căldura degajată de aparate; ea este evacuată în exterior prin radiatoare, încît în cabină temperatura se menţine între 22 şi 26 grade Celsius. Cu un sistem identic de termostatare este înzestrată şi cabina modulului lunar. Aici se află instalate, de asemenea, sisteme corespunzătoare (autonome) de asigurare tehnic-biologică a echipajului. De pildă, sînt prevăzute şase baterii zinc-argint, o butelie cu 23 kg oxigen şi două rezervoare cu 43 litri apă. Aceste resurse, cum s-a văzut, au devenit pentru echipajul „Apollo"-13 unica şansă de salvare de la catastrofă.

În încheiere rezervăm o menţiune cu totul specială reacţiei planetare la evenimentul considerat. Cu toţii, martorii fanfei, trăitori pe latitudini şi meridiane diferite, am urmărit cu emoţie autentică încercarea grea a mesagerilor noştri pămînteni, încurajîndu-i cu gîndurile cele mai sincere de reuşită. Staţii de sol şi flote ale multor state ale lumii s-au socotit în alertă pentru a-i ajuta pe naufragiaţi. S-a afirmat din nou puternic şi luminos marele spirit al solidarităţii umane, aptitudinea sufletului pămîntean de a cuprinde magnific conştiinţa existenţei sale cosmice.

Ing. Dumitru ANDREESCU

De pretutindeni

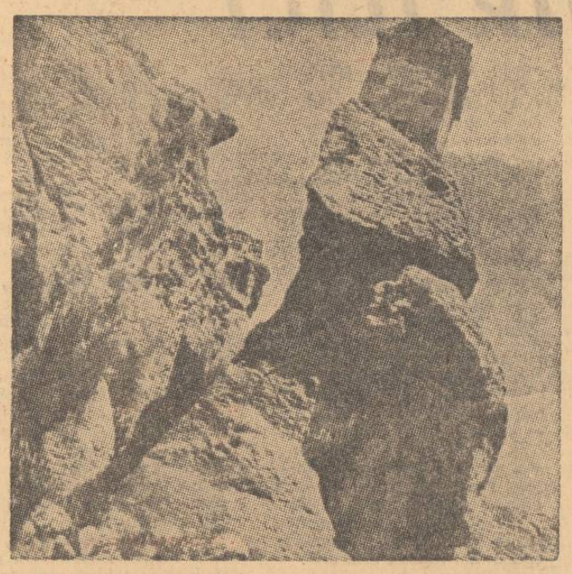

Pe un masiv stîncos din numeroasele defileuri ale Aragaţului (Armenia) sînt grupate construcţiile străvechii mînăstiri Arici (sec. XIII). Cîndva, un cutremur de o forţă colosală a desprins de masiv o stîncă, avînd în creştet bisericuţa mînăstirii. De cîteva veacuri bisericuţa aceasta stă pe stînca mult aplecată deasupra prăpastiei. Ureori, puternicele vînturi de munte o clatină laolaltă cu stînca.

În ultimul timp este la modă schimbarea formei clasice a obiectelor celor mai obişnuite. Studenţi de la un colegiu londonez, de pildă, au confecţionat un aparat fotografic care, spre deosebire de tipul obişnuit, de formă dreptunghiulară sau patrată, se prezintă sub formă de sferă.

Un caz care a pasionat întreaga Australie. Iată o familie unică: soţii Warnangari, băştinaşi negri aborigeni, au o fetiţă albă, blondă şi cu ochi albaştri. Medicii care au examinat acest fenomen, au declarat că este — după părerea lor — primul caz de albinism înregistrat în rîndul populaţiei aborigene. Fetiţa are acum trei ani, se numeşte Lorna şi locuieşte cu părinţii săi în localitatea Numbulwar Mission Village (Australia de nord).

În Japonia se fabrică nişte veste speciale pentru oţelari şi pentru foeliştii de pe nave. Vesta este prevăzută cu şase buzunare speciale (două amplasate în regiunea pectorală şi alte patru în regiunea spatelui) în care se găsesc plăci de gheaţă uscată.

Răbdarea şi calmul pescarilor sînt proverbiale. Americanul din fotografia de mai sus, aşteptînd ca peştele „să muşte" nici n-a observat doi motocicliştl care, în cursul unui motocros, aproape că au trecut deasupra capului său.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

PRINTRE ACŢIONARII LUI „BANK OF AMERICA"

de Nicolae LUPU

O adunare obişnuită a acţionarilor uneia din marile societăţi financiare din Statele Unite, „Bank of America". Programul dinainte stabilit cuprindea prezentarea bilanţului, evident avantajos, al afacerilor, promisiuni de noi profituri şi adoptarea moţiunii de aprobare a activităţii într-o atmosferă de satisfacţie generală. Armonia prestabilită a fost tulburată însă de întrebările puse de un proaspăt acţionar care cumpărase cîteva acţiuni ale societăţii, ce-i confereau în afara titlului de părtaş la beneficiile tranzacţiilor Băncii şi dreptul de a lua cuvîntul la adunarea generală.

„Este oare, a întrebat domnul Albert Appleby, o bună decizie, din punctul de vedere al business-ului, deschiderea la Saigon, a unei sucursale?" Tumultul a fost de nedescris iar reuniunea a luat o turnură neaşteptată. Totul a pornit de la ideea unor oameni de afaceri americani, care se ridică împotriva războiului din Vietnam, să organizeze tot felul de presiuni asupra instituţiilor financiare şi industriale americane cerîndu-le să renunţe, în semn de protest faţă de continuarea războiului, la afacerile care le fac în Vietnam. Metoda este simplă. Ei cumpără acţiuni care le dau dreptul să participe la adunările acţionarilor, şi apoi folosesc acest drept pentru a-şi exprima protestul, ideile lor şi a stigmatiza profiturile realizate de pe urma războiului. Ei au alcătuit şi o organizaţie denumită Acţiunea oamenilor de afaceri pentru pace în Vietnam.

Preşedintele lui „Bank of America", Louis Lundberg a căutat să restabilească liniştea şi seninătatea ceremoniei bilanţiere replicînd că sucursala din Saigon lucrează în pierdere, că celelalte oficii, care realizează profituri, au fost deschise în incinta a cinci baze militare din Vietnam pentru „a fi în serviciul soldaţilor americani". Appleby a venit cu o a doua întrebare: „În acest caz este banca gata să ceară acţionarilor săi să aprobe a se dona Crucii Roşii toate profiturile realizate de pe urma operaţiunilor din Vietnam?" Luat prin surprindere, Lundberg a răspuns: „Vom studia această idee!" Dilema preşedintelui lui „Bank of America" este evidentă. Intervenţia S.U.A. în Vietnam este şi aşa compromisă ca să nu mai aibă nevoie de dezvăluirea profiturilor speculative pe care le realizează diferite firme de pe urma războiului. Or, „Bank of America", ca oricare altă instituţie de acelaşi gen ţine la respectabilitate. De aci tendinţa de a prezenta operaţiunile sale financiare din Vietnam drept un fel de „serviciu public" făcut ostaşilor, contra unor profituri insignifiante. Dar nici să verse aceste venituri în contul Crucii Roşii nu se îndură. Doar nu filantropia este motorul activităţii bancare. De aci şi răspunsul de-a dreptul academic al lui Lundberg: „Vom studia ideea". Appleby şi cei din organizaţia sa au declarat însă că nu se vor mulţumi cu acest răspuns. Vor participa la noi reuniuni, vor dezvălui cu fapte cine realizează bani grei de pe urma singelui vărsat în Vietnam.

În luna aprilie ei urmează să procedeze la fel la adunarea acţionarilor lui International Bussiness Machines. „Singura problemă pe care o avem, a subliniat Appleby, este că vom da sigur faliment dacă am vrea să ne asigurăm, prin cumpărarea de acţiuni, dreptul de a participa la reuniunile tuturor companiilor care realizează cîştiguri de pe urma războiului din Vietnam".

Businessmenul protestatar dă dovadă de spirit practic. Prin această declaraţie el vrea nu numai să arate cît de mare este numărul acelora pentru care războiul reprezintă o afacere bună, dar să şi solicite sprijinul financiar al opiniei publice. După cum se vede apar metode noi ale unei opoziţii care coalizează forţe tot mai largi. Semn că baza de acţiune a promotorilor intervenţiei se îngustează.

MĂSURAREA exactă a timpului se făcea pînă nu de mult cu milisecunde (adică a mia parte dintr-o secundă). Acum, în epoca zborurilor cosmice, s-a trecut la nanosecundă. Aceasta reprezintă a milioana parte dintr-o secundă — timpul în care cantitatea de electricitate, circulînd cu viteza luminii, străbate o distanţă de 30 cm.

●

CATEDRALA din Salisbury (Rhodesia de Sud), a fost concepută într-o formulă originală de arhitectul care a construit-o: ca un calendar. Clădirea are 12 intrări (deci numărul lunilor), 365 de ferestre (numărul zilelor), un număr de scări corespunzătoare numărului orelor dintr-un an şi 60 de statui (cîte minute sînt într-o oră).

ÎN URMA unei anchete întreprinse s-a constatat că în Anglia se află nu mai puţin de 9 milioane de cîini. Industriile producătoare aferente rasei canine au anual o cifră de afaceri de zeci de milioane de lire.

●

OBSERVÎND că maşi circula cu un far stins, p ţistul o opri. Uluit, îl vă volan pe şeful poliţiei (Massachusett). „Legea şefule, trebuie să vă ame dez". Dar rînd a venit abia a urmă. Controlîndu-i-se şi numărul, şeful poliţiei a aflat că „maşina de ocazie" cumpărată recent fusese furată.

SINGUR, PRIN JUNGLA GUYANEI

Însemnări din jurnalul de călătorie al unui îndrăzneţ explorator

Aţi auzit desigur de Matto Grosso şi de tînărul francez, Raymond Maufrais care aflîndu-se unei misiuni a Serviciului de protecţie a indienilor, a încercat să pătrundă în acel ţinut misterios din Brazilia, unde n-a călcat picior de european, hotărît să destrame vălul care îi ascunde tainele.

De altfel peripeţiile acestei extraordinare călătorii, povestite chiar de autorul lor, au apărut şi la noi, traduse de subsemnatul [1]).

Ceea ce se ştie mai puţin e că acest Maufrais a încercat după aceea să străbată singur Guyana — fără nici un ajutor, fără prieteni, afară de cîinele său credincios, Boby — spre a ajunge la lanţul muntos Tumuc Humac, regiune pe care nici un alt om n-o explorase pînă atunci. El îşi propunea să facă, ceea ce n-a făcut nimeni pînă la el: joncţiunea dintre rîurile Ouaqui şi Tamuri şi între Oyapok şi Maroni, prin lanţul munţilor Tumuc Humac.

Temerară expediţie, demnă de tinereţea şi curajul lui Maufrais! Dar cît de periculoasă!..

Un exemplu, printre puţinele existente, căci nu mulţi au fost aceia care au încercat să se aventureze într-o asemenea expediţie.

În 1938, şaptesprezece oameni au pornit în aceeaşi direcţie ca şi Maufrais. Şi-au întors doar opt. Au fost atacaţi de indieni... Au suferit de friguri, de foame, de teamă... Şi n-au izbutit să atingă ţinta propusă: Tumuc Humac, pată albă pe harta Guyanei, care a obsedat şi obsedează încă minţile multor exploratori. Cum l-a obsedat şi pe Raymond Maufrais. Va reuşi oare el acolo unde n-au izbutit alţii, tot atît de îndrăzneţi ca şi el şi mai bine organizaţi ca el? Pădurea virgină guyaneză îi va fi şi lui tot atît de ostilă ca şi celorlalţi exploratori?

Înainte însă de a răspunde acestor întrebări şi a trece la relatarea peripeţiilor lui Maufrais, să vă prezentăm, pe scurt, pe eroul reportajului nostru.

Născut la Toulon, la 1 octombrie 1926, el a urmat, ca atîţi alţi tineri de o seamă cu el, şcoala primară şi liceul în oraşul său natal. Izbucnind războiul, Maufrais participă la eliberarea ţării sale. După debarcarea aliaţilor la Sud, în cadrul operaţiei „Anvil", din august 1944, la eliberarea oraşului său, faptă răsplătită cu crucea de război. Avea doar 17 ani! Dar aceasta nu-i de ajuns pentru el. Voia mult mai mult: să se angajeze voluntar. Părinţii refuză. Maufrais vine la Paris şi îşi încearcă norocul în profesiunea visurilor lui: ziaristica. Primul său articol apărut în „Gavroche" relata sabordarea flotei franceze la Toulon. După ce a fost corespondent de război la Royon, părinţii îi dau în sfîrşit autorizaţia de a intra în rîndurile armatei şi devine paraşutist al marinei. Urmează capitularea Germaniei hitleriste, apoi demobilizarea... Ce să facă acum Maufrais, care trăise, atît de tînăr, o epocă şi evenimente atît de furtunoase, atît de eroice!

În iulie 1946, după cîteva luni de gazetărie, Raymond Maufrais pleacă în Brazilia ca trimis special al unui ziar, dispărut înainte chiar ca el să fi debarcat la Rio de Janeiro. Aci, avu norocul să capete singurul dar care l-ar fi putut încînta: o expediţie, una adevărată. O expediţie autentică în Matto-Grosso, la indienii şavanţi, expediţie care avea drept scop pacificarea acestor indieni, porecliţi ucigaşii din Matto-Grosso". Visurile tînărului francez se realizau. El a străbătut „Rio das Mortes". Departe de a-i fi teamă de pătrunderea în acest ţinut, în care pericolele te pîndeau la fiecare pas, Maufrais exalta de bucurie. „Tocmai — va scrie el mai tîrziu în cartea de care am pomenit înainte — pentru că oamenii cu judecată sau scepticii socoteau aceasta imposibil". Cuvinte pe care nu trebuie să le uităm. Căci ele conţin, explică şi justifică tot ce s-a întîmplat mai tîrziu. Peste cîteva zile, expediţia eşuă. Atacată cu săgeţi de către indienii şavanţi, expediţia fu silită să se retragă în dezordine spre baza ei iniţială, dincolo de „Rio das Mortes". Dar Maufrais simţise de aproape suflul Amazoniei!

Se întoarce în Franţa cu materialul cărţii **„Aventuri la Matto-Grosso"**. Conferenţiază în Olanda, în Belgia. Toate astea nu ajungeau însă ambiţiilor lui. Avea doar 23 de ani! Şi visa la gloria atîtor celebri exploratori. Iar experienţa lui din Brazilia era prea proaspătă, ca să fie uitată atît de curînd! În 1949, se prezintă din nou la editura pariziană Julliard, pentru a anunţa că va pleca în curînd într-o altă expediţie în Guyana franceză şi vrînd să ştie dacă pe editură ar interesa-o să publice apoi, în colecţia ei **„Croix du Sud"**, cartea pe care ar aduce-o de acolo [2]).

Editura dîndu-şi acordul şi Maufrais obţinînd şi sprijinul revistei **„Sciences et Voyages"**, el pleacă în 1950 în Guyana, spre a întreprinde o expediţie la care visase multă vreme.

Cu această ocazie **„Elites françaises"** i-a luat un interviu, în care Maufrais explică scopul şi motivele expediţiei sale:

„Explorarea este pentru mine aventura puităţii şi a solitudinii. Plec pentru doi ani în Guyana, să străbat jungla şi să caut să descopăr taina lanţului Tumac Humac. Cred că sînt al treilea francez care încearcă o astfel de expediţie, după Crevaux şi Coudreau. Jungla, lipsa totală de hărţi geografice, pericolul întîlnirilor cu triburile sălbatice au făcut pînă acum insurmontabile încercările precedente. Sper să reuşesc pentru că sînt singur, adică, timp de doi ani, mă voi strădui să trăiesc însăşi existenţa băştinaşilor acestor regiuni. Nu voi sosi ca un cuceritor, ci ca prieten... Sper că am să reuşesc, mai adaugă el, pentru că voi fi singur".

Din sărăcia lui — căci Maufrais era tare sărac — el făcea un stindard. Dar a reuşit? Să încercăm să derulăm firul acestei călătorii.

Ajuns la Cayenne la mijlocul lunii iulie, Maufrais aşteaptă o ocazie, ca să poată pleca şi urca rîul Maroni. Ocazia se lasă însă mult aşteptată! Între timp, se vede cu unul, cu altul. Toţi îl sfătuiesc să renunţe la planul său, pe care îl socotesc nesăbuit. Dar Maufrais rămîne neclintit în hotărîrea lui: va merge pe Maroni, în susul apei, apoi pe drumul folosit pe vremuri de indienii enerilloni şi, de acolo, va ajunge, urcînd pe rîul Oyapok, la renumitul lanţ al munţilor Tumuc Humac, linie despărţitoare a apelor între fluviile Guyanei şi bazinul Amazonului.

— Toţi din Cayenne, — îi mărturiseşte el preotului Henri Lecoq, cu care stă de vorbă într-o seară ploioasă, mi-au spus că sînt nebun că vreau să fac drumul ăsta singur. Dar tocmai pentru asta am venit aici, ca să fac singur expediţia.

— Nu mi-ai cerut sfatul, d-le Maufrais, îi răspunde acesta, dar pentru că nu mai e nimeni aici, lasă-mă să-ţi spun ce ţi-au repetat şi ceilalţi: **nu trebuie să mergi singur prin junglă.**

— Nu, răspunde Maufrais, nu pot să vă ascult...

— Maufrais, eşti nebun! Asta-i sinucidere curată! N-ai să te mai întorci viu de acolo!

Maufrais îl priveşte trist apoi, izbucnind în plîns, îi răspunde printre lacrimi:

— Trebuie să plec! Trebuie! Nu mai pot da înapoi...

Ce mai putea face preotul în faţa acestei hotăriri? L-a lăsat să plece, cu sacii, puşca şi busola lui. Dar profund convins că acţiunea tînărului explorator era demenţială, nu poate să nu-i spună, atunci cînd Maufrais se despărţea de el:

— Du-te Maufrais, dacă asta ţi-e hotărîrea. Dar îţi mai spun încă o dată: gîndeşte-te bine la ce faci. Eu trăiesc aici de peste douăzeci de ani şi cunosc bine ţinutul. Mi-e teamă pentru viaţa ta.

Maufrais închise uşa după el şi dispăru în ploaia de afară, fără un cuvînt.

Singur, fără mijloace — a trebuit să-şi vîndă Winchesterul, valiza de piele şi celula foto-electrică spre a-şi procura banii necesari plăţii luntraşilor de pe pirogă — fără prieteni, fără un nume — („nu sînt altceva decît R. Maufrais", va nota el în carnetele lui de călătorie) — el reuşeşte în cele din urmă să părăsească Cayenne în ziua de 26 septembrie, îmbarcîndu-se pe bordul vasului „St. Laurent", care îl va duce pînă la Mana, cel mai îndepărtat port de pe coasta Atlanticului.

Plecare tristă, în zori, cînd noaptea nu şi-a destrămat încă vălurile. Doar cîţiva prieteni credincioşi pe chei. Şi, firească, cîţiva gură-cască. Toţi, pesimişti.

— N-are nici o şansă dintr-o mie! exclamă un plantator de ananas, care cunoştea bine jungla.

— N-o să se mai întoarcă niciodată!

— Ce dracu caută la Tumuc Humac!?

Despărţirea e aproape funebră. Dar Maufrais nu-şi pierde curajul. I s-a spus şi repetat de zeci de ori: „De ce vrei neapărat să mergi în teritoriul neexplorat, plecînd din Cayenne? Ar fi tot atît de merituos şi mai puţin periculos dacă n-ai face decît lanţul Tumuc Humacului! Dacă reuseşti, nu se va vorbi decît despre asta! Pe cînd asa, în teritoriul ăsta neexplorat, îţi risti viaţa la fiecare pas! Renunţă!... Explorează doar izvoarele riurilor!".

Dar nu: Maufrais a hotărît să facă traseul pe care şi l-a propus şi nu va renunţa la el! „Voi merge drept înainte", — mărturiseşte el în carnetele sale, „spre sud, spre munţii misteriosi, ascensiune pe care am visat-o cu totii şi pe care destinul m-a ales spre a o încerca".

Va reuşi el oare? Vom continua reportajul săptămîna viitoare.

Paul B. MARIAN

1) Raymond Maufrais: Aventuri la Matto Grosso, Editura tineretului — 1957.

2) Raymond Maufrais, „Aventură în Guyana", 1952, editura Julliard, Paris

Întîmplări adevărate

Cu ocazia recentelor cutremure din Turcia un fotograf a reuşit să surprindă o imagine mai puţin obişnuită. În timp ce fotografia un minaret în oraşul Van, s-a produs o mişcare seismică care a provocat dărîmarea lăcaşului. O mărturie fotografică impresionantă a marelui cataclism natural care s-a abătut nu de mult asupra acestor locuri.

Vasul rapid „Chantilly" traversa Canalul Mînecii de la Dover la Calais. O tînără fată, îmbrăcată cu un palton maxi aplecîndu-se prea mult peste parapet, a căzut în mare. Însăşi căderea ei ar fi fost mortală, dar pasagerii prezenţi la accident au putut vedea cum paltonul ei s-a umflat ca o paraşută şi i-a permis o amerizare uşoară. Apoi, deşi ea nu ştia să înoate, graţie paltonului care s-a transformat de circumstanţă într-un fel de colac de salvare, tînăra a putut rezista, plutind pe apă, pînă a venit barca de salvare.

Eroina acestei neobişnuite întîmplări se numeşte Margherita Palomba. (În fotografia de mai sus) în vîrstă de 20 de ani.

● Într-un ziar italian a apărut un anunţ prin care o casă de filme căuta un cîine în vederea unor filmări. Anunţul în sine nu ieşea din comun dacă nu ar fi pretins ca patrupedul respectiv să „cunoască" cel puţin două limbi: italiană şi engleză, deoarece în noul film joacă actori italieni şi englezi care vor vorbi fiecare în limba maternă. Anunţul a avut un ecou destul de larg — cîţiva zeci de proprietari de cîini au anunţat că patrupezii lor ascultă comenzi în aceste două limbi.

● Tribunalul din Hernsey s-a pronunţat: douăzeci de lire sterline amendă şi confiscarea uneltelor de pescuit ale braconierului. Acest caz ce a avut loc în Anglia, iese din comun, deoarece braconierul a fost arestat sub apă, pe cînd pescuia moluşte într-o perioadă interzisă. Echipat în mod corespunzător, poliţistul s-a scufundat după braconier, l-a scos la suprafaţă, după care l-a condus la comisariatul de poliţie.

● Un hoţ de buzunare a furat în timpul procesului său, care a avut loc la Kyoto (Japonia) două ceasuri aparţinînd unor poliţişti ce erau martori, portofelul avocatului său şi ochelarii preşedintelui completului de judecată. Presa japoneză afirmă că aceasta reprezintă desigur un record în acest domeniu.

LOCURI ÎN CARE A TRĂIT VLADIMIR ILICI

Lenin, în localitatea Gorki (1922)

Dintre locurile ilustrate de prezența și activitatea istorică a lui Lenin, două ne domină stăruitor amintirea, — Razliv și Gorki — pentru că amîndouă poartă cel mai bine amprenta acelei uriașe personalități care niciodată n-a vrut nimic pentru sine, dar întotdeauna a dăruit totul, însăși viața sa, fericirii celorlalți, fericirii tuturora.

Razliv,

este o veche stație de cale ferată la nord de Leningrad, ce-și trage doar numele, nu și renumele, de la lacul din apropiere. Acest nume nu ar fi ajuns niciodată în conștiința omenirii, dacă pe acolo nu ar fi trecut, nu ar fi trăit și lucrat Lenin, în fierbințea vară a lui 1917, în condițiile deosebit de dramatice din ajunul celei mai mari revoluții din istorie.

Vechea colibă modestă făcută din ramuri și acoperită cu fîn, situată dincolo de lac la 5—6 km de stația Razliv, într-un loc acoperit de mlaștini și pădure, a durat fizic atît timp cît a locuit-o Lenin ; dar în conștiința oamenilor ea va dura veșnic prin uriașa ei putere de evocare istorică a personalității lui, a operei sale de conducător al primei revoluții socialiste, de întemeietor al primului stat socialist, operă pregătită teoretic în acele locuri.

Astăzi, acolo, alături de coliba lui Lenin, — cea din fîn și crengi, îngrijită și păstrată așa cum era ea în vara lui 1917 — se înalță un monument de granit, pe care stă săpat acest text :

„Pe locul unde în iulie și august 1917 se ascundea de prigoana burgheziei, într-o colibă făcută din ramuri, conducătorul Revoluției mondiale din Octombrie și și-a scris cartea, Statul și revoluția — **în amintirea acestor zile am înălțat o colibă din granit.**

Muncitorii orașului lui Lenin. 1927".

Marile semnificații umane și istorice pe care acest loc le evocă de peste 50 de ani, decurg din dramatismul evenimentelor verii anului 1917 din Rusia, cînd soarta viitoarei revoluții era pe muche de cuțit, evenimente pe care memoria vizitatorilor de azi ai acelor locuri le reînvie vibrant.

...Uriașa demonstrație a celor 500 000 de muncitori și soldați din orașul și garnizoana Petrograd, înăbușită în sînge de guvernul Kerenski, la 4 iulie 1917, a fost urmată de un val de crunte represiuni avînd ca scop lichidarea partidului bolșevicilor și, în primul rînd, decapitarea lui prin prinderea, „judecarea" și uciderea lui Lenin. La 7 iulie, Guvernul provizoriu publică hotărîrea sa cu privire la arestarea și darea în judecată a lui Lenin și a altor conducători ai partidului. Kerenski instituie chiar și un premiu special pentru prinderea lui Lenin. Față de cererea ziarelor cadeților, menșevicilor și socialiștilor revoluționari ca Lenin să se prezinte la proces, unii bolșevici susțineau că Lenin nu trebuie să se ascundă, că trebuie să dea bătălia în cadrul unui proces public, că altfel partidul nu ar avea posibilitatea să se justifice în fața maselor poporului. A fost un moment deosebit de greu, cînd viața lui Lenin, și poate și viitorul revoluției, au fost în mare primejdie.

În „Amintiri despre Lenin" soția sa, N. K. Krupscaia, relatează că însuși Lenin „...căuta să ne convingă că este necesar să se prezinte în fața justiției". Comitetul Central a hotărît însă ca Lenin să rămînă în ilegalitate. În urma acestei hotărîri, conducătorul partidului, trecînd prin multe pericole, a ajuns la Razliv.

Razlivul sugerează puternic două mari trăsături de caracter ale lui Lenin : **disciplina sa comunistă** — de a se fi supus hotărîrii Comitetului Central — legată organic de **marea sa modestie,** exprimată întotdeauna și prin traiul său material lipsit de orice pretenție, redus la strictul necesar. Ce avea el la Razliv ? O colibă sprijinită de o căpiță de fîn — în care își scobise „dormitorul" pentru nopțile friguroase — o coasă, o greblă, un topor — ca orice cosaș — și un ceaun în care își prepara singur mîncarea. În apropiere, un loc neted, curățat de arbuști, în mijlocul căruia se aflau doi bulucuri — „masă" și „scaun" — loc pe care Lenin l-a numit în glumă „cabinetul meu verde".

În vizită la Razlivul de azi, un om foarte bătrîn, un vechi bolșevic, îl denumea semnificativ „palatul verde al revoluției", explicîndu-ne că aceasta nu este de loc o figură de stil, deși nici realitate aievea nu este, și totuși e cu mult mai mult : este expresia unui fapt de conștiință colectivă, la scara generațiilor, care materializează în modesta colibă de cosaș, proporțiile gigantice pe care le-au dobîndit în istoria modernă, reflecțiile geniale ale lui Lenin despre viitorul celei mai mari revoluții ce avea să vină, idei zămislite în lunca Razlivului. De aici, Lenin a condus zi de zi activitatea partidului, lupta clasei muncitoare din Rusia. Aici, în condiții foarte grele, Lenin a scris multe articole și scrisori, necesare justei desfășurări a luptei revoluționare. Aici a pregătit celebra sa lucrare „Statul și revoluția", care avea să stea la temelia construcției primului stat socialist.

Casa din Gorki,

unde Lenin și-a trăit ultimele zile — casă ce a aparținut înainte de revoluție arhitectului moscovit Rheinbot — ne provoacă, în primele clipe, nedumerirea.

Așezarea ei — la poalele unui deal acoperit de livezi — înconjurată de pini seculari oglindiți de apa unui iaz, totul deschizînd parcă peisajul presărat pînă la orizont cu crînguri și ogoare ; apoi înfățișarea ei exterioară și numeroasele ei camere bogat mobilate, totul pare să contrazică imaginea pe care ne-am făcut-o durabil despre Lenin, despre modestia lui în toate. Sînt uimiți mai ales cei ce au fost la Razliv sau la Smolnîi, cei ce știu casa țărănească din satul siberian Susenskoe — unde Lenin a trăit anii celui de-al doilea exil — sau încăperile în care a locuit, la Kremlin — unde totul era de o simplitate lineară, fără nimic de prisos și unde singura „bogăție" erau cărțile...

Dar acest contrast nu ajunge să se închege într-o impresie, căci aflăm repede adevărul.

După atentatul din 1918, sfîșiat de medici să se retragă într-un loc mai potrivit îngrijirii sănătății sale grav zdruncinate, Lenin consimte să trăiască în casa din satul Gorki, numai pentru că acolo exista un telefon, indispensabil pentru legătura cu Moscova și alte centre ale țării, pentru îndeplinirea obligațiilor sale de președinte al primului guvern muncitoresc-țărănesc, pe care le-a îndeplinit pînă la sfîrșitul vieții sale. Telefonul se află și acum acolo, ca piesă de muzeu, cu carcasa și receptorul din lemn și cu o mică manivelă ce trebuia învîrtită pentru a te face auzit de telefonista de la centrala de odinioară din Moscova.

Din prima zi Lenin a dispus ca tot ce se afla acolo să nu sufere nici o schimbare și să se ia măsuri pentru păstrarea lor ca bunuri ale poporului. Din toate încăperile acestei case, Lenin a folosit pentru el doar o cameră mică de la etaj, către care duce o scară interioară. Micile ei ferestre sînt orientate spre nord și rareori sînt străbătute de vreo rază piezișă de soare. Aici totul e simplu, așa cum îi plăcea lui : soba încălzită cu lemne, mobilierul strict necesar, și cărți, multe cărți...

Casa este în întregime un muzeu istoric. În vitrine de sticlă se păstrează manuscrise originale din operele lui, articole, însemnări, scrisori către Comitetul Central, sau către membrii guvernului, bilețele către conducători ai partidului și statului. Și din toate transpare grija lui Lenin pentru rezolvarea justă — în interesul revoluției, al poporului, — a tuturor problemelor din acei ani grei de început, de război, de foamete, de reorganizare a întregii vieți sociale...

Peste tot relicve scumpe, amintiri nemuritoare. Pe un perete, iată un tablou : momentul din anul 1921 cînd Lenin iese de la o adunare a țăranilor din satul Gorki care îl invitaseră pe marele lor consătean să le vorbească despre planul G.O.E.L.R.O.

În sufrageria din aripa de nord a clădirii, o masă amintește de ședința comisiei Comitetului Central, însărcinată cu elaborarea proiectului de rezoluție a Congresului al X-lea al partidului. Pe unul din scaunele acestea a stat el...

Iată și „Pravda" în care a apărut ultimul material al lui Lenin — cuvîntarea la Plenara Sovietului din Moscova, ținută la 20 noiembrie 1922...

Totul aici, ca peste tot unde a trăit Lenin, constituie imaginea bogată, greu de cuprins în cuvinte, a muncii titanice, originale, a aceluia ce s-a dăruit fericirii celorlalți, a tuturora.

Petre CONSTANTINESCU

Obiceiurile, psihologia și diverse trăsături proprii colectivității pe care o reprezintă un mare oraș au interesat deseori pe sociologi sau pe literați. De această dată un cineast — Henryk Kluba — încearcă să-i surprindă pe „Varșovieni" într-un film format din trei povestiri. În imagine doi dintre mulțimea de eroi a filmului.

Michael Crawford și Genevieve Gilles sînt doi dintre interpreții principali ai filmului „Hallo-Good bye" pe care îl realizează pe platourile franceze regizorul hollywoodian de origine română, Jean Negulescu.

ACUM O JUMĂTATE DE VEAC

UN DIRIJOR ROMÂN LA „METROPOLITAN-OPERA" DIN BOSTON

de Viorel COSMA

În septembrie 1918, presa americană aducea ultimul omagiu unui remarcabil șef de orchestră român, dispărut la vîrsta de 44 ani, în plină ascensiune artistică. Înmormîntarea de la Boston s-a transformat într-un veritabil pelerinaj, ziarele locale subliniind prezența a 500 de muzicieni, printre care și Orchestra simfonică ce-i purta numele. Dirijorul român sub a cărui baghetă cîntaseră Enrico Caruso, Leo Slezak, Marie Rappold — se numește Oscar Spirescu.

Fiu al Galaților (născut în 1874), tînărul muzician și-a început educația artistică în orașul natal sub îndrumarea cunoscutului șef de muzică militară, Iosif Ivanovici. Autorul valsului „Valurile Dunării", spre a-și încuraja discipolul, i-a executat cîteva compoziții de salon. Părinții nu păreau încîntați de perspectivele artistice din vremea aceia încît — remarcîndu-i aptitudinile lingvistice (vorbea perfect cinci limbi străine la vîrsta de 17—18 ani), l-au îndreptat către o casă de comerț din Viena.

Scăpat de sub tutelă și în contact cu viața muzicală a marelui oraș austriac, Oscar Spirescu s-a dedicat definitiv muzicii. A înjghebat o orchestră de amatori, a atras în cercul său artistic cîteva personalități muzicale și a început să concerteze. În cei aproape patru ani petrecuți la Viena a înțeles că profesionalismul cere eforturi susținute. Oscar Spirescu nu era omul renunțărilor sau al succeselor imediate și facile. S-a înscris la studii temeinice în capitala Franței. Anunțîndu-i apariția a două romanțe în editura bucureșteană „Constantin Gebauer", revista **Familia** din Oradea preciza (la 25 septembrie 1894) că autorul este „elev al Conservatorului din Paris". Într-adevăr, numele lui Oscar Spirescu figurează printre discipolii lui Massenet, o trainică prietenie legîndu-l pe muzicianul român de colegul Gustav Charpentier, elev al aceluiași maestru.

Cu acest serios bagaj de cunoștințe profesionale, Oscar Spirescu s-a înapoiat în patrie. Era plin de entuziasm și de inițiative. Ziarele și afișele bucureștene ne atestă prezența sa ca pianist acompaniator — în majoritatea recitalurilor de la Ateneul Român și din principalele saloane artistice ale epocii. Cîntăreții Elena Teodorini, Carlotta Feliciani, T. Anestin, Nilda, flautistul Sinigalia etc. i-au solicitat colaborarea. Oscar Spirescu fiind unul din cei mai buni pianiști acompaniatori de la începutul veacului nostru. A cules și a prelucrat folclor lăutăresc, a compus melodii vocale în stil folcloric. Se afirmase ca un avizat creator de romanțe și piese de salon, unele piese intrînd în repertoriul permanent al marilor cîntărețe ce i-au purtat creația pe diferite meridiane ale globului **(Mai am un singur dor,** pe versuri de Mihail Eminescu, **O dorință** pe textul Mathildei Cugler-Poni). O „reprezentație extraordinară", susținută de Ion Băjenaru, Elena Teodorescu, Petre Ghimpețeanu, Cecilia Spirescu — la Teatrul Liric din 1904, l-a impus pe compozitorul Oscar Spirescu în cercurile artistice profesioniste ale vremii.

Meritul de a-i fi înlesnit afirmarea îi revine însă cîntăreței Elena Teodorini care la 22 noiembrie 1899 i-a oferit conducerea spectacolului **Crispino e la comare** de Luigi și Federico Ricci. Publicul de la Teatrul Liric, dar mai ales ansamblul italian care a dat viață matineului „de încercare" al dirijorului român, au descoperit o speranță a baghetei autohtone. Calea afirmării părea deschisă. Am spus „părea", fiindcă talentul îi dădea dreptul să aspire la conducerea unui concert la **Societatea Filarmonică Română,** unica formație simfonică bucureșteană capabilă să-i împlinească preocupările de muzică clasică. Dar zidurile de nepătruns, ridicate în fața consacrării multor tineri talentați, și-au dovedit și de astă dată tăria... stîncii de granit. Spectacolele lirice conduse de Oscar Spirescu (mai ales în reprezentațiile cîntăreței Nuovina) au atras atenția neîntrecutului om de teatru Constantin Grigoriu, care, în 1908, l-a angajat ca director muzical și dirijor al **Companiei române de operetă.**

După trei ani de ucenicie artistică în repertoriul liric, după o încercare pasageră de a fonda o Filarmonică la **Teatrul Majestic,** muzicianul român s-a decis să treacă oceanul. În 1911 a poposit în S.U.A., angajîndu-se ca pianist și dirijor al companiei celebrei dansatoare Isadora Duncan. Turneele prin diferite centre artistice americane de-a lungul a doi ani au sădit încrederea împlinirii primului deziderat : înjghebarea unei formații simfonice de prestigiu, capabilă să interpreteze marele repertoriu clasic. Se apropia primul război mondial. Dragostea de patrie l-a adus din nou în mijlocul celor dragi. Din păcate, Constantin Grigoriu murise (1914), iar furtuna ostilităților militare nu i-a asigurat liniștea înfăptuirilor muzicale. S-a reîntors în S.U.A., răspunzînd invitației lui „Metropolitan Opera" din Boston.

Ultima etapă a vieții lui Oscar Spirescu s-a consumat într-o febrilă activitate de șef de orchestră. A dirijat atît la Boston cît și în alte centre americane și canadiene repertoriul wagnerian, francez și italian. Presa ne relevă succese excepționale, fapt confirmat de hotărîrea de a se înființa o Filarmonică destinată exclusiv dirijorului român. A inclus în programele sale **Poema română** și **Rapsodiile** lui George Enescu, numărîndu-se printre primii săi susținători de peste ocean. Din păcate, chiar în toamna anului fondării orchestrei (1918), Oscar Spirescu a murit. Numele său a trecut în anonimat prea repede, nemeritat de repede. În arta interpretativă românească, Oscar Spirescu a semnat o pagină prestigioasă, fiind poate primul dirijor român ce s-a impus peste ocean.

PRIVIND... „PALATUL MOLIBIERI" DE GHEORGHE PETRAȘCU

Privind Palatul Molibieri expus la Muzeul Zambaccian, mi-am amintit de un episod relatat de fondatorul muzeului. În timpul vizitării unei expoziții a pictorului, Barbu Delavrancea s-a adresat acestuia cu o vizibilă încîntare : „Ce pui tu în casele tale că mă miști de nu le pot uita ?... Mă, le dramatizezi !"

De ce ne captivează imaginea unui palat venețian, așezat pe marginea canalului îngust, peste care se arcuiește grațios un pod de piatră ?

Modelată dintr-o pastă cenușie, un cenușiu nuanțat, luminos, construcția palatului se înscrie între fîșia îngustă de cer albastru pur, transparent și suprafața mai întunecată a piațetei pustii. Verdele strălucitor al draperiilor de la arcadele balconului este singura notă violentă de culoare din întregul tablou. Pictorul ne sugerează o clipă de tihnă și visare din existența Veneției.

La amiază, cînd turiștii se retrag în umbra cafenelelor și a „trattoriilor", vechile palate își retrăiesc amintirile. Zidurile lor patinate de ani și de suflul coroziv al Adriaticii sînt triste. Poate simt în temelii insinuarea perfidă a mării, amenințarea ascunsă în clipocitul nevinovat al valurilor pe scările de marmură.

Palatul Molibieri a devenit în pictura lui Petrașcu un poem ale cărui ritmuri plastice deșteaptă melancolice ecouri : „S-a stins viața falnicei Veneții..."

Sanda MIHAIL

MOARTEA vine cu ochii închiși

de ROY VICKERS

Desen de Rodica PRATO

De vremea cînd a omorît-o pe Miss Wilkinson, Henry Daw era primar la Swallowsbath, un orășel pitoresc din Anglia. Înainte de a comite crima, Daw știa că bănuielile vor cădea inevitabil asupra lui, dar el avea deja toate răspunsurile pregătite. Faptele s-au petrecut conform previziunilor și s-ar spune că totul a mers ca pe roate. Și dacă în cele din urmă el a fost descoperit, aceasta nu s-a datorat unui detectiv extraordinar, înarmat cu un microscop, ci... unei ploi torențiale.

*

Henry Daw avea 30 de ani cînd tatăl său, murind, lăsîndu-i moștenire un cabinet de **solicitor** [1]) la Swallowsbath și un birou la Callowsbath, o localitate situată în apropiere. În ciuda schimbării titularului, clienții au rămas fideli firmei, furnizîndu-i un venit anual perfect onorabil.

Printre clienții cabinetului era și o persoană pe care n-o cunoștea, o anume Miss Agnes Wilkinson, care locuia la Manchester. Această femeie — mai precis această fată bătrînă — a cauzat ruina simpaticului solicitor. Totul a pornit de la o falsă acuzație.

Cabinetul deținea o parte din acțiunile lăsate domnișoarei Wilkinson de către tatăl ei și ele reprezentau un capital destul de important. Pentru că în 1907 veniturile produse de aceste acțiuni au scăzut puțin, ea acuză în mod prostesc cabinetul Daw de furt. Cincisprezece zile mai tîrziu, ea își cerea cele mai umilitoare scuze, și-l ruga pe Henry Daw să accepte din nou gestiunea afacerilor ei.

Ideea de a face speculații cu banii clienților săi nu-i venise niciodată solicitorului. Dar, în momentul în care Miss Wilkinson îi pusese la îndoială integritatea, ea se acoperise de ridicol. Aceasta avea să-i servească drept lecție: în prezent, ar trebui ceva cu totul ieșit din comun ca Agnes Wilkinson să-l plictisească din nou. După ce a întors această idee pe toate fețele timp de doi ani, ea începu să prindă viață. El vîndu acțiunile d-rei Wilkinson pentru o sumă frumușică. Era un „împrumut" de care nu-și avertizase clienta... și grație căruia făcea excelente afaceri.

Apoi, s-a produs ceva neașteptat. Europa a fost aruncată în război. În octombrie 1916, Henry Daw își pierduse întreaga avere personală plus banii d-rei Wilkinson.

El însă nu se lăsă cuprins de disperare căci asemenea lucruri se mai întîmplaseră și altora. În tot acest timp, Miss Agnes Wilkinson continuase să-și primească venitul lunar. El nu s-a alarmat nici chiar cînd a primit o scrisoare de la clienta sa, în care-i anunța că profitînd de trecerea prin această regiune săptămîna viitoare, va veni să-l vadă. Desigur, se-ntîmplă relativ rar ca o fată bătrînă, locuind în Manchester, să treacă în mijlocul toamnei, pe vreme de război, să-l viziteze, pur și simplu.

— Ți-am vorbit vreodată de o anume Miss Agnes Wilkinson ? o întrebă Daw pe șora sa. Va veni în regiunea noastră săptămîna viitoare. Aș dori să-i scrii, pentru a o ruga să locuiască la noi.

— Foarte bine, Henry, răspunse sora lui. Margery Daw era una din acele femei micuțe și șterse, care-și petrecea cea mai mare parte a timpului vizitînd pe cei săraci. La moartea tatălui lor, ea a acceptat imediat propunerea lui Henry de a avea grijă de casă, și combinația părea să fie excelentă. În general, pînă de curînd ea fusese fericită. Dar apropierea încercării care-i aștepta o făcea să fie, inconștient, foarte nervoasă.

— N-ar fi rău, i-a spus Henry, să o flatezi puțin pe Miss Wilkinson. De fapt, mă gîndeso foarte serios să-i cer mîna. Evident, nu e vorba de o poveste romantică. Ea este mai în vîrstă decît mine, și, sărăcuța, nu e deloc frumoasă. Ar fi o căsătorie de conveniență, ca atîtea altele.

Intenția lui era, de fapt, de a-i face propunerea în cazul în care Miss Wilkinson ar fi prins ceva de veste.

Cît despre bătrîna domnișoară, acceptă invitația cu plăcere, dar pentru o singură noapte: ea trebuia să plece apoi la Londra.

— Fratele meu, declară d-ra Wilkinson la dejun, este de părere că acum, pe timp de război, ar fi mai prudent să-mi vînd toate acțiunile și să-i încredințez lui banii. Ce părere aveți, d-le Daw ?

— Cred că este o idee excelentă, spuse Henry Daw, care înțelesese că orice opoziție era în van. Înclinația lui pentru risc îl adusese în situația aceasta : trebuia să rișt și mai mult pentru a ieși din ea.

După dejun, Daw propuse o mică plimbare la Swallowsbath. D-ra Daw nu i-a însoțit. Ei părăsiră casa împreună și se întoarseră pe micul drum vicinal care urca spre șoseaua națională. Henry Daw era într-o dispoziție excelentă. El pălăvrăgi și rise cu invitata sa, părînd să nu fie deloc influențat de alura ei demodată. Ea purta un mantou negru, o fustă care cobora pînă la pămînt și niște ghete mari, deformate. Fața ei fără expresie se ascundea în spatele unei voalete care nu mai era de mult la modă. Formau o pereche ciudată, care atrăgea atenția.

În acest timp, Daw se gîndea: o cerere în căsătorie nu ar fi salvat deloc situația, ci i-ar fi complicat-o, cu atît mai mult acum, cînd era primar. Singura lui salvare era asasinatul. În cîteva minute el era ferm hotărît.

Criminologi celebri au pretins că el a avut noroc, că evenimentele s-au desfășurat în favoarea lui. Adevărul este că a făcut uz cu prîcepere de toate atuurile, pe care le-a folosit întocmai ca un om atacat prin surprindere, care-și face o armă din orice îi cade în mînă. El a folosit casa sa, obiectele pe care i le cunoștea, biroul, ghetele d-rei Wilkinson, mantoul și chiar și voaleta !

Plimbarea n-a fost lipsită de incidente. Un camion ar fi strivit-o pe Miss Wilkinson la o cotitură, dacă Henry Daw n-ar fi sărit plin de curaj în ajutorul ei. S-a insistat mult asupra acestui fapt pentru a ilustra psihologia ciudată a asasinului. De fapt, psihologia nu era deloc amestecată în această întîmplare. Dacă Miss Wilkinson ar fi fost omorîtă, și s-ar fi știut cine este victima, testamentul ei, prin care lăsa toate bunurile sale fratelui ei, l-ar fi expediat pe Daw fără întîrziere la închisoare. Pentru Daw, important era ca Miss Wilkinson să fie moartă... fără să se știe cu precizie acest lucru.

Pe drumul de întoarcere, el s-a oprit la un tip care închiria automobile, la marginea orașului și adresîndu-i-se, el explică :

— George, această doamnă, care stă la mine — el arătă spre Miss Wilkinson, voalată — trebuie să ajungă la Londra foarte devreme. Ea va pleca la 6.15. Trimite deci un automobil închis la mine la ora șase fără un sfert. Condu-o apoi la gară, te rog.

Ajuns acasă, Daw nu-și pierdu vremea degeaba : la marginea cîmpului său se afla o solidă placă de ardezie, destul de voluminoasă.

În timp ce Miss Wilkinson își lua ceaiul cu sora sa, Daw, înarmat cu un cric și o rangă a ridicat placa, pînă în poziția verticală ; a sprijinit-o de un pom. Apoi, în locul unde stătuse a săpat o groapă destul de adîncă, asemănătoare unui mormînt.

Nu se temea că va fi văzut în timp ce săpa, pentru că locul era destul de ferit de privirile curioșilor. La căderea nopții, el reintră în casă pentru a se ocupa de invitata sa. La ora zece, după cîteva nevinovate partide de cărți, Miss Wilkinson și-a manifestat dorința de a se retrage. Rugă, de asemenea, să i se aducă în cameră cele trebuincioase scrisului pentru că voia să facă cîteva scrisori înainte de a se culca. Henry Daw îi aduse cele necesare, apoi se retrase.

Puțin înainte de miezul nopții, el se îndreptă spre camera domnișoarei Wilkinson. Aceasta, după cum se știe, era cufundată în corespondență, și nu i-a băgat prezența, pînă în momentul în care el se apropiase de ea, pe la spate. El avea intenția s-o sufoce cu ajutorul unei bucăți de cauciuc, dar s-a repezit atît de brutal, încît a rănit-o la ceafă.

Apoi a ieșit, închizînd ușa după el, și a rămas nemișcat pe coridor timp de cel puțin cinci minute, trăgînd cu urechea. Se temea ca sora lui să nu fi auzit ceva și se pregătea să-i dea explicații. Dar în casă domnea liniștea cea mai desăvîrșită ; putea deci să-și continue treburile.

Înainte de a se apuca să scrie, Miss Wilkinson își scosese veșmintele, folosind mantoul ca rochie de cameră peste cămașa de noapte. El îi scoase mantoul și transportă corpul pînă la mormîntul pregătit dinainte. Aici, el îl acoperi cu pămînt, și lăsă să cadă placa de ardezie pe locul ei inițial. Rămăsese pămînt, pe care-l împrăștie cu grijă cu ajutorul greblei. La ora patru terminase cu totul. Se întoarse pe furiș acasă, se spălă cu grijă, apoi se urcă în pat.

După ce rămase întins vreo jumătate de oră, se ridică. Petrecu o altă jumătate de oră în patul pe care Miss Wilkinson nu-l atinsese. Era ora cinci și un sfert. După o jumătate de oră, mașina comandată ieri, o va aștepta pe Miss Wilkinson, pentru a o duce la gară.

Ghetele domnișoarei Wilkinson îi erau bune. Rochia lungă acoperea veșmintele bărbătești ale lui Henry, pe care și le păstrase pe dedesubt. Își puse apoi pălăria și voaleta.

Așeză restul de lucruri aparținînd defunctei Miss Wilkinson într-un sertar, și expedie mai tîrziu scrisorile, căci nu puteau conține vreun amănunt care l-ar fi putut trăda.

Pe masa din vestibul lăsă un bilet sorei sale, anunțînd-o că Miss Wilkinson a hotărît să se întoarcă la Londra cu primul tren și că el o va conduce pînă la Callowsbath.

Se îndreptă apoi spre mașină și șoferul îl luă drept Miss Wilkinson. Îl conduse pînă la gară. Aici se urcă în tren, și cînd trenul porni, el se duse la toaletă de unde apăru sub înfățișarea sa normală. Veșmintele domnișoarei Wilkinson le puse într-un coș. La Mertow, un fermier, client al solicitorului se urcă într-un compartiment al vagonului în care se găsea H. Daw. Acesta, făcu în așa fel ca să fie văzut, și apoi i se confesă că trebuie să conducă o clientă în vîrstă, care se găsea în alt compartiment. Cînd trenul ajunse în Callowsbath, el deja dăduse o consultație juridică clientului său, de care era sigur că acesta își va aduce aminte.

(Va urma)

[1]) Solicitor este în Marea Britanie o persoană cu funcții asemănătoare unui notar. El este un consilier legal, care-și poate asista clientul în cazul unui proces sau îi poate administra bunurile în cazul în care clientul dorește acest lucru.

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

RONDELURI

de

Cicerone Theodorescu

NEGUSTORI CU-ARIDICATA

Negustori cu-aridicata
De sluțenii și-aschimòdii,
Tîlcuri negre-ți cată-n zodii
Zăpăcindu-ți judecata.

Nu-i o undiță, năvod-ii
Sfîntul lor belșug de-a gata :
Negustori cu-aridicata
De sluțenii și-aschimòdii !

Știu o limbă, deșucheata,
Numa-n bobote și-n dodii —
Dar ce limpede-și cer plata
Arguțind c-ar vinde rodii,

Negustori cu-aridicata...

Desene de Tia PELTZ

MICHEL SIMON va interpreta rolul bunicului lucid și agresiv din „Cuibul de vipere" pe care Jean-Claude Chambon îl va turna după romanul lui François Mauriac.

●

JACQUES PERRIN a inițiat realizarea unui film documentar intitulat „Războiul din Algeria". La realizarea lui vor fi folosite într-o mare proporție reportajele filmate în perioada războiului.

●

ÎN CURSUL acestei veri, regizorul Franco Rossi va turna „Eneida", care va avea șase episoade. Principalii interpreți n-au fost încă desemnați deși se pomenesc numele lui Bekim Fehmiu și Irene Pappas.

ECOURI

PATRU dintre cei mai mari regizori japonezi, Kurosawa, Ichikawa, Kinoshita și Kobajashi au decis să creeze o societate de producție avînd ca scop promovarea operelor realizate de tineri regizori și reacția față de proliferarea filmelor erotice.

●

REGIZORUL John Huston va deveni actor în filmul „S.O.B." pe care îl regizează actorul Burt Lancaster.

●

ÎN FRUNTEA unei distribuții strălucite, Burt Lancaster, Dean Martin, Jean Seberg, Jacqueline Bisset trăiesc o aventură aeriană plină de suspens în filmul „Aeroport" de George Seaton, după un roman de Arthur Hayley.

Un patetic roman epistolar :

SCRISORILE HARIETEI EMINESCU

de Petru VINTILĂ

La 15 ianuarie a.c. s-au împlinit 120 de ani de la nașterea lui Mihai Eminescu. Găsim potrivit a spune cîteva cuvinte despre sora poetului și despre un medic din Botoșani, aproape necunoscut, în îngrijirea căruia Eminescu a stat în anii 1887 și 1888. Într-una din scrisorile sale, Eminescu spunea despre Harieta :

„Mai am o soră, un geniu în felul ei, cu o memorie ca a lui Napoleon I și c-o înțelepciune naturală cum rar se află"... scria Eminescu despre Harieta într-una din scrisorile sale. Sora poetului, după propria sa expresie îndurerată, era „pe jumătate moartă, căci e lovită de apoplexie". Poate din cauza asta, scrisorile sale către Harieta sînt de fiecare dată un model de gingășie fraternă **(„Am auzit că tu dorești ceva, și că nu spui nimănui ceea ce dorești. Acum te-ntreb : nici mie nu ? Te rog să-mi scrii ca să știu cel puțin eu, — închide scrisoarea frumușel și mi-o trimite fără s-o știe nimenea — vom vedea atunci ce lucru mare e. Te sărut Haritiță de o mie ori, te rog să-mi răspunzi la ce te-ntreb și rămîn al tău frate. MIHAIU")**

Ființă de o rară sensibilitate și fragilă ca o porcelană, Harieta avea, ca toți bolnavii cronici, vocația stoică a suferinței și a caritații maxime, pînă la uitarea de sine, dar și orgoliul devotiunii („...Sincer vă scriu că și căutare ce are, nu cred că există nici într-un institut din lume"). Acest orgoliu copilăresc n-o face să ignore rolul ei cu totul modest („Pe lîngă Mihai mă voi trece și eu ca marfa cea rea în iarmaroc"), sau precaritatea culturii ei filologice („Cînd cetește ce scriu eu, apoi sute de greșeli îmi găsește, însă eu nu mă prea supăr, căci știu bine că ori ce lucru trebuie să-l înveți, pe cînd eu singura carte ce am învățat e abecedarul. Cît am învățat, atîta știu").

Pragmatismul Harietei derivă din școala vieții, ea lasă „filosofia de o parte, că nu-i de samă" ; descriindu-se, spune „să mă vezi cum am slăbit parcă-s Sfinta Vinere din poveste" și imploră în sfîrșitul unei scrisori **„să mă numești țață cînd îmi vei scrie".**

Corespondența ei cu Cornelia Emilian constituie un jurnal de observații clinice și psihologice. În scrisorile ei pătrund numeroase ecouri din societatea orașului și panica ei este una din cele mai tragice care au străbătut vreodată corespondența legată de domeniul literar românesc, de însăși istoria literaturii noastre. Este în scrisul ei ceva din înțelepciunea și oralitatea prozei lui Ion Creangă și ceva din sfințenia lui Francis d'Asissi **(„să nu crezi, scumpă mamă, că am părăsit patul său îl pot părăsi, vă scriu pe brațe").** Scrisorile ei sînt cel mai patetic roman epistolar din literatura noastră. Soarta a ținut ca tot ea să-l adăpostească și să-l îngrijească și pe Miron Pompiliu, prietenul fratelui ei. Soarta a ținut, în sfîrșit, ca această ființă fragilă și delicată să moară la cîteva luni după fratele ei.

Scrisorile Harietei către Cornelia Emilian, care se pusese la Iași în fruntea acțiunii de colectarea banilor pentru sprijinirea lui Eminescu, vorbesc în numeroase rînduri despre doctorul Isac, ce-l îngrijea pe poet în anii 1887 și 1888 la Botoșani Iorga spune despre el că făcea parte din categoria doctorilor „fără arginți", care înțelegeau să facă apostolat. Oricum, era un om umblat, cu solide studii de specialitate la Viena și la Würzburg, în Bavaria. S-a născut în 1827 la Lemberg. În 1851 se stabilì la Herța, fără a și fi terminat studiile, deoarece era numai ajutor de chirurg. În 1854 își continuă și își desăvîrșì studiile la Würzburg, revenind în anul 1858 la Iași. În 1861 era medic la spitalul Sf. Spiridon din Botoșani, apoi medic primar al orașului, însă abia în 1885 reușea să capete cetățenia română. A murit în 1907, fără să lase în urma sa altă avere decît o căsuță modestă. Date despre el, inclusiv o fotografie, se găsesc într-o broșură foarte puțin cunoscută, apărută la Botoșani în anul 1929 (Din trecutul Botoșanilor — Figuri dispărute).

Eminescu, din nou foarte bolnav, era transportat în primăvara anului 1887 în casa ce-o locuia Harieta : **„Aseară s-au decis doctorii a-l transporta pe Mihai earăși la mine, văzînd că numai ieu pot să-l fac să ieie doctorii ori să mănînce ceva... Doctorii mă asigură, de două ori pe zi mă vizitează, spesele sînt numai trăsura care este birjă, că în cîte-va zile, are să-și vie cu totul în sine...".**

În altă scrisoare (din 23/5 iunie 1887) Harieta scria : **„Cred și sunt convinsă că Doctorul Isac are să-l vindece. Poate veți zice de ce nu l-am chemat decît în timpul din urmă, iată de ce : El este bolnav de inimă, bătrîn și s-au abzis cu totul de a face vizite, la nimeni. Văzînd că eu am căzut bolnavă, cunoscînd adevărata mea durere ce o port fără nici un ajutor, l-a mișcat moralmente așa de tare, că s-au hotărît a-l căta el singur, la care bine-facere ce manifestează în fiecare zi, pot zice pozitiv, că azi de este Mihai în viață, numai lui Isac o datorește și ne va rămînea lui Mihai și mie, în tot restul vieței ca ceva sfînt numele lui. „ Cheltuielile se urcă la două-zeci franci și două-zeci și cinci bani pe zi, fără să plătească lui generosul și nobilul Isac, de cît numai birja, că ei nu ține trăsură... Isac a zis că dă garanție de sănătate lui Eminescu. A doua zi s-au și publicat în „Curierul de Botoșani" că veteranul doctor Isac a luat în cură pe Eminescu"...**

În iulie 1887, cînd Eminescu a fost trimis a doua oară la Viena, Harieta notează : **„Eu de la gară m-am dus direct la Isac, mi s-a spus că doarme. La cinci ore a venit la mine. Cea mai mare bucurie am citit pe fizionomia sa... Doctorul Isac a plecat azi la Viena. Mi-a promis că, cum va ajunge, mi-a scrie cu care doctor l-a consultat și ce rezultat a luat. El pe toți profesorii specialiști îi cunoaste personal...".** În octombrie același an, Eminescu se afla din nou la Botoșani, reintrînd în tratamentul doctorului Isac. Harieta scria Corneliei Emilian în ziua de 28/11 octombrie : **„Spune Isac că de cînd e el doctor n-a șindit la un pacient așa de mult ca la Mihai..."**

Deseori, bătrînul medic îl însoțea pe poet în scurte și întremătoare plimbări prin oraș, cînd era vreme frumoasă „fără noroaie pe ulițe", dar mai ales pentru a-l proteja de întîlnirile cu „bonjuriștii" localnici care-l atrăgeau pe bolnav prin circiumi. La stăruința aceluiași medic, actorii Vlădicescu, sosiți la Botoșani în turneu, dădură un spectacol în folosul poetului. Isac purta corespondență în limba franceză și germană cu Titu Maiorescu, ținîndu-l la curent cu starea bolnavului și, dacă e să dăm crezare relatărilor din scrisorile Harietei, intenționa chiar să scrie un studiu științific privind boala poetului.

Iată doi oameni care ne fac să înțelegem mai bine portretul Luceafărului ivit cu 120 de ani în urmă pe cerul literaturii noastre.

Încă un cîntăreț pe genericul unui film : Roy Black în „Mereu mai rău cu timpanistul" regizat de Harald Voik, pe un scenariu de August Rieger. Muzica : Claudius Alzner.

Meridiane literare

● Criticul francez R.M. Albérès, cunoscut publicului nostru îndeosebi prin traducerea lucrării sale despre romanul modern, este prezent din nou în vitrinele librăriilor din țara sa cu cartea „Romanul de azi, 1960—1970". Recenzîndu-i volumul, academicianul Pierre-Henri Simon, după ce subscrie unor concluzii ale autorului privind diversitatea acestui gen în peisajul literar francez contemporan, afirmă că viitorul romanului trebuie privit cu încredere din două motive : pentru reintoarcerea, într-o seamă de opere, la scrisul îngrijit, elegant, sau cum se exprimă criticul „regăsirea gustului de a scrie bine" și pentru afirmarea unui „clasicism modern, autentic prin perspectiva sa asupra lucrurilor, tainic prin sensurile lumii sale interioare, subtil, s'ăpînit, ironic și concis, în care limba franceză se vădește încă inepuizabilă în virtualități".

● Cel de-al doilea Festival internațional al cărții, care va avea loc la Nisa între 26 mai și 1 iunie, este conceput, spre deosebire de manifestarea similară de la Franckfurt pe Main, nu atît ca un tîrg al cărții cît ca o tribună ale cărei principale forme de activitate vor fi conferințele, mesele rotunde, simpozioanele.

● Cel mai recent roman al cunoscutului scriitor guatemalez Miguel Angel Asturias, laureat al premiului Nobel pentru literatură, a apărut la Editura Losada din Buenos-Aires. Cartea care se intitulează „Maladron" a cunoscut un uluitor succes de librărie : întreaga ediție s-a epuizat în cincisprezece zile. Romanul are ca temă înfruntarea dintre spanioli și indieni în momentul venirii în America Latină a celor dintîi.

ÎNTRE 26 iunie și 7 iulie în Berlinul occidental se va desfășura un festival internațional de film. Au fost trimise invitații în peste 50 de țări. În cadrul festivalului va fi programată o săptămînă a tinerei cinematografii consacrată Americii Latine și prezentarea a zece filme care au obținut premiul „Ursul de aur".

●

Paolo Gozlino, Benyamin Lev și Stefania Pecce sînt interpreții principali ai filmului „Interogatoriul" pe care l-a terminat de curînd regizorul italian Vittorio De Sisti.

BREVIAR EDITORIAL

● La Editura științifică se află sub tipar volumul „Istoria poporului român". Lucrarea, elaborată de un grup de specialiști, sub îndrumarea acad. Andrei Oțetea, își propune să devină un instrument de informare la îndemîna publicului larg, constituind implicit un mijloc de educație patriotică.

● Tot la Editura științifică a apărut volumul „Ce este filosofia ?", consacrat unei probleme îndelung dezbătute în literatura de specialitate care nu și-a pierdut interesul pînă în zilele noastre. Lucrarea însumează un număr de 12 studii axate pe tema statutului de știință a filosofiei, datorate unor cunoscuți oameni de știință români.

● Spicuim din lucrările programate să apară în cursul lunii aprilie la Editura Mihai Eminescu. Mai întîi, cîteva cărți de proză : „Dincolo", roman de Corneliu Ștefanache, „Întoarcerea argonauților", schițe umoristice de Nicolae Tăutu, „Nopți la Ada-Kaleh", micro-roman și două nuvele de Romulus Dianu, „Vipera moare la asfințit", roman de Ion Dorin „Singuri trompeții erau calmi", povestiri de Iordan Lucaci, „Hangița Tudora"", nuvele de Al. Ștefanopol, „Exerciții", nuvele și povestiri de Eugen Bălan, „Serenada zădarnică", roman de Maria Ghiolu, „Denisa", roman de Ion Topolog, „Sînt dator cu o durere", povestiri de I. M. Almăjan, „Nopți de vară", povestire de Ion Cojan, „Eres", microroman de George Anca, „Traista cu umbre", povestiri de Vera Hudici : „Echivalențe", nuvele și schițe de Marin Mavru, „Zeul cu pistrui", roman de M. Stoicescu. Volume de versuri vor publica în aceeași editură Veronica Porumbacu, George Dan, Ioana Diaconescu.

● Constituind în ultima vreme obiect de repetată exegeză, volumul „Întîmplări în irealitatea imediată", „Inimi cicatrizate", cuprinzînd romanele apărute inițial în anii interbelici ale lui M. Blecher, se află sub tipar la Editura „Minerva".

FILME PENTRU TOȚI PE MICUL ECRAN

Păstrînd zile constante în programul său și ore aproape precise, televiziunea se străduiește să satisfacă gusturile spectatorilor săi. Astfel, cinefililor, le vor fi prezentate în curînd două pelicule, cea dintîi deja cunoscută : „I. Vitelloni", unul dintre primele filme ale regizorului italian Federico Fellini (1953), avîndu-i în distribuție pe Franco Interleghi, Franco Fabrizzi, Alberto Sordi, Leonora Ruffo ; cea de a doua se recomandă prin „premiul național pentru cel mai bun film spaniol" din anul 1962 și este regizat de Vicente Escriva. Această „Dulcinee" a sa îl va căuta pe Don Quichotte, însoțită de același nelipsit Sancho Panza — o alegorie despre Spania contemporană, interpretată de Milly Berkins și Folco Lully. După Orson Welles, este rîndul lui Fellini și al lui Eisenstein să fie surprinși în portrete cinematografice. Fără să intenționeze o cuprindere completă a personalității interpretative a lui Eroll Flyn, „Telecinemateca" îl aduce pe micul ecran în două dintre cele mai cunoscute întruchipări : după „Captain Blood" vizionat în această săptămînă, „Corsarul".

Filmele de duminică seara se autoprezintă telespectatorilor înarmate cu trei stele (stabilite după niște criterii, uneori, discutabile). Dintre cele anunțate, cel mai interesant este filmul regizorului ungur Zoltan Fabri „Călușeii", turnat în 1955 cu Marika Töröcsik, Bela Barsa și Adam Szirtes în rolurile principale. „Rebecca" ecranizare cu Lawrence Olivier și Joan Fontaine, se adaugă suitei duminicale.

Alte ecranizări, datorate însă televiziunii britanice, vor fi prezentate în serial : „Casa Budden-brock" după **Thomas Mann** și „Portretul unei doamne" după **Henry James.** Dintre filmele realizate special pentru micul ecran, se cere amintită o versiune modernă a mitului antic despre „Antigona", purtînd semnătura regizorului cehoslovac **Pavel Hobl.**

O întîlnire de două ore cu Michèle Morgan și Henri Vidal ne prilejuiește creația lui Henri Decoin „De ce vii atît de tîrziu", film în care partitura muzicală este semnată de Charles Aznavour. Integral muzicală este pelicula lui Walter Lang „Tu ești totul pentru mine", care încearcă să lanseze un copil-vedetă.

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 19 APRILIE

PROGRAMUL I. 8.15 Teleșcoală. 8.45 Matineu duminical pentru copii și școlari. 10.15 Ora satului. 11,20 Concert simfonic. Festival Beethoven. 200 de ani de la nașterea compozitorului. 12,00 De strajă patriei 12,35 Emisiune în limba maghiară. 15.00 Fotbal — juniori : România — U.R.S.S. (preliminariile turneului U.E.F.A.). 16.45 Raid — Universitatea Craiova (divizia A). 18.30 Film serial : Oliver Twist (V). 19,00 Telejurnal. 19.20 Noutăți cinematografice. 19.45 Festivalul național al artei studențești. Aspecte de la Festivalul și colocviul național de folclor. Transmisiune de la Cluj. 20.15 Medic în Africa — un reportaj senzațional. 20.30 E primăvară în... aprilie ! Emisiune de varietăți. 22.15 Telejurnal. 22.30 Telesport.

PROGRAMUL II. 20.00 Filme documentare. 20,25 Trei soliști — trei recitaluri. 21,25 Roman foileton. Război și pace. Reluarea episoadelor V și VI.

LUNI 20 APRILIE

18.00 Însemnări pe marginea dezbaterilor din cadrul colocviului național studențesc. 18.30 Actualitatea culturală. 18.45 Cîntă corul Liceului „Mihai Viteazul" din București. 19.00 Telejurnal. 19.20 Moment muzical. 19.30 Actualitatea economică. 19.55 Reflector. 20.15 Roman foileton : Portretul unei doamne. Ecranizare realizată de regizorul James Cellan Jones după romanul cu același titlu al scriitorului Henry James. 21.05 Steaua fără nume. 22.05 Agenda politică. 22.15 Telejurnal. 22.30 Scena.

MARȚI 21 APRILIE

18.00 Lumea copiilor. 18.30 Ancheta economică, Raid-anchetă privind calitatea unor produse de larg consum. 19.00 Telejurnal. 19.20 La volan. 19.35 Ce știm și ce nu știm despre om ? 20.00 Reflector. 20.10 Seară de teatru TV : „Torente" de Al. Stein. 21.55 Telejurnal. 22.10 Intermezzo muzical. 22.20 Telegiob, Japonia. Megalopolis (I) 22.45 Medalion: Dinu Lipatti.

MIERCURI 22 APRILIE

18.00 Din tată în fiu. Emisiune pentru tineret. 18.40 Actualitatea muzicală. 19.00 Telejurnal. 19.30 Legumicultura. Din experiența plantării legumelor în solarii. 19.45 Omagiu lui Lenin — emisiune literar-muzicală. 20.20 Sînt inginer constructor — film. Scenariul și regia : Gheorghe Vitanidis. 20.50 Telecinemateca : Roma, oraș deschis — în regia lui Roberto Rossellini. 22.30 Telejurnal. 22.45 Serenade și cantonete. Emisiune muzical-coregrafică.

JOI 23 APRILIE

PROGRAMUL I. 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.05 Film serial : Oliver Twist (VII). 18.35 Mult e dulce și frumoasă. 19.00 Telejurnal. 19.20 Fotbal — juniori : România — Polonia (secvențe din preliminariile U.E.F.A.) 19.35 Actualitatea în economie. 19.45 Avanpremiera. 20.00 Stagiune lirică TV : Turandot — operă în trei acte de Giacomo Puccini. 21.45 Prim plan. Artistul emerit Fory Etterle 22.15 Telejurnal. 22.30 — 30 de minute de rîs cu Jerry Lewis

PROGRAMUL II. 20.00 Film artistic: „Drumuri". Producție a studiourilor din R. P. Bulgaria. 21.20 Lirică românească. 21.45 Microavanpremiera. 21.50 Film serial : Războiul. Reluarea episodului : Hotelul „Bine ați venit".

VINERI 24 APRILIE

17.00 Teleșcoală. 18.00 Lumea copiilor prezintă „Vin năzdrăvanii". 18.20 Contractul în acțiune. 18.35 „Cine joacă pierdută" — cîntece și dansuri populare. 19.00 Telejurnal. 19.20 Mai aveți o întrebare ? Soluțiile energetice ale secolului XX. 20.20 Film artistic : Vii și morți (III). 22.20 Telejurnal. 22.30 Cadran

SÎMBĂTĂ 25 APRILIE

PROGRAMUL I. 17.00 Emisiune în limba germană. 18.05 Bună seara, fete, bună seara, băieți ! 19.00 Telejurnal. 19.20 Festivalul național al artei studențești. Aspecte de la Festivalul formațiilor corale și instrumentale. 19.40 Reflector. 19.50 Tele-enciclopedia. 20.45 Microavanpremiera. 20.50 Film serial : Războiul. O cutie electronică. 21.40 Sîmbătă seara între prieteni. Emisiune de varietăți. 22.35 Telejurnal. Telesport. 23.00 Romante.

PROGRAMUL II. 20.45 Mozaic cinematografic. 21.45 Seara melomanului. Muzică de Johann Christian Bach și Gaspar Cassado. 22.15 Actualități literare. 22.25 Film serial : Riul întunecat. (Episodul I).

— Care este părerea dv. despre circuitul muzicii românești în contextul internațional ?

— *Este o întrebare pe care o aud mereu. Răspund cu un semn de exclamare. Executarea lucrărilor românești în străinătate devine tot mai mult un fapt curent, o stare normală. Să nu despărțim muzica „pentru acasă" de aceea pentru „străinătate". Muzica o facem pentru noi. Bună fiind, ea trebuie să fie bună în tot locul, deci și acasă și în alte părți ale lumii. Din cînd în cînd, străinătatea corectează părerile celor de acasă, după cum și noi cei de acasă putem corecta părerile străinătății.*

— Se vorbește despre o criză a operei pe plan mondial. Ce credeți despre aceasta ?

— *Nu cred că există o criză a operei mult diferită decît oricînd în istorie. Opera a fost întotdeauna un gen în criză, atacat de unii pentru prea multă muzică, de alții pentru prea mult teatru. S-au simțit bine în operă epocile care au crezut în convenție și au creat-o. Astăzi, criza ar consta din așteptarea a ceva nou și valoros, corespunzător cu epoca noastră, deci cu șanse de perenitate. De altfel, s-au scris lucrări noi, foarte interesante ; există, de asemenea, bune teatre de operă cu excelenți animatori, regizori, cîntăreți, orchestre. Există și un sistem nou de distribuție în operă cu echipe formate din cei mai buni cîntăreți care, de pe o zi pe alta, se deplasează în locuri depărtate cu ajutorul avioanelor moderne. Există și teatre sărace, greoaie, proaste, neinspirate.*

— De ce nu compuneți operă ?

— *Nu știu de ce nu compun. Dar poate că voi compune.*

— Ce credeți despre mijloacele electroacustice ca elemente de limbaj muzical ?

— *Noile mijloace electroacustice sînt feerice și au*

O NOUĂ FORMĂ DE CONCERT

Convorbire cu compozitorul ANATOL VIERU

enorme posibilități. Mi se pare că realizările sînt încă modeste nu numai fiindcă sînt începuturi, ci mai ales în raport cu virtualitățile acestui bogat cernoziom. E adevărat că s-au și ivit ticurile care nivelează și aruncă repede în desuetudine multe lucrări. Dar ceea ce este mai important : posibilitățile și necesitatea sînt formidabile.

— Ce compuneți în momentul de față ?

— *Nu spun niciodată ce compun în momentul de față ; deseori, nu știu nici eu (mă iau prin surprindere).*

— Ce ne puteți spune despre concertul dv. de pe data de 20 aprilie ?

— *Mobilul concertului este înainte de toate bucuria de a face muzică. Cred că mobilul tuturor muzicienilor, compozitorilor sau interpreților (care iubesc muzica...) este același, fiecare aducînd substanța ce-i este proprie. În concertul de la 20 aprilie, intenția este de a echilibra și întrepătrunde compoziția cu interpretarea. Duete de acum 400 de ani ale lui Orlandus Lassus vor fi cîntate într-o orchestrație concepută 400 de ani mai tîrziu. De asemenea, va figura o lucrare a marelui compozitor Charles Ives : „Întrebare fără răspuns", scrisă în 1908. Această piesă mi se pare foarte actuală prin problematica ei muzicală. Cuartetul pentru clarinet, corn, percutionist și balerină, pe care l-am compus acum cîțiva ani, va primi un răspuns coregrafic al extraordinarei artiste care este Myriam Răducanu. Tot ea îmi răspunde în „Rezonanțe Bacovia" din 1963. Aceste două piese precum și „Orologii", o primă audiție cu care se încheie programul, aduc pe scenă coregrafia. Precum vedeți, concertul are și un pronunțat caracter de spectacol. Mă bucur de colaborarea unor elemente interpretative valoroase : nu vreau să menționez pe unii dintre ei, fiindcă ar fi nedrept să-i uit pe ceilalți. „Orologii", piesa cu care închei programul, are și un caracter recapitulativ al întregului concert. Spuiesc, de asemenea, în textul ce însoțește „Orologiile" fragmente dintr-o carte de Mc. Luhan, considerații despre timp, orologii și civilizația contemporană.*

— Ce proiecte de viitor aveți ?

— *Nu am proiecte ci numai unele imagini despre viitor.*

Ianca STAICOVICI

Angela Buciu — o talentată interpretă a cîntecului popular

ANGELA BUCIU, încă de la vîrsta de 17 ani, a dus, pînă departe în lume, faima cîntecului popular românesc. Laureată a Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților de la Sofia, ea a făcut numeroase turnee în străinătate : U.R.S.S., R F a Germaniei, R. P. Bulgaria, R. P. Polonă, R. S. Cehoslovacă și R. P Ungară.

A fost invitată pentru imprimări de către o casă de discuri din Franța, de asemenea, i s-au oferit contracte în Spania și Filipine.

Primele înregistrări le-a făcut în ianuarie 1964. La Radio București are 25 de imprimări și vreo 20 la Cluj. Are trei discuri imprimate la „Electrecord" și este decorată cu ordinul „Meritul cultural". Face parte din Ansamblul de cîntece și jocuri din Baia Mare, încă din 1960 la început în calitate de coristă, iar după un an, promovată ca solistă vocală de muzică populară. În șirul activității ei rodnice la cei 28 de ani pe care îi are, se înscriu turneele pe care le face la sate și orașe, stațiuni balneo-climaterice, aparițiile ei pe scenele cluburilor, acompaniată de orchestre populare ale diferitelor filarmonici din țară. A participat la numeroase emisiuni la Televiziune și la realizarea unor filme de televiziune cît și documentare de artă populară la Studioul „Alexandru Sahia".

Ion COȚOI

TEATRUL SATIRIC-MUZICAL „C. TANASE"

prezintă la Sala Savoy la ora 19,30 — premiera super-revistei

LA GRĂDINA CĂRĂBUȘ

2 acte de Nicușor Constantinescu, Nicolae Dinescu și H. Mălineanu

cu :

HORIA CĂCIULESCU — DOINA BADEA — NICU CONSTANTIN — AL. LULESCU — LUIGI IONESCU — ANCA AGEMOLU

CORNELIA TEODOSIU — LUCICA RIPEANU — NICOLAE DINICĂ — LELIA COLUMB — MARIAN HOIDAN — DAN IVĂNESCU — DODU IONESCU — ADRIAN IONESCU și CRISTINA STAMATE

Doina și Cornel Patrichi

Cuplul comic-fantezist ANTON și ROMICA

Soliștii baletului : Marica Negrea, Tudose Martinică, Viorica Chiș, Sandy Pătrașcu

Decoruri : PUIU GANEA — Coregrafia : ADRIANA DUMITRESCU — Costume : ION CLAPAN

Conducerea muzicală : H. MALINEANU și CORNEL POPESCU

Regia artistică : NICOLAE DINESCU

MODA VARA '70

Ce vom purta în vara aceasta? Rochii tăiate în talie, fuste cloș, ușor încrețite sau în cute late, adînci, mîneci strîmte sus, bufante spre mînușă, garnituri fagure, în talie, manșete sau platcă, gulere lungi rotunjite la capăt, decolteuri adînci, puțin rotunjite, eșarfe lungi la gît sau în talie.

1) Rochie din mătase naturală tăiată în talie. Fusta cade cloș pînă deasupra genunchiului iar mîneca crontă din bie, strîmtă sus, se lărgește spre manșetă care se prinde în butoni mici și deși. O eșarfă din același material sau într-o culoare contrastantă poate fi pusă în talie sau la gît.

2) Bluză albă din mătase naturală sau din șantung cu platcă în fagure, cu mîneca largă spre manșetă și revere foarte lungi, rotunjite la capăt. Fusta din tergal subțire are cute adînci, asimetrice.

3) Bluză din material imprimat, închisă cu fermoar la spate. Mîneca se oprește la cot iar gulerul e puțin depărtat de gît. Un cordon-eșarfă din materialul bluzei este trecut prin găicile buzunarelor mari, aplicate. Tăieturile fustei sînt marcate prin tighele late.

4) Rochie din mătase uni sau imprimată, cu corsetă încrețită. Fusta este cloș, iar mîneca scurtă, bufantă se prinde într-o bantă încrețită. Reverele sînt lungi și rotunjite.

5) O rochie de seară din mătase bleumarin sau neagră cu buline albe, cu corsetă încrețită și decolteul adînc, rotunjit. Mîneca largă se prinde într-o manșetă. Un volan din dantelă fină garnisește decolteul, manșetele și tivul.

Text și desen : Doina LEVINȚA

VĂ SÎNGEREAZĂ GINGIILE?

De multe ori, în cursul tratamentelor dentare, pacienți chiar tineri, cînd observă că le sîngerează gingiile, ne întreabă dacă nu ar fi bine să-și schimbe peria de dinți cu una mai moale : își închipuie că o perie tare este cauza acestei sîngerări. Totdeauna le-am răspuns că o gingie perfect sănătoasă nu sîngerează niciodată, decît cînd este rănită. În nici un caz, o perie tare nu poate provoca asemenea răniri ; cauza trebuie căutată în altă parte.

Găsim necesar pentru cititori de a reactualiza penibila problemă a **gingivitelor**, dureroase, rebele la tratament și disgrațioase, mai ales pentru femeile tinere, arătîndu-le cauzele, importanța lor pentru păstrarea **sănătății** generale și tratamentul cel mai eficace, după ultimele cercetări.

Sîngerarea gingiilor poate fi datorită de fapt mai multor cauze : unele simple și altele grave. Unele sînt relativ benigne, fiind limitate la un singur punct interdentar : un **rău contact între doi dinți** așezați neregulat poate favoriza apariția unui fund **de sac gingival**, în care resturile alimentare acumulate provoacă **congestia gingiilor.** Folosirea **scobitorilor,** mai ales cînd sînt folosite ace sau chibrituri tăiate, sfîrșește prin a provoca o leziune care sîngerează. Același rău îl face și o **proteză deplasată** (corectarea ei de către specialist rezolvă problema). Sîngerările în mai multe puncte sînt datorite depunerii **tartrului dentar** (1-2 ședințe de detartraj oprește sîngerarea). Cînd însă sîngerarea este **difuză și persistentă,** este foarte probabil ca ea să se datoreze unei **proteze defectuoase,** precum și inflamației gingiei din cauza **infecției unei rădăcini :** lipsa coroanei acestei rădăcini favorizează „descălțarea" dinților vecini, retractarea gingiei și formarea de **pungi de puroi.**

O asemenea gingivită, de obicei **rebelă** la tratamentul local, poate însă să trădeze o **„stare prediabetică"**, să fie un avertisment util pentru depistarea unui **„diabet"**, maladie generală gravă, care provoacă fragilitatea și infecția gingiilor. Poate de asemenea să reveleze o **„hemotilie"**, o **„anemie"**, o tulburare a **coagulabilității sanghine,** fie prin lipsa vitaminei K, fie prin **lezarea ficatului,** fie prin anumite boli intestinale, **colita.**

În aceste cazuri este absolut indicată consultarea **medicului internist,** care va identifica tipul și gradul diabetului și va recomanda tratamentul lui, al anemiei, al avitaminozei al insuficienței hepatice sau al colitei. **Tratamentul general** va aduce în mod sigur și **vindecarea gingivitei.**

O altă ipoteză poate fi aceea a unei **„piorei alveolodentare" :** prin radiografierea tuturor dinților, specialistul o va confirma sau nu. **Tratament : curățirea chirurgicală a focarelor infecțioase : antibiotice,** precum și **igiena dentară** strictă ; periajul îngrijit și blînd al **dinților** cu paste dentifrice și **masajul gingiilor.**

Nu putem atrage îndeajuns atenția asupra **pericolelor** unei **proaste igiene bucale,** atît pentru gingii, cît și pentru dinți. Cei mai mulți cred că și-au făcut suficient „datoria igienică" față de gură și dinți, dacă își periază dinții **„dimineața"** (o fac mai mult urmărind un miros proaspăt al gurii, decît întreținînd în mod real bunăstarea gurii lor), dar aceștia uită că **periajul dinților „după masa de seară",** însoțit de o **clătire** cu o **apă dentifrice** sînt **indispensabile** spre a preveni fermentațiile de peste noapte ale resturilor alimentare ce irită atît gingiile și atacă dinții.

În general, **scobitorile sînt interzise,** căci o dantură în bună stare nu are nevoie de folosirea lor (disgrațioasă, de altfel). O gură bine întreținută, cu o dantură echilibrată, nu prezintă acele cripte în care se pot depozita în chip jenant resturile alimentare. **Cine se servește în mod regulat de scobitori, are o dantură imperfectă** în orice caz, cei ce au absolută nevoie de scoaterea resturilor alimentare să o facă cu un **fir de mătase.**

Cu cît **neglijarea** acestor îngrijiri buco-dentare, prin controlul preventiv și periodic la specialist, va fi mai **accentuată,** cu atît și **tratamentul** pentru remedierea inerentelor efecte nocive va fi **mai lung și mai dureros.**

În concluzie : celor ce au frică de dentist și de frumoasele dar teribilele lor instrumente nichelate, o ultimă recomandare : **sfaturile** elementare în materie de **igienă buco-dentară** să fie urmate **permanent, cu regularitate, zilnic,** iar nu numai în cele cîteva zile ce urmează după citirea acestor rînduri.

Dr. Valeriu MUȘATESCU

MEDICUL vă sfătuiește

P.P. — Roman. Pentru a preciza diagnosticul surdității este necesar să vă adresați specialiștilor clinicii de O.R.L. spitalul Colțea.

VĂRGUȚA — Corabia. Vă recomandăm vitamina A soluție pentru badijonări locale.

Z.C. — Bacău. Să-l liniștiți pe amicul dv. Dacă a avut voință să renunțe la deprinderea care îl obsedă, se va dezvolta normal în viitor.

NINA — Craiova. Dacă tratamentele urmate nu v-au ameliorat afecțiunea vă recomandăm Saprosan gel vaginal — aplicații zilnice.

GHEORGHE E. BANTU — Constanța. Simptomele pe care ni le descrieți aparțin domeniului psihiatriei și urologiei. Deci vă recomandăm să vă adresați specialiștilor respectivi.

A.P.A. — București. Nu credem că aveți schizofrenie, însă este necesar să vă examineze un specialist psihiatru și să încerce să vă aplice metode psihoterapice.

A. ANONIM — Focșani, jud. Vrancea. Puteți încerca tratamentul cu folcisteină injecții i.m. profunde la două zile, serii de 15 injecții. Însă este mult mai corect să vă adresați unui specialist endocrinolog.

N. OFELIA — Hunedoara. Leucoreea poate fi datorită dereglărilor hormonale, microbilor, levurilor. Candida albicans poate constitui una din cauze. Stamicin ovule se utilizează local și în ziua respectivă nu se mai fac spălături locale. Candidioza se tratează și nu determină sterilitatea și nici nu se transmite genetic.

IOAN V. — Bălan, jud. Harghita. Nu aveți motive de disperare. Starea dv. este normală în prezent și în viitor sperăm să vă comportați normal.

JUDY — Argeș. Pentru a combate căderea părului nu se pot da formule terapeutice, dacă nu știm cauza reală determinantă. Pentru aceasta este necesar un consult la dermatologie.

M.C. — București. Acneea juvenilă se tratează local prin iglend riguroasă a feței. Zilnic fața se va spăla dimineața și seara cu un săpun special pentru copii. De două ori pe zi se va folosi loțiunea „Juvenal". Atenție și la digestie : se vor evita alimentele excitante, se vor reduce dulciurile și grăsimile. Constipația se va combate prin plimbări pe jos, sport și alimentație bogată în fructe și legume.

MARIA ANDREESCU — București. Este necesar să mai repetați urocultura și antibiograma.

V.R.E. — Timișoara. Credem că este necesar să consultați un specialist de la clinica de psihiatrie.

A. ȘTEFAN — Buzău. Medicul endocrinolog vă poate ajuta în rezolvarea dilemei care vă frămîntă. Sfătuiți-l și pe amicul dv. să ceară părerea aceluiași specialist.

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEȚ

Grădina de lîngă casă

PLANTAREA CORECTĂ A RĂSADURILOR DE LEGUME

Pentru ca prinderea să fie cît mai bună, răsadurile pe care le folosim trebuie să fie de calitate, adică viguroase (scurte și groase), sănătoase, cu frunze de culoare verde închis și cu rădăcini puternice.

Răsadurile de varză și conopidă sînt bune de plantat cînd au 5-7 frunze și înălțimea de 15-18 cm ; cele de roșii, vinete, ardei cînd și-au format primii boboci de floare, iar răsadurile de ceapă de apă, praz și țelină cînd au grosimea de 5-6 mm și înălțimea de 15-20 cm.

În vederea plantării, unele răsaduri se fasonează (salata, varza, conopida, ceapa de apă, praz, țelina). Această operație constă în înlăturarea frunzelor uscate sau rupte, scurtarea rădăcinilor și suprimarea unei părți din fiecare frunză (o treime la varză, salată, țelină și o jumătate la ceapă).

Răsadurile produse în ghivece nutritive, în ghivece de pămînt ars, pe brazde de țelină, ca și răsadurile de roșii, vinete și ardei, nu se fasonează.

La plantare, rădăcinile răsadurilor să nu fie îngrămădite, ci cît mai răsfirate. De asemenea, răsadurile nu trebuie așezate cu vîrful îndoit în sus deoarece în felul acesta absorbția apei și hranei este mult stînjenită. Pămîntul să fie bine îndesat, în jurul rădăcinilor, altfel rămîn goluri în care pătrunde aerul uscat care provoacă uscarea lor. Dacă terenul nu a fost îngrășat, este bine să se folosească la plantat cîte 200 — 300 grame mraniță pentru fiecare cuib, care se amestecă cu pămîntul folosit la plantare. Mare importanță prezintă adîncimea la care se face plantatul răsadurilor. Dacă răsadurile se plantează prea la suprafață, se pot usca, iar dacă sînt plantate prea adînc, creșterea lor este stînjenită din cauza lipsei de aer. Unele răsaduri, cum ar fi cele de varză, roșii, castraveți, se plantează mai adînc (pînă la primele frunze) deoarece porțiunea de tulpină care este îngropată în pămînt emite rădăcini, ceea ce contribuie la mărirea sistemului radicular al plantelor respective.

Răsadurile care nu pot forma rădăcini din porțiunea de tulpină îngropată în pămînt (ardei, vinete), se plantează mai la suprafață și anume puțin mai adînc decît au stat în răsadnițe.

Dacă răsadurile de roșii sînt prea lungi, se va proceda la plantarea culcată („în genuncheată"). În acest caz, în cuibul făcut cu sapa răsadul se așază culcat, rămînînd afară numai 4-5 frunze (circa 20 — 25 cm). Frunzele existente pe porțiunea care urmează să fie îngropată, se înlătură.

Răsadurile plantate se udă cu 0,5 — 1 litru de apă la cuib, după care în jurul răsadului se adună puțin pămînt uscat care împiedică evaporarea apei.

Ing. Șt. BĂLĂNESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" — Roman

Aprilie — luna curățeniei de primăvară

Pentru întreținerea parchetului, vă recomandăm :

— **Plasă pentru curățat parchetul, 2,70 lei pachetul**
— **Ceară pentru lustruit parchetul :**
— **în cutii de 1/2 kg. lei 10,10**
— **în cutii de 1 kg. lei 16,60**
— **Lac pentru parchet, protejează contra murdăriei. Lei 33,75 cutia de 1 kg. inclusiv diluantul.**

(5033)

Cu politețea de mînă

Ce fel de spectator sînteți?

ENTUZIAST ȘI AGREABIL	ÎNDRĂTNIC ȘI INCOMOD
• *Țineți biletele la îndemînă și la intrare le prezentați imediat.*	• *Uitați de ele și abia în ultimul minut vă căutați prin buzunare, în timp ce ceilalți spectatori fac coadă în urma dv.*
• *La teatru vă lăsați mantoul la vestiar și, dacă sînteți însoțită, încredințați bărbatului această sarcină.*	• *Vă opuneți cu îndîrjire celor ce vă invită la garderobă și țineți apoi haina pe genunchi.*
• *O ținută adecvată, la premiere una elegantă, vi se pare indispensabilă.*	• *Mergeți la spectacole oricum, în ținută sport sau de birou, zicîndu-vă : „dacă le place".*
• *Considerați exactitatea cea mai elementară politețe. Dacă împotriva voinței dv. ați sosi la spectacol după ridicarea cortinei, v-ar fi de două ori penibil : 1. față de actori ; 2. față de spectatori.*	• *Dacă dintr-un motiv oarecare ați sosit cu întîrziere, nu vi se pare chiar o tragedie să tulburați liniștea sălii și nu așteptați antractul ca să vă căutați locurile.*
• *În timpul spectacolului nu faceți nici un fel de aprecieri cu voce tare și dacă sînteți singur nu încercați să le comunicați vecinilor întîmplători.*	• *Comentariile lipsite de bunăvoință, la adresa piesei sau interpreților și făcute așa ca să fie auzite de vecini, vi se par tot ce poate fi mai nimerit și cu haz.*
• *Vă manifestați entuziasmul aplaudînd călduros sau moderat (dacă nu sînteți prea încîntat) ca o dovadă de politețe față de actori care s-au străduit să vă placă.*	• *Rîdeți zgomotos și aplaudați ridicînd mîinile mult deasupra capului. Fluierați dacă nu vă place. (Vă spuneți că de pe scenă nu puteți fi văzut și că pe vecinii dv. nu-i interesează nici reacțiile personale).*
• *Așteptați pauza ca să beți sau să mîncați ceva la bufet.*	• *Rontăiți fără încetare bomboane, desfaceți și mototoliți ambalaje, deși e evident că foșnetul lor deranjează vecinii din sală.*
• *Să plecați înainte de sfîrșitul spectacolului vi se pare incorect față de actori și public.*	• *Vă precipitați spre ieșire, ca să ajungeți la garderobă mai din timp, bușculind la nevoie, aceasta vă dă simțămîntul că sînteți sprinten și mai cu seamă descurcăreț.*
• *La cinematograf nu mișcați capul într-una de la stînga spre dreapta ca să nu mascați ecranul celor din spatele dv. și să-i obligați la aceeași mișcare pendulatorie.*	• *Nu vi se pare că efuziunile de tandrețe în public ar putea să pară de prost gust și ar provoca ironia sau iritarea celorlalți spectatori.*
• *Dacă sînteți gripat nu vă duceți la spectacole.*	• *Strănuturi în serie sau de tuse nu vi se par a fi suplicii pentru ceilalți spectatori.*

ÎNTÎLNIRE CU PRIMĂVARA

PE TEME GASTRONOMICE

E poate încă o simplă anticipare, dar oricum mielul va fi nelipsit din meniurile de primăvară. Cunoașteți, desigur, o mulțime de rețete, care vor umple bucătăriile dv. de arome îmbietoare. Vă oferim și noi o rețetă. De fapt e o simplă frigtură de miel, care se împănează cu usturoi, se sărează, se piperează, se frige în mod obișnuit și se servește cu o garnitură preparată în funcție de sezon.

Tot secretul acestei fripturi stă în prepararea ei, prezentare care o scoate din banalitatea cotidiană și o transformă într-o decorativă și originală coroană.

FRIPTURA. Ca s-o realizați vă sînt necesare două bucăți întregi de cîte 8 cotlete dintr-un miel mare și frumos. (Cereți măcelarului să vă scoată osul din mijloc, cu grijă să nu se strice cotletele). Vă mai trebuie : sare, piper, usturoi.

Dacă comesenii dv. sînt mai mîncăcioși și considerați că nu vor fi de ajuns cotletele, frigeți și o pulpă pe care o veți tranșa și o veți aranja pe platou sub coroana din cotlete.

GARNITURA. 1 kg de cartofi vechi pe care îi veți servi prăjiți sau pire împreună cu o salată verde. Mai tîrziu veți pregăti soteuri din cîte 500 g de legume tinere : morcovi noi, mazăre, fasole verde, cartofi noi. Legumele se fierb, se scurg, se opăresc cu unt și se presară cu pătrunjel verde.

DECORUL : 16 manșete din hîrtie albă adînc crestată (ca pentru sorcove cu care veți îmbrăca capătul fiecărui cotlet) și un mănunchi de pătrunjel verde.

CUM SE PREPARĂ

1) Goliți de carne și pieliță capetele oaselor. Pentru aceasta, la 2—3 cm, măsurați de la vîrful cotletelor — faceți o tăietură orizontală de-a lungul întregii bucăți ; desprindeți și îndepărtați fîșia de carne.

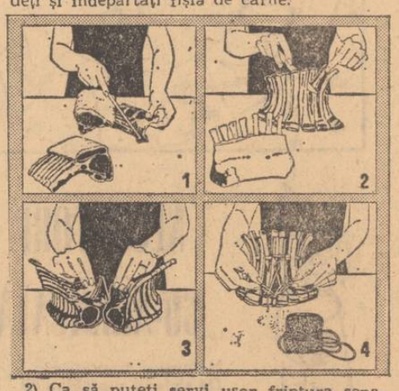

2) Ca să puteți servi ușor friptura separați cotletele unele de altele. Faceți o tăietură verticală fără să străpungeți și pielea grasă care le ține legate unele de altele. Numai vîrfurile vor fi complet despărțite.

3) Coaseți între ele cele două bucăți de cotlete.

4) Dați-le forma unei coroane, întorcînd carnea spre interior și legînd-o cu o sfoară la nivelul unde oasele au fost dezgolite de carne. La începutul coptului înveliți partea de sus a coroanei cu hîrtie pergament, pentru ca fierbințeala cuptorului să nu carbonizeze carnea.

Ungeți friptura cu untdelemn sau unt topit, sărați, piperați (nu uitați s-o împănați cu usturoi înainte de a o coace). Coaceți în cuptor încălzit în prealabil.

Serviți friptura așezînd-o pe un platou rotund. Îmbrăcați capetele oaselor în manșetele pregătite. Golul din mijloc umpleți-l cu una din garniturile preparate. Așezați de jur împrejur cît mai estetic soteurile de legume sau cîte o roșie și o frunză de salată și ici-colo cîte o ramură de pătrunjel. Din pire de cartofi bine legat pus cu cornetul se pot face — în jurul fripturii — coșulețe în care se așază soteurile. Vor căpăta astfel un aspect deosebit. Sosul de la fript subțiați-l cu puțină smîntînă, strecurați-l și puneți-l într-o sosieră

Olimpia ȘTEFANESCU

IMPROVIZAȚII PE O TEMĂ DATĂ

ȘEMINEURI

Răspundem tov. ADRIAN MAIER din Oțelul Roșu, str. Trandafirilor nr. 27, județul Caraș-Severin, care ne-a solicitat cîteva sugestii în această problemă.

Din capul locului trebuie stabilit că un șemineu nu poate înlocui soba (cu atît mai mult instalația de calorifer sau orice altă instalație) în încălzirea unei case încălzim astfel serile ploioase și nopțile de iarnă.

Tot din capul locului trebuie precizat că șemineurile false în care nu arde un foc adevărat de lemne ci un bec roșu și fîșîcări de celofan

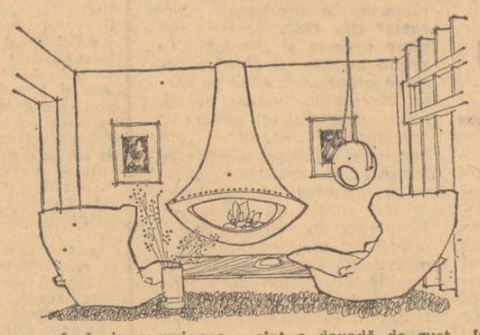

mere, afară de cazuri speciale cînd dimensiunile sale comparate cu cele ale camerei, sînt neobișnuit de mari. De acea a lăsa furnizarea căldurii numai în seama șemineului este o soluție contraindicată. Aceasta nu înseamnă că prezența unui șemineu într-o locuință nu este de dorit, ba chiar de căutat. Jocul focului, polarizarea pe care o realizează acesta în jurul șemineului, atmosfera intimă, plăcută ce se naște sînt tot atîtea argumente (mai sînt ele oare necesare ?) pentru a dori să sînt o dovadă de gust îndoielnic, văduvindu-i pe beneficiari tocmai de farmecul de care vorbeam mai sus.

Semineul cuprinde trei părți principale : FOCARUL, HOTA și COȘUL. **Focarul** este partea cea mai importantă și cea care deosebește șemineurile între ele. În focar se ard lemnele și el poate să fie închis pe trei părți și deschis spre încăpere pe una din laturile sale, fie deschis pe două părți (focar de colț), fie deschis pe trei părți, avînd doar peretele din fund, fie, în sfîrșit, deschis pe toate cele patru laturi, aflîndu-se în mijlocul încăperii.

În cazul focarului deschis pe o singură latură, o condiție absolut obligatorie pentru asigurarea unui bun

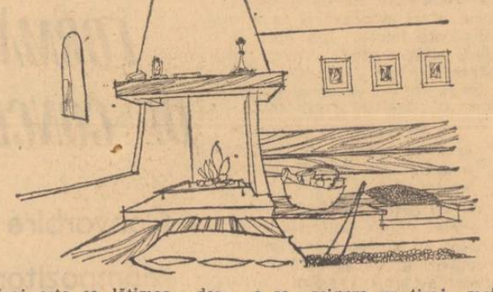

tiraj este ca lățimea deschiderii să fie cel puțin egală cu înălțimea sa (în celelalte cazuri condiția este de obicei îndeplinită). O altă condiție obligatorie este ca suprafața orizontală a focarului să fie 2/3 din suprafața deschiderii sale spre încăpere.

Focarul poate fi ori adosat peretului, ori independent de pereți — în mijlocul încăperii cum arătăm mai sus — ori în perete (un perete mai gros) constituind un gol de zidărie între două încăperi și putînd fi deservit din amîndouă. El poate fi făcut din piatră, cărămidă refractară sau metal căptușit cu azbest. Partea sa exterioară, cea care nu este în contact direct cu focul, poate fi placată cu materialele cele mai diverse: lemn, marmură, plăci ceramice etc.

Focarul poate fi la nivelul pardoselii — în care caz trebuie avut grijă ca scînteile ce pot sări să nu cadă pe parchet sau pe dușumea și de aceea un covor de linoleum sau niște dale ceramice sînt necesare — fie ridicat de la pardoseală avînd dedesubt **a se** asigura un tiraj mai bun. De asemenea este de dorit ca peretele din fund al focarului să fie căptușit cu o placă de fontă care să reflecte căldura spre cameră și care să mențină cald interiorul șemineului, asigurîndu-se astfel, de asemenea, un tiraj mai bun.

Dată fiind regiunea în care locuiți, un șemineu din tablă groasă pare o soluție foarte indicată pentru dumneavoastră și în orice caz mai ușor de realizat. (Vezi schița din stînga). Trebuie avut însă grijă ca focarul să fie căptușit cu azbest sau cărămidă refractară pe dinăuntru, în părțile în care corpul poate veni în contact cu metalul.

De asemenea ținînd seama de faptul că doriți să realizați o cameră în stil românesc, o altă soluție ar fi realizarea unui șemineu din zidărie de cărămidă care să se prelungească cu banchete de lemn pe soclu de zidărie dînd încăperii un aer rustic (vezi de asemenea schița de mai sus)

Arh. M. KROCHMALNIC

În numărul viitor vom publica alte amănunte privind această temă.

RODICA ȘERBU, str. Avram Iancu bl. H 2, sc. A ap. 20, Hunedoara ; ADINA LAURA MOGOȘ, Piața Hristo Botev, bl. B, sc. B, ap. 20, parter, Brăila ; PAULA MARIANA PASCU, str. Calea Șagului nr. 48 Timișoara, Timiș ; LILIANA ANGHEL, str. V. Mărăcineanu nr. 22, Măcin, Tulcea ; IRINA BALINT, str. Plopilor nr. 16, Beiuș, Bihor ; DORINA PLEȘCAN, str. T. Vladimirescu nr. 2-B, Iași ; DANIELA ALICE BADEA, str. Popa Șapcă nr. 98 Balș, Olt ; GIULY ZLATE, str. 23 August nr. 53, Tecuci, Galați ; MARIANA BIATRIS GUȘAN, str. Nisipari nr. 20, cartierul Tătărași, Iași ; ARPAD TECSI, str. Păcii nr. 56, Tg. Mureș, Mureș ; TECSY ZOLTAN, aleea Carpați, bl. 5, ap. 1, parter, Tg. Mureș, Mureș ; CLAUDIA LORENA VÎNĂTORU str. Tîrgoviștei nr. 70, et. 2, Moreni Dîmbovița ; CAMELIA MIHAI și LUANA MIHAI str. Vulturului nr. 6, Rîșnov, Brașov ; ORICA BORCOȘ, sr. Mărășești nr. 36, com. Cristian, Brașov ; MARIOARA COSTICĂ str. Cărămidari nr. 11, cartierul Progresul, Buzău ; SANDU și IOAN DARIE, com. Cicir nr. 189, Arad ; IOAN FELNECAN, com. Mîndruloc, Arad ; RITA RONCOV, str. Pomiculturii nr. 5, Timișoara, Timiș ; RODICA BÎRLIBA, com. Vînători ; Neamț ; NICOLETA NEGOIȚĂ, cooperativa Giurgeni, Ialomița ; EMIL POPESCU, str. Negoiu nr. 28, sect. 4, București ; MARIA BOTA, str. M. Kogălniceanu nr. 14, Tg. Mureș, Mureș ; ION MILEA, com. Telega, str. Băi, Prahova ; LUMINIȚA NIȚU, str. Republicei nr. 143, Craiova, Dolj ; GABRIELA MANOLESCU, str. Nouă nr. 3, Brăila ; NICOLAE SMEDOIU, com. Tomșani, Prahova ; MARIANA LĂCĂTUȘU, str. Dorobanților nr. 61 Făget, Timiș ; VASILE ALEXANDRU, str. Mesteacănului nr. 7, Craiova, Dolj ; MARIANA OLTEA ENESCU, Platoul Romanilor, bl. E, sc. A, et. 4, ap. 18, Alba Iulia, Alba ; ADRIANA LIVIA NIȚĂ, aleea Rozelor, bl. 8, sc. C, ap. 8, Iași ; GEORGETA JENY ALBU, com. Valul lui Traian sect. 2, Constanța ; ROXANA BÎCOI, str. Sebastian nr. 203, sect. 6, București ; PUICA și PUȘA PETREANU, str. Trotuș nr. 19, Birlad, Vaslui ; NECULAI CRÎȘMARU, str. Alexandru cel Bun nr. 4, sc. A, ap. 3, Suceava ; PAUL NICOLIȚĂ, str. Unirii nr. 108, Craiova, Dolj ; CRISTINA ELENESCU, str. Mărăști nr. 21 Turnu Severin, Mehedinți ; RENATA TEODORESCU, str. Comuna din Paris, nr. 25, Tg. Neamț Neamț ; MARGA PETRESCU, str. Negru Vodă nr. 36, Giurgiu, Ilfov ; ELENA DOANĂ, str. Cernele nr. 79, Craiova, Dolj ; VIORELA PREDA, str. Cosașului nr. 5, sect. 5, București ; CORNELIU CRISTESCU, bdul T. Vladimirescu nr. 32, sc. A, et. 1, ap. 13, Iași ; MARIAN CIMARON, str. Sighet nr. 30, sect. 2, București ; PAUL IORDACHE, str. Dornelor nr. 2, Vatra Dornei, Suceava ; MIHAELA MIHALAȘCU, str. Treboniu Laurian nr. 18, Buzău ; FLORENTIN HENCIU, str. Democrației, bl. 4, sc. A, ap. 15, et. 4, Ploiești, Prahova ; ANA CLAUDIU FLORIAN, str. Velintei nr. 14, sect. 2, București ; CICA MOISĂ str. Independenței nr. 2, Vaslui ; MARCELA și PETRUȚA PARASCHIV, str. Prutului nr. 16 Craiova, Dolj ; AURICA BENGA, str. Craiovei, bl. 28, sc. D, et. 4, ap. 81 Pitești, Argeș ; LUDMILA și CRISTINA TOFILI, bdul Bucureștii Noi nr. 16, sect. 2, București ; ROZALIA OBREJAN, com. Băutar nr. 16 of. poștal Bucovu, Caraș-Severin ; TINA MIHAI, str. Aprodul Purice nr. 3 Techirghiol, Constanța ; ISABELA RALUCA PETRESCU, șos Nordului, bl. 18, ap. 43, Ploiești, Prahova — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

JOCUL DE-A CĂSNICIA

Curier

de Mihai STOIAN

Departe de mine gîndul că, prin cele cîteva rînduri de mai jos, vreun om va deveni, subit, mai serios față de sine și față de „celălalt" — viitoare soție sau viitor soț. Totuși, avînd în vedere cantitatea realmente remarcabilă a scrisorilor care încearcă să pună în discuție perioada *pre* și *post* căsătorie, mă conformez și atac „problema" (precizînd, pentru a suta oară, că eventualele nuanțe ironice nu-și au sursa în cine știe ce aere de superioritate ale *curierului*, ci în flagrant de ridicola situație în care *subiectul* însuși se situează, în epistola sa). Așadar, *Aurel Nicolescu* din *Ploiești*, în încheierea scrisorii sale recente, roagă *„din suflet, ajutați-mă cum să fac să-mi revin din nou cum am fost, regret tot ce am făcut, eu n-a fost vinovată cu nimic"* (transcriere absolut exactă — n.n.). Despre ce este vorba în fond? *„Ajungînd la etatea de 29 de ani, m-am decis să mă căsătoresc, însă* nelegitim (subl. ns.). *Zis și făcut. După cîteva săptămîni, părinții și rudele mele m-au îndemnat să înaintez actele pentru cununie. I-am ascultat și, în timp ce actele erau la „Casa căsătoriilor", le-am spus colegilor de serviciu că mă cunun. Dînșii m-au dezgustat, spunîndu-mi că nu e bine ce fac, că trebuie să mă cunosc mai bine cu cine mă cunun, pentru că începutul căsniciei e fățarnic și pe parcurs multe or să se schimbe, dacă nu chiar totul. Eu am devenit treptat de aceeași părere cu ei, să nu mă mai cunun. În ziua cînd trebuia să termin cu actele pentru cununie, unul din colegii mei de serviciu s-a oferit să mă ajute. Actele erau gata duminica, dar eu am mers, de simbătă seara, la colegul meu, părăsindu-mi casa și soția. A sosit și timpul să vină nașii, părinții mei, inclusiv ai soției, toți cu daruri, să ne întîmpine. Mirele însă era fugit și nimeni nu știa unde sînt. S-au gîndit că poate s-a întîmplat ceva grav cu mine, și toți, cu lacrimi în ochi, au plecat în căutarea mea, la serviciul de care aparțineam, la spital, la miliție, la cîteva rude mai apropiate și, în cele din urmă, m-au găsit. M-au întrebat de ce i-am înspăimîntat, iar eu le-am spus că m-am îmbătat și n-am mai putut ajunge acasă. În sfîrșit, m-am dus și acasă, soția plîngea în hohote, nemaiștiind ce-i cu mine, ce mi s-a întîmplat. Cheful a continuat, însă părinții fetei m-au întrebat cînd scot formele, le-am răspuns că am eu grijă să mă cunun nesilit de nimeni (subl. ns). Au trecut două luni de-atunci, de la această pățanie. În acest timp, sotia a început să mă întrebe cînd mergem să ne cununăm. Văzînd-o atît de amatoare să se cunune, am început să mă port urît cu ea, veneam tîrziu acasă, căutam să fiu indiferent și îi adresam cuvinte jignitoare, pînă ce, la un salariu, nu i-am mai dat bani, făcîndu-i doar întrebarea cîți bani îi trebuie și lăsîndu-i 25 de lei. A doua zi, seara, după salariu, am continuat* anturajul *cu colegii mei, venind acasă la orele 22. Acasă nu mai era nimeni. Soția m-a părăsit. Acum eu îmi dau seama că tot ce am făcut n-a fost bine. M-am dus după ea, să vină înapoi, de vreo zece ori și a zis că vine, dacă mai întîi mă cunun cu ea, altfel nu mai are încredere în mine. Sincer vă spun, îmi pare rău de tot, de ea și regret că, poate, n-o să mai fim împreună, a fost un copil nevinovat. Aștept răspunsul dumneavoastră cu mare nerăbdare".*

N-aș fi publicat scrisoarea de mai sus, dacă n-aș fi avut convingerea că și un singur caz dintr-acesta, la un milion de căsnicii normale, întemeiate pe dragoste și stimă reciprocă, are un caracter nociv și plin de înțelesuri. Nu doresc, cu orice preț, să lovesc, fie și doar cu tăișul cuvintelor, în corespondentul meu *Aurel Nicolescu*, dar adevărul, oricît de incomod, trebuie să i-l spun (și cu gîndul la alții, la cei din categoria — oare — „unul la un milion"). Recapitulînd: după stilul scrisorii, omul nostru nu e chiar ceea ce se cheamă „o partidă", are un nivel mediu de pregătire și, probabil, o situație materială corespunzătoare cu pregătirea. Că-i un om slab, nehotărît și, tocmai de aceea, încăpățînat, reiese din mai multe detalii ale scrisorii sale: este destul ca unii colegi (odioasă „ocupație") să-l sfătuiască să nu se mai cunune, că *A.N.*, gata, e complet de părerea lor, deși colegii abia atunci aflau de existența fetei, iar el, mirele, avea măcar siguranța propriei sale alegeri și a propriei sale cunoașteri directe. Reversul medaliei: știindu-se pe semne slab, un om influențabil, *A. N.* replică destul de categoric părinților fetei, cînd aceștia, în modul cel mai firesc, se interesează de starea civilă a copilului lor. Nu era normal să se intereseze? Ce este „suspect" în grija acestora pentru destinul fiicei lor? Absolut nimic! Și-apoi, să începi să vii tîrziu acasă, ca să faci pe „cocoșul", să joci rolul „indiferentului", să adresezi cuvinte jignitoare unei femei și totul, totul premeditat (reiese din subtext), asta este incalificabil și numai acuratețea care se impune literei tipărite mă împiedică să adaug *cuvîntul exact* care ar putea să-l caracterizeze pe făptaș. Ca să nu mai lungim vorba: scrisoarea dumitale, *A.N.*, care aștepți „salvarea" de la noi, trădează, în fond, un primitivism întristător, de gîndire și simțire, o gravă lipsă de simț moral (din păcate, și al unora dintre colegii dumitale de serviciu). Defectele dumitale, extrem de serioase, nu țin — sînt încredințat — nici de nivelul pregătirii dumitale, nici de cine știe ce alte cauze, ci de unul principal, hotărîtor: dumneata mai crezi, astăzi, în secolul XX, că bărbatul face un mare dar femeii, căsătorindu-se cu ea (îți atrag atenția că, în toată scrisoarea d-tale, nu apare, nici măcar o dată, cuvîntul *dragoste*). Mai crezi că femeia („a fost un copil nevinovat" — recunoști singur) umblă doar după căsnicie, după... căpătuială, apoi se schimoă, oricum ar fi EL, bărbatul, splendidul bărbat care se conturează din rîndurile scrisorii dumitale. Nici măcar nu-i vorba, în tot ce s-a întîmplat, de chestiunea prea discutată a egalității bărbat-femeie ci de lucruri mult mai simple și complicate în același timp: *bun simț, inteligență* (fie și nativă, dacă nu exersată) *simțul ridicolului* și al propriei demnități. Atît.

LEBEDE

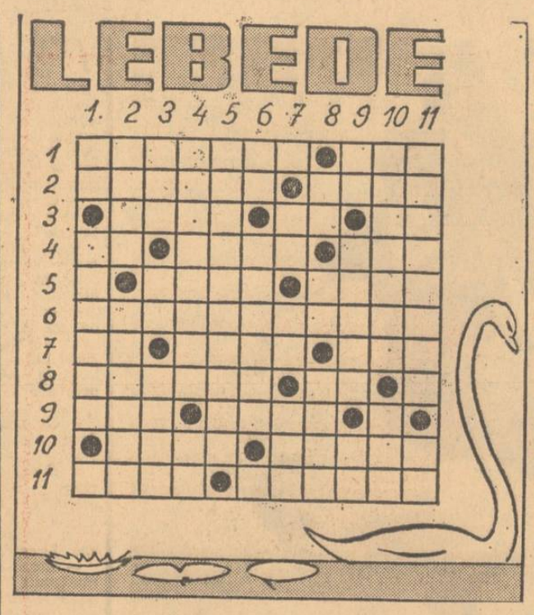

ORIZONTAL: 1. Scriitor clasic francez, supranumit și „Lebăda din Cambrai". — Cusătură pe cută. 2. Lebăda din punct de vedere zoologic. — Culoarea cea mai obișnuită a lebedelor. (pl). 3. Înrudit cu „Lebăda" dar în... constelația Pegas. — Cap de lebădă! — Bir! 4. Împreună cu „Lebăda"... pe cer. — Om politic belgian (sec. 19). — Clubul Atletic Oradea (od.). 5. Localitate în S.U.A. — Ion... la Londra 6. „Lebăda"... pe cer. 7. Idem (abr). — Orator și om politic roman. (sec. II i.e.n.) — Localitate în Norvegia. 8. Bătut în cuie... — Un locotenent scurt... 9. Zelos pe mijloc! Cobra în opera lui Kipling (pl). 10. Brumă (reg.) — Cel mai frumos scop... 11. Pasăre înrudită cu lebăda. — Autorul ciclului de poezii „Fuga lebedelor".

VERTICAL: 1. Subsol! — Poet și dramaturg clasic francez (sec. 17) al cărui semn distinctiv era o lebădă de argint. 2. Personaj din Iliada. — Lebăda neagră din baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski. 3. În Apenini! Barbu Nicolau. — Prostuț (fam.). 4. A scris versurile: „Trece lebăda pe ape, între trestii să se culce"... — Literă slavonă. 5. Marele fabulist francez, care a scris fabula „Lebăda și bucătarul". 6. Vas rustic. — Lebăda albă din baletul „Lacul lebedelor" de Ceaikovski. 7. Lucian Tănăsescu — În salon! — Lebăda îl are lung și încurbat. 8. Diftong. — La Berlin este da... — Frumusețe mitologică, pentru care Jupiter s-a transformat în lebădă... 9. Teodor Liveanu. — Încovoiat ca gîtul lebedei... — Sens mediu! 10. Sultan turc (sec. 17) — „...lebedele" (neart.). 11. Clasic al picturii venețiene, autorul pinzei „Leda și lebăda". — În plus!

Virgil PANA

Cuvinte rare: ENIF — NOOT — BEND — IMS — NAGE — INIE

REBUS

ORIZONTAL: 1. Cer albastru. — A compus valsul „Dunărea albastră". 2. Se colorează în albastru, în contact cu o soluție de iod. — A pictat tabloul „Fata în albastru". 3. Catren alexandrin. — Livadă. (reg.) — Afirmație. — Început albastru! 4. În balon! — Autorul volumului de povestiri „Cartea albastră". 5. Stea renumită prin culoarea sa albăstruie. — Harnic. (reg.) 6. Autorul poeziei „Seri albastre". — Ochi albaștri... la munte. 7. A anina. — Ape! — Trib de beduini. 8. Negație. — Flori albastre-violet. 9. Costum de sport, în mod obișnuit de culoarea albastru-inchis. 10. Lagăr. (tehn.) — A compus opereta „Mazurca albastră". 11. Servietă. — Paragraf. — A se hlizi. (reg.) 12. Trec cu timpul... — Inimă albastră. (fig.) — Riu în URSS. 13. Ciupercă parazită a copacilor, cu ușoare nuanțe albăstrii.— Înțeapă... — Au o inimă albastră... (fig.)

VERTICAL: 1. A scris nuvela „Cocostîrcul albastru". — Luna celui mai albastru cer. 2. Autorul poeziei „Floare albastră".— Se înmoaie în... cerneală albastră. 3. Cui bont. — Personificarea mitologică a pămîntului. — Mineral de culoare albastră. 4. Idem. — Impermeabil, adesea de culoare albastră. — Albăstrează... pe coadă! 5. Întuneca seninul albastru al cerului. (pl.) — Fluviu în R.P. Chineză, denumit și „fluviul albastru". — Sodiu. 6. Riu în U.R.S.S. — Pasăre de pradă cu spinarea albastră și capul cenușiu. 7. Mică scrumbie albăstruie. — Dincolo de albastrul oceanului... 8. Țese! — Animal polar, cu blana albastră. — Plantă roșie, cu seminte mici de culoare albastră-cenușie. 9. A se înălța spre albastrul cerului... — Are un afluent... „Albastru". 10. Lac în U.R.S.S. — Deschizătură într-un turn de apărare. 11. Unu și una! — A pune pene. — Vinețea. (bot.) 12. Standard de Stat. — Cu inima albastră... (fig.) — Albastrul cerului. 13. Vestitor. — Se tratează uneori cu albastru de methylen. — Albastrul ochilor. (pl.)

Ioana SECULA

Cuvinte rare: DIT — RAT — IRUC — RIAT — TIM — OUS

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PIESE

ORIZONTAL: Actor — Concert — Piuliță — Autor — Alba — Aleși — La — Ri — Nebun — Es — G — Ana — Motor — Ace — Td — G — R — Lac — Ud — Rară — Volanți — Supapă — Gutuie — A — Lirici — Act — Brățară — Aru — E — Leni — Drăgălaș — Oga — A — Eu — Mese — Nituri — Teatru.

FRUNZIȘ

ORIZONTAL: Pin — Penată — Arțar — Ușori — Re — Timpi — Gn — Cat — Mit — Cav — Localitate — Sadoveanu — R — E — Una — L — Duz — Potire — Ae — I — Arafa — Silit — La — E — Viola — Asiri — Brazi.

NUNTA DE AUR

„Pe data de 23 martie 1970, bunicii mei **DRAGOMIRA** și **NICOLAE ȘERBAN** din satul Pisc comuna Ciolpani, județul Ilfov, au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Cu această ocazie vă rog să le transmiteți din partea nepoatei lor „La mulți ani", sănătate, fericire și viață lungă. Semnează **Constantin Dinica** din Ploiești.

★

„Părinții noștri, **MARIA** (70 de ani) și **IOAN ANDREIU** (75 de ani) din comuna Lupșa, jud. Alba, cu domiciliul actual în Tg. Mureș, str. Moldovei 13/B, au sărbătorit la 15 februarie 1970 „Nunta de aur". Cei cinci copii îi sărută cu drag și le urează multă sănătate și fericire". Scrisoarea este trimisă de familia **Nicolae Andreiu** din Alba Iulia.

★

„Pe data de 21 februarie a.c. **EVA** (66 ani) și **IANCU UNGAR** (76 ani) din Livadia, jud. Hunedoara, au sărbătorit „Nunta de aur". Din toată inima le dorim multă sănătate, ani mulți și fericiți". Scrisoarea este semnată de **Eugenia Pîrvănescu.**

★

„Multe sărutări și urări de viață lungă transmitem bunicilor noștri **ANICA** și **GHEORGHE MITREA** din localitatea Vicea, județul Maramureș, care în ziua de 27 februarie a.c. au sărbătorit „Nunta de aur". Semnează **Viorel** și **Victor.**

★

„În ziua de 2 februarie 1970 **POLINA** (67 ani) și **GHEORGHE BEURAN** (82 ani) din satul Iezureni — Tg. Jiu, județul Gorj, au împlinit 50 ani de la căsătorie. Prin înțelegere, dragoste și respect reciproc, căsnicia lor poate fi drept exemplu pentru cei 4 copii, 5 nepoți și 3 strănepoți. Le dorim din toată inima sănătate și mulți ani fericiți". Semnează **Găvan Valeria.**

★

„În toamna anului 1969, în ziua de 26 octomorie, bunicii mei, **ANICA** (66 ani) și **DUMITRU VOICU** (74 ani) din comuna Teasc, județul Dolj, au sărbătorit tradiționala „Nuntă de aur" încununînd astfel cei 50 de ani străbătuți alături. Cu această ocazie, le aduc din nou mulțumirea mea pentru grija și dragostea pe care ne-au arătat-o întotdeauna, atît mie, ca nepoată, cît și numeroșilor copii ai lor. Le urăm cu toții, ani mulți și sănătate!" Semnează **Onea Florica** — elevă și **L. Voicu.**

★

„Mă numesc **Mistreanu Dumitru** și sînt student în anul IV al facultății de biologie-geografie din Iași. Doresc ca prin paginile revistei „Magazin" să transmit din partea mea și a celor șapte frați cele mai calde felicitări și „Mulți ani fericiți" părinților mei **FRĂSINA** și **ION MISTREANU,** care la 3 noiembrie 1969 au împlinit 50 ani de la căsătorie"

ZÎMBIȚI vă rog!...

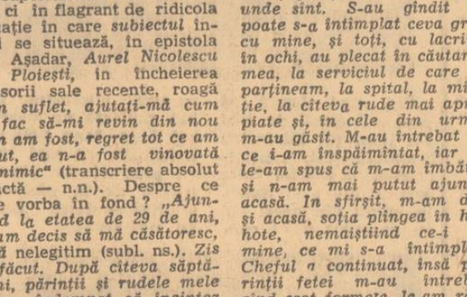

— Poftim! Cine urmează?...

(QUIZ)

— Dragul meu, nu vreau să fiu o povară pentru tine. Îți redau... libertatea!...

(EVA)

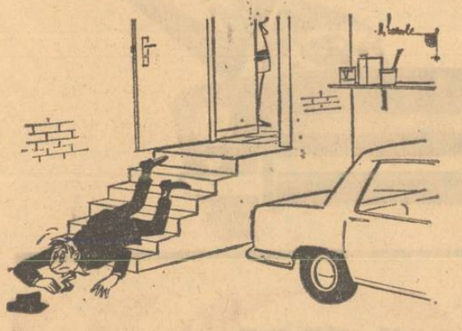

— Să fii atent cum circuli cu mașina...

(STOP)

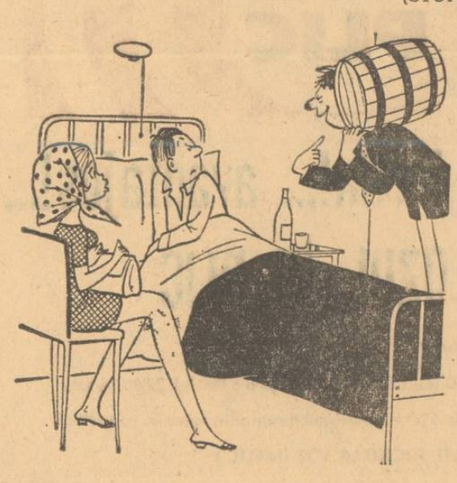

— Ți-am adus un cadou pe care să-l folosești pentru a marca sfîrșitul curei tale de dezalcoolizare...

(STOP)

ÎNTREBĂRI

GHEORGHE NEGRUȚ din orașul Aleșd, str. Pîrîului nr. 9, jud Bihor, pescar amator, dorește să știe cum se poate conserva peștele în borcan și care este în general metoda ținerii lui mai mult timp.

IOAN PLAIAN din orașul Bistrița, str. Emil Girleanu nr. 3, vrea să afle cum se scoate o pată de creion „pix" de pe o mușama de culoare albă.

DOINA ISTRATE din Arad, str. Gh. Șincai nr. 4, se interesează cum poate scoate petele de fructe, de pe o flanelă din lînă sintetică.

RĂSPUNSURI

FILIP TEODOR, din orașul Dej, str. Ecaterina Teodoroiu, bl. C, sc. A, ap 10, răspunde cititoarei **ELENA BELMAGA din Suceava,** în legătură cu CURĂȚIREA OBIECTELOR DIN EMAIL:

Se știe că după folosirea vaselor rămîne pe suprafața lor o parte din grăsimile rezultate din mîncare. Spălîndu-le în chiuvetă, o parte din aceste grăsimi se depun pe suprafața chiuvetei. Cu timpul chiuveta se îmbîcsește așa încît își pierde culoarea și luciul ei inițial. Pentru îndepărtarea acestor grăsimi este nevoie de folosirea unui degresant. Cel mai util și respectiv la îndemîna oricui este benzina ușoară și Diluantul, care se găsesc în comerț. Eficacitatea spălării nu este însă așa bună, după părerea mea. Pentru o spălare eficace și pentru obținerea luciului inițial al obiectului, indic următoarea rețetă:

Se folosește pentru curățire fosfatul trisodic (Na_3PO_4) (200 gr) sub formă de granule albe. **Modul de folosire:** se ia o cîrpă și se înmoaie în apă caldă, după care se stoarce ușor și se introduce în substanța amintită (fosfat trisodic). Pe suprafața cîrpei vor adera granulele de fosfat cu care se freacă suprafața chiuvetei, vanei etc. pînă ce veți obține nuanța și luciul dorit. Cîrpa o vom introduce în fosfat de fiecare dată ce observăm că s-a dizolvat fosfatul și de asemenea vom înmuia cîrpa în cazul în care ea s-a uscat, stropind-o ușor cu puțină apă. După obținerea aspectului și luciului dorit se spală obiectul cu apă pînă la îndepărtarea completă a fosfatului. În cazul vanelor același lucru se întîmplă. Prin spălarea corpului vom elimina o mare parte din grăsimi care sînt îndepărtate o dată cu murdăria.

În cazul în care pe obiectele respective sînt săruri de calciu, magneziu și respectiv rugină, indic acidul clorhidric tehnic sau pur. În acest caz, însă, recomand consultarea unui chimist.

POȘTA

V. BĂLUȚĂ — Deva: De prevederile Ordinului Ministerului Învățămîntului nr. 340/1969 beneficiază și inginerii agronomi cu un stagiu de peste 3 ani la locul unde au fost repartizați (C.A.P.). Potrivit prevederilor în vigoare, personalul ce urmează forme de învățămînt superior, în vederea obținerii unei calificări superioare, are dreptul la un concediu de studii anual de 30 zile calendaristice, fără plata salariului. Personalul care urmează însă cea de a doua facultate, în condițiile Ordinului Ministerului Învățămîntului nr. 340/1969, nu se încadrează în prevederile H.C.M. nr. 1052/1960. Conducerile instituțiilor unde acest personal desfășoară activitatea, poate acorda, le cerere, concediu fără plata salariului, în condițiile regulamentului de ordine interioară.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

...Sînt cuminte, mămico!

Fotografie trimisă de cititoarea noastră, ELENA CÎRJAC, din Predeal.

Jocuri distractive

Apreciați din ochi...

Încercați din ochi să precizați care dintre cele cinci desene numerotate este cel mai mare (ca suprafață) și care ar fi ordinea descrescîndă a celorlalte?

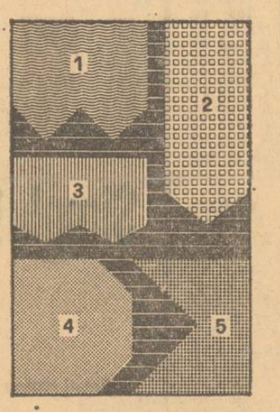

(Dezlegarea în numărul viitor)

Test

(SOLUȚIE)

1) Mai multe pătrate.
2) Predomină cele cu un punct la mijloc.
3) Mai multe desene negre decît albe.

URMARE DIN PAG. 1

cii, parcă ar fi avut în ele înfipte luminări de stearină. Venea singur, fără ciute, încet, abia făcea cîte un pas și se oprea. Mi-am făcut judecata: cerb bătrîn, istovit de horele de peste noapte. Se trăgea, acum pe ziua mare, spre locul lui ascuns, ca să se culce. Toate mișcările lui erau lîncede, de acum rar mai scotea cîte un mornăit înfundat. S-a oprit în apropierea mea și a început să rumege, abia mișcînd din falcă. Apoi, încet, și-a aplecat capul, tot mai mult, pînă a ajuns cu vîrful coarnelor la pămînt și le-a înțepat acolo. Așa, sprijinit în coarne, a rămas multă vreme. Se odihnea în această poziție ciudată. Părea că îi venea greu să-și țină înălțate coarnele grele, și mai lua ceva și din povara picioarelor. Poate că a și moțăit, cu pleoapele lăsate pe jumătate. Într-un tîrziu și-a ridicat capul, și a păsit agale, trăgănat, trecînd tăietura în desimea de dincolo...

Vînătorului nu i-a fost lene să meargă și să vadă cu ochii. Călăuzit de paznic, a găsit urmele și a găsit în mușchiul de jos și împunsăturile adînci ale coarnelor, prăjini de sprijin.

Vînătorul bucovinean a arătat apoi a doua întîmplare ciudată:

— Reacția de moment a cerbilor, atunci cînd văd omul sau îi simt mirosul este aceeași: fuga speriată pînă în depărtare. Dar iată că se întîmplă și altfel.

Într-una din serile petrecute în farmecul vînătoarei de cerbi în plin muget, dibuiam cu grije pe marginea unei tăieturi. Descopăr un pîlcușor de ciute, cu un taur cu douăsprezece raze în coarne. Avea coarnele lungi, însă subțiri, cerb tînăr, pe care ar fi fost păcat să-l împușc. Trebuia lăsat ca să-și urce vrednicia cîțiva ani, pînă să fie de față. M-am mărginit să observ alaiul de nuntă, căutînd să mă feresc cît mai bine. Cerbul înainta încet pe urma ciutelor care păsteau, mugea fără vlagă, părea obosit, apatic. S-a oprit ca la circa 120 pași de mine, i-a scăpat capul, prea greu parcă. Așa a stat o bucată de vreme ca blegit. Ciutele s-au îndepărtat, au dispărut între brăduți și zmeurișuri. Eram curios să văd ce va face cerbul acesta tembel, evident stors de puteri de eforturile goniței. Am rămas în ascunzișul meu.

A coborît soarele, a apus, deodată am simțit în ceafă răcoarea vîntului de seară. În aceeași clipă cerbul și-a smincit în sus capul, pîlniile urechilor au început să joace, a sorbit în nări tremurate aerul care îl aducea mirosul primejdiei. M-a aflat, și și-a ațintit privirea spre locul unde mă găseam: „Acum — mi-am zis — va sări ca nebun și va pleca în goană pe urmele ciutelor". În loc să facă așa, cum e legea cerbilor, după ce m-a privit vre-o două minute și pe semne, a cumpărat situația, s-a lăsat din șale, a coborît capul, parcă încercînd să se facă mic, și s-a furișat încet prin smeuriș. A ajuns așa pînă la un pîlcușor de brazi tineri ca la vre-o 60 de pași — și a dispărut în el. De acum va pleca de-a binelea, mi-am zis iarăși.

Însemnări de vînător

CIUDĂȚENII LA CERBI

Cînd colo, iată că își scoate din desime capul, ca printr-o ferestruie, și mă privește țintă. Vîntul îmi ducea mirosul de-a dreptul în nările lui, mă vedea, și a rămas acolo, nemișcat.

Atît era de comic, cum mă privea, încît abia îmi puteam stăpîni rîsul. După vreo zece minute m-am tras încet în pădure, ca să plec. Am mai aruncat o privire: cerbul era tot acolo, nemișcat, cu capul abia scos dintre cadrele de cetină ale „ferestrei" lui, observîndu-mi acum retragerea. Desigur a fost... mîndru de reușita tacticei inventate de el... dacă cerbii ar putea avea un sentiment de mîndrie, ca oamenii.

★

Ortacul care vînase în munții Sebeșului povesti:

— După cum bine știți, repertoriul cerbilor în muget este unul bogat, parcă avînd alte și alte arii pentru fiecare pornire de moment care declanșează „cîntecul". Dor de dragoste, ademenire, mînie, nerăbdare, provocare la luptă, mîndria biruinții. Vînătorii le cunoșteau, și ghiceau după ele nu numai umblarea, ci și pornirile și gîndurile taurilor. Cerbii tineri — și numai ei — dau și un glas ciudat, pe care numai rar îl auzim. Ciutele, cînd observă ceva suspect sau se sperie, scot un ton nazal, scurt, repetat de două, de trei ori, un fel de „Bo-Bo". Ce e ciudat, e că cerbul surprins, speriat, uneori dă un grohăit scurt, gutural, retezat. Foarte rare sînt cazurile cînd vre-un vînător a dat peste un cerb, care a scos acest glas, ce pare a fi unul propriu numai foarte puținelor exemplare. L-am auzit numai de două ori, cu toate că lung șir de ani n-am lipsit din munte toamna cînd boncăluiesc cerbii.

Am observat de departe un cerb care se apropia de mine prin tăietura largă la marginea căreia stăteam destul de bine ascuns. Era un taur cu coarne frumoase, totuși nu destul de mari ca să poată ispiti. Venea singur, fără ciute, tîndălind. Rar își apleca botul ca să rupă un fir de iarbă. Venea fără grija mea, fără să mă observe. A ajuns la treizeci, apoi la douăzeci de pași, și tot mai pășea încet. „Cerbul ăsta dă peste mine!" — și am făcut o mișcare involuntară. În clipa aceea cerbul a tresărit, a scos un grohăit foarte asemănător cu cel al porcilor, și a sărit, plecînd în goană mare.

În toamna aceasta aveam un oaspe, vînător de la șes pe care cu tot prețul voiam să-l fac să împuște cerb. Cum era neumblat în asemenea vînătoare și cam neîndeminatic, și cum eu răcisem și cam tușeam, într-o dimineață, cînd am descoperit în mijlocul unei poieni ciute cu un cerb bun, l-am dat pe oaspe în seama unui paznic foarte priceput, ca să-l conducă pînă la împușcătură. Eu am rămas într-o culme, petrecînd cu atenție cele ce urmau să se întîmple. Cei doi au ocolit, s-au apropiat intrucîtva, însă au fost simțiți, și toată ceata a luat-o la fugă spre mine. Ciutele au trecut pe alăturea, taurul venea în urma lor mai încet, parcă a silă că i s-a deranjat nunta. Cînd, lateral, a ajuns aproape de mine, cred că mi-a luat vîntul, deodată s-a oprit din mers, a grohăit tocmai ca cel auzit de mine mai înainte cu cîțiva ani, și a sărit repede pe urma ciutelor. Sunet, neauzit între alte imprejurări decît atunci cînd cerbul-taur e surprins de o primejdie.

★

Și vînătorul care a băciuit o săptămînă pe la cabana de la Creanga-Mare din munții Sovatei a avut o întîmplare ciudată.

Era pe la sfîrșitul epocii de goniță. Cele mai multe ciute aveau rodul în ele, taurii storși de puteri mugeau rar, și linced. Cei voinici au stăpînit aproape o lună și și-au luat din plin drepturile. Rînd pe rînd au obosit și au intrat iarăși în viața lor de solitari. Unul, căruia i-am pus gînd rău, stăruia încă să mugească. Era însă din cale afară de șiret; niciodată nu i-am putut prinde în loc deschis, unde să-i pot trimite glonțul.

Și în seara asta răgea într-o tăietură crescută, unde nu puteam pătrunde fără să mă simtă. Prin tăietură se deschidea un drum de pădure larg. Aici îl așteptam, doar-doar va ieși în el, va trece peste el. Din vreme în vreme îl ațițam din scoică, și îmi răspundea ca unui rival, dar rămînea pe loc în desimea lui. Apoi am renunțat să-l mai chem imitînd din scoică muget de provocare. Stăteam nehotărît. Oare totuși să încerc să mă apropiu de el, oricît de riscant ar fi fost dibuitul prin desime, cînd deodată, iată cerbul în mijlocul drumului, nu mai departe de mine ca la o sută de pași. Era un taur puternic, cu prăjinile coarnelor groase cît brațul omului, lungi și înrămurate. Și-a ridicat capul, cu pilniile urechilor ciulite, m-a văzut. Așteptam să se întoarcă speriat, în clipa răsucirii lui să-mi arate spata, unde să-i pot pune un glonț bun. Dar, în loc să sară în desime, deodată își coboară capul cu coarnele împinse înainte și năvălește de-a lungul drumului spre mine, mugind înfundat, cu toate semnele furiei. Sînt sigur că m-ar fi luat în coarne, dacă nu-l oprea brusc glontul meu...

...Alte întîmplări s-au înșirat în salbă; cucul din ceasornicul din perete a cîntat vers lung, aducînd aminte vînătorilor de miezul nopții.

Ionel POP

NE REVEDEM PESTE 62 DE ZILE

Imaginea ni-l înfățișează pe Adamache, portarul care s-a impus atenției antrenorului Angelo Niculescu, obligîndu-l să-l treacă pe lista celor care vor călători luna viitoare peste întinsele ape ale Oceanului Atlantic.

Fotografia : Viorel RABA

De peste tot, din cele 16 țări care așteaptă cu înfrigurare intrarea în viltoarea amețitoare a turneului mexican, sosesc zilnic vești despre intensele preparative la care sînt supuse finalistele celui de-al nouălea campionat mondial de fotbal. „Campania mexicană", cum a fost ea denumită de specialiști, intră în faza finală, alimentînd și mai mult interesul major al milioanelor de amatori ai fotbalului de pe întreg globul, interes care va atinge punctul maxim în ziua cînd cele 16 combatante vor păși pe gazoanele mexicane, marcînd începutul goanei după zeița de aur. Inutil, credem, să subliniem în aceste cîteva rînduri nerăbdarea cu care iubitorii fotbalului din țara noastră așteaptă evoluțiile reprezentativei române în dificila grupă de la Guadalajara, acolo unde sorții au decis să fie prezentă, printre altele, chiar deținătoarea titlului suprem. Pregătirile, și meciurile de verificare susținute pînă în prezent de echipa română, vor intra începînd de mîine într-o nouă fază, faza decisivă a unui lung și anevoios drum, al cărui început este legat de numele capitalei portugheze, Lisabona. Așadar, mîine ne vom despărți, cu regret firește, de campionatul nostru, de acele meciuri bune și rele, dar iubite totuși, o despărțire de 62 de zile, timp în care vom urmări zi de zi activitatea de finisare a 11-lui care ne va reprezenta în Mexic. Iată de ce am considerat să notăm ca un eveniment deosebit momentul despărțirii noastre de campionat și intrarea în ultima turnantă a pregătirilor pentru turneul final al campionatului mondial.

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL „PRONOSPORT"

1.	Bologna—Sampdoria	1
2.	Fiorentina—Brescia	1
3.	Juventus—Roma	1
4.	Lanerossi—Torino	1
5.	Lazio—Bari	1
6.	Milan—Cagliari	1
7.	Napoli—Palermo	1
8.	Verona—Inter	×
9.	Chimia Sv.—Progresul Buc.	1
10.	Ceahlăul—Metalul Buc.	1
11.	Poli. Tim.—Vagonul	1
12.	C.S.M. Reșița—C.F.R. Tim.	×
13.	Olimpia S.M.—C.S.M. Sibiu	1

Intermezzo cu...

ANGELO NICULESCU

de Ioan CHIRILĂ

Pentru că începînd de luni, fotbalul românesc intră în ultima linie dreaptă a cursei Guadalajara, mi se pare normal ca acest intermezzo să aparțină lui Angelo Niculescu. Așa stînd lucrurile, să lansăm o primă întrebare :

— Ce-mi puteți spune despre cele șase etape scurse ?

— *Aș vrea să mulțumesc campionatului, pe care nu l-am subestimat niciodată. E suficient să arăt că aceste șase etape de iarnă au ameliorat mult forma lui Dumitru, Nunweiller VI, Mocanu, Domide sau Dembrovski, pentruca să întăresc cele spuse.*

— Ce echipă ați alinia dacă meciul cu Anglia s-ar juca mîine ?

— *Răducanu — Sătmăreanu, Lupescu, Dinu, Mocanu — Dumitru, Nunweiller VI — Neagu, Dobrin (Domide), Dumitrache, Lucescu.*

— Rezultă că sînteți mulțumit de recentul meci jucat la Stuttgart.

— *Sînt mulțumit, în general, de echipă. Mai puțin de joc. Și cînd spun asta, aș vrea să rețineți că nemulțumirea față de joc pornește de la etalonul ridicat al ultimelor meciuri din Brazilia. Scăderea a fost, însă, perfect normală. De asemenea, nu trebuie să uităm că ne-am adunat în pripă, fiind exclusă deci orice pregătire specială... Aș mai spune că dacă la Stuttgart am fi jucat ca la Lima, de pildă, am fi cîștigat fără dificultăți meciul cu Helmut Schön.*

— Aș vrea să vă întreb dacă lotul de 40 s-a mai redus — dat fiind stadiul avansat în care ne aflăm.

— *Fără îndoială. În momentul de față eu mizez pe vreo 24 de jucători.*

— 12 avem în echipa pe care mi-ați alcătuit-o. Care ar fi ceilalți 12 ?

— *În primul rînd, doi portari : Adamache și Ghiță ; în al doilea rînd, oamenii pe care îi cunosc foarte bine, adică Deleanu, Dembrovski, Hălmăgeanu, Dan, Ivăncescu, Tufan. De asemenea, Bădin, Tătaru, Pescaru...*

— Nu vă influențează, deci, recenta notă scăzută din meciul cu „U" ?

— *Am mai spus-o, atît eu cît și „Ciogli-baci" : nu promovăm un jucător pentru un singur meci bun, și nu eliminăm un jucător pentru un singur meci slab. Aș adăuga că lotul de 24...*

— Lipsește, totuși, un jucător pentru împlinirea cifrei de 24.

— *Marele... omis este Ion Pîrcălab. Abia aștept să aud vești bune despre Pîrcălab din turneul mexican al „națională" noastre B.*

— Predomină, deci, numele consacrate.

— *Echipa noastră, jucînd de multe ori în formații asemănătoare, a consacrat destule nume. E suficient să amintesc că jucători foarte tineri ca Lucescu și Dobrin, au peste 20 de selecții „tricolore", pentru a ne da seama că echipa României a crescut, dacă vreți, după Wembley. Iar eu mizez mult, atunci cînd mă gîndesc la un lot, pe legăturile deseori invizibile care se creează între jucători. În calitate de antrenor, urmăresc cu mare atenție integrarea psihică a unui nou venit. Aceasta mi se pare o obligație profesională de prim ordin... Un exemplu de integrare mai complicată a fost cel al lui Tufan... Tufan, mai puțin sociabil decît ceilalți, a avut nevoie de aproape 50 de zile pentru a deveni „unul de-al lor". În această apropiere, un rol hotărîtor au avut modestia lui Tufan și generozitatea lui la efort.*

— Ce facem începînd de luni ?

— *O săptămînă la Poiana, pentru deconectare și antrenamente.*

— Iar apoi, Parisul...

— *Care trebuie să ne găsească, după calculele mele, cu 70 la sută din forțe gata de luptă.*

— Iar pentru meciul cu Iugoslavia ?

— *O altă săptămînă de Poiana sau Snagov, în funcție de buletinul meteorologic... Meciul cu Iugoslavia trebuie să ne găsească în zona lui 90 la sută din posibilități.*

— Plecarea spre Mexic ?

— *Probabil, 11 mai.*

— După care...

— *După care va începe cea mai grea lună din istoria echipei noastre naționale... O lună de foc, care, sper, va și să lase viitorului o amintire frumoasă...*

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la 15 aprilie 1970 au fost triate și înregistrate 77 200 bonuri de participare la concurs. Operația continuă.

● **Dohatcu Nicolae, București :** Cum v-ați putut închipui că numai plicurile care poartă data de 17 octombrie 1969 vor participa la concurs ? Este vorba de ultima dată (atestată de ștampila poștei locale) pînă la care s-au putut trimite plicurile cu bonuri la redacție. Toate bonurile sosite pînă la această dată participă cu drepturi egale la concurs. Cele care poartă data poștei locale 18 octombrie 1969 degeaba au mai fost trimise la redacție. Nu sînt valabile. Și sînt destui concurenți în această situație deși am reamintit de nenumărate ori prevederea regulamentului privind ultima dată de expediere.

● **Sicre Aron, Deva :** La întrebarea a II-a ați trecut Politehnica Timișoara. Motiv pentru care aveți anulate 6 bonuri. Idem **Munteanu Teodor, Turda ; Lev Nicolae, Craiova ; Bobar Petru, Baia Mare ; Tîrzăman Ion, Focșani : Păunescu Ion, Ploiești** — cîte un bon.

● **Maer Matei, Cluj :** Dv. treceți la aceeași întrebare (II) Politehnica Galați. Două bonuri anulate. Idem **Cotescu Gheorghe, com. Aninoasa** — un bon.

● **Vesa Liviu, Constanța :** Ați trecut la întrebarea a II-a Mureșul (?). Nu știm ce preferințe aveți. Patru bonuri anulate.

● **Gagiu Constantin, București și Frost Paul, București :** C.F.R. Cluj și respectiv Politehnica Iași nu sînt bine trecute la întrebarea a III-a. Cîte un bon anulat. Idem **Dumitrescu Luiza, București** (un bon) și **Alexandru Viorel, Prahova** (două bonuri).

● **Apostolide Luminița Elena, București :** Patru bonuri anulate. Nu precizați pe care Metalul îl preferați (București sau Tîrgoviște) la întrebarea a III-a. Idem **N. Marinescu, Turda** — un bon și **Delicoti Octavian, Galați** — trei bonuri.

● **Rădoi Ion, București :** Treceți echipe de divizia A la toate întrebările. Un bon anulat. În schimb **Cernat Nicolae, Mizil,** a trecut echipe din divizia B și la întrebarea a II-a și la a III-a. Un bon anulat.

● **Bucevschi Ramona, Brașov :** Trecînd Olimpia, fără a preciza care (Oradea, Satu Mare), aveți un bon anulat.

● **Baum Octavian, București :** Două bonuri anulate. Universitatea Iași nu este un nume de echipă ce figurează în categoria A.

● **Rădulescu Ion, București :** Trei bonuri anulate. Echipa C.F.R. Arad deocamdată nu poate fi trecută în rîndul echipelor ce retrogradează din categoria A.

● **Ursachi Mihai, Cluj :** Două bonuri anulate. Nu există echipă cu numele de Știința Galați.

● **Danciu Alexandru, Arad** (1) ; **Cinciu Gheorghe, Timiș** (2) ; **Căciulă Ion, Cîmpina** (1) ; **Resmeriță Nicolae, Bacău** (1) ; **Berbecaru Grigore, Bacău** (2) ; **Negrea Liviu, Brașov** (1) ; **Crișan Ioan, Sebiș** (2) ; **Grigore Lazăr, Mangalia** (1) ; **Ciutacu Dorel, Medgidia** (1) ; **Antoci Dumitru, Ciunget — Vîlcea** (1) ; **Pop Alexandru, Panciu** (4) ; **Greța Ioan, Cluj** (5) ; **Burlibașa Apostol, Galați** (2) ; **Nascu Simion, Turda** (3) ; **Vlad Vasile, București** (1) ; **Cristea Sofia, București** (5) : Cifrele din paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece nu ați precizat pe care Progresul îl preferați.

● **Șerban Gheorghe, Arad** (1) ; **Masticci Gheorghe, Petroșani** (1) ; **Todosi Gheorghe, Timișoara** (1) ; **Mihalcea Mihai, București** (1) ; **Mihancea Georgeta, București** (3) ; **Palița Constantin, Dănești-Gorj** (1) ; **Bunica Constantin, București** (1) ; **Orhian Severin, Gura Humorului** (2) ; **Relly Manolescu, Tr. Măgurele** (1) ; **Pleșa Nicolae, Roșia Montana** (1) ; **Coman Barbu, com. Ciolpani — Ilfov** (4) ; **Milosef Maria, București** (4) ; **Nicolescu Ștefan, București** (1) ; **Boranciu Nicolae, Blaj** (1) ; **Zahi Ioan Maramureș** (1) ; **Tăbăcaru Lucian, București** (1) ; **Horea Radu, Cluj** (1) : Trecînd Dinamo, fără a preciza care (București, Bacău,), aveți anulate bonurile reprezentate de cifrele din paranteze.

BALONUL ROTUND

GALERIE „MUNDIAL '70"

„Regizori"

BOȘKOV

În generația de tineri antrenori europeni, una dintre figurile consacrate este și aceea a doctorului Ștefan Boșkov, selecționerul echipei Bulgariei. Cunoscutul antrenor din Sofia face parte dintr-un grup de foști internaționali celebri, cu toții de specialitate haifi, care au ajuns la aceeași treaptă a reputației și pe planul directoratului tehnic. Ceaikowski II, Bozsik, celălalt Boșkov, din echipa iugoslaviei și a clubului Vojvodina Novi Sad, iată-i pe contemporanii selecționerului bulgar, internaționali cu care el s-a întîlnit adeseori în dispute aprige, interesante și de ridicată valoare fotbalistică ; „culoarea" spectacolului era dată de acești excelenți tehnicieni acționînd la mijlocul terenului.

Se pare că deosebitele calități, specificul postului de jucător, și-au pus puternic amprenta pe formarea, ca antrenor, a doctorului în chimie Boșkov. Statornicia sa — ca titular al clubului T.D.N.A. Sofia și al reprezentativei bulgare — se arată și în modul cum el se comportă ca director al echipei naționale Asemenea lui Ovar Bergmark, suedezul, sau al precedentului invitat al rubricii noastre, Zagallo, Boșkov a trecut direct de pe terenul de joc la dificila și pretențioasa activitate de antrenor. Înainte de a i se încredința conducerea reprezentativei, Boșkov a efectuat un lung și util stagiu de informare și perfecționare pe lîngă cluburi celebre din Uniunea Sovietică, Anglia și R. F. a Germaniei.

Perioada de directorat a lui Boșkov se confundă cu suita de puternice afirmări ale selecționatei Bulgariei, cu consecutivele calificări în turneul final al C.M., cu rezultate răsunătoare în „Campionatul Europei" și, mai ales, cu plasarea, pe planul consacrării internaționale, a unui impozant număr de tineri jucători, precum Bonev, Jekov, Marasliev, Kolev II, Vasiliev, Aladjiov etc. Simbioza acestora cu grupul consacraților (Asparuhov, Șalamanov, Dimitrov, Iakimov) s-a făcut rapid și util. Pe reușita acestui proces de regenerare a naționalei bulgare își bazează speranțele „mexicane" doctorul Boșkov. Întregul plan de pregătire pentru „Mundial '70" — socotit drept unul dintre cele mai complexe, mai variate și mai modern concepute — a cuprins pentru început un lung stagiu în localități montane. Forțele înmagazinate în acele zile, Boșkov le socotește ca decisive pentru reușita echipei sale. **„Vom ajunge cu siguranță în sferturi de finală"** pronostichează selecționerul bulgar. Și cum trece drept un om foarte cumpătat în afirmații, previziunea lui are dublă valoare.

„Dirijori"

B. CHARLTON

„Bobby reprezintă o slăbiciune generală a noastră. Cred că o merită, firește. Dar mă întreb dacă, la vremea lor, alți giganți ai fotbalului englez au beneficiat măcar de a zecea parte din afecțiunea și simpatiile sutelor de mii de spectatori, care n-ar admite ca un fir din puținul păr ce-l mai are Bobby să fie atins...".

Un comentator celebru și el, Brian Glainville, scria aceste cuvinte pline de înțeles, caracterizînd plastic, faima acestui internațional complet, un reprezentant nedezmințit al tradiționalului fair-play insular, jucător intrat în legenda fotbalului britanic.

Întruchipîndu-l pe clasicul jucător englez, pătruns pînă în măduva oaselor de legile nescrise ale acestui fotbal, Bobby Charlton a avut marea șansă, cu care nu s-au întîlnit atîția și atîția predecesori faimoși ai lui, de a se număra printre cei 11 oameni care au adus Angliei primul său titlu suprem. Aureola unui succes în întrecerea mondială s-a așezat peste multe merite, deja cucerite și unanim recunoscute, ale „metronomului" de la Manchester United.

Sigur că Bobby se bucură, deși anii au trecut, de încrederea lui Alf Ramsey și pentru tentativa mexicană. Sir Alf i-a creat chiar un regim special pentru a-l menaja cît de cît în vederea grelei expediții de pe înaltele platouri ale Americii Centrale. Selecționerul l-a scutit, cu bună știință, de la o serie de meciuri de verificare ale echipei Angliei, știind că elevul lui cunoaște foarte bine rolul ce-l are de jucat iar — pe de alta — că mușchii și nervii lui trebuie pe cît posibil menajați.

În caravana engleză care va porni spre Mexic, principala piesă tactică a campionilor mondiali rămîne Bobby Charlton. Nimeni, din numerosul grup încercat de Ramsey, n-a reușit să se apropie de înălțimea „pupitrului dirijoral" unde oficiază cel mai mic dintre frații Charlton. Cu modestia și bunacuviință care l-au făcut pretutindeni apreciat și respectat, Bobby anticipează astfel, rolul echipei Angliei în Mexic : **„Știu că mulți dintre coechipierii mei sînt foarte, foarte optimiști. Nu-i pot egala, din nefericire în anticipări vesel colorate. Eu rămîn mai departe convins că examenul din serie totalizează infinit mai grele obstacole decît a doua zonă a competiției. Dacă nu capotăm în meciurile din grupă sîntem în proporție de 70 la sută campioni mondiali. Dacă !"**

Premiile de frumusețe la „Meciul secolului"

LARSEN — STEIN (turul al patrulea) *1. Cf3, Cf6 2. g3, g6 3. Ng3. Ng7 4. c4, 0—0, 5. 0—0, d6 6. d4, Cbd7 7. Cc3, e5 8. e4, e:d4 9. Cd4 Te8 10. Te1, Cg4 11. f3, Cge5 12. b3, Cc3 13. Ne3, f5 14. Dd2, f :e4 15. Ng5, Dd7 16. Ce4, C :e4 17. T :e4, Cc6 18. C:c6 !, T:e4* (la 18... N:a1 ar fi urmat 19. Ce7+, Rh8 20. De1 ! cu dubla amenințare 21. D:a1 și 21. C :g6+) *19. f :e4, D :c6 20. e5 !, Dc5+ 21. Rh1, Ne6 ! 22. N :b7, Tf8 23. Ne3, D:e5 24. Te1, Dc3 25. Rg2, D :d2 26. N :d2, N :d4 27. Nf4, Rf7 28. Nh6, Tb8 29. Nc6, Nf6 30. Ne3, a6 31. Nd2, Tb6 32. Nf3, Tb8 33. Na5, Nd8 34. Tf1, Rg8 35. Nc6, Nf7 36. g4, Ne7 37. Rg3, Td8 38. Td1, Nf6 39. h4, Ne5+ 40. Rg2, Tc8 41. g5, Rg7 42. Nd7, Td8 43. Ng4, d5 44. Nf3, h6 45. g :h6, R :h6 46. Nd2+, Rg7 47. Ng5 Td6 48. N :d5, N:d5 49. T:d5, T:d5 50. c:d5, Rf7 51. Rf3, Rf8 52. Nf4, Nf6 53. N:c7, N:h4 54. b4, Rd7 55. Nb6, Nf6 56. Nc5, Nb2 57. a4, Na3 58. a5, Nb2 59. Rf4, Nf6 60. Re4, Nc3 61. b5 !, a:b5 62. a6, Rc8, 63. d6, Rb8 64. Rd5, Nf6 65. Rc6, g5 66. R:b5, g4 67. Rc4, Ra8 68. Rd3, Ne5 69. d7, Nc7 70. Re4, g3 71. Rf3, Nd8 72. Rg3, Na5 73. Rg4, Nd8 74. Rf5, Na5 75. Re6, Nc7 76. Rf7, Na5 77. Re8, Nc7 78. Ne7, Na5 79. Nd8, Nd2 80. Nb6, Ng5 81. Nc5* și negrul cedează.

GHELLER — GLIGORIC1 (turul întîi) *1. e4, e5 2. Cf3 Cc6 3. Nb5, a6 4. Na4, Cf6 5. 0—0, Ne7 6. Te1, b5 7. Nb3, d6 8. c3, 0—0 9. h3, h6 10. d4, Te8 11. Cbd2, Nf8 12. Cf1, Nb7 13. Cg3, Ca5 14. Nc2, Cc4 15. b3, Cb6 16. Nb2, Cbd7 17. Dd2, c5 18. Tad1, Da5 19. d:c5, d:c5 20. c4, b4 21. a4, Dc7 22. Cf5, Cb8 23. C:e5, T:e5 24. N:e5, D:e5 25. f4, De6 26. e5, Ce8 27. Dd3,g6 28. Cg3, Cc6 29. g:f5, g:f5 30. C:f5, Dg6 31. De2. Dg5 32. h4 !, Df4 33. g3. D:e5 34. Dg4+, Dg7 35. C:g7, Cf6 36. Df4. N:g7 37. Dc7, Tb8 38 Td6. Cg4 39. T:c6, Nd4+ 40. Rf1* și negrul cedează.

Pregătirea automobilelor pentru sezonul cald

Odată cu sosirea primăverii, începe în plin și sezonul automobilistic. În această perioadă sînt deci necesare o serie de pregătiri speciale, astfel ca automobilul nostru să funcționeze cît mai bine. După părerea inginerului Gh. PIȚULESCU, specialist în materie, acum, la început de primăvară, sînt necesare următoarele lucrări : se spală instalația de răcire, iar lichidul antiger se scurge în vase cu închidere ermetică, după care se depozitează ; se repară anvelopele și camerele ; se repară și se ung cu unsoare consistentă și se depozitează lanțurile antiderapante, lopețile, tirnăcoapele etc. ; se scot se repară și se depozitează husele pentru motor și radiator și dispozitivele de încălzire a băii de ulei, motorului etc. ; se demontează, se revizuiește și se depozitează încălzitoarele de parbriz ; se scot din funcțiune caloriferele ; se înlocuiește lichidul din amortizoare ; se golește și se spală instalația de frînă hidraulică după care se completează cu lichid de frînă ; se ung cu unsoare consistentă articulațiile semiaxelor punții din față (la automobilele echipate cu acest sistem), barele de direcție, bolțurile arcurilor cu foi din față și spate, butucii roților, butucii suspensiei balansoarelor (la automobilele care au acest sistem), axele camerelor de frînare, axul furcii de comandă a ambreiajului, axul pedalelor, se ung cu ulei de motor articulațiile tijelor pentru comanda carburatorului, a șocului de aer, a balamalelor și broaștelor de la uși, generatorul, bucșa și axul pirghiei distribuitorului, filtrul de aer, rulmentul ambreiajului și cirligul de remorcare, se umplu cu ulei de transmisie, carterul cutiei de viteze, carterul diferențialului, carterul reductorului, carterul casetei de direcție, articulațiile cardanice, carterul suportului intermediar al axului cardanic al diferențialului (la automobile cu dublă tracțiune) se ung foile arcurilor cu un amestec format din 90 la sută unsoare consistentă și 10 la sută praf de grafit : pompa de apă se unge cu unsoare consistentă ; se demontează termostatul și se verifică ; se determină consumul specific de combustibil ; se execută probe scurte de parcurs, cu care ocazie se controlează funcționarea frînelor, se ascultă funcționarea motorului în diferite sarcini și la diferite turații ; se spală bateria de acumulatoare, introducîndu-se electrolit cu o concentrație de 28°Be ; se controlează și se reglează jocul dintre tacheți și supape.

AUTOMOBILISM

Electrobuzul în transportul orășenesc

Primul autobuz acționat electric străbate străzile orașului Koblenz fără zgomot și fără să emane gaze toxice. Acest vehicul experimental, cu însușirile lui atît de pozitive pentru circulația urbană, pare a reprezenta începutul trecerii de la motoarele Diesel la cele electrice. Drumul este încă greu. Pentru moment bateria amplasată într-o remorcă lungă de trei metri (greutate : 1 350 kg), permite unui autobuz plin, o rază de transport doar de 50 km, ceea ce corespunde unei funcționări de două pînă la trei ore. La stația terminus, șoferul poate schimba , ce-i drept, în cîteva minute, bateria, care este încărcată apoi în orele următoare, dar o baterie este încă destul de costisitoare. Se lucrează de aceea intens la dezvoltarea unor acumulatori mai mici cu capacitate de funcționare de cel puțin o zi, pentru a putea fi încărcați apoi cu curent ieftin, de noapte.

Raliul Cupei Mondiale

Mîine 19 aprilie, pe stadionul Wembley din Londra se va da startul celor 106 automobile înscrise într-unul din cele mai mari raliuri disputate vreodată. El poartă numele de „Raliul Cupei Mondiale" și va lega Londra, gazda campionatului mondial de fotbal din 1966, cu Mexico City, orașul care găzduiește ediția de anul acesta a Cupei Jules Rimet. Traseul măsoară 25 000 kilometri ; după o largă buclă prin Europa el va străbate America de Sud și America centrală pînă la Mexico City, unde concurenții urmează să sosească în ziua de 27 mai.

ZIG-ZAG

PRIMUL campionat mondial de fotbal al echipelor feminine se va desfășura anul acesta în cursul lunii iulie la Torino. Și-au anunțat participarea opt echipe și anume : Argentina, Brazilia, Cehoslovacia, Danemarca, Anglia, Franța, Italia și Uniunea Sovietică. Vor avea loc mai întîi meciuri eliminatorii în diferite orașe ale Italiei, iar turneul final la Torino.

Cea mai lungă și populară cursă de schi din lume (55 kilometri) denumită Vasa, se dispută anual în Suedia între orașele Mora și Salen. În ediția din acest an, au concurat 9.397 concurenți, întrecerea fiind cîștigată de suedezul Lars Arne Bolling. Fotografia de mai sus vă prezintă un aspect parțial de la plecarea impresionantului grup de concurenți.

Un club nautic american din Kansas a solicitat oficialităților sportive din R.F. a Germaniei, să-i trimită un litru de apă de pe traseul viitoarei regate olimpice din 1972 de la München, pentru a face botezul unui schif.

Iată-l în ilustrația de față pe medaliatul olimpic Paul Söllner, campion la proba de schif, patru plus cîrmaci, turnînd într-un bidon apa olimpică ce va fi trimisă, peste ocean, clubului nautic din Kansas.

●

LA POSTUL de televiziune din Franța a început prezentarea unei emisiuni intitulată : „Cele mai mari întîlniri de box ale secolului". În a doua sa prezentare, emisiunea a evocat meciul pentru titlul de campion mondial la toate categoriile dintre Jack Dempsey și Georges Carpentier disputat la 2 iulie 1921 la Jersey City. Comentariile la prezentarea filmului au fost făcute personal de Georges Carpentier.

●

GYORGY SCHIRILLA, renumitul atlet ungur, care s-a făcut cunoscut prin cîteva performanțe pe distanțe foarte lungi, a făcut o încercare de a doborî recordul englezului Bruce Tulloh care a străbătut distanța dintre Los Angeles și New York (4 576 km.) După ce a parcurs distanța de 1 553 km., Schirilla a fost nevoit să abandoneze, în urma unei căzături.

RECENT, în cadrul campionatului național de cros al Franței, printre participanți s-a aflat și cunoscutul atlet Alain Mimoun, fost campion olimpic. În vîrstă de 49 de ani, Mimoun a reușit să ocupe locul 21 la 2'46" de învingătorul întrecerii, Noel Tijou, depășind numeroși concurenți mult mai tineri ca el. Disputînd al 20-lea campionat național de cros, Mimoun a stabilit un original record de participare.

●

Iozsef Bodnar din Budapesta, specialist în fabricarea ghetelor de fotbal, a realizat cea mai mică pereche de asemenea ghete din lume. Lungi de numai 11 milimetri, ele respectă toate detaliile unor adevărate ghete de fotbal. Mărimea lor apare evidentă în comparație cu un ceas de mînă.

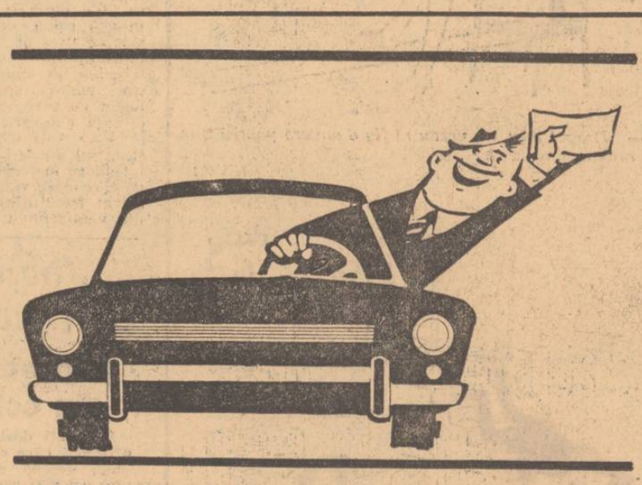

LOZ PLIC

Simplu!... ieftin!... avantajos!...

LOZUL ÎN PLIC

Puteți cîștiga imediat

La seriile obișnuite (3 lei) : 20.000, 10.000 lei și 5.000 lei, 2.000 lei ș.a.

La seriile speciale de 6 lei autoturisme de diferite mărci și capacități.

ORIUNDE VA AFLAȚI, JUCAȚI LA LOZ ÎN PLIC !

(5024)

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA" SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 655 — Sîmbătă 25 aprilie 1970 — 8 pagini 1,50 lei

Vă trimit o ilustrată...

OTOPENII

LA ÎNTÎLNIREA CU CERUL

de Vasile Nicorovici

Foto : Nicu VASILE

Vorbind în termenii poeziei, gara e o metaforă ce întruchipează dorul nostru de spațiu, tainica năzuință către necunoscut, atunci cînd privim, fără a ne urca în tren, liniile de fier paralele care se afundă în orizont. Portul, gară a mărilor, adaugă acestui dor și acestei năzuințe o notă de mister deoarece închipuirea noastră se avîntă în imperiul veșnic legănător al lui Neptun, bîntuit de balaurii de smoală ai furtunilor. Veacul nostru a descoperit, însă, o altă ipostază a gării, gara întoarsă către cer, aerogara, și odată cu ea o nouă perspectivă pentru vizitatorii ei, perspectiva cerului și a stelelor, precum și un nou dor, dorul de a zbura, stimulat de vederea pistei de înălțare a avioanelor cu unul din capetele ei, pierdut în nemărginire.

Nu cunosc o sugestie mai elocventă a zborului decît privelișlea acestei panglici paralele cu cerul, severă, liniștită, în așteptarea păsărilor de oțel. Așa cum arată în această primăvară, în preajma inaugurării ei, noua aerogară a Bucureștiului, Otopeni. Alcătuită din trei mari volume arhitectonice : pavilionul oficial, gara publică, corpul serviciilor tehnice și administrative, clădirea reprezintă un ansamblu echilibrat și armonic, cu aspect monumental, prin proporțiile ei vaste, dînd totuși privitorului impresia de ușurătate, de plutire lină, datorită marilor spații acoperite de materiale lucioase și de sticlă. Totul pare un imens poliedru de cristal, încrustat minuțios, cu precizia detaliilor. Și, privindu-l de departe am fi tentați să credem că avem în față un șir de construcții de artă, dacă turnul de control, înălțat într-una din laturi, n-ar arăta, prin forma lui bizară, desprinsă parcă dintr-un roman de anticipație, că misiunea lui e să vegheze nevăzutele căi aeriene.

CONTINUARE ÎN PAG. ②

CUNOAȘTEȚI MARILE MUZEE ALE LUMII ?

ANDRÉ PARROT

directorul muzeului Luvru din Paris,

răspunde la întrebările redacției

Discuția noastră cu eminentul arheolog francez *ANDRE PARROT* de doi ani director al muzeului Luvru din Paris, debutează, bineînțeles cu... o întrebare.

— Ne puteți sugera o imagine a imensității acestui sanctuar al artei universale ?

— Nu uitați, remarcă André Parrot, că discutăm despre un muzeu instalat într-un palat înființat la sfîrșitul secolului al XII-lea de Filip August care destina acest castel regal de forma unei fortărețe patrate, protejării părții de răsărit a Parisului. Mărit și înfrumusețat rînd pe rînd de toți regii Franței, acest palat regal, sediu al Academiilor, Luvrul, devine muzeu în timpul Revoluției franceze, în anul 1793. Sălile, de forme neregulate, cu personalitate arhitecturală distinctă, au păstrat fastul și proporțiile ce caracterizau încăperile unei reședințe regale. Deci forma camerelor, împărțirea palatu-

Lucia MANOLESCU

CONTINUARE ÎN PAG. ⑤

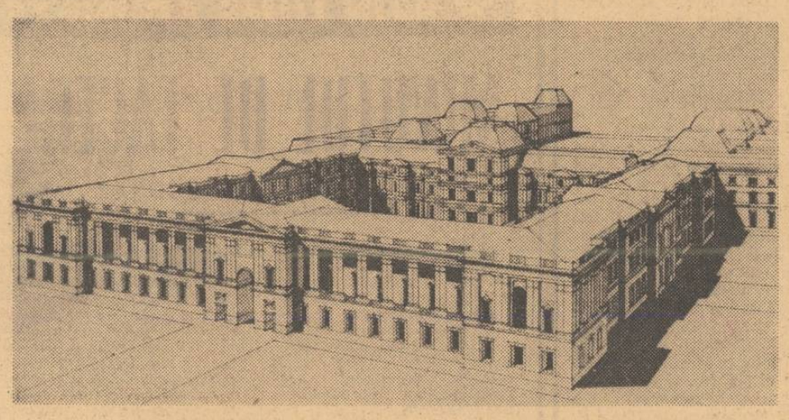

Macheta de ansamblu a muzeului Luvru a cărei înfățișare actuală este opera multor arhitecți vestiți : Pierre Lescot, Le Mercier, Claude Perrault, Visconti, Lefuel.

AGENDA săptămînală

PRIMĂVARĂ

În acest sfîrșit de aprilie, primăvara s-a încetățenit cu puteri depline. O atestă pomii în floare, mireasma proaspătă a liliacului, nopțile calde, cu cer înalt, peste care plutesc tainice chemări. E primăvara plimbărilor tîrzii, a celor dintîi idile, primăvara fremătătoare care dezice, orice s-ar spune, cu argumente stenice (poate excesiv de exuberante) numitele, cine știe de ce, astenii de sezon.

De aceea primăvărateca înnoire a firii nu poate fi consemnată ca un simplu,

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Tulburătoarele emoții ale omenirii de-a lungul veacurilor

Cîteva secvențe din jurnalul de bord al celor ce au scăpat din urgia provocată de catastrofe ale naturii

(Amănunte în pag. 3)

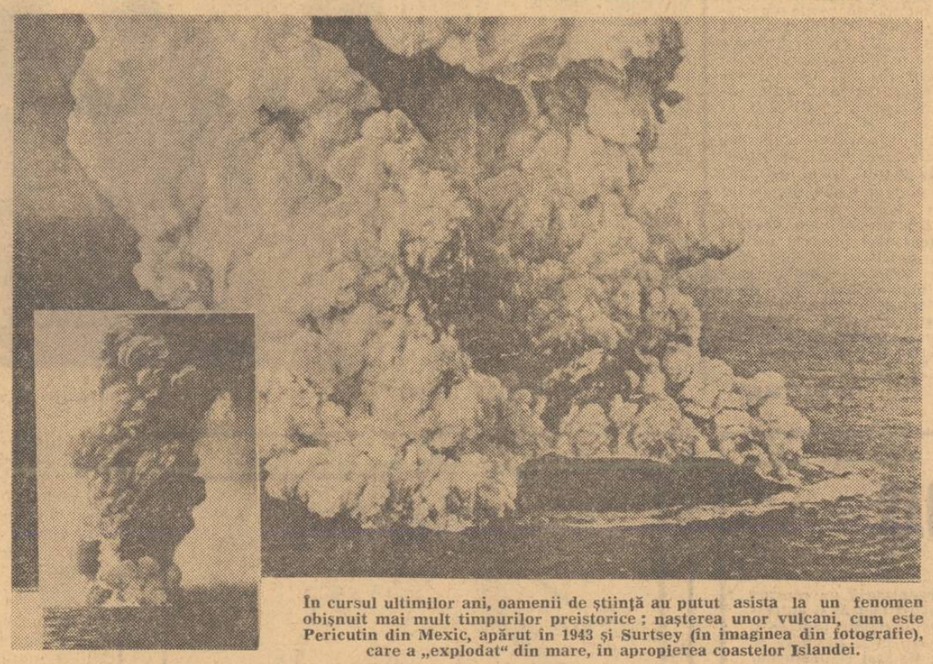

În cursul ultimilor ani, oamenii de știință au putut asista la un fenomen obișnuit mai mult timpurilor preistorice : nașterea unor vulcani, cum este Pericutin din Mexic, apărut în 1943 și Surtsey (în imaginea din fotografie), care a „explodat" din mare, în apropierea coastelor Islandei.

Monolog interior despre...

GRAFICE

de Victor BÎRLĂDEANU

La marile serbări populare, la uriașele revărsări de torente umane ce marchează sărbătorește filele înscrise cu roșu în calendarul națiunii, privirile riscă să rătăcească amețite în impresionanta derulare caleidoscopică de imagini care dau senzația unei feerice exuberanțe cromatice. În fond, așa cum visau utopiștii secolelor trecute ,amplele procesiuni festive tind tot mai mult să devină — într-o societate care, în asemenea prilejuri, nu numai că-și omagiază periodic treptele urcate, dar își și trăiește frenetic și fecund libertățile cucerite — autentice spectacole de masă, în cadrul cărora fiecare se simte, în același timp, participant entuziast și spectator pasionat.

Din multitudinea și diversitatea imaginilor care inundă privirile, fiecare își alege, de obicei, un anume punct de reper, un anume ax vizual menit să-i organizeze și să-i structureze impresiile. Cu toate că există elemente mult mai spectaculoase — carele a-

CONTINUARE ÎN PAG. ⑤

RONDELURI

de Cicerone THEODORESCU

(Pag. a 4-a)

În pagina a 3-a

Continuăm relatările îndrăznețului explorator Raymond Maufrais

DRAMATICĂ LUPTĂ ÎN CATARACTELE RÎULUI MANA

Primele audiții ale „Simfoniilor" lui Beethoven în țara noastră

de Viorel COSMA

(Pag. a 5-a)

CURIER

de Mihai STOIAN

Abuz „mărunt" ?

(Pag. a 7-a)

SEMNUL EGALITĂȚII ÎNTRE CUVÎNT ȘI FAPTĂ

● „...Putem afirma că s-a instaurat o optică de responsabilitate deplină față de muncă și obligații...“ ● „La noi lucrează oameni tare mîndri“ ● „Tinde să dispară o concepție a fetișizării cantității“ ● Ce ne dezvăluie însemnările făcute timp de două zile la uzinele „23 August“

După ce timp de două zile am străbătut un lung itinerar labirintic, după îndelungi incursiuni în universuri tehnologice, după ce am ascultat nenumărate explicații, tot atîtea deschideri spre resorturile complicatului mecanism care este viața unei mari unități industriale, după ce am cunoscut oameni diferiți, fiecare avînd modul său de a accepta dialogul cu un interlocutor în fond străin de colectiv, mărturisesc că am părăsit uzinele „23 August“ cu un sentiment greu de exprimat într-o formulă lineară.

Repunînd mai apoi datele adunate disparat în contextul pe care-l implică logica interioară a faptelor, umplînd spațiile albe cu singurele deducții la care se poate ajunge, limpezind, cu alte cuvinte, acest conglomerat de impresii și imagini, sensurile care păreau mai încifrate au început să capete un contur precis.

De fapt, am surprins un moment, dacă nu tranșant, în orice caz definitoriu pentru direcția în care evoluează uzina, colectivul. Urmînd după un an în care n-au lipsit situațiile dificile, acest prim trimestru din 1970 reprezintă cert un pas înainte, un cap de pod consolidat spre rezultate care se întrevăd din ce în ce mai promițătoare. O atestă datele care țin de bilanț. O atestă mai ales starea de spirit nouă pe care o cunoaște acest uriaș colectiv de 11 000 de oameni. E o stare de spirit care exprimă hotărîrea stenică de a se desprinde de tot ceea ce e static, de inerție, deci o dorință acută de autodepășire.

Trebuie să admitem că această scrupulozitate cu care fiecare om, de la directorul general, pînă la ultimul lucrător evaluează rezultatele începînd cu „nu putem să nu fim autocritici“ și terminînd-o cu „măsurile pe care le-am conceput la fiecare loc de muncă vor avea rezultatele pe care le scontăm“ — exprimă o notă pozitivă în gîndire, în modul de a aborda realitățile, în viziunea asupra posibilităților de a amplifica rezultate și eforturi, de a ameliora stări de lucruri pe alocuri necorespunzătoare. Iar această modificare are un suport vital — conștiința oamenilor, propulsor firesc, principalul factor de progres mai rapid al acestui co'os, al industriei noastre constructoare de mașini la nivelul și pe măsura cerințelor pe care le pune în fața sa economia națională. Am umplut blocnotesul de însemnări și de adnotări pe marginea noianului de fapte și de gînduri pe care mi-a fost dat să le aflu în cursul acestor două zile.

Pe MIRCEA DRAGULIN, inginerul șef al sectoarelor ca'de l-am găsit, pur și simplu, asaltat de tot felul de delegați din întreprinderile colaboratoare, drămuindu-și pe ceas timpul pentru a face față scurtelor colocvii organizate ad-hoc la director general, sau în propriile sale secții. Un ritual diurn, de fapt modul său de existență. Tînăr, volubil, te frapează fără a fi cîtuși de puțin ostentativ prin siguranța conducătorului mobil și intrepid. A conducătorului cu orizont larg care înțelege că cerințe de ordin foarte general, extrem de actuale pentru întreaga noastră societate, cum ar fi ridicarea coeficientului de calitate a muncii, retribuirea exact pe măsura efortului fiecăruia, sînt cu atît mai stimulative cu cît ele devin mobilurile fiecărui colectiv, ale fiecărui om. „Să vă spun că situația în sectoarele calde n-a fost întotdeauna strălucită, poate e mai puțin important. Esențial este că putem afirma fără teama de a greși că aici s-a instaurat o optică extrem de sănătoasă, o optică de responsabilitate deplină față de muncă și de obligațiile ei. Nu am găsit piatra filozofală spunînd că adevărul, adresa directă și sinceră au ecou sigur și imediat în inima omului. La turnătoria de fontă la un moment dat eram cît pe ce să nu ne realizăm planul. Am discutat cu oamenii. A fost o discuție deschisă, bărbătească. Rezultatul a fost că pînă la urmă am realizat și o producție suplimentară. Sau, iată, la secția de forje într-o perioadă relativ scurtă am dublat cantitatea de bare forjate cu același număr de oameni. E drept oameni pentru care cuvîntul înseamnă și faptă. Evident, avantajele n-au fost numai de partea uzinei“. **Concepția inginerului despre relațiile conducătorului cu oamenii, statuarea unui climat de reciproc respect și înțelegere desemnează pe specialistul de factură modernă, care știe să minuiască nu numai instrumentele tehnicii, ci și datele conștiinței.**

Un înțelept, folosind un limbaj pitoresc și plin de savoare, mi s-a relevat a fi trasatorul MARIAN AVRAM de la sectorul de construcții mecanice. Printr-o coincidență, ea însăși semnificativă, el cumulează și funcția de secretar al comitetului de partid pe sector. Experiența celor peste 20 de ani pe care i-a petrecut în uzină, propria sa înclinare spre generalizări și reflecții, îl conduc spre un stil eminamente uman de muncă. „Știți că în luna februarie era să capotăm lamentabil? O să presupuneți că din cauza sectoarelor calde (între noi fie spus se întîmplă uneori și din cauza lor...). De data asta însă piatra trebuia căutată în casă. Șeful sectorului care este un inginer tînăr și extrem de capabil a propus o soluție justificată din punct de vedere tehnic: să împrumutăm pentru cîteva zile un dispecer care să reconstituie formulele de lucru. Dar am să vă dezvălui un secret: la noi lucrează oameni tare mîndri. Pentru ei asta ar fi însemnat un gest ce i-ar fi demobilizat. Am intuit perfect punctul slab al ideii. Ar fi inhibat oamenii. Pe propria noastră răspundere am dat asigurări că ne putem descurca singuri. Pe data de 27 februarie, la orele 19, vagoanele siderurgice pentru Hunedoara și vagoanele platformă pentru Galați erau la start. Un lucru vreau să vă mai împărtășesc. Că munca politică are valoarea unui adevărat stimul al conștiințelor. Mi-am verificat această credință în nenumărate situații ivite și la noi în sector“.

O dezvăluire, de fapt o fină observație, făcea tehnicianul VASILE TEODORESCU din grupa de control tehnic de calitate. El remarca — și este unul din cei mai în măsură s-o facă pentru că e din corpul de specialiști care cenzurează întreaga producție finală a uzinelor — procesul de accentuare a ceea ce am numi conștientizarea muncii. „Oamenii noștri învață să gîndească obiectul muncii lor nu numai ca pe un element în sine, ci ca pe o parte a unui întreg. Tinde să dispară o concepție a fetișizării cantității: sînt plătit să fac atîtea șuruburi, atîtea motoare, atîtea aparate de frînare... Ei bine, acum începe să-i intereseze pe fiecare și locomotiva în ansamblu, perfecta ei funcționalitate“.

Am străbătut timp de două zile un itinerar labirintic, am întreprins lungi incursiuni în universuri tehnice, am discutat cu oameni. Am încercat mai ales să descifrez treptele conștiinței acestor oameni, conștiință materializată din ce în ce mai mult în valoarea obiectului muncii lor, o conștiință care tinde să pună semnul egalității între cuvînt și faptă.

Lia MĂRGĂRIT

URMARE DIN PAG. 1

PRIMĂVARĂ

cunoscut și răscunoscut pînă la banalizare, fenomen climatic. Primăvara intră în viața noastră, în făptura noastră, ca un salut de bucurie. Îi ascultăm dulcea legănare în mișcările suave ale văzduhului, îi simțim miresmele, îi auzim, șoptit glasul. Și fiecăruia, primăvara are a-i susura ceva în limba ei paradisiacă. Și la chemarea primăverii, în hora imensă a firii renăscute, oamenii răspund.

La țară, pe cîmpuri, se dă bătălia pîinii. Tractoarele lucrează și noaptea. În pămînt se pune porumbul. Grîul pe care voim a-l cînta, precum colindul, „înalt ca trestia, în spic ca vrabia“, întinde covor diafan pe vaste întinderi. Spre coltul ierbii, răsărit viguros, se-ndreaptă lacom de verdeață botul mieluților. Către munte, spre pășune grasă, se pregătesc să plece ciurdele. Pretutindeni, din cîmpia Bărăganului și pînă în munții Maramureșului, în toate satele primăvara a dat semnul unei munci harnice, fără istov, semnul muncii care înseamnă pasul dintîi, făcut în acest an spre o recoltă frumoasă, cum dorim și cum trebuie să obținem, pasul dintîi spre înfăptuirea grandioaselor programe inițiate și adoptate de partid pentru ridicarea producției agrare, vegetale și animale, pentru progresul întregii economii naționale. Primăvara satului nostru este, așadar, o primăvară deosebită. E începutul unui an pe care toți cei ce muncesc pe ogoare îl doresc mai spornic, încadrat, prin roadele sale, în planurile de amplă perspectivă care jalonează avîntul neîntrerupt al agriculturii noastre.

Primăvara este și anotimpul constructorilor. După greutățile inerente iernii, pe toate șantierele lucrul pornește din plin. Pe tot cuprinsul țării se construiește intens. Se înalță noile obiective industriale, se clădesc noi ansambluri de locuințe, noi edificii social-culturale. Construcția — devenită simbol al anilor noștri, ai celor mai trainice și mai profunde construcții politice, economice și social-culturale a patriei — capătă parcă, odată cu primăvara, dimensiuni noi. Nu numai ritmul devine altul, ci alta e parcă și perspectiva. Căci primăvara deschide largă poarta anului de muncă, a anului cît e el de mare și plin de posibilități ce așteaptă a fi, cu pricepere, entuziasm și spirit gospodăresc, transformate în realități. Pe marile șantiere naționale ale tineretului primăvara firii se cunună cu primăvara vîrstei împlinind un unic, puternic șuvoi. Tineretul muncește. Construiește pe șantiere, învață. Căci primăvara anunță și studenților, și elevilor din ultima clasă a liceului, proba grea a examenelor care-i așteaptă.

Dar unde oare nu se simte primăvara? Ajunge să privim ferestrele caselor. Nu-i bloc unde să nu vedem gospodine harnice în ferestre: spală, deretică, pun flori în glastre. În toate satele se spoiesc casele, se rînduiesc grădinile. Această întinerire, această regenerare a lucrurilor, pare a ține un dialog al oamenilor cu primăvara. Fiecare voiește prin ceea ce face — om și natură — să-și rostească în felul său înnoirea.

Și fiindcă e așa, fiindcă fiecare, în casa lui, dorește să-i dea o replică primăverii, nu-i oare cît se poate de firesc ca și gospodarii satelor și orașelor să voiască a da primăverii replica hărniciei, a destoiniciei lor? În ziare, mai zilnic, se pot citi știri despre tot felul de acțiuni gospodărești: se curăță și se înfrumusețează parcurile, se plantează pomi, se pun flori în straturi proaspete, se rînduiesc locurile de odihnă și recreiere... Dar oare numai din ziare se află despre aceste treburi? Desigur că nu. Mulți, foarte mulți dintre cititorii acestor rînduri vor fi fost ei înșiși părtași la asemenea lucrări. Iar de n-au fost încă, desigur se pregătesc să fie. Vor fi lucrat — și vor lucra — pe strada lor, în cartierul, în orașul ori satul unde trăiesc și muncesc pentru ca acesta să fie cît mai curat și frumos, cît mai bine gospodărit, cît mai... primăvăratec. E și acesta un prim pas pe care harnicii gospodari îl fac în întrecerea de largă rezonanță care cuprinde toate așezările din țară de la noi, întrecere menită să sporească, prin contribuție de obște, — contribuție dată din chemarea inimii și-a simțului cetățenesc — ceea ce s-a făcut și se face pentru sporirea gradului de confort și civilizație a satelor și orașelor noastre.

Așadar primăvara, după cum se vede, nu-i numai simplu prilej de încîntare, temă de idilic pastel. În viața fiecăruia dintre noi ea nu aduce doar svonul înnoirii naturii, farmecul florilor și-al verdelui fraged, ci și un noian de preocupări. Sînt preocupări, dacă vreți „de sezon“ și-un stimul puternic pentru întreaga suită a preocupărilor de peste an. Salutăm deci primăvara în haine de lucru! Frumusețile sale exuberante îi răspundem prin frumusețe de noi create. Sînt frumusețile create din muncă. Din munca pe care, peste cîteva zile o vom cinsti, în ziua marii ei sărbători, care cuprinde întreg pămîntul.

AGENDĂ săptămînală

SECVENȚE

Simpozioane etnografice sătești

Cu cîtva timp în urmă s-a desfășurat la Rebrișoara, județul Bistrița Năsăud, un simpozion etnografic pe teme locale.

Răspunzînd chemării Căminului cultural din Rodna de a întocmi monografii etnografice și folclorice locale, un grup de cadre didactice din Rebrișoara a întreprins investigații ce au vizat o serie de laturi ale vieții materiale și spirituale din partea aceasta a județului, cercetări ce se vor încununchia într-un studiu etnografic unitar, care va constitui un valoros sprijin în redactarea amplei Monografii etnografice a județului Bistrița Năsăud.

Comunicările prezentate de prof. Pompei Boca (Cluj) „Materiale privind evoluția numerică a populației comunei Rebrișoara“, prof. Macedon Doboacă „Folclor muzical legat de obiceiuri“, prof. Leon Miti „Onomastica în comuna Rebrișoara“, inv. Ioan Mititean „Păstoritul, obiceiuri și construcții pastorale“, prof. Ioan Seni „Strigăturile din comuna Rebrișoara“, apoi, inv. Lucreția Mititean „Clarca“, inv. Raveca- Borșa „Sezătorile“, inv. Onița Vălean „Obiceiuri legate de sărbătorile de peste an“, inv. Veronica Bodea „Portul popular feminesc“, inv. Elisabeta Nistor „Mîncări tradiționale“, inv. Ana Doboacă „Bucătăria și uneltele de bucătărie“, prof. Maria Ilieș „Cîntece bătrînești“, prof. Romulus Berceni „Pădurăritul“, sînt o dovadă certă de ceea ce pot realiza oamenii cînd lucrează cu pasiune.

E un început bun și promițător.

În perioada care urmează simpozioane de acest gen vor avea loc la Sanț, Rodna, Căianu Mic, Teaca, Budacu de Sus, Șopteriu și în alte localități, dezbateri de un adevărat interes științific, care vor scoate la lumină nestemate noi ale creației populare din această parte a țării.

Prof. Vasile RAȚIU

Restaurarea hanului „La trei sarmale“

Așezată la intrarea sudică în orașul Iași, clădirea etajată, cu zidurile roase de patina anilor, amintește trecătorilor despre renumitul han cunoscut sub numele „La trei sarmale“. Numele hanului, a cărui existență este cunoscută, așa cum arată hrisoavele, încă din anul 1636, se trage de la obiceiul hangiului de a însoți ocaua cu vin rece ce i-o punea pe masă oaspetelui de trei sărmăluțe moldovenești, așezate pe o porție de mămăliguță caldă. În momentul de față, vechiul local, imortalizat în o serie de opere, este supus unor lucrări de restaurare. Meșteri de la Trustul local de construcții se străduiesc să redea acestui local frumusețea lui de odinioară. Fațada va avea lemnăria încrustată cu motive naționale, tencuielile și zidăria de piatră vor fi impodobite cu decorațiuni. O terasă în fața localului, pentru cei ce vor să consume „la botul calului“, un scrînciob și altele vor înfrumuseța acest pitoresc han turistic.

I. BERAM

OTOPENII LA ÎNTÎLNIREA CU CERUL

URMARE DIN PAG. 1

Și mai sînt, în imediata lui apropiere, pistele de aterizare, unde cerul se întîlnește cu pămîntul, acele căi trainice și de nădejde, în stare să primească orice tip de avion, chiar de mărimea unui supersonic. De aici vor descinde călătorii aerului, în tranzit: pînă la 4 milioane anual, și prin aerogara de pasageri: pînă la 1,5 milioane pe an, — capacitate maximă ce va fi atinsă, potrivit prevederilor, pînă în 1975. O rețea de căi de acces, comodă și bine pusă la punct, va absorbi, aceste mari fluxuri umane oferindu-le o largă gamă de servicii, prin intermediul cărora le sînt preluate ori le sînt puse la dispoziție și sînt transportate bagajele, spații de odihnă, unită i comerciale pentru efectuarea cumpărăturilor, pentru luarea unui prînz sau a unei gustări, oficii de poștă și telefon, ghișee de rezervare a biletelor, precum și, prin intermediul unor instalații electronice, informații privind venirea și plecarea avioanelor etc.

Dincolo, în partea cealaltă a aerogării, întoarsă către pămînt, — drumul de asfalt, ce se desface din artera Bucureștiului, descrie o imensă acoladă. Privită din această perspectivă, ca o continuare a spațiului terestru, aerogara apare ca o imensă poartă aeriană a marelui oraș-capitală, deschisă către toate orizonturile lumii...

Vasile NICOROVICI

O CUPĂ DE ȘAMPANIE ROZE!

Cine nu știe că o cupă de șampanie la o petrecere sau în cazul unei lansări la apă a unei nave, marchează un eveniment important într-o familie sau pe dana unui șantier naval, aflat în febra inaugurărilor. Tradiționalul pocnet al dopului trimis undeva spre tavan și fumul alb urcă pe gîtul sticlei ținută de o mînă expertă. Cupele se întind nerăbdătoare. Cristalul reflectă licoarea spumoasă a șampaniei, cu mărgelele ei așezate, în colier, pe marginea cupelor. De obicei, reflexele sînt aurii, deoarece culoarea licorii îmbracă o gamă variată de nuanțe, avînd însă la bază gălbuiul.

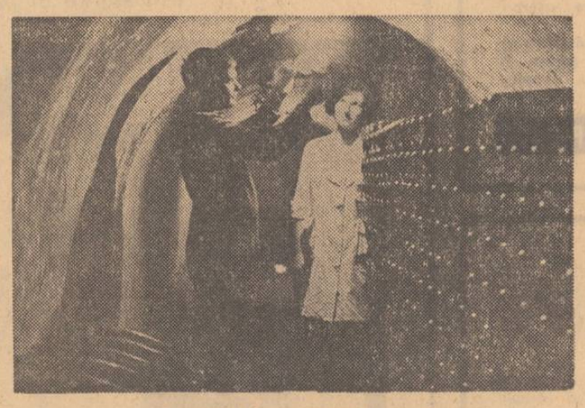

Controlul fermentației în sticle

Dar iată că și în această privință se anunță o schimbare. Vom putea cît de curînd să ciocnim la masă și o cupă de șampanie rozé sîngerie, iar de peretele vasului nou lansat se va sparge în țăndări o sticlă cu un lichid rubiniu. Și ca cititorii să înțeleagă despre ce este vorba precizăm că la Întreprinderea agricolă de stat Panciu a început să se producă acest sortiment de șampanie românească.

Dincolo de consemnarea unui eveniment bahic, faptul în sine reține atenția. O mînă de oameni inimoși, cu dragoste de meserie s-au apucat să realizeze ceea ce la un moment dat părea imposibil. Ideea s-a născut în primăvara anului 1966, o dată cu venirea în stagiul de practică a studentului Ion Pușcă. Fiind de prin partea locului cunoștea bine vinurile care se obțineau în această podgorie. Dar nu era suficient. A trecut la efectuarea unor analize chimice amănunțite. În scurt timp a stabilit că din punct de vedere al aciditătii naturale, tăriei alcoolice și extractului sec, vinurile existente se pretau cum nu se poate mai bine la fabricarea șampaniei. Prin aplicarea unei scheme tehnologice de vinificație corespunzătoare, producătorul avea posibilități să-și asigure o materie primă excelentă.

Întîmplarea face ca întreprinderea din Panciu să dispună de o veche hrubă (bătrînii povestesc că pe vremuri populația orașului se ascundea aici de năvălirile străine) lungă de 1,1 km. Capacitatea acesteia (suprafața este de circa 2 200 mp.) nu era folosită decît în proporție de 20 la sută, deoarece vinurile erau valorificate la scurt timp de la producerea lor. Avînd o adîncime de 15m. față de nivelul solului, hruba întrunea condiții optime pentru fabricarea șampaniei pe cale naturală: în tot cursul anului temperatura se menținea în jurul a 11 grade, iar curenții de aer care ar fi putut dăuna procesului de fermentare erau practic inexistenți. Au fost doar primele tatonări...

...și iată că proaspătului absolvent al Institutului agronomic din Iași i se înmînează repartiția: I.A.S. Panciu. O întîmplare fericită? Inginerul Vasile Sava, directorul unității — care a remarcat de la bun început competența tehnică, inițiativa stagiarului — susține că n-a făcut nici un demers în acest sens. Un lucru este cert: l-a numit imediat pe inginerul Ion Pușcă ca șef al fermei industriale. Este tot ce și-a putut dori. Experiențele pentru producerea șampaniei au intrat într-o fază nouă. S-a început cu opt variante, din care două erau rozé, folosindu-se vinurile din soiurile Fetească albă, Fetească regală, Riesling italian, Pinot gris, Băbească și Cabernet.

Deși la prepararea șampaniei s-a apelat la o cunoscută metodă existentă, a mai trebuit ca o seamă de lucruri să fie puse la punct ținînd cont de materia primă folosită. Adesea directorul întreprinderii și șeful de fermă rămîneau în laborator pînă seara tîrziu pentru a efectua unele analize suplimentare, pentru a căuta noi soluții pentru îmbunătățirea procesului tehnologic și altele. Încet, încet printr-o muncă perseverentă, s-a născut „Șampania de Panciu“.

Creatorii însă așteptau cu nerăbdare — și de ce să n-o recunoaștem — și cu neliniște părerea unor experți. Prilejul s-a ivit mai repede decît se așteptau. Anul trecut, în pragul primăverii, la Casa Agronomului din localitate s-a organizat primul concurs județean de vinuri. Juriul format din specialiști notorii a acordat un punctaj maxim probelor de șampanie prezentate de I.A.S. Panciu. Peste cîteva luni produsul era omologat de departamentul de resort din Ministerul Agriculturii și Silviculturii. De la o producție experimentală s-a trecut la una industrială. La ora actuală, în hrubă se găsesc la fermentare circa 700 000 sticle, din care 100 000 reprezintă cantitatea ce va fi livrată magazinelor în cursul acestui an. La fiecare patru sticle de șampanie albă, una va fi rubinie...

Ing. Th. MARCAROV

Magnoliile — oaspeți mult așteptați — și-au făcut apariția.

DE PRIN LUME ADUNATE

MINUTUL DE TĂCERE

de Al. CORNESCU

S-au scris și se vor scrie multe despre zborul în Cosmos al navei spațiale „Apollo“-13, și despre dramatica sa întoarcere pe pămînt. S-au făcut și se vor mai face speculații în legătură cu raportul dintre om și mașină, în lupta pentru cucerirea spațiilor interplanetare. S-au pus întrebări și se vor mai pune cu privire la măsura în care stadiul actual al tehnicii permite noi avansuri spectaculoase în cunoașterea unor alte lumi. „Apollo“-13, cu aripile sale frînte în zbor, a ridicat nenumărate probleme într-un domeniu în care ne obișnuisem să credem că drumurile sînt deschise și accidente grave nu se mai pot întîmpla. Într-atît ne deprinseseră primele două expediții pe Lună, ca și alte expediții cosmice anterioare, cu succesul matematic dinainte calculat și realizat potrivit previziunilor, minut cu minut, secundă cu secundă.

Cei trei cosmonauți n-au ajuns la destinație. Și totuși, ei au realizat o performanță demnă, poate, de mai multă admirație, decît dacă ar fi adus cu sine încă o provizie de mostre ale solului lunar. Căci în jurul soartei naufragiaților cosmici a fost, din prima clipă, polarizată solidaritatea întregii omeniri, care a trăit zile și ceasuri de neasemuită încordare în așteptarea reintoarcerii în zonele terestre a celor trei călători printre aștri. Milioane și milioane de oameni au urmărit zi de zi detalii de misterioasă tehnicitate spre a înțelege mai bine riscurile și șansele salvării; guvernele unor țări mai mari sau mai mici și-au oferit sprijinul în caz de nevoie, punînd la dispoziție vase, avioane și oameni.

După cum se știe, lucrurile s-au desfășurat cu bine. Dar a existat și un timp al ultimei încercări: un minut de tăcere, cînd, pe toată suprafața pămîntului, toți cei ce urmăreau operația prin radio sau televiziune n-au mai știut dacă nu cumva se produsese ireparabilul. A fost un minut de tăcere cînd inimile au bătut pretutindeni la unison. Cînd, însfîrșit, din spațiu, călătorii acestei mari aventuri au fost din nou auziți, părea că în scurtul răstimp al unui minut am străbătut în toate sensurile punteaa ce ne leagă ca oameni ai acestui pămînt.

Și mă gîndeam cît de minunat poate fi un minut de tăcere pentru viitorul omenirii. Și am dorit ca peste toate conflictele ce se desfășoară de-a lungul și de-a latul planetei noastre, cu victime atît de numeroase și de nevinovate, să se aștearnă un asemenea minut de tăcere, după care să triumfe pentru totdeauna, solidaritatea umană.

Concurs ADAS

Administrația Asigurărilor de Stat organizează un concurs de scenarii pentru filme publicitare de scurt metraj și animație, la care pot participa scriitori, scenariști, ziariști precum și alți oameni de cultură și artă din întreaga țară. Premiile pe care le oferă Administrația Asigurărilor de Stat cîștigătorilor concursului sînt:

— **Premiul I. 5.000 de lei**
— **Premiul II. 3.000 de lei**
— **Premiul III. 2.000 de lei**
— **Trei mențiuni a cîte 1.000 de lei fiecare.**

Scenariile vor fi trimise Direcției generale ADAS, str. Smîrdan nr. 5, Sectorul 4, București, într-un plic închis care va avea inscris pe el un motto. Într-un alt plic se vor găsi scrise numele, adresa și ocupația concurentului și motto-ul de pe plicul cu scenariul (scenariile) respective.

Materialele vor fi trimise între 20.IV. și 15.V. a.c. (Plicurile sosite după data de 15.V. nu vor mai fi luate în considerație).

Lucrările premiate devin proprietate ADAS și vor fi folosite după nevoi: cele nepremiate pot fi ridicate în termen de 15 zile de la data ținerii concursului.

Anunțarea cîștigătorilor concursului se va face prin presă și radio în prima săptămînă a lunii iunie.

Rețineți:

Concurenții pot solicita Direcției generale ADAS (telefon 15.42.64) și direcțiilor județene ADAS materialele documentare necesare (prospecte, pliante, foi volante etc.).

(5048)

Despărțire

PE FIRUL EVENIMENTELOR

BEAUJOLAIS-UL ŞI INTEGRAREA

de Nicolae LUPU

Am mai avut prilejul să ne ocupăm la această rubrică de cearta vinului din Piața comună. Se pare, în sfîrșit, că de la 1 iunie, în Piața comună se va bea „vin integrat". Revenim asupra subiectului nu din cauză că incilcitele capricii ale disputelor politice de anvergură au aruncat asupra vinului, destinat prin natură să aducă bună dispoziție, misiunea ingrată de a simboliza ultima ceartă inaintea aprobării regulamentelor agrare în ansamblul lor. Revenim pentru că lunga frămîntare a vinului a scos la iveală un fapt de natură să strice buna dispoziție în viitor: politica integrării nu prieste calității vinului. Se cunoaște că un prim compromis prevedea că producătorii vest-germani obțineau aprobarea să mărească, pe căi artificiale, conținutul de alcool al vinului, în timp ce producătorii italieni puteau, cu aceleași procedee, să facă vinurile italiene să semene mai mult cu cele vest-germane. Iată însă, că delegația vest-germană a revenit asupra compromisului cerînd, ca el să nu figureze în scris în acordurile privind piața unică, ci să fie cuprins în directive separate. De ce? Fie că voiau să-și lase mai multă libertate de mișcare sub ocrotirea legilor naționale, fie că nu voiau să acorde italienilor o acoperire legală, creindu-se un precedent pentru acțiuni ulterioare, care ar dezavantaja interesele producătorilor vest-germani. Argumentul principal al delegației vest-germane a fost „necesitatea de a proteja consumatorii". Or, faptele arată că chiar și acum, cînd nu s-a deschis supapa comunitară a „tratării colective" a vinului, consumatorii sînt departe de a fi protejați.

Televiziunea belgiană a luat inițiativa să prezinte telespectatorilor, în direct, o anchetă făcută de somități în domeniul calității vinului, asupra a 57 de sticle de vin Beaujolais, care purtau toate eticheta „calitate controlată". S-a constatat că din acestea, 24 nu aveau nici o legătură cu marca Beaujolais, 12 erau de calitate îndoelnică și numai 20 puteau purta eticheta menționată. Din aceste 20, numai 2 erau de bună calitate, 11 de calitate medie și 7 mediocre. Corespondentul ziarului „Le Monde" notează: „Iată rezultatele alarmante ale anchetei organizate chiar în momentul cînd miniștrii agriculturii ai țărilor Pieței comune discutau la nesfîrșit dispozițiile pentru tratarea vinurilor, dispoziții menite a fi înscrise în viitoarea reglementare europeană". Dacă chiar înainte de a se stabili ca o „regulă comună" dreptul de a trata vinurile, operațiile frauduloase au asemenea proporții, ce se va întîmpla acum după realizarea compromisului? Evident, divergențele agrare se vor atenua, dar totul pe seama consumatorului. Se poate bine vedea că integrarea agrară, în folosul căreia sînt aduse tot felul de considerente — politice, economice etc., nu prieste nici Beaujolais-ului, nici altor mărci de calitate. Un argument în plus pentru cei care vor să bea vin curat să se opună tranzacțiilor comunitare.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Salvat ca prin miracol...

Telefonul sună. Lest Doyle ridică receptorul.

— Sînt viceșeriful, domnule Doyle — îi spuse o voce cordială — sînteți noul locatar al vilei. Bun venit în localitatea noastră...

Doyle află mai departe că un pacient periculos al spitalului de neuropsihiatrie fugise pentru a douăzecea oară și că se afla în raza casei lui. Era nevoie de vo-

luntari care să controleze zona. Bolnavul ucisese cîțiva oameni.

— Sigur că vă ajut, dar n-am arme și nici nu sînt un ochitor bun.

— Vecinul dumitale, Nick McLeod are niște puști minunate; discută cu el. Poate este de acord să te întovărășească.

— Bine... făcu Doyle puțin convins. Privi apoi pe fereastră luminile casei vecine.

— O bună ocazie ca să-i cunosc.

Luă în grabă scurta de piele și trecu în grădină. În fața peronului se ciocni de un om înarmat.

— Bună seara — se prezentă el — sînt vecinul, Lest Doyle.

— Încîntat, McLeod — răspunse omul cu o voce incoloră.

— Viceșeriful ne-a invitat la o captură.

— Am auzit la radio — murmură McLeod — urîtă treabă... nebunul ăsta nu poate fi lăsat în libertate. Am expediat-o pe nevastă-mea la părinți. Eu vin cu dumneata.

— Numai că n-am armă.

— Intră și alege... am cîteva puști.

Viceșeriful avusese dreptate. Nick McLeod deținea un mic arsenal. Își alese o armă cu țeava scurtă. Stăpînul casei îl ajută să-și pună cartușiera, și-i dădu o lanternă.

Porniră amîndoi spre colina din față.

— Pe nebunul ăla îl cunosc... Îl chema Andy Field — spuse McLeod luînd-o la picior. Ai auzit de el?

— Da, răspunse Doyle — am citit în ziare. Este bolnav, nu-i dubiu; cred însă că a tras întotdeauna ca să se apere, nu pentru a ucide...

Ajunși în vîrful colinei văzură lanternele celor care urcau pe celălalt versant.

— Mai bine să ne separăm — propuse Doyle. McLeod aprobă și dispăru într-un șir de cactuși. Rămas singur, Doyle avu un simțămînt ciudat, o neliniște neașteptată. Habar n-avea să mînuiască pușca. De altfel nici n-ar fi fost în stare să tragă într-un om. O mișcare în direcția agavelor îl făcu să tresară. I se păru că se apropie cineva. Speriat se întoarse brusc împiedicîndu-se de pușcă. Auzi o împușcătură. Fără să vrea trăsese un glonț.

McLeod! — strigă. Observă că nici nu se mai afla pe cărare. O luă la goană în jos. O groază cumplită pusese stăpînire pe el. Norii acoperiseră luna și în vale se făcu deodată întuneric de iad. Continua să coboare cînd simți că-i fuge pămîntul de sub picioare și cu un urlet sufocat căzu în gol, apoi se rostogoli în apă. Era o groapă mare și adîncă. Începu să se zbată cu disperare. Nu știa să înoate!

— Ajutor, McLeod! urlă — Ajutor! — Cu toate că mișca mîinile, picioarele, apa îi intră în gură, în plămîni, sufocîndu-l. Extenuat se lăsă pradă morții.

*

Viceșeriful se apropie de patul unde zăcea Lest Doyle.

— L-ați prins? îl întrebă acesta.

— Da. Urmă o clipă de tăcere.

— Nu sînt grozav, nu-i așa? Cine m-a salvat? Cine? McLeod?

— Nick McLeod s-a întors de la S. Miguel abia azi-dimineață. Plecase la plimbare cu soția.

— Nu pricep, ieri seară era cu mine.

— Te-a salvat omul pe care-l căutam, cel care s-a dat drept McLeod. I-a plăcut jocul. Mai voise să te țină ca ostatec dar s-a răzgîndit; spune că ești singurul care l-ai înțeles. N-a vrut niciodată să omoare, să facă rău ci numai să se apere, să se sustragă urmăririi.

S-a petrecut la Bakersfield → California (S.U.A.)

(Din „Domenica del Corierre")

În urma unui denunț, poliția din orașul Gallo di Comiziano (Napoli) a făcut o descindere la locuința cetățeanului Michele Meo. Spre marea surpriză a polițiștilor, aceștia au găsit într-o cameră complet izolată și blocată, în condiții igienice de nedescris, pe Carolina Meo, în vîrstă de 74 de ani, sora proprietarului casei.

Fratele ei, împreună cu soția, au ținut-o în această zisă locuință timp de... 24 de ani fără să-i permită măcar o dată să iasă la lumina zilei și i-au dat atîta hrană încît să nu moară de foame.

Cei doi soți, care au fost arestați, au încercat să explice neomenoasa lor purtare declarînd că ea nu era în deplinătatea facultăților mintale, ceea ce, ulterior, s-a dovedit că nu corespunde realității. Fotografia o reprezintă pe „ostatică" în camera sa.

La San-Fernando-de-Apur (Venezuela), a avut loc un concurs al măturătorilor. Învingătorul, Enrico Susa, a reușit într-un timp record să măture o curte, să tundă gazonul și să ude straturile de flori. Pentru performanța sa, el a primit un set de mături, fărașe, foarfeci de tuns iarba și un măgăruș. Bucuros nevoie mare Enrico a întreprins, călare pe măgăruș, o călătorie spre capitala țării, Caracas, unde vrea să-și cunoască colegii de breaslă și, probabil, mai ales, să fie cunoscut de aceștia.

DR. KARED Klincko din R. S. Cehoslovacă a descoperit că atmosfera dintr-o grotă situată lîngă orașul Combasek are efecte deosebite în tratarea astmei infantile. Drept urmare, în grotă au fost instalate 20 de paturi pentru micii săi pacienți. Rezultatele au întrecut orice așteptări. După 15—20 de zile de cură în grotă, bolnavii se însănătoșesc.

●

Italianul Roberto Bassi, în vîrstă de 28 de ani din Milano, și-a propus să parcurgă pe jos o distanță de circa 17 000 de kilometri, mai precis pînă la Tokio. În încercarea sa, Bassi va fi ajutat de diferite fabrici de încălțăminte, îmbrăcăminte și alimentare care s-au hotărît să-l subvenționeze, cu singura obligație de a face reclamă produselor lor!

●

LA MUZEUL regional din Krosno (R. P. Polonă) există una din cele mai interesante colecții de lămpi de petrol din lume. Sînt cîteva zeci de exponate care prezintă lămpi folosite de cetățeni, începînd din anul 1863 și pînă la începutul secolului nostru.

●

UNA DIN marile atracții turistice ale Tunisiei este orașul Matmata, localitate așezată în munții stîncoși ai extremității sudice a țării. Matmata este un oraș cu aspect inedit, fiind amenajat în formă de trepte și adăpostit în stînci împotriva arșiței pustiului. Populația orașului numără 35 000 de locuitori de origine berberă.

Singur, în jungla Guyanei (II)

DRAMATICĂ LUPTĂ ÎN CATARACTELE RÎULUI MANA

La Mana, Maufrais se îmbarcă în ziua de 6 octombrie 1949, pe o pirogă, pornind pe apele riului cu același nume. Într-altă pirogă: Thiébault, directorul minelor din Mana Superioară, fiul lui, un profesor belgian, doi creoli, mecanicul și ajutorul lui și încă două creole. După o călătorie de șase zile, fără prea multe peripeții ajung cu toții într-o regiune, unde riul Mana devine extrem de periculos. Trec cataracta St. Just, apoi cataracta Lopa, ambele ignorate de hărțile serviciului geografic, deși destul de importante. „Este adevărat, notează Maufrais, că cele mai recente hărți geografice nu menționează decît 32 din cele 83 de căderi de apă care jalonează Mana, de la Sant Sabat la Tirpi Sant. Coudreau este singurul explorator care a întocmit o hartă completă și exactă a riului Mana; din păcate, aceste hărți nu sînt de găsit nicăieri, au dispărut chiar și din lucrările lui Coudreau, aflate în biblioteca din Cayenne, rupte de vreun maniac. Pînă acum, nici o misiune geografică n-a urcat cursul riului Mana; eu sînt singurul ziarist francez care a pătruns atît de adînc în ținut, nici chiar Albert Londres n-a depășit Depot Lézard".

După trecerea cataractei, o mică haltă: Thiébault zărește un crocodil. Trage, crocodilul bate apa cu coada lui puternică și dispare. Triumfător, Tiébault exclamă:

— L-am omorît! L-am omorît!

Dar cum să-l scoți afară din apă? Nimeni nu cutează să se avînte după el... Atunci Thiébault îi spuse: — Dar d-ta, Maufrais? Haide, nu-ți fie teamă, e mort!

„De ce nu el" notează Maufrais scena. „Înarmat cu un pumnal, mă afund în apele tulburi, pipăi cu picioarele fundul apei, și cînd nu mai dau de el, mă cufund și încerc să văd ceva; pipăind fiecare crăpătură de stîncă. Respir puțin, revin la suprafață și deodată zăresc crocodilul. Toată lumea strigă. E la doi metri de mine, cu botul larg deschis, amenințător. Nu prea mă simt la largul meu. Se cufundă, dispare, reapare la suprafață, înotînd pe o parte, căci este serios rănit. Se îndreaptă spre bărci, se întoarce brusc și vine spre mine. Fără să mă mai gîndesc, înot drept spre el, cu pumnalul ridicat. Lucru curios: se întoarce din drum, înoată din nou spre bărci. Un creol, văzîndu-l în dreptul lui, îl lovește de cîteva ori zdravăn cu sabia. În clipa aceea îl ajung și îi înfig de mai multe ori pumnalul. Crocodilul moare. Îl iau de coadă, îl pun pe o stîncă, și plec să-mi iau carabina. Dar cînd mă întorc, ia crocodilul de unde nu-i! În sfîrșit, îl regăsesc.

Este decapitat. Eu iau coada și, după ce o frig pe jeratic, mă delectez cu această friptură tare ca talpa, în timp ce creolii mă privesc cu scîrbă, iar europenii n-au curaj să-mi accepte invitația de a-mi împărți masa. N-au dreptate! Gustul meu pentru coada de crocodil mi-a rămas de la Matto Grosso, unde am mîncat foarte multe cozi.

După acest incident, la care mă gîndesc cu o groază retrospectivă care crește mereu — mai ales cînd examinez botul formidabil înarmat al crocodilului — se așterne noaptea. Ne instalăm în hamace și adormim sub cerul spuzit de stele".

A doua zi în zori, bărcile pornesc din nou pe cursul apei și ajung, fără multe peripeții, la Sophie, un sat de negri Saramaca. Aci, drumurile se despart: Thiebault, cu toți ai lui, își va continua călătoria pe Mana, pentru a-și îndeplini misiunea pentru care au plecat, iar Maufrais, rămas singur, se va îndrepta spre marea lui aventură.

Singur, într-un ținut străin, pustiu, sărac... Dar unde, — ce paradox! — moneda curentă este aurul. Iar Maufrais nu numai că n-are aur, dar nici bani. Doar 100 fr. în buzunar. Iar ca alimente: două cutii de „corned beef", două cutii de lapte conservat. Și așa, în ținutul aurului, unde cel fără bani, nu se poate bizui pe ajutorul nimănui. Plătești sau crăpi de foame!...

De aici, însoțit de un hamal martinichez — dacă se poate întrebuința această expresie pentru acest ținut — el va porni pe un drum părăsit, altădată foarte folosit de mineri, pînă la golful Petit Inini, spre a ajunge astfel la Maroni. Dar hamalul l-a costat foarte scump: 20 gr. de aur. Spre a le obține, Maufrais și-a vîndut revolverul. Fiecare duce în spate o povară de 30 kg. Ei au pornit să urce un drum greu, anevoios, sub un soare de plumb. Drum pe care Maufrais îl străbate în espadrile, greșeală pe care o va plăti foarte scump.

Golful Maxis, muntele Maxis, Marele Golf, Beké, muntele Morții și în sfîrșit, pădurea Tenecoeur unde, sleiți de oboseală, fac o haltă. Pădurea șiroiește de apă. Un iz de putreziciune vegetală se înalță o dată cu aburii. Nu se vede nici cerul, nici orizontul: doar arbori, arbori și iarăși arbori... Drumul devine din ce în ce mai anevoios: mlaștini și ripe! Maufrais, însoțit de purtătorul său — care geme, scrîșnește și blestemă mereu — urcă, urcă mereu. O criză de malarie îl silește însă pe Maufrais să facă o nouă haltă. Trei chinine, două aspirine și un somn frămîntat — de o oră? de două? nici el nu știe să spună — leoarcă tot și tremurînd din toate mădularele.

Mai are însă de străbătut ultimii kilometri. Mai greu decît toți ceilalți la un loc. Dar trebuie să-i străbată! Din nou la drum, un drum care urcă aproape pieptiș. Suflînd de osteneală, ei ajung, cu chiu cu vai, la golful Petit Imenii.

Un golf mic — cum îl arată și numele — care strălucește sub un soare arzător. În curînd soarele apune și după căldura dogoritoare care a bîntuit cu cîteva clipe înainte, se așterne, fără tranziție, un frig pătrunzător.

Maufrais intră în Cambouze, unde un negustor englez îi oferă ospitalitatea, pe care el o folosește din plin ca să se mai odihnească după ceasurile grele ale drumului străbătut. De aici, el se va îndrepta spre Quaqui, punctul de plecare în marea și adevărata lui aventură.

Quaqui, situat la confluența riurilor Itany și Quaqui, nu-i altceva decît un post de frontieră. Jandarmul Zephir se îmbarcă cu Maufrais; el trebuie să constate în mod oficial plecarea. Cînd să se îmbarce, Zephir îi spune:

— Mi se pare că te conduc la eșafod... și asta mă întristează.

— Îți mulțumesc, Zephir! Facă-se ca vîntul blînd al cărui nume îl porți să mă însoțească spre portul cel bun.

Aventura în care s-a angajat Maufrais înseamnă moarte, sau izbîndă. Într-o asemenea expediție, nu există jumătăți de măsură! Ce va reprezenta ea pentru Maufrais?

În satul Grigel, odinioară așezare înfloritoare de mineri, azi pustiu, Maufrais își călătuiește o pirogă veche. Cu această ambarcațiune va porni acum în temerara lui călătorie. De aci încolo, îl vom lăsa chiar pe Maufrais să-și relateze expediția, spicuind însemnări din carnetul lui:

Marți, 15 noiembrie 1949. Seara, în hamac, mă gîndesc mult. Inima îmi bate să se sfarme. Mîine voi porni spre Tumuc Humac... Singur! Mai am doar cîteva ceasuri în lumea civilizată. Gînduri negre... Acum, mi-e frică... moralul mi-a scăzut. Este adevărat că aventura, fără o suferință morală din cînd în cînd, n-ar mai fi aventură. Poate că proasta mea dispoziție se datorește ploii, care cade fără întrerupere pe frunzele de palmier și vacarmului maimuțelor roșii... Zgomotele pădurii, spaimă, plictis... Mă gîndesc la orele plăcute ale iernilor din Franța.

Miercuri, 16 noiembrie. Am plecat în zori. Piroga mea e remorcată de o barcă cu motor. Străbatem astfel cursul apei pînă la ora 14. Haltă. O mică gustare. Îmi dau jos bagajele. Și iată-mă singur! S-a lăsat noaptea! Și sînt singur, singur de tot. Nu pot să nu spun că nu mi-e frică... E normal: așa-i prima zi. După aceea, va interveni deprinderea. Acum, însă, mi-e teamă. Mintea mi-e frămîntată de fel de fel de gînduri negre. N-aș putea scurta expediția, să mă întorc la Cayenne, la viață? Dar nu, așa-i prima seară! Mîine, sînt sigur, totul va merge bine. Cu siguranță! Plouă, plouă într-una. Focul s-a stins. Pădurea e plină de țipetele păsărilor, de zgomote ciudate.

Joi, 17 noiembrie. Golesc piroga, care s-a umplut noaptea de apă. Îmi pun bagajele în ea și o pornesc din nou. Dar curentul apei e foarte puternic și dau peste o mulțime de cataracte, care îmi pun la grea încercare priceperea și mă obligă la mari eforturi. Mă îndrept spre Vitallo. Mîinile mi s-au crăpat de atîta vîslit. Dar n-am încotro: trebuie să vîslesc mereu. Quaqui a fost altădată foarte populat: azi, nu mai există nici o așezare omenească. Nu poți spera să întîlnești nici o haltă ospitalieră. Ai impresia că înaintezi în țara „Frumoasei din pădurea adormită". O țară pustie! Spre seară, găsesc un adăpost pe o insulă. Aiung cîțiva crocodili și o droaie de libelule. Împușc un papagal, din care fac o supă. Apoi mă culc. Plouă toată noaptea. Sînt ud, cu toate cuverturile de pe mine. Nu pot să dorm și fumez într-una...

Vineri, 18 noiembrie. Din nou la drum. Dar curentul e foarte puternic și apa pătrunde mereu în barcă. Blestemată pirogă! Cînd mă gîndesc că cu 5 000 de franci aș fi putut avea o minune de pirogă boșimană, tocmai ce-mi trebuia mie: mică, bine echilibrată, care să nu ia apă! Numai că eu n-am avut 5 000 de franci!...

Pe la două după-amiază, după ce am vîslit într-una, o cataractă importantă, precedată de un curent tumultuos, îmi taie drumul. E cataracta Vitallo. Are 1,50 m, se schimbă în largi troiene de spume argintii pe o lungime de aproape 7 m., avînd și pe o parte și pe alta stînci. Reușesc să-mi descarc, de bine de rău, bagajele pe o mică platformă stîncoasă și după ce am căutat o trecere posibilă prin apa cascadei, îmi trag piroga de o frînghie. Dar curentul mă face să-mi pierd echilibrul, caut în zadar să mă agăț de o stîncă, barca se înclină într-o parte și e dusă de curent, tărîndu-mă și pe mine după ea. Deodată, simt o durere groaznică în genunchi o m-am lovit de o stîncă. Am impresia că o să leșin de durere, și mă agăț și eu cum pot, dar cu disperare, de barcă... În sfîrșit, reușesc să trec de cataractă... Mă opresc pe o plajă mică și-mi revin... Mi-a fost teamă că mi-am rupt piciorul... Dar nu-i nimic. Repun la apă piroga și din nou la drum!...

Simbătă, 19 noiembrie. Am ajuns la Vitallo. Un sat, în care se află șantierul unei mine aurifere și doisprezece oameni, care lucrează în mină. Seara, sînt oaspetele unor boșimani, care au sosit înaintea mea aici. Mîncăm cu toții din aceeași strachină o șopîrlă de apă cu orez. Fiecare, cu o lingură de lemn în mînă, ia cît îi place din strachină. Îmi place să împart viața primitivilor. De aceea am și făcut călătoria asta. Dar e atît de greu să călătorești singur. Mi-am închipuit orice despre această expediție, afară de scăderea moralului: am avut o încredere exagerată în mine, m-am crezut mai puternic! Dar n-aveam alt mijloc ca să ajung la Tumuc-Humac.

De aici încolo nu mai există nici un sat pe tot drumul. Drept haltă, pădurea... Nici un indian, nimic, pădurea și riul nesfîrșit, cu cascadele lui. Halte ca să scoți apa din pirogă, să o cîlfătuiești, s-o tragi după tine prin viltoarea riului. Ai impresia că bați pasul pe loc și crezi că gîndurile negre se datoresc și nerăbdării mele... Sînt grăbit să ajung la Tumuc Humac".

Dar va ajunge oare?

Reportajul din numărul viitor ne va lămuri acest lucru.

Paul B. MARIAN

*) Vezi „Magazin" nr. 654.

Tulburătoarele emoții ale omenirii

Care dintre emoțiile încercate de omenire este mai tulburătoare, mai îngrozitoare decît cea provocată de cutremur? Cine îi poate rezista?

Uneori japonezii reușesc să-și mai păstreze calmul în fața acestor fenomene, ajutați poate de firea caracteristică sau de obișnuința acumulată pe parcursul unor milenii zbuciumate. A rămas celebră relatarea ziaristului Henry W. Kinney de la revista Trans Pacific care la 1 septembrie 1923, călătorind de la Tokio la Yokohama, a fost martorul celui mai apocaliptic cutremur din istorie. Acesta relatează, printre altele, cum case de patru etaje se desfăceau în bucăți prefăcîndu-se în mormane. „În tot vacarmul acela șeful de tren a reușit să anunțe călătorilor, cu politețea caracteristică, faptul că trenul nu va mai ajunge la timp în Yokohama. Tot atunci, cîteva clipe mai tîrziu, într-o suburbie a orașului Tokio mulțimea își căuta salvarea spre fluviul Sumida, căci uriașul incendiu provocat de mișcarea seismică distrugea cu repeziciune orașul".

Profesorul Nakamura povestea: „Focul avansa din trei direcții spre fluviu. Fumul sufocant și flăcările uriașe învăluiau oamenii acoperindu-i cu scîntei. Se auzi un zgomot oribil și cerul se întunecă. Mulțimea înțelese că ciclonul furios care se apropia va arunca în flăcări tot ce va întîlni în cale".

După numai cîteva secunde 38 015 persoane zăceau carbonizate pe mal. Treizeci și opt de mii de morți dintr-o singură văpaie. Numai două mii s-au salvat tîrîți de maree și îngropați sub cadavre.

Rechinul din strîmtoarea Messina

În Italia cei care au trecut prin spaima zilei de 28 decembrie 1908 își amintesc și azi cutremurul de la Messina, nu pentru că a fost atît de puternic și neașteptat cît pentru numărul mare de victime: peste 77 mii de morți.

Hecatomba s-a datorat în mare parte cutremurelor precedente (1783 și 1894) și superficialității reparațiilor. Această superficialitate a fost plătită cu viața a șaptezeci și șapte de mii de messinezi. Cutremurul începuse dintr-odată la orele 5,20 dimineața și durase 25—27 secunde. După zece minute o nouă mișcare veni să completeze distrugerea și spaima supraviețuitorilor: revărsarea apei mării care furioasă se ridică pînă la opt metri și se năpusti peste diguri. Alte 112 victime. Rechinul uriaș pescuit în strîmtoare la o lună după catastrofă purta în viscere resturi de cadavre și două picioare încălțate cu bocanci solizi.

Printre împrejurările teribile la care omul din cele mai vechi timpuri s-a adaptat în mod fatal, după cutremure sînt erupțiile vulcanice. Și aici omul este departe de dezlegarea misterului acestui foc ce țîșnește din adîncuri, foc care a terorizat generațiile trecute. Activitatea vulcanică, caracteristică unor precise regiuni terestre, are repercusiuni mult mai vaste decît ne putem imagina, mergînd pînă acolo încît influențează viața pe întreaga suprafață a planetei. Masele enorme de praf proiectate de vulcani în spațiu pot umbri atmosfera, luni și chiar ani și în consecință pot provoca o răcire a scoarței terestre. Un fenomen de acest gen s-a produs în secolul trecut (1815) concomitent cu erupția unor puternici vulcani din Pacific. În întreaga lume, timp de un an arborii au suferit o încetinire în dezvoltare așa cum s-a putut observa după trunchiurile tăiate pe care se poate citi succesiunea anilor.

Șocul provocat de erupția din 1815 a vulcanului Timboco (Sumatra) a fost atît de mare încît la Brunei, în insula Borneo, la 1 400 km depărtare, triburile primitive au început să numere anii „de la căderea mare de cenușă".

Sub un strat de 15 metri de cenușă

În trecutul îndepărtat al pămîntului au existat firește catastrofe mult mai mari, dar cea mai înspăimîntătoare erupție recentă este aceea din 26 august 1883 produsă de vulcanul Krakatoa. Explozia a despicat exact în două insula întreaga pe lungime, pînă la o adîncime de cinci sute metri sub nivelul apei. Una din cele două jumătăți se scufundă în ocean. Insula avea opt sute de metri deasupra nivelului apei și s-a calculat că masa de pămînt aruncată de explozie fusese de peste optsprezece kilometri cubi. Zgomotul fusese auzit la cîteva mii kilometri distanță și valul marin înalt de 30 metri, provocat de explozie, s-a abătut pe coastele Javei și Sumatrei tîrînd și ucigînd 36 mii de persoane.

Ceva asemănător s-a petrecut și în Marea Egee, dar cu trei mii cinci sute de ani în urmă, cînd insula Santorino a sărit în aer, îngropînd o întreagă civilizație de care abia acum s-a aflat.

Pe fața Terrei se pot număra azi circa șase sute de vulcani activi și probabil șase mii „cu activitate intensă". De fapt un vulcan nu poate fi declarat mort nici după cinci sute de ani de tăcere. Vezuviul tăcuse trei sute de ani și cînd s-a trezit a fost un dezastru.

Acum patruzeci de ani, în 30 martie 1956, a avut loc în peninsula Camciatca — extrema Siberiei orientale — cea mai mare erupție a secolului de care omenirea nu și-a dat însă seama întrucît Camciatca este o regiune la margine de lume și în mare parte nelocuită. Autorul evenimentului fusese Bezymianni, un vulcan „stins" dintotdeauna.

Cunoscutul vulcanolog francez Haroun Tazieff povestește în cartea sa „Vulcanii": „După reguli, revenirea la viață urma să fie de o violență proporțională cu durata de repaos. Energia eliberată doar de o singură explozie a fost de 4×10^{23} erg (40 mii miliarde kilowați): praful din rocile sfărîmate ar fi acoperit Parisul cu un strat de 15 metri cenușă iar proiectilele atinseseră o viteză de 1 800—2 000 km/h". Regiunea era acoperită cu funingine și timp de o lună pe o distanță de cincizeci kilometri de la vulcan nu se vedea lumina nici de la 60 m distanță.

Gorskov, directorul observatorului vulcanologic al regiunii relata: „Deasupra imensului baldachin negru al norului eruptiv înalt de 35 km se văzu un jet de gaz ce atingea 45 mii metri. Din momentul acela dispăru totul pe neașteptate într-o perdea de cenușă... Pînă cînd obscuritatea deveni atît de nepătruns încît nu-mi vedeam propriile mîini... Pietrele vulcanice făceau zgomotul grindinei pe geam... Tunetele se auzeau fără întrerupere și te asurzeau. Aerul era saturat de electricitate, telefoanele sunau singure, megafoanele ardeau, antenele scoteau scîntei".

Victime n-au fost căci pe o rază de patruzeci și cinci kilometri nu exista nici un locuitor, dar la douăzeci și cinci kilometri de la vulcan, arbori cu un diametru de treizeci centimetri fuseseră tăiați... drept.... de o secure ciclopică. Și Bezymianni era un vulcan „stins" încă din preistorie.

Un strigăt sugrumat la telefon

Sfîrșitul secolului 19. Martinica în Antille. Aliseo Reclus descrie portul Saint-Pierre în cartea sa „Geografia universală": „Saint-Pierre este orașul pe care un străin nu-l poate uita... N-am cunocut încă un bărbat sau o femeie care plecînd să nu dorească să revină".

Norocul lui că nu s-a întors. Căci la puțin timp după ce marele geograf își scrisese impresiile, în dimineața lui 8 mai 1902, la 8 fără zece se petrecu un fapt de care naturaliștii nu mai pomeniseră.

Coastele de care Saint-Pierre era agățat cu palmierii săi între albastrul cerului și mare, aparțineau lui Mont Pelée, un vechi vulcan liniștit care în 1851 avusese o mică erupție. Fuseseră niște semne prevestitoare încă în primele zile de mai: vuiete subterane, ușoare mișcări ale pămîntului, mici explozii în vîrf, dar nimeni nu putea bănui urmarea. Muntele tună înfricoșător și pe coastele line începu să alunece un nor de foc care împroșcă orașul. Întocmai bombei atomice de la Hiroșima. Un om primise legătura telefonică cu Fort-de-France, capitala insulei: la capătul celălalt al firului i se auzi strigătul sugrumat și zgomotul produs de corp în cădere. Ca el au murit într-o clipă treizeci de mii de persoane — toți locuitorii — pietrificați așa cum i-a surprins nenorocirea.

*

Cutremure și vulcani au fost „protagoniștii" întîmplărilor geologice ale planetei noastre. Dar cele mai teribile evenimente telurice pe care le cunoaștem sînt de fapt un palid exemplu al fenomenelor apocaliptice care au zguduit, de-a lungul mileniilor și miliardelor de ani, trecutul Terrei.

(După „L'EUROPEO")

Acest mini-auto este o reproducere pe scară redusă a modelului din 1929 a mașinii Bentley. Construită pentru uz personal de un inginer din Bentley (Anglia), David Meynell, modelul a plăcut atît de mult (este foarte comod, ușor și foarte potrivit pentru zonele cu circulație intensă prin faptul că se poate strecura mai ușor prin uriașul trafic) încît autorul modelului s-a pomenit pur și simplu invadat de amatori ai acestui mini-automobil.

Primele 20 de mașini au și fost fabricate, iar cererile cresc neîncetat...

Valeriu Râpeanu —

VOCAȚIA CRITICII CULTURALE

de Boris BUZILĂ

Valeriu Râpeanu beneficiază în această primăvară de privilegiul unei fericite excepții : prezența simultană în librărie cu două volume — **„Interferențe spirituale"** (Ed. Eminescu) și **„Călător pe două continente"** (Ed. Albatros).

Activitatea din ultimii ani a criticului, desfășurată cu precădere în coloanele presei cotidiene, „neliterare", impune cu prioritate imaginea unei **publicistici culturale**, de audiență obștească, diametral opusă criticii de cabinet, ipostazei exegetului — mandarin. Tradiția **criticii culturale** este ilustrată, de altfel, în cultura românească printr-o pleiadă de înaintași iluștri.

— În amîndouă cărțile — îmi spune Valeriu Râpeanu — am ambiționat să ofer o perspectivă culturală asupra fenomenului literar.

— *Termenul ar putea părea echivoc, vă propun să-l explicați...*

— Explicația va reieși, sper, din discuție ; pentru început, aș vrea să vă spun că, în ceea ce mă privește, nu-l consider peiorativ, că-l înțeleg într-o accepție superioară, mai mult, aș putea afirma că-l consider un ideal în activitatea mea critică, desigur neatins integral, dar urmărit cu consecvență.

A face critică culturală înseamnă, după mine, a privi fenomenul literar, care rămîne specialitatea mea esențială, în toate conexiunile sale, stabilind interdependența literaturii cu celelalte domenii ale artei, teatru, muzică, plastică. O încercare de mai largă respirație în acest sens, consider primul studiu din volumul „Interferențe spirituale" consacrat lui Enescu („Enescu și definirea spiritului românesc"). Preocupări similare va descoperi cititorul și în studiul „Brâncuși — expresie a mitologiei naționale", unde, ca și în cazul marelui nostru muzician, am încercat să explic contribuția operei lui Brâncuși la evoluția celorlalte arte.

O perspectivă generalizatoare adoptă și studiul mai întins „Neobișnuite lumini pe cer", în care caut să explic implicațiile primului război mondial în cultura noastră. Aproape fiecare studiu mai mare din acest volum, ca și notele de drum din „Călător pe două continente", urmăresc să înfățișeze fenomenele spirituale în întreaga lor complexitate.

CARTEA

— *Considerați că orientarea dv. se inscrie în continuitatea unei tradiții ?*

— Firește, nu-mi arog pretenția de a fi deschizător de drumuri, ci, după cum se va vedea, cred, și din paginile cărților, urmez, la nivelul posibilităților mele exemplul unor mentori precum Tudor Vianu, Petru Comarnescu, Zoe Dumitrescu-Bușulenga, de care mă leagă afinități spirituale și de metodă. Se știe de asemenea, că aceeași modalitate critică este practicată cu succes și de o seamă de oameni de cultură din alte țări, și iarăși nu ascund că, dintre ei, m-am apropiat mai mult de André Maurois.

— *Perspectiva pe care o îmbrățișați reprezintă, cred, o ipostază prin excelență* democratică *a criticii...*

— Vreau, totodată, să mărturisesc faptul că prin chiar această concepție, personal, mă gîndesc în primul rînd, la public. Știu că, mai ales, pentru unii dintre cei ce ne ocupăm cu critica literară, a te gîndi la public cînd faci critică ar însemna un fel de concesie. Sînt convins că, adresîndu-ne marelui public, nu împietăm asupra nivelului intelectual al scrisului nostru. Dimpotrivă, trebuie să căutăm tot timpul să **captăm** publicul, să-l ridicăm la înțelegerea marilor opere literare. Aceasta este misiunea noastră primordială. De aceea, nu mă sfiesc să spun că-mi concep orice recenzie, cronică, studiu, în perspectiva pătrunderii acestora în categorii cît mai largi ale publicului, voind astfel, dacă-mi este îngăduit să mă exprim în termeni prozaici, să fiu intermediarul colegilor mei, scriitorii, să determin un curent de opinie pentru cartea bună, pentru literatura de calitate. Bineînțeles, în ce măsură izbutesc, nu eu sînt cel chemat să decidă...

În editura „Ion Creangă" a apărut

200 pag. 7,25 lei

Albumul iubitorilor de muzică ușoară

Formația „MONDIAL"

Formația „Mondial" a apărut pentru prima dată într-un spectacol în luna noiembrie 1966, cîntînd în formula : Florin Dumitru (baterie), Filip Merca (ghitară bas), Dan Panaitescu (ghitară solo), Horia Bădău (vocal și pian), Gabriel Drăgan (vocal). La scurt timp, li se alătură Dragoș Vasiliu (ghitară ritm) și Mihai Constantinescu (voce). În acea perioadă, Mondial-ii aveau un stil nedefinit, acompaniind diferiți interpreți de muzică ușoară (în special Lili Bulaesi). În 1967 participă la Festivalul studențesc de primăvară, fără a reuși să intre în palmares. În toamna aceluiași an, obține premiul I la faza pe București a Festivalului de artă a studenților, avîndu-i în componență pe Cristian Rădulescu (ghitară solo) și Romeo Vanica (claviton). Luna aprilie a anului 1968 le aduce definitiva consacrare, decernîndu-li-se Premiul I la Festivalul de artă al studenților de la Iași (după „Phoenix" — Marele premiu în formula : Merca — Vasiliu — Rădulescu — Dumitru — Gabriel Drăgan (care a primit și un premiu pentru interpretare). În septembrie 1968, Rădulescu este înlocuit cu Litvin, așa încît, la 19 noiembrie 1968, formația „Mondial" se stabilește într-o formulă definitivă : Mircea Drăgan, *24 ani, orgă, student Conservator (a cîntat cu ei și în vara lui 1968, revenind apoi pentru un timp la „Sideral") ;* Dragoș Vasiliu, *23 ani, ghitară ritm, inginer în domeniul transporturilor și membru în echipa de dansuri... folclorice a Casei de cultură a studenților ;* Filip Merca, *26 ani, ghitară bas, student la Mecanică agricolă ;* Gabriel Litvin, *20 ani, ghitară solo, student la Construcții ;* Florin Dumitru, *23 ani, baterie, student la Mecanică (în 1968 a cîntat timp de patru luni cu „Cometele") ;* Gabriel Drăgan *25 ani, solist vocal, inginer mecanic ;* Radu Stoica, *24 ani, solist vocal, student la Arhitectură (venit în 1968 de la „Cometele", odată cu Dumitru). Organistul Mircea Drăgan a adus cu el un suflu nou, ce a contribuit la închegarea unui stil propriu. Prima melodie de succes a formației : „De va veni la tine vîntul" (de Romeo Vanica pe versuri de Octavian Goga), urmată la mici intervale de altele, la fel de îndrăgite de către publicul larg : „Romanță fără ecou" (Vanica pe versuri de Ion Minulescu) ; „Primăvara" (Vanica pe versuri de George Topîrceanu) ; „Atît de fragedă" (Gabriel Drăgan pe versuri de Mihai Eminescu). De altfel, aceste patru piese au apărut de curînd pe un disc „Electrecord", pentru care numai comenzile inițiale au fost de peste 50 000 exemplare. Prima apariție la TV : 2 martie 1969. Alte compoziții proprii din repertoriul formației „Mondial" : „Lumea" (Mircea Drăgan pe versuri de Mircea Florin), „Departe sînt de tine" (Gabriel Drăgan pe versuri de Eminescu), „Romanța inimii" (Vanica pe versuri de Minulescu), precum și succese internaționale din repertoriul unor formații străine, unele cu texte românești aparținînd lui Radu Stoica. În prezent, membrii formației pregătesc o serie de noi compoziții (autori : G. și M. Drăgan, R. Vanica), pentru a ajunge la un procent de 75 la sută melodii originale în repertoriul de spectacol, continuîndu-se colaborarea cu compozitorul Romeo Vanica, pe texte de Eminescu, Minulescu, Sorescu. Formația „Mondial" activează pe lîngă Casa de cultură a studenților (Calea Plevnei 61), unde dă și cea mai mare parte din spectacole. În această iarnă a fost cooptat în formație bateristul* Mihai Cernea *(19 ani, student la Construcții). În această formulă, formația „Mondial" a fost recompensată cu o mențiune pentru melodii de popularitate la Festivalul național al formațiilor studențești.*

Octavian URSULESCU

ECOURI • ECOURI

După romanul „La ora 7 dimineața lumea este încă în ordine" de Eric Malpas, cunoscutul regizor Kurt Hoffmann („Fantomele din Spessart", „Hanul din Spessart" etc) a realizat un film cu același titlu avîndu-i ca protagoniști pe micuțul Archibald și Werner Hiz (în imagine).

Cunoscuta actriță suedeză Ingrid Thulin se află în prezent la Torino, unde apare pe scena Teatrului Stabile în piesa „Visul" de Strindberg. Subliniind marele succes al interpretei (care vorbește foarte bine italiana), presa de specialitate reproduce o declarație a ei în care arată că va renunța pe viitor la activitatea cinematografică și la colaborarea ei cu regizorul Ingmar Bergman, întrucît dorește să-și îndrepte eforturile de creație numai în direcția activității de teatru.

DIRIJORUL JEAN BOBESCU LA OPTZECI DE ANI

de George SBÂRCEA

Sînt oameni, care, prin activitatea lor de multe decenii, se împletesc atît de strîns cu domeniul muncii lor, încît se confundă cu ei, îmbogățindu-l, sporindu-i semnificațiile, accentuîndu-i noblețea. Oare se va putea vorbi vreodată de Opera Română din Cluj și de Opera Română din București, cu toate realizările lor, cu toate momentele lor de emoții artistice, cu toate aspirațiile manifestate de colectivele lor ani îndelungați și fertili, fără Jean Bobescu, dirijorul mereu însuflețit, mereu vibrînd la unison cu soliștii, corul și orchestra, minuind bagheta nu ca un vrăjitor ?

Un vrăjitor, așa l-a cunoscut publicul timp de peste o jumătate de secol și așa l-a revăzut, la pupitrul Operei bucureștene, cu ocazia sărbătoririi a optzeci de ani de viață. El a exprimat mereu, în fruntea orchestrei, ceea ce e mai ginga și din operele interpretate. Îl evoc, așa cum l-am cunoscut în cursul repetițiilor de la Cluj, din anii de demult, cînd Opera națională își trăia primul deceniu al existenței sale ca instituție de stat, cu cîtă grijă și dragoste punea în lumină comorile ascunse în lucrările marilor maeștri ai muzicii. Ni se părea, atunci, un căutător de aur, care spală cu răbdare tezaurul strîns de alții, pentru a scoate pepitele uriașe și strălucitoare, transformîndu-le în flori vii și minunate ale emoției. Înțelesul muzicii se lumina sub bagheta lui, instrumentele își

descopereau cîntecul lor cel mai adînc și mai intim, vocile interpreților se înaripau la sugestia gesturilor sale. Cu toată această mare însuflețire, pe care Jean Bobescu a răspîndit-o necontenit în jurul său, muzica n-a ieșit niciodată din făgașul ei, fiindcă dirijorul îi urmărea statornic și concentrat zborul, păstor al turmei de sunete din partitu-rile valoroase. Astfel i-a tălmăcit el, fără vreo sforțare vizibilă — dar cu cîte pregătiri de amănunt ! — pe compozitorii italieni, germani, francezi, ruși și români, știind să transmită din visul lor încredințat pentragramei toate resursele de încîntare, imperfect cunoscute, adăugîndu-le noi puteri de captivare și delectare a publicului.

Publicul acesta l-a sărbătorit pe Jean Bobescu în sala Operei Române din capitala țării, unde a dirijat Faust, *cu mîna sigură a artistului rămas tînăr și la împlinirea a optzeci de ani, vîrstă la care mulți alții vegetează sub vălul uitării. Nu știu dacă cei ce l-au salutat și ovaționat cu acest prilej au făcut un calcul, cît de sumar, al spectacolelor și concertelor cîte a dirijat maestrul Bobescu în peste cincizeci de ani de activitate : vreo cinci mii, ceea ce înseamnă, pe puțin, un milion și jumătate de auditori ! E o cifră impresionantă, deși, în artă nu cifrele au ponderea adevărată, ci ceea ce l-a caracterizat mereu pe Jean Bobescu : facultatea excepțională de a socoti muzica un mijloc de îmbogățire și elevație a personalității umane și a culturii naționale, darul abundenței și strălucirii simțirii, credința că arta este limba cea mai ușor de vorbit și, deci, trebuie însușită de toți.*

Este vrednic de invidie un astfel de om, care n-a iubit decît Frumosul, căutînd să-l împărtășească tuturor, cu entuziasmul și stăruința celor ce știu că sufletul omenesc e sărac și gol fără complexa gîngășie și neasemuita forță morală a muzicii !

RONDELURI

de

Cicerone Theodorescu

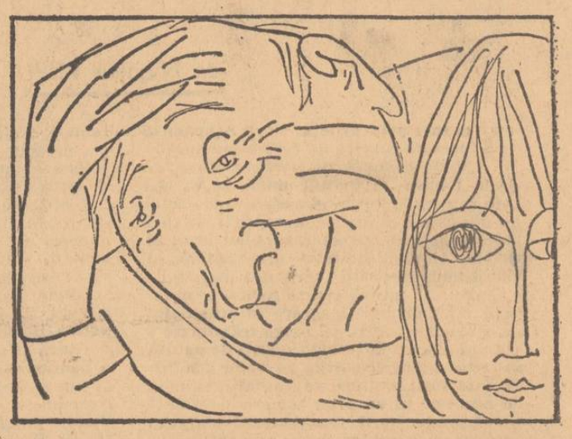

Băieții au de mult chelie...

Băieții au de mult chelie,
Fetițele-au fetițe mari...
Prilejuri de melancolie :
Reproșuri. Mutre. Ochi amari.

Ar trebui să fii mumie...
Și mai respiri ? Și nu dispari ?
Băieții au de mult chelie.
Fetițele-au fetițe mari.

Mai zbenguie, insultă vie,
Mai joacă-ai inimii țipari
Și încă dragostea te-mbie
Pe cînd — duioși, puțin hilari —

Băieții au de mult chelie.

Desen de Tia PELTZ

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 26 APRILIE

PROGRAMUL 1. 8.15 Matineu duminical pentru copii 10.15 Ora satului 11.15 Concert simfonic. 12.00 De strajă patriei. 12.35 Emisiune în limba maghiară. 17.30 Oliver Twist (VI). 18.00 În lumea circului. 18.30 Casa luminilor — spectacol de estradă realizat de televiziunea finlandeză. 19.00 Telejurnal. 19.20 Noutăți cinematografice 19.40 Festivalul național al artei studențești — ediția 1970. 20.00 Spectacol de varietăți. 21.00 Parada filmelor muzicale cu Fred Astaire, Dina Cocea, G. Timică, Grigoraș Dinicu, Al. Jolson, Genne Kelley și alții. 22.15 Telejurnal. 22.30 Telesport.

PROGRAMUL 2. 20.00 Prin Vrancea ; Grădina publică. Filme documentare 20.25 Scara. Balet pe muzică de Stan Kanton. 20.50 Prin expozițiți bucureștene. 21.05 „Război și pace". Reluarea episoadelor VII și VIII.

LUNI 27 APRILIE

18.00 Brățara de aur. 18.30 Muzică... dans.. pictură .. poezie... 19.30 Muzică populară. 19.50 Totul pentru front totul pentru victorie. Documente de epocă, mărturii ale contemporanilor privind uriașul efort pe care întreaga țară l-a depus pentru sprijinirea acțiunilor de pe frontul antihitlerist 20.15 „Portretul unei doamne" (II). 21.00 Între metronom și cronometru. 22.05 Agenda politică. 22.15 Telejurnal. 22.30 Scena.

MARȚI 28 APRILIE

18.00 Lumea copiilor. 18.30 Actualitatea economică. 19.00 Telejurnal. 19.20 La volan. 19.35 Nașterea luminii. 20.00 Reflector. 20.15 Filmul „Doctor Socrates" cu Paul Muni. 21.40 Moment coregrafic. 21.55 Teleglob : Japonia. 22.20 Telejurnal. 22.35 Revista actualităților de muzică ușoară.

MIERCURI 29 APRILIE

18.00 Vehiculul cu pernă de aer „Vifor". 18.30 Acțualitatea muzicală. 19.00 Telejurnal. 19.25 Actualitatea în agricultură. 19.30 Un talent moștenit. 19.50 Recital Gică Petrescu. 20.10 Filmul „Volpone." 21.50 Literatura și dezvoltarea trăsăturilor morale ale poporului. 22.20 Telejurnal. 22.35 De la vals la... operetă.

JOI 30 APRILIE

PROGRAMUL 1 17.30 Emisiune în limba maghiară. 18.05 Oliver Twist. (VIII) 18.35 Mult e dulce și frumoasă. 19.00 Telejurnal 19.30 Tineri soliști de muzică populară. 19.40 Cei 9 000. 20.15 „Discurs pentru o floare" de Paul Everac. 21.45 Document. Safari. Cu aparatul de filmat pe malul fluviului Zambezi în căutarea animalelor rare. 22.05 Avanpremiera 22.20 Telejurnal. 22.35 Olanda, din helicopter — film documentar. 22.45 Melodii... în pași de dans.

PROGRAMUL 2. 20.00 Concert simfonic 21.45 „Răzbunătorii." 22.35 Meridiane lirice.

VINERI 1 MAI

În jurul orei 9.00 transmisiune de la mitingul și demonstrația oamenilor muncii din Capitală și din țară cu prilejul zilei de 1 Mai. 17.30 Năzdrăvanii și... soarele. 18.00 Cu carul de reportaj la Constanța. 18.30 Cîntă fanfara militară.. " Transmisiune directă din Parcul Herăstrău 19.00 Telejurnal. 19.30 Desene animate. 19.40 Filmul „Chemarea preeriei". 21.05 Marea poartă aeriană a Capitalei. București — Otopeni ora 21.05 21.25 Tele-cine-recital... pe 625 de linii. 22.50 Telejurnal. 23.05 Cîntece de petrecere.

SÎMBĂTĂ 2 MAI

PROGRAMUL 1. 8.30-10.00 Matineu pentru copii și școlari. 17.00 Emisiune în limba germană. 18.05 Cheia orașului. 19.00 Telejurnal 19.20 Festivalul național al artei studențești 1970 20.45 Serialul „Rocambole". 21.30 Concertul speranțelor. 23.00 Telejurnal. 23.15 Telesport.

PROGRAMUL 2. 19.20 „Șotul ideal" de Oscar Wilde. 21.40 Seara melomanului. 22.10 Noblețea muncii în arta noastră plastică. 22.30 Serialul „Riul înnecat" (II)

(Urmare din nr. trecut)

Coborî la Callowsbath, se duse la biroul său, unde se debarasă de pachetul care conținea hainele d-rei Wilkinson. La ora patru și jumătate, în după-amiaza aceleași zile, el era din nou acasă, unde domnea o anumită confuzie printre servitori.

— Miss Daw a fost foarte bizară toată ziua, i-a explicat fata în casă. Ne-am întrebat dacă n-ar fi bine să-l chemăm pe dr. Gardler. Dar Miss Daw a refuzat ajutorul medicului, spunînd că se simte mai bine. El urcă scările în fugă și bătu în ușă.

— Margery, ce s-a întîmplat? Ea deschise ușa, apoi se întoarse în pat.

— Mă pui pe gînduri. Dacă nu te simți bine, să-l chemăm pe Gardler.

— N-am nevoie de Gardler.

— Ei, atunci, trebuie să mănînci ceva. Apropo ! Ți-a povestit Martha ce s-a întîmplat ? Miss Wilkinson a vrut să plece expres la Londra...

— Aș vrea să mănînc o supă de vacă, îi întrerupse Margery, cu o impolitețe neobișnuită din partea ei.

Daw primi replica foarte întrigat, și crezu că ea se datorează delirului.

Miss Daw stătu în pat trei zile, apoi își reluă viața obișnuită.

În timpul acesta, lucrurile au decurs în mod normal: George Wilkinson a semnalat misterioasa dispariție a sorei sale, astfel că Scotland Yard-ul îi trimise pe inspectorul Barclay la Swallowsbath cu misiunea de a-l interoga pe Henry Daw.

O femeie se duce la solicitorul ei, îi cere banii.... și dispare în chip misterios. Atunci?

— Deci, la șase fără un sfert exact, ați luat amîndoi mașina pentru a vă duce la gară ? întrebă detectivul.

— Nu. Cred că am fost destul de clar asupra acestui punct. Eu m-am dus la gară pe jos. Miss Wilkinson a fost singură în mașină.

— Curioasă combinație, domnule Daw. Pot să vă întreb de ce ați procedat astfel?

— Nu știu prea bine de ce. Poate pentru că era încă noapte.

— Nu vreți să-mi spuneți că unei femei care a fost invitată în casa dumneavoastră i-ar fi fost teamă să se urce într-o mașină închisă, împreună cu dv. ?

— Nu, ei nu-i era teamă, rîse Henry Daw. Dar ea se răsfăța, spunînd că nu vrea să dea loc la bîrfe. Astfel că am preferat să mă duc pe jos. Era chiar să pierd trenul. L-am luat în momentul în care pleca din stație.

Lucru curios, explicația a prins. Restul depoziției în legătură cu acțiunile domnișoarei Wilkinson era absolut inatacabil. Apoi, prezența lui în tren a fost probată de martorul cu care avusese discuția. Toate bănuielile în legătură cu H. Daw se risipeau; și de fapt, solicitorii nu prea au obiceiul de a-și asasina clienții care le cer banii înapoi. S-a presupus că Miss Wilkinson a coborît undeva între Calowsbath și Londra, pentru că biletul ei nu a fost recuperat la stația terminus.

Afacerea a rămas în stadiul acesta, circa șapte luni și între timp H. Daw și-a exercitat funcțiunile de primar în minusculul său oraș.

Apoi asupra regiunii s-au abătut niște ploi torențiale, de lungă durată. Rîul Bynda se revărsă. Apele nu au ocolit nici casa primarului din Swalowsbath. Grădina era inundată și în curînd venea rîndul casei. Cîmpul sub care se odihneau rămășițele domnișoarei Agnes Wilkinson se găsea sub nivelul apelor rîului. Faptul acesta îl alarma puțin pe Henry, dar el nu lăsa să se vadă acest lucru.

Într-una din zile, apele furioase ale rîului purtară înspre oraș un cadavru.

— E o femeie ! E un bărbat ! țipau oamenii adunați pe parapetul podului. Doi pescari coborîră în grabă și traseră corpul, pe jumătate descompus, care plutea pe apele rîului.

Se vedea bine că este o femeie, și judecînd după aspect, părea moartă de cîteva luni. Șeful poliției locale se duse la primar și-i spuse :

— Cadavrul este la morgă, domnule primar, și, natural, trebuie identificat. Medicul apreciază că moartea s-a produs acum circa opt luni. Mi-a venit o idee... Nu credeți că ar putea fi Miss Wilkinson ? Perioada corespunde.

— Mie mi se pare improbabil, spuse Henry Daw.

— Posibil, dar mai bine ar fi să ne asigurăm. Cred că dacă ați veni să aruncați o privire ne-ați putea da informații prețioase.

— Oh, nu ! Nu contați pe mine. Nu suport să văd un cadavru.

— Vă înțeleg, dar...

Henry Daw întui dintr-odată pericolul de a adopta o atitudine nenaturală.

— În fine, am să vin, spuse el. El încercă să se înarmeze cu curaj, dar efortul era foarte mare. Astfel că, total inconștient, el se comportă în fața victimei sale, exact ca nouă din zece asasini: închise ochii. Apoi declară:

— Nu-i seamănă deloc.

Aceasta a fost prima eroare a lui Henry Daw. Cînd Scotland Yard-ul află de descoperirea corpului, telefonă poliției locale. Șeful poliției declară că nu e vorba de Miss Wilkinson, cu atît mai mult cu cît fusese văzută urcînd în trenul care pleca de la Swallowsbath: era deci improbabil să se fi înecat în Bynda.

Inspectorului Tarrant nu-i rămase altceva de făcut decît să vină personal la Swallowsbath.

Dacă H. Daw ar fi fost doar o brută preocupată numai să-și salveze pielea, el ar fi avut ocazia s-o dovedească din nou; dar el se gîndi la securitatea surorii sale. Nu schimbaseră niciun cuvînt pe tema aceasta, dar Henry bănuia că Magy știe totul. Prin tăcerea ei, ea se făcea juridic vorbind, complicea lui.

Inspectorul Tarrant nu se duse la Daw, ci telegrafie lui George Wilkinson, cerîndu-i să vină la Swallowsbath pentru a vedea cadavrul. Tarrant nu avea, de fapt, împotriva lui Daw nicio probă concretă, în afara unei ușoare bănuieli, care adesea se numește intuiție.

★

A doua zi după masă se duse la Daw. Wilkinson era deja în Swallowsbath, dar inspectorul nu-i spuse nimic.

— Aș vrea să stau de vorbă cu Miss Daw. Superiorii mei vor să fie absolut siguri că acest cadavru nu aparține domnișoarei Wilkinson. Am dori ca sora dv. să-și spună cuvîntul. Henry Daw simțea bănuielile planînd în atmosferă.

— Nimeni nu mă poate acuza, d-le Tarrant, că nu încerc să ajut justiția. Dar nu mă puteți obliga să-mi supun sora, o femeie atît de delicată, la un asemenea supliciu. Eu vă asigur că nu este vorba de Miss Wilkinson. Aceasta nu este suficient pentru superiorii dv. ?

— Poate, d-le Daw, și inspectorul reaminti tot ce auzise în legătură cu comportamentul criminalilor în prezența victimei lor.

— Cînd ați văzut corpul, dv. ați spus imediat că nici măcar nu seamănă cu Miss Wilkinson.

— Exact.

— Cînd ați privit fața, ce v-a atras atenția ? D-le Daw, recunosc că întrebarea mea ascunde o cursă. Era o particularitate a feței, care nu se putea să n-o remarcați, dacă ați privit-o și dacă nu ați privit cadavrul, deasemenea, țin să vă avertizez că nu puteți ghici la ce mă refer.

— Insinuați că nu m-aș fi uitat atent ?

— Mai mult ! Pretind că ați stat tot timpul cu ochii închiși.

— Și... dacă ar fi așa ? Nu există nici un motiv real ca să fie vorba de Miss Wilkinson, iar eu nu suport să văd un cadavru.

— Totuși, i-ați spus șefului poliției că nu seamănă cu Miss Wilkinson.

— A fost o greșeală. Amintiți-vă că eram foarte nervos.

— Iată de ce avem nevoie de Miss Daw. Vă rog s-o rugați să coboare.

— Nu doresc ca sora mea să fie amestecată în chestiunea aceasta.

— Amestecată, în ce ?

— Cred că știți la ce mă refer, d-le Tarrant. Evident, inspectorul știa acum. El însă bănuia că Miss Daw jucase un rol în această afacere.

Daw se gîndi că refuzul său va atrage și pe sora sa nevinovată. Astfel că spuse :

— Am fost un prost că nu am privit corpul... dar în acele momente nu eram capabil. Am să vă povestesc exact cum s-au petrecut lucrurile.

Apoi, H. Daw povesti în amănunt crima sa. În timpul depoziției telefonul sună :

— Allo, d-le Tarrant ! Fiasco total ! Fratele victimei știe că Miss Wilkinson avusese o operație, ori acest cadavru nu are nici o urmă.

Inspectorul închise încet telefonul. El întrase în această casă convins că persoana de la morgă este Miss Wilkinson. H. Daw crezuse același lucru, și pe baza acestei convingeri mărturisise.

Pentru moment nu avea nici o probă împotriva lui Daw, în afară de propria mărturie.

— După ce ați omorît-o... ce ați făcut cu corpul ? Era ultima șansă a lui Daw de a scăpa. Putea încă retracta totul. Cadavrul n-ar fi fost descoperit. Dar... necunoscînd informarea telefonică, el explică totul. După două ore, polițiștii dezgropau cadavrul d-rei Wilkinson. Cît despre cadavrul de la morgă, care produsese mărturia, nu a fost niciodată identificat.

MOARTEA vine cu ochii închiși

de ROY VICKERS

Desen de Radica PRATO

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

Interviu în exclusivitate pentru „Magazin"

CUNOAȘTEȚI MARILE MUZEE ALE LUMII?

URMARE DIN PAG. 1

lui nu ne permit să apreciem cu exactitate suprafața pe care se întinde acest uriaș edificiu. Pot spune însă că după terminarea noilor amenajări ale muzeului, Galeria „de pe malul apei" (Mica Galerie și Marea Galerie au fost construite în secolele XVI și XVII de-a lungul Senei, pentru a lega Luvrul de palatul Tuileries, ridicat de Catherine de Medicis) va conduce vizitatorii direct de la pavilionul Flore la Colonade, pe un drum de aproape un kilometru lungime. Vă mai pot aminti, de asemenea, că împărțite în șase departamente: antichități grecești și romane, antichități orientale, antichități egiptene, sculpturi din Evul Mediu, Renaștere și timpurile moderne, obiecte de artă, picturi și desene, colecțiile muzeului numără sute de noi obiecte. În sălile sale se găsesc, numai la departamentul antichităților orientale, 40 000 de exponate. 4 000 tablouri sînt expuse în permanență la Luvru, în timp ce aproape 15 000 tablouri ale muzeului circulă prin orașele de provincie, la Versailles sau prin numeroasele expoziții organizate în Franța și în lumea întreagă.

— Prin sălile muzeului trec zilnic, de ani și ani, oameni de rase și naționalități diferite, de virste și profesii deosebite. În cartea de aur a muzeului au iscălit sute de personalități de seamă ale lumii. Ce ne-ar putea demonstra o statistică a numărului vizitatorilor?

— Constatări destul de interesante asupra creșterii acestui număr. 2 377 928 vizitatori în 1967, 3 019 572 vizitatori în 1968, 379 334 vizitatori într-o singură lună, august, a anului 1969.

A vizita, a admira Luvrul nu este însă totuna cu a-l cunoaște. Pentru a-l cunoaște, ți-ar trebui o viață întreagă. Oare opera de artă nu trebuie redescoperită mereu, iar plăcerea omului nu constă în contemplarea ei? „A thing of Beauty is a Joy for ever..." spunea Keats și frumusețea comorilor Luvrului nu lasă oare amintiri de neuitat pentru întreaga viață?

— Totuși frumusețea unora dintre aceste comori sau amintirile legate de existența lor atrag în mod deosebit privirile vizitatorilor. Ne puteți cita cîteva?

— Este adevărat că anumite exponate au o atracție, un farmec special: statuile lui Gudea, Codul lui Hammurabi, basoreliefurile asiriene din Departamentul antichităților orientale, Scribul dintre antichitățile egiptene, fără a uita Venus din Milo, Victoria din Samotrace dintre antichitățile grecești sau romane sau celebrul Regent, diamantul de 137 carate din Departamentul obiectelor de artă.

— Iar seducătoarea, enigmatica Mona Lisa?

— Gioconda continuă să suridă șirurilor nesfîrșite de admiratori care se perindă prin fața ei. Succesul surisului ei, dar nu mai puțin misteriosul furt al tabloului, în 1911, au contribuit la păstrarea celebrității ei. Ca fapt divers, vă pot povesti că poetul Guillaume Apollinaire a fost „implicat" în acest furt. Repetind părerile unei oarecare cunoștințe întîmplătoare, el scria în l'Intransigeant: „Nu există nici măcar un gardian în fiecare sală a Luvrului. Nimic mai ușor decît să subtilizezi o statuetă sau să desprinzi o pînză". Și tocmai atunci, a avut loc furtul Giocondei. Iar un judecător zelos l-a arestat, folosind drept pretext declarația care i se părușe plină de subînțelesuri. După zece zile de arest, poetul, profund întristat de umilitoarele bănuieli, a fost eliberat datorită protestelor indignate ale prietenilor săi.

— Actuala renovare, transformare a Luvrului este întemeiată — după cîte știm — pe un proiect realizat de dumneavoastră în colaborare cu Pierre Pradel, conservatorul șef al Departamentului sculpturilor. Care sînt ideile de bază ale acestui proiect?

— Două sînt ideile generale care îl caracterizează. Prima repune în circulație un fapt foarte evident: muzeul este instalat într-un palat căruia i s-a schimbat destinația. Pentru a i-o reda, nu este nevoie desigur, să golim Luvrul, ci să restituim părții sale celei mai vechi menirea inițială de palat. Este vorba de așa-numita parte Henri al II-lea, numită pavilionul regelui care este situată în unghiul de sud-vest al Curții patrate și se întinde pînă la pavilionul Horlogé, aripa Lescot. Scara acestei părți cu bolta sa cu chesoane și sculpturile sale, este cea mai frumoasă din întreg Luvrul. Pe aici va fi intrarea oficială. Pe palierul primului etaj, în sala consacrată artelor musulmane, se găsea de fapt capela căreia îi vom reda starea sa originală. În dreapta, sala Lacage destinată bronzurilor va fi evacuată pentru a i se reda aspectul monumental al fostei săli de gardă. Obiectele de artă etruscă din fosta anticameră vor fi evacuate în altă sală iar vechea cameră a regelui care servește acum prezentării unei părți a antichităților creștine va fi refăcută în original. Lambriurile au fost păstrate, iar tavanul va fi refăcut așa cum a fost.

A doua idee a proiectului privește necesitatea creării unui adevărat muzeu al picturii franceze. Pentru a cunoaște pictura franceză, vizitatorul Luvrului trebuia să alerge de la un capăt la altul al muzeului. O parte din operele secolului XIX se găseau în sălile Daru și Mollien, la primul etaj, iar foarte departe de aici, la etajul doi al Curții patrate se găsea cealaltă parte a operelor acestui secol. Muzeul picturii franceze se creează în centrul palatului, la primul etaj și va cuprinde pictura noastră de la primitivi la Courbet. Itinerariul va fi Marea Galerie, sala statelor, sala Bestéguy, sălile Mollien, Denon, Daru. Există și problema prezentării operelor de artă. O mare cantitate de tablouri, așezate unul lîngă altul, devine obositoare pentru privire. Cu ajutorul unor piese de mobilier, sculpturi, obiecte de artă se creează puncte de suspensie care să reamintească faptul că ne aflăm într-un palat ce a fost locuit.

— Pentru a expune tablourile pictorilor francezi a fost nevoie să deplasați o serie de alte tablouri. S-au ivit și se mai ivesc greutăți...

— Incontestabil. Dar le vom depăși. A trebuit să mutăm Incoronarea lui David care pur și simplu refuza să treacă prin ușă. A fost nevoie să facem niște tăieturi în ziduri. Tabloul Nunta din Cana de Veronese nu poate fi deplasat decît prin rularea pînzei. A fost nevoie de asemenea să refacem în întregime parchetele, să curățăm geamurile și multe alte lucruri puțin spectaculoase, dar de durată, costisitoare, considerabile. Am desființat coloanele din săli, care erau de altfel, false. Am ales pentru aceste săli o culoare roșu închis, culoarea epocii care convine foarte bine picturilor secolului XIX.

— Ce ne puteți spune în legătură cu pavilionul Flore, inaugurat la sfîrșitul anului trecut, despre care un cronicar de specialitate spunea că „pentru unii vizitatori va fi o redescoperire, pentru mulți, o revelație"?

— Pavilionul Flore, face posibilă extinderea galeriei de pictură, cunoașterea sculpturii secolului XIX, înlesnește cabinetului de desene să găsească un loc demn de valoarea lui și a celor 125 000 stampe și desene pe care le păstrează. Lucrările de reamenajare a sălilor muzeului continuă. A doua parte a Galeriei Mari este deschisă pentru public prezentind, în continuarea picturii franceze din secolele XVII și XVIII, începuturile picturii italiene. Ea reunește piese celebre ale artiștilor din secolele XIII, XIV și XV. Două picturi ale lui Guido da Siena (către 1265), cele mai vechi păstrate, de acum încolo, în acest departament, au intrat recent în colecțiile expuse. Sala Van Dyck, unde se deschide Galeria Mare, își va regăsi ferestrele primitive pentru a întîmpina, vizibil la capătul Galeriei, Gioconda, căreia celelalte tablouri ale lui da Vinci, Rafael, Correggio și altele îi vor constitui o gardă de onoare. Lucrările de amenajare continuă, desigur. Vă vom putea da, peste cîtva timp, vești noi.

E o promisiune pe care n-o vom uita...

Lucia MANOLESCU

„Pour ma part, je ne connais pas la Roumanie et le regrette vivement. J'espére bien combler cette lacune un jour. Cependant, nos relations avec votre pays sont nombreuses. Il n'est pas rare, en effet, de voir dans notre courrier des lettres de Bucarest..., hier encore de Baia Mare, nous demandant des renseignements sur notre musée".

André PARROT

„În ceea ce mă privește, nu cunosc România și regret profund acest fapt. Sper din tot sufletul să pun capăt acestei lacune, într-o zi. Totuși, avem numeroase relații cu țara dumneavoastră. De altfel, nu rareori, vedem în curierul nostru scrisori din București..., chiar ieri din Baia Mare, în care ni se cer informații despre muzeul nostru".

DELACROIX: Arab rugîndu-se

Cézanne: Vasul albastru.

ECOURI

Sub semnătura lui Robert Sherman, unul din cei mai cunoscuți critici muzicali din Statele Unite ale Americii, ziarul New York Times a publicat o cronică despre debutul lui Ion Piso pe scena Operei Municipale (City Opera) în Manon *de Massenet. „Tenorul român Ion Piso — scrie Sherman — își folosește vocea clară și luminoasă într-o manieră fericită, fără a-i conferi mai multă pasiune decît reclamă rolul cavalerului Des Grieux. El este un cîntăreț de clasă mare, care cunoaște stilul operelor franceze și are talentul rar de a portretiza convingător pe eroii lor, fiind în același timp actor și cîntăreț cu posibilități multiple. Debutul lui Piso a fost, astfel, un eveniment artistic de prima mînă".*

CEL DE AL DOUĂSUTE CINCIZECILEA rol din cariera lui Charles Vanel — astăzi octogenar — se consumă în cel de al treilea film al lui Jean-Daniel Simon: „Ei", după romanul lui André Hardellet „Pragul grădinii".

LA 70 DE ANI, Michel Simon debutează în music-hall. la „Olympia".

LA FESTIVALUL filmului pentru copii (Teheran), Marele Premiu a fost acordat filmului cehoslovac „Girafa la fereastră" de Radim Cvrcek.

ÎN „MĂRTURISIREA" de Costa Gavras, autorul celebrului „Z", interpreții principali sînt un cuplu nu mai puțin celebru (în viață și în film): Simone Signoret și Yves Montand.

JEAN-LOUIS TRINTIGNANT a fost ales de Claude Lelouch pentru filmul său „Istoria unui vagabond", în care va avea ca parteneră pe Christine Lelouch, soția realizatorului.

PETER O'TOOLE, din nou în rolul unui ofițer al celui de al III-lea Reich: alături de Philippe Noiret, în „Războiul lui Murphy", pe care Peter Yates îl toarnă în Venezuela.

După cum s-a mai anunțat, Sophia Loren a început să turneze într-un nou film, intitulat „Soția preotului" cu vechiul ei partener, Marcelo Mastroiani. Iat-o în fotografia de mai sus cu fiul ei Carlo, în vîrstă de 14 luni.

RENÉ CLAIR a fost numit președinte de onoare permanent al Festivalului națiunilor care va avea loc la Taormina și Messina între 25 iulie și 1 august. Juriul este alcătuit din 11 persoane avînd pe Robert Favre Le Bret ca președinte. Printre membri: Marcel Carné (Franța), Ingrid Thulin (Suedia), Clive Donner (Anglia), Alessandro Blasetti și Carlo Lizzani (Italia) etc. Juriul va acorda șapte premii.

RAOUL COUTARD, „regele tehnicii", „prințul obiectivului" — operator al celor mai importante filme din noul val francez a semnat de curînd un film: „Hoa-Binh", adică acele cuvinte vietnameze prin care se spune pace. Este istoria contemporană a doi copii vietnamezi: un băiețaș de zece ani și sora sa de doi ani. Filmul a luat premiul „Jean Vigo" — 1970.

EWA SWANN, Madeleine Robinson și Michel Auclair sînt interpreții principali ai ultimului film de Jean-Gabriel Albicocco: „Inimă nebună".

GIOVANNA RALLI apare alături de Anita Sanders și de Carla Gravina în filmul „Femeia invizibilă", regizat de Paolo Spinola.

„Asemănarea este perfectă" este părerea regizorului Renatto Castellani, care examinează un portret reprezentînd pe Leonardo da Vinci și pe actorul francez Philippe Leroy, care va interpreta rolul marelui pictor, sculptor, om de știință și muzician. Filmul despre viața lui Leonardo da Vinci va fi realizat pentru televiziunea italiană și va fi gata peste un an.

DUPĂ O PERIOADĂ destul de lungă, Gualtiero Jacopetti a încheiat filmul său anchetă de lung metraj, privind condițiile de viață și de trai ale negrilor din S.U.A. Filmul „Adio, unchiule Tom" va fi în curînd prezentat în premieră mondială.

ÎN STUDIOURILE din Marea Britanie vor începe în curînd filmările unei mari producții „Antoniu și Cleopatra". Pentru primul rol, regizorul Jack Gold l-a preferat pe Charlton Heston. Acum se caută o interpretă pentru Cleopatra.

ESTER KRUMBACHOVA turnează în studiourile din Barrandov primul său lung metraj de ficțiune, după un scenariu propriu. Este o povestire fantastică ce va purta un titlu de aventuri polițiste „Asasinarea inginerului Cort".

MARIA SCHELL va fi principala interpretă a unui film pentru copii ce va avea drept cadru Turnul Londrei și ca titlu „Frumusețea neagră".

ECOURI

Diana Körner și Fritz Wepper (în imagine) sînt interpreții filmului „Noaptea la 12,30" — realizat după un scenariu propriu de Rolf Olsen. Printre interpreți se numără și Curd Jürgens.

URMARE DIN PAG. 1

legorice, bunăoară — mărturisesc că, de ani și ani, ceea ce îmi captează cu deosebire atenția sînt graficele. Adică tocmai elementul exact, matematic, care focalizează în cel mai înalt grad sensul esențial al sărbătorii.

Inscrise pe mari pancarte, decorate cu semne simbolice sugestive, graficele exprimă, în alternanța lor de drepte și curbe ascendente, ideea supremă de efort conștient, de concentrare a tuturor energiilor, de încordare a tuturor voințelor spre țelurile desenate cu înțeleaptă clarviziune în planurile elaborate de partid. Prin grafice oamenii își exteriorizează, la modul, poate, cel mai plenar și, totodată, cel mai consonant cu spiritul științific al epocii, mîndria virilă a capacității de a înfăptui, nobilul, mereu împrospătatul sentiment că totul le stă în puteri.

Există un termen mult folosit de reporteri pentru a defini senzația dominantă pe care o degajă o mare demonstrație populară: „a fost un elocvent raport de realizări". Dincolo de stereotipia întrebuințării, care riscă uneori să-i tocească înțelesul, acest termen mi se pare nu numai de o extremă precizie, dar și de o profundă expresivitate. Căci, într-adevăr, ceea ce caracterizează însăși ideea de sărbătoare, în accepția curentă a anilor noștri socialiști, este semnificația de bilanț, aspectul de trecere în revistă, la scara unui vast forum popular, a distanței străbătute pe calea aleasă.

Privită în această lumină, o demonstrație își relevă autentica substanță cu deosebire prin grafice, prin crimpeiele de urcuș colectiv sugerate în riguroasa lor simbolică. Liniile și curbele lor materializează vizual elanul nezăgăzuit al creației și, totodată, punctează, cu sobrietatea lor geometrică, incandescența spectaculară a marilor piețe festive. În grafice, atît cei din coloane, cît și cei din tribune își citesc, ca într-o cronică vie sau ca într-un dinamic anuar statistic, temeiul certitudinilor.

Fiecare grafic — o emblemă de certitudine! Iată de ce perindarea marilor pancarte cu scheme și cifre reprezintă, pentru mine, punctul de reper și axul vizual al sărbătorii, expresia ei omenească pură, esențializată. Iată de ce contemplu, cu mereu reînnoită curiozitate defilarea lor de simboluri pasionante.

Victor BÎRLĂDEANU

Monolog interior despre...

GRAFICE

Primele audiții ale „Simfoniilor" lui Beethoven în țara noastră

de Viorel COSMA

„Celebra Simfonie a VII-a în LA major de Ludwig van Beethoven, care în Franța și Italia a fost cîntată abia în 1873, în București se executase deja la 15 decembrie 1868" — constata cu entuziasm muzicologul nostru de odinioară, Mihail Gr. Poslușnicu, văzînd timpuria pătrundere a creațiilor simfonice ale maestrului din Bonn pe meleagurile noastre. Deși este greu să te pronunți cu exactitate în asemenea comparații (chiar Poslușnicu greșește cu doi ani mai devreme prima audiție!) totuși nu poți rămîne indiferent la faptul cert că **toate** Somfoniile lui Beethoven au răsunat la noi încă din secolul trecut, fără îndoială cu multă vreme înaintea altor popoare de tradițională cultură muzicală.

S-a spus deseori că cifrele nu se împacă fericit cu muzica. Totuși, în cazul temei noastre, există o poezie a datelor istorice ce reflectă o lumină strălucitoare asupra receptivului public românesc de odinioară, pe care merită să o relevăm. Ele dovedesc, de pildă, că „muzica grea" a autorului **Pastoralei** a fost constant îndrăgită de ascultătorii noștri, nu de puține ori afișul **Societății Filarmonica Română** din București menționînd includerea anumitor **Simfonii** de Beethoven **„la cererea generală"**. Așa se explică, de altfel, prezența aproape nelipsită din programele primilor pași ai Filarmonicii bucureștene a creației beethoveniene, precum și din concertele extraordinare, festive, comemorative, ale aceleiași formații. Dar să urmărim cronologic firul primelor audiții (vom excepta **Simfonia a IX-a,** căreia îi vom consacra un articol special într-unul din numerele viitoare ale revistei *).

Simfonia I în DO major, în ciuda aparentei sale simplități interpretative, nu s-a numărat printre primele execuții la noi. La 13 ianuarie 1862, orchestra din Sibiu a prezentat-o publicului într-o pitorească ambianță, în holul de concerte al hotelului **Römischer Kaiser.** La București, Eduard Wachmann a introdus-o în programul formației simfonice **înaintea** fondării Societății Filarmonica Română (17 martie 1868). Au urmat execuții la Filarmonica din Brașov (1879), la Cluj (19 decembrie 1887) sub bagheta lui Farkaș Ödön, directorul Conservatorului. O curiozitate: Fanfara regimentului 10 Putna din Focșani a executat Simfonia I în aranjamentul șefului ei de muzică, Lucio Vecchi între anii 1881—1885!

Simfonia a II-a în RE major a figurat în programul primului concert al orchestrei bucureștene condus de Eduard Wachmann (22 aprilie 1866). Deși partea întîi a creației beethoveniene a figurat mult mai de timpuriu pe afișele din Sibiu (17 decembrie 1843), totuși execuția integrală a avut loc după prima audiție din Capitală (26 mai 1882). Au urmat interpretări valoroase la Cluj (18 ianuarie 1872) sub priceputa conducere muzicală a lui Felix Pichler, apoi la Brașov (1878), Arad (8 ianuarie 1872) etc.

Prima simfonie a lui Beethoven care s-a auzit pe meleagurile noastre a fost **„Eroica".** Impresarul Operei italiene din București, Paulo Papanicola, încercînd să preia moda **„concertelor spirituale"** pariziene inițiate de Fr. A. Philidor încă din secolul XVIII, a făcut să răsune în 1849 **Simfonia a III-a în MI bemol major** de Beethoven. Presa timpului ne îndreptățește să credem într-un succes răsunător, mai ales că ecourile muzicii titanului au găsit încă „fierbinți" inimile revoluționarilor pașoptiști, aceeași lucrare va figura și în programul anului sărbătoririi centenarului nașterii compozitorului (1870), precum și la Sibiu la 14 octombrie 1864. Cea mai veche execuție a **„Eroicei"** la noi datează însă din 11 martie 1844, cînd orchestra din Cluj a prezentat-o sub bagheta noului director Rudzitska George. Au urmat interpretări nu mai puțin entuziaste la Timișoara (8 iunie 1875), Brașov (1884) etc. Poate că n-ar fi lipsit de interes să arătăm că, în alte țări prima audiție s-a petrecut mult mai tîrziu decît pe meleagurile noastre.

Cea mai puțin „agreată" dintre cele nouă lucrări se pare că a fost **Simfonia a IV-a în SI bemol major.** Este adevărat că nici astăzi, afișele orchestrelor din întreaga lume nu ne-o aduc prea des în programe. Cea mai veche execuție s-a desfășurat la Sibiu (29 noiembrie 1865), după care au urmat primele interpretări la București sub aceeași conducere a lui Eduard Wachmann (1 aprilie 1873), Brașov (1885) etc.

Simfonia a V-a în do minor s-a situat constant în fruntea popularității tuturor lucrărilor beethoveniene. „Destinul" a surîs, așadar, fericit în părțile noastre. Același excelent dirijor al Teatrului orășenesc din Cluj, Felix Pichler, a prezentat în primă audiție capodopera beethoveniană (1 martie 1868). La București, lucrarea a figurat în primul concert festiv al sărbătoririi centenarului compozitorului de către **Societatea Filarmonică Română** (8 decembrie 1870). Rînd pe rînd, orchestrele simfonice din țară au inclus-o în programele lor curente, aceeași primire favorabilă din partea ascultătorilor înregistrînd-o la Timișoara (6 mai 1872), Sibiu (10 noiembrie 1876), Brașov (1880), Oradea (5 ianuarie 1891), Arad (17 martie 1894) etc. Atît de mult a îndrăgit publicul lucrarea încît nu rareori **Simfonia „destinului"** s-a executat în saloanele epocii la... pian. Există o mențiune prețioasă despre interpretarea publică a lucrării de către patru pianiști în Sibiu (6 mai 1869), afișul ținînd să specifice că cele două piane au fost comandate special de la fabrica J. M. Schweighofer.

Nu mai puțin îndrăgită, datorită desigur caracterului programatic de largă accesibilitate, a rămas **Simfonia a VI-a în FA major.** Primatul celei dintîi execuții a revenit Timișoarei (20 martie 1841). Au urmat apoi prezentări la Sibiu (5 aprilie 1865), Cluj (7 aprilie 1868), București (15 aprilie 1868), Oradea (23 martie 1905) etc. De remarcat că **„Pastorala"** a constituit „calul de bătaie" al Filarmonicii bucureștene, aceasta fiind lucrarea cea mai solicitată de publicul nostru din secolul trecut.

Simfonia a VII-a în LA major s-a numărat, de asemenea, printre piesele de preferință ale publicului nostru. Eduard Wachmann i-a asigurat intrarea pe poarta cea mare a consacrării, programînd-o chiar în concertul festiv al centenarului nașterii compozitorului (15 decembrie 1870). Tot cu același prilej, doi pianiști din Brașov au executat la patru mîini lucrarea lui Beethoven (7 decembrie 1870). Era desigur o modă a epocii (în Polonia, unele prime audiții ale **Simfoniilor** s-au realizat tot prin intermediul pianiștilor), căci părțile I și III ale lucrării — după o primă audiție orchestrală (7 septembrie 1839) — răsunaseră la Sibiu încă din 1861 la două piane. În același vechi oraș al muzicii — Cibinum, consemnat în cronici — auditorii au fost apoi martorii unei neobișnuite prezentări fragmentare a **Simfoniei a VII-a:** pian și... harmoniu! Execuții integrale au avut loc la Filarmonica din Brașov (1886), la Oradea (25 aprilie 1888), la Cluj (19 martie 1891) etc.

Vitregită ca atenție se pare că a rămas și **Simfonia a VIII-a.** Numai trei execuții ne consemnează documentele veacului trecut: București (8 decembrie 1870), Sibiu (11 decembrie 1873) și Brașov (1884).

Deși depășim cadrul articolului, totuși nu putem neglija faptul că **Simfonia a X-a** (Iena) s-a prezentat la București de către Orchestra Ministerului Instrucțiunii Publice la scurt timp după descoperirea ei (25 noiembrie 1912). Dirijorul Dimitrie Dinicu, susținător pasionat și avizat al creației beethoveniene în țara noastră (a fost primul dirijor român care a realizat **ciclul** simfoniilor titanului în stagiunea 1911—1912), s-a remarcat prin consecventa programare a unor pagini simfonice inedite.

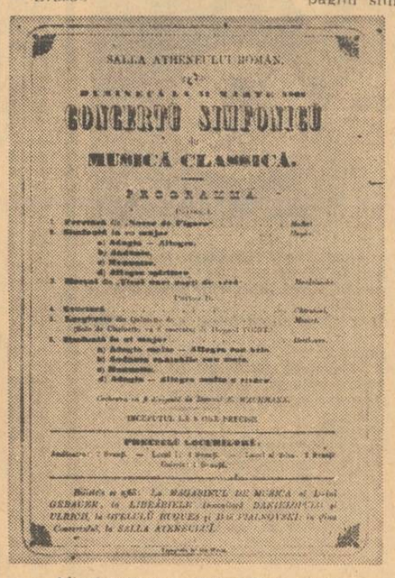

Afișul primei audiții a Simfoniei I.

În ciuda datelor incomplete (fragmente simfonice s-au executat și de către capelele orășenești, după cum **Marșul** din **„Eroica"** figura în repertoriul ceremonial funebru al fanfarelor militare și civile), imaginea receptării **„Simfoniilor"** lui Beethoven în țara noastră apare elocventă. Dintre toți clasicii muzicii universale, Beethoven a cunoscut cea mai statornică prețuire, locul primordial al creației sale în programele Filarmonicii din București justificînd statutele în 1868 ale instituției ce-și propuneau „să-l înalțe și să-l înnobileze pe om, spre a contribui la înălțarea estetică a națiunii".

**) Unele date documentare asupra formațiilor din țară ne-au fost transmise de Ștefan Lakatoș (Cluj), Alexandru Thurzó (Oradea), Ladislau Füredi (Timișoara), Gemma Zimveliu-Donea — Brașov*

MODA

DOUĂ ROCHII ÎN MAI MULTE VARIANTE

Cînd priceperea și talentul investighează în zilele noastre cele mai neașteptate domenii, de ce n-am recunoaște artei îmbrăcămintei darul său de a revoluționa înfățișarea chiar prin amănunte neesențiale? Este un domeniu avid de idei, la fel ca oricare altul, iar nevoia de nou, de schimbare ne determină să apelăm foarte des la fantezie. Dintr-o rochie poți face trei sau cel puțin două, dacă ingeniozitatea nu te trădează. Este suficientă o rochie destul de simplă cu tăblie tighelită în față, fără guler, fără mîneci și cu cordon plasat puțin mai jos de talie pentru a o purta ca atare, sau pentru a o îmbrăca peste un pulover și a-i da astfel funcția unui sarafan; pentru a-i pune un guler lat, răstrînt, din aceiași stofă sau guler și cordon din stofă de altă culoare, și cele trei variante sînt create. (Fotografiile nr. 1, 2 și 3).

O fustă ușor evazată dintr-un material potrivit lunilor călduroase (balonzeid, in, buret, tergal) prinsă de bluză prin patru bride (două în față, două în spate) care au fiecare cîte doi nasturi metalici sau îmbrăcați în același material, se poate armoniza cu orice bluză. Ansamblul înlesnește o armonizare de culori cît mai interesantă. O bluză simplă, pe gît, fără mîneci, dintr-o țesătură de culoare deschisă se poate dispensa de orice garnitură, dar poate apela totodată, la o cravată lată sau o fundă din materialul fustei. O bluză cu mînecă lungă poate adopta garnituri la gît și manșete precum și cordonul din materialul fustei. O bluză imprimată va rămîne la simplitatea clasică a unui chemisier dar va avea nasturi la fel cu cei ai fustei, chiar dacă nu le va respecta mărimea. În cazul cînd bluza se va încheia în spate cu fermoar veți putea schimba nasturii bridelor fustei, înlocuindu-i cu unii îmbrăcați în materialul bluzei. (Fotografiile nr. 4 și 5).

Alte idei? Vă lăsăm să brodați și dumneavoastră, cu ajutorul fanteziei, pe această temă...

S. — Covasna. Pentru psoriazis este necesar să vă adresați specialistului dermatolog. Nu are legătură cu cea de a doua problemă despre care ne-ați scris. Vă apreciem voința de care ați dat dovadă. Din acest punct de vedere credem că nu sînt motive să fiți alarmată pentru viitor.

MOAȚA din Cîmpeni. Medicamentul Moldamin nu este necesar. El nu poate preveni o maladie genetică.

SANDA MIHAI — București. Vă recomandăm o consultație la serviciul endocrinologie.

A.V. — Galați. Este necesar să vă decideți să consultați medicul ginecolog. Se recomandă să repetați și examenul de laborator al secreției vaginale.

GEORGE C. — Ploiești. Surmenajul, suprasolicitarea pot să influențeze căderea părului. Este necesar să vă examineze medicul specialist dermatolog pentru a preciza cauzele și a vă aplica tratamentul adecvat.

D.D.S. — Galații. Sifilisul se tratează la serviciul de boli dermato-venerice.

ȘTEFAN ION —Lupeni, jud. Hunedoara. Dacă nu ați fost satisfăcut de consultațiile de la clinicile din Cluj și Timișoara, vă puteți adresa și specialiștilor de la clinica de urologie de la spitalul Fundeni sau de la spitalul Panduri-București.

O.I. — Vișeu. Veți reuși să vă debarasați de ideile obsedante care vă obosesc, dacă veți fi mai entuziasmată de activitatea profesională pe care o exercitați și veți căuta bucurii în viața de familie, în educarea copilului. Dacă singură nu reușiți, apelați la medicul psihiatru care vă va oferi sprijinul prin psihoterapie și la nevoie o medicație adecvată.

P. V. — București: În cazul sechelelor unui reumatism poliarticular este necesar un control periodic la serviciile reumatologie și cardiologie. Vă recomandăm clinica de reumatologie din str. Iulius Fucik — București.

Z. CRISTIAN — București. De ce vă lăsați derutat de diferite păreri. Dacă medicii de la spitalul de chirurgie plastică și reparatorie din București au propus să vă opereze, acordați-le toată încrederea. Pentru cea de a doua problemă vă recomandăm să cereți confirmarea specialiștilor de la Clinica de dermatologie.

G.M. sector 5, București. Vă recomandăm să vă adresați specialiștilor de la cabinetele de urologie și psihiatrie.

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEȚ

POȘTA MEDICALĂ

COSMETICA

IGIENA CAPILARĂ

Mătreața formată din descuamarea pielii capului și care poate fi grasă sau uscată se datorează soarelui, vîntului, permanentelor frecvente, decolorărilor succesive.

În acest caz veți alege un șampon contra mătreții, iar zilnic veți fricționa rădăcina părului cu cîteva picături dintr-o soluție specială. Tratamentul trebuie urmat timp de două săptămîni, apoi îl veți rări, aplicîndu-l la început la două zile, apoi de două ori pe săptămînă pînă la dispariția completă a mătreții.

Dacă aveți o mătreață grasă puteți încerca următorul procedeu: seara pudrați părul cu sare fină, așteptați 20—30 minute, apoi periați bine în toate sensurile pentru a îndepărta sarea. Faceți acest tratament timp de 3 zile. Dacă inconvenientul persistă, repetați operația după 15 zile.

Părul alb apare la vîrste foarte diferite. El poate fi și urmarea unor maladii nervoase, după emoții puternice. În prezent nu există încă tratamente absolute pentru a împiedica apariția părului alb. Aveți deci două posibilități — sau să vă resemnați lăsînd părul alb, avînd însă grijă să nu aibă reflexe galbene și bineînțeles să vă păstrați obrazul tînăr — sau să-l vopsiți.

Este normal să pierdem zilnic cîteva fire de păr căci aceste fire sînt înlocuite de altele noi. Dacă însă căderea părului se intensifică trebuie determinate cauzele: tulburări digestive, cronice, tulburări nervoase, gripi, emoții, gripă virotică, seboreea cu tratament intensiv cu hormoni, o cură de slăbire bruscă, abuz de șampoane detergente, brutalitate în taparea părului, abuz de fixative, un periat drastic cu perii de nylon, decolorarea excesivă etc. Cît despre căderea părului care se produce după naștere, intervenții chirurgicale, infecții acute, intoxicații, menopauză, acestea sînt temporare și în cele mai multe cazuri părul crește din nou. Nu trebuie să așteptăm ca părul să se rărească pentru a consulta medicul dermatolog, pentrucă în astfel de cazuri nu este suficientă folosirea de produse capilare ci este necesară și prescrierea unui tratament intern.

Periatul intensiv dăunează părului, fiind suficiente zece mișcări pentru ca acesta să fie bine periat, bine aerisit, bine curățat. Alegerea periei este, de asemenea, foarte importantă. Preferați o perie de păr de porc în locul uneia de nylon. Aplecați părul în față și periați de la ceafă spre creștet, apoi de la dreapta la stînga și la sfîrșit de la frunte spre creștet. Dacă părul vă cade, renunțați la periaj. Peria va fi ținută în perfectă stare prin curățirea zilnică de păr și de praful acumulat între firele ei.

Masajul îl puteți practica în fiecare seară timp de cîteva minute. El activează circulația sîngelui și acționează asupra depozitelor celulitice. Tehnicile masajului sînt diferite. Iată o sugestie: aplicați mîinile pe creștetul capului cu degetele intercalate formînd un gen de cască care aderă solid de pielea capului. Trebuie să comprimăm pielea între palmele mîinilor și osul cranian imprimînd o mișcare de du-te-vino.

Ondulația permanentă la care recurg multe persoane al căror păr nu este ondulat natural va fi evitată cînd starea organismului nu este prea bună, dacă părul cade din abundență, cînd persoana respectivă suferă de nervi, în cazul în care faceți tratamente cu antibiotice sau corticosteroizi, în timpul ciclului menstrual ori dacă așteptați un copil.

Decolorarea sau vopsirea părului are și ea contraindicații. Astfel, nu trebuie s-o rezolvăm în perioada menstrelor sau în timpul gravidității, în perioada căderii părului, dacă sînteți astmatici, suferiți de eczemă etc.

Ludmila COSMOVICI

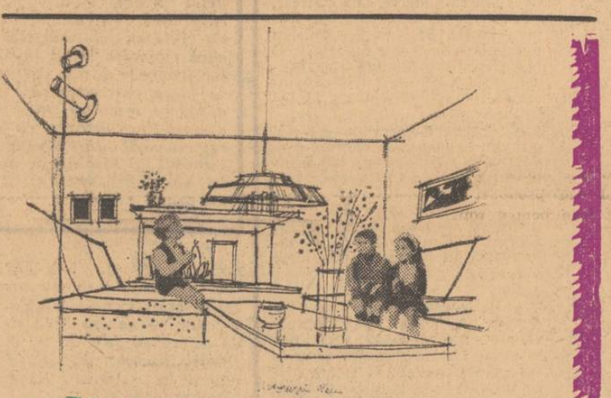

Prafurile de curățat menajere rezolvă cu succes curățenia bucătăriei și camerei dvs. de baie.

Dacă vreți ca totul să strălucească de curățenie: vesela, tacîmurile, chiuvetele și orice suprafețe lavabile, folosiți cu încredere:

— TIX . . . . . 2 lei
— ALBA MENAJ . . . . . 2,80 lei
— LUX . . . . . 2 lei
— STELA — praf de curățat . . 2,80 lei

(5033)

APRILIE — LUNA CURĂȚENIEI DE PRIMĂVARĂ

Mijloace eficace pentru combaterea insectelor din gospodărie:

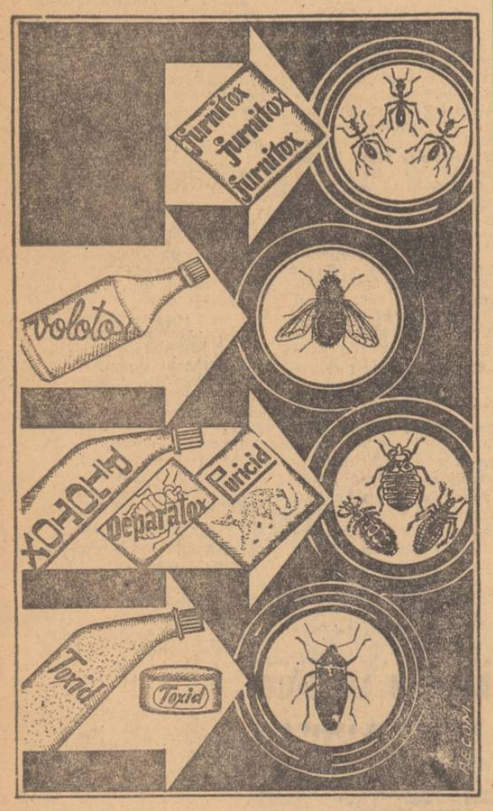

— FURNITOX pentru combaterea furnicilor, în pungi de hîrtie cu conținut de 100 gr. lei 1,50.
— VOLOTOX pentru combaterea insectelor zburătoare, în sticle de 0,500 l. lei 5,35.
— PLOTOX pentru distrugerea ploșnițelor, în sticlă de 0,500 l. lei 4,40.
— în sticlă de 1 litru lei 6,25.
— praf în flacoane de polietilenă de 350 gr. lei 5,50.
— praf în pungi de hîrtie de 350 gr. lei 1,75.
DEPARATOX pentru distrugerea insectelor
— în sticle de 0,500 l. lei 4,10.
— în sticle de 1 litru lei 5,70.
— în sticle de 0,500 l. super parfumat lei 6,00.
— PURICID pentru distrugerea puricilor
— în flacoane de 350 gr. lei 4,00
— rezerve în pungi de hîrtie de 200 gr. lei 1,75.
— TOXID pentru distrugerea gîndacilor
— în flacoane polietilenă de 200 gr. lei 4,90.
— în cutii de carton de 100 gr. lei 1,60.

(5033)

O ilustrată pe adresa dv.

DOINA GRIGORESCU, str. Micșunelei nr. 31, Craiova Dolj; VERONICA VIRGINIA GLAVA, com. Bichici nr. 129, str. Bunei, jud. Timiș; ALEXANDRINA SPULBER, șos. Focșani nr. 103, Brăila; MARIANA ODOBESCU, str. Dianei nr. 6, Brăila; NELA IONESCU și EUGENIA STĂNCULESCU, com. Bălcești, sat Benești, Vîlcea; EMILIA SILAGHI, str. Unirii nr. 34, com. Negrești-Oaș, Satu Mare; LUCIA MARIA ȘFETCU, com. Vedea, Ilfov; FLORIN MARCU, com. Osica de sus, str. Linia Curții nr. 61, Olt; ALEXANDRA DAN, com. Osica de sus nr. 111, Olt; DOINA ANDREESCU, bdul 1 MAI nr. 174, sc. A, et. 2, ap. 10, sect. 8, București; FELICIA BLAJ, str. Renașterii nr. 57 A-rad; TRAIAN GAGELEA, str. Drumul Taberei nr. 62, bl. O.S. 2, sc. 2, et. 7, ap. 71, sect. 7, București; CARMINA FERENȚ, str. Viitor nr. 15, Călărași, Ialomița; MARIA BACIU, str. Răscoalei nr. 46-Bis, Buzău; CECILIA LAY str. Ion Creangă bl. 6, sc. B, ap. 13 Hunedoara; ANA BĂTOANCĂ, str. Simetriei nr. 80, sec. 2, București; ILIUȚĂ SÎRBU, bdul 1 Mai Vest ,bl. H 3, ap. 5, sc. 1, et. 1, Tg. Jiu, Gorj; RELU CANDUR, str. Brazilor, cartierul Noua, bl. 66, B, ap. 102, et. 1, Brașov; ALEXANDRA WACLAW ,str. Vasile Lupu nr. 100, bl. G 6, sc. C, et. 4, ap. 4, Iași; MARIANTY SCARLAT, str. Berzei nr. 101 A, sect. 7, București; VIORICA DOBRE, str. Birlogeni nr. 60, sect. 8, București; MARIETTA MOHONEA, str. Ștefan cel Mare nr. 64, Brăila; VASILE PUIA, str. Dorului nr. 47 cartier Lacul Dulce, Brăila; COSTEL DIACONU, str. Lunca nr. 72, Oncița, oraș Oncele Mari, Vîlcea; MIA CRĂCIUNESCU, sat Leucușești nr. 127, of. poștal Nethausen, Timiș; MARYANA GRAUR, str. Smîrdan nr. 23, et. 4, ap. 13, mansardă, sect. 4 București; COSTEL TAFLAN, str. Moldovei nr. 30, Brăila; IONEL SAVA LIVIU, bl. I 2, ap. 68, Tiglina 2, Galați; GETA NĂSTASE, com. Borca, Vaslui; AURICA COJOC, com. Scheia, sat Mihoveni, Suceava; DAN RĂDESCU și VIOLETA FLOARI, str. Alion nr. 64, Tr. Severin, Mehedinți; VOICHIȚA BASE, str. Aluminei nr. 41, sc. B, et. 2, ap. 32, Oradea, Bihor; TIBERIU CREȚU, str. C Brîncoveanu nr. 52, bl. A, sc. C, et. 3, ap. 12, Timișoara, Timiș; FLORINA CRIȘAN, str. M. Viteazu, bl. A, 3, sc. 2, et. 4, ap. 40, Reghin, Mureș; MIHAI TĂNĂSESCU, str. Independenței nr. 126, Buzău; ION SCARLAT ofițer special de transporturi poștale, București; OLIMPIA TÎRÎLĂ, com. Urechești, Vrancea; ADOLF COSENTINO, str. Constructorilor nr. 18, bl. C 3, ap. 37, sc. 2, et. 4, Tiglina 2, Galați; MIMI BOGDANOVICI, bdul Gh. Coșbuc nr. 7, bl. C 13, ap. 45 Galați; DIDONA IGNAT, bdul Eroilor nr. 69, Giurgiu, Ilfov; NARCISA NELLY TONE, str. Partizani nr. 156, Giurgiu, Ilfov; FLORICA POPESCU, str. Cuza Vodă nr. 10, Lugoj, Timiș; GABRIELA SĂMOILĂ, com. Salcia-Tudor, Brăila; NICU RADU, str. Brazilor, bl. 66 B, et. 3, ap. 323, cartierul Noua, Brașov; ELENA GÎTLAN, str. Emil Sneiberg nr 57, Tg. Neamț, Neamț; LIVIA LUMINIȚA PĂCALĂ, Bdul Muncii nr. 73, sect. 3, București; PETRU VĂDEAN, micro 17, Tiglina 3, bl. C 1, ap. 9, sc. 1, et. 1, Galați; MARIANA RUSAN, str. T. Vladimirescu, bl. 39, ap. 16, Lupeni, Hunedoara; MARICICA BUSUIOC, bibliotecară com. Vlădești, Galați; STELIAN SPÎNU, școala tehnică de aviație „Traian Vuia", Mediaș, Sibiu; ANDREI MIKLOȘ, str. 23 August nr. 25, Cluj; GEORGETA PUIA str. Astrului nr. 42, Brăila; MILLY STELUȚA AICOBOAIE, str. Căprioarei nr. 1, Cîmpulung-Moldovenesc, Suceava; MARIANA RADU, str. 11 Iunie, bl. 13, etaj 3, ap. 33, sc. 2, Sibiu; TIBERIU DOBOI, Bd. Steagu Roșu, bl. 16, ap. 334, Brașov; ANDREI BĂCĂINTAN, com. Vîntul de Jos, Alba; CORNELIA și ELENA CONSTANTIN, str. Fîntînii nr. 55 B, Pitești, Argeș; VASILICA MIRONESCU, str. 1 Septembrie nr. 9, Cisnădie, Sibiu; ELENA ISABELLE IONESCU, Aleea Rozelor nr. 21, bl. Z-1 sc. B, et. 1, ap. 6, Iași; FLORENTINA VITAN, str. Brazda lui Novac bl. A-13, sc. 1, et. 2, ap. 12, Craiova, Dolj; ELENA CRISTEA, str. N. Bălcescu nr. 9, Bacău; STAN RADU, str. 9 mai, nr. 76, Bacău; NICOLAE MARIANA post-restant, Pitești, Argeș; MARINA DIACONU, sat Mărăști, com. Răcoasa, Vrancea; VIOREL VASILE str. Vaslui nr. 8, Craiova, Dolj; RAMONA BUTNARIU, Aleea Niculiței nr. 2, bl. E-5, sc. 3 ap 52, sect. 5, București; ANGELA și GINA BĂRBIERU, str. Ursulea nr. 7-A, sect. 9, Iași; JANA IONIȚĂ, str. Crasna nr 11 sect. 6, București; NIȚU EUGENIU, str. Mangalia nr. 25, ap. 16, Timișoara, Timiș; DUMITRU MORHAN, com. Dragomirna, Suceava; PALL KISS ELISABETA str. Ghiocelor nr. 25, Cluj; MARIANA USTUROI, str. Muzicii nr. 6, Iași; ROZALIA MANTOIU, str. Jianu nr. 6, Iași; ELENA RUSU str. Bărboi nr 14, Iași; AURELIA STOIAN, str. Plugului nr. 78 Tecuci, Galați; DOINA ENE, aleea Plopilor nr. 42, Buzău; ADRIANA PAȘCA, str. Victoriei nr. 757 Baia Mare, Maramureș; LENUȚA PAȘCU, str. D. Cantemir nr. 5, Piatra Neamț, Neamț; JAMES PARASCHIV, str Gh. Doja nr. 52-A, Craiova Dolj; VIOLETA MARIANA TĂNASE, B-dul R.S.R. nr. 134, Pitești, Argeș; ȘTEFAN STEINER, str. Dr. Petru Groza bl. 1, sc. 1, ap. 5, Reșița, Caraș-Severin; JENNI PETRE, str. Someș nr. 14, Craiova Dolj; GIANINA SÎNPETRU, piața Gării de Nord, bl. D sc. 2, et. 6, ap. 66, sect. 8 București; MIHAELA TĂNASE, str. Polenului nr. 24, sect. 7, București; MARIANA PANDELEA str. Parcului nr 24, Giurgiu, Ilfov; IONEL LUNGU, str. Abatorului nr. 5 Giurgiu, Ilfov; ANGHEL MICHAEL str Barbu Lăzăreanu nr 23 Craiova, Dolj; ANA GUSTA, com Poiana Codrului nr. 3 Satu Mare; MARICICA PÎRVU str. Unirii nr. 5, Piatra-Neamț, Neamț; EMIL PLĂCINTĂ, str. 7 Noiembrie nr. 23, Bacău; TANȚA ENACHE, str. Movilei nr. 65 Galați; NICULINA PAȚEA, str. Adamclisi bl. P 3, et. 6, ap. 37, Tomis Nord, Constanța; MARILENA ELENA SASU str. Valului nr. 9, A, of. poștal 4, Constanța; MIOARA DRAGOMIRESCU str. Dezrobirii nr. 28, Craiova, Dolj — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

IMPROVIZAȚII PE O TEMĂ DATĂ

SEMINEURI (II.)

Hota — partea care conduce fumul din focar spre coș trebuie să fie de formă piramidală sau conică pentru că altminteri fumul se întoarce în încăpere. Ea poate face corp comun cu focarul, fiind o prelungire a acestuia în sus și deci în cazul unui șemineu din zidărie fiind de asemenea din șamotă sau poate fi complet independentă de focar ca un capac așezat peste acesta la o oarecare înălțime. Înălțimea hotei trebuie să fie egală cu cea a focarului (regulă), iar suprafața sa interioară fără rugozități.

Coșul trebuie să aibă traseul cît mai vertical pentru ca să nu se depună ușor funinginea și pentru ca tirajul să fie asigurat în cele mai bune condiții. Dar cum, în general, se pornește de la o situație dată, deci de la existența unui coș, singurul lucru necesar este racordarea noului șemineu la coșul existent.

Există o relație obligatorie între secțiunea coșului și suprafața deschiderii șemineului, prima fiind între 1/7 și 1/10 din cea de a doua. De asemenea, înălțimea coșului socotind de deasupra hotei în sus trebuie să fie de 10—15 ori mai mare decît înălțimea focarului

Un bun tiraj se asigură numai dacă înăuntrul hotei există o gîtuitură a secțiunii coșului prevăzută cu o trapă de tablă în suprafață de 2/3 din această gîtuitură, cu ajutorul căreia se reglează tirajul și care se închide cînd se stinge focul pentru a împiedica căldura să iasă pe coș. De asemenea, în special în cazul în care coșul nu este îndeajuns de înalt, trebuie adusă în focar, o priză de aer proaspăt, reglabilă, în legătură cu exteriorul, debușînd de preferință sub focar sau măcar în pereții săi laterali sau chiar în gîtuitura coșului. Oricum, din aceleași motive de tiraj, șemineul trebuie așezat pe peretele opus ferestrelor.

Accesoriile necesare pentru buna utilizare a șemineului nu sînt nici ele de neglijat și trebuie alese cu toată atenția în afara grilajului de fontă pe care are loc arderea lemnelor trebuie să prevedeți micul depozit de lemne într-un coș de nuiele, într-un mic rastel aflat sub focar sau într-o lădiță de fier forjat. De asemenea nu trebuie uitate cleștele pentru foc, lopățica de curățat cenușa, fărașul și, bineînțeles, dacă doriți un cadru cu adevărat rustic, niște foale pentru ațițat focul și o frînghie pentru folosirea la maximum a avantajelor pe care le dă șemineul. Tuturor acestor accesorii trebuie să le găsiți un loc potrivit, fie într-o cutie specială, geamănă cu cea pentru lemne, fie să le țineți agățate de perete ca obiecte decorative.

În ceea ce privește șemineul propriu-zis el poate și trebuie folosit sub toate aspectele. Astfel este bine să creați o poliță mare dintr-o bîrnă sau o blană de lemn arsă cu lampa, așezată peste focar ca un buiandrug și pe care să plasați obiecte plăcute ochiului: o statuetă de pămînt ars, o lampă de gaz, o fotografie frumos înrămată, un sfeșnic, un ceainic.

De asemenea este bine ca să faceți o mică nișe în peretele șemineului pentru a păstra la cald o ceașcă de cafea așa cum se întîmpla la vechile sobe, iar dacă șemineul este destul de mare să țineți în focar un samovar pe care în timpul verii să-l înlocuiți cu un vas plat de flori de cîmp.

De la caz la caz și de la stil la stil șemineul poate fi încadrat de tablouri, oglinzi, draperii dar este întotdeauna de dorit și de aceea foarte utilizată combinația cu o banchetă cu perne de pluș sau mătase sau cu bufuci de lemn în loc de scaune de șezut lîngă foc. Pe jos, în acest colț nimic mai potrivit decît o pocladă de lînă albă sau o blană de urs.

Inutil să menționăm faptul că trebuie luate măsuri de securitate pentru a preveni vreun incendiu. Printre acestea, în afara îndepărtării de locul arderii a oricărui material inflamabil (deci și a pardoselii de lemn,) se poate prevedea o grilă din fier forjat pusă în gura focarului ca să oprească scînteile.

Aceste precauții o dată luate și asigurat fiind din acest punct de vedere vă veți bucura în tihnă de șemineul dumneavoastră.

Arh. M. KROCHMALNIC

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Supă de salată verde

Se spală și se pun la fiert, descoperit, într-o oală cu apă clocotită și sărată, frunzele a 4—6 căpățîni de salată. Separat, se taie mărunt o ceapă și se pune la prăjit împreună cu 100 g slănină afumată, tăiată ca tăiței și 1—2 linguri de făină. Se stinge rîntașul cu zeamă de la fiertul salatei și se toarnă peste restul rămas în oală.

De o parte se rumenesc alte 50—100 g de slănină tăiată în cubulețe sau fișiuțe și se toarnă deasupra 3 ouă bătute cu sare și piper. Se rumenește omleta bine pe ambele părți. Se lasă să se răcească, se taie în fîșii sau pătrate și se pune să fiarbă în oala cu salată. Se presară supa cu pătrunjel verde și se drege cu 1—2 linguri de smîntînă.

Friganele

Se taie dintr-o franzelă atîtea felii de pîine, cîte sînt necesare, socotind — în funcție de apetit — 1—2 de persoană. Pentru 10 felii de grosimea unui deget sînt necesare două ouă și o ceașcă de lapte, puțin untdelemn, sare.

Se înmoaie feliile de franzelă în lapte cît să se îmbibe (franzela e bine să fie din ajun). Se bat ouăle cu sare și puțin untdelemn se trec feliile de franzelă prin amestec și se prăjesc în unt untdelemn sau margarină încinsă. Se rumenesc frumos pe ambele părți și se servesc cu pire de spanac urzici sau măcriș...

● Măcrișul după ce a fost bine spălat se cufundă 5 minute în apă clocotită. Se scurge bine și se înăbușă în puțin unt. Cînd s-a înmuiat, se paseză și se amestecă cu puțin sos alb (o lingură de făină plus 40 g unt, plus apă sau lapte). Dres cu puțină smîntînă pireul de măcriș va fi mai gustos.

● Spanacul se curăță, se spală și se fierbe în apă sărată, neacoperit, circa 15 minute. Se scurge, se presează, se paseză. Se opărește cu 50 g. unt topit, se amestecă cu 50 g. cașcaval ras pentru 500 g. spanac, și se dă la cuptor 10 minute.

● Urzicile se aleg, se spală, se fierb în apă clocotită cu sare, se scurg, se presează, se freacă în oala în care au fiert, cu o lingură. Se amestecă cu puțin sos alb bine legat și la dorință cu puțină brînză de burduf sfărîmată.

Clătite cu spanac

Se pregătesc clătite după o rețetă obișnuită. Din spanac se prepară un pire întocmai ca mai sus. Se așează într-o formă rotundă, potrivită ca mărime și bine unsă, o clătită, un strat de spanac, alternînd mereu. Se termină cu o clătită. Se toarnă deasupra 2—3 linguri de smîntînă și se presară cu cașcaval ras, amestecat cu pesmet fin.

Se dă la cuptor 15—20 de minute.

Cașcavalul din pire de spanac poate fi înlocuit cu bucățele de șuncă și cîteva ciuperci tocate și înăbușite în unt. Budinca se servește tăiată în raze, ca un tort.

Cremă la pahar

Se pun într-un vas 3 linguri cu făină sau zeamil, 200 g. zahăr și 50 g. cacao. Deasupra se toarnă puțin cîte puțin ½ lapte amestecînd mereu ca amestecul să nu facă cocoloașe. Cînd a devenit omogen se pune pe foc mic sau în bain-marie și se continuă amestecul pînă ce crema se leagă și devine consistentă. Între timp se pun la cuptor să se usuce. Se scot se zdrobesc pe masă cu un sucitor. Se amestecă cu crema pregătită împreună cu conținutul unui borcan mic cu dulceață de vișine sau cu 100 g. stafide de preferință macerate în puțin lichior.

Se repartizează în pahare se dă la rece se servește cu sau fără frișcă

Olimpia ȘTEFANESCU

ABUZ „MĂRUNT"?

de Mihai STOIAN

Un cititor din București ne pune întrebarea (cu răspuns, evident, *unic*) : „Există și *abuz mărunt* ?" Abuzul e ca și furtul („Furtul e furt")... În fond, abuzul reprezintă *furtul drepturilor cuiva*. Îmi scrie corespondentul meu bucureștean : *„Mă întorceam de la slujbă, mulțumit că mi-am făcut datoria, că revin acasă printre ai mei, dornic să-mi petrec timpul liber în tihnă, să-mi ajut fetița la lecție, să citesc apoi ziarul, să privesc la televizor, mă rog, tot ce-și dorește omul să facă, în orele libere, acasă... Dar... Cînd mă opresc în fața apartamentului meu, în care locuiesc, nu-l mai recunosc : lipsește ușa. Bag la loc cheile în buzunar și intru, îngrijorat. Ce s-o fi întîmplat ? Soția mă întîmpină în grabă. Cu puțin timp înaintea întoarcerii mele acasă, proprietarul (de altfel un „proaspăt proprietar") a sunat la noi și i-a spus soției mele să scoată ușa din țîțîni, fiindcă vrea... s-o vopsească pe dinafară (adică pe partea care este, evident, la „dispoziția proprietarului"). Zis și făcut ! Cu ușa-n spinare, ca istețul din poveste, dus a fost. Am stat cît am stat, pînă pe seară, ca pe ghimpi, cu o pătură prinsă în cuie în loc de ușă. S-a dus lectura calmă, s-a dus chiar vizionarea unei piese de teatru la televizor. În sfîrșit, m-am dus jos la proprietar. Dumnealui triumfa în secret. Mi-a răspuns laconic și distant, cu superioritatea omului care-și închipuie că un biet act de vînzare-cumpărare îi sporește nu numai avutul, ci și... drepturile : „Am trimis-o la reparat". Ușa însă, e limpede, sper, era întreagă, bună, n-avea nevoie de nici un fel de reparație. A doua zi l-am reclamat (fără efect !) adăugînd ultimului „abuz mărunt" și altele, anterioare, cum ar fi demontarea și însușirea soneriei mele de la poartă, închiderea — din cînd în cînd — a apei curente... Întrerup aici exemplele, recunosc „minore" și vă întreb încă o dată : „Dacă există abuz mărunt, și se vede că există, n-ar trebui combătut și acesta ca oricare altul ?"*

Stimate corespondent bucureștean, rîndurile dumitale mi-au readus în minte și alte exemple de același tip, culese din scrisorile primite. Desigur că abuzul așa-zis „mărunt" nu se reduce la raporturile chiriaș-proprietar : un om care „ciupește" la cîntar — abuzează de încrederea (oricît de minimă ar părea) de-a fi la o tejghea ; altul care își bate copiii — abuzează de drepturile sale paterne sau materne ; un responsabil de magazin care pune în vînzare un produs alimentar cu data de folosință expirată — abuzează de sănătatea tuturor... Așadar, în noțiunea de abuz intră infinit mai multe aspecte care țin de nesocotirea unor norme clare de conviețuire, ilustrînd încălcarea principiilor etice și de echitate. În cazul pus în discuție, cu scoaterea ușii apartamentului în care locuiește chiriașul său, aici a intrat iarăși în joc mentalitatea nocivă, de-a dreptul scîrboasă și, din fericire, rară în societatea noastră : criteriul că *banul* îți-ar da dreptul să faci ce vrei. „Sînt banii mei, dom'le, casa mea, fac ce vreau !" Cu banii dumitale, da, faci ce vrei, dar cu oamenii nu, fiindcă nu-ți aparțin ; iar *drepturile fiecăruia* nu-s la discreția acelora care-și imaginează că pot înlocui legea cu bunul plac numai fiindcă „teritoriul" pe care-și exercită ei abuzul se „limitează" la patru pereți și la situații mai... mărunte. Sclavii mentalităților învechite, retrograde, mai încearcă, se vede, pe ici, pe colo, să strecoare — prin ilegalități cum ar fi cea cu ușa și multe altele — reziduurile unei inechități inadmisibile în societatea actuală. Dacă „apropitari" moderni mai otrăvesc zilnic viața unor familii care locuiesc sub același acoperămînt cu ei, indiscutabil lucrurile trebuie *cu hotărîre* puse la punct de organele în drept (desigur, există și situații inverse, cum era una la Brăila : un fost muncitor, astăzi pensionar la 75 de ani ai lui, care-o viață întreagă a muncit ca să-și facă o căsuță pentru la bătrînețe, e terorizat, pur și simplu, de un bețivan, om fără căpătîi și profesie stabilă, care s-a nimerit chiriaș în casa lui).

Lărgind sfera înlăuntrul căreia se produc „micile" abuzuri, ar fi desigur de adăugat că o *exactitate maximă* a purtării fiecăruia dintre noi, o *cinste exemplară* în raporturile publice și particulare — dusă pînă la respectarea unui simplu bănuț, *stima reciprocă* pe care orice cetățean o datorează celorlalți și i se cuvine, la rîndul său, iată doar cîteva puncte de reper ale unui climat pe măsura idealurilor despre care vorbim și pentru care muncim cu toții. Oricît de puține ar fi excepțiile de la regulă (faptul că știi că unuia i se îngăduie să ia, acolo, cîțiva metri de fir electric, pentru acasă, fiindcă are de tras el un bec în curte, ori altul, abuzînd de buna-credință a celorlalți, lansează o minciună și obține o învoire de la serviciu etc.), ele sînt de natură să îngreuieze păstrarea climatului ideal, în care să trăiești și să muncești cu convingerea intimă și fermă că nimic nu se poate face în afara dreptului, nici un abuz — oricît de „mărunt" — nu este tolerat, din partea oricui s-ar produce, că legea-i lege pentru toți.

ZÎMBIȚI vă rog!...

— Egon, mă plictisești — spune doamna Emma soțului ei.

— Cum așa, dragă, se miră el lăsînd la o parte ziarul în a cărui lectură era cufundat de două ceasuri. N-am scos un cuvînt !

Găsind pe stradă un pachețel cu plasture împotriva bătăturilor, scoțianul Mc Donald dădu fuga la magazin și-și cumpără o pereche de ghete cu un număr mai mic decît purta.

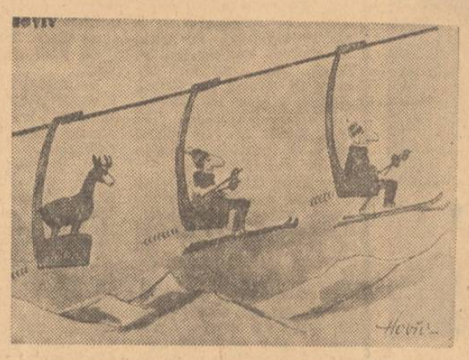

Fără cuvinte

(„PARIS MATCH")

— Repar și eu cum pot : eu sînt aceea care l-a ruinat în 1925 !

(„PARIS MATCH")

— Am nevoie de bani pentru a-mi cumpăra un revolver !...

(„QUIZ")

— Cîți kilometri face pe oră ?...

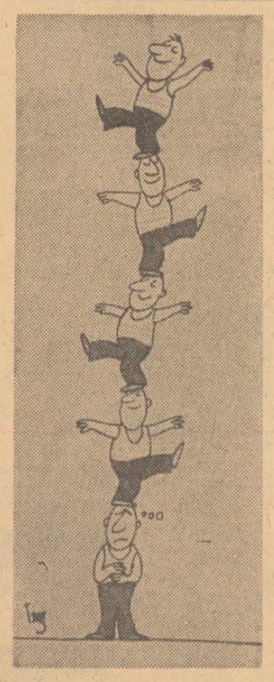

— Simt o greutate pe stomac...

(„PARIS MATCH")

— Să vezi ce surpriză o să aibă șeful cînd o să vadă că am terminat lucrarea !

(„NOVELLA")

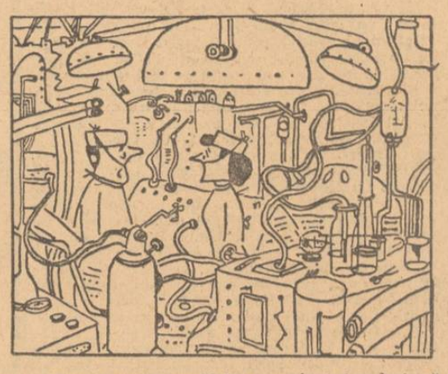

— Caută, caută cu răbdare, pacientul trebuie să fie pe aici, pe undeva.

(„DIN DOMENICA DEL CORRIERE")

REBUS

ORIZONTAL : 1. Rotație în zbor — Compozitor sovietic, autorul „Marșului aviatorilor sovietici". 2. Zboară din floare în floare... 3. Juncă mitologică — Poate să zboare... (pop.) 4. Poate fi înaripat, în basmele... oltenești — Riu în U.R.S.S. —Tudor Mușatescu. 5. Zburător pe aripi., argintii — Speteză 6. Autorul cîntecului „Zburăm voioși". 7. Numele unei regine antice din Egipt — Poate fi înaripat, în unele basme. 8. Scriitoare engleză (sec. 18), autoarea romanului „Mîndrie și prejudecată". — Zboară prin aerul din cameră. 9. Insulă lîngă Noua Guinee — Orășel în Sahara — Pronume posesiv. 10. Compozitor sovietic, autorul corului „Zburați porumbei !..." 11. În ramă ! — Literat român (sec. 19) autorul poeziei „Zburătorul"

VERTICAL : 1. Pionier român al aviației — Savant de origine română, unul din promotorii zborului cu reacție. 2. Compozitor român contemporan, autorul cantatei „Prind visele aripi" — Plată la moară (înv.). 3. Ioan Florea — Medicină... pe aripi. 4. Comună în Franța — Venit (od.) — Campion absolut în.., parașută ! 5. Aur — Zburătoare prin spațiul cosmic... 6. Autorul piesei de teatru „Zbor de noapte" — Metaforă marinărească pentru toate aparatele de zbor (pl.). 7. A zbura pe deasupra (neol.) — Simbol pentru obuze. 8. În serie ! — Coadă zburătoare ! Kitty Ionescu. 9. Drept (reg.) — Face parte din „Regatul Unit". 10. Prietenească. 11 Iute (reg.) — Poet român contemporan, autorul poeziei „Ca aerul și apa".

El. SUSAN

Cuvinte rare : RUV — AAH — NIA — TAO — LLO — IRAT — OSL.

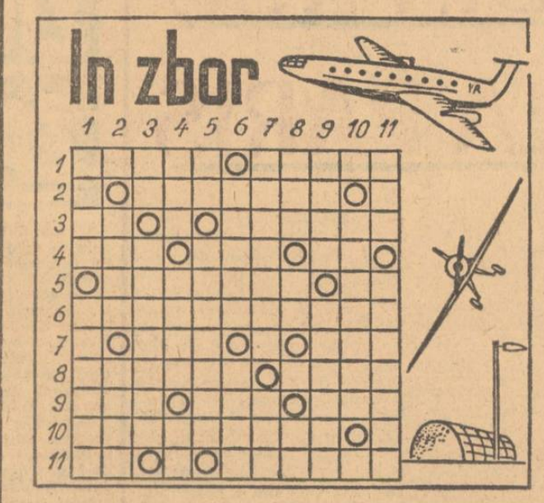

TĂIETURI

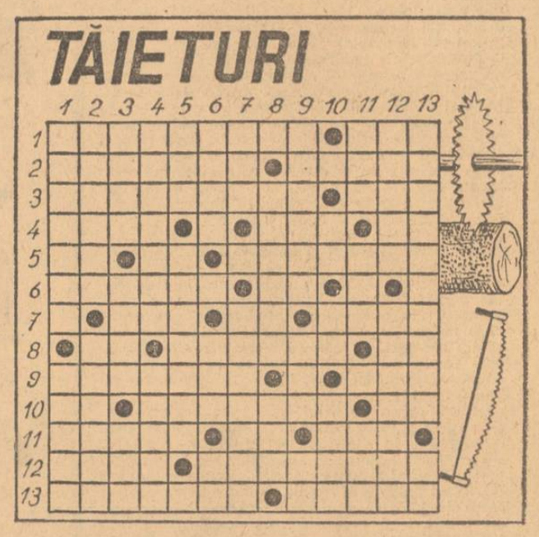

ORIZONTAL : 1. Pădure din care s-a oprit tăiatul lemnelor. (reg.) — Tăietură dintr-un cerc. 2. A tăiat nodul gordian... — Vecin cu dinții „incisivi". 3. Gaz folosit la tăierile „autogene". — Taie mămăliga... (pl.) 4. Plăți eșalonate. — Vorbă de leagăn. — Pe tăiș ! 5. Ion Lucian. — Ochi de lanț. — Tăiat. (fig.) 6.Tăietori de brazdă. — Ere ! 7. Taie... toate cărțile. — În cale ! — Rămîne după tăiere. 8. Se schimbă la miezul nopții... — Taie... frunză la ciini. (fig. pl.) — Vîrf de cuțit ! 9. Operații de tăiere și extragere a unui minereu. — Tăios (fig.) 10. Vorba gîștei. — Au tăiat capul domnitorului Const. Brîncoveanu... — Tăietură la coadă ! 11. A începe somnul. — Taie (într-un fel ! N. R.) lemnele... — Întins. 12. Verbul care împiedică tăierea... — Lemn tăiat în formă prismatică. 13. Pămînt tăiat de plug. — Se poate tăia la foc...

VERTICAL : 1. Cu cheful tăiat... (fig. fem.) — A atîrna. 2. A tăiat „nasul popii" într-o povestire populară. — Loc pentru tăiat animale. 3. Prefix chimic. — Poate fi tăietură. — Picat la mijloc ! 4. Tăiat. — Lichefiat. 5. Localitate în Etiopia. — Tăiați. (fig.) 6. Foaie de tablă, tăiată în dimensiunile necesare. — Localitate în Guineea. — Erbiu. 7. Unde. (pop.) — Cu puterile tăiate. (fig. fem.) 8. Sînt tăiate în luncă, într-un cîntec popular. — La Bacău ! 9. Artist în timpul liber... — Tăiat pe măsura picioarelor. — Radu Livezeanu. 10. La cap ! — Retezați pe margini ! — Comună în jud. Hunedoara. 11. I se taie capetele... în basmele oltenești. — Ciocîrlie. — Localitate în Norvegia. 12. Porți tăiate. — Redus prin tăiere. 13. Tăietură în lemn. — Tăiate la urmă !

Doru BĂNCULESCU

Cuvinte rare : ACET — ADI — EJO — UNE — ASP

DEZLEGĂRILE JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

CER ALBASTRU

ORIZONTAL : *Senin — Strauss — Amidon — Șirato — Dit — Rat — Da — Al — On — Mirivilis — Vega — Iruc — C — G — Esenin — Lacuri — Acata — Ap — Riat — Nu — Anemone — U — L — Trening — I — Palier — Lehar — Mapa — Tim — Lizi — Ani — Necaz — Ous — Iasca — Ac — Acri.*

LEBEDE

ORIZONTAL : *Fenelon — Tiv — Animal — Albe — Enif — Le — Rr — Ra — Noot — Cao — A — Bend — John — Constelație — Id — Cato — Ims — Nituit — Lt — E — Elo — Nage — L — Inie — Ideal — Rata — Stancu.*

JOCURI DISTRACTIVE

ALEGEȚI DIN 7 !

Unul dintre cele șapte desene numerotate este copia fidelă a desenului pe negativ (sus stînga). Dv. vă revine sarcina de a descoperi care este acel desen.

(Soluția în numărul viitor)

APRECIAȚI DIN OCHI...

(Soluție)

Cel mai mare este nr. 2. Urmează în ordine nr. 4, 1, 5 și 3.

ÎNTREBĂRI

VIRGINIA ANTOHI din Rm. Sărat, str. Independenței nr. 1, jud. Buzău, dorește să știe cum și cu ce se pot scoate petele de ulei comestibil de pe mozaic, apelînd în acest sens la cititorii cu experiență.

S. PORTARUL din orașul Vulcan, str. Mărășești nr. 6, județul Hunedoara dorește să știe următoarele : Cum se lipește marmura tăiată în felii (a lipit-o cu piatră acră, dar nu ține) ; cum se șlefuiește pentru a deveni lucioasă (cu piatră de tocilă, nu a dat rezultate) și dacă există un manual despre prelucrarea marmurei ?

VASILE BARBĂLATĂ din orașul Moinești, str. Dr. Bagdazar nr. 20, dorește să afle cum se poate scoate o pată de vopsea roșie de lînă, de pe iuta dormezei de la studio, care este de culoare verde, fără a se decolora.

RĂSPUNSURI

GHEORGHE NEGRUȚ din orașul Aleșd, str. Pîriului nr. 9, jud. Bihor, dă următoarele sfaturi cititorului nostru **Iuces Pascu,** pescar amator din Cluj, în legătură cu modul de combatere a întepăturilor țînțarilor : În magazinele care desfac produse și accesorii de pescuit „Vînătorul și Pescarul" se găsește o soluție contra țînțarilor. Prin ungerea locurilor accesibile țînțarilor cu această soluție, ne ferim de întepături. De asemenea țînțarii se pot înlătura și prin fum, făcînd un foc cu lemne ude, frunze etc. ; acest lucru este însă foarte neplăcut pentru pescar. Cel mai bun procedeu este totuși ungerea cu numita soluție al cărei miros nu este chiar atît de insuportabil ca fumul.

CUCU M., Aleea Macaralei nr. 2, Bl. O 21, sc. II, ap. 17, sector IV, București 57. La sesizarea dv. adresată redacției revistei „Magazin", referitoare la primirea cu neregularitate a sus-numitei publicații, Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor, Direcția de Poștă a municipiului București vă comunică următoarele :

„Din verificarea evidențelor existente în oficiul P.T.T.R. Buc. 57 în a cărei rază de distribuire domiciliați, a rezultat că s-a primit un număr de publicații corespunzător cu cel al abonaților, aceștia fiind serviți în totalitate. Vă informăm că, în conformitate cu instrucțiunile poștale în vigoare, toate trimiterile simple — respectiv publicația „Magazin" — se predau fără semnătură, fiind introduse în cutia de scrisori a abonaților. Din cercetările efectuate s-a constatat că factorii poștali care vă deserveso distribuie în mod corect trimiterile simple care li se încredințează.

Referitor la neprimirea unui număr al revistei vă facem cunoscut că factorul poștal de serviciu din ziua respectivă, a declarat că a depus publicația la cutia de scrisori. Cu ocazia acelorași cercetări s-a constatat că, cutia dv. de scrisori nu asigură în totalitate integritatea publicațiilor cu un format mai mare, ele putînd fi sustrase de unele persoane rău intenționate. În această situație, sesizarea dv. a fost reținută și prelucrată cu colectivul oficiului Buc. 57. Pentru viitor s-au luat măsuri de supraveghere a modului în care sînteți servit urmînd ca în raport cu rezultatele obținute să se procedeze în consecință".

POȘTA

GHEORGHE ȘERBĂNESCU din orașul Curtea de Argeș întreabă dacă elevii pot primi pensie de invaliditate în caz de accident sau boală profesională, pe timpul cît efectuează practica. Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară stabilește că elevii care fac practică profesională beneficiază de dreptul pentru acordarea pensiei de invaliditate cauzată de accident de muncă sau boală profesională (art. 17 — Legea 27/1966).

MARIUȘCA POPOVICI POENARU din Tulcea Relațiile cerute le puteți lua la Inspectoratul școlar județean Tulcea, arătînd ce studii aveți, deoarece din scrisoarea dv. nu reiese acest lucru.

Scufița roșie

Fotografie trimisă de cititorul nostru, FL. GEORMĂNEANU din orașul Sînnicolaul Mare.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

MAI MULȚI CITITORI din Cluj. Consultantul juridic al revistei noastre vă comunică : schimbarea numelui este reglementată de Decretul 975/1968. Cetățenii pot obține, pentru motive temeinice, schimbarea numelui de familie și a prenumelui sau numai a unuia dintre acestea. Persoana care solicită schimbarea numelui trebuie să depună cerere la comitetul executiv al consiliului popular al comunei sau orașului pe raza căruia domiciliază, împreună cu următoarele acte :

— copii certificate ori legalizate de pe certificatele de stare civilă ale solicitantului ;

— un exemplar al Buletinului Oficial al Republicii Socialiste România, în care a fost publicată cererea de schimbarea numelui. Această cerere se publică, în extras, prin grija și pe cheltuiala celui care solicită schimbarea numelui ;

— actul de consimțămînt, dat în formă autentică, al celuilalt soț, în cazul în care se cere schimbarea numelui de familie comun purtat în timpul căsătoriei ;

— orice alte acte pe care solicitantul le consideră necesare pentru susținerea cererii sale ;

— în cazul minorilor cererea se face de părinți ori cu încuviințarea autorității tutelare sau tutorelui.

Cererea de schimbarea numelui cu actele respective se trimit pentru rezolvare de comitetul executiv al consiliului popular, prin organele locale de miliție, Inspectoratului General al Miliției.

GHEORGHE PREOTEASA din comuna Zăvideni nr. 174, jud. Vrancea, posedă majoritatea numerelor din colecția revistei „Magazin" din anul 1962 și pînă la zi și le pune la dispoziția celor interesați.

NUNTA DE AUR • NUNTA DE AUR

„Vă rugăm să transmiteți felicitările noastre, din partea finilor Adina, Aurelia și Ioan, nașilor noștri **ZINCA** (68 ani) și **ALEXANDRU** (81 ani) din Feldioara, str. 1 Mai nr. 26, județul Brașov, care pe data de 15 noiembrie 1969 au sărbătorit „nunta de aur". Le urăm „mulți ani fericiți". **Familia Eftim.**

„La 5 aprilie a.c., scumpii noștri părinți, bunici și străbunici, **MARIA** și **ION OAIE,** din Predeal, jud. Brașov, au împlinit 50 de ani de căsătorie. Le dorim în continuare multă sănătate și îi sărutăm cu drag". În numele tuturor semnează **Gigel.**

„În ziua de 21 februarie a.c. **ELENA** (70 ani) și **TRAIAN DINESCU** (73 ani) din București, str. Bariton 5, sect. 3, au serbat „nunta de aur". Le dorim ani mulți cu sănătate și fericire". Scrisoarea este semnată de **I. Dogărescu.**

„Iubiții mei bunici **ROZALIA** (69 ani) și **LUDOVIC PETRAȘ** (72 ani) din Sibiu, str. Spartacus nr. 12, au împlinit la data de 11.XI.1969, 50 de ani de la căsătorie. În numele meu, al fraților, al părinților și al strănepoților, le mulțumim și pe această cale, pentru dragostea și bunătatea lor, pentru exemplul deosebit ce ni l-au oferit prin propria lor viață. Le dorim multă sănătate și fericire. **Emilia Cursaru.**

„La 22 noiembrie 1969 părinții mei, **ANA** și **ION BRIE,** din com. Arghireș, Ticu-Colonie, au împlinit 50 de ani de căsătorie. Fiul, nepoții și strănepoții îi sărută și le transmit multe urări de sănătate și fericire, mulțumindu-le pentru dragostea și căldura cu care i-au înconjurat". Scrisoarea este trimisă de **Ion Brie** (fiul).

„Vă rog să transmiteți felicitări bunicilor mei **MARIA** și **ION PETREA** din comuna Oancea, care la 25 noiembrie 1969 au împlinit 50 de ani de căsnicie. Le urează în continuare ani fericiți precum și bătrînețe ușoară nepoata dumnealor, **Constantinescu Elena,** alături de fiii, fiicele, nepoții și strănepoții din Galați. Bunicii mei au 81 și respectiv 86 de ani".

„Vă rog să publicați fotografia socrilor mei **LUCREȚIA** și **GRIGORE COSTIN** (ambii de 69 ani) din comuna Moldoveni, satul Hociungi, județul Neamț, care la 10 noiembrie 1969 și-au sărbătorit „nunta de aur". Cu ocazia acestui însemnat eveniment copiii, nurorile, ginerele și nepoții le urează din toată inima multă sănătate, ani mulți și fericiți". Scrisoarea este trimisă de **Teodor Bontaș** din Brașov.

„La 21 martie 1970 părinții și bunicii noștri **ALEXANDRINA** și **DUMITRU CAZACU** din București, str. Bujoreni nr. 5, Drumul Taberei, au împlinit 50 ani de la căsătorie. Împreună cu mulțumirile noastre pentru dragostea cu care ne-au crescut și ajutat în viață, le dorim multă sănătate, viață lungă și plină de bucurii". Semnează fiicele lor **Stela** și **Gica.**

„Iubiții noștri părinți **VALERIA** (69 de ani) și **MIHAI PARASCUȚĂ** (71 de ani) din Burdujeni — Suceava, au împlinit la 23 februarie a.c. 50 de ani de la căsătorie. Cei 10 copii, 15 nepoți și trei strănepoți le urează ani mulți și fericiți, sănătate și îi sărută cu drag la această aniversare". Scrisoarea este semnată de **Reboșapcă Viorica** din Burdujeni.

„Din Iași vă scriu nepoții **MARGARETEI** și ai lui **GRIGORE AIRINEI,** din comuna Fitionești, jud. Vrancea. În ziua de 9 noiembrie 1969 au împlinit 50 de ani de la căsătorie.

Cele cinci fiice, împreună cu cei 12 nepoți și nouă strănepoți, le mulțumesc pentru tot ceea ce au făcut pentru ei și le urează fericire, sănătate și ani îndelungați".

Urări le mai trimit **Ciobanu Venera** și **Aurica** și **Lică Săcăleanu.**

MĂSURI FEDERALE, MAI CALDE, MAI RECI

de Valeriu MIRONESCU

Să ne oprim astăzi asupra cîtorva dintre recentele decizii adoptate pe tărîmul fotbalului.

Măsură dreaptă și, în același timp, abilă înălțarea în grad a lui Dan și a lui Ghergheli, veterani ai lotului reprezentativ. Dar, un grup de suporteri mai puțin sensibili la aspectele onorifice îmi cerea să susțin pe mai departe necesitatea titularizării lui Dan în formația națională. La drept vorbind, nici nu simțeam nevoia unei asemenea presiuni pentru a scrie că, în condițiile de astăzi, perechea de fundași centrali Dinu-Dan reprezintă singura rezolvare tactică și de natură psihologică, utilă întregii echipe. La Guadalajara va fi greu, vor fi multe momente dificile în teren cînd, printre altele, se va simți nevoia să impui adversarilor respectarea integrității fizice a jucătorilor mai tineri, așa cum prea bine știe s-o facă Dan...

Titlul de antrenor emerit, conferit lui Angelo Niculescu, răsplătește o activitate profesională integră, răsplătește, cred, în primul rînd, calificarea echipei naționale la turneul final al C.M. Greutatea performanțelor trebuie cîntărită aparte, în fiecare sport. Nu se poate pune semnul egalității între titlurile cucerite la un sport „individual" și performanțele dobîndite printr-o echipă de 11 jucători. Nu se poate asemui un sport avînd o arie de răspîndire limitată și fără profunzime deosebită în mase, cu fotbalul internațional. De asemenea, nu se cuvine să uităm că fotbalul este singurul domeniu sportiv în care jucătorii români își măsoară forțele cu echipe formate în întregime din profesioniști. Iar principala reușită de ordin tehnic a constat în alcătuirea unei reprezentative a României cu o notă sau chiar două deasupra stării generale a fotbalului nostru, atît de precară la nivelul cluburilor. Fiindcă sîntem la capitolul „antrenori", mă întreb dacă Federația și Colegiul de specialitate nu consideră că trebuie împrospătate normele care să faciliteze promovarea tehnicienilor pricepuți, perseverenți și modești în dauna gălăgioșilor și impostorilor ce se perindă pe la diferite cluburi lăsînd praf și pulbere în urma lor. În această ordine de idei atrag atenția cititorilor că singurul antrenor român, care a cucerit cu echipa sa, în mod consecutiv, patru titluri de campion național lucrează astăzi la un club străin. Încălzește-te pe cineva faptul că și echipa acestui club a devenit campioană sub conducerea antrenorului român? Într-o imprejurare recentă, la Monte Carlo, președintele unui mare club portughez îmi cerea relații despre Traian Ionescu. M-am bucurat, firește, că renumele unui tehnician român i-a făcut pe cei de la Benfica să ciulească urechile. Dar, în același timp, mi-am pus întrebări în serie: De ce un antrenor cu reputația bine stabilită atît prin performanțe cît și prin lansarea unor mari talente, s-a trezit retrogradat la o echipă de tineret — rezerve? De ce unui asemenea tehnician nu i s-a găsit rostul la unul dintre cluburile noastre fruntașe? De ce ne permitem luxul, risipa, tocmai într-un domeniu în care penuria de cadre tehnice este mai mult decît evidentă? La urma urmei, iată suficiente motive spre a fi analizată situația cadrelor ca parte integrantă a preparativelor pentru viitorul campionat.

Rămîn la părerea că viitorul campionat, ca și programul internațional din toamnă, vor fi pregătite în pripă și că nu se vor manifesta modificări substanțiale față de alți ani. Cîteva cluburi n-au vrut să accepte desfășurarea normală a returului actualului campionat fără internaționalii lor: Federația s-a făcut că n-aude, la rîndu-i, fiindcă mobilizase alți jucători pentru un turneu în Mexic (al cărui rost nu se prea vede!). Astfel se va ajunge la situația, fără precedent, ca transferările să înceapă în timp ce se mai dispută încă vechea ediție a campionatului (!), iar întregul interval dintre două competiții — cuprinzînd odihna jucătorilor, pregătirea și omogenizarea noilor formații — abia să depășească o lună de zile! În asemenea condiții, mi se pare că formula „munca de bază, la cluburi" rămîne neavenită. Bine, măcar, că Federația a ridicat sancțiunile aplicate cluburilor Rapid și UTA, deoarece la toamnă vom descoperi, cu mare probabilitate, alți „vinovați fără vină" în cele trei cupe europene.

DIN NOU LA PARIS

„Jucătorii români ar fi putut foarte bine să se întoarcă la București cu un meci egal pe care arbitrul italian De Marchi l-a refuzat oaspeților noștri, anulîndu-le pentru ofsaid un gol înscris de C. Dan, gol care nouă ne-a apărut nu numai absolut valabil dar și meritat".

Reproducînd acest citat din cronica meciului transmisă revistei „Fotbal" de redactorul șef adjunct al cunoscutei și apreciatei reviste de specialitate „France Football", J. Ph. Rethacker, considerăm că am punctat în suficientă măsură echilibrul de forțe ce a existat între cele două reprezentative în timpul ultimei lor confruntări, desfășurată la Paris în ziua de 30 aprilie 1969. Și iată că după exact un an de zile cele două echipe se vor afla din nou față în față, pe același stadion pe care reprezentanții cocoșului galic au obținut o victorie la limită, cu 1—0, prin golul marcat de Michel în minutul 82 de joc. Meciul de marți seara are de astă dată o semnificație aparte, cel puțin pentru noi, deoarece el se înscrie în planul de pregătire și verificare a reprezentativei române ce urmează să se prezinte la startul dificilului turneu final al campionatului mondial. Dacă cu un an în urmă evoluția echipei noastre interesa în mai mică măsură, azi sîntem nevoiți să privim cu un plus de exigență comportarea sa, motiv pentru care întîlnirea de marți seara este așteptată cu maximum de interes. Acum, cînd fiecare zi ce ne mai desparte de inaugurarea campionatului mondial este folosită cu exigență sporită de fiecare din cele 16 finaliste, și noi avem datoria de a nu risipi nimic, de a face ca fiecare antrenament, fiecare meci de verificare să marcheze un pas înainte pe calea perfecționării jocului echipei reprezentative. Privită, din acest unghi, întîlnirea cu națională Franței se detașează ca un eveniment de o deosebită însemnătate, motiv pentru care i-am acordat atenția cuvenită în rubrica noastră de azi.

Partea ilustrativă o asigurăm cu fotografia de mai sus care ne înfățișează pe doi dintre titularii reprezentativei române, Dinu, în prim plan, și Dumitrache gata să intervină în cazul unei ne reușite a colegului său.

Ion BOCIOACA

ZIG-ZAG

Se mai întîmplă cîteodată să asistăm și la astfel de scene (destul de rare!), ca cea prezentată în fotografia alăturată. Incidentul s-a petrecut în Suedia cu prilejul unui meci de hochei. Portarul unei formații, Christer Abramsson, nemulțumit de decizia arbitrului Olle Granserg, și-a părăsit poarta și a încercat să-și manifeste nemulțumirea bruscîndu-l pe conducătorul jocului. Evident că autorul acestei manifestări și-a primit prompt răsplata fiind trimis pe banca de rezerve pe timp de zece minute.

Odată cu numirea noului colectiv de antrenori ai lotului reprezentativ de fotbal al Braziliei, pregătirile au fost reluate pe baza unui nou program. Fotografia de mai sus vă prezintă un aspect mai puțin obișnuit de la un asemenea antrenament. Lotul execută exercitii de înviorare în ritm de... samba. Jucătorii sînt bine dispuși, cei mai veseli par a fi Pele și Gerson, care se află în dreapta imaginii.

Pronosticul revistei „Magazin" la concursul Pronosport

1.	Bari — Juventus	2
2.	Brescia — Lazio	1
3.	Milan — Lanerossi	1
4.	Palermo — Fiorentina	X
5.	Roma — Bologna	1
6.	Sampdoria — Inter	2
7.	Torino — Cagliari	1
8.	Verona — Napoli	X
9.	Poiana — Politehnica Gl.	1
10.	Știința Bc. — Sp. studențesc	1
11.	Gaz metan — C.S.M. Sibiu	1
12.	Olimpia Or. — Poli. Tim.	X
13.	Vagonul — C.S.M. Reșița	1

Intermezzo cu...

ILIE OANĂ

de Ioan CHIRILĂ

Acest intermezzo apare pentru că Panseraikos din Sere nu mai joacă în „Cupa Greciei". Sau, ca să fiu mai puțin sibilic, pentru că Ilie Oană este, de cîteva zile în București.

Sere, după cum știți (poate), e un oraș în Grecia de nord, la o sută de kilometri de Salonic. Are 50 000 de locuitori. Iar la meciurile lui Panseraikos vin întotdeauna peste 10 000. Duminica trecută, de pildă, cînd echipa antrenată de Ilie Oană a jucat acasă, la Sere, cu echipa lui Petropoulos și... Domazos, adică Panathinaikos, în tribune au fost 15 000 de pan-seriști... Se pare că Ilie Oană are merite deosebite în obținerea acestui raport impresionant care face ca trei din zece seriști să se afle în tribunele fotbalului.

— Cum merge, „kirie" Oană?

— Sînt pe locul șapte, din optsprezece echipe. (În contract am prevăzută doar obligația de a nu retrograda). În ultima vreme, echipa s-a așezat. Am „remizat" recent, la Atena, cu Olimpiakos, echipa lui Bobek, am învins Panionios cu 2—0, acasă, și am făcut un 0—0, duminica trecută, cu Panathinaikos...

— Felicitări... Mai ales că anul trecut, la Atena, prin octombrie, Gheorghiadis îmi spunea că ai puține șanse de salvare, ținînd seama de lotul de care dispui.

— Mi-a fost și mie teamă la început. Cred, însă, că, pînă la urmă, am izbutit să-i ordonez pe aprigii fotbaliști greci. Cu o singură excepție, Bițidis, extremul dreapta, care mi-a ratat de trei ori victoria în jocul cu Panathinaikos.

— Apropo de Panathinaikos... Ce mai face Domazos?

— E același jucător de mare clasă europeană. O puternică personalitate... dar care trage enorm pentru echipa sa. Ai mei au izbutit să-l anihileze într-o oarecare măsură printr-un foarte atent marcaj în zonă, care l-a deranjat mai mult decît un „om la om"...

— Ce mai spui despre fotbalul nostru?

— Mă bucură enorm rezultatele din ultima vreme.

— Cum le explici?

— Tinerețea e de... vină.

— Adică?

— E simplu. Și eu, cînd am lucrat cu „Pișți" Covaci, am jucat cu Sătmăreanu, Hălmăgeanu, Dan, Deleanu sau Mocanu, cu Ghergheli și Radu Nunweiller, cu Dobrin sau Lucescu. Astăzi, însă, contează enorm faptul că avem, în sfîrșit, un portar de clasă, ca Răducanu, un mijlocaș aspru ca... fotbalul 1970, cum e Dinu, și un om de gol ca Dumitrache, ...un om de gol pe care l-am visat ani în șir, dar pe care nu l-am găsit, deși am încercat toate formulele: și Dridea, și Badea, și Iancu și Mateianu, și Sasu, și Ion Ionescu, și Dumitriu, și... și... și...

— Așadar, tinerețea...

— Da. Tinerețea, plus încă ceva...

— Ce anume?

— O idee de joc de clasă internațională... Plus o maturizare psihică în afara oricărei îndoieli. Și asta derivă din înmulțirea jocurilor tari, cu echipe tari. Acum patru ani, la Ludwigshafen, tinerii noștri fotbaliști de atunci erau speriați: nu mai jucaseră cu o echipă ca aceea a lui Uwe Seeler. Astăzi, în schimb, la Stuttgart, tinerii noștri au intrat pe stadion cu liniștea omului care știe că a mai călcat picior de fotbalist român la Seeler acasă, și nu s-a făcut de rîs.

— Ești de acord că echipa noastră s-a născut pe Wembley?

— Sufletește, cred că da. Dar Wembley-ul e doar un moment. Naștere-a e mult mai grea. Iar fotbalul... cum știi prea bine ești nebun de-l înțelegi... Acum trei ani, în Italia, Napoli ar fi putut să fie Wembley-ul meu... S-a întîmplat, însă, ca Ilie Datcu să scape, la 1—0 pentru noi, mingea aceea de copil... Iar astăzi, Ilie Datcu e unul dintre cei mai buni portari din Turcia... iar Coman, care l-a „scos" pe Datcu, e înlocuit de Andrei, care a „murit" și el, în Japonia, încă de pe vremea regretatului Silviu Ploeșteanu... Dar să revenim...

— Pentru că astfel nu terminăm niciodată...

— Da. Un lucru e de reținut. Echipa noastră are, fără îndoială, un suflu nou... Pentru asta îl felicit, din inimă, pe mereu tînărul antrenor emerit Angelo Niculescu, sau, cum îi spunem noi, colegii, „Topi". Echipa noastră îi are pe tinerii de care îți vorbeam, îl are pe Dobrin, care nu mai are doar 19 ani, ca la Ludwigshaffen, îl are pe Lucescu, care nu mai e doar un jucător de divizia B, ca acum trei ani. În sfîrșit, echipa noastră are două „fiare" gata să sfîșie plasa: Dumitrache și Neagu.

— Ce pronostic îmi dai pentru Guadalajara?

— Știu că unii spun că ar fi bine să ne cunoaștem lungul nasului. Știu că alții, pe de altă parte, au și rezolvat problema victoriei asupra Braziliei... Eu sînt mai puțin extremist. Știu, însă, că echipa noastră va juca un rol IMPORTANT în grupa de la Guadalajara.

— O ultimă întrebare: ce zici de Petrolul?

— Duminica după-amiază, cînd stau pe bancă, am în dreapta mea, întotdeauna, un mic tranzistor care cîntă și vorbește în surdină. Dar e suficient ca Dan Voicilă să primească legătura cu Ploiești, pentru ca micul meu tranzistor să izbucnească... Atunci, urmărindu-l pe Gică Grozea, îl iert pe Bițidis pentru toate ratările lui din careul de șase metri...

Meciul Spasski-Fischer nu va mai avea loc...

Două ziare din Belgrad au luat inițiativa organizării unui meci Spasski-Fischer, adică între campionul mondial și jucătorul în care mulți văd pe chalangerul neoficial al deținătorului titlului suprem. Mai ales după strălucitul succes repurtat de Bobby la „meciul secolului" de la Belgrad, unde l-a învins categoric pe fostul campion mondial Petrosian, o confruntare Spasski-Fischer ar fi prilejuit un adevărat regal șahist. Dar, după cum arată maestrul englez Harry Golombek în ziarul „Times", un asemenea meci nu va fi organizat. Obiecțiile care s-au ridicat împotriva lui sînt prea mari și, de cele mai multe ori, întemeiate.

Dacă ar fi vorba de un meci amical — care ar fi primul de acest fel în ultimul sfert de veac — atunci o eventuală victorie a lui Fischer ar determina o devalorizare a titlului oficial de campion și, implicit, a sistemului de organizare a întrecerilor pentru titlu — chiar dacă, repetăm, meciul fiind amical, Spasski nu și-ar pierde supremația oficială.

Dacă, dimpotrivă, s-ar organiza un meci oficial pentru titlu, aceasta ar constitui o excepție pentru care pînă acum nici unul din forurile oficiale șahiste, inclusiv F.I.D.E., nu și-a dat asentimentul. Or, a-i acorda o asemenea favoare excepțională lui Fischer (lăsînd de-o parte faptul că ar „răsplăti" indisciplina lui Bobby de la turneul interzonal de la Soussa și „opoziția" manifestată de el față de turneele inițiate sub egida Federației Internaționale de șah) ar ridica obiecții din partea altor jucători care au obținut rezultate excepționale la turneele din ultimii ani — Larsen și Korcinoi, ca să numim doar doi dintre ei, care, pe bună dreptate, s-ar putea considera nedreptățiți. Sau de ce nu i s-ar face această favoare lui Gheller, singurul jucător care a reușit să-l învingă în mai multe turnee pe marele maestru american?

Pe de altă parte, unii experți subliniază faptul că, dacă în turnee sau în meciuri scurte, cum a fost cel de la Belgrad cu Petrosian, Fischer și-a dovedit înalta măiestrie, nu există încă nici o probă că ar avea un comportament asemănător și într-un meci de lungă durată, de 24 de partide.

Așadar, singura posibilitate pentru organizarea într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat a unui meci Spasski-Fischer constă în alăturarea lui Bobby competițiilor oficiale ale F.I.D.E., în cadrul cărora el ar urma să-și croiască prin luptă și victorii drum către meciul pentru titlu, așa cum a făcut Spasski și cum au făcut și foștii campioni mondiali de dinaintea lui, Petrosian, Tal și Smislov...

ÎN CADRUL secției de ciclism a clubului A.C. Sotteville activează un tînăr de 20 de ani pe nume... Jacques Anquetil. Între el și faimosul ciclist francez nu există nici un grad de rudenie, dar popularitatea lui, datorită numelui, este deosebită. Urmează acum ca și performanțele sale să fie la înălțimea tizului său...

JOE FRAZIER, unul dintre cei mai buni boxeri profesioniști de categoria grea din lume, a oferit o surpriză suporterilor săi. O casă de muzică i-a lansat un disc de muzică intitulat „Knockaut Drop". Un titlu care să-i sperie pe adversarii săi?

AUSTRALIANUL Rod Laver, cel mai bun jucător de tenis din lume, a anunțat că pe viitor va renunța la folosirea rachetelor obișnuite din lemn și va folosi un model nou realizat din... aluminiu. Se spune că serviciile lui vor avea acum greutatea... plumbului!...

UN RECORD în materie de înot. Micuțul Michael Bourke din Anglia, în vîrstă de 4 ani, a înotat o milă ((1609 metri) în 77 minute. Micul campion mai deține recorduri pentru distanțele de 25 m, 100 m, 200 m, 400 m și 800 m, sărituri de la trambulină de 3 metri și înot submarin!

O familie... fotbalistică arhicunoscută în Anglia: cea a celebrilor frați Bobby Charlton (Manchester United) și Jackie Charlton (Leeds United). Ei sînt fotografiați aici împreună cu copiii lor: Suzana (6 ani) și Andrea (4 ani), fetele lui Bobby (la mijloc) și John (10 ani) și Peter (3 ani), băieții lui Jackie (sus și jos).

Cunoscuta firmă franceză „Renault" care — pe baza colaborării cu Uzinele de autoturisme Pitești — își aduce o rodnică contribuție la dezvoltarea industriei automobilistice românești, a lansat cu succes „R 6.", un autovehicul deosebit de practic pentru circulația urbană.

AUTOMOBILISM

CARNETUL REPARATORULUI AMATOR

Mai mulți cititori dintre automobiliștii amatori ne-au rugat să le dăm unele sfaturi în legătură cu acele lucrări de reparații și întreținere pe care le pot face ei înșiși, deși nu sînt specialiști în ale mecanicii auto. Nu avem nimic împotrivă. Sperăm însă că atît cei care ne-au scris, cît și alții care vor citi aceste rînduri, nu vor avea pretenția să facem aici un adevărat curs de mecanică auto. Reparațiile la automobil trebuie lăsate pe seama celor care pe lîngă teorie, cunosc foarte bine și practica. Dar fiindcă se pot întîmpla uneori, la drum, mici defecte, e bine să știm cum să le remediem.

Pentru ca sfaturile noastre să fie cît mai auorizate, apelăm la lucrările a doi specialiști în materie, inginerii D. Hogea și M. Marinaș. Iată ce aflăm de la aceștia:

DERANJAMENTELE CARBURATORULUI ȘI MODUL LOR DE REMEDIERE. Principalele deranjamente ale carburatorului sînt: înfundarea canalelor și orificiilor calibrate; nivelul necorespunzător al benzinei în camera de nivel constant.

Pentru a elimina înfundarea canalelor și orificiilor calibrate trebuie să se golească periodic depunerile din camera de nivel constant prin bușonul de golire sau prin bușonul exterior al jiclorului principal.

Înfundarea jicloarelor poate fi remediată fără demontarea carburatorului, prin suflarea cu ajutorul pompei de umflat pneurile prin orificiile exterioare, după ce s-au scos bușoanele.

Îmbîcsirea puternică a canalelor și a orificiilor se remediază prin demontarea parțială a carburatorului, prin curățirea și spălarea lui. Curățirea mecanică a jicloarelor cu sîrmă, ace etc. este interzisă, deoarece poate produce mărirea secțiunii orificiilor, ceea ce ar duce la dereglarea carburatorului.

Înecarea camerei de nivel cu benzină se constată prin scurgerile de benzină din carburator cînd motorul nu funcționează. Înecarea poate fi produsă datorită închiderii neetanșă a acului obturator, precum și faptului că plutitorul s-a umplut cu benzină, în cazul cînd plutitorul s-a spart sau datorită înțepenirii pîrghiei plutitorului pe axul său. Plutitorul spart trebuie lipit.

CUM SE PROCEDEAZĂ ÎN CAZUL CÎND, ÎN TIMPUL MERSULUI, SE SIMTE MIROS DE BENZINĂ? În acest caz conducătorul auto oprește automobilul și desfăcînd capota motorului verifică dacă carburatorul nu este înfundat, garnitura carburatorului nu este defectă, dacă țevile de alimentare cu benzină sînt bine fixate sau eventual dacă bușonul rezervorului de benzină nu este desfăcut.

CUM SE PROCEDEAZĂ DACĂ, LA MERSUL PE DRUM, SE CONSTATĂ CĂ LICHIDUL DE RĂCIRE A MOTORULUI FIERBE? În primul rînd se controlează nivelul lichidul din radiator; în cazul în care lipsește se completează apa pînă la nivel. Dacă totuși cauza nu este lipsa lichidului din instalația de răcire, se controlează cureaua care acționează ventilatorul. Dacă aceasta este cauza se întinde roata de curea prin deplasarea generatorului de curent.

CUM SE PROCEDEAZĂ ÎN CAZ DE PANĂ DE BENZINĂ LA CARBURATOR? În primul rînd se constată prezența benzinei în rezervor; în cazul că există, se demontează țeava de la carburator, controlîndu-se dacă pompa de benzină funcționează normal. În caz de funcționare normală, cauza nealimentării carburatorului cu benzină se poate datora țevii de alimentare dintre rezervor și pompa de benzină; în acest caz se desfundă țeava și după fixarea ei se pornește motorul. Dacă pompa nu funcționează normal, se demontează și se controlează, căutînd a se remedia defecțiunile. În cazul în care motorul pornește greu, nu se recomandă turnarea benzinei prin orificiul de intrare a aerului în carburator, deoarece în caz de rateuri se poate produce incendierea automobilului.

CUM SE PROCEDEAZĂ DACĂ ÎN TIMPUL MERSULUI, PEDALA DE ACCELERAȚIE SE ÎNTEPENEȘTE LA FUNDUL CURSEI EI? Se întrerupe imediat contactul.

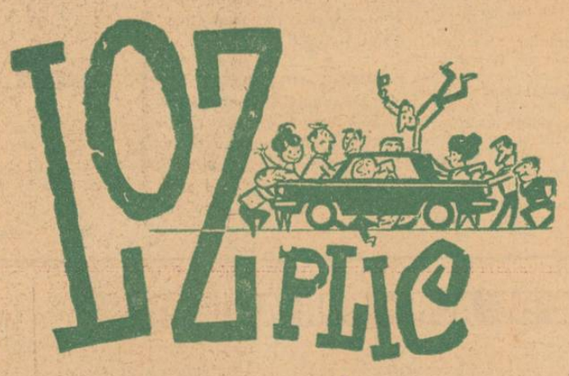

LOZ ÎN PLIC

LA LOZ ÎN PLIC PUTEȚI CÎȘTIGA:

Cu 3 lei (seriile obișnuite): premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei, 500 lei ș.a.

Cu 6 lei (seriile speciale) autoturisme DACIA 1 100, MOSKVICI 408, SKODA 1 000 MB și TRABANT 601

Oriunde vă aflați, jucați la Loz în plic.

(5024)

CONCURSUL NOSTRU

Pînă la data de 22 aprilie au fost triate și înregistrate 79 300 bonuri la concurs. Operația continuă.

● Buda Iacob Ștefan, Timișoara: Aveți șapte bonuri anulate. În loc de o singură echipă din fiecare serie a diviziei B, dv. ați indicat cîte două (întrebarea a III-a).

● Deaconu Ovidiu, Curtea de Argeș: V-am fi recunoscători dacă ne-ați spune de unde ați procurat exemplarele „Magazin" tipărite numai pe o singură parte. 12 dintre bonurile trimise de dv. sînt albe pe verso, așa că sînt anulate. Poate ne explicați acest... „mister". Aceeași invitație o facem și concurentului **Dan Dinulescu din București,** care are două bonuri anulate din același motiv.

● Jindiceanu Ioan, București: Un bon anulat. Nici o echipă din divizia A nu poartă numele de Universitatea Iași.

● Bratu Ioan, Cisnădie: Echipa C.S.M. Reșița nu este bine indicată la întrebarea a II-a. Un bon anulat. Idem **Bălan Ion, Greaca — Ilfov** (C.F.R.-Cluj); **Firică Sorel, București** (Vagonul Arad) cîte un bon anulat și **Barbu V. Teofil, București** (Vagonul Arad) — patru bonuri anulate.

● Petre Siminic, com. Dagîța — Iași: Dv., treceți Politehnica Iași și printre echipele ce ocupă locul doi și printre cele care retrogradează. Pînă vă veți decide aveți un bon anulat.

● Dinu F. Marin, com. Pucheni Prohova, Dragotă Emil, Turda, Mitroi Gheorghe, Lupeni: Cîte un bon anulat. Ați trecut Politehnica Iași la întrebarea a III-a. Idem **Borabași Adalbert, Mureș** — două bonuri anulate.

● Laza Alexandru, com. Tinca-Bihor: Progresul București nu este bine trecut la întrebarea I. Un bon anulat.

● Șerban Ion, Ploiești: Două bonuri anulate. Nu există echipă cu numele Politehnica București Idem **Marin Păun, Olt** (un bon).

● Constantinescu Paul, București: Cînd am încheiat noi concursul (octombrie 1969) echipa din Timișoara se chema Ripensia și nu Politehnica (așa cum s-a revenit în retur). Deci un bon anulat. Idem, **Dutu Constantin, Ploiești,** care a trecut același nume la întrebarea a II-a (un bon anulat) și **Grecu Florin, Brașov** — trei bonuri anulate.

● Gugiu Gheorghe, Alba Iulia și **Chiorsona Ioan, Arad:** Cîte un bon anulat. Indicați Siderurgistul Galați (întrebarea a III-a), nume inexistent.

● Marcel Petru, Iași: Șase bonuri nu sînt valabile. Indicați Metalul, Dinamo, Progresul, fără nici o precizare.

● Blaj Constantin, Timișoara; Șulea Petre, București; Șerban Tănase, București: Cîte un bon anulat. Ați lăsat cîte o întrebare necompletată.

● Lazie Ioan, Arad (4); **Dobrescu Constantin, Cimpina** (5); **Colceriu Ioan, Turda** (1); **Langa Iosif, Vișeul de Sus** (3); **Iordache Nicolae, București** (1); **Nicoară Dumitru, Dimbovița** (4); **Baicu Victor, Olănești** (3); **Căpățînă Ion, București** (1); **Donciu Vasile Giurgiu** (1); **Tipon Launov, Hunedoara** (3); **Boto Nicolae, Orăștie** (3); **Șerban N. Constantin, Buzău** (1); **Bojan Ana, Cluj** (1): Echipă cu numele de C.S.M.S. Iași nu există în divizia A. Cifrele din paranteze reprezintă numărul de bonuri anulate din acest motiv.

● Vlad Constantin, Constanța (1); **Ionescu Emilia, Geoagiu** (1); **Botezatu Ioan, București** (1); **Gheorghe Adrian, București** (1); **Neagu Dumitru, București** (1); **Popa Aurel, Aiud** (1); **Dușan Gheorghe, Arad** (2); **Popescu Ion, Găiești** (2); **Nedelciu Constantin, Ilfov** (1); **Tălan Mircea, Hunedoara** (1); **C. Rus, Cimpina** (1); **Ionescu Constantin, Ploiești** (5); **Bosnegeanu Vasile, Călărași** (1); **Müller Iconia, Timișoara** (4): La întrebarea a III-a ați trecut două echipe din aceeași serie, motiv pentru care aveți anulate bonurile redate de cifrele din paranteze.

În atenția cititorilor!

Numărul viitor al revistei noastre apare joi, 30 aprilie 1970

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă !

magazin

ANUL XIV nr. 656 — Sîmbătă 2 mai 1970 — 8 pagini 1,50 lei

TRĂIASCĂ 1 MAI !

ZIUA SOLIDARITĂȚII INTERNAȚIONALE A CELOR CE MUNCESC

Desen de Tia PELTZ

MAREA SĂRBĂTOARE A PRIMĂVERII

Flamurile roșii ale întîiului de mai vor flutura din nou în marile piețe ale orașelor noastre, pe străzi, ca și pe ulițele satelor, vestind marea sărbătoare a primăverii : ziua internațională a celor ce muncesc. Decenii de-a rîndul celebrată în inimi și manifestată pe șoptite, prima zi a lui mai a fost, cu un sfert de veac în urmă, ca o explozie a bucuriei. Era o bucurie a libertății cîștigate prin luptă, afirmarea deschisă a unor cuvinte ce nu putuseră fi nicicînd strigate înainte. Adunate în chemări vibrante, cuvintele porneau din suflete și se adresau sufletelor, exprimînd înfăptuirea unor idealuri pentru care atîția din fiii acestui popor se jertfiseră : independență, libertate, democrație, speranța păcii apropiate și perspectiva socialismului.

Mulți dintre cei ce au participat la uriașa demonstrație, care, la București, a durat de dimineață pînă în amurg, poate că-și amintesc

CONTINUARE ÎN PAG. (2)

SONDE PRINTRE STUFUL ȘI PELICANII DELTEI !

La început de primăvară Delta Dunării pare cufundată într-un fel de somnolență, dar insulele de verdeață apărute ici-colo, între ape, țipătul ciudat al păsărilor, agitația ambarcațiunilor de pe oglinda apelor, spartă peste noapte în sute de canale și girle, prevestesc explozia de viață care transformă aceste locuri, cam de pe la sfîrșitul lui aprilie și pînă în iarnă, într-o împărăție mirifică a plantelor și viețuitoarelor de tot felul, oferind din bogățiile fabuloase pescarilor, sau celor ce recoltează stuful, prilej de incîntare turiștilor și... teme reporterilor. Dar, de data aceasta, în ciuda tentației pe care o prezenta momentul din viața Deltei, subiectul reportajului avea să fie cu totul altul și el începea, de fapt, acolo unde se sfîrșea drumul de apă pe care aluneca acum sprintenă — ARUNDO — mică șalupă cu nume de trestie meridională, purtînd la bordul ei un reporter și doi petroliști — unul din ei, inginerul Bucur Uleia

Cu celălalt călătoream de la Brăila, de la sediul Întreprinderii de foraj, prilej de inițiere

I. BUTNARU

CONTINUARE ÎN PAG. (2)

Căutători de „aur negru" în Deltă

EXCEPȚIONALĂ PREMIERĂ ISTORIOGRAFICĂ

Cea mai veche versiune a Letopisețului Țării Românești descoperită în Liban de Virgil Cândea

de Boris BUZILĂ

Istoricul român Virgil Cândea, organizatorul în urmă cu cîțiva ani a unei expoziții de artă medievală libaneză în cadrul muzeului Sursock din Beirut, eveniment cultural de importanță cardinală pentru cunoașterea unor opere puse în lumină pentru prima oară, a întreprins recent o nouă călătorie de documentare în Orientul Apropiat. Despre rezultatele obținute l-am rugat să ne vorbească

— Ne amintim din ceea ce s-a publicat în presa noastră acum trei ani, de ecoul expoziției de artă medievală libaneză organizată de dv. Întrucît presupunem că atît expoziția cît și cercetările recente pe care le-ați întreprins se înscriu pe o anumită constantă a preocupărilor dv., v-am ruga, pentru început, să ne vorbiți despre expoziție.

— În momentul cînd muzeul Sursock din Beirut m-a invitat să colaborez la organizarea expoziției la care vă referiți, proiectul era cît se poate de vag, rămînind ca după o luare de contact cu colecțiile și monumentele locale, să stabilesc ce categorie de piese se pretează mai bine la o expunere cu acest caracter. Am vizitat trei țări : Libanul, Siria și Iordania, avînd surpriza să descopăr într-un număr și de o calitate impresionante, opere de artă religioasă aparținînd școlii de pictură din secolele XVII—XIX, situată în zona dintre

CONTINUARE ÎN PAG. (4)

Se realizează fotocopia versiunii arabe a Letopisețului...

NELINIȘTILE ȘI SATISFACȚIILE CREAȚIEI

de Victor BÎRLĂDEANU

Fiecare om își definește propria biografie prin prizma unui moment de trăire intensă, căruia instinctiv sau lucid — îi atribuie iradieri și reverberații determinante. În societatea noastră, numitorul comun al acestor momente de superioară sinteză a virtualităților și disponibilităților lăuntrice il reprezintă creația. Creația în sensul major al mobilizării tuturor resurselor energetice ale personalității pentru atingerea unui obiectiv în care s-au focalizat toate valorile ardent năzuite toate temeiurile dăruirii de sine

În peregrinările mele reportericești mi-a fost dat nu o dată să fiu confidentul unor destăinuiri și cronicarul unor destine care se centrau cu o autentică forță gravitațională în jurul acestui nucleu creator al existenței umane. Și nimic nu mi s-a părut mai semnificativ decît firescul cu care oamenii cei mai feluriți, cu biografiile cele mai diverse, își legau drumul parcurs și perspectivele de sentimentul plenar, fertilizator, al participării la o vastă operă de creație.

Recent am cunoscut — în mijlocul peisajului sălbatic de la poalele munților Rodnei, printre muncitorii întreprinderii mimere care exploatează zăcămintele din Valea Vinului — un tînăr pe nume IACOB LUCHI a cărui biografie mi s-a înfățișat ca profund incitatoare la reflecții.

După ce terminase, în urmă cu ani, un curs de calificare pentru profesia de miner, tînărul se speriase de greutățile acestei meserii, să recunoaștem, deloc ușoare. În mintea lui a început să se înșurubeze o idee din ce în ce mai obsedantă : „Ce caut eu în mină, de ce să-mi îngrop tinerețea în adîncurile acestea întunecate, de ce să nu mă bucur din plin de toate plăcerile acestei vîrste care mi se oferă la fiecare colț de stradă ?". Și fără a sta pe gînduri, cu ușurătatea pe care o întîlnim nu o dată la anii tuturor tentațiilor posibile, ba chiar găsindu-și tot felul de justificări, fireste puerile, s-a îndreptat spre o muncă mai lesnicioasă.

Orice muncă comportă, desigur, satisfacțiile ei, dar sentimentul că nu te-ai realizat pe un tărîm către care ai simțit primele impulsuri — ceea ce se

CONTINUARE ÎN PAG. (2)

DOUĂ CORESPONDENȚE ÎN EXCLUSIVITATE PENTRU „MAGAZIN"

FLORENȚA :

„Un spectacol într-adevăr modern"

Presa italiană despre turneul teatrului „Lucia Sturdza Bulandra"

STUTTGART :

O nouă afirmare a artei interpretative românești

(Pag. a 4-a)

RONDELURI

de Cicerone THEODORESCU

(Pag. a 4-a)

În pagina a 3-a

ULTIMUL EPISOD din însemnările îndrăznețului explorator Raymond Maufrais

Mica bibliotecă Magazin

CUM SĂ TE LAȘI DE FUMAT

de Boris Logvinenko

(Pag. a 5-a)

O imagine de ansamblu a cartierului și parcului Balta Albă

Fotografia : M. CIOC

NELINIȘTILE ȘI SATISFACȚIILE CREAȚIEI

URMARE DIN PAG. 1

cheamă, cu un termen pretenții, o vocație — e de natură să provoace, în anumite cazuri, adevărate procese de eroziune interioară. În asemenea momente, totul se reduce, în fond, la o alternativă aparent simplă, dar de o dramatică gravitate : ai sau n-ai capacitatea de a învinge ispita minimei rezistențe, de a reveni în matca ta firească ? Multe depind, desigur, în rezolvarea acestei alternative, de tine însuți, dar nu se poate contesta rolul pe care îl poate juca o mînă de tovarăș întinsă la timp cu bunăvoință, tact, dorință sinceră de a ajuta.

S-au găsit și în viața lui Iacob Luchi asemenea tovarăși inimoși, care s-au priceput să-i redea sentimentul împlinirii, fără nimic ostentativ în gest, de parcă totul așa ar fi trebuit să se întîmple. fiind în firea lucrurilor. Au găsit și o modalitate ingenioasă de a învinge reticențele propriului său orgoliu : ca să nu pară că se întoarce la mînă ca un „învins", ca un om care nu și-a putut afla rostul în altă parte, l-au chemat, chipurile, să întărească echipa de fotbal a Exploatării miniere Rodna (cunoșteau această pasiune a tinărului, de altminteri, după spusele microbiștilor rodneni, un excelent fundaș central, virtual concurent al lui Sătmăreanu !).

Bunăvoința celor din jur n-a fost însă decît preludiul anevoiosului drum al întoarcerii ; restul trebuia să-l parcurgă el însuși, încordîndu-și toate puterile lăuntrice. A luat-o din nou de la capăt, a fost vagonetar de galerie, însoțitor de artificier, ajutor miner, recucerindu-și pas cu pas nu numai încrederea în sine ca om de meserie, nu numai încrederea tovarășilor săi, dar și sentimentul adînc, fecund al integrării în colectiv, al solidarității muncitorești, sentiment după care tînjise cel mai mult, cel mai arzător.

Clipa-cheie, clipa cînd și-a revelat sieși disponibilitățile creatoare, a coincis cu numirea sa ca șef de echipă. Luînd în primire echipa încredințată de un muncitor virstnic, care pusese mult suflet pentru a-l învăța meseria, a simțit acea povară bărbătească a responsabilității ce conferă omului dimensiunile interioare ale ridicării „de la orizontul unuia la orizontul tuturor".

— Există încă prejudecata — îmi spunea Iacob Luchi — că numai anumite tărîmuri de activitate pot fi înglobate în ceea ce se numește „muncă creatoare". Ei bine, pot spune că aici în abataj, mînuind perforatoarele moderne cu care sîntem înzestrați, smulgînd rocii straturile de minereu, am trăit nu o dată senzația că sîntem părtași la înfăptuirea noului. Or, noul înseamnă, după mine, creație...

Într-una din pauzele Congresului al X-lea al partidului am întîlnit, printre delegați un om ai cărui ochi m-au impresionat prin expresivitatea lor febrilă, iscoditoare. În mijlocul unui chip ascuțit prelung, ca într-un portret de Modigliani, ochii emanau izbucniri vulcanice. Pe delegat îl chema ALEXANDRU EGRI și era, cum am aflat, unul dintre veteranii secției sculărie a cunoscutelor uzine brașovene „Tractorul". Tocmai se întorsese de la ședința acelei secții a Congresului în care se discutaseră problemele industriei și își examina cu atenție carnetele doldora de însemnări așternute cu un scris mărunt, nervos.

Peste cîteva luni întîmplarea — fecea cea generoasă a reporterului — mi-a purtat pașii spre sculăria „Tractorului", unde primul om ce mi-a răsărit înaintea privirilor n-a fost altul, firește, decît Alexandru Egri. M-au frapat aceiași ochi incendiari în mijlocul figurii frămîntate de intensitatea gîndurilor.

Nicăieri, desigur, nu-l poți cunoaște pe om cu mai multă precizie — căci nicăieri nu i se definește mai pregnant trăsăturile de caracter — decît acolo unde dăruiește ce este mai de preț în universul său lăuntric, și anume la locul de muncă. Din frînturile zgîrcite de confesiune pe care mi le-a împărtășit Alexandru Egri, dar mai ales din relatările tovarășilor săi de atelier, mi s-a conturat fizionomia morală a acestui om pentru care valoarea supremă a existenței constă în osîrdia de făurar al noului.

La „Tractorul" există — se știe prea bine — o lungă și fructuoasă tradiție a activității pe linia inovațiilor. De la începuturile mișcării inovatorilor în uzină — începuturi materializate prin constituirea, încă de acum peste două decenii, a primului cabinet tehnic din țară — au fost aplicate în producție peste 3 800 de inovații cu o eficiență economică cifrată la aproape o sută de milioane lei. Alexandru Egri ilustrează el însuși, prin zecile de inovații ce marchează „bibliografia" sa tehnică, fertilitatea strădaniilor creatoare într-un colectiv de creatori.

Mai semnificativă însă decît propria sa activitate pe acest tărîm mi s-a părut „școala de inovatori" pe care a inițiat-o în secția unde lucrează. O școală fără cataloage, cu cea mai liberă frecvență posibilă, cu participare total benevolă, dar cu rigorile ei destul de stricte. S-a format această școală în jurul nucleului de energii reprezentat de Egri și de alți cîțiva muncitori comuniști mai virstnici, avînd în deosebi caracterul unor seminare de dezbateri referitoare la ideile înnoitoare pe care le aduceau la cunoștința colectivului unul sau altul dintre membrii săi. Din aceste dezbateri, care se prelungeau nu o dată mult dincolo de limitele orelor de program, ideile ieșeau consolidate, modelate, fasonate, cu musculatura întărită, capabile să se metamorfozeze în realizări practice.

Și poate nu atît rezultatele materiale ale acestei efervescente activități m-au impresionat în cea mai mare măsură — cu toate că nici ele nu se cuvine să fie neglijate — cît climatul prielnic inițiativei și pasiunii, climat la a cărui obîrșie se află și exemplul personal al comunistului Alexandru Egri.

O altă uzină, de astă dată dintr-un vechi cartier muncitoresc al Capitalei. Este vorba de întreprinderea de produse laminate „Laromet". Aici l-am cunoscut pe inginerul comunist TEODOR BĂLĂTICĂ, a cărui personalitate mi s-a părut că ilustrează sugestiv o fațetă dintre cele mai concludente ale fecundului și multiformului spirit creator.

Crescut o dată cu uzina, fost muncitor, apoi maistru, omul acesta, încă tînăr, a urcat treaptă cu treaptă, oblăduit de severa exigență a colectivului, parcurgînd drumul deloc lesnicios pînă la înalta sa calificare profesională de azi. În calitate de șef al celei mai importante secții din întreprindere, a izbutit să impună tuturor celor care lucrează sub conducerea sa, spiritul nemulțumirii creatoare, al neîmpăcării cu lipsurile. Căci una dintre trăsăturile esențiale ale muncii desfășurate creator este tocmai baremul de intoleranță față de neajunsuri pe care și-l fixează, cu luciditate și exigență, un om ca și un colectiv. Contaminați de acest autentic „morb al intransigenței", membrii colectivului său au demonstrat, în pofida temerilor unor „specialiști" înarmați mai mult cu canoane decît cu competență, ce ample rezerve de potențial au unele utilaje ce păreau incredulilor iremediabil îmbătrînite. Cu ajutorul unor asemenea utilaje ei au izbutit să realizeze obiective de plan ce păreau, la un moment dat, imposibil de atins.

Elocvente probe de îndrăzneală și combativitate a dat inginerul Teodor Bălătică nu numai în uzină. Ca deputat al unei circumscripții electorale ce înglobează atît întreprinderea, cît și cartierul unde locuiește, s-a zbătut cu o energie și un dinamism ce i-au atras simpatia unanimă pentru a rezolva unele probleme ce puseseră pînă atunci la grea încercare răbdarea cetățenilor. Datorită impetuozității sale organizatorice și solidității argumentelor și soluțiilor propuse de el, s-a purces la îmbunătățirea sistemului de canalizare a cartierului, la „întinerirea" rețelei de apă potabilă și la înfăptuirea altor proiecte de larg interes cetățenesc. Membru în comisia de politică externă a Marii Adunări Naționale și în Consiliul Economic, Teodor Bălătică dovedește, la cei 34 de ani ai săi, un sentiment acut al investiturii sociale și al răspunderilor superioare pe care le generează aceasta.

— După opinia dumneavoastră — l-am întrebat o dată — care este vrăjmașul cel mai înverșunat al spiritului înnoitor ?

— Indiferența ! — a venit, prompt, răspunsul tovarășului Bălătică. E un cariu care roade din interior personalitatea, devitalizînd-o pînă la anemia pernicioasă. Nepăsarea față de ce se întîmplă în jurul tău, oricît ar părea de confortabilă uneori, nu poate rezista cerințelor implacabile pe care le ridică viața. Pînă la urmă, inevitabil, ea se dezvăluie drept ceea ce este în realitate : o simplă paravză, ciuruită și ineficace, a irresponsabilității, mai rău, a fugii de răspundere în forma ei cea mai elementară, mai primitivă !

Acest semn al ecuației etice între spiritul creator și responsabilitatea socială mi s-a părut nu numai bogat în semnificații, nu numai profund caracterizator pentru omul din fața mea, dar și nespus de fertil în consecințe pe planul vast al obștei.

Trei ipostaze felurite ale neliniștilor și satisfacțiilor creației. Trei întruchipări umane reprezentative pentru o stare de spirit, un stil de muncă, un mod de trai.

Victor BÎRLĂDEANU

MAREA SĂRBĂTOARE A PRIMĂVERII

URMARE DIN PAG. 1

năzuințele de-atunci și au posibilitatea să compare cu prezentul. Am străbătut un drum uriaș în acest pătrar de secol; patria noastră se înfățișează la sărbătoarea muncii anului 1970 într-un veșmînt ce nu putea fi, în trecut, nici măcar bănuit. Pășim pe calea sigură a unui viitor pe care, cu vigoare științifică, partidul l-a trasat pentru anii ce vin. Dar marile idealuri proclamate atunci, ca și mai înainte, de comuniști au rămas aceleași. Astăzi, însă, rostim cuvîntul independență națională, rostim libertate, democrație, pace, rostim demnitate, fericire și socialism, ca pe certitudini ale noastre, numind niște edificii morale pe care, împreună cu cele materiale, le-am ridicat cu propria mînă și am învățat să le apărăm.

1 Mai a devenit prin tradiție o sărbătoare în care se fac bilanțuri ale activității depuse în primele luni ale anului. Ca și în anii trecuți, acestea sînt pozitive, poporul avînd pentru ce să-și cinstească munca. Și, tot prin tradiție, celebrăm acea forță care conduce poporul nostru, Partidul Comunist Român, manifestînd o stare de fapt unanim cunoscută și recunoscută : unitatea întregului popor în jurul partidului și a conducerii sale, în jurul politicii interne și internaționale promovată de partid. Vor veni, cum este obiceiul, oaspeți din toate colțurile pămîntului să participe la sărbătoarea noastră și vor constata pe fețele oamenilor dragostea și atașamentul pe care le nutresc partidului. Vor merge apoi să ne viziteze țara și, ștind de vorbă cu cetățeni diferiți, din diferite generații, fără deosebire de naționalitate, muncitori, țărani și intelectuali, vor vedea că, deopotrivă pentru toți, politica partidului este politica lor, că, fie sau nu membri ai partidului, cu toții gîndesc și acționează în sensul acestei politici cu care s-au identificat, datorită convingerii ferme că ea reprezintă aspirațiile cele mai scumpe ale națiunii noastre socialiste.

Sărbătorim 1 Mai laolaltă cu toți cei ce muncesc din întreaga lume, într-o deplină solidaritate, militînd pentru apărarea drepturilor fundamentale ale tuturor : pacea, viața liberă, independentă a popoarelor, posibilitatea de a-și făuri fiecare soarta ce și-o dorește. Purtător al unor cauze juste, cuvîntul României și-a dobîndit stima cuvenită în marele concert al popoarelor. Pe pancartele cu care vom manifesta vor fi înscrise, de asemenea, cuvinte de prețuire la adresa popoarelor lumii, ca un omagiu adus luptei lor, contribuției la progresul omenirii.

Milioane de oameni vor păși în piețele orașelor noastre, sub soarele primăverii, sărbătorind succesele dobîndite, ca apoi, după scurtul răgaz, să se avînte cu mai mult elan în munca menită să întregească mai devreme chipul pe care l-a hărăzit patriei acest cincinal și mai departe, pornind spre viitor pe făgașul deschis de marele sfat al comuniștilor — Congresul al zecelea.

Contemporani cu noi

Nici o zi fără o întrebare

Să fie această enunțare din titlu o maximă de viață pentru doctorul Alexandru Motogna ? Așa mi s-a părut, deși n-am primit mărturisiri în acest sens. Și aș fi vrut. Fiindcă mi-ar fi ajutat să întregesc, să confirm părerea că doctorul timișorean, cunoscut specialist în chimia biologică a pielii, inventator a numeroase produse destinate protecției muncii și a altora ce depășesc această sferă, nu poate lăsa să treacă nici o zi fără a-și pune o întrebare, două, mai multe. Inteligența subordonată îndeplinirii unui țel, mintea ce scormonește neîncetat necunoscutul, neastîmpărul cotidian al omului ce nu poate asista decît neliniștit la căderea nopții, dacă în ziua care a trecut n-a adăugat unei invenții în devenire o scînteie de adevăr, dacă n-a emis o nouă ipoteză științifică sau măcar o idee care promite : iată o explicație, o argumentare a alegerii acestei maxime Curiozitatea mă îndeamnă să-l întreb de ce adaugă aproape în fiecare an o nouă invenție la palmaresul de pînă acum. Îmi dau seama însă că întrebarea n-are sens. Acest om concepe viața în acest fel. Nu caută gloria ci satisfacția împlinirii țelului care l-a îndemnat să se dedice cu pasiune alinării omului, în muncă, în viață.

Nouă sau zece produse brevetate, realizate — singur sau în colaborare — pînă acum, alte cîteva invenții așteptînd verdictul experimentărilor, în sfîrșit, altele, deocamdată în faza de idee reprezintă o zestre de inteligență și inventivitate care îl recomandă mai bine decît orice cuvînt meșteșugit. Creme protectoare cu acțiune antiinflamatorie, cicatrizantă, de refacere a celulelor ; pomada Hypericol care vindecă rapid arsuri, înțepături, tăieturi, rosături, degerături ; instalația terapeutică mobilă pentru vindecarea plăgilor produse de arsuri prin pulverizare ; Minevit, granule efervescente mineralizate și vitaminizate care dizolvate în apă dau o băutură ce combate oboseala și ajută la menținerea unui echilibru biofiziologic gastrointestinal ; Aftolysolul, lichid cu acțiune preventivă și curativă a leziunilor mucoasei gurii, gingiilor și a limbii ; Hidrogelul, care introdus în apă la temperatura de 32 grade dă o spumă terapeutică combătînd tulburări de circulație și astenia nervoasă ; pomada asociată la tratamentul cu Hidrogel care are o acțiune antiinflamatorie și antidureroasă în reumatism, artrită artroze și nevralgii : toate acestea constituie grupa produselor ce se folosesc de acum cu rezultate bune, din păcate puțin răspîndite încă și în afara cadrului acțiunilor privind protecția muncii. La Oficiul pentru invenții și inovații se află Hiperisolul, un ulei pentru bronzarea rapidă și persistentă, pentru prevenirea și vindecarea arsurilor solare. Oftalmicolul, recomandabil în tratarea conjunctivitelor acute și cronice. Iar în curs de experimentare sînt : Miniantifonul, o minicască selectivă ce apără împotriva zgomotelor, scobitorile ce combat cariile dentare și alte produse pe care, la rugămintea doctorului Alexandru Motogna, nu le dăm încă publicității.

Iar dacă toate acestea au înmagazinat o cantitate spectaculoasă de idei, dacă au răspuns la numeroase întrebări, omul care le-a creat este un inventator pe care natura îl inspiră zilnic. O vastă farmacopee naturală a dăruit invențiilor de pînă acum, esența. Banala sunătoare, urzica, podbalul de munte, castanele sălbatice, apa minerală Hebe sînt cîteva din produsele naturale pe baza cărora au fost create majoritatea produselor inventate.

Poate că doctorului Motogna maxima prin care am căutat să-i caracterizez munca nu-i va părea sugestivă. Poate o va considera prețioasă sau... insuficient de semnificativă pentru munca sa. Sînt sigură însă că va înțelege mobilul ce m-a determinat : un adînc respect pentru gînditorul neastîmpărat, pentru cercetătorul pasionat, pentru omul ce iubește și prețuiește oamenii, pe care dorește să-i ajute, alinîndu-i.

Lucia MANOLESCU

SONDE PRINTRE ȘTUFUL ȘI PELICANII DELTEI !

URMARE DIN PAG. 1

în scurtă, încă, istorie a sondelor din Delta Dunării, din istoria căutării de noi bogății subpămîntene. Ce simplu sună — „sonde în Delta Dunării" și totuși... în spatele acestor cuvinte se află o adevărată epopee — cucerirea unei zone inedite din subsolul patriei — traducerea în viață a prevederilor cuprinse în programul vast de valorificare a resurselor naturale pe care le ascund adîncimile subterane.

— Sonde în Delta Dunării, — îmi spunea însoțitorul cînd, instalați în fotoliile comode ale navei de mare viteză, ne apropiam de Sulina — înțelegeți ? Nu e lucru simplu !...

Și ochii lui de petrolist, care văzuseră multe în cei peste treizeci de ani de muncă în schele, mă priveau cercetător.

— Să luăm, de pildă, acele sute de tone de utilaje, mașini și materiale transportate în condiții complet diferite de cele obișnuite... A fost nevoie de toată priceperea și ingeniozitatea montorilor care le-au transportat pe apă, peste bălți și nisipuri mișcătoare, de unde abia ieșeau, uneori, tractoarele puternice. Și toate astea într-un ritm foarte susținut, impus de apropierea iernii, care închidea canalele de acces pe apă, ca să nu mai vorbim de condițiile grele pe care le crea pentru montaj. Și totul s-a făcut la timp, de parcă ar fi fost la Băicoi sau Moinești, înțelegeți ? !...

Mă străduiam să înțeleg. Sulina era în urma noastră de mai bine de un ceas, iar alături de mine stătea unul din oamenii care au venit să cerceteze, să caute, aducînd în Delta Dunării sonde și meserii noi.

Și nu avea nimic eroic în înfățișare, acest tînăr cu figură de sportiv, bronzat de vîntul Deltei și care îmi răspundea cu voce gravă cînd îi ridea o luminiță în ochi, ori zîmbind senin (cînd mă privea cu gravitate). Și totuși inginerul Bucur Uleia era cel ce răspundea de toate din Deltă, adică de oameni și valori, de vieți și destine.

— Nu vi s-a părut cam mult, pentru un tînăr petrolist ? Încerc să-l iscodesc și reușesc să provoc o explozie de... veselie.

— „Tînăr-petrolist" ! Dar sînt exact douăzeci de ani de cînd am pășit într-o schelă petrolieră. Aveam nouăsprezece ani și... multe visuri. Am văzut sonda înălțîndu-se de departe. Am intrat în curtea ei și pînă să apuc să întreb ceva m-am trezit împingînd la niște butoaie. Pe urmă totul a decurs firesc.

„Firesc" — pentru Bucur Uleia a însemnat să devină sondor, sondor-podar, sondor șef, brigadier de foraj, maistru principal, șef de secție, sau cum spunea el cu vădită satisfacție : „o carieră clasică de petrolist". Și tot firesc a venit în 1954 — Premiul de stat, pentru prima sondă forată cu turbina la noi în țară, iar zece ani mai tîrziu, diploma de inginer petrolist. Dar, pe lîngă distincția, diploma și experiența cîștigată, Bucur Uleia a mai cîștigat în acei ani ceva, ceva ce într-o formulare care îi aparține se numește „gustul intimității" și se traduce, pentru un sondor, în dorința și străduința de a deschide noi șantiere, de a fora primele sonde în zone noi. Așa a fost la Drăganu, aproape de meleagurile natale, la Cortojani, unde a devenit șef de secție cu toate problemele de foraj, tocmai cînd împlinea 32 de ani, iar trei ani mai tîrziu, inginer șef adjunct.

— Atunci am încercat să număr cîte sonde forasem. Erau sute, dar nu era esențial numărul, nu-i așa ? Acum sînt aici, în Deltă, unde forez din nou primele sonde de cercetare și asta ar putea fi esențial. De ce ? Poate pentru că am îndrăgit Sulina, pe care o văd în visele mele un oraș mare, pulsînd de viață, fiind unicul port la Dunăre și la Marea Neagră în același timp, iar pe oamenii de aici îi văd, mai ales, cu cască de sondor... Deocamdată, căștile de sondor le întîlnești abia la capătul acestui drum de apă, în micul nostru port, ori poate abia în curtea sondei care se zărește acolo, între cer și ape.

Și iată-ne acostînd. Butoaiele cu apă și alimentele aduse de la Sulina se rînduiesc pe țărm în așteptarea tractorului rutier cu remorcă, unicul mijloc de locomoție apt să biruie dunele de nisip, băltoacele și noroaiele din jur, și care avea să ne ducă pînă la sonde, cale de încă o jumătate de ceas.

Dar curînd rămîne în urma noastră și această ultimă porțiune de drum, iar duduitul motoarelor sondei, funcționînd din plin, acoperă treptat, pe cel al rutierului. Peste un ceas ne cunoaștem cu toții, mai puțin unul...

— ...Burungiu Mihai... — răspunde la întrebarea inginerului tînărul spătos, cu părul de culoarea stufului copt. Burungiu... din Letea.

— Și vrei să te faci sondor ?

— Da... am văzut sonda de cînd ați venit. Se vede de la noi de acasă...

— Cîți ani ai, Burungiule ?

— Nouăsprezece... pe douăzeci...

Sînt sigur că am văzut în ochii inginerului Uleia lumina aceea veselă, pe care i-o cunoșteam deja, dar parcă mult mai veselă, cu toate că glasul îi era grav, poruncitor, cînd i se adresă din nou omului din fața noastră.

— Bine, Burungiule. Atunci, la pune mîna pe butoaiele de colo, din remorcă !...

În carnetul reporterului, acest episod se încheie cu cuvintele : „De azi, 6 aprilie 1970, Delta Dunării are un pescar mai puțin și un sondor în plus. Ce-ar fi să-mi dau întîlnire peste 10 ani cu inginerul petrolist Mihai Burungiu ? !"

Ce-ar fi ?...

I. BUTNARU

SIMPLU!... IEFTIN!... AVANTAJOS!..:

Puteți cîștiga imediat

La seriile obișnuite (3 lei) : 20 000, 10 000 lei și 5 000 lei, 2 000 lei ș.a.

La seriile speciale de 6 lei autoturisme de diferite mărci.

Oriunde vă aflați, jucați la Loz în plic.

(5024)

— Ah, dac-ai ști ce bine-i că am găsit subiect pentru compunerea „Cea mai frumoasă zi din vacanță" pe care ne-a dat-o diriginta de scris !!!

Desen de Adrian ANDRONIC

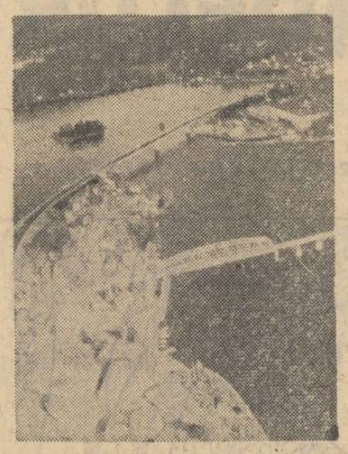

De curînd a fost inaugurat în Finlanda Podul Kyronsalmi, construit la Savonlinna, localitate situată la 340 km nord-est de Helsinki. Noul pod, construit pe piloni, va ușura foarte mult traficul rutier. Automobilele nu vor mai fi nevoite să circule peste podul de cale ferată într-un singur sens și numai în intervale cînd nu trec trenurile.

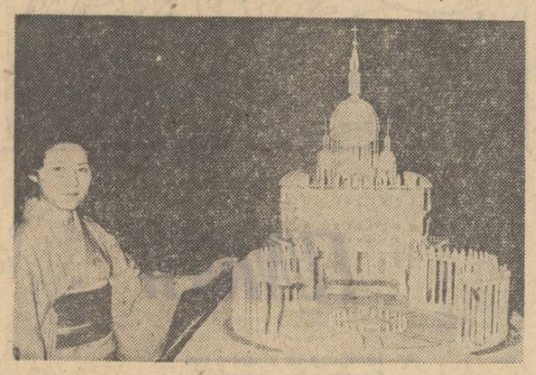

Este vorba despre o lucrare în miniatură, confecționată din materiale obișnuite? Nicidecum! Fotografia înfățișează copia... comestibilă a bazilicii Sf. Petru din Roma și este opera a doi cofetari de la hotelul Okara din Tokio. La ridicarea acestui „edificiu" — înalt de 1,40 m și lat de 2,60 m — au fost întrebuințate circa 130 kg. de zahăr și s-a lucrat timp de 30 de zile.

Arthur Armitage în vîrstă de 40 de ani, omul cel mai gras din Anglia (cîntărește 250 kg) dorea de mult să-și facă un pulover de comandă. Dorință cam greu de îndeplinit, întrucît nu găsea amatori care să-i satisfacă cererea (el are o circumferință de nu mai puțin de 240 centimetri!). În sfîrșit, s-a găsit o persoană, doamna Gwen Matthew, care s-a declarat gata să-i facă un pulover pe... măsură. Arthur Armitage are acum motive să fie mulțumit.

PE FIRUL EVENIMENTELOR

UNDEVA PE O INSULĂ

de Nicolae LUPU

Care este cel mai mic eveniment petrecut în ultimul timp în cel mai mic colț de pămînt? În cazul organizării unui concurs pe această temă juriul s-ar afla într-o situație deosebit de dificilă deoarece dacă în ce privește dimensiunile teritoriale sau ale populației criteriile sînt foarte precise, pentru ierarhizarea „micilor evenimente" lucrurile stau cu totul altfel. Lăsăm de o parte faptul că ceea ce va părea mic din afară, din diferite alte puncte ale globului, la epicentru poate să capete proporții nebănuite. Cert este că nimeni nu contestă locuitorilor insulei engleze Sark dimensiunile minuscule: 518 km² și 556 locuitori. Stăpînii acestor meleaguri trăiesc din pescuit, creșterea vitelor, turism și, deși aparțin dezvoltatei Anglii, păstrează încă și azi obiceiuri și rînduieli feudale, ba chiar mai vechi.

Recent un eveniment a zguduit viața socială a acestui punct izolat de pe harta Europei, ce ar putea avea consecințe asupra rînduielilor statornicite acolo. Femeile s-au revoltat împotriva legislației feudale care dă dreptul bărbaților să-și pedepsească soțiile, și prevede că prin căsătorie ele își pierd drepturile de proprietate ce trec în posesia soțului o dată cu femeia sortită să rămînă pe veci legată de cel ce a luat-o în căsătorie. Divorțul poate avea loc numai la inițiativa soțului. Acțiunile de protest ale femeilor din Sark au căpătat diferite forme. Prima a fost strîngerea de semnături pe o petiție cerînd modificarea legilor, petiție înaintată Consiliului care guvernează insula. Din nefericire însă Consiliul este alcătuit exclusiv din bărbați și după aprecierile unor persoane informate nu există nici o șansă ca sexul masculin să renunțe de bună voie la privilegiile sale. Mai mulți unii membri ai Consiliului au apreciat acceptarea cererii drept „un sacrilegiu". O a doua linie de acțiune este pregătirea unui apel adresat instanței supreme feudale a insulei, care, oricît ar părea de curios, este întruchipată de o femeie, doamna Sybill Hathaway, suzerana ereditară a domeniului.

Dar prea multe iluzii nu-și fac autoarele protestului pentru că, dacă ani de zile o temeie a putut tolera asemenea privilegii, atitudinea ei nu poate fi determinată de cît de interese reciproce: bărbații sprijină domnia suzeranei asupra insulei numai atît timp cît doamna Hathaway sprijină domnia despotică a bărbaților asupra familiilor lor.

Poate tocmai de aceea una din conducătoarele mișcării a declarat unui ziar englez: „Dacă lucrurile nu se vor schimba și acțiunile noastre vor eșua atunci nu vom avea altceva de făcut decît fie să rămînem fete bătrîne, fie văduve". Ultimele cuvinte nu pot să nu aibă un sens amenințător pentru că, lăsat în seama naturii, statutul de văduvă este cît se poate de incert. Așadar unele din membrele rebeliunii ar dori nici mai mult nici mai puțin decît să-și ucidă opresorii.

În ciuda acestei declarații disperate există evident și alte căi. O sugerează însăși origina revoltei. Ea a început în momentul cînd unii din locuitorii tineri ai insulei s-au apucat să-și caute neveste pe insula mai mare din apropiere, respectiv pe teritoriul principal al Angliei. Cele venite de peste mare să întregească patrimoniul feminin al Sark-ului au constatat dintr-odată că au intrat într-o lume cu totul diferită, mult mai asemănătoare celor citite în cartea de istorie despre vremuri de mult apuse de cît mediului în care s-au născut și au crescut. Noile venite au început să-și caute aliate în rîndurile femeilor autohtone și așa s-a ajuns la mișcarea de azi. Un ziarist sugera că o acțiune mai eficientă decît văduvia deliberată ar reprezenta-o exodul tuturor femeilor în sens invers, lăsîndu-i pe bărbații autocrați cu o singură reprezentantă a sexului slab, bătrîna doamnă Sybille Hathaway.

La ora cînd scriem aceste rînduri nu știm cum s-a încheiat conflictul de pe Sark, dar micul eveniment, dintr-unul din acele mici locuri ale pămîntului, atrage atenția că nu sînt neapărat necesare dimensiuni mari pentru a fi puse în joc revendicări fundamentale pe care de mult omenirea le cunoaște rezolvarea.

Intîmplări adevărate

FINAL NEPREVĂZUT

Mai erau cîteva minute pînă la prînz. Funcționarii de la ghișeele băncii serveau ultimii clienți. Ben Gallon, casierul se pregătea să închidă, cînd James Groover apăru. Fuseseră colegi de școală: îi făcea plăcere să-l revadă.

— Bună, James — îl salută surîzînd. Te credeam în Europa. James Groover se oprise în dreptul ghișeului. Ochii îi luceau ciudat.

— M-am întors de două zile — răspunse, apoi scoase pistolul pe care-l acoperi cu un ziar.

Casierul văzu țeava și rămase paralizat. Mai avu însă putere să șoptească:

— Ce fel de glumă e asta?

— Îmi pare rău Ben, dă-mi banii.

Ben Gallon aruncă o privire colegului care discuta cu un client.

— Nu fă pe eroul și dă-mi banii — îl amenință Groover.

Scoase două pachete din casă și le puse în fața lui Groover.

— Sînt douăzecișicinci de mii de dolari — spuse.

Celălalt înhață banii și-i bagă în buzunar. Tuși.

— Acum, Ben — șopti amenințător — trebuie să mă lași să ajung cel puțin pînă la ușa. Dacă suni alarma, voi avea timp să te omor pe tine și pe altul. Știi ce ochi am.

Casierul își șterse sudoarea care-i curgea pe frunte. Observă că și Groover transpira abundent.

— Cum vrei, James... Dar nu ajungi departe.

Groover plecă cu o dezinvoltură ostentativă. Băgă pistolul în buzunar, aruncă ziarul într-un coș și se duse spre ieșire.

În prag, salută agentul de serviciu. Abia pe trepte o luă la goană, traversă strada și sări într-o mașină. În clipa aceea auzi sirenele. Dar el pornise motorul.

Cineva trăsese un foc. În oglinda retrovizoare văzu gardianul care se pregătea să tragă din nou. Coti pe o străduță și intră în trafic. Cînd se opri la semafor, văzu în față cîteva mașini ale poliției. Se cutremură. Tuși de cîteva ori. Cînd se dădu liber plecă în viteză și după patrusute de metri coti la stînga, strecurîndu-se pe un drum îngust ce ducea în parc. Opri, cobori și porni spre mașina parcată mai încolo. Era a lui.

În clipa aceea, cu un zgomot asurzitor, motocicleta poliției frînă în fața lui. Scoase pistolul și fixă polițistul încă pe șa.

Agentul Henry Port nu voia să provoace un accident în mulțime. Își aruncă pistolul jos.

— Nu fii prost, Groover — spuse polițistul, ridicînd mîinile.

— Dacă te miști, trag — urlă Groover. La cele două capete ale străzii zgomotul sirenelor mașinilor se stingea. Drumul era blocat.

— Ești înconjurat, Groover — exclamă Port. — Predă-te!

— Niciodată — urlă banditul și apăsă pe trăgaci.

Îl apucă însă o tuse îngrozitoare.

Henry Port se făcu palid. Văzu degetul care apăsa pe trăgaci.

*

— Ce s-a întîmplat doctore?

— Tensiunea, dragă — spuse medicul. Cît poate rezista un om cu un pistol la gît? Ai leșinat.

— Și Groover?

— Groover a căzut peste tine ca un balon dezumflat. Avea peste patruzeci de grade. Gripă virotică adusă din Europa. Pistolul lui era... o jucărie de copil.

S-a petrecut în Atlanta (SUA).

(Din „Domenica del Corierre")

Singur, prin jungla Guyanei (III)

ZILELE TRAGICE DIN AMAZONIA

Ultimele însemnări din jurnalul de bord al exploratorului Raimond Maufrais

L-am lăsat pe Maufrais singur în junglă. Înconjurat doar de copaci seculari, de liane și de mii de zgomote ale pădurii. Atît de misterioase... Atît de ciudate... Și atît de pline de spaime...

Maufrais trebuie să lupte cu natura sălbatică și, nu mai puțin, cu singurătatea, care îl apasă din ce în ce în mai greu. Dar iată că, într-una din zile, apar la orizont patru bărci cu boșimani. Sînt niște pescari, tovarăși tocmai binevenițI pentru Maufrais. Ei fac drumul împreună, pînă ajung într-un golf. Haltă. Drum anevoios, croit cu toporișca, prin pădurea virgină, plină de liane și copaci noduroși. Deodată, boșimanii care îl însoțesc, se opresc: pe nisip, urmele unor picioare de oameni. Urme recente.

— Așa indieni sălbatici, spune unul din boșimani. Ei vinat aici. Auzit zgomot, tăiat pădure, trecut rîu și plecat iar pădure!

Toți se uită instinctiv spre jungla întunecată. Boșimanii, ezită, înainte de a înainta.

„Ce bucurie pe mine!" notează Maufrais. „De cînd aștept acest eveniment neprevăzut, la care visez deseori și care va confirma teza mea despre existența indienilor, care nu vor să aibă nici o legătură cu albii și trăiesc izolați și solitari în marile păduri din centrul Guyanei.

Ne reluăm drumul pe rîu, care se lărgește din ce în ce. Descoperim pe țărmul sudic urmele unui sat vechi din vremea lui Balata. Pe atunci, Quaqui era foarte frecventat, presărat de sate înfloritoare. Azi, totu-i pustiu și nimic nu-i mai trist decît să constați această părăginire".

Greutățile expediției încep să se accentueze. Ele nu se datorează numai sălbăticiei peisajului, ci și lipsei de hrană. „De zece zile, notează Maufrais, nu mănînc decît pește fiert sau șopîrle. Se văd foarte multe urme de porci mistreți dar e imposibil să descoperi unul".

Și ca și cum aceasta n-ar fi de ajuns, picioarele încep să-i supureze. „Îmi sînt toate acoperite de răni, care se deschid cum mă ating de o creangă. E tare dureros. Pe deasupra am și dizenterie". Iar căldura dogoritoare se revarsă valuri-valuri. Starea sănătății lui Maufrais se agravează. Boșimanii îi propun să coboare cu ei Maroni.

— Dacă bolnav... prost... murit la tine...

Dar nu, el refuză! Boșimanii se grăbesc să se întoarcă.

— Dar ce mîncat la tine în pădure? îl întreabă ei, înainte de despărțire.

— Vinat!

— Asta nu bun!

Despărțirea e tristă. Maufrais a rămas singur. Fără alimente. Boby, cîinele, neliniștit, dă tîrcoale prin pădure. Afară de cîntecele cîtorva păsări, jungla e ciudat de tăcută.

Maufrais pornește singur, cu Boby, pe drumul indienilor emeriloni. Lasă un sac, sarea, muniția și pleacă mai departe cu alt sac în spinare. După ce a numărat 2 400 pași, depune sacul și se întoarce la punctul de plecare să ia primul sac. Această gimnastică epuizantă, printre lianele gigantice, plantele agățătoare de tot felul țesute între ele și copacii uriași, n-o repetă de două ori. În prima zi, face 2 km; a doua, a treia și a patra zi, 2 km cu totul, a cincea, 2 km. Și așa mereu, mereu, slăbind din ce în ce mai mult, dar găsindu-și totuși curajul de a-și nota impresiile. Va trăi astfel pînă la riul Tamuri, dar jurnalul lui e de acum înainte cel al foamei, al unei foame sfîșietoare.

La 14 decembrie 1949, pierde drumul apoi îl regăsește. Picioarele îi sînt umflate. Ca să cineze, mănîncă miezul unui palmier. Are visuri halucinante: se vede pe un vapor luxos cu fel de fel de bucate înaintea lui, dar tangajul vasului îl împiedică să mănînce.

La 15 decembrie împușcă, întîmplător, o pasăre „hocco" și o mănîncă. La 16 decembrie, vede maimuțe, trage. În zadar. Maimuțele au fugit care încotro. Maufrais plînge de ciudă. Și de foame. Dizenteria continuă să-i sfîrtece stomacul. Cîinele, înfometat, se învîrte în jurul stăpînului, lătrînd jalnic. La 17 decembrie Maufrais cade într-o mlaștină: e atît de sleit de puteri, că rămîne cîtva timp în ea pînă să poată ieși. Toate lucrurile îi sînt ude. Sarea, săpunul s-au topit. Schimburile sînt și ele ude. Maufrais renunță la ele. Nu mai mănîncă decît miez de palmier. Seara, vomită. La 19 decembrie, e tare slăbit: „Am mîncat trei miezuri de palmier, notează el, și foamea mă ține mai departe în ghearele ei..." Leșină. La 20 decembrie, doboară o păsărică, pe care o înghite crudă, după ce a disputat-o cîinelui. Îi e milă de Boby, care suferă, dar n-are curajul să-l ucidă. La 21 decembrie, găsește două broaște țestoase: e cuprins de un adevărat delir. Mănîncă... Mănîncă în sfîrșit carne. Fie ea și de broască țestoasă...

La 22 decembrie, mergînd, încearcă să cînte, să fluiere. Dar asta cere prea mult efort. Și el nu mai dispune de puteri. Renunță. Noaptea, izbucnește o furtună cumplită. Pădurea se zbuciumă, se-ndoaie, geme. Maufrais e cuprins de spaimă și scrie: „Îmi vine să plîng și spun în șoaptă „Mamă"... Mă gîndesc că voi muri și panica mă stăpînește". Mai tîrziu, se așază la pîndă și reușește să ucidă o maimuță „cuata", cuibărită într-un copac, dar animalul mort rămîne agățat de coadă. Obsedat de foamete, Maufrais găsește destulă putere în el ca să doboare copacul, după două ore de eforturi, cu tot asaltul furnicilor roșii și al mușteloi. Mănîncă. E fericit. Dimineața, vomită. La 24 decembrie, Maufrais se gîndește la cei de acasă cu o nostalgie sfîșietoare. La 26 decembrie, ucide un șarpe și-l mănîncă. La 27, o broască țestoasă. La 29, notează: „Foame. Epuizare. Foame cumplită și nimic de împușcat". La 30 decembrie, mănîncă o șopîrlă. Noaptea, aude zgomotul unei căderi de apă. La 31 decembrie, ajunge la Tamuri. „Oh, ce bucurie! notează el în jurnal. Mă instalez într-o colibă părăsită, acoperită cu frunziș, pe care am descoperit-o aci, pe malul riului, în apropierea cascadei, al cărei zgomot l-am auzit azi noapte. Mă odihnesc. Acum, trebuie neapărat să mănînc ceva, spre a avea forța să construiesc pluta, cu care voi porni mai departe pe cursul apei".

A reușit joncțiunea! Dar nu mai poate. Tot corpul e o rană. Picioarele nu-i mai duc. Dizenteria a devenit cronică.

Nu se mai gîndește decît să ajungă la coastă. Repede. Cît mai repede cu putință. Înainte de a nu muri de foame! La 1 ianuarie 1950, încearcă să-și construiască o plută, dar nu reușește. „N-am putere nici să dobor copacul, scrie el. Dacă mîine nu mănînc, voi muri, căci nu voi mai putea nici vina". La 2 ianuarie, încearcă să pescuiască: nu prinde nimic. La 3 ianuarie, se duce să vineze. Carabina îi tremură în mînă: nu împușcă nimic. Cîinele începe să devină rău. Suferă și el cumplit de foame. Seara, Maufrais îl omoară, îl jupoaie și-l mănîncă. „Deodată, m-am simțit atît de singur, încît mi-am dat seama ce am făcut și am început să plîng, plin de furie și de disperare", mărturisește el. La 4 ianuarie, obsesia plutei îl cuprinde din nou, dar toporișca lui este prea ușoară, iar el prea slab. „Nu mai pot, nu mai pot", notează el. 5 ianuarie: „Voi muri oare de foame aici? Pădurea și rîurile sînt moarte, înspăimîntător de pustii". Mănîncă puțină miere pe care a găsit-o într-un stup. Și-a terminat pluta. Dar e obosit. Groaznic de obosit. „Mă gîndesc acasă, la voi doi. Mamă, mamă! Cît de mult aș avea nevoie de dragostea ta azi... Oh, Doamne, fă-mă să trăiesc, dăruiește-mi favoarea să-mi revăd părinții!"

Cu această speranță în suflet, se hotărăște să plece a doua zi dimineața. „Treizeci și cinci de km pînă la Camopi — subliniază el în jurnal — aproape patruzeci pînă în satul prospectorilor. Cred că am să-i fac în 21 de zile. Căci, cele mai adeseori, în loc să navighez, voi trebui să trag pluta pe fundul pietros sau nisipos al apei. În orice caz, înainte de plecare, spre a avea ce mînca, fie chiar și o păsărică, o biată păsărică..." La 7 ianuarie, se îmbarcă, dar bagajele sînt prea grele și pluta se răstoarnă. Se hotărăște s-o tragă, înotînd sau mergînd, dar pluta se scufundă. A făcut doar 700 metri cu ea. Maufrais abandonează și se întoarce la tabăra sa. Vrea să mănînce. Vrea să trăiască, să-și revadă orașul natal. Noaptea, în furtuna care s-a dezlănțuit, tremură.

La 8 ianuarie, mănîncă un tucan, asezonat cu ulei de carabină. În mintea lui, încețoșată de obsesia alimentară, face planul să-și construiască o barcă. Dar arborii sînt greu de doborît. „Îmi fac iarăși *„mea culpa"*, scrie el, pentru că nu m-am gîndit să-mi iau un topor. Am vrut să am mai puțină greutate. Plătesc greșeala asta cu eforturi suplimentare". La 9 ianuarie, aude trecînd departe o turmă de pecari (o specie de porci sălbatici). Hipnotizat, aleargă în urmărirea lor. Se pierde, adoarme în mijlocul pădurii, fără plasă contra țînțarilor: furnicile și muștele îl atacă. Reușește în cele din urmă să-și regăsească campamentul și mănîncă o broască țestoasă. Aceasta-i ultima lui bucurie.

La 11 ianuarie, Maufrais este nevoit să mănînce melci, rădăcini, semințe. Vede o potîrnichе, dar o scapă. Îl cuprinde o furie nebună: începe să dea din picioare. Are momente de adevărată nebunie. La 12 ianuarie, mănîncă un tucan și citiva peștișori, Visează la prăjiturelele de-acasă. Dar își dă seama că moare încetul cu încetul. E hotărît: va merge înot spre satul căutătorilor de aur din Bienvenue. Trebuie să străbată 70 de km. Se gîndește să facă zece pe zi și să-și găsească hrana omorînd cu sabia un crocodil sau un șarpe. „Să ajung sau să mor: nu există altă soluție... Mă gîndesc să scriu o scrisoare pentru părinții mei și s-o las pe sac în cazul cînd..."

Nu și-a terminat fraza. Crede în reușita sa. Își leagă în jurul gîtului un sac etanș, conținînd un cuțit, chibrituri, o undiță, ser, o seringă, chinină, o hartă și sabia. Restul, le lasă în campament, împreună cu carnetele de însemnări. Iar ultimele lui cuvinte sînt cuvinte de speranță, ca întotdeauna — ultimul lui remediu și ultima lui hrană: „V-am jurat să revin; voi reveni..."

Tăcere... Tăcere... Tăcere... Luni și luni de tăcere... Grele. Apăsătoare. În care nimeni n-a mai știut nimic despre Maufrais. Nimic, nimic, timp de opt luni de zile. Cînd într-o bună zi, în ziare, o știre scurtă, vestea lumii întregi:

PARAMARIBO. *Un explorator francez, Raymond Maufrais, s-a pierdut în pădurea virgină a Amazoniei. Niște indieni au descoperit în campamentul său scheletul unui cîine, ucis și jupuit. Exploratorul a dispărut.*

Nici o depeșă nu putea fi mai laconică decît aceasta. În cele cîteva biete rînduri, un obscur funcționar olandez decretase moartea unui om.

Dar Maufrais murise cu adevărat? Doar corpul său n-a fost găsit! Bine, dar nici cele ale altor cutezători n-au fost găsite, căci Atlanticul nu i-a mai adus niciodată la suprafață. Înseamnă oare că și ei mai sînt în viață?

În orice caz, imediat ce s-a aflat acest lucru, în Guyana s-au organizat cîteva expediții de ajutorare. „Cu toate că am cercetat cu mare grijă toate locurile, se menționează în raportul uneia dintre ele, misiunea n-a putut găsi nici o urmă a corpului lui Maufrais, nici a sacului lui impermeabil, luat probabil de puhoaiele ploilor de iarnă. S-au regăsit doar, în avalul Claudeului, trei scinduri ale plutei lui. Pe lemn se văd urmele loviturilor de sabie. Ele nu pot fi atribuite decît lui Maufrais, al cărui braț era probabil obosit. În campament spînzura de colibă, ca un liliac uriaș, hamacul exploratorului, pe o masă de lemn prost cioplită, un stilou ruginit; pe jos, lame vechi de ras, un sac pe jumătate putrezit. Totul avea un aspect de doliu, încît vîslașii creoli, nemaiîndoindu-se că moartea a trecut pe acolo, au aprins pios două luminări modeste, care au ars cîteva ore, în memoria dispărutului..."

Dispărut? Nu, nu! Raymond Maufrais n-a murit! Nu putea să moară! Pentru părinții lui, rămași la Toulon, el continua să trăiască undeva, în Lumea Nouă. Pașii lui continuau să-și lase urmele în humusul tropical. Doar că el nu mai scria. Nu mai dădea nici un semn de viață... Pentru că nu putea, probabil!

Parchetul din Cayenne trimisese totuși la Toulon epavele aventurii: sacii și carnetele lui Raymond Maufrais. Carnetele, mai ales. În care el notase, zi de zi aproape, întîmplările aventurii lui, pe care urma să le publice la întoarcere. Pagini murdare, pătate de ploaie, pe care tatăl său le-a descifrat, cu pioșenie. Pagini care, mai mult decît o simplă relatare a unei explorări, sînt un document omenesc, emoționant, de o neprețuită valoare. Și ale căror rînduri, scrise în grabă, în tăcerea și pustiul junglei, părinții le repetau și le auzeau mereu, mereu. Întocmai ca și o chemare.

De aceea, vestea morții lui Raymond Maufrais n-a însemnat doar sfîrșitul unei temerare aventuri, sfîrșitul unui tînăr explorator care, lipsit de experiență și de mijloace, a încercat ceea ce n-a reușit nimeni înaintea lui: să ajungă lanțul munților Tumuc-Humac, folosind cursurile de apă Maroni, Quaqui-Tamuri. Ea preludia, fără să știe, o nouă tragedie pe scena verde-roșie, a Indiilor Occidentale. Tragedie despre care ne vom îngădui să vorbim altădată.

Paul B. MARIAN

Vezi „Magazin" nr. 654 și 655.

Un cetățean din Roma, Massimo Mariotti, avea acasă un... leopard. Îngrijitorul blocului, pe nume Enrico Gentili intrînd în apartament, a fost pe neașteptate atacat de animal și ucis. Proprietarul animalului n-a reușit să intervină la timp, și după comiterea atacului, a împușcat leopardul.

Tragica întîmplare s-a încheiat cu arestarea lui Mariotti și punerea lui sub acuzație. În fotografie: leopardul împușcat.

DUPĂ CONSTATĂRILE unor specialiști, uriașa insulă Groenlanda, care se compune în mare parte din straturi groase de gheață și zăpadă, a început să se încălzească într-un ritm rapid și volumul gheților sale scade în fiecare an. Acest fenomen, precum și topirea celor două calote polare contribuie la creșterea nivelului oceanelor cu 0,3—2,5 mm pe an.

ÎN U.R.S.S. într-un minut, se produc 1 214 000 kWh de energie electrică — adică o cantitate suficientă pentru a lumina o noapte un oraș de un milion de locuitori: 335 de tone minereu de fier, 150 de tone fontă, 203 tone de oțel, 140 tone de laminate, 1 133 perechi de încălțăminte. Într-un minut se extrag 547,9 tone de țiței, 302 500 mc de gaze naturale. În alte ramuri productive un minut înseamnă 375 mașini de așchiere a metalelor, 15 300 m de țesături, 2 028 bucăți de tricotaje, 18,8 tone de zahăr...

NOUL RECORD de vînat a fost stabilit de vînătorul polonez Z. Frankel, care a împușcat într-o singură zi 35 de rațe sălbatice.

Inginerii companiei de aviație „Air France" au stabilit că un strat oricît de subțire de praf pe suprafața aparatului de zbor diminuează forma sa aerodinamică, sporind consumul de combustibil. Chiar pe o distanță scurtă ca Paris — Londra consumul de combustibil crește astfel cu o jumătate de tonă.

Să legeni noul născut, și să-ți faci treaba — de gospodină sau de elev — după cum este vorba de mama celui mic sau de sora (fratele) lui, iată o îndeletnicire ce consumă mult timp și nervi mulți, pe toate continentele. Elevul Mitras Das din Travankor (India), în vîrstă de 13 ani, a conceput un foarte interesant dispozitiv, pe care l-a adaptat la leagănul frățiorului său. De îndată ce

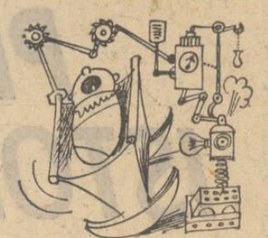

micutul începe să plîngă, leagănul începe să se balanseze. Căci microfonul care face parte din dispozitiv transformă plînsul copilului în impulsuri electrice, care la rîndul lor pornesc mecanismul de acționare.

CU 20 DE ANI în urmă, dentistul irlandez T. Henry Thompson a avut ideea de a arunca în mare o sticlă cuprinzînd următorul mesaj: „Mă oblig față de găsitor, dacă se va prezenta la cabinetul meu din Dundalk, să-i tratez gratuit dantura". Sticla a fost pescuită recent pe coasta vestică a Norvegiei. Cel care a găsit-o este... dentist!

O TELEVIZIUNE specială pentru turiști a fost născocită la Chicago. Cînd turistul nu știe ce excursii să facă, atunci el poate viziona un film propagandistic de televiziune care îl informează, asupra locurilor de agrement, începînd de la grădina zoologică pînă la localurile de noapte. Programul se desfășoară întreaga zi și poate fi folosit și de cei ce sînt în oraș numai în tranzit.

ÎN ORĂȘELUL danez Husby (350 de locuitori) nu se găsesc fete de măritat. Tinerii locuitori ai orășelului au găsit o soluție originală: au dat anunțuri în ziare, invitînd fete din întreaga țară să vie în orașul lor pentru a se mărita.

De două ori pe săptămînă, Stephen Garret, în vîrstă de 9 ani, părăsește localitatea King's Lynn și pleacă la Londra. Călătoria lui bisăptămînală are un scop foarte precis. El se prezintă la un mare spital din capitala Angliei, unde este supus unui tratament cu ajutorul unor rinichi artificiali. Tratamentul acesta neobișnuit se datorează faptului că micul Garret nu are rinichi și numai un asemenea tratament îl poate menține în viață.

O tînără pereche din Jouarre (Franța) a dovedit că drumul spre ofițerul stării civile nu trebuie făcut neapărat cu automobilul sau într-o caleașcă. Mireasa în rochie albă, mirele în smoching stăteau zîmbind și într-un echilibru precar pe portierele automobilului lor în mers care se balansa pe două roți (una în față și cealaltă în spate). La volan se afla Maurice Bataille, tatăl mirelui un încercat „pilot al morții". Și fiul său — Pierre — este un acrobat al volanului. Pierre l-a dublat pe Yves Montand într-o scenă din film care înfățișa o primejdioasă cursă automobilistică. Sylvie Guedra, mireasa în vîrstă de 17 ani este stenodactilografă dar simte și ca tentația aventurilor.

CARTEA EXCEPȚIONALĂ PREMIERĂ ISTORIOGRAFICĂ

CEA MAI VECHE VERSIUNE A LETOPISEȚULUI ȚĂRII ROMÂNEȘTI descoperită de Virgil Cândea în Liban

URMARE DIN PAG. 1

Alep și Ierusalim, nestudiată niciodată de nimeni. Este vorba de icoanele **melchite,** nume împrumutat de mine de la comunitatea în care au fost create

— Prin ce se caracterizează stilul acestor opere de artă ?

— Printr-o foarte originală împletire între iconografia bizantină tradițională și elemente de interpretare și decorație ale artei islamice. Ea reprezintă extrema limită orientală a artei bizantine și, în același timp, ultima sa expresie în secolul al XIX-lea.

— Pe ce coordonate se întîlnea viața spirituală a acestor comunități cu cultura Țărilor Române ? Răspunsul la întrebare ar putea anticipa comunicarea privind descoperirea istoriografică pe care ați făcut-o primăvara aceasta.

— M-a preocupat încă de la prima vizită în Orientul Apropiat verificarea unei ipoteze de lucru emise de Nicolae Iorga și Marcu Beza, în parte și de Dan Simonescu, privind o foarte veche „prezență românească" în această parte a lumii.

Începînd din secolul al XVI-lea, pînă la mijlocul veacului trecut, viața culturală a comunităților creștine de limbă arabă, din Orientul Apropiat s-a dezvoltat în strînsă legătură cu Țările Române. Revenind la icoanele melchite, trebuie să spun că primul pictor reprezentativ pentru această școală nu era altul decît Iosif Zugravul, prieten cu patriarhul Macarie care a vizitat Moldova sub Vasile Lupu. Începîndu-mi, așadar, investigațiile în domeniul artei, le-am extins anul acesta și asupra altor categorii de documente susceptibile să ilustreze legăturile dintre țările noastre. Primul dintre ele, descoperit de mine la sfîrșitul anului 1969, nu în Liban, ci la Biblioteca Națională din Paris, a fost „Relațiunea de călătorie" scrisă în versuri la 1587, de un călător arab, de asemenea demnitar eclesiatic, raporturile din acea epocă stabilindu-le mai cu seamă în această direcție, mitropolitul Isa. Scrierea relatează un itinerar mai amplu care include în principal Rusia, existînd însă o seamă de referiri interesante la Moldova.

Nu asupra acestuia vreau să mă opresc însă, ci a unei versiuni inedite, cea mai veche din cite se cunosc, a „Letopisețului Țării Românești". Se știe că între 1653 — 1658, Țările Române au fost vizitate de patriarhul Macarie al Antiohiei însoțit de fiul său, Paul din Alep care a redactat cu acest prilej celebrul său jurnal de călătorie despre monumentele de artă din Țările Române. Ceea ce nu s-a știut pînă acum, este că în această călătorie Macarie nu s-a mulțumit numai cu jurnalul scris de fiul său, ci s-a documentat el însuși, traducînd pentru sine în limba arabă orice lucrare legată de trecutul țării sale, sau care, din diverse rațiuni, i-a incitat curiozitatea. De altfel, este firesc ca el să fi fost „contaminat" de climatul cultural intens de la curtea lui Matei Basarab unde i-a cunoscut pe stolnicul Constantin Cantacuzino, Udriște Năsturel, mitropolitul Ștefan, o serie de cărturari greci în trecere pe la noi. Știm de asemenea, că a vizitat numeroase biblioteci printre care și aceea de la Mărgineni care avea să treacă în stăpînirea stolnicului Constantin Cantacuzino. În prezent, manuscrisele lui Macarie sînt risipite prin marile biblioteci ale lumii, la Leningrad, Roma, Paris, Londra, Gotha. Unele se mai găsesc încă în Siria și Liban. Cercetînd unul dintre aceste manuscrise, păstrat la mănăstirea Deir eș-Șir din Liban, cu intenția de a depista lecturile de opere românești ale autorului, am avut surpriza să descopăr versiunea arabă a celui mai vechi text cunoscut al „Letopisețului Țării Românești". Este vorba de cronografia evenimentelor dintre anii 1292—1664, text dezvoltat apoi în Letopisețul cantacuzinesc și în alte redacții ale cronicilor muntene. El este anterior cu cîteva decenii versiunilor cunoscute pînă acum.

— Ați putea sintetiza în cîteva cuvinte în ce constă valoarea documentului descoperit de dv ?

— În elementele inedite de informație, în posibilitatea de a constata prin el raporturile dintre istoriografia moldoveană și cea munteană și, în sfîrșit, prin însușirea de a ne transmite fizionomia unui text nealterat de intervenții ulterioare.

— Ce credeți că l-a putut îndemna pe Macarie să traducă pentru uz personal Letopisețul ?

— Situația politică autonomă, deosebita dezvoltare culturală și artistică a Țărilor Române între celelalte țări din bazinul Mediteranei orientale oferea martorului epocii un puternic contrast în comparație cu alte țări aflate sub dominația Porții. Călătorii din orientul ortodox găseau la domnitorii români nu numai subsidii financiare, dar, în climatul spiritual al țărilor noastre, și valori culturale din care să se inspire și pe care să le introducă adesea la ei acasă. Profitînd de începutul decadenței imperiului otoman melchiții trăiau la mijlocul secolului al XVII-lea și în secolele următoare un proces de renaștere spirituală, în contact cu cultura românească, de regăsire a adevăratei lor identități.

— Ce concluzii implică pentru istoriografia românească existența confluențelor spirituale în această zonă ?

— Se impune, cred, studierea acestei zone din două motive. Pentru elucidarea unor aspecte privind relațiile cu țările noastre .Aceasta în primul rînd. Menționez că am mai descoperit și alte texte pe care îmi propun să le public și să le comentez mai tîrziu. Pentru început, va apare traducerea versiunii arabe a Letopisețului. Cercetarea atentă a arhivelor și bibliotecilor din Orientul Apropiat, respectiv regiunea cuprinsă între fluviul Eufrat, Marea Roșie și Munții Taurus, ne poate descoperi texte inedite, cel puțin tot atît de importante ca și cele găsite acum patru decenii de Marcu Beza, în al doilea rînd, consider că cercetarea acestei zone este extrem de utilă pentru orice studiu comparat al societății medievale din bazinul Mediteranei orientale.

Boris BUZILA

Luna aprilie a înscris în agenda vieții teatrale arădene premiera spectacolului de schițe și momente de I. L. Caragiale intitulat „Moftangii", în adaptarea scenică a lui E. Roșcovici, regia lui Dan Alecsandrescu și scenografia lui Sever Fențiu

Rosemary Cattreli din Londra poseda de multi ani un tablou fără să cunoască valoarea sa. Din întîmplare, un specialist l-a văzut și i-a confirmat că acest tablou, intitulat „Ispita Evei", este opera unui cunoscut pictor german din secolul al XVI-lea, Hans Baldung, și că are o mare valoare. Fapt confirmat, fiindcă doamna Cattreli s-a grăbit să-l vîndă pentru suma de 224 000 lire sterline.

CORESPONDENȚE SPECIALE PENTRU MAGAZIN

FLORENȚA:

„Un spectacol într-adevăr modern"

Presa italiană despre turneul teatrului „Lucia Sturdza Bulandra"

Imagine din spectacolul „Leonce și Lena"

Despre Liviu Ciulei ziarele italiene vorbesc anul acesta ca despre o cunoștință veche. Amintirea „Morții lui Danton" a deschis un făgaș favorabil spectacolului „Leonce și Lena", prezentat recent la Florența ; cu atît mai mult cu cît comedia filosofică a lui Büchner devine o revelație datorită spectacolului românesc. Discuția critică se desfășoară astfel în termenii unei înțelegeri încărcată de simpatie. Mă mulțumesc să dau cîteva extrase semnificative.

„UNITA" : „... (în prolog — n.n.) se creează un haos stilizat și orchestrat, al cărui scop este de a sublinia conținutul reprezentației ce urmează. Care este acest conținut ? Actorii din teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" ajung să prezinte grafic ceea ce va deveni nodul spectacolului, un „weltanschaung", concepția spectacolului asupra lumii : pe o fișie de hîrtie se citesc, deci, cuvinte despre vastitatea și diversitatea lumii (fără îndoială, un ecou al materialismului premarxist al lui Büchner). Apoi începe fabula... și aici, armele satirice ale lui Büchner și Ciulei acționează cu ironie înțepătoare demascînd obiceiurile realității din poveste (care, în timpul lui Büchner, erau foarte adevărate: comedia datează din 1836), descriind ilaritatea turmei ridicole de curteni și figura ilariantă a regelui... Un alt punct de forță al spectacolului este partea lui „tînără". Printul, cu modul său de a vorbi romantic și Valerio, prietenul și consilierul său, personaje foarte complexe, încărcate de ecouri și reminiscențe shakespeariene. Aici, pentru interpretarea celor două roluri, Ciulei a găsit doi actori foarte buni : Ion Caramitru și Virgil Ogășanu, care acoperă scena cu extremă măestrie, evidențiind în frumoase imagini teatrale caracterele personajelor. Tot atît de meritorie este Lena Irinei Petrescu. Dar toată distribuția este demnă de laudă : în primul rînd, excelentul Marin Moraru, actor comic de mare ținută. Invenția teatrului în teatru, expedient foarte des întrebuințat, permite desfășurarea spectacolului ca pe o lamă de cuțit, într-o interpretare büchneriană, distanțată, amuzantă, dar în multe locuri de o concentrare exprimată direct".

„L'AVANTI" : „Iată dezvăluindu-se în acest prolog inventat de regizor, în care Ciulei rezumă sub formă de vis în vis, de teatru în teatru, toate temele lui Büchner și în epilogul în care „discul se oprește", actorul își uită rolul, își întrerupe jocul, pînă la punctul în care realitatea și iluzia converg — iată dezvăluindu-se în această într-adevăr genială operație metateatrală realizată de regizorul român, adevăratul caracter al operei büchneriene, care constă într-o profundă dezamăgire istorică, ca și în conștiința faptului că din momentul istoric dat nu se poate ieși decît intrînd prin poarta strîmtă privilegiată (și mistificatoare, creată de iluzia scenei. De nivel european este, așadar, această punere în scenă a lui Ciulei, bogată în numeroase invențiuni de amănunt, o regie deschisă, liberă și într-adevăr modernă. Dar de nivel european este și interpretarea actorilor, în particular a lui Marin Moraru (regele), Ion Caramitru (Leonce), Virgil Ogășanu (Valerio), Irina Petrescu (Lena), într-un spectacol care este într-adevăr, din păcate, prea puțină vreme la dispoziția publicului italian".

„AVENIRE" : „Pentru a pune în scenă un astfel de text, într-adevăr deschis față de orice invenție, excelentul regizor Ciulei, care este îndrăgostit de Büchner, cum a demonstrat-o și anul trecut conducînd și interpretînd „Moartea lui Danton", a demontat și remontat cu fină intuiție mecanismul societății de marionete în care este inserată istoria lui Leonce și Lena. Spectacolul este impregnat de viziune extravagantă, de un grăunte de nebunie, dar are o precisă coordonare și o logică fără greș. Nu ignorăm referința fugară brechtiană (inscripțiile), nici aceia care trimite la teatrul de păpuși, nici deformările expresioniste ; din gesturi de un comic uneori monstruos, regizorul extrage evidența purificatoare a paradoxului. Dacă n-ar fi cîteva insistențe care apar la suprafață, ici și colo, fără justificare precisă, am putea vorbi de un spectacol perfect. Dar montarea poartă amprenta unui produs teatral a cărui calitate determină publicul să devină conștient de sensurile în care autorul dorea să le comunice, atrăgînd spectatorii într-un joc inteligent și demitificator. Original și foarte funcțional este cadrul scenic care deschide un mic teatru abia schițat din elemente tubulare, implantat în scenă, permițînd la rîndul său deschiderea unei mici cortine ; originale și grotești sînt costumele. Interpreții sînt bine legați într-un joc colectiv. Vom cita după merit pe Ion Caramitru, Marin Moraru, Virgil Ogășanu, Vali Voiculescu-Pepino. Foarte frumos succes — și multe aplauze".

Ana Maria NARTI

STUTTGART:

O nouă afirmare a artei interpretative românești

Cu puțin timp în urmă a avut loc la Opera din Stuttgart un spectacol extraordinar cu „Rigoletto" de Verdi. Rolul ducelui de Mantua a fost interpretat de tenorul român Ion Piso, titular al unui contract pe termen de un an la acest cunoscut teatru liric vestgerman. El a cîntat, alături de baritonul american Victor Braun — în rolul lui Rigoletto — și de soprana poloneză Ursula Koszot — în rolul Gildei — sub conducerea muzicală a prim-dirijorului Operei din Stuttgart, Josef Dünwald și direcția de scenă a cunoscutului regizor, Boreslav Barlog, directorul general al Teatrului „Schiller" din Berlinul occidental.

Spectacolul s-a bucurat de un mare succes ; cei peste 1 500 de spectatori i-au aplaudat îndelung pe artiști.

Referindu-se la interpretarea lui Ion Piso, ziarul „STUTTGARTER ZEITUNG" scria, sub semnătura cronicarului său Günther Kriewitz : **„Ion Piso are o voce de o căldură rar întîlnită, tipic lirică. Este instrumentul unui artist care impresionează prin naturalețe și tehnică desăvîrșită. Tenorul român a devenit unul dintre cei mai îndrăgiți cîntăreți ai primei scene lirice würtenburgese".** Cronicarul muzical al postului de radio Stuttgart sublinia, printre altele : **„A fost o seară de adevărată desfătare pentru iubitorii de operă din Stuttgart. Tenorul român Ion Piso s-a întrecut pe el însuși printr-o voce de o strălucire fascinantă. Opera de astăzi, în concepția ei modernă, solicită ceea ce tenorul Piso înmănunchează într-un mod fericit, cu calități vocale cultivate și un joc de scenă plin de vervă și firesc".**

Înaintea plecării spre S.U.A., unde va cînta — pentru a doua oară în interval de o lună — pe scena New York City-Opera, Ion Piso ne-a declarat printre altele : **„Una din plăcerile mele, dar în același timp și o dificultate a turneelor, este diversitatea concepțiilor artistice și varietatea mentalității pe care am întîlnit-o în diferite teatre de operă, fie din Europa, fie de peste ocean. De multe ori, această diversitate stimulează creația artistică, dînd prospețime interpretării, dar uneori se transformă într-o luptă între personalitatea artistului și îndărătnicia unor așa-zișii inovatori în domeniul regiei de operă".**

La despărțire am urat lui Ion Piso deplin succes în continuare în frumoasa, dar destul de dificila misiune de a reprezenta arta interpretativă românească, dincolo de hotarele țării.

Mircea MOARCAȘ

RONDELURI

de

Cicerone Theodorescu

Desen de Tia PELTZ

Recent, la Bologna s-a desfășurat etapa finală a popularului concurs de cîntece „Zecchino d'oro", rezervat, după cum se știe, „cîntăreților" între 4 și 9 ani. Iată-i pe participanții, calificați în finala celei de-a 12-a ediții și pe cei doi cîștigători : Stefano Romanelli din Ravenna și Antonella Boldini din Roma.

Cascade, cascadori

La o carieră de lîngă Horezu, cascadorii făceau antrenamente pentru o scenă din filmul „Neînfricații". Marinescu Șerban a avut ghinionul să-i scape coarda și a căzut de la 20 m pe spate. După un control serios, medicii au spus că n-are nimic. Oricum... e ceva să ai noroc chiar și în ghinion.

★

S-au întors din Turcia unde au filmat cu „Mihai Viteazul" cascadorii : Stavru Tudor, Călin Gheorghe și Ghiuzelea Dumitru. În perioada filmărilor, Stavru a fost solicitat de o casă de mode pentru prezentarea unor modele. El a refuzat oferta fiind de părere că fiecare cu meseria lui — cascadorii cu cascadele.

★

După ce a sărit dintr-o caleașcă care mergea cu peste 60 km pe oră, Dan Vieru nu s-a mai sculat de pe jos. Avea dublă fractură de tibie și peroneu. De atunci au trecut șapte luni și, în curînd, Dan își va începe antrenamentele. Se mai întîmplă și așa.

★

De vorbă cu actorul Victor Rebengiuc — „Cascadori ? Pentru mine nu înseamnă acele plete și bărbi umblătoare ci acei oameni pe care i-am văzut riscîndu-și viața și asumîndu-și cu inteligență riscul în situații deosebit de grele".

★

Un bărbat nu prea înalt, cu puțină burticică și ochelari — Luca Dragostin. La actualele filmări de la „Haiducii" a trîntit cai în plin galop, a căzut din călești, de pe case și l-am văzut sărind cu o tehnică desăvîrșită de pe un balcon.

Prima impresie e înșelătoare.

Aurel GRUȘEVSKI

CENTENARUL NAȘTERII LUI FRANZ LEHAR

de George SBÂRCEA

În luptele ce s-au dat la 1799, în apropierea Zürichului, între armatele lui Masséna și cele ale lui Suvorov, un tînăr ofițer francez cu numele de Le Harde, a trecut în tabăra adversă, atras, pare-se, de baloanele păpădiei ce se rostogoleau prin văzduh. Avea o fire neastîmpărată și o fantezie clocotitoare, de artist, pe care le-a transmis și nepotului său, devenit din Le Harde — Lehár !

Nepotul acesta a fost Franz Lehár, care s-a născut acum o sută de ani, la 30 aprilie, într-un orășel de pe Dunăre, din mamă maghiară și urmașul direct al ofițerului francez rătăcit între ostașii generalului rus. A colindat, în copilărie, cu părinții săi, prin multe orașe ale fostei monarhii habsburgice, pînă cînd, în 1884, s-a apucat să studieze vioara, la Praga. Cum avea darul de a inventa melodii plăcute și originale, Dvorak l-a sfătuit să studieze compoziția, iar Brahms — care avea să-i vadă, la Viena, cîteva lucrări de adolescență — l-a încurajat să continue.

Lehár și-a găsit astfel, foarte curînd, nu numai vocația în muzică, ci și mijlocul de existență. La fel ca tatăl său, care era șef de muzică militară, a îmbrăcat și el uniforma imperială, cîntînd în orchestrele multor garnizoane. Într-una din ele a fost coleg de pupitru cu Leo Fall, mai tîrziu compozitor el însuși al operetelor celebre „Madame Pompadour", „Trandafirii din Stanbul" și „Prințesa dolarilor". La Pola, adierile Adriaticii i-au adus proaspetele ecouri ale „Cavaleriei rusticane", care l-au stimulat să scrie prima sa operă, „Rodrigo". Eșecul ei nu l-a descurajat, fiindcă teatrele din Leipzig și Budapesta i-au prezentat, în 1896, și cea de a doua operă, „Kukuschka", care, deși s-a jucat ani în șir chiar la Viena, nu i-a adus compozitorului consacrarea rîvnită.

★

Franz Lehár a devenit celebru nouă ani mai tîrziu nu în operă, cum spera, ci cu o operetele sale. Theater an der Wien, unde activase scurt timp ca dirijor, i-a prezentat — la 28 decembrie 1905 — „Văduva veselă", pe un libret de Leo Stein și Victor Leon, inspirați de același Meilhac, de la care libretiștii lui Johann Strauss împrumutaseră subiectul „Liliacului". Premiera „Văduvei vesele" a fost, poate, cel mai mare triumf din cîte a cunoscut vreodată opereta vieneză. Într-un singur an, ea s-a jucat la Hamburg, Brema, Berlin, Christian, Riga, Petersburg, Triest, Milano, Londra, New York și Melbourne, ajungînd și la București, unde a constituit, în interpretarea companiei lui C. Grigoriu din grădina de vară Oteteleșeanu, prilej de largă popularizare a genului în țara noastră.

În 1909, cînd „Văduva veselă" a poposit pe scena Apollo din Paris, ea fusese prezentată de douăzeci de mii de ori în peste patru sute de teatre din cinci continente! O astfel de victorie nu înregistraseră — într-un interval de timp atît de scurt — nici chiar Offenbach sau Johann Strauss, creatorii operetei. În anii aceia, „Văduva veselă" a cucerit definitiv, pentru compozitorul ei, un public entuziast pe întregul glob, care nu-i asculta numai cu încîntare valsurile legănate, cupletele sprintene și romanțele insinuante, ci fuma țigări cu marca „Văduva veselă", mînca ciocolată denumită „Văduva veselă", purta corsete à la „Văduva veselă".

— Zeița Fortuna a fost generoasă cu mine — avea să spună, la bătrînețe, Franz Lehár. Poate de unde eroina principală a operetei mele era femeie, ca și ea !

★

Dar următoarele operete ale lui Franz Lehár n-au mai avut toate eroine principale doar femei. În afară de „Eva", „Frasquita", „Giuditta" și „Friederike", celelalte, cum sînt „Mazurka albastră", „Contele de Luxemburg", „Acolo unde cîntă ciocîrlia", „Țareviciul", „Dragoste de țigan", „Țara surîsului" și „Paganini" au în centrul acțiunii lor bărbați.

Multe din ele au avut interpreți deosebit de înzestrați ca bunăoară Richard Tauber la Viena și Nicu Leonard la București. Mai mult decît alții, ei au exprimat în întregime dulceața melodiilor lui Lehár, finețea aceea, aproape franceză, a ariilor lui, de o nesecată inventivitate.

Dacă Lehár a învățat multe de la Puccini, fiind poreclit chiar „Puccini al operetei", tipul său melodic își are rădăcinile în arta lui Offenbach. A fost, ca și precursorul său parizian, un bun cunoscător al vocilor și al orchestrei, în stare să-și învesmînteze inspirația în structuri muzicale de înalt nivel profesional. Datorită inepuizabilei sale invenții melodice, Lehár s-a bucurat, în timpul vieții, ca și după moarte, de cea mai mare popularitate dintre toți compozitorii de operetă din acest secol, deși Leo Fall, Oscar Strauss, Emerich Kàlmàn, Robert Stolz, Paul Lincke, Ralph Benatzky și Paul Abraham nu au fost lipsiți nici ei de o largă răspîndire mondială. Dar autorul „Văduvei vesele" a avut asupra celorlalți nu numai avantajul priorității, ci și pe acela al unui geniu melodic uluitor, al unei forțe creatoare nicicînd sleite.

Înainte de a muri, la 24 octombrie 1948, în Bad Ischl din Alpii austrieci, el a mai adăugat lucrărilor sale celebre două cîcleri de lieduri, pe versuri de Pierre Benoit, și poemul simfonic intitulat „Viziunea tinereții mele"

Dacă ele vor fi uitate, probabil, de generațiile viitoare, odată ce nici nouă nu ne sînt cunoscute, „Văduva veselă", „Contele de Luxemburg", „Țara surîsului", „Dragoste de țigan", „Eva" și „Paganini" — împreună cu valsul său „Aur și argint" — vor continua să încînte publicul iubitor de melodii ușoare, spumoase.

Săptămîna la TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 3 MAI

PROGRAMUL I: 8,15 Microavanpremieră. 8,20 Matineu duminical pentru copii și școlari. 10,15 Ora satului. 11,15 Concert simfonic. 12,00 De strajă patriei. 12 35 Emisiune în limba maghiară. 17,30 Cupa mondială de fotbal Mexic 1970. Emisiune de informații și reportaje filmate din oregătirile celor 16 echipe participante la turneul final. 18,00 „Oliver Twist". 18,30 Rapsodia română. 19,00 Telejurnal. 19,20 Itinerar eroic. 19,50 Filmul „Rebecca". 21,50 În X major., Spectacol muzical. 23,10 Telejurnal.

PROGRAMUL II: 20,00 Filme documentare. 20,20 „Șeful sectorului suflete" de Al. Mirodan. 22,00 Recital Valentin și Ștefan Gheorghiu. 22 20 „Portretul unei doamne". Reluarea episodului I.

LUNI 4 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Brățara de aur. 18,30 București la cota frumuseții. 19,00 Telejurnal. 19,20 Contractul în acțiune. 19,40 In memoriam — George Enescu. 20,10 Reflector. 20 25 „Portretul unei doamne" (III). 21,10 Steaua fără nume. 22,05 Agenda politică. 22,15 Telejurnal. 22,30 Scena.

MARȚI 5 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Lumea copiilor. 18,30 Anchetă economică. 19,00 Telejurnal. 19,20 La volan. 19,35 Ce știm și ce nu știm despre om ? 20,00 Desene animate. 20,15 „Micul infern" de Mircea Ștefănescu. 21,50 Telejurnal. 22,05 Telegiob: Tasmania. 22,30 Actualitatea muzicală.

MIERCURI 6 MAI

17.00 Microavanpremieră. 17,05 Fotbal: România-Iugoslavia. 19,00 Telejurnal. 19 20 „Hai să-ntindem hora mare". 19,50 Cabinetul economic TV. 20.15 Filmul „Obsesia". 22,15 Telejurnal. 22,30 Dramaturgul și angajarea lui în creația socială a țării.

JOI 7 MAI

PROGRAMUL I: 17,30 Microavanpremieră. 17,35 Emisiune în limba maghiară. 18,05 „Oliver Twist" (IX). 18,35 Mult e dulce și frumoasă. 19,00 Telejurnal, 19,20 Muzică populară. 19,30 Prim plan. Inginerul Dorin Pavel. 20,05 Reflector. 20,15 „Comedia celui care a luat de nevastă o femeie mută" de Anatole France. 21,25 Un sfert de veac de la victoria asupra fascismului. Film documentar. 22 10 Telejurnal. 22,25 Avanpremieră. 22,40 Muzică ușoară.

PROGRAMUL II: 20,00 Filmul „Post sezon". 22,00 Actualități literare. 22,10 „Rocambole"

VINERI 8 MAI

17,00 Microavanpremieră. 17 05 Teleșcoală. 17,40 Un cîntec din inimă. 18,00 „Copiii vă așteaptă". 18,30 Muzică populară. 19,00 Telejurnal. 19,20 Emisiune muzical-literară dedicată Zilei Partidului Comunist Român. 19,50 Anchetă economică. 20 00 Filmul „Blestemații". 21,40 Un sfert de veac de la victoria asupra fascismului. 22,20 Telejurnal. 22,35 Cadran.

SÎMBĂTĂ 9 MAI

PROGRAMUL I: 17,00 Microavanpremieră. 17,05 Emisiune în limba germană. 18,05 Bună seara, fetel Bună seara, băieții! 19,00 Telejurnal. 19,20 Desene animate. 19,30 Tele-enciclopedia. 20,30 „Rocambole". 21,10 Instantanee lirice și coregrafice. 22,00 Itinerar eroic. 22,45 Telejurnal. 23,10 Romanțe.

PROGRAMUL II: 20,30 Mozaic cinematografic. 21 30 Lirică românească închinată Zilei Victoriei. 21,45 Seara melomanului. 22,20 „Riul întunecat".

Gila von Weiterhausen și Helmut Förnbacher sînt principalii interpreți în „Căpșoarele în apă, codițele în aer", regizat de însuși Förnbacher — un basm modern inspirat după un cîntec popular.

Romy Schneider interpretează principalul rol feminin în filmul lui Leonard Keigel „Cine ?". Partenerul său este Maurice Ronet.

O DISTRIBUȚIE internațională va reuni pe platourile londoneze noul film „Leoparzii lui Churchill". Dintre interpreți amintim : Richard Harrison, Pepe Calvo, Helga Line, Giacomo Rossi Stuart.

FOLCO LULLI, după o perioadă de eclipsă în lumea filmului, este din ce în ce mai solicitat. După ce va termina rolul din „Prizonierul monegasc" în regia lui Jacques Ardouin, va interpreta alături de Vittorio de Sica unul din principalele roluri dintr-un western spaniol „Nebunul din San Angelo".

CARLO DI PALMA, unul din asistenții lui Antonioni, va debuta ca regizor. Primul său film intitulat „O fată printre sfinți", va fi turnat în întregime în India, avînd-o ca interpretă principală pe Monica Vitti.

FEDERICO FELLINI a semnat un angajament neobișnuit cu televiziunea italiană. El s-a obligat să realizeze un film pentru micul ecran (55 de minute), în care va prezenta pe cei mai celebri clovni din lume.

BETTE DAVIS a refuzat o ofertă a studiourilor engleze care i-au oferit rolul principal în filmul „Turbata". „Sînt dispusă să primesc orice rol, dar să fiu nevoită să întruchipez o femeie perfidă, vicleană și vicioasă, mi se pare exagerat".

COMITETUL de organizare a celui de-al 23-lea Festival internațional al filmului de amatori a anunțat datele de desfășurare a competiției : 29 august — 6 septembrie la Cannes.

DUPĂ UN CELEBRU ROMAN al lui Zola, „Nana", regizorul Mac Ahlberg realizează o producție franco-suedeză. Unele filmări au avut loc la Villa Libeccio de la Saint Jean Cap-Ferrat, într-o ambianță somptuoasă, în care n-a fost îngăduită decît echipa de filmare. Protagonista filmului, Anna Gael, spunea, glumind, în legătură cu aceasta : „Sper că această interdicție, neprevăzută de Zola, nu va deveni un motiv de divorț între mine și soțul meu".

ALBERT LAMORISSE (creatorul poeticei pelicule „Balonul roșu") a găsit se pare un „personaj" invizibil pentru filmul său „Vîntul îndrăgostiților" care nu este altceva decît... vîntul și admirabilele peisaje din Iran, filmate din elicopter ca și în „Balonul roșu".

VITTORIO GASSMAN a scris un scenariu după „Gulliver" de Jonathan Swift, pe care încearcă să-l regizeze, rezervîndu-și în același timp și rolul titular.

Franco Nero, după ce a terminat de turnat în Spania în filmul „Tristana" în care are ca parteneră pe Catherine Deneuve, (regia Luis Bunuel), s-a reîntors în Italia, solicitat de regizorul Franco Zeffirelli pentru o nouă producție. Pînă atunci, zile de recreație și imagini de familie ca aceea de mai sus : Franco Zeffirelli și Franco Nero împreună cu soția lui, Vanessa Redgrave, care ține în brațe pe micul Carlo Gabriel, în vîrstă de cinci luni.

DUPĂ CE au colaborat în filmul „Borsalino", relațiile dintre Alain Delon și Jean-Paul Belmondo au evoluat într-o direcție neașteptată. Ultimul s-a simțit lezat de publicitatea care și-a făcut-o cu acest prilej Delon (care este și producătorul filmului), în comparație cu felul cum a apărut numele lui și l-a dat în judecată.

„Balsamus, omul Satanei" este o transcriere în cheie modernă a figurii lui Cagliostro realizată de Pietro Avati pe un scenariu de G. Celli, E. Leonardo și însuși regizorul. În imagine trei dintre interpreți : B. Tonelli, G. Vaillant și G. Pizzirani.

În „Camille 2 000", Danièle Gaubert va cunoaște toate bucuriile și suferințele Margueritei Gautier imaginate modern de realizatorul Rodney H. Metzger. Noul Armand Duval va fi Nino Castelnuovo (eroul „Umbrelelor din Cherbourg).

Remarcat încă de la primul său film drept un talentat autor de comedii, Zdenek Podskalsky nu s-a dezmințit nici prin „Mondenii", ultima sa realizare în care Jiri Povak, Vlasimil Brodsky și Jan Lubicek dețin rolurile principale avîndu-le ca partenere pe J. Bohdalova, J. Jiraskova și I. Janzurova (în imagine).

CUNOSCUTA CÎNTĂREAȚĂ SOVIETICĂ Edith Pieha interpretează pentru prima dată un rol dramatic în filmul „Soarta rezidentului", al regizorului V. Zorman, în curs de realizare la studioul M. Gorki din Moscova.

ÎN 1928, cîteva spărgătoare de gheață sovietice au dat ajutor expediției polare Nobile ; în echipajul acestor vase s-au găsit și trei operatori de film. Materialul filmat a fost inclus în pelicula fraților Vasiliev „Victoria de pe gheață". În prezent, regizorul D. Spirkan a reconstituit într-o peliculă independentă acest dramatic document cinematografic.

SÎMBĂTĂ, 2 mai, la Cannes se deschide tradiționalul Festival internațional al filmului. Comisia de organizare a ales pentru inaugurarea festivalului filmul francez „Balul contelui d'Orgel" în regia lui Marc Allegret. În rolurile principale : Jean-Claude Brialy, Sylvie Fennec, Bruno Garcin, Micheline Presle etc.

DUPĂ CE A INTERPRETAT rolul unui conațional al lui Zorba Grecul în filmul „Un vis de rege", a cărui acțiune se petrece în colonia grecească din Chicago, Anthony Quinn, va înfățișa pe ecran, în filmul „R.P.M." (Revoluție pe minute") al lui Stanley Kramer, figura unui profesor cu vederi înaintate dintr-o universitate americană. Cunoscutul actor declara de curînd : „M-am străduit întotdeauna în creațiile mele pe ecran să caut umanitatea cea mai adevărată, adică aceea aparținînd păturilor sociale neatinse de o anume sofisticare".

LOUIS DE FUNÈS turnează din nou. În filmul „Omul-orchestră", eroul filmului este un organizator de spectacole la Monte Carlo care are de rezolvat numeroase probleme ale vedetelor sale feminine. Îl vor seconda în această comedie, dansatoarea Noelle Adam, Franco Fabrizzi și alții.

Charles Aznavour și-a încheiat recent turneul său în S.U.A. care s-a bucurat de un mare succes. Cîntărețul a plecat apoi în Canada, unde va apare într-o serie de spectacole. În turneul său, îl însoțește după cum se poate vedea în imagine.., întreaga familie.

BORIS LOGVINENKO
Cum să te lași DE FUMAT

Lăsați-vă dracului de porcăria asta ! Doar nu e, în fond, decît o otravă ! Apropiați-vă de oglindă ! Sînteți palid, ca maioneza ! Nu înțeleg de ce trebuie să fiți palid, cînd puteți să fiți ca o floare. Ei, dar să cîntați cu toată vocea puteți ? Nu puteți. Dar să alergați ? Iute, iute. Tot nu puteți. Desigur, dacă după dv. o să se ia un căpcăun, veți realiza o performanță destul de bună, însă, pînă la urmă, acesta tot o să vă înfulece !

N-am să uit niciodată un film american, pe care l-am văzut demult-demult. Nu-mi mai aduc aminte cum se numea, dar asta nu contează. Eroul filmului era un sălbatic. Trăia în junglă, printre maimuțe. O, ce sănătos era ! Și, desigur, nu fuma. Vai, cît era de sălbatic ! Parcă îi și aud vocea răsunătoare. Cum mai urla ! Dumnezeule, cum mai urla ! Dar ce ușor gituia el animalele sălbatice ! Ca pe niște pui. Dar cum alerga ! S-a întîmplat o dată că i-a trebuit urgent niște lapte. Nu-mi mai amintesc pentru ce, dar nu asta e important. N-o să credeți, eu însă am văzut cu ochii mei cum a ajuns din urmă sau o căprioară sau o antilopă și a muls-o. O, cum alerga ! Dumneavoastră niciodată n-o să fiți în stare să ajungeți din urmă o antilopă !

Ei, dar putere simțiți în bicepșii dv. ? Așa, ca o forță ? N-aveți forță ! Vă urcați la al optulea etaj și gîfîiți. Dar dacă mai duceți și o plasă de vreo 20 de kilograme, pe care soția dv. o cară în fiecare zi, atunci, în mod sigur, o să rămîneți cocoșat.

Am cunoscut, în tinerețe, un moșneag, care a trăit tot timpul la țară și a trecut de o sută de ani. Dar nu că a trăit la țară e important. Important e că nu fuma și că era sănătos tun. Vreți să fiți și dv. sănătos tun ? Vreți ?

Umblă zvonul că pe undeva s-ar fi născocit un tutun inofensiv. Dar nu vă faceți iluzii ! Tutun inofensiv înseamnă fără nicotină. Ați fuma dv. țigări fără nicotină ? Este ca și cum ai săruta-o pe iubită prin geam.

Metoda mea este foarte simplă și se bazează numai pe puterea voinței. Înainte de toate trebuie să te pregătești. Aveți amețeli, vă înțeapă inima — dați toată vina pe fumat ! Supărați-vă pe dv. însivă ! Aproximativ cam așa : „Dar ce sînt eu, o cîrpă ? Dar ce sînt eu, un zero ? Dar ce sînt eu... Oh, oh !" Și așa mai departe, și așa mai departe...

E foarte bine să faceți un pariu pentru o sumă mai serioasă, că o să vă lăsați de fumat. Nu vă sfătuiesc să faceți din asta o taină. Povestiți-le tuturor rudelor și cunoștințelor. Vă explic și de ce. Dacă n-o să vă lăsați de fumat, toți vă vor numi, negreșit, un flecar. Atunci o să încercați să vă lăsați și a doua oară. Mîndria o să vă oblige. Ei, și a doua oară o să vă fie mult mai ușor, o să aveți o oarecare experiență.

Acum să trecem la ce e mai important.

Trebuie să vă lăsați de fumat începînd din prima zi de luni, sau de marți. Lunea și fără asta e o zi grea. Cel mai bine e să o luați de dimineața. Puteți și de la prînz, dacă nu v-a reușit de dimineață și dacă nu sînteți convins că hotărîrile cele mai înțelepte se iau în zori. După statistica mea, toți cei care intenționau să se lase de fumat, au răbdat să nu fumeze cam trei ore și nici unul nu a murit. Înțelegeți ? Nu a murit ! Iată pe ce contez eu cel mai mult.

Așadar, ați ales dimineața. Vă sculați, cît mai vesel. Aerisiți camera, faceți gimnastică. Dar o gimnastică adevărată, nu așa, un-doi și v-ați spălat. La serviciu, cînd o să vă vină pofta să fumați, treceți pe la toți fumătorii și luați-i tare peste picior pentru lipsa lor de voință. Ajută foarte mult. După ce v-ați întors acasă, e mai bine să clătiți încă o dată rufele pe care tocmai le-a spălat soția dv., ca să nu vă faceți de rîs. Și dacă soția n-o să vă arunce albia în cap, în curînd o să căpătați o poftă de mîncare de lup. Mîncați tot ce se nimerește. Mestecați tot timpul, roadeți, beți, însă nu fumați ! A trecut ziua. Și, ce, ați murit ? Trebuie să rezistați încă trei-patru zile și atunci începeți să culegeți roadele. Într-o bună zi, o să simțiți o energie nouă, ceva ca zburdălnicia unei pisicuțe. O să vă vină negreșit să vîriți două degete în gură și să fluierați ca haiducii, să vă aruncați pe un cal și să zburați la Parcul central sau pe mica arenă sportivă, șfiind aerul cu pieptul. În stradă o să vă vină să săriți gardul, să întreceți tramvaiul, să-i răsuciți capul unui huligan. Mai pe scurt, o să vă atragă sportul.

Și, întîlnindu-vă cu vreuna din cunoștințele dv. care fumează, o să vă treacă prin gînd neapărat : nenorocitul de nicotinist !

Lăsați-vă o dată de otrava asta și eu vă dau cuvîntul meu de onoare că dacă metoda mea o să vă placă, am să mă las și eu îndată de fumat !

Traducere de Elena POPA

Desen de Dorin DIMITRIU

MICA BIBLIOTECĂ MAGAZIN

COMORI ALE ARTEI POPULARE ÎN MUZEELE SIBIENE

Ideea organizării unor muzee sau expoziții muzeale sătești în județul Sibiu, se înscrie pe linia unor vechi tradiții. Muzeele și expozițiile muzeale de azi, născute spontan dintr-un cald patriotism, din dragoste pentru a păstra obiecte de artă populară, documente cu valoare istorică și cu rol instructiv-educativ, au un caracter permanent și vor fi accesibile atît localnicilor cît și publicului larg.

Pe drumul de la Sibiu spre Valea Frumoasei și pînă la obîrșia Lotrului, ori mai departe spre Rînca sau Novacii Gorjului, turiștii pot poposi și admira în muzeul de la Poiana Sibiului o colecție de piese de artă populară și vor putea asculta pe bandă de magnetofon (ori chiar direct) creații autentice avînd obîrșia cu veacuri în urmă, perpetuate pînă astăzi și cultivate cu multă grijă.

Despre muzeul din Săliște-Galeș care evocă strălucirea artistică a produselor locale s-ar putea spune, că este un muzeu al muncii și al sărbătorilor sătești, un muzeu al vieții de zi cu zi al harnicilor locuitori ai acestei regiuni. Este prezentată aici toată gama de produse textile locale, cu uneltele respective, colțuri de interioare specifice, obiecte din piele și din lemn ingenios lucrate. În curtea muzeului s-a adus o stînă originală (păstoritul fiind o ocupație de bază pentru locuitorii acestui ținut) cu toate ustensilele ei. De asemenea, s-a montat, piesă cu piesă, chiar o casă, în vechiul stil arhitectonic specific comunei Săliște.

Desigur că formele și căile de constituire a unor noi muzee sătești diferă după împrejurări. Uneori, așa cum se întîmplă la Boița, muzeul se organizează prin donații ale localnicilor. În alte cazuri, aceste muzee au fost constituite din expozițiile permanente sau periodice organizate cu diferite ocazii. Așa este cazul muzeului din frumoasa comună Gura Riului a cărui tradiție culturală (G. Coșbuc a scris aici „Nunta Zamfirei", M. Eminescu a poposit culegînd balade iar Lucian Blaga a recunoscut aici mioritice spații) ca și specificul culturii și artei populare (țesături și alesături ornamentate cu sobrietate, port elegant), îndreptățeau și constituiau tot atîtea condiții pentru organizarea unui muzeu sătesc.

Pe drumul spre Păltiniș, în vestita comună Rășinari, s-a înființat în 1952 muzeul sătesc, care, pe lîngă documentele istorice prezintă pe larg ocupațiile străvechilor locuitori ca și o serie de meșteșuguri specializate în legătură cu prelucrarea pieilor și arta cojocărîtului, fabricarea uleiului, prelucrarea fibrelor textile și a țesăturilor în pive și vîltori etc. În muzeu este prezentată întreaga gamă a artei populare, cu evidențierea specială a frumoaselor țesături (cu alesături în relief la care domină culoarea roșie) apoi mobilierul pictat (lucrat la Rășinari) precum și alte genuri (piese de port, icoane pe sticlă etc.).

În fine, la muzeul din Cîrțișoara, localitate unde popularul peregrin Badea Cîrțan se ocupa printre altele și cu trecerea clandestină peste munți, pe cărări numai de el știute, a ziarelor românești, contribuind la răspîndirea culturii românilor de ambele părți ale Carpaților ; unde a lucrat vestitul zugrav de icoane pe sticlă Matei Timforea sau unde a trăit temutul haiduc Andrei Budac, există unelte, obiecte ce vădesc priceperea localnicilor în meșteșugul olăritului, glăjăritului, industriei casnice, al prelucrării lemnului etc. Meritâ să fie subliniat aportul esențial în formarea acestor muzee a binecunoscutului festival „Cibinium '69", moment ce a constituit actul de naștere a muzeelor din Poiana Sibiului, Cîrțișoara, Gura Riului și Casa muzeu de la Cristian.

Cu ocazia viitorului festival Cibinium' 70 se vor inaugura muzeele sătești din Boița, din Avrig (satul unde s-a născut Gh. Lazăr) și Poplaca.

T. O. CEPRAGA

Povestea unui flaut

Au trecut 2 ani de la moartea valorosului nostru flautist Vasile Jianu. Ne-am îndreptat zilele trecute pașii spre casa fostului profesor la Conservator, în speranța reîntîlnirii cu documentele de odinioară. Pe același dulap, cutia flautului părea că se „odihnește" abia lăsată din mîna maestrului. Strălucirea argintie a instrumentului este însoțită de un „certificat" de autenticitate. O scrisoare inedită a lui George Enescu către dirijorul francez Philippe Gaubert.

Așa începe povestea unui flaut și, totodată, sincera prietenie dintre cei doi muzicieni români.

Răsfoim afișele „Asociației Concertelor de Muzică de Cameră" din București, manifestări artistice în care Vasile Jianu — „flautistul fără rival" —, s-a bucurat în repetate rînduri de acompaniamentul strălucit al marelui Enescu. În interpretarea lor de o înaltă ținută artistică, s-au putut asculta lucrări de Telemann, Gluck, Mozart, Godard, Golestan, Enescu.

O mică dedicație, ce se află pe prima filă a Concertului Nr. 2 în Re major pentru flaut și orchestră de Mozart, oglindește pe deplin înalta admirație pe care George Enescu o nutrea față de uimitoarea interpretare și tehnică a colegului său Vasile Jianu. Este un „solist de mare anvergură, pentru care comentariile nu sînt necesare" — nota G. Enescu. Această îndelungată prietenie a avut un rol deosebit de însemnat în viața și activitatea marelui flautist. „Rămîne o cinste de neuitat și una din cele mai vaste bucurii din viața mea, apropierea de personalitatea marelui nostru George Enescu. Acest artist și om excepțional, mi-a limpezit dimensiunile uriașe și măreția grandioasă a înțelesului „om". Lui îi datorez încrederea în adevăr, în muncă și în artă" — mărturisea mai tîrziu Vasile Jianu.

Răsfoind paginile enesciene, păstrate cu sfințenie în casa interpretului, găsim o scrisoare trimisă academicianului S. Țițeica în anul 1937 în care Enescu scria : Vasile Jianu „este singurul om la noi cu adevărată școală modernă de flaut, și ar fi păcat ca tinerii elevi flautiști să nu beneficieze de prilejul ce li se oferă pentru a face cunoștință cu tehnica flautistică nouă"

Puțini știu însă, că flautul de excepțională calitate care a valorificat resursele artistice ale unui talent de faimă mondială, și-a datorit „existența" intervenției exprese a lui Enescu. Iată scrisoarea inedită, datată din anul 1936 pe care maestrul i-a adresat-o colegului francez Philippe Gaubert :

„Permiteți-mi de a vă prezenta pe domnul Jianu, primul flautist al filarmonicii noastre. El este remarcabil... El dorește un bun instrument și dorește cu această ocazie să-i comande la Paris. Însă el vă roagă să-i dați o mică recomandație, pentru a i se da un flaut cît mai bun. Pot să vă rog ca să i-o acordați ?"

Poate că această simplă recomandare nu-și dobîndește înțelesurile excepționale la prima vedere. Dar oamenii „mari" se apreciază după gesturi „mici". Și, pentru cariera strălucită a lui Vasile Jianu, instrumentul a căpătat aureolă de simbol. Cei ce au cunoscut pasiunea interpretului pentru „argintul Böhm" purtat la subsuoară ca pe un talisman pot acum descifra o taină. Povestea acelui flaut ce ascundea de fapt povestea celei mai sincere și trainice prietenii...

Alexandru POPA

MEDICUL vă sfătuieşte

RĂSPUNS UNEI BUNICUŢE

O bunicuţă din Hunedoara ni s-a adresat cu rugămintea de a o ajuta. Are doi nepoţi pe care îi creşte şi este necăjită de faptul că amîndoi au obiceiul de a-şi suge degetul înainte de a adormi. Ne întreabă care este cauza şi ce are de făcut pentru a-i dezobişnui.

Obiceiul de a suge degetul este frecvent la copii şi determină vii proteste din partea părinţilor. În special cînd perseverează după o anumită vîrstă devine un motiv serios de exasperare pentru familie.

Copilul mic trece prin faza normală de a-şi studia propriul corp ; el face cunoştinţă cu părţile corpului prin intermediul buzelor, al pipăitului şi mai tîrziu cu ajutorul văzului. Este normală tendinţa de a duce la gură orice obiect şi primul care îi este la îndemînă este propriul lui deget. Apărut de timpuriu acest gest uneori îi linişteşte foamea — o serie de mişcări ale stomacului sau ale intestinului — şi prin dispariţia acestor senzaţii penibile copilul se linişteşte. Condiţionarea se produce extrem de uşor. Ulterior el va recurge la acest gest şi în alte împrejurări pentru a-şi înlătura neliniştea. Înainte de a adormi mulţi copii sînt agitaţi şi suptul degetului îi linişteşte — facilitînd apariţia somnului. Obiceiul se repetă ulterior ca un ritual. Sînt părinţi care, exasperaţi de agitaţia copilului înainte de a adormi, chiar ei îl încurajează să introducă degetul în gură ca să-l liniştească. Este o greşeală pe care o vor repara greu. Acest obicei se transferă uneori asupra obiectelor din jur — în locul degetului ulterior se va suge colţul cearşafului, al pernei sau gulerul pijamalei. Dacă unul din părinţi este irascibil, copilul simte tensiunea din jurul lui şi îşi exprimă anxietatea prin acest gest. Sau copilul neglijat înţărcat efectiv de timpuriu lipsit de mîngăierile liniştitoare ale mamei va exprima prin suptul degetului regretul nostalgic al răsfăţurilor de odinioară.

Din punct de vedere igienic şi estetic suptul degetului are efecte negative. Se realizează un aport de floră microbiană şi se produce deformarea maxilarului, a bolţii palatine, a dentiţiei. Deformările sînt uneori atît de pronunţate încît necesită intervenţia stomatologului cu aparatură specială, pe care copilul va fi obligat să o poarte. În mod secundar deformările acestea au repercusiuni asupra limbajului, o serie de sunete nu mai pot fi corect pronunţate şi necesită prezenţa logopedului pentru a efectua exerciţii speciale.

Ce greşeli comit părinţii în cazul unui copil care suge degetul ? Certurile, reproşurile chiar lovituri peste mîna vinovatului, observaţiile jignitoare în prezenţa prietenilor de joacă, riscă mai curînd să prelungească această deprindere în loc să-i pună capăt. Aplicarea unor substanţe cu gust neplăcut nu a dat rezultatele scontate. Metodele enumerate şi încă multe alte procedee drastice scornite de imaginaţia părinţilor nu au avut un rol pozitiv, din contră, au jucat rolul nefast de a accentua anxietatea copilului şi a-l împinge spre această deprindere ca o consolare. Singurul remediu cu rezultate pozitive durabile este de a acorda acestor copii mai multă dragoste, un climat de afecţiune şi de încredere, la adăpost de tensiuni emotive prea puternice.

O sfătuim pe bunicuţa grijulie care ni s-a adresat să-şi studieze mai bine nepoţii, poate că ei tînjesc şi după afecţiunea mamei sau a tatălui. Prezenţa acestora seara, la culcare, le poate insufla copiilor mai multă linişte şi securitate.

Copiii care îşi sug degetul la creşă — adesea acasă în ambianţa afectivă, primitoare a familiei renunţă cu uşurinţă la această plăcere solitară.

Copiii mai mari vor fi sfătuiţi de familie cu mult tact şi blîndeţe să renunţe la această deprindere şi vor reuşi dacă vor primi alte satisfacţii din partea celor dragi. Celor mici li se va pune seara lîngă pernă un ursuleţ sau o păpuşă la care copilul ţine mult şi care le va da impresia că sînt ocrotiţi.

Copilul va reuşi să învingă acest impas, dacă părinţii le vor consacra mai multă prezenţă, mai multă dragoste şi înţelegere. Este foarte important să-i observăm atent pe copiii noştri, să-i înţelegem şi să le oferim dragostea şi protecţia noastră.

POŞTA MEDICALĂ

ALEXANDRU CRISTEA — Alexandria. *Furnicăturile şi amorţelile la nivelul mîinii şi picioarului pot reprezenta un simptom comun pentru mai multe afecţiuni. Vă recomandăm un examen minuţios la serviciul neurologie.*

O.L. Suceava. *Sifilisul este o boală cu urmări grave dacă nu este tratată corect şi la timp. Tratamentul nu se poate face prin corespondenţă. Este obligatoriu să vă adresaţi cît mai urgent medicului specialist în boli dermato-venerice. Nu sînt justificate nici „frica şi nici ruşinea". Medicul va păstra secretul profesional.*

FELICIA. — Sălişte — Sibiu. *Este necesar să vă examineze medicul specialist în medicină internă şi medicul specialist dermatolog.*

ILEANA I. — Bucureşti. *Fenomenele pe care le prezentaţi nu credem că sînt o cauză a sterilităţii. În privinţa diagnosticului de nevroză presupus de medicul ginecolog, este bine să fie confirmat şi de medicul neuro-psihiatru. Deci vă sfătuim să vă adresaţi specialistului respectiv.*

SUCIU GHEORGHE — Sarmaş, jud. Mureş. *Ne întrebaţi cărui specialist să vă adresaţi pentru zgomotele în urechi, care se accentuează în cursul nopţii şi vă tulbură somnul. Vă recomandăm serviciul O.R.L. şi neuro-psihiatrie.*

L. FRĂŢILĂ — Vidra. *Vă mulţumim pentru aprecierile adresate rubricii noastre. Operaţia de deviaţie de sept se face după vîrsta de 18 ani. Perioada de convalescenţă este variabilă în funcţie de reactivitatea specifică a fiecărui organism.*

C. ADRIANA — Rădăuţi. *Pentru deficitul staturalpe care îl prezintă fetiţa dv se recomandă să o consulte specialistul endocrinolog.*

Rubrică realizată de dr. Ana MURGULEŢ

1

2

3 4

MODERNĂ, FĂRĂ OSTENTAŢIE

Cele mai multe femei îşi însuşesc schimbările survenite în moda vestimentară cu o precaută moderaţie. Iată de ce ne-am gîndit să reproducem astăzi patru modele recomandate de creatorii parizieni pentru fiecare zi, pentru birou, pe stradă şi chiar într-o sală de spectacol.

1. Clasica rochie stil chemisier poate arăta în 1970 ca cea din fotografie. Tăiată în talie cam la jumătatea şoldului, rochia confecţionată dintr-un material în carouri are şase cute duble late, guler şi manşete albe, cravată şi cordon din imitaţie de piele neagră sau într-una din culorile mai închise din combinaţia carourilor .

2. După-amiază, prima rochie poate fi înlocuită cu una realizată după modelul din fotografie. Uşor evazată, rochia din ştofă de culoare deschisă are o bentiţă îngustă în jurul gîtului şi o tăietură originală, care marchează bustul şi talia.

3 şi 4. Două modele pentru persoane care doresc să aibă o siluetă mai suplă. Rochia chemisier (3) se încheie în faţă cu nasturi pe o bantă pînă la grupul de cute înguste. Gulerul şi manşetele sînt executate dintr-un material de culoare deschisă, mînecile au ampioare pînă la manşetă, iar spatele este marcat de o mică gaică cu doi nasturi. A doua rochie (4) destinată orelor de după amiază este din mătase naturală sau jersey imprimat. Tăblia din faţă se prelungeşte într-o bentiţă de-a lungul decolteului şi fixează în pliuri lejere ampioarea bustului. Pentru talia 46 aveţi nevoie, la un material lat de 1,40 m, de 2,30 m. pentru prima rochie şi de 2,25 m., pentru cea de a doua.

SALATA — PREZENŢĂ ZILNICĂ LA MASA NOASTRĂ!

La întrebarea cititorului Ion Vasilescu din Piteşti care se interesează de importanţa consumului salatei verzi pentru organism, INSTITUTUL DE CERCETĂRI ŞTIINŢIFICE ŞI PROIECTĂRI PRIVIND PĂSTRAREA ŞI VALORIFICAREA LEGUMELOR ŞI FRUCTELOR, ne răspunde următoarele :

Salata verde prezintă avantajul că se poate consuma imediat după recoltare, în stare crudă. Preţioasele substanţe nutritive care s-au produs în laboratorul frunzelor în cele 50—60 zile de creştere şi dezvoltare, ni se oferă într-o formă uşor asimilabilă. O sută de grame de frunze de salată proaspătă conţin 20 mg Vit. C. care participă la reglarea proceselor metabolice din organismul nostru, 0,04—0,07 mg Vit. B_1 şi B_2 care favorizează creşterea şi preîntîmpină asteniile, şi 1,5 mg provitamina A (caroten) a cărei lipsă provoacă turburări oculare, uscarea epidermei şi a buzelor. Sărurile minerale — 35 mg Calciu şi Fosfor — participă la formarea oaselor, iar cele 2 mg de fier la formarea hemoglobinei.

Se cunoaşte că frunzele verzi, bogate în clorofilă conţin mai multe vitamine decît cele mai puţin colorate. Curăţind o salată, nu preferaţi miezul cu frunze etiolate în detrimentul celor verzi.

Importanţa consumului salatei datează din timpuri foarte vechi. La ospăţurile romanilor salata era nelipsită mai ales seara, deoarece se considera că sucul pe care-l conţine favorizează un somn liniştit. Despre efectul somnifer al salatei, mai ales pentru anii bătrîneţii, pomeneşte în scrierile sale şi vraciul Galen, care a trăit cu 200 de ani înaintea erei noastre. Femeile vechilor popoare îşi înfrumuseţau obrazul ştergîndu-l cu frunze de salată opărită.

Astăzi, în multe ţări, salata ocupă un loc de frunte în structura consumului de legume.

Importanţa ei în alimentaţie a impus cercetării ştiinţifice obiective legate de crearea unor soiuri noi, calitativ superioare, precum şi studiul posibilităţilor de a menţine calitatea salatei timp mai îndelungat după recoltare.

Intensitatea respiratorie a frunzelor de salată este atît de mare încît numai la cîteva ore după recoltare ele îşi pierd prospeţimea, iar conţinutul în substanţe nutritive şi mai ales în Vitamina C scade vertiginos.

Ţinută la temperatura camerei, salata pierde peste 30% din valoarea ei nutritivă în 24—48 ore.

Se recomandă curăţirea ei de primele frunze dacă sînt veştede sau îngălbenite şi păstrarea în frigider în pungi de polietilenă perforate. Temperatura nu trebuie să scadă sub 0°. În acest fel pierderile de substanţe nutritive se reduc la 5—10% iar prospeţimea frunzelor se menţine foarte bine.

Nu recomandăm menţinerea salatei ore întregi în apă, nici măcar spălarea ei cu mult timp înainte de preparare. Menţinerea în apă diminuează conţinutul în principalele componente deosebit de folositoare organismului nostru. Frunzele de salată se spală la un curent puternic de apă şi apoi se scurg bine înainte de preparare.

Confruntarea cu apa...

Jacques Vallet, profesor la Institutul naţional de studii şi cercetări medicale din Franţa, desfăşoară în ultima vreme o largă acţiune experimentală, privind confruntarea cu... apa a copiilor între 6 luni şi 2 ani şi jumătate.

Conform experienţelor întreprinse de el, copiii se adaptează foarte bine în mediul lichid. La această vîrstă, ei nu cunosc frica de apă şi cercetările întreprinse au demonstrat că ei îşi însuşesc repede mişcările menţinerii pe apă.

Pot rămîne un timp şi sub apă fără să înghită lichid, iar activitatea lor în acest cadru le dă posibilitatea să-şi dezvolte foarte bine muşchii. Separat, însuşirea cunoştinţelor de înot evită posibilitatea unui accident viitor în apă.

Toată activitatea se desfăşoară într-un bazin special amenajat, avînd printre altele şi ochiuri mari de sticlă instalate sub nivelul apei, din spatele cărora se poate urmări comportarea copiilor.

NICOLAE PĂTRUŢ, com. Birda nr. 10 Timiş ; SILVIA COCOVEICĂ, com. Dumeşti, sat Dumeşti, Iaşi ; VIOLETA SIMIONESCU, str. George Coşbuc nr. 1 Focşani, Vrancea ; LILIANA ISPAS, sat Cornăţel, Argeş ; MAGDALENA GHEORGHIU, str. Braşovului nr. 1, ap. 406, Tg. Mureş ; VALERIA PĂTRAŞ str. Simion Bărnuţiu nr 17, Rădăuţi, Suceava ; FABER RENATE, str. Pelicanului nr. 29, sect. 3 Bucureşti ; CARLA GABRIELA GORGOŞ str Albinari nr. 2, sect. 3, Bucureşti ; ELENA ŞTAN, str. Dudeşti nr. 256, sect. 4, Bucureşti ; NICU AXINTE str. Cerbului nr. 5, bl. Y, 1 ap, 26, sc, B, et 1 Hunedoara ; PETRE BREHUI bl. Y 1, ap, 46, et. 1, str. Cerbului nr. 5 Hunedoara ; CRISTINA TISCHLIAR, str. Col. Cehă nr. 20, Anina 2, Caraş-Severin ; CIREŞICA ESMERALDA DUMITRACHE tr. Ciujului nr. 202 Oradea, Bihor ; MONA DANA NICULESCU, intrarea Apold nr. 12, sect. 3 Bucureşti ; MELANIA BĂCĂNEALĂ, com. Iveşti Galaţi ; LERA MARIANA, com. Gugeşti Vrancea ; MARIANA GIDU, str. Teiş nr. 125, Balş, Olt ; NINA FUDULU, com. Mihai Viteazu nr. 3, Brăila ; ŞTEFAN BALTĂRIU Şos. Naţională nr. 92, Iaşi ; NELU BUDAU, oraş nou, Moldova Veche, bl. 8 sc. 3, et. 2, ap. 5, Caraş-Severin ; SIDONIA GHEORGHIU, str. Ciujului nr. 23-A, Oradea, Bihor ; SANDY BORDIANU, aleea Oţelarilor bl. 1-A, ap. 117, Hunedoara ; GIGEL GHEORGHE com. Bragadiru, str. Povernei nr. 47, sect 6, Bucureşti ; INGRID DANINA VÎLCU, str. Mîntuleasa nr. 1, sect. 3 Bucureşti ; FLORIN SOARE, cămin studenţesc, complex regie, bl. E camera 202, Bucureşti ; ANA MARIA MANOLIU str. Castanilor nr. 61 Oradea, Bihor ; LIDIA RĂDUŢĂ, com. Telega, Prahova ; ANDA FLORINA VLAD, str. Cameliei nr. 20, bl. 22-A sc. B, ap. 39, Ploieşti, Prahova ; JANETA BĂDĂU, str. Oborului nr. 82, Craiova Dolj ; VASILICA BUŢURCA sat Gănesti, com. Cavadinesti, Galaţi ; ISABELLA ENE, sat Ciortolom, com. Tutova Vaslui ; VIOLETA COLNĂŢEL, com. Rotari, of. poştal Ceptura, Prahova ; GETA BOT, sat Zizinca, com Deleni Vaslui ; MIHAI KOKHIOV, str. Leventicăi nr. 6, cartierul Noua Braşov ; SAVIANA DUMITRESCU, B-dul Nou nr. 10 Breaza, Prahova ; ANA MANEA şi FLORENTINA VĂLE, str. Mieilor nr. 4, Caracal Olt ; ELENA DOINA BĂLĂUŢĂ, com. Dumeşti Vaslui ; PUIU DIMITRIE ARDELEAN, str. Dr. C. Davila nr. 4-11 sc A, et. 2, ap. 8, Arad ; FELICIA BUTNARIU str. 13 decembrie nr. 2, Iaşi ; MIRCEA SĂNDULESCU, căsuţa poştală nr. 16, Craiova, Dolj ; ELISABETA ALEXANDRU, str. Bujorul Alb nr. 34, sect. 2 Bucureşti ; VICA BOROSAN, sat Lisaura, com. Ipoteşti, Suceava ; ANCA PETRESCU, stradela Sărăriei nr. 31 Iaşi FLORICICA OŢĂREANU str. Brădet nr. 14 Piteşti, Argeş ; VIRGIL CRĂCIUNESCU str. Ştefan cel Mare nr. 11, Făget Timiş ; ALEXANDRU IULIU, str. Mureşani nr. 4, sect. 3, Bucureşti ; EUGENIA CIGHI, str. Liliacului nr. 9 Timişoara, Timiş ; MICHELE POPESCU, str. Rudului nr. 76, Ploieşti Prahova ; FLORIN OANCEA, căminul studenţesc nr 3, Petroşani Hunedoara ; GINA BÎRCĂ, str. Tătăraşi nr. 55 Iaşi ; CECILIA BAICU post restant, Galaţi ; MONYCA VIORICA DOBRICAN. str. Daciei nr. 33 Constanţa ; GIGI ANDREI, str 9 mai, bl. 8-A sc. B, et 3, ap.7 Braşov TOMI MARINESCU, splaiul independenţei nr. 290 complex regie bl.E, ap. 411 sect. 7, Bucureşti ; EUGENIA SAVIN, str. Deliu nr. 12, Iaşi ; NUŢI PREDA, cartier Hipodrom, bl. 17, sc. 2 ap. 22 Sibiu ; FRANZ GAL, com. Curteni, str. Morii nr 941 Mureş ; DUMITRU TĂRANU str. Călimăneşti nr. 37, Craiova, Dolj ; COSTEL MUNTEANU, str. 30 Decembrie nr. 21 Iaşi ; MARIA MOISE str. Petru Rareş nr. 26, Jimbolia, Timiş ; DUDUŢA ŞERBAN şi DIDINA ŞERBAN str. Ion Corvin nr. 45, Constanţa ; FLORICEL MATEI, aleea M Sadoveanu nr. 6 cămin studenţesc nr. 1, Iaşi ; ANCA şi SMARANDA PÎRVU str. Bărăganului nr. 5, Craiova, Dolj ; ROLLANDA SYLVIA BURAH, stradela Vîntului nr 9, Iaşi ; DORU MIHAI TODERIUC şi VIOREL RADU CHAUCIUC str. Mircea Damaschin nr. 2, Burdujeni, Suceava ; VALENTINA BĂCIOIU str. Transilvaniei nr 52 Ploieşti ; SILVIU POPOVICI, str. Comisja Centrală nr. 141-A Focşani, Vrancea ; ION NEDEICU, str. Vasile Caloian nr. 28, Buzău ; DOINA şi CAMELIA CIOBOATĂ, str. Petricelcu Vodă nr. 1 Ploieşti Prahova ; CORNELIA ADELINA DIMESCU, str. V.I. Lenin nr 81, Giurgiu, Ilfov ; ŞTEFANIA MATINCĂ B-dul 1 mai bl 33, et 3, ap. 16, Călăraşi, Ialomiţa ; MIHAI STANA str. 30 Decembrie nr. 5, C.M. 2, ap. 66, Hunedoara ; ZORICA ISPAS str. Nicolae Ursu nr. 4 Craiova, Dolj ; CODRUŢA SORINA COJOCARU str Bilea nr. 4, Sibiu ; PĂNEL TUDORICĂ str Republicii nr 18 Tr. Severin, Mehedinţi — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga ţară.

CU POLITEŢEA de mînă

Necesar, dar nu se poate cumpăra

Cu o primăvară sau poate două în urmă, un jurnal de actualităţi prezenta imaginea Poienei Narciselor după vizita unor „iubitori de frumos".

Nici vorbă de smălţuirea albă, delicată şi înmiresmată a florilor. Era pustiită, călcată în picioare cu furie parcă, bulbii plantelor smulşi fără milă din pămînt şi, peste tot, aduse ca de un vînt rău : sticle, borcane, fel de fel de cutii, hîrtii, staniol, celofan, coji de ouă. Pe scurt, erau acolo o sumă de mărturii a peregrinărilor, a cumpărăturilor făcute pentru ceasul de „destindere" în mijlocul unei naturi darnice. O singură dovadă lipsea — nu putuse fi cumpărată şi nici ambalată — dovada unor elementare reguli de bună-cuviinţă, de respect faţă de un bun public, faţă de cei care, ca şi tine, au visat la bucuria unui loc încîntător cu care să-şi desfete privirile şi unde să-şi facă mici provizii de bună-dispoziţie pentru zilele obişnuite ce vor urma.

Consecinţa : unele măsuri restrictive, nu de protecţie şi de refacere a acestui monument al naturii s-au impus. Poiana Narciselor nu mai este accesibilă publicului. Iată deci, cum mentalitatea unora „După mine, potopul", privează sute de oameni de o mare bucurie.

Ne-am amintit acestea gîndind că zilele libere de la începutul lunii mai vor aduce nenumăraţi excursionişti în mijlocul naturii.

Celor care visează de mult şi cu plăcere la un luminiş liniştit, la o pădure, la un anume loc pe malul unei ape, la un pare şi îşi doresc să le regăsească mereu proaspete şi odihnitoare, celor ce ar vrea ca în drum, în camping, sau la cabană, totul să meargă ca pe roate şi să se reîntoarcă reconfortaţi şi destinşi, le spunem că nu îşi vor putea îndeplini visul, dacă vor uita de ceilalţi, ceilalţi care îşi doresc aceleaşi lucruri.

Pentru asta, vor trebui să facă gesturi cît se poate de simple şi obişnuite :

- **La locul de popas, vor stringe hîrtiile, cutiile de conserve, cojile şi toate resturile şi le vor pune în pungi mari aduse anume. Le vor lăsa în prima cutie de gunoi liberă, sau le vor arde, dacă locul o îngăduie.**
- **Campeurii dintr-un camping organizat, să nu uite că vecinii lor nu vor aprecia întoarcerile tîrzii, zgomotoase : invazia undelor sonore ale tranzistorului în corturile lor ; întempestivele vizite „la ei" sub pretextul că au uitat tirbuşonul sau deschizătorul de conserve pe masă în bucătărie. Asta nu trebuie să-i împiedice să-l împrumute pe al lor la cerere.**
- **O plecare din camping sau de la cabană în zori, cînd alţii mai dorm, nu trebuie să presupună trintirea repetată a portierelor de la maşină, căci nu e menită să fie apreciată şi să creeze bună dispoziţie.**
- **Cei ce călătoresc cu autocarele O.N.T. să-şi facă literă de lege din respectarea orei fixate pentru plecare. Să fie la fel de punctuali cu prilejul reluării drumului, la fiecare etapă de pe parcurs.**
- **Risul în hohote, turbulenţa, vorbitul cu glas tare nu trebuie confundate cu o dovadă de voie bună. Ele devin repede supărătoare pentru vecinii de drum.**
- **Cine nu apreciază un asternut proaspăt, o pătură curată, o cameră de cabană cu perdele vesele, luminoase ? Nu lăsaţi deci pe paturi urma micului dejun pe care vi l-aţi oferit şi nu socotiţi cuverturile, draperiile drept obiecte de lustruit încălţămintea şi cearşafurile drept prosoape.**

Simplu şi practic

Înainte de a le folosi, mutaţi periile noi cîteva minute în apă bine sărată, ceea ce va face periile mai rezistente şi le va da mai multă vigoare.

*

Ca o prăjitură să poată fi uşor scoasă din formă, ungeţi vasul cu o pensulă sau o pană muiată în ulei, presăraţi-l apoi cu pesmet fin din pîine albă şi încălziţi-l puţin în cuptor. Lăsaţi vasul să se răcească înainte de a turna aluatul.

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Zilele începutului de mai vor invita pe mulţi dintre dv. la excursii cu sau fără maşină.

În sacul de drum veţi dori să luaţi şi „ceva bun". Vă oferim cîteva reţete de prăjituri uscate care nu vă vor face nici un fel de problemă la transport. Checul şi turta dulce se pot lua întregi şi tăia la faţa locului. Biscuiţii vor sta bine într-o cutie rigidă, covrigeii de asemenea.

Chec cu nuci şi stafide

Zahăr pudră, făină, nuci, stafide — din fiecare cîte o cantitate egală cu greutatea a 5—6 ouă, două prafuri de copt, vanilie sau coajă rasă de lămîie.

Se freacă gălbenuşurile cu zahărul şi aromele pînă ce amestecul devine spumos. Se încorporează treptat făina cernută cu praful de copt apoi lingură cu lingură, 1/4 din albuşurile bătute spumă. Se adaugă stafidele şi nucile (fără să fie tăiate) cu grijă să se repartizeze uniform. (Ca să nu cadă la fundul formei, stafidele se freacă înainte între palme cu puţină făină. Se pun într-o strecurătoare de macaroane şi se scuturăsurplusul de făină).

Se ung copios cu unt două forme de chec, se toarnă amestecul înăuntru, se dau la cuptor încălzit din timp, cu foc potrivit. Sînt gata după circa 45 de minute. Focul nu trebuie să fie prea tute, ca prăjitura să nu crape dar nici prea slab căci nu va putea creşte suficient.

Turtă dulce

500 g. miere 4 linguri de zahăr, 4 ouă, 500 g făină o lingură de bicarbonat, 4 linguri de ulei, un pahar de nuci tăiate în felioare nu prea subţiri cîte un vîrf de cuţit de scorţişoară şi cuişoare pudră.

Se toarnă miere în vasul în care va fi pregătită compoziţia şi se ţine la cald sau în bain-marie pînă ce se înmoaie. Se freacă apoi cu zahărul uleiul şi cele patru ouă — gălbenuş şi albuş — puse unul cîte unul. Se încorporează făina cernută cu bicarbonatul. Se adaugă aromele şi la urmă nucile. Compoziţia se toarnă într-o formă de chec suficient de mare, unsă cu unt şi presărată cu făină şi se coace în cuptor cu foc potrivit.

Biscuiţi

300 g. făină, 200 g. unt, 100 g. zahăr pudră 2 gălbenuşuri, vanilie şi coajă rasă de lămîie ; cîteva nuci o lingură de zahăr tos.

Se freacă untul cu zahărul, se încorporează gălbenuşurile şi aromele apoi, treptat făina. Se amestecă compoziţia la început într-un castron, apoi se frămîntă pe planşetă. Se întinde o foaie potrivit de subţire circa 1/2 cm. şi cu forme speciale de biscuiţi se taie din ea diferite figuri.

Fiecare biscuit se unge cu albuş şi se presară cu un amestec de nuci şi zahăr tos.

Covrigei

400 g. făină un ou întreg şi 3 gălbenuşuri, 150 g. zahăr pudră, 250 g. unt, zeama de la o lămîie.

Se toarnă făina pe planşeta de aluat. Se face la mijloc o adîncitură în care se pun restul ingredientelor. Untul trebuie să fie pufin moale. Se amestecă totul, apoi se frămîntă pînă se obţine o cocă omogenă. Se face sul se taie din el felii egale şi din fiecare se formează cîte un covrigel de forma dorită (opt rotund). Se ung covrigeii cu albuş şi se presară cu zahăr tos. Se coc la cuptor bine înfierbîntat pe o tavă unsă.

Olimpia ŞTEFANESCU

Rîndurile 8—11 din reţeta noastră „Cremă la pahar" apărută în nr. trecut se vor citi corect : „tă. Între timp, se pun la cuptor să se usuce bine şi să capete culoare 200 g nuci sau alune. Se scot, se zdrobesc pe masă cu un su-"

Concurs ADAS

Administraţia Asigurărilor de Stat organizează un concurs de scenarii pentru filme publicitare de scurt metraj şi animaţie, la care pot participa scriitori, scenarişti, ziarişti precum şi alţi oameni de cultură şi artă din întreaga ţară. Premiile pe care le oferă Administraţia Asigurărilor de Stat cîştigătorilor concursului sînt :

- **Premiul I 5 000 de lei**
- **Premiul II 3 000 de lei**
- **Premiul III 2 000 de lei**
- **Trei menţiuni a cîte 1 000 de lei fiecare.**

Scenariile vor fi trimise Direcţiei generale ADAS, str. Smirdan nr 5, Sectorul 4, Bucureşti, într-un plic închis care va avea înscris pe el un motto. Într-un alt plic se vor găsi scrise numele, adresa şi ocupaţia concurentului şi motto-ul de pe plicul cu scenariul (scenariile) respective.

Materialele vor fi trimise între 20 IV şi 15.V a.c. (Plicurile sosite după data de 15 V nu vor mai fi luate în consideraţie).

Lucrările premiate devin proprietate ADAS şi vor fi folosite după nevoi : cele nepremiate pot fi ridicate în termen de 15 zile de la data ţinerii concursului.

Anunţarea cîştigătorilor concursului se va face prin presă şi radio în prima săptămînă a lunii iunie.

Reţineţi :

Concurenţii pot solicita Direcţiei generale ADAS (telefon 15.42.64) şi direcţiilor judeţene ADAS materialele documentare necesare (prospecte, pliante, foi volante etc.).

(5048)

NOU, MODERN, PRACTIC!

În magazinele de specialitate, găsiţi un interesant sortiment de perdele din fire DIOLEN. Aceste perdele sînt fine, transparente, durabile, lavabile şi uşor de întreţinut : spălat-agăţat-gata!

Diolen

garantează calitatea produsului

PREŢURI AVANTAJOASE

PUBLICOM

Ecouri la... „Cîțiva centimetri în plus sau în minus"

„Mă numesc Mona Moraru, *am 19 ani și am același „defect" ca S. M. din Călărași : sînt înaltă. Nu-mi pare deloc rău de acest „dar" (așa îl socotesc eu) pe care natura mi l-a făcut. Spre deosebire de S. M. care este disperată, care și-a pierdut încrederea în sine și în oameni, datorită înălțimii sale (un lucru pur și simplu ridicol) eu sînt foarte mulțumită de cum arăt și nu fac deloc caz de înălțimea mea. Veți spune poate, în sinea dvs, că nu înțeleg starea sufletească a corespondentei din Călărași, fiind și mai tînără decît dînsa, dar vă asigur că vă înșelați, cunosc și eu, prea bine, asemenea stări sufletești, întrucît și mie mi-a fost uneori dat să aud, în urma mea, cuvinte de genul „Uite ce lungă-i !" Atunci soană care să nu-l accepte și îmbers. Ce aș putea să vă mai spun ca să vă descreștesc fruntea? Că-i irațional să neglijăm ceea ce avem bun, prețios, fiecare dintre noi, și să exagerăm un defect fizic sau altul, să ne obsedeze pînă la lacrimi ? Am spus defect fizic, de care nu sîntem, în fond, direct răspunzători, și nu defect moral, în existența căruia, neapărat, avem o participare directă. Așadar, de-o parte cu gîndurile negre ! Vă doresc numai fericire".*

Gabriela T.-Ploiești își începe scrisoarea exprimîndu-și mirarea *„că vi se pare ciudat că mai sînt asemenea oameni care pot avea complexe de inferioritate din pricina fizicului lor".* Stimată G.T., dar nu mi s-a părut deloc ciudată reacția coresDar mama m-a sfătuit, m-a ajutat să înțeleg că nu înălțimea e un defect la om, ci prostia, lenea, superficialitatea, incultura... Și, uite-așa, măcar în cercul meu, i-am împiedicat pe oameni să „glumească" pe seama mea. Pe stradă însă, se mai găsește cîte unul „spiritual", dar eu — cînd am puterea să replic — îi răspund că, în felul acesta, sînt mai aproape de stele, însă, în sinea mea sufăr. Crezi că mă contrazic? Da, e într-adevăr dezolant să vezi cum o gîsculiță frumușică foc se află în grațiile tuturor și își poate îngădui orice capriciu și chiar luxul de a debita într-una enormități, fără să i se facă vreo vină dintr-asta. Iar alteia, cu care natura a fost... nedreaptă, nu-i este nici măcar permis să aibă liniște sufletească. Scrisoarea dumitale aș fi scris-o eu, dragă S.M în urmă cu zece ani (acum sînt căsătorită și fericită)".

Nenumărați cititori și-au împlinit o datorie de conștiință scriindu-mi în legătură cu cele semnalate de *S.M.-Călărași*. Dintre aceștia, *D.N.-Dîmbovița* se plînge de un mic defect la ochi *„care va rămîne, spun medicii, toată viața, așa că-s foarte trist"* și, în plus, e slab și lung (55 kg la 1,85 m înălțime). Și totuși, D.N. atrage atenția că nu se dă bătut, învață, dă curînd examen de admitere la o facultate, deși destui din preajma sa vorbesc de „prăjină" și fac alte „admirabile"... comparații. *L.C.-Timișoara* scrie : *„Sînt o femeie de 40 de ani și, de la 15 ani, fiindcă am 1,80 m, am trecut prin ceea ce treci dumneata acum. Și astăzi, încă, n-am scăpat de „amabilități" de genul celor care te îndurerează profund. Ah ! dacă s-ar măsura și prostia în centimetri, ce-am mai rîde și noi atunci..."* *J.B.-București* îi dă curaj „colegei de suferință S.M.", mărturisindu-i că, după ce-a trecut prin aceleași încercări, a ajuns să fie fericită, la casa ei, căsătorită de 11 ani, avînd doi copii sănătoși și frumoși, și bine proporționați (atenție !).

Oricum, promptitudinea cu care mulți oameni au înțeles să-și manifeste înțelegerea față de dificultățile prin care trece un om tînăr, din pricina fizicului său nu tocmai bine chibzuit... de natură, demonstrează, fără drept de tăgadă, că ceilalți, cei *opaci* la necazurile semenilor, sînt o minoritate. Pe aceștia să-i punem la punct nu numai în scrisori, ci în fapt, pe stradă sau în atelier, în clasă sau în birou, acolo unde-și exercită, cu „seninătate", un defect infinit mai capital, despre care, inspirat *L.C.-Timișoara* spunea că, dac-ar fi posibil să-l măsori în centimetri, ar mai veni și rîndul altora la rîs.

de Mihai STOIAN

eram și eu desnădăjduită, veneam acasă și plîngeam de necaz că sînt atît de înaltă. În jurul meu s-au găsit însă și oameni care m-au făcut să uit, să nu-mi pese de asemenea cuvinte. Mi-am dat seama că cei care fac astfel de lucruri, adică oamenii dispuși să te jignească profund în public, ar trebui să-și deplîngă propriul defect, adevărat. În fond, n-am auzit niciodată cuvinte insultătoare din gura unui om autentic. Ar mai fi multe de spus, vreau doar să adaug c-aș dori din suflet ca S.M. să-și redobîndească încrederea în sine și în ceilalți, să depășească pragul impasului în care se află" (Mona Moraru, str. 11 iunie 47, Cluj).

Iată și cuvintele pe care *„A. Esop"-Buzău* le adresează, prin intermediul curierului, corespondentei *S.M.-Călărași* :

„Stimată tovarășă S.M. Vă scrie un bărbat (evident, nu din tagma celor care vă insultă) încă tînăr — 33 de ani — normal dezvoltat — 1,78 m înălțime, cu o factură atletică și nici prea urît, fără a emite însă pretenții speciale de frumusețe. Cred că mă număr printre cei mulți, care pot trece neobservați pentru o femeie, pentru alta să fie chiar lipsiți de vino-ncoace, iar pentru alta să reprezinte „idealul" de-o viață. Căci, știți dvs : gusturile nu se discută. Acesta ar dori să fie un prim sfat : fiți convinsă că oricît de frumos ar fi cineva, tot se va găsi o per-

pondentei din Călărași, ci modul iresponsabil al celor care, pe stradă, au grijă să-i strecoare în suflet, în permanență, noi și noi motive de complexare. Am impresia că n-ați înțeles destul de exact sensul comentariului nostru, căci, de fapt, ne aflăm amîndoi pe aceleași poziții : *„Desigur, e greu de crezut că astăzi, cînd sîntem contemporani cu biruitorii spațiilor, mai există mentalități atît de înguste* (vă referiți, probabil, la cei cu prejudecăți privind defectele fizice, nu la posesorii defectelor — n.n.). *Asemenea mentalități însă există. Oameni care într-un orășel, de pildă, crezînd că n-au ce face (deși există atîtea de făcut : lectură, învățarea limbilor străine, audierea muzicii etc) bat toată ziua strada principală și lansează, în stînga și-n dreapta, cu un aer de o candoare revoltătoare, răutăți, cuvinte grele care astăzi, după noua legiuire, sînt pe drept cuvînt pedepsite ; ca să nu mai amintesc și de categoria acelora ocupați cu... bîrfeala, ironia, intriga. Răul pe care aceștia îl provoacă nu se vede, poate, numaidecît, e și mai greu de dovedit, uneori însă grosolănia lor doare cumplit, submineză o existență omenească, o tinerețe... Și pe mine m-a dăruit natura cu cîțiva centimetri peste înălțimea clasică și, de la 15 ani, am început să sufăr din cauza unor oameni „spirituali", ironici, „miloși", etc. Colegii mă porecleau în fel și chip.*

CEL MAI... CEA MAI...

CEA MAI MARE orgă din lume a fost instalată în anul 1930 în orașul Atlantic City (S.U.A.). Ea are 12 claviaturi, 1225 registre, 33 112 tuburi (variind între 4,75 mm pînă la 19,50 metri). Orga este acționată de un motor de 395 H.P.

INDIANUL Murai Aditya în vîrstă de 27 de ani afirmă că are cele mai lungi unghii din lume. Cea mai mare din cele zece unghii măsoară 18,2 cm.

PERUVIANUL Jorge Manguez Izacao este deținătorul unui original record mondial : a parcurs într-o oră distanța de 2,703 km, mergînd în.... mîini.

PISTA cea mai lungă de aeroport se află la Centrul de omologare din orașul Edwards din S.U.A. : are 11 kilometri lungime.

RĂSPLATA cea mai originală menționată în istoria poeziei : în anul 791 califul din Bagdad impresionat profund despre felul cum poetul Salm El Khasiz i-a recitat un mare poem închinat lui i-a făcut un cadou original : i-a permis să ia atîtea perle cît îi încăpeau în gură.

ÎN ANUL 1941 lîngă insulele Canare a fost pescuită o sticlă bine închisă, conținînd un mesaj lansat în anul 1939 de transatlanticul francez „Normandie" lîngă coasta Americii de Sud. Conform datelor statistice deținute pînă acum, călătoria acestei sticle de peste 8 000 km este considerată cea mai lungă din lume.

ISTORIA tiparului menționează că primul ziar din lume care a fost tipărit (pe hîrtie din fire de bambus) se numea „King Pao". Evenimentul a avut loc în 1191 la Pekin.

GALEN, cel mai mare medic al antichității, a fost autorul a nu mai puțin de 400 de tratate medicale, dintre care foarte multe au constituit, timp de aproape 1 000 de ani, teze fundamentale ale practicii medicale.

— Că am uitat aragazul aprins — e grav ! Dar de neiertat e că nu mi-am asigurat bunurile din gospodărie.

Jocuri distractive

CIFRE ÎNCRUCIȘATE

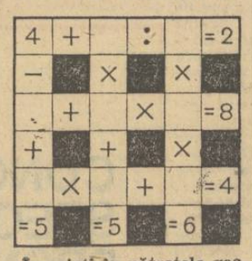

Înscrieți în pătratele goale cifre corespunzătoare pentru a putea ajunge la rezultatele deja anunțate de pe verticale și orizontale.

(Soluția în numărul viitor)

Alegeți din 7 !

(Soluție)

Desenul nr. 6.

Nell COBAR

— Nu vă e rușine?!... Sînt copii în sală !!

— E ora să-ți iei medicamentul împotriva nervilor...

Un vînător revine acasă mort de oboseală și fără vînat. Vecinul, medic de profesie, se amuză.

— Nimic, nimic ?

— Și ce-i de rîs, doctore, iepurii nu stau pe loc ca bolnavii ! !

*

— Habar n-ai ce ochitor bun sînt. Fii atent cum se trage într-un fazan.

— ! ! !

— Dragul meu, asta e o minune. Ia privește cum zboară un fazan mort !...

*

— Scumpule, în cartea asta scrie că pisicile sînt rele, trădătoare și egoiste. O fi adevărat ?

— Sigur că da, mițule !

ZÎMBIȚI Vă rog!...

— Nu-mi place cum arăți și la plămîni e ceva ce înainte nu era. N-ai urmat întocmai prescripțiile mele.

— Ba da, fumez zece țigări pe zi.

— Și înainte cîte fumai ?

— Înainte nu fumam nici una...

*

„Găsit geantă de damă în mașina personală parcată. Posesoarea o poate lua spunînd ce conține și după ce achită costul acestui anunț. Dacă posesoarea este în stare să-i explice soției mele cum a ajuns geanta în mașină achit eu anunțul".

*

— Nu, e tîrziu și vecinii dv. vor fi nemulțumiți, refuză politicos invitatul rugămintea gazdelor de a cînta o „bucată".

— Vecinii noștri ? Așa le trebuie. Săptămîna trecută ne-au otrăvit motanul.

*

La Edinburgh s-au întîlnit doi prieteni.

— Nu poți să-mi împrumuți o liră ?

— Nu, din păcate n-am la mine nici o lețcaie.

— Dar acasă ?

— Mulțumesc, acasă toți ai mei sînt bine.

Adrian ANDRONIC

— Va să zică, lumina am stins-o, robinetele le-am închis, gazele le-am verificat...

V. TIMOC

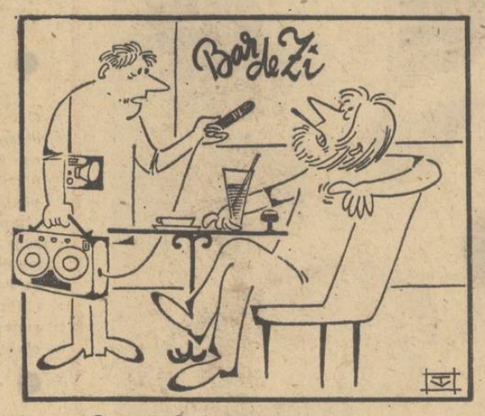

— Ocupația ?

— Zilier !...

S. NOVAC

— Tăticule, de ce poartă capul invers ?

ÎNTREBĂRI

RĂDULESCU GHEORGHE din **București** întreabă : Cum se pot ține împachetate mai bine covoarele de lînă, în special cele cu țesut persan, pentru un timp îndelungat, fără a fi nevoit a umbla la ele spre a fi aerisite și ce produse se recomandă a fi întrebuințate : naftalina, levănțica, tutunul, pulverizarea cu substanțe insecticide, ziare înmuiate în petrol, sau sînt de preferat alte substanțe și metode ?

RODICA TOMESCU din orașul **Rm. Vîlcea, zona 1 Mai, bloc 14, scara B, apart. 11,** ne scrie că și-a pătat cu vopsea „Tonal" negru, o bluză mușter din lînă pură 100%. Se interesează cu ce poate scoate aceste pete, deoarece fabrica producătoare nu dă asemenea indicații.

RĂSPUNSURI

„SFATURI PRACTICE" trimise de cititorul nostru : **ROMULUS V. DOCTOR, chimist din Arad :**

1. Pentru a îndepărta mirosul neplăcut dintr-o încăpere proaspăt vopsită, se arde într-un vas de pămînt o cantitate mică de ienupere și se închide apoi încăperea timp de două ore.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

2. Fularul de mătase uzat este bun de șters clapele pianului și mobila dată cu lac.

3. Praful de pe mobila sculptată se scoate cu o pensulă obișnuită, acolo unde cîrpa nu pătrunde.

4. Pictura tablourilor se șterge cu o cîrpă muiată în oțet și untdelemn.

5. Pentru a recunoaște calitatea unei piei, o băgăm în oțet. Pielea de calitate inferioară se umflă.

6. Baia de faianță capătă luciu dacă este spălată și frecată cu apă cu oțet.

7. Rugina se poate îndepărta de pe obiectele care par bune de aruncat, punîndu-le într-un amestec de două părți petrol și o parte untdelemn, înainte a ne apuca de curățatul lor.

8. Peria de haine (cap) nouă își menține perii tari vreme îndelungată dacă o punem timp de o jumătate de oră în apă sărată (10%).

9. Pentru a mări rezistența cuiului unui tablou care nu mai ține, învelim cuiul cu vată și înmuiem în gips.

10. Pata curățată cu benzină în general lasă împrejur urme. Dacă presărăm puțină cenușă deasupra, lăsînd 8 ore, va dispare orice urmă.

11. O rochie mototolită poate fi călcată fără fierul de călcat. O puneți pe un umeraș de lemn agățînd-o în baie. Dați drumul unui duș fierbinte închizînd fereastra și ușa. După o oră rochia va apare ca și călcată.

12. Argintăria înnegrită se curăță perfect cu hiposulfit de sodiu folosit de fotografi.

13. Tăcîmurile de argint se înnegresc dacă sînt lăsate murdare de pește, formînd sulfură de argint neagră prin reacția sulfului din aceste alimente. Ele se curăță cu puțină esență de terebentină, recăpătîndu-și luciul.

POȘTA

UN GRUP DE ABSOLVENȚI ai **școlii tehnice de arhitectură și construcții-București** : „Ministerul Învățămîntului face cunoscut că dacă absolvenții școlii tehnice de arhitectură și construcția orașelor doresc să-și continue studiile în învățămîntul superior, trebuie să se prezinte la concursul de admitere, la facultățile preferate, în condițiile stabilite în broșura „Admiterea în învățămîntul superior 1970". La Institutul de arhitectură nu sînt organizate cursuri serale sau fără frecvență.

OANA NICOLAU — Ploiești își manifestă nedumerirea în ceea ce privește locurile acordate invitaților la masă. Locul de onoare, se întreabă cititoarea, e în stînga sau în dreapta bărbatului gazdă și care dintre cele două femei care îl încadrează e partenera sa de care trebuie să se ocupe ?

De amîndouă, stimată cititoare. O gazdă are obligații egale față de fiecare din invitații ei. Dar să începem cu începutul. Sînt considerate locuri de onoare cele din dreapta și din stînga gazdelor. Țineți foarte mult la etichetă (nu e însă cazul în cadrul unei reuniuni intime între prieteni și rude), oferiți locul din dreapta persoanei care se bucură de cel mai mare respect.

Ce își propune o gazdă cînd face invitații ?

Ca oaspeții să se simtă cît mai bine și să petreacă cîteva ceasuri agreabile. Sînt prieteni. Vor fi lăsați să-și aleagă locurile după preferințe. Are însă interes ca o anumită persoană să fie însoțită de o atenție deosebită, să aibă cu cine discuta lucruri care o interesează, să fie atent servită cu toate bunătățile pregătite. Nimeni nu o poate face mai bine decît gazdele. Iată de ce va acorda acestui oaspete unul din locurile din imediata lor vecinătate. (O femeie în dreapta amfitrionului, un bărbat în dreapta amfitrioanei). Ar fi însă jignitor pentru invitatul din stînga gazdelor dacă acestea nu le-ar acorda nici o atenție. E și împotriva firii. Ne întrebați „Cine servește : bărbatul sau femeia ?" Cine e mai îndeminatic, stimată cititoare. Dar dacă țineți la etichetă e bine să știți că-e la fel de corect dacă veți proceda în unul din următoarele moduri : veți pune platoul în mijlocul mesei și fiecare invitat se va servi singur apropiindu-și farfuria sa de platou ; fără să-și părăsească locul gazda va întinde platoul soțului ei care va servi mai întîi pe femeia din dreapta sa, apoi pe cea din stînga, apoi platoul va face turul mesei. Evident o femeie se va servi înaintea bărbatului, dar nu prin manipulări complicate și periculoase.

OLGA IAȚIDIEVICI din orașul **Siret, str. 8 mai nr. 93, jud. Suceava,** deține colecția revistei „Magazin" din anul 1964, pînă la zi și o pune la dispoziția celor interesați.

NUNTA DE AUR

„La data de 1 aprilie 1970 în familia noastră s-a sărbătorit un eveniment pe care nu-l vom uita întreaga viață. Bunicii noștri **RUȚA** și **TOADER AZOIȚII** din comuna Hoceni, satul Deleni, jud. Vaslui au sărbătorit nunta de aur în mijlocul celor 8 copii

pe care i-au crescut și educat în mod exemplar. Alături de ei la fericitul eveniment au participat ginerii, nurorile, nepoții precum și noi, Mihaela și Rodica Lepădatu, nepoatele lor dragi din Bîrlad, str. Suceava nr. 23. Le dorim din toată inima ani mulți și fericiți".

*

„La 30 noiembrie 1969 s-au împlinit 50 de ani de la căsătoria scumpilor mei bunici, **ANICA** (74 de ani) și **ION ANTON** (76 ani), din comuna Filipeștii de Pădure, satul Bițești, județul Prahova. Cu acest prilej vă rog să

le transmiteți din partea mea, sincere mulțumiri pentru grija părintească față de nepoți și felul cum a știut să înconjoare și să îndrume pe cele 4 fiice și pe toți nepoții, multă sănătate, ani mulți și fericiți". Semnează **Bogdan Gheorghe**, elev — București.

*

„La sfîrșitul lunii noiembrie 1969 scumpii noștri părinți **IULIANA** (68 ani) și **ION CONECSNI** (73 ani) din comuna Șemlacul Mare, județul Timiș, au sărbătorit împlinirea a 50 de ani de la căsătorie. Vă rugăm să publicați fotografia părinților noștri, împreună cu urările de viață

lungă, sănătate și fericire pînă la adînci bătrînețe, din partea celor doi fii și o fiică, tot atîția gineri și 5 nepoți". **Oravetz Mihai** și **Iuliana** din Reșița.

*

„Subsemnatul **Ripanu Caius Roa,** elev în clasa a II-a elementară, împreună cu fratele meu Cezar, în vîrstă de 5 ani, domiciliați în București, str. Aleea Solidarității nr. 1, vă rugăm să publicați fotografia bunicilor noștri **ECATERINA** (71 ani) și **NICOLAE GEORGESCU** (83 ani), care în ziua

de 10 decembrie 1969 au împlinit 50 de ani de la căsătorie. Totodată vă rugăm să le transmiteți pe această cale, din partea noastră și a tuturor copiilor și nepoților lor, cele mai frumoase urări de fericire — o viață lungă și o bătrînețe frumoasă".

*

„Ne numim **Simona** și **Ionel Dinu** d'n București, str Serg. Turturică nr. 21, sect. 6, elevi la Școala generală nr. 135 și vă rugăm să binevoiți a publica fotografia bunicilor noștri : **ELENA** (67 ani) și **CONSTANTIN BĂLAN** (74 ani) din Bucu-

rești, care la 25 decembrie 1969 au sărbătorit 50 de ani de la căsătorie. Cu această ocazie, ținem să mulțumim bunicilor noștri, pentru dragostea și bunătatea cu care ne-au înconjurat".

*

„Înconjurați de cei doi copii, șapte nepoți și cinci strănepoți, **ELISABETA** și **GHEORGHE ȘINAY** din comuna Camăr, jud. Sălaj, au sărbătorit la 26 decembrie a.c. 50 de ani de conviețuire. Aniversînd „nun-

ta de aur", bunicii noștri au mai adăugat pe lîngă cei 73 și respectiv 69 de ani, încă unul. Odată cu urarea de multă sănătate și „La mulți ani", **Pînzaru Constantin** și **Emma** nepoți, din Deva, str. 23 August nr. 106, vă roagă să le publicați și fotografia".

La iarbă verde

ORIZONTAL : 1. Autorul melodiei de muzică ușoară „Trifoiul". — Iarbă bună de păscut, pe culmile munților Alpi... 2. Prefix care înseamnă „a curge". — Concert țelin... (reg.) 3. Oraș în Abisinia. — Întîi mai la iarbă verde. (pop.) 4. Miez de halva ! — Mînăstire în jud. Neamț. — Prima notă. 5. Înainte de masă. (abr.) — Altă denumire a zeului egiptean Seth. — Pictor francez, autorul pînzei „Dejun pe iarbă". 6. În colț ! — Localitate în Italia. — Iarbă fără foi. (pop.) 7. Clasic român al picturii, autorul pînzei „Culcată în iarbă". — În viteză ! 8. Regiune tropicală, cu ierburi înalte. — Iarbă... la album. 9. La firul ierbii... — Unitate... de iarbă. 10. Oraș în Italia. — Zboară și se așază pe firele de iarbă. (pl.) — Fir... dar nu de iarbă. 11. Ermetică. — Iarbă călcată în picioare... (masc.)

VERTICAL : 1. A netezi pămîntul, peste semințe. — George Sandu. — File terminale ! 2. Pași e iarbă verde... — Ocupație de măcinat grăunțe... 3. Perla zorilor, pe firul de iarbă. — Pămînt pe care se lasă să crească iarba, pentru cosit sau pășunat. 4. Fals la sfîrșit ! — Iarba de pe stadion... 5. Sistem tactic de fotbal. — Autorul tabloului „La iarbă verde". 6. Rîu în U.R.S.S. — Autorul piesei de teatru „Iarba rea". 7. Localitate în Danemarca. — Onomatopee ovină pe pajiștea înverzită... — Titan. 8. Cît frunza și iarba... (masc. pl.) — Zaharia Tudor. 9. Singure pe lume... — Constelație din emisfera boreală. 10. „Nu călcați pe iarbă !" (pl.) 11. Abreviație lexicală cehă. — Pasc iarbă verde... — Te trage de umăr... 12. A lămuri. (neol.) — La țintă ! 13. Ripă fără iarbă. — Ales fir cu fir...

Florin COSAȘU

REBUS

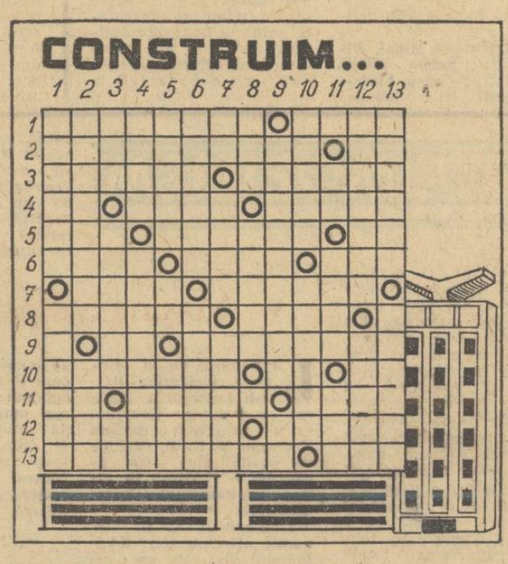

Cuvinte rare : ALP — REO — RAMO — EIA — AARS — ATD.

ORIZONTAL : 1. Material nelipsit în construcții. (sing.) — Sprijină cofrajele la turnarea planșeelor de beton. (pl.) 2. Cele cu apă sînt o ramură importantă a construcțiilor hidrotehnice. — Termen de plan... 3. Torsionate. — Înmagazinează energie mecanică. 4. Anton Vasilescu. — A pune teodolitul la orizontală. (tehn.) — A începe o construcție... în limbaj de șantier. 5. Model. — Parte componentă a buldozerului. — Are ! 6. Sală de festivități. — Fac parte din mecanismul de deplasare al vehiculelor. — Măsuri agrare. 7. Adîncitură în tunel, pentru adăpostirea lucrătorilor, în timpul trecerii trenului. — Eșuare. 8. „Macarale"... — Sînt construite la Șantierele Navale Galați. (sing.) 9. Uriaș zburător... — Piedică. 10. A pregăti mortarul sau betonul. — În centru ! — În evantai ! 11. Ovine. — Scrieri cu caracter istoric. — Oraș în Elveția, cu o catedrală construită în sec. XII. 12. Unul din cei... patru ochi. — Mărăciniș. 13. Cățărători, dar nu... pe schele. — A intrat la apă... (ferm.)

VERTICAL : 1. În straturi și... la gheață. — Boltă monumentală. 2. Aduse de apă și depuse... — Localitate în Canada. 3. Frate cu „Rac". — Sprijină o coloană. (pl.) — Nicu Popescu. 4. Prieten. — Etanșeizați. (fig.) 5. Folosit la armătura unor blocuri. — Aproape aer ! — Arbust. 6. Modul cum este dispusă armătura unui rezervor circular. — Mari constructori de... insule. 7. Documentare tehnică. (abr.) — Face curte și apoi casă... — Fostă campioană mondială la săritura în înălțime. 8. Rîu în Elveția pe care sînt construite mai multe hidrocentrale. — Bine ermetizat. 9. Adevăr. — Îndemn cabalin. 10. La prepararea betonului și la... atletism. — A înainta. 11. Într-o roabă ! — „Construcție" pentru... sprijinirea lăstarilor. — În situ ! 12. Destinația unor spații prevăzute pe lîngă noile construcții de blocuri. — Tip de profil la conductele de scurgere a apelor menajere. 13. A face priză la beton... — Face parte din proiectul de construcție.

Al. MIHAILOV

Cuvinte rare : SION — RIEL — AAR

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

TĂIETURI

ORIZONTAL : Aparatură — Arc — Macedon — Molar — Acetilenă — Ate — Rate — A — Uța — Is — Il — Za — Cioplit — Țărani — Er — I — A — A — Atu — Al — Rest — An — Leneși — Cu — Abataje — A — Dur — Ga — Otomani — Ra — Ațipi — Ic — Lat — Toci — Ecarisat — Arătură — Lapte.

ÎN ZBOR

ORIZONTAL : Vrila — Sedoi — U — Fluture — U — IO — O — Aripat — Ala — Ruv — Tm — Aviator — It — Chirculescu — O — Aah — A — Cal — Austen — Colb — Nia — Tao — Tau — Dunaevski — R — Am — S — Eliade.

Imaginea pe care am ales-o azi surprinde un sugestiv moment a ceea ce înseamnă de obicei disputa dintre echipele Steaua și Dinamo.

Fotografia : Viorel RABA

SĂ NU CADĂ CORTINA...

La ora cînd revista noastră părăsește gura rotativei, în sălile Floreasca din București și Olimpia din Timișoara spectatorii urmăresc încă ultimele schimburi de mingi ale turneelor voleibalistice ce vor pune punct unei noi ediții de campionat Credem, noi, că acestui moment merită să-i acordăm atenția cuvenită, fiind vorba de o disciplină ale cărei succese răsunătoare pe arena internațională ne sînt foarte bine cunoscute. Dar nu numai pentru acest considerent, care la fel de bine știm cu toții, aparține trecutului, ci și pentru a mărturisi din nou un gînd mai vechi, vechi de cîțiva ani dar nou, actual, din moment ce nimic nu s-a întreprins pentru a ne obliga să-l dăm uitării. Titlul, credem, sugerează ceea ce gîndim noi că ar trebui să fie activitatea voleibalistică, paralizată aproape total luni de zile din cauza unei lungi și nejustificate pauze competiționale. Cu riscul de a ni se aduce imputări afirmăm în aceste rînduri că voleiul este, poate, disciplina cu cel mai îngust cîmp de manifestare, dispărînd pur și simplu din preocupările jucătorilor și antrenorilor, a conducătorilor de club și a federației o bună parte din cele 365 de zile ale anului. Aici expresia des uzitată „a căzut cortina" capătă, credem, cel mai pur înțeles, spre deosebire de alte discipline care nu-și limitează activitatea doar la etapele de campionat, rămînînd în actualitate prin tot soiul de competiții sau întîlniri amicale și internaționale. Iată de ce, acum cînd a căzut cortina opinăm pentru ridicarea ei cît mai sus, în așa fel încît să putem vedea voleiul pășind cu pași viguroși spre acele superbe piscuri pe care le-a dominat cu strălucire, dar de care acum se află destul de departe.

Ion BOCIOACĂ

ZIG-ZAG

ÎN CUNOSCUTA localitate Planița din R.S.F. Iugoslavia a fost terminată construcția unei noi trambuline pentru sărituri cu schiurile, cea mai mare din lume. Constructorii au anunțat că sînt condiții ca de pe această trambulină să se poată obține sărituri de 160 m și chiar mai mult.

CLUBUL Vasco da Gama a făcut o ofertă neobișnuită clubului Benfica. Formația braziliană a oferit o sumă substanțială pentru ca Benfica să-l „împrumute" pe timp de șase luni pe cunoscutul jucător Eusebio. Tratativele au eșuat, fiindcă cele două cluburi nu s-au înțeles asupra sumei pretinsă de clubul Benfica.

TRADIȚIONALA competiție de atletism „Jocurile Commonwealth-ului" se va desfășura în acest an în luna iulie la Edimbourg. La aceste întreceri se vor folosi pentru prima oară distanțe metrice și nu tradiționalele măsurători în yards.

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1.	Chimia Sv. — Poiana	1
2.	Poli. Gl. — Oțelul	X
3.	Dunărea — Metalul Buc.	1
4.	Progresul Br. — Ceahlăul	1
5.	Vagonul — C.F.R. Arad	X
6.	C.F.R. Tim. — Poli. Tim.	1
7.	Electroputere — Gaz metan	1
8.	Catania — Reggiana	1
9.	Cesena — Pisa	1
10.	Foggia — Reggina	1
11.	Genoa — Catanzaro	X
12.	Modena — Perugia	X
13.	Ternana — Varese	X

GALERIE „MUNDIAL '70"

„Regizori"

RAMSEY

În seara aceea calmă, de vară, pe care zecile de mii de oameni de pe Wembley o scontaseră ca a triumfului, a triumfului inaugural, un om păsea imperturbabil prin fața tribunelor, deși nu îmnuri de glorie îi însoțeau pașii spre vestiarele „templului fotbalului". Viitorul sir trecea surizător, demn și sigur de el Anglia se împiedicase de puțin luata în seamă echipă a Uruguayului. Startul gazdelor în „World Cup" era un semi-eșec ; acel 0—0 avea să fie pus la stîlpul infamiei, a doua zi în toate gazetele londoneze. Dar Ramsey nu se clintea un centimetru. Se mulțumea să declare laconic în mai mult decît expeditivele sale conferințe de presă : „Vom cîștiga campionatul ! Nu există niciun fel de îndoială !". Cîteva zile mai tîrziu, un cor de comentatori din afara insulei (și unii chiar din ea) cereau excluderea lui Stiles din campionat, pentru jocul lui mai mult decît brutal. Ramsey replica imperturbabil : „Nobby este un perfect jucător. Stiles nu-i înțeles". Și Stiles juca mai departe ; și juca tot mai bine, și devenea unul dintre cei 11 eroi ai finalei.

Alf Ramsey urmează pentru 1970, „la milimetru" programul precedent ; și nu numai pe foile de antrenament, pe graficul partidelor de verificare — copii ale „campaniei 1966" — ci și în lupta aceasta psihică, la fel de importantă cum se dovedește de fiecare dată, pentru a-și apăra ideea lui de joc, formula de echipă, principiile. Selecționerul care a anunțat — în clipa cînd băieții lui îl purtau pe brațe, în amurgul acelei zile a victoriei supreme — că a doua zi după terminarea Campionatului mexican părăsește acest post devenit puternic — apreciat și temut în același timp — a respins toate criticile, toate încercările de a-l influența. Și, trebuie s-o subliniem, evenimentele îi dau dreptate. Cel puțin pînă în această etapă echipa Angliei evoluează exact cum a anticipat selecționerul ei. După meciuri slabe, după salturi de la „foarte bine" la „decepționant", unsprezecele lui Bobby Charlton își regăsește regularitatea de metronom. Rămîne numai ca Guadalajara și Ciudadul să fie tot așa de favorabile campionilor mondiali ca „birlogul Wembley" pe care — să nu uităm ! — nu l-au părăsit un minut acum patru ani... Dar, fiți siguri că, tot așa de liniștiți și de calm, de rece și de imperturbabil, selecționerul Alf Ramsey, eliminat cu echipa campioană mondială din grupe, va intra în modestul birou al managerului de la clubul Ipswich Town. La fel de sigur pe el ca în clipele cînd, de pe terasa lui „Royal Garden Hotel", răspundea cu gesturi măsurate celor 50 000 de londonezi, scoși din minți de victoria supremă din 1966.

„Dirijori"

KVASNIAK

Directorul echipei Cehoslovaciei, Marko, a lăsat secundului său, de care se deosebește doar cu o literă (pe acesta îl cheamă Mirko), teama grija urmăririi internaționalilor și a dat o fugă pînă în Belgia. Acolo, două seri, în liniștitul apartament al celui mai vechi și mai respectat jucător al reprezentativei, Andrei Kvasniak, situat la intrarea în localitatea Mechelen, selecționerul împreună cu „dirijorul" național cehoslovace au discutat planul tactic pentru Mexic, 34 de ani — 20 petrecuți pe terenul de fotbal — n-au lăsat asupra acestui dibaci, rafinat și de o limpezime în joc deconcertante pentru adversar, nicio urmă. În clipele cînd colegi, mult mai tineri, mai neuzați de sute și sute de meciuri, ca vulpoiul acesta de Kvasniak încep să dea din colț în colț, înfricoșați și nesiguri, ei bine tocmai atunci el prinde gustul partidei. Se spune că după acea așa de furtunoasă întîlnire de la Praga, din preliminarii, cu echipa Ungariei (cînd Kvasniak a ieșit ca din pămînt, la 1—3, și a comandat un „fortissimo" care a adus egalarea), Adamec l-a purtat pe brațe pe bătrînul lui căpitan de echipă ; din teren și pînă sub dușurile stadionului...

Pentru ca la meciul de baraj, în fața spectatorilor de la Marsilia, deveniți marii lui admiratori, Kvasniak să repete numărul. Și echipa Cehoslovaciei a văzut drumul spre turneul final mexican liber înaintea sa. „Inteligența fotbalistică personificată" cum îl caracteriza Helenio Herrera, radia de fericire. „Mă bucur de două ori mai mult decît coechipierii mei", mărturisea el. Sînt singurul supraviețuitor al echipei care a jucat finala din 1962, tot dincolo de ocean. Nu știu de ce, ceva îmi șoptește că voi fi, după opt ani, iarăși într-o finală". Între timp, Kvasniak pregătește „partitura mexicană". Colegii de echipă îi respectă cu sfințenie indicațiile în teren. „Bătrînul" se amuză, adeseori, în a schimba — din mers — tempoul sau chiar ideea tactică. „Cînd crezi că Kvasniak va comanda o încetinire, abia atunci el solicită echipei o accelerare. Nu știu, parcă simte momentele de criză ale adversarului și atunci îi pregătește lovitura de grație..." Sînt cuvintele celui mai apropiat om de „dirijor", în minutele zbuciumate de pe gazon, — Kuna, cel care face linie de mijlocași cu „dirijorul" — reprezentativei Cehoslovaciei.

DE LA DUMITRACHE LA HELVEI

de Valeriu MIRONESCU

Spectatorii la ultimul meci al echipei reprezentative de juniori se așteptau să vadă altceva : o formație omogenă, cu idei tactice clare și cu scheme puse la punct, care să învingă fără prea multe dificultăți pe adversari. De aceea n-au rămas mulțumiți de joc și de jucători, s-au enervat pe măsură ce treceau minutele, mai ales fiindcă golul, în ciuda ocaziilor numeroase, întîrzia și avea să se înscrie abia spre sfîrșitul partidei. Însă acel altceva nu se compune din atribute tipice unei selecționate de juniori. Atunci cînd juniorii sînt cu adevărat juniori și nu-și ascund vîrsta asemenea unei anumite categorii de femei, atunci cînd, pe deasupra, ei provin din opt sau nouă cluburi și n-au fost supuși înainte de meci vreunui cantonament de lungă durată, nici formația respectivă nu se poate distinge prin omogenitate și printr-o tactică matură. Interesant este faptul că acei spectatori care au revăzut seara la televiziune, în liniște, secvențe din partidă, au descoperit multe faze de fotbal frumos și îndeajuns de bine jucat !

În ce mă privește, înclin să cred că echipa noastră de juniori își atinge scopul pentru care a fost creată și poate fi notată pozitiv. Publicul ar trebui să fie convins de acest adevăr prin probe suplimentare, ca să le zic așa, indirecte, adică rezultatele de egalitate obținute de selecționata română pe terenurile unor adversari care, după cum am putut constata, sînt bine pregătiți și redutabili chiar în condițiile jocurilor „în deplasare".

Va reuși echipa reprezentativă de juniori rezultate speciale în cadrul turneului U.E.F.A. din Scoția ? Iarăși, în ce mă privește, nu cred în posibilitatea unor asemenea performanțe, de altfel nici nu le atribuiesc o importanță deosebită. Dacă „Viareggio", de pildă, este în mod fățiș declarat ca turneu pentru echipa de tineret, în schimb turneul U.E.F.A. pentru juniori, permite, prin forța împrejurărilor, deghizarea în juniori a unor fotbaliști care de mult au făcut cunoștință cu briciul și-l utilizează măcar o dată pe zi. Astfel, rezultatele nu îmbracă semnificațiile cuvenite în raport de valoarea fotbalistică la o anume vîrstă, iar această situație rea nu va fi înlăturată atîta timp cît fiecare dintre federațiile naționale nu se va convinge singură de folosirea atitudinii corecte față de toate prevederile regulamentului U.E.F.A.

De mai mulți ani încoace, Federația română a renunțat la politica „performanței cu orice preț", cu implicații atît de negative cînd e vorba de juniori. În fond, care este scopul principal al unei selecționate naționale de tineri, pînă la 18 ani inclusiv ? Ce putem pretinde de la o asemenea selecționată ? Cred că astăzi răspunsurile au devenit mai precise decît oricînd în trecut. Într-un lot reprezentativ trebuie să fie aleși cîțiva, 18—22, dintre juniorii cei mai talentați, să li se asigure încă de la această vîrstă o oarecare experiență internațională și să fie impuși atenției cluburilor și a opiniei publice. Prin urmare, nu este cazul de a se lansa o echipă ci de a se scoate la iveală cîteva elemente cu perspectivele valorificării lor ulterioare de către fotbalul național.

Din punctul de vedere expus mai înainte, cred că cititorii vor fi de acord că într-adevăr munca Federației la nivelul echipei reprezentative de juniori poate fi notată în mod pozitiv.

Generația „U.E.F.A. 1965—66" poartă numele internaționalilor de astăzi Dumitrache și Cornel Dinu, cea din 66—67 îl recomandă pe Neagu (Rapid) și pe Tătaru, în 67—68 șeful promoției a fost un tînăr ce se cheamă Dumitru (Rapid). Acestor exemple, ce vorbesc de la sine, le adăugăm cazul penultimei formații „U.E.F.A.", din 1968—69, care a dat nu mai puțin de zece jucători în echipe puternice din fotbalul nostru. Cu excepția portarului, enumăr acești jucători în ordinea posturilor : Cristache (Steaua), Brașovschi (U.T.A.), Crîngașu (Petrolul), Hajnal (A.S.A. — continuă a fi „junior") — Naom (Steaua), Beldeanu (Progresul) — Radu Ionescu (Progresul), Caniaro (A.S.A.), Ștefănescu (Steaua), Petreanu (Rapid) ! După cum se vede, nume, de pe acum, binecunoscute amatorilor de fotbal, cu un Caniaro selecționat în lotul lărgit al primei reprezentative.

Sînt de părere că actuala formație „U.E.F.A." a și impus atenției specialiștilor cîțiva foarte tineri fotbaliști de mare talent.

Pe Dumitrache sau pe Dumitru, multă lume i-a văzut jucînd pentru prima oară abia atunci cînd au debutat în echipe de divizia A, unii chiar își dau aere de cunoscători astăzi, ceea ce nu-i prea greu, în schimb, e profitabil. Cîți știu însă realmente cum arăta și cum juca Dumitrache, la 16—17 ani, cam atîția cît au în prezent Helvei sau Bölöni (ambii născuți în 1953) ? Îmi pare bine că printre puținii obișnuiți spectatori la meciurile de juniori, se numără unii membri ai biroului federal, printre care președintele federației, se numără și cîțiva antrenori prieenuți. Înclin să cred că, aproape în unanimitate, acești oameni văd în Helvei un fotbalist cu nimic mai prejos decît Dumitrache de pe timpuri. Desigur, Helvei este un alt tip de atacant, cu alte înclinații în joc și cu o altă tehnică a balonului. Însă perspectivele lui sînt aceleași ca ale lui Dumitrache, sînt perspective care se întrevăd pînă la echipa națională a țării. Antrenorii clubului „Steaua" și-au luat o mare răspundere pe umerii lor. Acum, cînd amatorii de fotbal l-au văzut jucînd pe Helvei și au constatat ce i poate oșul, ei îi vor urmări cu interes evoluția și nu cred că se vor arăta prea îngăduitori în cazul vreunui eșec.

Intermezzo cu...

SPECTATORUL

de Ioan CHIRILĂ

Spectatorul era frînt de oboseală, cu toate că trecuseră 24 de ore de la meciul fotbaliștilor juniori...

— V-a consumat atît de mult jocul ?

— Da. Și acum am o gheară în jurul inimii. Abia acum înțeleg cît de crîntă e munca antrenorului. Eu am fost în pragul infarctului deși era în joc doar dragostea mea pentru copiii ăștia ai noștri. Ei, în schimb, antrenorii, își joacă sluiba în fiecare duminică. Ce bine îl înțeleg acum pe Ola... Ce bine îl înțeleg acum și pe antrenorul sovietic care a rămas, îmi închipui, la jocul nostru cu Polonia... În minutul 77, era în Scoția... După numai trei minute acest vis se spulberase...

— Se mai întîmplă...

— Da. Dar întîmplările astea mănîncă oameni... Cu cîteva secunde înainte de meciul retur, în Polonia, Herrera era calificat în finala Cupei Cupelor. A venit însă Lubanski și a egalat. Alte două preinfarcturi... Atît pentru Roma, cît și pentru Gornik... Pentru că lovitura de măciucă vine și la necaz, și la bucurie prea mare... Apoi au venit prelungirile. În minutul 120, cu alte cîteva secunde înainte de finalul finalului, Roma egalează. Alte două electrocardiograme... În sfîrșit, se joacă al treilea meci, la Strassbourg... Cu cinci minute înainte de final, amîndoi cardiacii de pe bancă merg pe sîrmă... Iată, însă, că Lubanski îi trimite din nou în lumea visurilor...

Cineva mi-a spus că l-a văzut pe Herrera la Roma, acum vreo două luni și că a avut o tresărire : magul părea îmbătrînit cu 15 ani față de cum îl văzuse acum patru ani, la București.

— Și ce-i de făcut ?

— Nimic. În meseria asta rezistă, oricum, doar cei tari. Noi, însă, spectatorii, trebuie să înțelegem mai bine toate necazurile muncii antrenorului și să corectăm — pentru că de noi depinde totul, la urma urmei — sistemul care face din mișcarea antrenorilor un fel de „roată a lumii", cu urcușuri și coborîșuri determinate de o bară sau de un luft.

— Îmi spuneați că ați suferit mult la jocul cu Polonia. Ce părere aveți despre juniorii noștri ?

— Am două păreri. În primul rînd, performanța, care este deosebită. În fond, o calificare în dauna juniorilor sovietici și polonezi nu e cu nimic mai prejos, la scară, bineînțeles, decît calificarea pentru Mexic... Dar această performanță nu mă face să uit unele lucruri. Cred că juniorii 1970 nu au clasa celor din anii trecuți — mă gîndesc mai ales la cei de acum 8—10 ani... Repet, performanța lor e admirabilă, dar n-am văzut în echipa asta nici măcar umbra juniorilor Dumitriu II, Ivansuc, Pircălab, Dinu sau Dumitrache... Se simte, de-altfel, că juniorii de astăzi nu mult mai puține ore în picioare...

— Ce jucători vor rămîne, după părerea dumneavoastră ?

— Eu merg pe mîna lui Sătmăreanu, care, din păcate, nu a jucat acum și cred în tînărul Ghergheli. În rest...

— Și vi se pare normal ?

— Da. Absolut normal. Copiii de astăzi joacă mult mai puțin fotbal. „La sînă", acolo unde a bătut mingea Dumitrache, nu mai e nimeni... Pe „Heliade între vii", unde a crescut Nelu Nunweiller — la fel... Copiii nu prea mai au unde juca... Și mai e un lucru : a cam dispărut dorul de aventură al fotbalistului. Astăzi foarte puțini mai riscă să se prezinte la un examen cu 10 000 de candidați pe vreo 10—11 locuri.

— Și ce-i de făcut ?

— Cred că, în primul rînd, trebuie să acceptăm ideea că astăzi fotbaliștii nu mai pot crește ca pe timpuri, cînd copilul pornea de-acasă dimineața, cu „o bucată de pîine cu slană" — cum spunea Petschovschi — și se întorcea seara, tîrziu, cu degetele rupte și date cu iod, din mila spițerului.

→ Repet : ce-i de făcut ?

— Ar fi ele multe de făcut. Dar cel mai important e să-i ajutăm pe copiii de la „profesionala" să redescopere gustul aventurii. Pe cei cu „teoreticul" i-am cam pierdut... Nu zic că n-ar mai putea veni un nou Lucescu sau un nou Dinu, dar marele fotbalist al deceniului al optulea va fi — în toată lumea — un tînăr cu picioarele șlefuite în vreo 15 000 de ore muncă pe iarbă și cu degetele de la mînă întărite de cozile clestelui sau înnegrite de păcură...

— Spuneți, deci, că „profesionala" ar fi marea sursă...

— Timpul o să-mi dea dreptate. Dar e mai bine s-o luăm înaintea Timpului și să facem ceva chiar acum, sau mai ales acum, cînd seniorii și juniorii își fac bagajele pentru Mexic și Scoția...

CONCURSUL NOSTRU

BALONUL ROTUND

Pînă la 28.IV.1970 au fost triate și înregistrate 81 000 bonuri de participare la concurs. Bonul cu numărul 80 000 aparține concurentului Alexandru Grecu din Sibiu. Se continuă operațiile de triere și înregistrare.

● **Guriță Tiberiu, Aiud:** Trei bonuri anulate. Dv. vreți să ne convingeți că echipele Jiul, „U"-Craiova și Dinamo București vor ocupa locul doi în clasament și că în același an vor și retrograda. Credeți că se poate așa ceva ? Dacă cunoașteți un asemenea caz, să ne scrieți.

● **Manoliu Alecu, Bîrlad :** Ați întîlnit vreun nume U.S.A. Tg. Mureș în divizia A ? Două bonuri anulate.

● **Paladi Carmen, Suceava ; Plăcintă George, R. Vîlcea și Pajga Florea, Oradea :** În ordinea respectivă, aveți cîte un bon anulat, deoarece treceți la întrebarea a III-a echipele : Crișul Oradea, A.S.A. Tg. Mureș și Politehnica Iași.

● **Voinea Traian, București :** Două bonuri nu sînt valabile, C.C.A. București și Știința Craiova sînt nume care nu figurează în acest an în divizia A. Idem **Avram Iulică** (Știința Cluj) ; **Mateescu Ion, București** (Universitatea București) ; **Păscută Nicu, Ploiești** (Politehnica Brașov) și **Gidea Petru, Alba Iulia** (Știința Cluj) cîte un bon și **Bobîrniche Tudor,** București (Știința Craiova) două bonuri anulate.

● **Zotta Marin, Ploiești ; Iordăchescu Georghe, București ; Oprițescu Gheorghe, București :** Aveți cîte un bon anulat datorită faptului că ați lăsat cîte o întrebare necompletată.

● **Radu Gheorghe, Sibiu :** Echipă cu numele Știința Galați nu există în divizia B. Aveți cinci bonuri anulate. Idem **Chimoiu Mihai, Doli** (Politehnica Bacău) ; **Gilcă Costilian, Craiova** (Politehnica București) ; **Marian Elena, Bîrlad** (Politehnica Timișoara) ; **Bălinișteanu Ananie, Hunedoara** (Știința Galați) ; **Miculescu Dorinel, Timiș** (Politehnica București) ; **Cioancă Nicoleta, Alba Iulia** (Politehnica București) — cîte un bon anulat.

● **Bălută Nicolae, Curtea de Argeș și Gh. Ornănescu, București :** Trecînd Metalul, fără a preciza care, aveți cîte un bon anulat.

● **Cosmin Silviu, Cluj ; Stănilă Nicolae, Sibiu ; Marcu Petre, Ploiești ; Călugăru Stan, București ; Călin Andrei, com. Braniștea ; Iovănaș Ilie, Cluj ; Notaru Traian, P. Neamț :** Trecînd cîte o echipă din divizia B la întrebarea a II-a aveți cîte un bon anulat.

● **Niculescu M. Ioan București :** Ce garanții vă oferim noi că bonurile dv au ajuns la destinație ? În niciun caz nu putem să vă dăm cîte o chitanță că le-am primit. În schimb, cînd doriți, puteți să vă convingeți asupra seriozității cu care se muncește la trierea și înregistrarea bonurilor.

● **Popescu Ilie, București :** Patru bonuri anulate. Numele C.S.M.S. Cluj nu figurează în divizia A.

● **Marinescu Mihai, Pitești (1) ; Șerbu Mihai, Galați (1) ; Grasu Florea, București (1) ; Stoenică Mili, com. Obîrșia Veche — Olt (1) ; Nicoară Ion, Bistrița Năsăud (1) ; Inocson Rodica, Tg. Mureș (1) ; Tofan Teodor, Lupeni (1) ; Radu Dumitru, Cîmpulung — Argeș (2) ; Bădescu Ion, Slatina (1) ; Nedelciu Constantin, com. Jilava — Ilfov (1) ; Enache Gheorghe, București (4) ; Radu Dumitru, Cîmpulung (1) ; Zamfirescu Ruxandra, Buzău (2) ; Gheorghiu Mircea, București (1) ; Dima Traian, București (3) ; Cucu Gheorghe, Vaslui (1) ; Popovici Virgil, București (1) ; Nicolae Cristian, Roșiorii de Vede (6) ; Moraru Iacob, Mureș (2) ; Mehedințu Gheorghe, București (1).** Cifrele dintre paranteze reprezintă numărul bonurilor anulate deoarece ați trecut cîte două echipe din aceeași serie a diviziei B la întrebarea a III-a.

AUTOMOBILISM

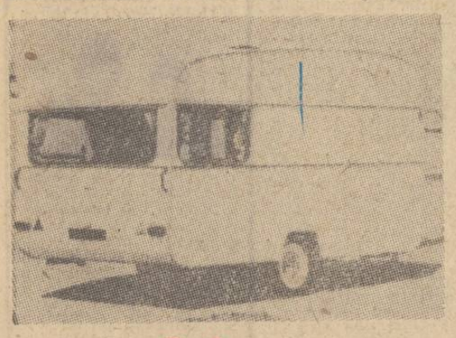

Rulota pentru excursii

Zilele din preajma lui 1 Mai înseamnă pentru mulți automobiliști și primele excursii mai îndelungate ale anului. Cum s-ar spune ne aflăm la începutul sezonului turistic. Încep concediile, se deschide sezonul pe litoral, o pornim la drum. Toate acestea readuc în discuție o problemă mai veche a automobiliștilor amatori de excursii îndelungate : rulota, această cameră de dormit și sufragerie ambulantă. În urmă cu cîteva luni s-a anunțat că un tip de rulotă practică a fost realizat la Timișoara și că a absolvit primele probe de circulație.

Rulota realizată la Timișoara are o greutate de 720 kg și este prevăzută cu un sistem de frînare prin inerție. Șasiul a fost confecționat din țeavă cu profil pătrat de 20/40 mm și cornier de 22/20 mm ; pereții dubli (exterior aluminiu) sînt căptușiți cu o masă plastică spongioasă izolatoare. Aerisirea interioară se asigură prin geamurile laterale, precum și cu ajutorul unei ferestre în acoperiș. Rulota este înzestrată în interiorul ei cu două scaune late de cîte 140 cm, care pot forma un pat dublu, două scaune mici, două mese rabatabile, 1 WC chimic, o masă-dulap prevăzută cu aragaz și sertare.

Iată și cîteva date tehnice : lungimea totală (cu cîrlig) — 250 cm, lățimea exterioară — 192 cm, lățimea interioară — 186 cm, înălțimea de la sol — 22 cm.

Se pare așadar că realizarea timișoreană este demnă de laudă. Iată de ce este așteptată cu nerăbdare producerea ei în serie. Foarte mulți automobiliști sînt dornici să-și procure această casă pe roate atît de practică în excursii. Deci, pe cînd producția de serie ?

Mașina viitorului

La Salonul de la Geneva societatea British Leyland a aparut cu o mare atracție : ea a prezentat mașina Triumph X L 90, care ne dă posibilitatea să aruncăm o privire în viitor, în domeniul automobilului.

Triumph-ul X. L. 90, numit „Dream Car" (Automobil vis) este un vehicul experimental cu patru uși și patru locuri, telecomandat prin impulsuri magnetice. Prin eforturile depuse la construcția acestui model, se caută nu numai să se țină pas cu viitorul în domeniul automobilistic, ci chiar să fie depășit. Se are deja în vedere ziua de „poimîine" a automobilisticii.

Tipul X.I. 90 prezentat la Salonul de la Geneva ca model există pînă acum doar într-un singur exemplar. Ce calități se cer — după părerea constructorilor acestui tip — de la o mașină de „poimîine" ? Descrierea modelului X. L. 90 ne dă un răspuns la această întrebare. Bineînțeles că primordial este agregatul motor-viteze ce închis „pe viață", precum și frînele și arcuirea acționate pneumatic. Cea mai mare importanță se dă automaticii, rapidității și siguranței. În acest scop este necesar un control automat al direcției și al vitezei, curățirea geamurilor prin ultrason precum și o nuanțare a parbrizului și a geamurilor în funcție de incidența luminii.

Mașina X.L. 90 posedă un motor cu 6 cilindri, 2 litri, cu care se va atinge o viteză maximă de 200 km/oră. Secretul mașinilor de „poimîine" este : putere mare la o uzură pe cît posibil de redusă. Astfel Triumph-ul X. L. 90 va necesita un serviciu respectiv un control ai unității motor-viteze, numai la fiecare 80 000 de kilometri iar schimb de ulei numai la fiecare 16 000 de kilometri. Automobilele viitorului vor fi deci mai economice decît mașinile de pînă acum.

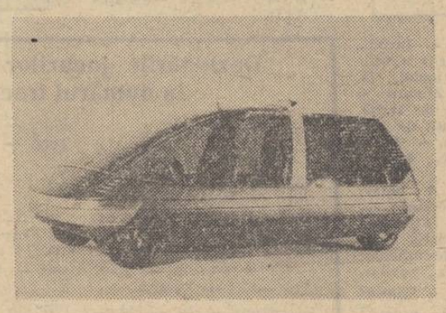

Triumph X.L. 90

6 mai '70

CONCURS SPECIAL PRONOEXPRES

nelimitat : AUTOTURISME

excursii la ISTANBUL, ROMA ȘI FLORENȚA

PUTEȚI CÎȘTIGA !

— Autoturisme „Dacia 1300", „Dacia 1100", „Moskvici 408", „Skoda 1000 MB", „Trabant 601" în număr nelimitat.
— Excursii la Roma și Florența (cu avionul) și la Istanbul.
— Premii fixe în numerar în valoare de 1000 lei, 500 lei, 100 lei etc.
— Premii obișnuite în numerar de valoare variabilă.
— Se efectuează în total 5 extrageri = 34 numere.
— Și cu 3 lei puteți cîștiga un autoturism, o excursie sau un premiu în numerar.
— Cu 15 lei se poate participa la toate cele 5 extrageri.
— Jucînd mai multe bilete de 15 lei aveți mai multe șanse de cîștig.

ULTIMA ZI PENTRU PROCURAREA BILETELOR: MARȚI 5 MAI 1970

(5049)

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

1945 # 9 MAI - ZIUA VICTORIEI 1970

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 657 — Sîmbătă 9 mai 1970 — 8 pagini 1,50 lei

În conștiința omenirii, ziua de 9 Mai se asociază cu ideea, cu imaginea victoriei. În această zi, acum un sfert de veac, prin capitularea necondiționată a Germaniei naziste, s-a pus capăt celui de-al doilea război mondial în Europa.

La obținerea victoriei finale de către coaliția antihitleristă, coaliție a cărei principală forță a fost Uniunea Sovietică, poporul nostru a adus o contribuție importantă, dînd grele jertfe de sînge și mobilizînd toate resursele sale materiale și umane în lupta împotriva cotropitorilor fasciști. Din chiar primul ceas al insurecției naționale, antifasciste, organizată și condusă de partidul comunist, armata română a luptat cu eroism pentru izgonirea trupelor hitleriste de pe pămîntul patriei. Prin luptele purtate cot la cot cu vitezele armate sovietice, trupele românești au luat parte activă la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei. Pe parcursul a 260 de zile, pătrunzînd adînc în dispozitivul inamic, purtînd zeci de bătălii încununate de succes, trupele românești au înscris o pagină luminoasă în istoria războiului antihitlerist. Sărbătorind Ziua Victoriei aducem un omagiu celor ce și-au dat viața pentru libertatea patriei, angajîndu-ne să ducem mai departe tradițiile poporului, gloria generației care a eliberat țara de sub jugul fascist.

TRUPELE ROMÂNE DEFILEAZĂ PE SUB ARCUL DE TRIUMF ÎN AUGUST 1945

Dimensiunile contribuției românești la victoria asupra fascismului, în date și cifre

Armata română și-a concretizat participarea la înfrîngerea Germaniei naziste astfel :

- **a luptat necontenit timp de 260 de zile ;**
- **a pătruns în dispozitivul inamic peste 1 000 de kilometri, parcurgînd un traseu care începe la Mureș și se încheie în apropiere de Praga ;**
- **a străbătut 17 masive muntoase, dintre care, unele pe timp de iarnă ;**
- **a forțat 12 cursuri de apă ;**
- **a eliberat 3 831 de localități, dintre care 53 de orașe ;**
- **pierderile provocate inamicului s-au cifrat la circa 120 000 de prizonieri și la aproape 20 000 de morți, echivalentul a circa 14 divizii ;**
- **pierderile suferite s-au ridicat la circa 170 000 de oameni, dintre care peste 5 000 de ofițeri și tot atîția subofițeri căzuți în lupte ;**
- **faptele de arme ale trupelor române au fost citate prin șapte ordine ale Comandamentului suprem sovietic și prin 21 comunicate de război ;**
- **peste 300 000 de soldați, ofițeri și subofițeri au fost distinși cu ordine și medalii românești, sovietice și cehoslovace.**

ACUM UN SFERT DE VEAC

de Nicolae TĂUTU

Citesc în istorie : armata română a străbătut peste o mie de kilometri. Un număr de peste o jumătate milion de militari români am participat în războiul antihitlerist. 300 000 de decorații și medalii românești, sovietice, cehoslovace și ungare au acoperit piepturile vitejilor luptători români. Peste 170 000 de jertfe am dăruit în cel mai crîncen război al omenirii pentru triumful demnității umane. Cifre. Acum un sfert de veac aceste cifre erau impresionante. Acum, după ani, ne-am deprins cu ele. Le rostim ca pe o lecție de istorie. Numai cei care au făcut frontul văd dincolo de cifre. Nu am cunoscut, desigur, pe toți eroii celor 170 000 de jertfe de sînge. Dar 124 dintre eroii acestor jertfe mi-au fost apropiați.

Nu de mult ascultam versuri ale unui tînăr și talentat poet, o poezie dedicată eroilor în care scria : „Ostașii plecau pe front cu gînd la moarte, dorind să lupte și să moară". Mă simt obligat în numele ostașilor din compania mea pe care i-am îngropat, mă simt obligat în numele celor 170 000 de jertfe de sînge să protestez, să-l contrazic. Noi, mai tineri decît este el astăzi, iubeam la fel viața. Am purtat arma în mînă dorind să trăim. Da, unii scriau versuri, alții visau să construiască, alții să cultive grîne bogate, dar nici unul nu vroia să moară. Noi am luptat doar să trăim, ce-i drept, să trăim liberi, în țara noastră independentă, să avem o viață demnă și plenară. Eram atît de tineri încît mulți dintre noi nu am cunoscut sărutul primei fete și, fără să simtă pe obraji lor lama briciului, au trecut în lutul încălzit de explozii. Nici unul nu a dorit să moară. Colegii mei, cum am spus, nu cunoscuseră dragostea și viața în plenitudinea ei, dar au murit să apere viața și dragostea țării și a lumii întregi. Acesta-i adevărul de netăgăduit. Colegii mei au trecut de pe băncile școlilor direct în nemurirea istoriei. Și în amintirea urmașilor, în permanențele poporului nostru.

Doriți exemple ? Pe sublocotenentul Păun Radu l-am cunoscut în spitalul din Hnuste (Cehoslovacia). Era proaspăt inginer și avea 24 de ani. Comanda un pluton de pontonieri. Fusese grav rănit de un proiectil de artilerie. În spital, avea pe noptieră, schița unui proiect de pod. Așa l-am găsit în ziua de 18 martie 1945. Mi-a vorbit timp îndelungat de proiectul

CONTINUARE ÎN PAG. ②

O FILĂ DE FRONT

de colonel Victor ATANASIU

Observatorul înaintat al bateriei era schimbat în fiecare seară. Atunci începea mișcarea agenților pe jos și călări, atunci se apropiau purtătorii de marmite cu aburul cald pe care nu-l mai simțise nimeni de la ceaiul de dimineață și tot atunci chesoanele de muniții, venite din spate, transmiteau vești dintr-o lume care se părea așa de departe, aidoma unui vis ce-l știai că nu se mai repetă...

De cîteva zile frontul nu mai înaintase nici un pas. Totul stătea parcă pe loc ! Și ninsoarea se oprise de cîteva ore, acoperind poteci și punînd enorme căciuli mițoase pe boscheții desbrăcați de mult de haina verii. Dar vîntul începuse a tălbura mincinoasa pace, gonind de-a lungul văii ce despărțea cele două linii inamice.

Spre nord, dincolo de pîrîiașul ce-și continua nestingherit jocul zglobiu, peste glacisul deschis ca o scenă, pe care se mutau piesele dușmane, se afla un brîu de pădure din masivul Javorina. La dreapta și la stînga, trupe de-ale noastre, în continuă regrupare, tăiau noi și noi drumuri prin zăpada mai mare de un metru.

În seara aceea de mijloc de februarie a anului 1945, caporalul Ion Merișan ceruse a nu fi înlocuit. Nu dăduse nici o explicație, nu raportase nimic din ajun ! Era un oștean de prin părțile Dunării, voinic, cu voce blîndă dar cu ochi de văpaie, ca a Ialomiței cînd își aruncă apele în matca cea mare. Se născuse în acel loc, cu 28 de ani în urmă. Un sergent raportase doar că văzuse mai devreme un ostaș de infanterie, tîrîndu-se pînă la el și dispărînd după cîteva minute spre punctul de comandă al batalionului venit cu o zi mai înainte, în raion.

Noaptea era pe sfîrșite. Firul de telefon îl tulburase doar cu o întrebare :

— Nea Ioane, nu ți-o scris Măriuca ? !

Cine-l întrebase și de ce așa, nu-l interesa pe Merișan. Pe el îl frămînta atacul de a doua zi al „batalionului" despre care bănuia că numai comandantul său de baterie putea ști...

Peste toate gîndurile lui plutea ecoul spărturilor de obuz, trase regulat, dintr-o parte și alta, ca o simfonie ce se încheie odată cu ivirea zorilor.

Atunci s-a auzit un pocnet ca de bici și deasupra cetii ce umpluse valea s-au ivit

CONTINUARE ÎN PAG. ②

Vasele pentru transportarea primului bloc metalic al podului, sînt pregătite să preia prețioasa încărcătură.

GIURGENI — VADUL OII — MAI 1970

PROLOG LA „OPERAȚIA LANSARE"

(Pag. a 2-a)

Mica bibliotecă Magazin

Ceasul public

de Aziz NESIN

(Pag. a 4-a)

NAIUL FERMECAT

de Harry BRAUNER

(Pag. a 4-a)

VASILE SADOVEANU, NUVELIST ȘI AUTOR DE MEMORII

de Boris BUZILĂ

(Pag. a 4-a)

Și acum Guadalajara

de Valeriu MIRONESCU

INTERMEZZO... SENTIMENTAL

de Ioan CHIRILĂ

(Pag. a 8-a)

VÎRSTA OMULUI: PATRU MILIOANE DE ANI!

(Reportajul în pag. a 3-a)

• 1945 9 MAI – ZIUA VICTORIEI 1970 •

ACUM UN SFERT DE VEAC

URMARE DIN PAG. 1

său. Își imagina podul suplu, ca o broderie, crescut din beton și oțel. Închidea ochii și îmi descria podul ca un arc, ca un salt de căprioară peste un riu repede de munte. Podul împrumutase în linii fine ceva din monumentalitatea munților din jur. Reușise să-mi comunice și mie imaginea sa minunată. A doua zi, la orele 9 dimineața, inginerul a murit. Și el nu a dorit să moară. Stătea mărturie schița de pe noptiera de lîngă patul său. Stătea mărturie imaginea podului suplu din inima mea. În ultimele ore ale scurtei sale existențe, visurile lui se îndreptau spre viitor, spre oameni, oferindu-le un poem gigant din oțel și beton. Hotărît, se opunea morții, pe care o bănuia în preajmă cu dorința sa de viață, de construcție, de creație, de continuitate.

Alt exemplu ? Soldatul Vasile Ailenei a luat dintr-un sat, de la un țăran cu care se împrietenise, cîteva kilograme de grîu de sămînță să le ducă acasă. Îi plăcea să aibă și pe pămîntul său un asemenea grîu bogat.

Și grîul din Bărăgan l-a însoțit tot războiul. Îl purta în raniță. În marșuri, cînd aveam rănițele pe umeri, îi suporta toată greutatea. Cînd întîrziau marmitele cu mîncare, soldații glumeau : „Vasilică, trebuie să atacăm grîul țării". A răbdat foamea dar nu s-a atins de un singur bob. Visa să-l admire încolțit în sfoara sa de pămînt.

Soldatul Vasile Ailenei a căzut în luptele de la Bistra. L-am îngropat în pămîntul slovac. I-am făcut loc printre troiene de zăpadă afînată. Și el nu a dorit să moară. Stă mărturie grîul purtat sute de kilometri în raniță. Un soldat din grupa lui Ailenei a aruncat în groapa sa și un pumn din grîu. Desigur, spicele grîului vor afirma dorința de viață și de belșug a tînărului care nu împlinise încă douăzeci de ani. Și dacă spicele nu or să răsară, vor vorbi în locul lor iarba proaspătă și florile oricărei primăveri slovace.

Dar sublocotenentul Nicolae Tărălungeanu ? Deși eram camarazi de școală militară, de regiment și de front, abia pe 8 februarie 1945 mi-a destăinuit marea sa taină : scria versuri. Mi-a citit trei poezii. Toate cîntau viața și dragostea. În ziua de 9 februarie a căzut eroic în fața unei mitraliere. În această zi a murit un poet. Dar cele trei poezii pledau pentru viață, dragoste și bucurie. Nici el nu a dorit să moară. Desigur, poezia sa se realizează în tot ce construim noi astăzi și în toată poezia țării noastre, poezia tinerelor generații.

Nu trebuie să uităm esențialul : eroii noștri s-au dăruit în atacuri fierbinți iubind viața, dorind-o mai bună și mai demnă pentru noi toți. De aceea le datorăm recunoștință.

Nicolae TAUTU

Cu neasemuită vitejie, cu bărbăție și neînfricare au luptat armatele noastre pe toate fronturile războiului antihitlerist, în bătăliile purtate pe teritoriul românesc sau pe teritoriile Ungariei și Cehoslovaciei. Imaginile noastre sînt numai două secvențe din această epopee a zdrobirii fascismului german. O coloană de blindate pătrunde vijelios într-unul din orașele eliberate. Înainte de un atac masiv al infanteriei, artileriștii încep obișnuita și atît de eficienta lor pregătire de artilerie.

O FILĂ DE FRONT

URMARE DIN PAG. 1

trei stele verzi ce coborau încet, încet pînă s-au stins.

A urmat apoi un bubuit, și altul, din ce în ce mai multe, și ecoul lor se îneca-n abisuri. Pe glacis, jerbele de fum se așezau pe linie și în adîncime, marcînd abscisele și ordonatele de calcul artileristic.

În dreapta a țăcănit o mitralieră ; cîteva rafale... și a tăcut ! Apoi în stînga, la centru pe întreaga linie. Gloanțele trasoare verificau exactitatea direcțiilor reperate din ajun.

Așa a pornit atacul. Al cîtelea ? Cine a stat atunci să-l mai însemne ! ?

Caporalul Ion Merișan, cu telefonul în mînă, avansa odată cu linia infanteriei. El raporta comandantului de baterie reperele atinse și cererile atacatorilor. Puțini, tot mai puțini se apropiau de cele două cuiburi de rezistență inamice.

De la capătul firului s-a auzit atunci cererea mult așteptată : „lungiți tragerea cu trei sute de metri". Și apoi nimic...

Ion Merișan se apropiase de un ostaș căruia îi luase pușca mitralieră și lăsînd deoparte telefonul al cărui fir rupt nu mai aducea nici-un folos, porni la asaltul primei linii a inamicului, sub protecția artileriei, care mutase focul în adîncime.

Observatorul principal îi urmări mișcările pînă cînd Merișan dispăru într-un fir de vale.

Nu trecu mult și batalionul anunța marea bucurie a cuceririi obiectivului ordonat. Printre răniți : Vasile Merișan ! Cînd i s-a verificat la punctul de prim ajutor numărul matricol, s-a văzut că Vasile era contingent 1945. Nu era deci Ion Merișan, observatorul înaintat al bateriei de artilerie...

Vasile, rănit, suferise și șocul spărturii unui proiectil ; nu mai putea da nici o relație. Bateria raportase printre pierderi și pe caporalul Ion Merișan ca dispărut.

. . . . . .

Trecuse mai mult de zece zile, cînd am fost informat că Ion Merișan se află la ambulanța diviziei. Am întrebat :

— Caporalul Ion Merișan, contingentul 1937 ?

Mi s-a confirmat.

Bateria intrase în cantonament. Am plecat călare, însoțit de doi ostași. Sub copitele cailor zăpada scîrțîia puternic. Era ger și se stîrnise un vînt care mătura drumul de creastă. Luna cobora peste lanțul de păduri cehoslovace pentru a chema zorii.

Trei oameni și trei cai căutau un Merișan contingent 1937. La cîțiva kilometri se vedeau ieșind din pîcla nopții primele case ale comunei Dol-Stodoli. Era 1 martie. Răniții dormeau încă.

La magazia de efecte i-am găsit haina și însemnul matricol : caporal Ion Merișan, contingent 1937, din bateria a 5-a artilerie.

În buzunar o scrisoare datată 10 februarie ; expeditorul scris cu multă trudă : Maria Merișan ! Pe locul unde era aplicată marca, un alt scris indica : trimeasă prin fratele tău Vasile.

Parcă începea să se facă lumină... atît în sat cît și în minte.

În scrisoare i se anunța nașterea unui fecior. Am cules cîțiva ghiocei și am mers la căpătîiul rănitului.

— Ghiocel Merișan să-l numești Ioane și zilele să-i fie albe ca aceste prime flori ale primăverii.

— Să trăiți, tovarășe locotenent și mereu bună să vă fie inima, dar am și un frate, Vasile, pe care am vrut să-l sprijin la primul lui atac... nu știți... ? ! Rănitul de lîngă mine e Vlasca, din comuna aceea de unde s-a dat atacul cînd mi s-a rupt firul. M-a salvat trăgîndu-mă dintr-un snop de mitralieră dar a fost rănit și el.

— Vasile e bine sănătos ; e acum ostaș cu experiență. Va pleca și el în concediu, ca și tine. Te vei duce să-ți vezi feciorul.

Cînd am plecat, știam că Ion va mai rămîne pentru tratament un timp.

În cadența cailor duceam cu mine trei nume de oameni care au luptat pentru libertatea pămîntului cehoslovac : frații Merișan și slovacul Vlasca.

Din buchetul atîtor amintiri, am lăsat să se desprindă în cinstea sfertului de veac petalele de ghiocei.

Colonel Victor ATANASIU

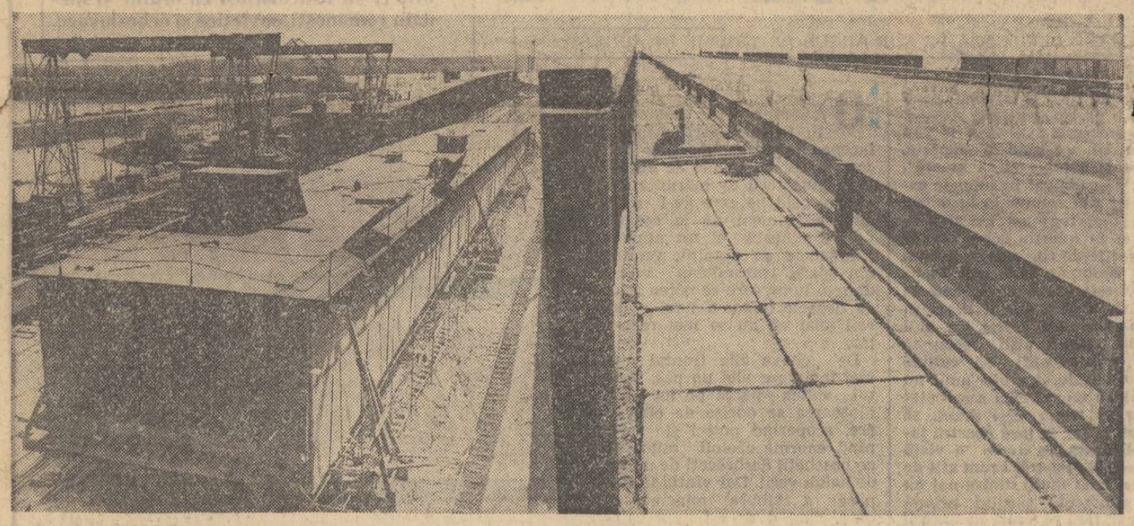

Imagine de pe malul de la Giurgeni. În dreapta, viaductul a cărei construcție s-a încheiat ; în stînga, platformele de montaj ale tablierului metalic.

Foto : Nicu VASILE

Giurgeni-Vadul Oii — mai 1970

PROLOG LA „OPERAȚIA LANSARE"

La începutul lunii martie am fost printre primii călători care au suit panta lină a celor două viaducte de beton de pe malurile de la Giurgeni și Vadul Oii, părți componente ale uriașei punți de legătură ce se construiește aici peste apele bătrînului Danubiu. Mă nimerisem atunci în mijlocul constructorilor podului de peste Dunăre la capătul celui mai dificil examen din cele trecute pînă atunci de către iscusiții podari. Exact în zona în care mă aflam la un moment dat — pe ultima deschidere a viaductului de la Giurgeni — poposiseră cu o săptămînă în urmă douăzeci de autobasculante grele încărcate fiecare cu cîte 22,5 tone piatră. Cîteva zile în șir, ziua și noaptea, operațiile de verificare a rezistenței au continuat fără oprire. Și de fiecare dată aparatele speciale instalate aici au confirmat realizarea unui coeficient de siguranță peste cel prescris.

Am revenit deunăzi pe malurile marelui fluviu din nou într-un moment crucial al grandioasei lucrări. De data aceasta m-am nimerit în ziua declanșării etapei decisive a construcției podului rutier de peste Dunăre. Pe șantier această fază importantă poartă numele de „operația lansare", formulă laconică ce adună în numai două cuvinte o activitate de concepție și de execuție de talie tehnică mondială, fără seamăn încă în țara noastră.

De dimineață am văzut încă la lucru echipele maiștrilor Taran și Pavel executînd dificilele operații de finisaj ale primului bloc metalic ce va forma împreună cu alte trei puntea de oțel a podului de deasupra apei. Simultan specialiști ai Institutului de Fizică Atomică verificau ultimele cordoane de sudură. Izotopii radioactivi erau puși la lucru pentru a controla cît mai minuțios calitatea execuției. Pe întreaga platformă de montaj a primului tronson al tablierului — uriaș bloc metalic realizat din noua marcă românească de oțel „P.D.", elaborat la Reșița, laminat la Galați și croit la Bocșa — începea să se simtă tensiunea evenimentului ce se apropia.

Către amiază cînd am pășit în biroul ing. Mircea Rusu, unul din directorii tehnici ai șantierului, aveam să intru în posesia amănuntelor ce conturează „operația lansare".

— Pregătirile pentru lansare au fost încheiate — m-a anunțat cu tonul cel mai simplu gazda mea. Iată-i de altfel și pe cei care vor conduce nemijlocit această acțiune complexă, inginerii Dumitru Stănescu și Costel Asiei.

Așa i-am cunoscut pe principalii protagoniști ai „operației lansare". Acțiunea se declanșa în prima sa fază chiar în acea zi, debutînd cu începerea predării la recepție a întîiului bloc metalic al podului, tronson gigant de oțel în lungime de 218 metri și în greutate de 1 600 tone. Practic, din acel moment, pentru montorii săgeții metalice de peste Dunăre începea numărătoarea inversă. O dată lucrările comisiei de recepție încheiate — mi-au spus noii mei interlocutori — puternicele prese hidraulice vor ridica uriașul bloc metalic pentru a permite așezarea lui pe două cărucioare, agregate de mare rezistență dispunînd fiecare de cîte 64 de roți. În această fază, asemenea unei nave ce coboară de pe cala unde s-a montat, primul bloc metalic va fi lansat spre apele Dunării. Aici patru vase special amenajate — ce așteaptă acum liniștite la malul fluviului — vor prelua prețioasa încărcătură pentru a o aseza în cele din urmă pe piloanii scăldați de ape. Și „operația lansare" se va efectua astfel de patru ori consecutiv pentru fiecare dintre cele patru blocuri ce compun zona de deasupra Dunării, legînd pînă la urmă într-un tot unitar puntea de oțel cu cele două viaducte de beton construite pe maluri.

Pînă atunci bătaia pe platformele de montaj amenajate pe malul de la Giurgeni continuă cu intensitate. În persoana conducătorului acestor operații am recunoscut pe tînărul inginer Ion Strătescu, intîlnit nu demult pe șantierele platformei siderurgice de la Galați. Participant direct la edificarea unor importante obiective ale marelui combinat gălățean — turnătoria mixtă, laminorul de tablă groasă, fabrica de aglomerare a minereului — ing. Ion Strătescu a devenit de cîteva luni constructor de poduri. De fapt, pe șantierul de la Giurgeni în întreaga țară are acum vrednici ambasadori. Căci montajul tablierului metalic a fost încredințat unora dintre cei mai pricepuți muncitori, ingineri și tehnicieni, călîți la școala altor șantiere sau uzine ale țării. Așa mi-am explicat întîlnirea cu constructori de nave de la Galați, Brăila, Turnu Severin sau Oltenița, cu montori iscusiți din vestite uzine constructoare de mașini din București, Reșița, Bocșa, Ploiești și Iași. Din priceperea și avîntul lor se nasc acum pe platformele de montaj și celelalte trei tronsoane ale zonei metalice a noului pod rutier ce va lega malul ialomițean de cel dobrogean.

Simplul prolog de azi la „operația lansare", deschide astfel calea epilogului de mîine, corolar al încă unei izbînzi a tehnicii românești.

Tudor GHEORGHIU

„Șarje" avicole!

Dintotdeauna avicultura s-a făcut sub cerul liber iar în perioada sezonului alb în improvizații gospodărești. Sătenul a crescut păsările în baza tradiției. Toată munca lui s-a redus la a arunca pe bătătură, dimineața și seara, cîteva strachini cu cereale. În rest, puii de găină sau bobocii au beneficiat de ceea ce le-a putut oferi natura darnică. Procedeul s-a dovedit acceptabil pentru economia rustică. Multă vreme, de milenii, el a rămas același. Dar suflul progresului, al modernizării l-a făcut, cel puțin de un timp încoace, caduc. Urbanizarea rapidă, curba demografică mereu ascendentă, tendința de creștere a ponderii produselor animaliere în consumul oamenilor în general, fiecare în parte și toate la un loc au obligat ca și ramura creșterii păsărilor să suporte o metamorfoză rapidă. Din activitate gospodărească obișnuită, extensivă, s-a trecut, într-un interval scurt, la ceea ce se cheamă *industrie* în adevărata accepțiune a cuvîntului.

Modernizarea aviculturii este proprie tuturor țărilor cu agricultură avansată, unele din ele fiind capabile astăzi să ducă ceea ce în limbaj metaforic s-a denumit „războiul puilor". În contextul perfecționării tehnologiei, aviacultura s-o dovedit, în cele din urmă, o „armă" redutabilă pentru penetrația pe diferite piețe, competiția soldîndu-se cu beneficii substanțiale pentru inițiatori.

Fenomenul *industrializării aviculturii* este pregnant prezent, de cîțiva ani, și în țara noastră. El a debutat în primul rînd în întreprinderile agricole de stat. La început s-a avut în vedere creșterea păsărilor mai în toate unitățile din zonele cerealieră sau colinară. Dispersia s-a dovedit însă a fi neavantajoasă. Iată de ce această treaptă a fost abandonată. Realizarea unor adevărate „șarje" de ouă sau carne de pasăre implica concentrarea și specializarea producției avicole. Este ceea ce s-a și făcut ulterior, la indicația conducerii de partid și de stat. Treptat s-au creat mari unități profilate pe avicultură. Păsările au crescut în hale mari, spațioase, iluminate artificial, dar după un sistem și el devenit, în timp, depășit. Practic, galinaceele au parcurs aici filiera pui-adult în condițiile unei densități relativ mici pe metrul pătrat viețuind, ca și în vechile cotețe, pe așternut.

Evoluția a arătat însă că și această metodă este neeconomică, că este posibil ca, la o investiție specifică cu mult mai mică, în aceleași construcții, să se realizeze producții de cîteva ori mai mari. Astăzi, Departamentul întreprinderilor agricole de stat acționează intens tocmai în această direcție. În lumina *Programului național de dezvoltare a zootehniei și creșterea producției animaliere în anii 1970-1980 aprobat la Plenara C.C. al P.C.R. din martie a.c.* s-au alocat, și se alocă în continuare, fonduri pentru a se aduce avicultura, în primul rînd din I.A.S., la nivelul performanțelor atinse pe plan mondial.

Acțiunea vizează, în principal, asigurarea unui flux continuu de produse avicole spre mediul urban. În mod normal, pentru a se asigura, în acest mediu un consum de 200 ouă pe locuitor, este nevoie de o producție marfă, fără a se pune la socoteală sarcina de export.

Evident, partea cea mai însemnată la realizarea acestei „maree" de ouă trebuie s-o aducă întreprinderile agricole de stat. Și pot s-o facă. Cum ? Trecîndu-se de la practica actuală la *sistemul modern, intensiv, de creștere a păsărilor în... baterii*. Primul experiment de mai mare amploare a avut loc la I.A.S. TINCĂBEȘTI, din județul Ilfov. Procedeul a fost apoi extins la combinatele avicole de la I.A.S. MOGOȘOAIA și AGIGEA, dotate cu utilaj indigen. În fond despre ce e vorba ? De niște cuști în serie, multietajate, formînd linii de producție ca în industrie. Acestor cuști realizate din grile galvanizate li s-au zis, într-un termen consacrat, baterii avicole. Ce „miracol" pot produce, la o adică, asemenea baterii ? Unul de natură economică, desigur. Avantajele față de vechiul sistem folosit pînă acum sînt numeroase, considerabile. În bateria avicolă, densitatea păsărilor pe metrul patrat de suprafață construită crește la 15-20 față de 6 în sistemul vechi, cu așternut. În condițiile în care se asigură adăparea și hrănirea automată, productivitatea muncii sporește considerabil. Practic, producția de ouă crește de 2,6 ori pe unitatea de suprafață ! Iar beneficiile mari ce se obțin pe calea generalizării creșterii păsărilor în baterii permit ca investiția să se recupereze în circa 4-5 ani !.

În 1975, numai I.A.S. trebuie să furnizeze o producție totală, de 1 600 milioane ouă. În acest scop, actualele „blocuri" de creștere a păsărilor vor suporta, potrivit unui anume plan, o adaptare din mers, fiecare întreprindere devenind o adevărată „uzină" de produse avicole. Echipamentul necesar va fi fabricat în serie într-o unitate industrială specializată în acest sens. Se scontează ca, pînă la sfîrșitul anului 1975, iar după unele aprecieri, cu mult mai devreme, toate halele de păsări să fie dotate cu baterii avicole. În cazul I.A.S., ouăle pentru omletă sau pentru alte preparate culinare de interes gastronomic special, vor fi obținute, așadar, în... baterii avicole.

De semnalat că la departamentul I.A.S. este luată astăzi în considerare și creșterea puilor pentru frigare (broileri) în baterii universale, de la vîrsta de o zi pînă la sacrificare. Hibrizii de găină, în stare să acumuleze 1 kg. carne spor cu un consum de numai 2,2 kg furaje combinate, vor crește, de asemenea, în mari unități specializate în producția de carne. I.A.S. vor ajunge treptat să livreze în 1975 circa 100 000 tone carne de pasăre, cam de cinci ori mai mult decît în 1969 ! În acest sens, se are în vedere crearea unor mari complexe, unele cu o capacitate anuală de 20 000 tone, dintre care două sînt deja amplasate la GALAȚI și respectiv pe șoseaua națională București-Pitești, la TITU. Lîngă aceste mari complexe, abatoare speciale vor pregăti păsările pentru livrare. Puii de frigare — broilerii cum li se spune — vor lua astfel drumul, în serii mari, direct de pe benzile de preparare și impachetare sau din refrigeratoare spre cei cărora le este destinată această producție : consumatorii.

Ing. V. STANCU

DE PRIN LUME ADUNATE

Cînd dansez cu el...

de Al. CORNESCU

După ce am privit bine fotografia alăturată, am deschis dicționarul la litera D și am citit că dansul este un gen al artei care, prin mișcări ritmice, variate și disciplinate ale corpului omenesc, exprimă sentimente, idei sau acțiuni. M-am uitat din nou la instantaneul surprins de colegul Mihai Popescu cu prilejul unei seri de dans la una din casele de cultură din Capitală, și m-am cutremurat, gîndind la sentimentele și, mai ales, la ideile exprimate de cei doi dansatori din fotografie. Am citit, apoi, mai departe, că dansul s-a format printr-un proces cultural-istoric îndelungat și, reîntorcîndu-mă la cei doi, mi-am zis că numitul proces trebuie să fie negreșit și reversibil, nu numai de la primele formațiuni sociale spre civilizația contemporană, ci și invers, de la noi spre primele formațiuni sociale. Cu singura deosebire că primii oameni care au dansat n-au cunoscut tutunul și deci nu puteau pufa fumul de țigară în obrazul partenerei, așa cum face imperturbabilul nostru tînăr. Din acest punct de vedere, progresul este mai mult decît evident, genul fiind împrumutat de la cunoscutul „dans apaș", care se practica invariabil cu țigara în gură. Iar „apaș" nu trebuie luat în sensul de individ aparținînd unui anume trib de indieni din Texas, ci în acela de răufăcător. Deosebirea este esențială : apașii texani trăgeau din pipa păcii, pe cînd ceilalți, dansînd, își trăgeau de păr partenera, morfolind între buze un chiștoc de țigaretă.

Atras ca de un magnet, mi-am îndreptat iar ochii spre fotografie, gîndind că dansul presupune mișcări ritmice, disciplinate ale corpului omenesc. Priviți-i pe cei doi tineri : fata exprimă așa ceva de parcă s-ar năpusti peste nu se știe ce, cu scopul de a distruge un obiect invizibil ; băiatul, evident cu gîndul în altă parte, pare a nu observa avîntul distructiv al partenerei și se mișcă în legea lui, figura-i netrădînd, cum ar fi cerut definiția, nici urmă de sentimente sau de idei. Vorba cîntecului : „Cînd dansez cu el mi-e atît de bine...". Și să te mai iei după definiții...

Pentru mai multă claritate, n-am reprodus aci decît un fragment din imaginea pe care-o avem la dispoziție. În rest, de altfel, figurile erau asemănătoare : cei aproximativ o sută de centimetri pătrați ai fotografiei cuprind un număr destul de mare de chipuri identice, cărora nu numai că le lipsește grația (altă componentă a definiției dansului), dar și o elementară bună-cuviință a ținutei. N-aș vrea să fac vreo aluzie la... zăpezile de altădată, deoarece sînt convins că și pentru tinerii de azi, ca întotdeauna, a dansa constituie o bucurie ; cei mai mulți se străduiesc, cu siguranță, să împrumute dansului ceva din frumusețea sentimentelor ce-i animă. Ce-i de făcut însă altceva decît să-ți vezi de drum, dacă în unele case de cultură, la serate, pun stăpînire pe parchetul de dans și asemenea ...dansatori !

Ce-i de făcut, tovarășe responsabil al casei de cultură ? Bineînțeles nu o dare de seamă cu cifre globale și liniștitoare. Ceva care să reflecte, eventual, gradul de civilizație al reuniunilor din instituția pe care o conduceți. Și dacă, pentru aceasta, nu există încă unitate de măsură, să încercăm s-o inventăm.

TACTICA PĂMÎNTULUI PÎRJOLIT

Zbuciumata istorie a evenimentelor din Cambodgia

● De la lovitura de stat, la invazia trupelor americano-saigoneze ● Riposta hotărîtă a populației ● Pe cine deranjează neutralitatea unei țări mici? ● În toată lumea, proteste împotriva escaladării războiului

Calificînd pătrunderea trupelor americane și saigoneze pe teritoriul Cambodgiei drept „o nouă escaladare a agresiunii împotriva popoarelor din Indochina" care „se adaugă continuării războiului dus împotriva poporului vietnamez, intensificării acțiunilor militare americane împotriva forțelor patriotice din Laos", guvernul Republicii Socialiste România, dînd glas protestului hotărît al întregului nostru popor, condamnă în modul cel mai categoric acțiunile agresive ale Statelor Unite în peninsula Indochineză și cere să li se pună capăt.

Poporul român a luat cunoștință cu vie îndignare de vestea extinderii intervenției militare americane asupra Cambodgiei considerînd-o, așa cum se subliniază în declarația guvernului nostru, „un act grav de încălcare a dreptului poporului cambodgian de a decide asupra soartei sale, o violare flagrantă a principiilor suveranității și independenței naționale, a normelor fundamentale de drept internațional înscrise în Charta O.N.U.".

Invadarea teritoriului Cambodgiei de către trupele americane și saigoneze (cu un efectiv evaluat la circa 50 000 de oameni, sprijiniți de bombardiere grele și tancuri) nu a constituit, în fapt o surpriză, deși opinia publică mondială — inclusiv cea americană — nădăjduia că, pînă la urmă, Statele Unite nu se vor angaja în această nouă aventură războinică, dezavuată chiar de cercuri politice importante americane. Dar, lovitura de stat din 18 martie, de la Pnom Penh, a arătat clar că Washingtonul a inclus și Cambodgia în planurile sale agresive. Această țară neutră și iubitoare de pace a devenit un adevărat ghimpe în ochii Pentagonului pe măsură ce succesele forțelor patriotice în Vietnamul de sud și Laos, reduceau cîmpul de acțiune al intervenționiștilor, spulberînd speranțele iluzorii într-o victorie militară.

Profitînd de absența din țară a șefului de stat, prințul Norodom Sianuk, un grup de politicieni de dreapta, în frunte cu Lon Nol și Sirik Matrak, l-au înlăturat din funcția supremă și au preluat puterea, cu sprijinul copios (cum avea să se afle ulterior), al agenților serviciului american de spionaj, C.I.A. Situația confuză creată după lovitura de stat s-a adîncit continuu în urma refuzului unor pături tot mai largi ale populației — inclusiv a unei părți a armatei — de a urma politica, evident proamericană, a puciștilor și de a atrage Cambodgia în războiul din Vietnam, alături de S.U.A. În ciuda cenzurii severe știrile privitoare la creșterea rezistenței împotriva regimului Lon Nol au trecut granițele astfel încît opinia publică internațională a fost informată despre luptele duse de forțele rămase credincioase lui Norodom Sianuk și neutralității, împotriva trupelor controlate de noul regim. Lumea a aflat și despre teroarea dezlănțuită de oamenii lui Lon Nol, despre masacrarea a sute și mii de oameni mai ales din rîndurile cetățenilor cambodgieni de origine vietnameză. Mișcarea de rezistență creștea însă, văzînd cu ochii, mai cu seamă după ce Norodom Sianuk, rămas în afara granițelor țării, a anunțat crearea Frontului Național Unit al Cambodgiei și a armatei naționale de eliberare.

Aceste evenimente aveau să stîrnească îngrijorare nu numai în rîndurile autorilor loviturii de stat din Pnom Penh ci și la Washington. Potrivit rețetei devenite „clasice", pe urmele agenților C.I.A. a fost trimis întîi armament, însoțit de „consilieri" militari și apoi unități ale armatei americane, însoțite de unități saigoneze au trecut granița cu tancuri blindate și avioane pătrunzînd adînc în teritoriul cambodgian și deschizînd mai multe fronturi de luptă. Aceasta, fără ca administrația americană să fi cerut asentimentul Congresului așa cum prevede Constituția, fără măcar să informeze acest for și nici Departamentul de stat, precum se pare...

Dar așa cum relatează observatorii de la fața locului, agresorii s-au ciocnit, din primul moment, de riposta hotărîtă a forțelor de rezistență cambodgiene. Îndîrjirea lor crește în fața sălbăticiei cu care invadatorii ucid populația și distrug sate și orașe, aplicînd tactica „pămîntului pîrjolit" ilustrînd prin acest nou exemplu — cu certitudine reținut de istorie — ce se întîmplă cînd o mare putere își arogă dreptul de a interveni prin forță în treburile interne ale unei țări mici și de a sprijini cercurile reacționare...

Cambodgia este într-adevăr o țară mică, cu o suprafață de 181 000 kmp. și numai 5,75 milioane de locuitori, a căror preocupare centrală a fost dezvoltarea economică, socială și culturală a patriei lor, crearea unei vieți mai bune. Așa se și explică faptul că, deși invecinată cu Vietnamul de sud, Laosul și Thailanda, Cambodgia a reușit să-și construiască politica pe principiile neutralității, conformîndu-se cu consecvență prevederilor acordurilor de la Geneva din 1954. Menținerea neutralității pe care a apărat-o, nu o dată, față de S.U.A. rupînd în cele din urmă relațiile diplomatice cu Washingtonul, a fost corolarul învățămintelor trase de poporul cambodgian dintr-o istorie zbuciumată. Din mijlocul secolului 19 cînd teritoriul său (pe care a înflorit încă în al 9-lea veac vechiul regat Khmer) devenise o colonie franceză, poporul cambodgian n-a încetat să lupte pentru afirmarea dreptului său la independență națională. Această luptă s-a transformat într-un adevărat război de eliberare, în perioada ocupației japoneze, din timpul celui de la doilea război mondial. Independența dobîndită în august 1945 a fost însă de scurtă durată; o dată cu revenirea lor în celelalte țări ale peninsulei Indochineză forțele colonialiste au reocupat Cambodgia, în octombrie același an, transformînd-o ulterior într-un „protectorat". Din martie 1951, cînd a fost constituit Frontul Național Unit al popoarelor din Vietnam, Laos și Cambodgia, a reînceput lupta cu arma în mînă care avea să se încheie prin victorie și recunoașterea internațională a independenței Cambodgiei, consfințită prin acordurile de la Geneva. Din ianuarie 1960 cînd prințul Norodom Sianuk a devenit șeful statului, eforturile sale au fost îndreptate continuu spre menținerea Cambodgiei în afara conflictului din Indochina și, odată cu aceasta, a independenței și suveranității naționale a țării. Hotărîrea de a lupta mai departe pentru afirmarea dreptului inalienabil al poporului cambodgian de a-și hotărî singur soarta, potrivit propriilor sale aspirații și interese, se reflectă în faptul că programul guvernului regal de unitate națională, format în această săptămînă, găsește un sprijin larg în masele populației cambodgiene, angrenate într-o rezistență activă și eroică împotriva agresorilor. „Prințul Norodom Sianuk — scria corespondentul agenției France Presse, nu a pierdut partida .El se bucură, în țară, de o mare popularitate, în special în rîndurile maselor țărănești (care constituie majoritatea populației — n.n.) și prestigiul său rămîne destul de mare pentru ca să poată restabili situația".

Cu atît mai mult cu cît cauza dreaptă a poporului cambodgian — ca și aceea a poporelor vietnamez și laoțian — se bucură de o largă solidaritate în lumea întreagă. Escalada intervenției militare americane este condamnată pe toate meridianele globului : de guverne, de cercuri politice și personalități de răspundere, chiar din țările aliate cu S.U.A., de organizații naționale și internaționale și, nu în ultimă instanță, de masele largi populare. În Statele Unite, protestul a luat o amploare excepțională, exprimat sub cele mai diferite forme, începînd cu luările de poziții ale unor membri influenți ai Congresului, pînă la demonstrațiile de masă, în primul rînd acțiunile studențești de o combativitate fără precedent. Observatorii scenei politicii americane folosesc tot mai des termenul de „criză" cînd vorbesc despre reacțiile declanșate, atît pe plan intern cît și extern, de extinderea agresiunii, practic, asupra întregii Indochine. Între aceste reacții se numără și prăbușirea bursei din Wall Street, cu consecințe încă nemărturisite pentru economia americană ca și furtuna dezlănțuită de uciderea a patru studenți participanți la demonstrații.

Sînt semnale, incontestabil, de alarmă menite să amintească Washingtonului implicațiile grave ale escaladei războiului în Indochina și un avertisment categoric să înceteze agresiunea, lăsînd popoarele vietnamez, laoțian și cambodgian să-și rezolve singure problemele, potrivit aspirațiilor și intereselor lor proprii.

A. STANCIU

PE FIRUL EVENIMENTELOR

CINE ESTE PENTRU...

de Nicolae LUPU

După șapte zile de convorbiri secrete, în ascuns de organele alese și opinia publică, administrația S.U.A., a luat decizia să lanseze pe teritoriul Cambodgiei operațiile denumite „Prometeu" și „Cîrlig de undiță". În zilele următoare, în ciuda evidențelor, a manifestațiilor și declarațiilor de protest, oficiile de propagandă ale administrației făceau mult zgomot în jurul rezultatelor unor sondaje care ar dovedi că opinia publică americană ar sprijini măsurile de escaladare și intervenție militară luate. Dar un prestigios comentator de radio și televiziune, Peter Lisagor, a spart balonul de săpun propagandistic. El a dezvăluit că sondajele se bazează pe falsuri întrucît Comitetul național al partidului republican s-a ocupat intens de alcătuirea de scrisori fictive și de lansarea telefoanelor de sprijin care toate au furnizat materia primă statistică a sondajelor.

Economistul John Kenneth Galbraith, fost diplomat în timpul administrației Kennedy, a pus în cadrul unei conferințe publice la Washington următoarea întrebare : „Cine poate fi în favoarea unor astfel de măsuri ? Politicienii, oamenii de afaceri, experții, intelectualii, sindicatele, studenții, funcționarii se opun activ acestui război. Atunci cine îl sprijină ?" Și Galbraith dă răspunsul : „Birocrația militară ! Noi am creat o vastă mașină militară și acum ea își desfășoară propria sa politică, face război după cum o taie capul. Birocrația militară este ajutată de unii congresmeni și senatori ca John Stennis, Barry Goldwater, Mendel Rivers care sînt instrumentele parlamentare ale Pentagonului".

Se pune însă întrebarea : dacă o majoritate în organele legislative este împotriva acestei politici cum nu reușește ea să-și exercite prerogativele? Un senator dădea următorul răspuns unui ziarist francez : „Constituția prevede că Congresul și nu administrația are puterea de a declara război. Dar întrucît de mult nu s-a mai declarat război, cu acte în regulă, armata primește ordin de la conducerea administrației. Constituția prevede de asemenea că sînt necesare „avizul și aprobarea" senatului pentru orice tratate cu țări străine. Or, întrucît acțiunea din Cambodgia nu se bazează pe nici un acord cu guvernul de la Pnom Penh, senatorii nu pot nici „aviza" nici „aproba". Senatorul republican George Aiken a precizat : „Nu s-a întîmplat niciodată ca Congresul să nu fie nici consultat, nici informat în legătură cu o decizie de asemenea amploare". Unii ziariști și oameni politici consideră că de fapt senatul și-a anulat drepturile sale atunci cînd a votat bugete militare exorbitante care permit acțiuni de asemenea anvergură fără alte împuterniciri. De aceea se sugerează că cel mai bun mijloc pentru Senat de a-și impune voința, dacă o are, ar fi să taie cheltuielile militare, să blocheze fondurile pentru războiul din Vietnam. Pentru că fără bani nici măcar războaie nu se mai pot face. Poate tocmai în această direcție privea economistul John Kenneth Galbraith cînd spunea, la amintita ședință publică ținută la Washington, că de acum înainte preocuparea centrală a vieții politice americane trebuie să fie instaurarea „unui control efectiv asupra puterii militarilor".

În incinta universității din Kent, statul Ohio : corpul neînsuflețit al unuia din studenții uciși în cursul demonstrațiilor împotriva extinderii agresiunii americane asupra Cambodgiei

Vîrsta omului: patru milioane de ani!

Care este forma Universului, istoria, destinul lui ? Cum a luat naștere Pămîntul ? Care este originea vieții ? Sînt aci întrebările dintotdeauna ale omului. Imaginile fantastice, aureolate de temeri și speranțe se regăsesc în toate mitologiile. Astăzi, curiozitatea nu mai e speculativă. Discuțiile se poartă pe terenul obiectiv al experienței. Pasionantele enigme ale Universului sînt descifrate zi de zi, pe măsură ce pătrundem tot mai în adîncul mecanismelor macro și microcosmosului. Știința contribuie astfel — cum spunea Niels Bohr — „prin cunoaștere la eliminarea treptată a prejudecăților, — scopul comun al tuturor științelor".

Praful lunar este „întrebat" la microscopul electronic sau în analize chimice despre originea Lunii, despre vîrsta Terrei. Antene uriașe, cu înalt echipament tehnic ascultă „zgomotul de fond radioelectric" al Universului,

● „Cămilele eocenului aveau mărimea unei pisici"
● „Nu mărimea creierului ci făurirea și folosirea uneltelor îl indică pe om"

transmițînd date matematicii și fizicii. Informațiile din toate domeniile științei privind „începuturile" se multiplică. De curînd, doi savanți ai Universității Tucson (Arizona) au reușit să aducă dovada că proteinele din oasele unui dinosaur fosil — de acum 150 de milioane de ani — sînt încă utilizabile pentru studiile de biologie. Și tot recent, un ordinator a răspuns întrebărilor puse de doi paleontologi de la Universitatea Reading, privind istoria unor zburătoare gigante — pteranodoni — de-a lungul timpului pînă la dispariția lor, în urmă cu aproximativ 36 de milioane de ani. Epoca modernă a istoriei animale este deschisă în eocen. Apariția mamiferelor de mici dimensiuni, cum atestă savantul George Gamov : „caii și cămilele eocenului aveau mărimea unei pisici domestice, rinocerii nu întreceau mărimea unui porc, iar strămoșii elefanților de astăzi aveau înălțimea unui om. Acestei lumi primitive i-au trebuit 40 de milioane de ani ca să ajungă la mărimea actuală". Dar omul ? Cînd este „momentul trecerii pragului — a „Rubiconului" din pădurea maimuțelor în grădina de început a societății omenești ? Tocmai această a constituit tema unui recent seminar internațional organizat de UNESCO la Paris, la care au participat 146 de specialiști din întreaga lume.

Savantul francez Camille Arambourg indică pe un strămoș al omului acum 12 milioane de ani. E oreopitecul, maimuța munților — cea mai veche mărturie a unei tendințe evolutive către umanizare. La Grosetto (în Toscana — Italia) a fost descoperit un schelet întreg al oreopitecului. Înalt de 1,30 m, cu mers, foarte probabil, biped cu structura dinților canini reduși ca dimensiune, și caracterul oaselor — unele oase ale antebrațului îi permiteau o mișcare de rotație — demonstrînd că va fi găsit mijloace de apărare, altcum decît prin fugă, sau forța dinților ca la alte maimuțe. Dar nu au fost aflate unelte. Procesul de muncă nu începuse. Pentru a recunoaște care este într-adevăr cel dintîi și cel mai vechi „om în formare", specialiștii, astăzi, — spre deosebire de toate criteriile atît de diverse adoptate în timp — adoptă teza lui Engels : „nu mărimea creierului, ci făurirea și folosirea uneltelor de muncă sînt caracteristicile esențiale după care trebuie să se înțeleagă cele mai vechi tipuri umane". Descoperirile de la Oldoway (Tanganika) de către echipa dr. Leakey, — australopitecul și mărturiile unei industrii litice — furnizează argumentele existenței acum 3 700 000 de ani a reprezentantului de tip Homo, care poate să exprime capacitatea sa tehnică din zorii ei. Pe valea riului Omo, în Etiopia, recente săpături dau la iveală pentru același timp (2 700 000 de ani) o multitudine de unelte făurite din oase sparte, și cîteva unelte compuse — sînt făurite asadar conștient, cu permanență. Sînt unelte pentru lovit, străpuns, despicat, răzuit, ricilt.. Specialiștii conchid pe baza acestor mărturii — existența unei singure specii umane — Homo sapiens — care începe cu etapa australopitecului.

L-am rugat pe antropologul Dardu Nicolăescu-Plopșor să ne explice cîteva dintre dovezile care fac din australopitec un Adam.

— Desigur această concluzie răstoarnă astăzi multe dintre concepțiile și definițiile antropologice clasice. Sînt autori care, privind superficial problema muncii conștiente — trecerea de la animal la om, procesul de umanizare, — au atribuit asemenea comportări unor grupuri de maimuțe actuale. Mă refer la observațiile făcute în rezervația din Tanzania. Cimpanzeii adună frunze de cactus, le curăță de ghimpi, le depozitează la rădăcina unui pom, le acoperă pentru a-și face astfel rezerve de apă pentru perioada de secetă. Sau alte comportamente, care nu sînt însă *decît analoge și nu homologe*. Or, dacă comportamentul tuturor cimpanzeilor din Africa și Asia ar fi același, da, ar fi o homologie. Dar nu este decît o situație specifică din rezervația Tanzaniei. E o analogie restrînsă și nu o activitate de muncă în sens uman. În schimb, vom găsi același comportament în toate așezările australopitecine. Pe valea lui Grăunccanu, la Bugiulești, în Franța și Olanda ca și în Asia. Chiar dacă am face abstracție de faza prepaleolitică, alte indicii vin să ateste, fără tăgadă, că uneltele de os erau într-adevăr unelte. În pofida celor ce susțineau că nu pot fi recunoscute ca unelte decît începînd cu cele din piatră cioplită. Oasele de cerb din neolitic sînt sparte cu aceleași procedee pe care le întîlnim mai înainte în Vilafranchianul de la Bugiulești și în toate așezările australopitecine cunoscute pînă în prezent. Uneltele găsite pe teritoriul țării noastre, la Bugiulești și în neolitic sînt de uz permanent. Prin folosire îndelungată au ajuns să prezinte o șlefuire, lustruire a părții active. Prof. Raymond Dart a confirmat categoric că ele sînt asemănătoare celor găsite de dominja sa în sudul Africii, datate de acum 4 milioane de ani.

Antropologul Dardu Nicolăescu Plopșor ne vorbește și de probele de ordin biologic. Argumeni în

plus. Este cunoscut obiceiul străvechi al eschimoșilor de a mușca puternic pielle de focă pentru a le înmuia, și apoi tăbăci. Forța de mușcătură — măsurată cu dinamometru — ajunge la 360 kg. Părăsind însă acest obicei, forța de mușcare a eschimoșilor a scăzut. Reducerea musculaturii masticatoare a antrenat la rîndu-i o reducere dimensională a maxilarelor și mandibulei. Dinții, nemaiavînd loc pe arcada dentară, acum micșorată, s-au înghesuit, s-au încălecat. Australopitecii de acum aproximativ 4 milioane de ani, prin aparatul lor dentomaxilar, prin prezența acestui proces de înghesuire și încălecare a dinților fac dovada că au fost făuritori și minuitori de unelte. Iar această folosire nu mai poate fi privită ca fiind ocazională ! E o caracteristică de grup. Sîntem în fața unei homologii de comportare. În ansamblu, vom găsi prezente toate tipurile funcționale din prepaleolitic și cît va exista specia umană.

Se probează deci existența unei singure specii umane, începînd cu australopitecul, care trădează o îndelungată experiență — de 8 milioane de ani — dacă ne gîndim la oreopitec — în minuirea uneltelor. Care poate fi considerat leagănul omenirii ?

— Leagănul omenirii s-a plimbat în multe locuri, cu fiecare nouă descoperire. Astăzi, cunoaștem cinci-șase centre răspîndite pe toate continentele, în Europa, Africa, Asia, și care sînt tot atîtea leagăne ale omenirii.

Așadar, Adam a apărut în multe exemplare, răspîndite pe glob acum patru milioane de ani.

Catinca MUSCAN

De pretutindeni

SANTIAGO ALATORRE din Mexic a murit de... bucurie. Se afla la pescuit și bucuros nevoie mare că în sfîrșit „mușcă", a tras cu atîta putere de undiță încît peștișorul aflat la capătul ei i-a nimerit în gură, i-a pătruns în gîtlej unde a și rămas, provocînd moartea pescarului.

●

OAMENII DE ȘTIINȚĂ francezi au reușit recent să obțină o substanță dintr-un fruct de arbust fructifer pe care locuitorii din Africa de vest îl numesc „fructul minunat". Numele latinesc al arbustului „Richardella dulcifica". Fructul său conține o substanță din care este suficientă a mia parte de gram ca să modifice senzațiile de gust ale omului — ce este acru, i se pare dulce. Adăugată unei lămîi de pildă, aceasta poate fi mîncată ca un măr dulce. Acțiunea sa durează 1—2 ore.

●

Candy de 6 ani și Enoch de 5 ani sînt cimpanzei care valorează atît aur cît cîntăresc. La palatul din Wembley din apropierea Londrei cele două maimuțe cîștigă săptămînal, dînd spectacole pe gheață, suma de 500 lire sterline.

IUGOSLAVUL MILUTIN VELSKOVIC a depășit la finele anului 1969 recordul mondial de viață în izolare voluntară subterană (181 zile). Milutin intenționează să rămînă într-o peșteră pînă la 28 septembrie 1970, urmînd să aibă la activul său 463 zile într-un mediu unde singurele ființe convietuitoare vor fi un cîine, o pisică, șapte găini, un cocoș și o rață.

●

CEL MAI LUNG drum pe care l-a parcurs cîndva o sticlă l-a făcut una aruncată la 27 mai 1947 în Oceanul Pacific. Ea a ajuns la 3 decembrie 1963 pe insula Sylt din Africa de Vest, după un drum de 33 000 km.

●

IN POLONIA va apare prima oară în lume un album al afișelor revoluționare. Acesta va reproduce 250 afișe alese din diferite țări. Albumul va purta denumirea „Afișul revoluționar internațional" și va apare în trei limbi (polonă, rusă și engleză) ; o parte a reproducerilor vor fi în culori.

●

LA STAȚIA antarctică sovietică „Molodejnaia" s-a încheiat construcția unei mici rampe de lansare a rachetelor meteorologice. Cu aceasta s-a inaugurat realizarea unui vast program de cercetare a straturilor superioare ale atmosferei antarctice

●

LORDUL STRATHNAVER în vîrstă de 22 de ani a devenit, probabil pentru prima oară în istoria aristocrației Angliei, polițist. Proaspătul polițist, care este proprietarul unor vaste moșii, a declarat : „Sper că această profesie va trezi un respect mai mare în rîndul concetățenilor mei".

Acum 14 ani o tînără din orașul Monza (Italia), Amabile Battistello, devenea celebră în urma unei operații senzaționale. Oarbă din naștere, ea a fost operată în anul 1956 primind corneele unui bătrîn. Carlo Gnocchi, care le-a oferit voluntar înainte de-a muri. Operația a reușit și tînăra și-a recăpătat vederea. Ulterior, ea s-a măritat cu tehnicianul Adolfo Ronchi, născînd recent un băiat căruia i-a dat prenumele de Carlo, în amintirea aceluia care i-a redat vederea.

●

Pictorul american Louis Mantia a lansat o nouă modă : decorarea automobilelor cu trăsături omenești. „Fiecare automobil are personalitatea sa și exprimă felul de a fi al stăpînului său". Și pentru a ilustra cele spuse și-a decorat automobilul așa cum vă arată fotografia de mai sus.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

UN COPIL PE AUTOSTRADĂ

Dacă n-ar fi fost o zi atît de însorită și înmiresmată poate că nu i-ar fi dat în gînd să plece. Cum în casă plutea stăruitor mirosul acela de la țigările tatei, dorința de a ieși la aer curat începu să-i obsedeze. Știa cum să facă pentru a ajunge afară. Era simplu chiar dacă nu ajungea prea bine la clanță. O ușoară împingere și gata.

Pe cînd cobora scările cineva îl întrebă unde se grăbește așa, dar el nu răspunse. Ajunse în stradă. Copii, lume multă, motociclete, mașini. Mergea înainte fascinat. Lipsa lui trecu neobservată căci nu puteau crede că ar fi fost în stare să meargă mai departe de părculețul din fața blocului. Copiii cresc repede firește dar cine ar fi putut bănui că un omuleț de doi ani poate avea inițiativa unei plimbări de unul singur ? Căci Rinaldo făcu tocmai asta : plecă să se plimbe.

★

Se opri observînd un cîine care se apropie și începu să-l miroasă apoi o zbughi pe partea cealaltă. În cartierul acela mărginaș cu case populare și fabrici, zone verzi nu prea existau. Iată însă un grup de copii. Fericit o porni spre ei. Dar grupul mergea repede și Rinaldo nu reuși să-i ajungă.

Două femei îl priviră cu dezaprobare. Cum e posibil să lași un copil așa de mic fără supraveghere ?

Rinaldo mergea mai înainte bucurîndu-se de frumusețea soarelui. O bucată de carton purtată de vînt îl provocă la joacă și țopăind mărunt se căzni s-o prindă. Ajunse pe partea cealaltă unde era iarbă.

O iarbă prăfuită și în iarbă o rețea nu prea înaltă care cine știe unde mai ducea. Rinaldo se cățără pe sîrmă și prin fața lui trecu o mașină, pe urmă încă una și încă una. Mergea acum prin iarbă aproape de rețea. Casa rămăsese mult în urmă. Cine mai știa unde e casa lui !

★

Milano este un oraș mare. Lume multă. Rinaldo are numai doi ani. Ce poate însemna într-o metropolă, un copil atît de mic care merge singur singurel în susul autostrăzii.

★

Observă o deschizătură în rețea și năstrușnicul trecu prin ea direct pe autostradă unde mașinile făceau „vuum, vuum" una după alta.

Văzu linia galbenă de pe asfalt și își continuă drumul șilindu-se să meargă numai pe ea. Era un joc. Merse așa o porțiune bună și cînd obosi vru să treacă iar pe iarbă Ca să vadă dacă mai găsește o deschizătură pe unde să ajungă dincolo, traversă autostrada de nenumărate ori. Se juca acum fără să știe cu moartea.

★

Drumul aparținea automobilelor. Mici, mari, frumoase, vechi circulau în ziua aceea de sărbătoare, cu viteza maximă. În ele, oameni tineri, în vîrstă, bogați, săraci, ignoranți sau inteligenți, erau mîndri că aparțin secolului vitezei, că știu să conducă bine, conștienți că s'nt grăbiți și dornici să nu aibă plictiseli, treceau la o palmă de Rinaldo și văzîndu-l pe omulețul acela care se clătina din cauza curentului de aer care-l lovea de fiecare dată, probabil că spuneau :

— Ia privește ce trăznae ! Nenorocitul ! Dacă-l lovește cineva tot ăla o pățește !

Dar nimeni nu se opri și Rinaldo înspăimîntat acum din ce în ce mai mult continua să meargă înainte. La fiecare „vuum", vestuța i se ridica umflată de curent...

Destinul a fost bun, în jocul acela înfiorător cu moartea Omul de la volan care trăsese alături, pe porțiunea specială de control, era un om cu inimă.

Elio Giovanni Danese — 20 de ani — îl văzu pe micuț și fără să stea pe gînduri se aruncă în trafic, îl apucă pe Rinaldo și-l atrase spre el... Exact la timp ca să evite mașina mare care trecu ca un fulger — și tot ca un fulger dispăru...

S-a petrecut pe autostrada Milano-Veneția între Novate și Cormano, la 18 martie 1970.

(Din „Domenica del Corriere")

Generozitatea lui Dobrogeanu-Gherea

La 7 mai s-au împlinit 50 de ani de la moartea lui Constantin Dobrogeanu Gherea (1855—1920), una dintre personalitățile cele mai proeminente ale mișcării socialiste din România de la sfîrșitul secolului al XIX-lea și începutul celui următor. În pofida lipsurilor și limitelor sale, Gherea ocupă un loc de mare însemnătate în istoria științelor sociale din România, în răspîndirea ideilor marxiste, în dezvoltarea concepției revoluționare a proletariatului.

Corespondența întreținută de marele cărturar cu contemporanii precum și mărturiile acestora ne dezvăluie că Gherea, omul, nu era mai prejos de opera sa.

„Unul din marii noștri semănători de idealuri", după cum îl numea G. Ibrăileanu, era totodată descris în portretul creionat de Al. Vlahuță ca un individ „cu ochii vii, calzi, de o visătoare blîndețe". N-am cunoscut om mai bun și mai milos, adăuga acesta din urmă — „e să-l pui la rană, cum spune românul".

Fruntașul socialist C. Racovski, care a colaborat cu el ani în șir, spunea la moartea sa: „Cu caracterul său nobil, cu generozitatea sa proverbială, cu lipsa absolută a oricărei preocupări mici și meschine, el a fost un centru care a grupat în jurul său tot ce a fost mai de talent în România". Din tinerețe, pe cînd cu greu își acoperea nevoile familiei cu veniturile modeste provenite de la restaurantul gării din Ploiești, casa sa devenise, după cum mărturisește într-o scrisoare trimisă lui Paul Zarifopol, ginerele său, un adevărat azil al revoluționarilor străini aflați în trecere prin România, ferindu-i de a fi arestați, dîndule de mîncare și bani pentru a putea pleca mai departe.

Cunoscîndu-i-se promptitudinea cu care sărea în ajutorul tuturor celor care-l solicitau, numeroși prieteni îi cereau diferite servicii.

Ion Luca Caragiale, unul dintre cei mai intimi prieteni ai săi, apela la el ori de cîte ori se găsea la ananghie. *„Dragă Costică* — îi scria în 1892. *Sînt tot la Tușnad și nu pot pleca înapoi neavînd parale... Dacă revista voastră ar avea nevoie de un foileton (o novelă inedită) care să ție vreo patrucinci numere, se înțelege cu iscălitura mea, atunci eu le-aș da-o pe la 15-16 septembrie. În schimb voi mi-ați da 250 franci pe care mi i-ai trimite îndată aici, ca să pot plăti ce sînt dator și pleca înapoi."* În 1905, pe cînd se afla la Berlin, iar sora sa era grav bolnavă, avînd nevoie de bani ca s-o îngrijească Caragiale se adresa din nou lui Gherea subliniind în scrisoarea trimisă că *„altcuiva decît ție nu am cui mă adresa"*. De data aceasta, îl ruga să-i găsească un editor pentru tipărirea unor *„Schițe glumețe asupra unui tip de pedagog transilvănean „Rostoganu"*, la care să adauge *„încă un număr de inedite"* și să facă *„un volum frumușel."*

După moartea marelui dramaturg, și soția acestuia, Didina Caragiale, se adresa tot lui Gherea pentru a-i încasa unele sume de bani la care mai avea dreptul soțul ei. *„Uf! Costică dragă* — scria ea — *mă omor afacerile astea, eu care am fost așa de scutită de ele. Vorba lui bietul Ion — E grea viața Dom-le Inspector! Cu ce groază s-ar uita el la mine dacă ar mai vedea"*.

Și George Coșbuc întreținea legături strînse cu Gherea. *„Iubite domnule Gherea* — îi scria la 18 decembrie 1893. *Îți trimit o poezie pentru volumul dumitale* (revista „Literatură și știință"). *Dacă crezi că-ți convine, dispune de ea cum crezi de cuviință"*.

Și Vissarion, la începutul activității sale literare, cu toate că nu era cunoscut de Gherea în 1910, îi scria din comuna Costești de lîngă Titu rugîndu-l să-i găsească un editor pentru „un roman mic"... *„Nu cunosc pe nimeni altul care să poată cred ce puteți dv. Aș vrea să găsesc un editor care să-mi dea ceva bani ca să-mi cumpăr palton, etc. că m-a prins iarna golu"*. Cererea i-a fost satisfăcută, iar în 1912 apare romanul de 20 de pagini de I.C. Vissarion, „Fără pîine", în editura „România muncitoare".

Constantin Dobrogeanu-Gherea se îngrijea în mod deosebit de susținerea materială a organizațiilor socialiste, a Partidului Social-Democrat, mai ales după 1900 cînd încasările provenite din vînzarea operelor și veniturile restaurantului din Ploiești crescuseră. Totodată însă împărțea bani în dreapta și în stînga, la societăți culturale, ca și la numeroși prieteni, mai ales din rîndul militanților socialiști.

Cu banii lui, Ștefan Gheorghiu care se îmbolnăvise de tuberculoză în 1907, pe cînd fusese arestat în urma răscoalelor țărănești, a fost trimis în Egipt unde a plecat cu Panait Istrați în 1912. Lui Dumitru Marinescu i-a oferit bani și recomandații pentru a studia la școala din Berlin a partidului social-democrat german.

Sion, primind ajutor bănesc de la Dobrogeanu-Gherea, îi mulțumea subliniind: *„In adevăr nevoia era foarte presantă și grație dumitale am putut înlătura nemulțumirile"*. Dr. Ottoi Călin, alt militant al mișcării socialiste, dorind să facă studii de specialitate în Franța îi ceru o recomandație către dr. Ioan Cantacuzino care lucra la Institutul Pasteur din Paris. Descriindu-i întrevederea cu savantul român, O. Călin îi relata: *„Am văzut pe profesorul Cantacuzino... M-a primit foarte cordial și și-a adus aminte îndată că i-ai vorbit de mine"*.

Intervențiilor lui Gherea în țară și străinătate i se datorește faptul că C. Racovski nu a fost expulzat în 1912. Dumitru Marinescu își exprima prin scris admirația menționînd *„să trăiești pentru că știi să-ți faci mai mult decît datoria în toate împrejurările"*.

Din noianul de mărturii care-l definesc pe Gherea ca *„un om în cel mai înalt sens al cuvîntului"*, cum se spunea în necrologul publicat la 9 mai 1920, am ales doar cîteva edificatoare.

Faima generozității sale a trecut și peste hotare iar pe cartea poștală — ce i-a fost trimisă de numeroșii participanți la Congresul socialist internațional de la Copenhaga — erau iscăliți V. I. Lenin, Roza Luxemburg, G. W. Plehanov, Sakarof, Balatanof și se găsea dedicația: *„Bunului tovarăș și excelentului om, Gherea"*.

Nora Zizi MUNTEANU

La vîrsta de numai 14 ani, Erina Gambarini din orașul Bergamo, este una dintre renumitele cîntărețe ale lumii. Ea a fost protagonista operei lirice „Il giro di vite" de Benjamin Britten la Piccola Scala din Milano, repurtînd un strălucit succes de public.

CARTEA

VASILE SADOVEANU, nuvelist și autor de memorii

de Boris BUZILĂ

Vasile Sadoveanu nu este primul și probabil nici ultimul autor căruia apetența scrisului pare să-i fi venit de la o puternică personalitate literară din preajma sa, al cărui nume nu mai este necesar să-l precizăm. Dacă este adevărat că o convietuire îndelungată ajunge să împrumute soților pînă și trăsături fizionomice comune, de ce n-am accepta cu îngăduință, în ordinea firească a lucrurilor, și fenomenul de asimilare prin simpatie a unei fizionomii literare înrudite, iar în cazul de față... familiare autorului nostru, cum a fost Mihail Sadoveanu, a cărui forță de înrîurire artistică se exprimă și în numărul mare al prozeliților.

Mărturisesc că n-am căutat în „Marea aventură", volumul cu care Vasile Sadoveanu debutează în proza de ficțiune la optzeci și doi de ani, reminiscențele celuilalt Sadoveanu. În ce măsură o asemenea osîrdie comparatistă ar fi oare de vreun folos? Nimic nu ne îndeamnă să presupunem că mezinul ar intenționa să realizeze o operă gata să se măsoare cu aceea a fratelui, marele Sadoveanu, ci dimpotrivă, rolul cu care se mulțumește pare a fi cel al unui învățăcel modest, sacerdot la altarul celui dintîi.

L-am vizitat a doua oară acasă după apariția „Marii aventuri" în odaia vegheată de umbra „bădiei Mihai". Bărbatul acesta frumos, în care mi s-a părut că deslușesc pregnant trăsăturile mamei, Profira Sadoveanu, născută Ursachi, este singurul și cel din urmă între semenii noștri care poate să mai spună că în copilăria sa „bădia Mihai" îi făcea zmeie atît de mari, încît odată unul din ele era să-l ia pe sus...

Apar de prin dulapuri obiecte legate de amintirea „bădiei": fotografii, volume cu dedicații. Deschid la întîmplare unul dintre ele — „Nicoară Potcoavă" — ediția 1952 — la pagina de titlu: „Tovarășului Vasile Sadoveanu, de la Tovarășul Mihail Sadoveanu"...

— Din cîte îmi aduc aminte, stimate tovarășe Vasile Sadoveanu, volumul „Bădia Mihai" îmbrățișa un singur aspect al personalității lui Mihail Sadoveanu, cel al artistului cetățean; pe cînd alte amintiri?

— *Recenzenții cărții al cărei titlu l-ați amintit, mă gîndesc în primul rînd la Șerban Cioculescu, mi-au sugerat să pun pe hîrtie și alte lucruri legate de viața fratelui meu. Consider aceasta ca pe o supremă îndatorire față de memoria sa, pe care, dacă sănătatea îmi va îngădui, nu voi întîrzia s-o duc la bun sfîrșit.*

— Ziceați odată că Mihail Sadoveanu vă socotea mai mult decît un frate, un tovarăș și un colaborator. Ați putea să ne spuneți cum se concretizau aceste raporturi?

— *In ultima vreme, cu cîțiva ani înainte de moarte, „colaborarea" noastră — vă rog să notați ghilimelele, — căpătase o înfățișare neobișnuită. Odată, ducîndu-mă la el, m-a rugat să-i povestesc niște lucruri de prin părțile copilăriei și tinereții noastre pe care se plîngea că nu le mai ține minte. După cum știți, între noi era o diferență de vîrstă de opt ani, multe amintiri fiindu-ne comune.*

De atunci veneam cu regularitate, ducînd mai departe firul acelor istorii de demult, ca o altă Șeherazadă...

Îl întrebam despre ce să-i povestesc, propunîndu-i tot eu: „despre Petrachie Isac, de la Paștani, cînd a făcut alegeri comunale...". Bădia încuviința din cap că este gata să mă asculte...

Nu era prima dată cînd îi povesteam lucruri de felul acesta, pe unele dintre ele le folosise chiar în cărți, bunăoară întîmplarea unuia care s-a lăcomit la vin de Cotnari, pe care o aflăm pusă pe seama abatelui de Marenne, dar, de data asta, dorința lui de a-și reînvia trecutul avea ceva tragic, ca o presimțire întunecată...

Mă gîndesc să încep însă cu amintirile mele cele mai vechi, din 1893-1894 pînă prin 1904, anul venirii lui Mihail Sadoveanu la București. Pe temeiul lucrurilor știute de mine, aș mai îndrăzni să aduc lumină și în alte episoade ale vieții sale, de pildă împrejurările cînd a fost înlăturat de la conducerea Teatrului Național din Iași din ordinul lui Ionel Brătianu.

— „Marea aventură" va fi urmată de alte asemenea aventuri literare?

— *Mai am însăilate două nuvele pe care le-aș strînge într-o carte, și un roman, inspirate, după cum vă puteți închipui din lucrurile cunoscute și trăite de mine...*

— ... „Întîmplări vesele sau triste, așa cum e dat să se petreacă viața omenească". Am citat din *Predoslovia* „Marii aventuri"...

— *Întocmai. Cu aceasta, ținînd seama de ceea ce am scris pînă acum și de volumul de memorii pe care-l pregătesc, aș ajunge la cinci cărți. Acolo m-aș opri. Pentru mine ar fi destul*

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

VOCAȚII VECHI

Vocații vechi, fumate feste,
Îmbracă haine nou-noute...
Vezi cimpanzei gătiți cocuțe
În funde și culori celeste.

Ca frumusețea să-și ateste
Prin mici nimicuri găgăuțe,
Vocații vechi, fumate feste,
Îmbracă haine nou-noute...

Păroase-angoase de maimuțe
Își strigă-n spasmuri și proteste
Aleanul foamei lor funeste
(Cu nuci de cocos în lăbuțe!),

Vocații vechi, fumate feste...

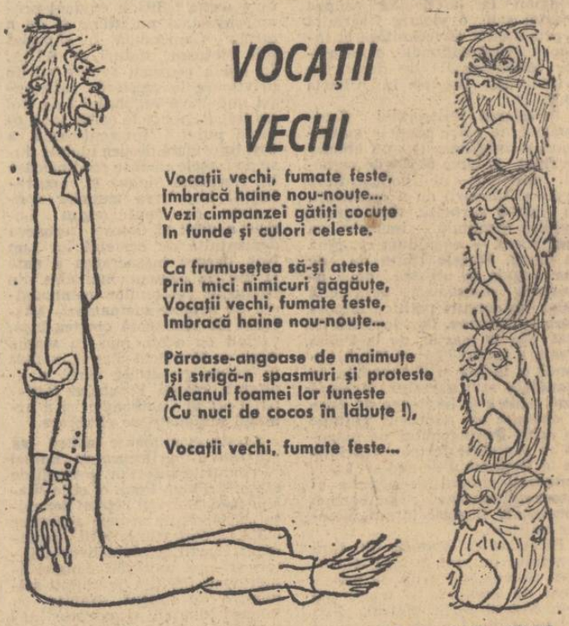

Desen de Tia PELTZ

NAIUL FERMECAT

de Harry BRAUNER

Era în 1949. Îndrumarea artistică a orchestrelor populare — de curînd înființate — revenea Institutului de Folclor. Am constatat că orchestrelor le lipseau, în mare măsură, instrumentele populare mai reprezentative, cele care dădeau farmec și culoare muzicii noastre. Dacă mai găseai — cu greutate — o cobză, un cimpoi, naiul dispăruse cu desăvîrșire.

Cercetări întreprinse de către Institutul de Folclor au dus la descoperirea — prin cîte un colț pierdut de țară — a vreunui bătrîn naist. Supraviețuitor, pe un instrument ca vai de mama lui, mai cînta pe la o cumetrie sau la nuntă. În București, singur **Fănică Luca** nu-și părăsise instrumentul care i-a cucerit faima pînă dincolo de hotarele țării. Pentru a împiedica dispariția acestor instrumente populare, am luat inițiativa de a se crea, pe lîngă Institut, cursuri la care ultimii virtuoși rămași în viață să predea, alături de cobză și țambal, naiul.

Nu a fost destul să-l cîștig pe Fănică Luca pentru această idee. La început, „s-a lăsat greu" și el căci nu a fost niciînd „profesor". S-a ivit și o altă piedică. Fănică Luca îngăduia să aibă „ciraci", dar pe ce instrumente vor cînta ei? De mult nu se mai produceau naiuri. Nu le găseai în prăvălii. Urma să fie convins și Ionel frizerul, cel care — deși ciung fiind avea o modestă frizerie pe calea Rahovei și care, în vremea liberă, construia și repara naiurile lui Fănică Luca. Ionel Manda, singurul care mai deținea „secretul de fabricație" al naiului...

Din păcate însă, dacă pentru „clasa" de cobză sau țambal se găseau „clienți", la nai nu dădea nimeni buzna. Fănică Luca bătea toate mahalalele Bucureștiului, întreprindea adevărate vînători printre plozii lăutarilor. Ducea o adevărată „muncă de lămurire" și de convingere. A fost nevoie de multă trudă. Cu atît mai mare este meritul lui Fănică Luca care a înfrînt toate dificultățile și a readus la viață de mult uitatul nai. De la o vreme au început să se arate și roadele. Damian Luca, primul format în școala lui Fănică Luca și încă trei—patru mari virtuoși ai naiului. Moștenind de la maetru virtuozitatea și meșteșugul, ei sînt astăzi răsplătiți prin aplauzele călduroase ale ascultătorilor din țară și străinătate.

Dar, iată că, odată cu modernizarea lumii, naiul a evoluat și el. Și acest lucru se datorește lui **Gheorghe Zamfir**, altul dintre discipolii preferați ai lui Fănică Luca. Mereu îmi ajung la ureche ecourile succeselor obținute în ultimul timp în concertele pe care Gheorghe Zamfir le-a susținut cu formația „Doina Argeșului" din Pitești în Elveția și cu ansamblul bucureștean „Doina" în R.F.G. De-ar fi să reproduc aprecieri ale unora dintre cei mai exigenți critici din străinătate sau pasaje dintre nenumăratele scrisori ale admiratorilor, oricine și-ar putea da seama că dincolo de aceste ginduri nu se poate scrie mai elogios. Vreau să arăt cum izbînda lui Gheorghe Zamfir este rezultatul unei gîndiri mature, a unei munci fără preget.

Redau cîteva fragmente dintr-o lungă convorbire avută cu Gheorghe Zamfir și înregistrată pe bandă de magnetofon, în care se vor desluși nenumăratele probleme pe care artistul și le-a pus din îndemn propriu și pe care le-a rezolvat în modul cel mai fericit.

Iată ce spune — printre altele — Gheorghe Zamfir:

„Mi-am făcut din instrument cel mai apropiat confident al meu după ce — în urma unui studiu îndelungat — am descoperit în el nebănuite posibilități de expresie. Acest lucru m-a îndemnat să măresc repertoriul obișnuit, caracteristic pentru nai. Mi-am dat seama că instrumentul este deosebit de sensibil și se supune voinței interpretului care insistă în studiu căutînd să descopere în instrument mijlocul de a exprima cele mai adînci sentimente, emoțiile cele mai profunde...

Am căutat să lărgesc sfera repertoriului... Cunoscînd folclorul nostru, atît de bogat, în doine, în cîntece triste, în cîntece de leagăn, în bocete inspirate, am căutat să abordez mai mult această latură, aceste genuri folclorice, care mi se potrivesc mai mult temperamentului meu. În felul acesta am descoperit în instrument lucruri care m-au uluit pe mine însumi, cele care — cum spuneam — m-au determinat să mi-l fac cel mai apropiat prieten. Deși prin natura lui, el este un instrument mai mult diatonic decît cromatic, am reușit să adaptez balade și am convingerea că, dacă voi continua pe linia asta, voi reuși să obțin rezultate încă mai importante, poate chiar surprinzătoare. Prin munca depusă în vederea adaptării instrumentului pentru un repertoriu cu cîntece din folclorul autentic, mi s-au impus nenumărate căutări cu privire la posibilitățile de expresie ale instrumentului față de acest repertoriu nou, neobișnuit. Din acest moment au apărut descoperirile mele în privința glissandelor, a staccattelor, privitor la combinațiile de sunete sau combinațiile de stiluri de staccatură, de la staccatura simplă în special, pentru că ceilalți maiștri întrebuințează exclusiv staccatura triplă cu care se cîntă sîrbele, horele, geamparalele ș.a.m.d. M-am străduit să întrebuințez în special staccatura simplă care dă o altă linie instrumentului. Am cîștigat mult în privința frazării. Naiul este un instrument foarte dificil pentru frazarea unui cîntec, a unei melodii din pricina respirației. Trebuie să știi cînd să respiri, unde să respiri, ceea ce cere o judecată limpede, cu cap, pentru a obține o respirație extrem de puternică, lungă. Tocmai asta nu poate fi făcut decît prin studiu migălos.

Trebuie spus că în această privință naiul este unul dintre cele mai dificile instrumente. Dacă la saxofon, la clarinet și la celelalte instrumente cu „mușțiuc" și ance, vibrația se produce în interiorul instrumentului formîndu-se contrapresiunea care îți dă posibilitatea să ai o rezervă de aer în plămîni, la nai jumătate din coloana de aer care o distribuim se duce afară și se irosește. În tub nu mai rămîne decît maximum jumătate din coloana de aer (uneori chiar un sfert) pentru a produce vibrația. Deci eforturile sînt incomparabil mai mari decît pentru ori ce alt instrument de suflat. În afară de aceasta, posibilitățile de a obține o frazare justă depind, bineînțeles, și de sensibilitatea instrumentistului, de puterea lui de a pătrunde sensul adînc al cîntecului, al melodiei, cu alte cuvinte de a înțelege, de a trăi cîntecul popular.

În scopul de a lărgi posibilitățile expresive ale naiului am adăugat celor 20 de tuburi încă cinci, mărindu-l la 25 de tuburi. Este de la sine înțeles că, în felul acesta, am putut obține noi sonorități, încă necunoscute. Stridența specifică instrumentului s-a atenuat; prin tonurile adăugate registrului grav mi-a fost cu putință să realizez imitația cavalului, a buciumului și chiar a anumitor inflexiuni ale vocii umane. Mi-a fost foarte greu să mai adaug încă trei noi tuburi dobîndind naiul cu 28 de tuburi. Noi probleme tehnice s-au ivit. În fața unui instrument atît de complex și eforturile ce se cer sînt enorme. Se modifică și devine încă mai complicată tehnica staccaturii, a limbii, a buzelor, a mișcării maxilarului inferior înainte și înapoi pentru obținerea diezilor și bemolilor, tehnica mîinii drepte și mai ales a acelei stîngi, de care depinde vibratorul care trebuie să fie moderat, echilibrat, emoțional, expresiv în funcție de piesă, tehnica capului, a mutării capului de la un timp la celălalt, a mișcărilor rapide, a mișcărilor lente, a preciziei execuției în piese...".

Îmi pare rău că nu pot înfățișa și nenumăratele proiecte ale muzicianului complex care este Gheorghe Zamfir. Absolvent al Conservatorului din București, el desfășoară o activitate multiplă de profesor, orchestrator, dirijor, compozitor, etc. Numeroase distincții și premii primite în țară și în străinătate (premiul I în Grecia, medalia de aur și premiul special „Orpheul de Aur" în Bulgaria) dovedesc cu prisosință frumusețea artei sale.

Mișcătoare sînt însă scrisorile micilor școlari din Elveția, al căror ideal este să învețe naiul. Ei îl înfățișează în fel și chip pe Gheorghe Zamfir în desenele lor naive și viu colorate. Ba unii îi mai dăruiesc și o frumoasă mustață... (vezi ilustrația).

O ultimă dovadă a miraculoasei reînvieri a naiului — ba mai mult — promovarea lui pe o treaptă superioară: compozitoarea olandeză Semon Hedje vine peste cîteva zile în țară pentru ca, însușindu-și de la Gheorghe Zamfir tehnica instrumentului să compună un concert pentru nai și orchestră simfonică.

Discul „Les flûtes roumaines aveo Gheorghe Zamfir" (fluierele românești cu Gheorghe Zamfir), editat în Franța de către Marcel Cellier (Arion — 30 T 073), a primit luna trecută marele premiu internațional al discului decernat de către Academia Charles Cros.

Atît.

Naiul românesc pe plaiurile elvețiene, în viziunea micului Didier Caron

AZIZ NESIN
CEASUL PUBLIC

Bine a zis cine a zis că o belea nu vine niciodată singură. Sînt fără lucru, fără bani, bolnav și pe deasupra mai sînt îndrăgostit și, unde mai puneți că mi s-au intentat și două procese. Cred că, dacă ar exista o loterie a belelelor, lozul cel mare mi-ar reveni mie. Cea mai cumplită și nemiloasă dintre toate cîte sînt pe lume este boala de care suferi. Eu sufeream de hemoroizi. Și aveam convingerea că hemoroizii sînt mai primejdioși decît orice altă boală, o boală mai gravă decît cancerul sau tuberculoza.

Motivele pentru care am fost dat în judecată, n-ar interesa pe nimeni. E deajuns să vă spun că procurorul a cerut să fiu condamnat la 25 ani închisoare, pentru a vă da seama ce belea judecătorească a căzut pe capul meu.

În ce privește cauza pentru care am devenit șomer, trebuie să vă spun toată povestea. Lucram la un patron cu un salariu de 100 lire pe săptămînă. Într-una din zile patronul îmi spune:

— Treburile merg prost! Îți reduc salariul la 50 lire.

După o săptămînă, patronul vine la mine din nou și-mi comunică:

— Sînt nevoit să-ți micșorez salariul la 10 lire.

Eram foarte curios să văd pînă la cît o să-mi reducă salariul.

A doua zile din urmă patronul îmi spuse:

— Nu te mai pot plăti! În nici un chip!

— Nu face nimic, patroane, îi răspunsei, am să lucrez pe gratis.

Patronul, cînd auzi una ca asta, țipă furios:

— De la un țicnit ca tine, care se încumetă să lucreze de pomană nu o să am nici un folos!

Și mă goni.

În locul meu angajă pe altul cu un salariu de 150 de lire pe săptămînă. În adeverința pe care mi-a dat-o scrise: „Dispus să muncească pe gratis". Și, de atunci, nimeni nu mă mai primea la serviciu.

Iar în ce privește neplăcerile pe care mi le-a pricinuit lipsa de bani, vă spun doar atît: de două zile nu băgasem nimic în gură.

Dar beleaua din dragoste le întrece pe toate. Aleasa inimii mele era o fetișcană de 18 ani. Pot să vă spun doar că ar fi fost în stare să facă ochi dulci întregului Istanbul, tuturor, în afară de mine. Numai cu mine nu se arăta binevoitoare. La nici o scrisoare din cîte i-am scris n-a vrut să-mi răspundă.

Nu mă mai interesau nici hemoroizii, nici intenția procurorului care dorea să mă bage la răcoare pe 25 de ani, nici șomajul, nici foamea care-mi făcuse stomacul armonică. Necazurile iubirii, pe care le trăiam, făcură ca toate celelalte să fie date uitării. Din pricina fetei, mă hotărîi să-mi curm zilele. Mă gîndii că ar fi bine să-i ațină calea și să-i declar, pentru ultima oară, dragostea mea. Și dacă-mi va răspunde ca de obicei „Nu sînt d-alea pe care le cunoști tu", s-o fac să înțeleagă că nici eu nu sînt dintre acei bărbați pe care îi cunoaște ea: adică nu sînt din cei care ar putea s-o dea gata din 40 de lovituri de cuțit, nu, eu sînt hotărît să mă sinucid.

Tot așteptînd-o pe stradă, în sfîrșit, o văzui apărînd. Mă îndreptai cu pași hotărîți spre ea:

— Îngerașul meu... începui eu.

Fata, însă, nu-mi dădu răgaz să continuu:

— Ne vedem mîine în stația de tramvai Baiazid.

De atîta emoție, era cît p-aci să dau ortul popii.

— Ah! gemui eu. Apoi, apăsîndu-mi inima cu ambele mîini, spusei: Oh! asemenea emoții nu sînt pentru inima mea. La ce oră ne vedem, draga mea?

— La 10 fix. În stația de tramvai Baiazid, repetă ea, și-și continuă drumul. Ea se pierdu în mulțime, dar eu continuam, suspinînd: „La ora 10, la ora 10!..."

În timpul ăsta, se apropie de mine cineva și mi se adresă:

— De ce oftezi?

Era un vechi prieten de-al meu.

— Ah, frățioare, mă supără grozaznic hemorojzii, îi răspunsei eu. El îmi întinse cartea de vizită și îmi zise:

— Treci mîine pe la mine. Îți voi da un medicament și sigur te vei vindeca!

— Pe la cît să trec? Îl întrebai eu, dar gîndul îmi era tot la fată. La 10 nu pot. Am o chestiune foarte importantă.

— Vino pe la 11 — răspunse el.

„Îmi zic în gînd: fata asta mi-aduce noroc. Numai ce am primit răspunsul mult așteptat de la ea, că am și găsit leacul împotriva hemoroizilor. Dragostea trece peste orice obstacol!..."

Și, cum mergeam pe drum, murmurind: Ah dragoste! ah dragoste! Dădui nas în nas cu un fost coleg de muncă.

— Ai găsit de lucru?

— Nu.

— Treci mîine pe la mine, îți-am găsit un post cu 200 lire pe săptămînă.

Simțeam că-mi voi ieși din minți de bucurie.

— La 10 nu pot veni și nici la 11, am reușit să-i șoptesc cu greu.

— Vino la 12. Vom lua și masa împreună.

Se vede treaba că pe lumea asta nu numai necazurile se țin lanț, ci și bucuriile. Fata îmi adusese noroc.

De bucurie, mai-mai că-mi venea să mă opresc în mijlocul pieței și să strig:

— O, dragoste, nemărginită e puterea ta!

— Bună ziua, mă opri un alt prieten.

— Bună! îi răspunsei eu.

— Sînt sigur că nu ai bani!

— Da, de unde știi?

— Cînd n-are bani, omul începe să vorbească singur.

— Exact, ai ghicit, n-am.

— Treci mîine pe la mine. Pot să-ți dau 500 lire. Ai să mi-i înapoiezi cînd poți.

— La 10 nu pot veni, nici la 11, nici la 12.

— Vino la 2!

Și toate astea se petrecură într-o jumătate de oră! De bucurie începusem să dansez în plină stradă.

— Hei, frățioare! — am auzit lîngă mine, și n-am apucat să mă întorc cînd cineva îmi sări de gît. Era un prieten din copilărie, pe care nu-l văzusem de mulți ani. Nu apucă să deschidă gura, că l-am și spus:

— Desigur, tu ești avocat!

— Bine, dar de unde știi?

— Pentru că azi îmi merg treburile strună. Toate treburile mi s-au aranjat, un avocat îmi mai lipsea. Cred că ăsta ești tu.

— Da, sînt avocat. Ai vreun proces?

— Exact, chiar așa!

— Treci mîine pe la biroul meu. Am să mă ocup de procesul tău. Nu-ți cer nici un ban.

— La 10 sînt ocupat, la 11 la fel, la 12 am o întîlnire, la 2 trebuie să merg undeva...

— Atunci, vino la 3!...

Uitai de toate necazurile, de toate belelele care mă năpădiseră. Nu mai știam ce să fac ca să treacă noaptea mai repede. Nici nu se crăpase bine de ziuă, că eu eram deja în picioare. Bani de autobuz sau tramvai nu aveam, încît pînă la stația Baiazid urma să merg pe jos. Casa mea, sau, mai exact, casa în care locuiam se găsea în cartierul levantin. După socotelile mele, mai erau vreo 2—3 ore pînă la întîlnirea cu dragostea mea. Ca să socotesc mai precis timpul pînă la întîlnire îmi aruncai ochii la ceasornicul din stația de autobuz. Mă mai uit o dată — ce naiba, mi se năzărește? Mă șterg la ochi și privesc din nou. Doamne Dumnezeule! Zece fără un sfert! De m-aș fi urcat în autobuz sau în mașină, de m-aș fi transformat în pasăre și aș fi zburat, tot nu era cu putință să ajung în 15 minute. Începui să alerg. Fugeam și mă gîndeam: „Ce ghinion: de doi ani îmi ard călcîiele după fata asta și, cînd am reușit s-o înduplec, să întîrzii la întîlnire!"

Fugeam cu așa o viteză, încît de-ar fi tras cineva cu pistolul în urma mea, gloanțele nu ar fi putut să mă ajungă. Se vede treaba că am dormit prea mult! Totuși am plecat prea devreme de acasă! Îmi ziceam eu. Și, rînd pe rînd, depășeam în fugă toate mașinile din fața mea. De ați fi avut un cronometru, lumea ar fi fost martora unui record mondial de viteză.

Ajunsei la Mecidiyekoy și privii la ceasornicul din piață. Aoleu! E ora 12! Cum așa? Să înnebunești, nu alta! Pînă și o broască țestoasă ar fi ajuns din cartierul levantin pînă aici într-o oră. Iar eu, am alergat ca un nebun și tot am făcut două ore și un sfert? M-am zvîrlit la pămînt și am început să-mi lovesc capul de trotuar. De necaz mai-mai că îmi venea să muște asfaltul. O mulțime de oameni milosi mă înconjură:

— Ce s-a întîmplat, ce se petrece aici?

Din ochi lacrimile îmi curgeau în două șiroaie puternice.

— Ce vreți să se mai întîmple? Nu vedeți că e ceasul 12? Iar eu aveam o întîlnire foarte importantă la ora 10!

Unul din mulțime mă liniști:

— De unde ai mai scos-o că e ora 12? Ceasul din piață nu merge de mult. S-a oprit la ora 12 noaptea.

— Atunci cît e ceasul?

— Cel mult opt.

Traducere de Gendan GEMIȘ

(Urmare în nr. viitor)

Desen de Dorin DIMITRIU

Scenă din „Tigrişorul Petre" de Hanna Januszewska

Scenă din spectacolul pentru adulţi „Cabaretissimo"

„UIMIRE ŞI LAUDĂ PENTRU INTERPREŢI"

Ecouri la turneul teatrului „Ţăndărică"

De peste o lună şi jumătate, teatrul „Ţăndărică" se află într-un turneu în mai multe ţări din Asia cuprinzînd India (Delhi, Lucknow, Jaipur, Bombay), Iran (Shiraz şi Teheran), Pakistan (Dacca, Lahore, Rawalpindi, Karaci). Zilele acestea, păpuşarii români au poposit în Turcia la Ankara şi Istanbul continuîndu-şi seria de spectacole cu „Cabaretissimo" şi „Tigrişorul Petre".

De la micii spectatori pînă la criticii dramatici ai marilor cotidiene şi reviste, spectacolele au cucerit admiraţia tuturor, i-au atras pe toţi în lumea păpuşilor şi marionetelor. Sub titlul „Un spectacol uluitor de artă păpuşerească românească", ziarul „The Statesman" din Delhi scria: „Dacă păpuşile teatrului „Ţăndărică" din România ar putea prinde viaţă ar fi cu siguranţă uimite de rapiditatea şi sensibilitatea degetelor minuitorilor lor. Păpuşile nu au prins realmente viaţă dar au creat o reverie, chiar dacă aceasta a părut scurtă cu toate cele două ore de spectacol...".

„Ţăndărică creează un mijloc de comunicaţie nou", îşi intitulează Parisa Parsi cronica din „Kayan International", apărută după reprezentaţiile date de trupa românească la Teheran, socotind drept cea mai remarcabilă trăsătură a teatrului „modernismul său total", căci „a abandonat încercările învechite de naturalism în spectacolele de păpuşi", creînd „un teatru de mare expresivitate, un limbaj dramatic nou, accesibil atît copiilor cît şi adulţilor".

Un alt ziar iranian „Kayhan" socoteşte teatrul „Ţăndărică" un teatru „care deschide graniţe necunoscute interpretării teatrului realist...".

CASCADE — CASCADORI

Regizorul Mihai Iacob: „Despre cei cîţiva cascadori cu care am lucrat, am o părere excelentă. Pe ceilalţi nu-i cunosc".

*

La filmul „Neînfricaţii" a lucrat împreună cu cascadorii şi scriitorul Mircea Popa. După ce a făcut o căzătură de pe cal a stat (nu din vina lui) cu gîtul înţepenit cîteva săptămîni gîndindu-se probabil că, în realitate, lucrurile nu se petrec ca în cartea „Cascadorii" pe care a scris-o.

*

Dubluri feminine — Sorin Pricopie. Mulţi spectatori au tresărit văzînd-o pe Ingrid Brett căzînd în „Bătălia pentru Roma" de pe un cal în plin galop, iar alţii poate se vor mira văzînd-o pe Juliette Vilard în „Preeria" cu cîtă vigoare se bate în prim plan cu Cech Szabo. Tînărul şi talentatul Pricopie lucrează în prezent la filmul „Mihai Viteazul".

*

David Alexandru filma lîngă Sighişoara într-o secvenţă periculoasă din „Sentinţa" şi un figurant l-a întrebat pe machior.

— Cine e?

— Cascador.

— Cascador şi mai cum?

*

Cascadorul Florin Codre, consilierul de lupte al filmului „Neînfricaţii", a terminat anul acesta Institutul de arte plastice.

Aurel GRUŞEVSKI

Nu întotdeauna un Oscar premiază bravura. Recompensează mai degrabă răbdarea căci dacă privim lista din anii trecuţi, de la Bette Davis la Elizabeth Taylor, rar un actor primeşte statueta pentru o interpretare recentă. O primeşte după cîţiva ani de pareă o remuşcare tardivă i-ar chinui pe cei peste două mii de alegători din Hollywood şi împrejurimi.

În acest an, Oscarul a fost dăruit lui John Wayne, teribilul actor care, deşi suferind, nu se cruţă. Premiul vine cu o întîrziere de... treizeci de ani, cîţi s-au scurs de la neuitatul film „Umbre roşii".

CLAUDIA CARDINALE interpretează în ultimul său film, „Aventura lui Gérard", rolul unei tinere nobile spaniole care se amorezează de un ofiţer din armata lui Napoleon Bonaparte. Scenariul, care readuce pe ecran un fragment din epoca cînd trupele franceze invadaseră Spania, are la bază un roman al celebrului Sir Conan Doyle, părintele faimosului Sherlock Holmes.

Alături de artista italiană, pe genericul filmului apar, printre alţii, englezul Peter McEvery, în rolul lui Gérard, şi americanul Eli Wallach, în rolul lui Napoleon.

INTR-UN INTERVIU acordat presei engleze, la sosirea lui la Londra, Mel Ferrer a declarat că va abandona activitatea cinematografică pentru a se dedica pe viitor teatrului. El a sosit, de astfel, în capitala Angliei pentru a interpreta şi a regiza o comedie pe scena unuia dintre teatrele londoneze.

— Poate vă interesează un Rembrandt?...
— Ce idee! Am trei maşini, ce să mă fac şi cu a patra...

(„EVA")

ECOURI

CUNOSCUTUL regizor italian Pier Paolo Pasolini intenţionează să turneze un film după „Decameronul" lui Boccaccio. Pentru interpretarea principalului rol feminin al viitorului său film, Pasolini s-a adresat Sofiei Loren. Aceasta, care în prezent turnează la Padova împreună cu Mastroianni în noul film al lui Dino Risi „Soţia preotului", încă nu s-a decis să primească oferta.

●

MAURICE BÉJART, marele coregraf francez, a realizat cel de al doilea film al său (după „Dansatorul") intitulat „Bahkti". Este un balet-meditaţie de inspiraţie indiană.

●

YUL BRYNNER continuă să fie captivat de rolurile de „pistolero", pe care le acceptă uneori chiar fără discernămînt. Încă un western şi încă un „pistolero" se vor înscrie în curînd în filmografia sa. Titlul este încă imprecis, deşi locul şi timpul acţiunii s-au fixat — Mexicul sub Maximilian.

Regizorul Valentino Orsini a început să turneze un film (titlul nefixat), dedicat lui Silvio Corbari, unul din cei mai reprezentativi conducători ai Rezistenţei antifasciste, ucis de Gestapo la 18 august 1944. Pentru rolurile principale regizorul a ales pe Giuliano Gemma şi Tina Aumont, pe care îi prezentăm mai sus într-o pauză în timpul turnării primelor secvenţe.

După o absenţă îndelungată de pe platourile de filmare, Raf Vallone a acceptat să apară în filmul „Milanezii se plictisesc sîmbătă", în regia lui Duccio Tassari. Partenera lui va fi o tînără engleză, Gilian Fray, înaltă de 1,86 metri. În fotografie: Protagoniştii filmului.

DUPĂ DIVERSE versiuni la „1001 de nopţi", se turnează acum în Spania sub îndrumarea regizorului Joaquim Romero şi „O mie şi una dimineţi", avîndu-i ca protagonişti pe Frederick Stafford şi Britt Ekland.

●

ROBERTO Rosselini se află în prezent în Spania, în împrejurimile oraşului Toledo, unde turnează primele secvenţe exterioare ale noului său film, „Socrate".

●

LA PARIS s-a anunţat formarea unei comisii prezidată de Jean Jauffre care va avea sarcina de a pregăti programul manifestărilor ce vor avea loc cu prilejul celei de a 75-a aniversări a naşterii cinematografului. (Prima proiecţie a fraţilor Lumière: 28 decembrie 1895).

RECENT, televiziunea franceză a realizat, în regia lui Edward Quinn, un film dedicat vieţii şi operei pictorului Pablo Picasso. Răspunzînd invitaţiei de a viziona filmul în premieră, Pablo Picasso a semnat cu plăcere în „Cartea de aur" a televiziunii franceze, consemnînd acest plăcut eveniment.

●

PRIN „Cei de neatins", regizorul Giuliano Montaldo, s-a afirmat ca un excelent ecranizator. Filmul său porneşte de la romanul „Candy Leg" de Ovis Demaris.

●

Pe platourile studiourilor Cinecittà, regizorul Vittorio De Sica a început să turneze primele secvenţe ale unui nou film „Grădina din Finzi-Contini", după romanul lui Giorgio Bassani. Noutatea acestui film? Rolul principal feminin a fost încredinţat cunoscutei interprete de muzică uşoară, Patty Pravo.

După ce şi-a consumat talentul de actriţă şi capacităţile de luptătoare alături de James Bond, Diana Rigg, cunoscută din serialul „Răzbunătorii", este într-o revenire pe scenă în „Abélard şi Héloise" la Northcott Theatre din Exeter, spectacol ce va fi în întregime filmat. O putem vedea în imagine în costumul din spectacol.

O ÎNTÎLNIRE CU GEORGE ENESCU

de I.-V. PANDELESCU

La 4 mai s-au împlinit cincisprezece ani de la moartea lui George Enescu, timp în care gloria marelui muzician nu a încetat să crească. Nu este vorba numai de ţara noastră unde lucrările sale, arta sa interpretativă sînt necontenit obiect de studiu iar Festivalul internaţional „George Enescu", care reprezintă pentru toţi cei premiaţi o consacrare de marcă, întreţine flacăra vie a amintirii sale. George Enescu stîrneşte şi azi admiraţia ascultătorilor de pretutindeni. În urma unui sondaj efectuat în S.U.A. cu privire la bucăţile preferate de ascultători, Rapsodia I a obţinut cel mai mare număr de voturi.

În 1968, asistînd la un concert simfonic dat de Orchestre de Paris, la Théâtre des Champs Elysées, renumitul şef de orchestră Paul Paray (azi în vîrstă de 84 ani) a dirijat pe de rost, în încheierea concertului, Rapsodia I obţinînd un succes uluitor — toată sala aclamînd în picioare, lucrarea şi pe interpreţii ei. A fost o adevărată sărbătoare muzicală.

Dar aceşti 15 ani scurşi de la dispariţia lui George Enescu ne duc cu gîndul mult înapoi, cu aproape patru decenii...

Era în toamna anului 1931. George Enescu, care împlinise 50 ani, a întreprins un lung turneu în ţara noastră, mergînd pînă în cele mai îndepărtate oraşe şi tîrguri, spre a împărtăşi din arta sa şi acelora care, preţuindu-l, nu aveau totuşi posibilitatea să-l asculte.

Într-o liniştită după-amiază de septembrie, ne amintim, a poposit la Turnu-Măgurele: primire entuziastă, concert într-o sală mai mare, unde George Enescu a dezvăluit unele din comorile artei sale, cîntînd tot aşa de minunat ca şi cum s-ar fi aflat pe cea mai importantă scenă a lumii. Au fost clipe de neuitat. Seara, oficialităţi, banchet, discursuri...

L-am cunoscut atunci pentru prima oară, personal, pe Maestru, avînd cinstea să mă întreţin îndelung despre concertele sale pe care le urmărisem, vreme de mai bine de un deceniu, cu consecvenţă, de cîte ori revenea la Bucureşti. Căci George Enescu era, cum se ştie, oaspetele lumii. La Paris era nu numai disputatul sălilor de concert dar şi al celebrelor saloane literar-artistice.

Conducîndu-l către reşedinţa unde era găzduit, i-am arătat maestrului facsimilul scrisorii lui Proust către Jacques de Lacretelle din lucrarea lui Bénoist Machin. Celebrul romancier afirma că „scriind în A la recherche du temps perdu despre farmecul încercat ascultînd sonata de Vinteuil, cînd pianul şi vioara păreau că se tînguiesc ca două păsări ce-şi răspund una alteia, m-am gîndit la Sonata de Franck cîntată îndeosebi de George Enescu..."

Maestrul Enescu a binevoit să-mi autografieze, chiar pe verso-ul scrisorii amintite, începutul sonatei de Cesar Franck

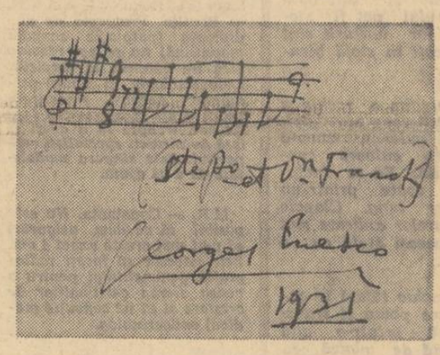

spunînd că „l-am cunoscut pe Proust în salonul d-nei Madeleine Lemaire, într-o epocă în care scriitorul era în căutarea gloriei"...

Referindu-mă la faptul că bogata viaţă de artă pe care o trăia s-ar cuveni relatată şi ispitindu-l pe Maestru dacă nu s-a gîndit a-şi scrie memoriile, mi-a răspuns, fără a ezita: „Ceea ce am avut şi voi mai avea de spus, voi spune în muzică..." Adevărul este că George Enescu nu avea nici timpul nici dispoziţia să se răspîndească în acest domeniu deşi, aşa cum se ştie şi cum rezultă din succintele sale misive, (unele publicate) era extrem de spiritual şi de un savuros umor.

În privinţa activităţii creatoare a Maestrului, renumitul compozitor Marcel Mihalovici, unul dintre intimii săi prieteni, ne povestea că George Enescu avea scrupule infinite. Surprins la masa de lucru, cea dintîi grijă a sa era aceea de a nu dezvălui compoziţia asupra căreia stăruia, corectînd-o, rectificînd-o necontenit, către perfecta ei realizare.

Sînt amănunte, desigur, care au semnificaţia lor şi care luminează odată mai mult caracterul marelui nostru artist, probitatea-i profesională, modestia sa proverbială.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 10 MAI

PROGRAMUL 1. 8,30 Microavanpremieră. Gimnastica de înviorare. 10,00 Ora satului. 11.25 Concert simfonic. 12.00 De strajă patriei 12,35 Emisiune în limba maghiară. 16,00 Microavanpremieră: „Gol" — filmul Campionatului mondial de fotbal, ediţia 1966 — Anglia: Automobilism. Transmisie de la concursul din Havirjov (Cehoslovacia). 18.00 Film serial: „Oliver Twist (VIII). 18.30 Hai Buzău, Buzău. 19.00 Telejurnal. 19.20 Noutăţi cinematografice. 19.40 Tinereţea are 10 etaje; Parada pe patru roţi; Echipa de fotbal a României cu 24 de ore înaintea plecării în Mexic. 20,30 Filmul „Un copac creşte în Brooklyn". 22,35 Telejurnal. 22.50 Parada vedetelor: Gigliola Cinquetti.

PROGRAMUL 2. 20,00 Concertino. Emisiune muzical coregrafică. 21,00 Filme documentare. 21,25 Din creaţia compozitorilor Constantin Silvestri şi George Onciul. 22,00 „Portretul unei doamne" — reluarea episodului II.

LUNI 11 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Emisiune pentru tineret. 18.35 Timp tînăr. Versuri. 19,00 Telejurnal. 19.20 Calitatea văzută de aproape. 19.35 Desene animate. 19.55 Reflector. 20.10 „Portretul unei doamne" (IV). 20,55 Între metronom şi cronometru. 21,55 Telejurnal. 22.10 Scena. 22,35 Piese muzicale celebre.

MARŢI 12 MAI

18,00 Microavanpremiera. 18,05 Lumea copiilor. 18.30 Apolodor Km 239. 19.00 Telejurnal. 19.20 La volan. 19.35 Detectivul... atomic. 20.00 Filmul „Burghezul gentilom". 21,35 Permanenţa poeziei lui Lucian Blaga. 21,50 Telejurnal. 22,05 Teleglob. Norvegia. 22,30 Muzicorama TV.

MIERCURI 13 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Ex-Terra '70. 18,30 Actualitatea muzicală. 19,00 Telejurnal. 19.20 Cabinetul economic TV. 19.45 Plimbare pe Lotru. 20.10 Tele-cinemateca: I Vitelloni. 22.00 Telejurnal. 22,15 C. Dobrogeanu Gherea şi locul lui în cultura română. 22.35 Imagini sonore.

JOI 14 MAI

PROGRAMUL 1. 17,30 Microavanpremieră. 17,35 Emisiune în limba maghiară. 18,05 „Oliver Twist" (X). 18,35 Mult e dulce şi frumoasă. 19,00 Telejurnal. 19,20 Duete folclorice. 19,40 Prim plan: Prof. dr. docent Vintilă Mihăilescu. 20,15 Nu trebuia să se întîmple. 20,45 Teatru scurt: „Insomnie" de Dumitru Solomon. 21,10 Avanpremiera. 21,20 Filmul „Baladă pentru Măriuca". 22.45 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20,00 Transmisiunea concertului de închidere a stagiunii orchestrei simfonice a Radioteleviziunii. 22,00 Editura „Mihai Eminescu" la prima întîlnire cu cititorii. 22,15 Muzică uşoară românească.

VINERI 15 MAI

17.00 Microavanpremiera. 17.05 Teleşcoală. 18,00 Desene animate. 18,10 Muzică populară la cererea telespectatorilor. 18.35 Calitatea văzută de aproape. 19,00 Telejurnal. 19,20 Glasuri de primăvară. 19.40 Reflector. 19,50 Mai aveţi o întrebare? 21.00 Filmul „Apele primăverii". 22,30 Telejurnal. 22.40 Cadran.

SÎMBĂTĂ 16 MAI

PROGRAMUL 1. 17.00 Microavanpremieră. 17.05 Emisiune în limba germană. 18,05 Cheia oraşului. 19.00 Telejurnal. 19,20 Tele-enciclopedia. 20,15. Rocambole. (III). 20.55 Porţile de Fier. 21.15 Parada comediilor muzicale. 22.15 Campionatul Mondial de baschet masculin: U.R.S.S.—Brazilia. 23,00 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20,20 Dans şi romanţe. 21.00 Filmul „Recviem pentru Flautul fermecat". 21.50 „Rîul întunecat" (IV).

LA LOZ ÎN PLIC PUTEŢI CÎŞTIGA:

Cu 3 lei (seriile obişnuite): premii în bani de 20 000 lei, 10 000 lei, 5 000 lei, 2 000 lei, 1 000 lei, 500 lei ş.a.

Cu 6 lei (seriile speciale) autoturisme DACIA 1 100, MOSKVICI 408, SKODA 1 000 MB şi TRABANT 601.

Oriunde vă aflaţi, jucaţi la Loz în plic.

(5024)

MODA

CÎTEVA IDEI PENTRU TRANSFORMAREA UNOR ROCHII VECHI

1. O rochie ecosez poate fi combinată cu o stofă avînd unul din tonurile combinațiilor de culori ale ecosezului, sub forma unor garnituri la gît și mînecă. Dacă rochia este prea scurtă putem prelungi și tivul.

2. O rochie care v-a rămas scurtă și nu vă mai place, poate fi transformată printr-o platcă aplicată pe toată fața rochiei și continuată în spate doar la tiv. Rochia poate fi și tăiată în talie. În acest caz, o purtați cu un cordon.

3. Rochie roșie din stofă, tăiată în talie, cu fusta plisată asimetric. Garniturile: guler, manșete, cordon, pot fi făcute din stofă bleumarin. Clapa de buzunar, nasturii și cataramа cordonului pot fi metalice, iar nasturii sînt îmbrăcați în stofă bleumarin.

4. Lungim o rochie și prin aplicarea unei plăci cu guleraș, dintr-o stofă în culoare contrastantă. Ea se închide la spate printr-un fermoar lung. Clapele buzunarelor aplicate sînt din aceeași stofă cu a plăcii.

5. Rochie tăiată în talie, care poate fi transformată printr-o altă variantă de platcă cu mînecă. Cordonul se face din materialul plăcii, iar manșetele din materialul rochiei. Cordonul este capsat și se introduce un șiret din materialul rochiei. Rochia se poate închide cu nasturi în față sau fermoar în spate, iar cusătura dintre platcă și rochie este accentuată prin tighele.

6. Rochie bleumarin, avînd platcă și o bandă la tiv din stofă de culoare albă. Rochia se poate închide în față, cu nasturi sau în spate, cu fermoar.

Desene și text de Doina LEVINȚA

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

MOTRAȘ N. — Pitești. *Cîteva fire albe de păr la vîrsta dv. nu merită să vă necăjească. Tulburarea de vorbire (bîlbîială) pe care o prezentați se poate vindeca. De ce ați neglijat-o pînă în prezent? Vă adresați medicului neuro-psihiatru, care o să vă recomande medicația adecvată și veți face exercițiile de reeducare a limbajului sub îndrumarea logopedului școlar sau din policlinica de copii. Colegii dv. și profesorii cunoscîndu-vă suferința vor fi înțelegători și vă vor crea o ambianță afectivă favorabilă.*

S.A.P. — Cîmpia Turzii, I. Ionescu — București, A.A.N.B. — Plenița. *Probleme de andrologie (patologie sexuală masculină) nu se pot rezolva fără un examen la serviciul endocrinologie și neuro-psihiatrie. Aceeași sinceritate pe care ați manifestat-o față de noi, trebuie să o aveți și față de medicii specialiști respectivi. Este singura modalitate de a vă ajuta.*

M.R. — Constanța. *Nu este posibil să vă dăm asigurări că veți mai crește exact 4 cm. Este necesar să faceți radiografia genunchiului pentru a vedea starea cartilagiilor de creștere și să vă consulte medicul endocrinolog.*

POPOVICI L. — Iași. *Pentru diferite pigmentări ale tegumentelor recomandări vă poate da numai medicul dermatolog după ce vă va examina.*

Gh. DRAGOȘ, com. Bocșa, jud. Sălaj. *Nu vă recomandăm să încercați mai multe soluții pentru a vă îngriji părul. Este necesar să vă examineze medicul dermatolog și să vă indice soluția adecvată cauzei.*

Alecu HARVALIA — Bicaz. *Nu am primit scrisoarea despre care amintiți. Aceasta este prima rugăminte care ne parvine din partea dv. Cardiopatia pe care o prezentați este necesar să fie permanent supravegheată de medic. Dacă o veți îngriji corect, conform prescripțiilor medicului dv. curant, veți trăi mulți ani. Vă recomandăm o viață ordonată: evitarea eforturilor fizice, tensiunile emotive și alimentele excitante: cafea, băuturi alcoolice, ciocolată. Veți reduce din alimentație sarea, făinoasele și grăsimile animale. Veți consuma legume, fructe, cruditați. Evitați expunerile la frig, umezeală, și vînt.*

ENCULESCU R. — Tr. Severin. *Durerile articulare nu se tratează cu frecții cu petrol. Este necesar să vă examineze medicul specialist în reumatologie sau în lipsa lui specialistul în boli interne, pentru a stabili cauza durerilor și tratamentul adecvat afecțiunii.*

P.C.I. — Orăștie. *Ne bucură aprecierile referitoare la rubrica „Medicală". În cazul dv. este necesar un examen ginecologic și obligator și examenul secreției vaginale. Iodul nu poate rezolva afecțiunea pe care o prezentați. Pentru a liniști pruritul (mîncărimea) pe care o prezentați vă recomandăm produsul NILFAN, băi cu mușețel, saprosan gel, pînă cînd vă veți decide să consultați specialistul ginecolog. Vă prevenim că numai în urma examinării vi se poate stabili un tratament corect.*

A. ADRIAN, str. Compozitorilor, sector 7 București. *Etiologia cancerului de col uterin nu se poate preciza cu certitudine în momentul actual. Există mai multe ipoteze. Nu sînt de neglijat nici tensiunile psihice. Ele nu constituie o cauză determinantă, însă pot accelera evoluția unui neoplasm. Pentru tulburările psihice pe care le prezintă pacienta, se recomandă să consulte medicul neuro-psihiatru; o poate ajuta mai mult decît diferitele procedee empirice la care a recurs.*

N.N. — Rădăuți. *Credem că situația dv. se poate remedia dacă veți discuta deschis cu soția dv. Este omul cel mai apropiat. O să vă înțeleagă. Față de noi ați fost atît de sincer, nu înțelegem de ce aveți reticențe față de ea. Sperăm că va ști să vă ajute dacă căsnicia dv. este fondată pe afecțiune și respect reciproc.*

I.Z. — Ploiești. *O implantare sau o orientare vicioasă a danturii (dinți strîmbi) se poate îndrepta la vîrstă tînără. Vă puteți adresa specialiștilor de la clinica de stomatologie, secția ortodonție din București, Calea Plevnei 18.*

Rubrică redactată de dr. Ana MURGULEȚ

COSMETICA

PENTRU TINERELE FETE

1 — Un ten necorespunzător: *Fața acoperită de puncte negre și coșuri poate crea stări depresive. În credința că vor contribui la dispariția neajunsurilor la care ne referim, sînt folosite loțiuni și creme fără discernămînt. Abuzul de astringente asfixiază pielea, o tăbăcește, închizînd porii peste punctele negre, prea profunde pentru a putea fi atinse de loțiuni de acest gen. Cremele contra punctelor negre sînt mai puțin dăunătoare. În schimb, se dovedesc ineficace.*

De cele mai multe ori, punctele negre se transformă în coșuri, apare acneea.

Ce este acneea? Este o dermatoză, adică o afecțiune a pielii. Adevărata acnee (care nu trebuie confundată cu punctele negre) se manifestă prin apariția de mici butoni roșii, duri, la nivelul comedonului (punctul negru). Acest buton se moaie în centru și devine purulent. Ea provine, în general, dintr-un dezechilibru endocrin, legat de secreția de hormoni sexuali. Astfel, acneea nu apare niciodată înainte de pubertate, înainte de apariția secrețiilor glandelor sexuale.

Acneea evoluează totdeauna pe o piele grasă, adică pe un „teren seboreic". Glandele sebacee care sînt organele producătoare de sebum, această grăsime fluidă care unge pielea, secretă în mod exagerat și se produce astfel un flux de grăsime, seboreea. Părerea potrivit căreia „acneea va dispare o dată cu măritișul" nu este totdeauna exactă și este dovedit că unele femei au fața acoperită de coșuri și după căsătorie.

Chiar dacă părerea sus expusă ar fi exactă o acnee trebuie îngrijită la apariția ei, deoarece în caz contrar, deși este posibil ca ea să dispară după o anumită perioadă, pe piele rămîn cicatrici inestetice.

Acneea poate fi tratată și vindecată. Tratamentul nu trebuie făcut însă la întîmplare. Este necesar ca el să fie individualizat de către medicul dermatolog, care va prescrie tratamentul hormonal specific fiecărui caz în parte.

Tratamentul local, de asemenea foarte important, constă în evacuarea periodică a punctelor negre, generatoare de coșuri.

2 — Părul: *Tinerele fete au multe griji cu părul lor, dar mai multe griji au băieții care în această perioadă suferă de seboreea părului, stare gravă care poate duce la chelia de mai tîrziu. De aceea, apariția seboreei mai ales la tineri nu trebuie tratată cu ușurință, fiind indicat să se consulte medicul dermatolog care va prescrie tratamentul atît de important în această fază.*

Menținerea părului într-o stare de perfectă curățenie va preveni apariția mătreții și a căderii părului.

Fetele comit imprudențe prin folosirea abuzivă de fixative, prin exagerarea tapatului care cu timpul se repercutează asupra sănătății părului.

3 — Înroșirea feței, aparent fără motiv: *Din cauza unei emoții, a schimbării de temperatură, după îngerarea unui lichid rece sau cald la unii tineri apare o roșeață a obrazului care persistă timp de cîteva secunde. Cremele, loțiunile n-o pot împiedica.*

Cauzele ei sînt în general organice: un sistem nervos foarte fragil, instabilitate neurovegetativă, care duce la dilatarea bruscă a vaselor sanguine de pe față și de pe gît, o cauză psihologică: timiditatea, lipsa încrederii în sine etc.

Există însă mici „trucuri" care pot să amelioreze această stare. Emotivii respiră foarte repede. De aceea, cînd simțim că începem să roșim, trebuie să respirăm de mai multe ori încet, profund. Dacă avem putere este indicat să ne concentrăm asupra „celui" care ne impresionează în loc să ne gîndim la efectul pe care îl produce acesta.

La masă trebuie să mîncăm încet și să mestecăm bine alimentele.

4 — Silueta: *Tinerele fete găsesc mereu că sînt prea grase chiar dacă nu este adevărat. Unele refuză să mănînce la masă dar în schimb fac abuz de ciocolată și prăjituri.*

La această vîrstă, cu rare excepții, sînt permise multe excese fără a ne îngrășa. Pentru a pierde din greutate este suficient să nu se bea la masă (dar trebuie să se bea între mese), să se mănînce foarte puțină pîine, prăjituri, bomboane, făinoase.

Pentru a modela corpul este necesară cultura fizică. Pentru a preveni celulita se recomandă frecții riguroase cu mănușa, de două ori pe zi.

Ludmila COSMOVICI

Un farmacist din Tegernsee, în sudul R.F. a Germaniei, a redescoperit un balsam cu care probabil și vechii germani își tratau guta: grăsimea de marmotă. De generații întregi, locuitorii satelor alpine vinează nostimele animale, pentru a se apăra de diferite boli cu ajutorul grăsimii pe care aceste rozătoare o acumulează în vederea hibernării îndelungate. S-a dovedit că efectul terapeutic al grăsimii nu este nicidecum o superstiție. Printre altele, grăsimea de marmotă folosește la gută, reumatism și inflamații ale venelor.

AROME ȘI VITAMINE ÎN VERDEȚURILE CONDIMENTARE

Ce calități nutritive au mărarul, pătrunjelul, leușteanul etc.? Iată întrebarea adresată redacției de cititorul V. Serebrean din Brașov. Redăm răspunsul primit de la INSTITUTUL DE CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE ȘI PROIECTĂRI PRIVIND PĂSTRAREA ȘI VALORIFICAREA LEGUMELOR ȘI FRUCTELOR.

În trecut, verdețurile aromate reprezentau simbolul gloriei și al vitejiei. Grecii și romanii împleteau frunzele de țelină și de mărar în cununile învingătorilor. La egipteni s-au găsit înscrise pe papirus însușirile mărarului, care alina durerile de cap și îmbunătățea circulația sîngelui. Apa de mărar se folosea în scopuri cosmetice iar frunzele de pătrunjel serveau drept dezodorant. Pătrunjelul, mărarul, leușteanul, tarhonul, cresonul, cimbrul nu lipseau nici din preparatele culinare.

Astăzi, se știe că aceste verdețuri nu oferă numai aroma și gustul lor plăcut ci reprezintă și o importantă sursă de vitamine. Prin conținutul lor în uleiuri eterice și în pigmenți clorofilieni verdețurile aromate sînt excitanți alimentari, vizuali și gustativi, deschid pofta de mîncare și ajută digestia. În 100 g de masă verde de pătrunjel, mărar sau leuștean se găsesc peste 100 mg vitamina C.

În această privință aceste specii se situează în fruntea legumelor alături de ardei. Folosindu-le zilnic în stare proaspătă se pot acoperi nevoile organismului în vitamina C. Prin conținutul lor ridicat în provitamina A, verdețurile aromate rivalizează cu salata și spanacul.

Bogăția verdețurilor aromate în vitamine ne obligă să preferăm consumul lor în stare proaspătă. Menținerea prospețimii lor după recoltare este legată de temperaturi scăzute și o bună aerisire. Învelite în hîrtie de celofan sau în pungi de polietilenă perforate, în care se introduc nespălate, legăturile de pătrunjel, mărar, tarhon, frunze de țelină sau leustean se pot menține mai multe zile în frigidere.

Avînd în vedere interesul nostru pentru aromele acestor verdețuri se practică pe larg prelucrarea lor în vederea asigurării consumului și în timpul iernii. Pregătirea lor pentru iarnă se poate face și în gospodărie și anumet frunzele acestor plante se amestecă cu sare în proporție de 15—20 la sută și se așază apoi, îndesat în borcane de maximum o jum. kg. Se practică foarte mult și uscarea verdețurilor aromate, care se face în locuri bine aerisite și uscate, ferite de lumină, pentru că altfel dispare culoarea verde. După uscare, frunzele se freacă și sub formă de pulberi se pun în borcănașe mici și se păstrează în locuri uscate și răcoroase. Se pot prepara amestecuri din aceste pulberi, după gust, diferite proporții, care se presară apoi în mîncăruri direct la masă, ca orice condiment.

Tehnologia deshidratării verdețurilor aromate și prepararea amestecurilor de pulberi este în atenția cercetării științifice care se preocupă de asigurarea consumului lor în tot cursul anului.

GRĂDINA DE LÎNGĂ CASĂ

CUM SE COMBATE VIERMĂNOȘIREA FRUCTELOR

În fiecare an o parte din fructe, mai ales mere și prune se viermănoșează și cad din pom. La întrebarea pusă de numeroși cititori ai revistei, printre care Crăciun Luca, str. Abrud 52, București, Anagnastopol Gh., str. Matei Vasilescu 38, Turnu-Severin, Marinescu Ilie, com. Ileana — Ilfov, dacă acest lucru poate fi evitat, răspunsul nostru este afirmativ. Iată și cîteva sfaturi în această privință.

Mai întîi unele date despre viața acestui dăunător pentru înțelegerea momentelor cînd trebuie făcute stropirile. Viermele merelor este omida unui fluture mic, de culoare cenușie. Primii fluturi zboară în perioada formării fructelor. La cîteva zile după apariție, ei depun ouă pe frunze și pe lăstarii tineri. Din aceste ouă ies larve care peregrinează 1—3 zile în căutarea fructelor unde pătrund, perforîndu-le pînă la sămînță. În fructul atacat, larva rămîne 3—4 săptămîni. De cele mai multe ori fructele atacate (viermănoase) cad jos. Pe la sfîrșitul lunii iunie, larvele părăsesc fructele pe care le-au atacat și se transformă în fluturi. Aceștia fluturi apar obișnuit spre sfîrșitul lunii iulie și depun ouă pe fructe. Din ouă ies larve (omizi, viermi) care pătrund în fructe. Deci acest dăunător are două generații pe an.

Pentru combaterea viermelui fructelor se obțin rezultate bune făcînd stropiri cu Ekatox 50 (Paration) în concentrație de 0,08 la sută, Lindatox 20 în concentrație de 0,6 la sută, Detox 25 în concentrație de 0,6 la sută și Sevin 50 în concentrație de 0,15—0,20 la sută.

Primul tratament trebuie făcut cînd fructele au mărimea unei alune, deci înainte de pătrunderea viermilor în fructe. Al doilea stropit se efectuează după 10—15 zile, al treilea în a doua jumătate a lunii iulie, iar al patrulea după încă 10—15 zile.

Pentru combaterea acestui dăunător se pot aplica pe tulpină briie-capcană (din cîrpe, paie) cu scopul de a se capta larvele. Ele se aplică pe la jumătatea lunii iunie și se controlează săptămînal. Larvele găsite în aceste briie se distrug. Un amănunt important: substanțele chimice folosite la efectuarea acestor tratamente sînt foarte toxice pentru om și albine. Deci atenție la respectarea regulilor de protecția muncii!

Ing. Șt. BALANESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad" — Roman

NOU, MODERN, PRACTIC!

În magazinele de specialitate, găsiți un interesant sortiment de perdele din fire DIOLEN. Aceste perdele sînt fine, transparente, durabile, lavabile și ușor de întreținut: spălat-agățat-gata!

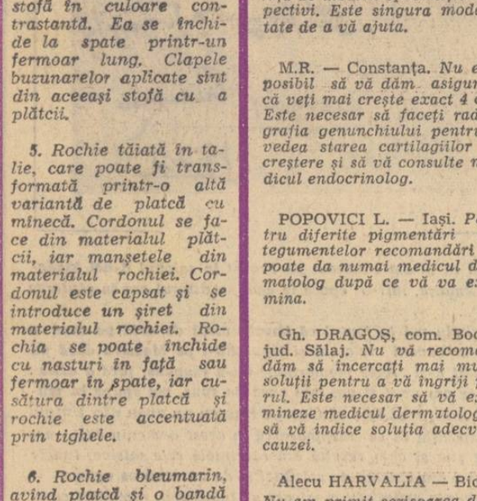

Diolen
garantează calitatea produsului

PREȚURI AVANTAJOASE

PUBLICOM

CONFECȚII DIN ȚESĂTURI TIP tercot
67% TEROM
33% BUMBAC
STABILITATE DIMENSIONALĂ
SIFONABILITATE REDUSĂ
DURABILITATE MARITĂ
ÎNTREȚINERE UȘOARĂ

ȚESĂTURI DESTINATE CONFECȚIONĂRII DE CĂMĂȘI, ROCHII, COSTUME, ÎMBRĂCĂMINTE EXTERIOARĂ, ETC. DE VÎNZARE LA MAGAZINELE DE SPECIALITATE...

...din sectorul de stat și al cooperației de consum, precum și la magazinele de prezentare și desfacere ale industriei din:

ARAD	B-dul Republicii 54	CRAIOVA	B-dul 1 Mai 100
BRĂILA	Str. Republicii 41	FOCȘANI	B-dul Republicii 73
BUCUREȘTI	Confecția — str. Doamnei 1	IAȘI	Str. Ștefan cel Mare 13
	Trei Ursulești — str. Doamnei 9	ORADEA	Parcul Traian 1
		SIBIU	Piața Republicii nr. 5
CLUJ	Str. 30 Decembrie 2	VASLUI	B-dul Primăverii 11—13

(5042)

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

Salată combinată

Un rest de carne albă dintr-o pasăre fiartă, 1—2 căpățîni de salată verde, un castravete mijlociu, două roșii, o legătură de ceapă verde sau o ceapă veche, o cutie mică (500 g) de mazăre verde foarte fină, trei ouă fierte tari.

Pentru sos: un ou tare, o linguriță de muștar, sare și piper, 5 linguri de untdelemn, o lingură de oțet (de 3 grade), pătrunjel, tarhon și, la dorință, cîteva capere.

Tăiați castravetele în rondele subțiri, presărați-l cu sare și puneți-l într-o strecurătoare de plastic sau smălțuită să se scurgă.

Puneți la scurs și mazărea. Spălați salata și căptușiți cu ea o salatieră. Tăiați carne în felii potrivite sau desfaceți-o în fișii și așezați-o peste salată. Pregătiți sosul. Frecați bine un gălbenuș zdrobit în prealabil, cu sare, piper, muștar, untdelemn și, puțin cîte puțin, cu oțet. Amestecați-l cu capere.

Tăiați ceapa (pe cea veche în rondele, pe cea nouă în bucăți de 2—3 cm). Amestecați legumele: mazărea, castraveții, ceapa cu sosul pregătit. Puneți-le în salatieră. Decorați cu rondele de ou și sferturi de roșii. Presărați deasupra verdețuri mărunt tăiate. Serviți imediat.

● Puteți înlocui carnea de pasăre cu șuncă de Praga, cu rasol de pește alb cu resturi de friptură

Rulade mici de carne

Subțiați 4 felii de carne de porc. Rumeniți în untdelemn sau untură 3 cepe mărunt tăiate, adăugați 50—100 g ciuperci tocate. Sărați, piperați și adăugați 100 g miez de pîine muiat în apă, stors și sfărîmat. Amestecați totul cu un ou întreg. Repartizați umplutura în mod egal pe feliile de carne și rulați-le întocmai ca pe sarmale — ca să nu iasă umplutura. Fixați carnea străpungînd rulada cu o scobitoare. Puneți-le la fiert în vin alb amestecat cu apă. Lăsați să fiarbă înăbușit pe foc mic circa o oră. Serviți cu cartofi fierți în aburi și salată de sezon.

Ouă umplute, gratinate

Fierbeți 1—2 ouă tari de persoană. Cojiți-le și tăiați-le în două de-a lungul. Scoateți gălbenușurile și zdrobiți-le cu 30-40 g de unt (pentru 4 ouă), 100 g de șuncă tocată sau aceeași cantitate de carne fiartă tocată (un rest). Umpleți cu acest amestec albușurile golite. Înfundați-le într-un pîrc de cartofi bine legat și puș într-o formă. Presărați totul cu un strat bun de cașcaval ras. Dați la cuptor să se rumenească.

● Peste pireul de cartofi se pot turna mai întîi două-trei linguri de sos alb dens și apoi se presară cu cașcaval.

Rulada cu foi Lica

Două foi Lica (napolitane): cremă albă: 100 g zahăr, 100 g unt, două gălbenușuri, vanilie, 100 g stafide; cremă neagră: 100 g biscuiți obișnuiți, 100 g ciocolată de menaj, două linguriță de nescafé, două linguri de lichior, după preferință, 1—2 linguri zahăr pudră.

Cremă albă: Se freacă untul cu zahărul, gălbenușurile și vanilia pînă devin spumoase. Se amestecă cu stafidele. Cremă neagră: Se rup biscuiții mărunt, se stropesc cu nescafeul dizolvat în două linguri de apă și amestecat cu lichiorul. Se rade ciocolata și se amestecă cu biscuiții înmuiați pînă ce se obține o cremă omogenă. Dacă nu e suficient de dulce se adaugă una, două linguri de zahăr.

Se umezește un șervet cu apă, se așează deasupra o foaie Lica, se unge cu una din creme, se acoperă cu a doua foaie care între timp a fost ținută între șervete umede (ca să devină flexibilă). Se așterne în strat egal cea de-a doua cremă.

Se rulează totul, se lasă la rece să se întărească cremele și se taie felii.

Olimpia ȘTEFANESCU

TINERE, CUNOAȘTE-TE!

CURIER

de Mihai STOIAN

Desigur, ca oricărui părinte, mi-au displăcut, din totdeauna, așa-zisele „plîngeri" ale copiilor la adresa părinților : *„nu*-mi dă destui bani de buzunar", *„nu* prea stă de vorbă cu mine", *„nu* cred că mă iubește profund" etc. etc. Departe de mine ideea de a-i convinge — prin simplul meu *curier* — pe toți acești adolescenți (cam la vîrsta aceasta, de dobindire a unei *relative* independențe, apar „reclamațiile") că dreptatea nu-i decît într-o *prea mică măsură* de partea lor (nu-mi propun asta, pentru un motiv limpede : *ei* nu mă vor crede, pînă nu vor deveni, la rîndul lor, părinți, înscriindu-se în coloana infinită a cunoașterii *directe*).

Rîndurile de mai sus le-am pus drept preambul la scrisoarea unui băiat de 19 ani, din București, care își încheie astfel epistola : *„Aș vrea să-mi răspundeți cît mai repede posibil, dacă am sau n-am dreptate și să-mi dați cîte un sfat, măcar așa* în general" (urmează adresa de acasă, pe care, din considerente lesne de înțeles, n-o reproduc, ca și numele corespondentului de altfel). Acum să vedem la ce anume „probleme" mi se cere un răspuns, cîte un sfat, fie și așa, în general ? *„Sînt încă elev, fiindcă am repetat o clasă. Acum învăț destul de slab, mai bine zis pe trimestrul I, căci pe al II-lea m-am îndreptat. N-am învățat niciodată foarte bine, am fost un elev mediocru. Tata a vrut să mă dea la școala profesională, ca să învăț o meserie și să încep să cîștig și eu, să aduc bani în casă, dar mama s-a opus, am dat admiterea la liceu, și cu minimum de efort, am intrat din prima sesiune, cu media peste 7. Mi-am dat seama că, avînd puțină voință și ambiție în plus, pot învăța foarte bine, dar problema este că nu prea am nici voință și nici ambiție. Cîteodată, cînd învăț mai mult, iau cîte o notă mai mare, apoi însă iar nu mai pot învăța. Ceea ce mă frămîntă este : ce să fac cu școala, cum să învăț mai bine ? Părinții îmi amintesc mereu de anul pierdut... Sînt complet dezamăgit și descurajat, și fiind foarte sensibil, mă consum și nu mă mai pot concentra la lecții, și tot visul pe care poate mi-l realizasem, se destramă, și atunci mă simt singur ca într-un abis, fără nici un sprijin, fără nici un suport. La viitor nu îndrăznesc să mă gîndesc, pentru că nu știu încă nimic sigur despre felul în care voi termina anul acesta. Mama este cam nervoasă din pricina unei boli care-o face să se plîngă, pe bună dreptate, toată ziua. Acum îmi zice în tot felul, că sînt obraznic, că n-o ascult și peste cîteva ore sau zile, cînd se mai potolesc durerile și se liniștește, mă mîngîie, îmi dă bani — dacă-i cer — de buzunar, îmi cumpără cîte ceva, ca apoi, din ceva care mie mi se pare neînsemnat, un fleac, să se supere iarăși și să se enerveze, și așa într-una. Eu, ce-i drept, îi mai și răspund, dar m-am cam plictisit să o tot aud văitîndu-se, mai ales că, de vreun an de zile ține așa, se plînge într-una și își agravează, așa, boala. Tata, fiind mai calm de felul lui, nu zice mai nimic, pleacă dimineața și vine seara. Față de mine este foarte rece, vorbim puțin cînd ne întîlnim. De fapt, pe el nu l-a interesat niciodată ce fac eu cu școala, i-a spus mamei să facă ce știe cu mine, că nu l-a lăsat să mă bată cînd eram mic, și mama iarăși se consumă, se enervează, și totul se revarsă asupra bietului meu cap. Și între aceste dispute, care sînt de fapt mult mai multe, eu sufăr cel mai mult. Toate acestea m-au făcut să am un dezinteres față de toate lucrurile înconjurătoare. Dacă înainte îmi plăcea să învăț, să citesc, acum nu mai pot spune că îmi place ceva"*.

Stimatul meu *corespondent de 19 ani* are un „profil" — la vîrsta lui destul de... înaintată în fond — cam amorf. Iată, recapitulînd schematic, cum se auto-definește el :

- n-am învățat niciodată foarte bine, am fost un elev mediocru ;
- nu prea am nici voință și nici ambiție ;
- sînt complet dezamăgit și descurajat, fiind foarte sensibil mă consum și nu mă mai pot concentra la lecții ;
- mă simt singur ca într-un abis, fără nici un sprijin, fără nici un suport ;
- la viitor nu îndrăznesc să mă gîndesc ;
- îi mai și răspund, e drept (mamei) ;
- m-am cam plictisit să o tot aud (pe mama) văitîndu-se ;
- eu sufăr cel mai mult ;
- toate acestea m-au făcut să am un dezinteres față de toate lucrurile înconjurătoare :
- acum nu mai pot spune că îmi place ceva.

Așadar, deși „foarte sensibil", tînărul nostru nu mai îndură să-și asculte mama văicărindu-se (dar e chiar atît de greu să înțelegi că boala ei există, în mod obiectiv, că asta-i situația, iar tu, *om de 19 ani*, trecut peste pragul maturității, n-ai decît să-ți plătești, cinstit, această „datorie filială" — și spun „datorie", deși ar fi fost cazul să vorbim despre *sentimente !*). E adevărat lucrurile par a fi mai complicate, însă dumneata — spre deosebire de mulți alți tineri — faci și un lucru important, pozitiv : încerci să te definești, fie și confuz, și contradictoriu. Încearcă acum singur, punînd față-n față calitățile și defectele pe care singur ți le recunoști (și înșirate de mine mai sus) și trage niște prime concluzii : poți crede despre un om *foarte sensibil* că, în același timp, nu ține seama de durerea unui alt om, bolnav, care alt om este și propria lui mamă ? Cele două afirmații se bat cap în cap. Deci, poate că nu ești chiar atît de... foarte sensibil (analizîndu-te cu rigurozitate, poți afla, cine știe, că afirmația „nu *prea* am voință și nici ambiție" nu-i tocmai întemeiată — dovadă c-ai simțit nevoia să spui „nu prea"). De altfel, voința se exersează (cere sfatul profesorului de psihologie), iar ambiția, ca să „funcționeze", trebuie să știi ce vrei, încotro te îndrepți. Dar cum să ai ambiție față cu nimic, față cu „abisul", cînd singur afirmi — la viitor nu îndrăznești să te gîndești. În încheiere, reprosul meu ar suna astfel : la 19 ani (fie și dacă ești copil unic, cum îmi vine să cred) încearcă să te analizezi mult mai strict și categoric, culege cu bunăvoință și impresiile altora despre dumneata și întocmește apoi un fel de *schiță de profil al personalității proprii*. De aici încolo (chiar dacă omul, singur, e greu să se cunoască pe sine și emite opinii greșite, dar *nu total* greșite) îți poți prefigura un drum, o direcție... Și oricum, cunoscîndu-te mai bine, cred că-i vei înțelege și pe ceilalți din apropierea dumitale mai corect : dispărînd (parțial) lipsa de siguranță, vor ieși la lumină și sentimentele bune pe care — sînt convins — le ai față de părinții dumitale, indiferent de „impasurile" de creștere. Da, da, de creștere, acesta-i adevărul adevărat al necazurilor amintite. Pe cînd o confirmare sau o infirmare a afirmațiilor mele ? Aștept.

— ...și tu mi-ai spus că soțul tău nu este prea vorbăreț !...

(„OGGI")

— Trebuie să fie Ettore, care ia în prezent lecții de karate...

(„LA SETTIMANA ENIGMISTICA")

Zîmbiți vă rog!...

Responsabilul magazinului către un vînzător :
— Am observat că vii ultimul și pleci primul.
— Aveți dreptate. Dar nu pot să întîrzii și dimineața și seara.

*

Cîinele mi-a salvat viața.
— Cum a fost ? Povestește-mi.
— Eram bolnav, și el n-a lăsat medicul să intre la mine.

— Îmi pare foarte rău, dar soția mea v-a luat-o înainte.

(„NOVELLA")

— Vecinul e la telefon ! Te roagă să-i restitui imediat scara împrumutată...

(„OGGI")

Poveste fără cuvinte

(„QUIZ")

— Pentru ce nu ești și tu la fel cu ceilalți pescari amatori ??

(„DOMENICA DEL CORRIERE")

Tatăl îi spune fiului său care i-a prezentat carnetul de note :
— Păcat, băiete, că la școală nu se pun note și pentru curaj. Meritai nota 10 pentru că ai îndrăznit să-mi arăți carnetul cu note atît de proaste.

*

Micuțul Petia după ce mămica i-a povestit un basm :
— Mămico, întotdeauna basmele încep cu „A fost odată" ?
— Nu dragul meu, uneori încep cu : „Să știi, dragă, astăzi am să întîrzii la birou".

REBUS • REBUS

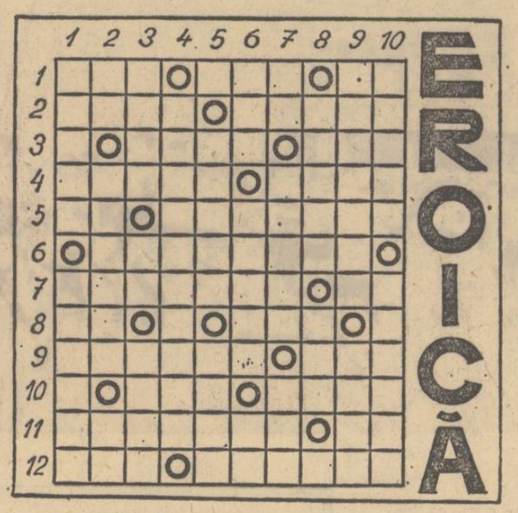

ORIZONTAL : 1. Locul unde se dezvăluiesc eroii... (fig). — Poet român contemporan, autorul poeziei „Glorie lor, armatelor vieții". — Radu Munteanu. 2. Riu în U.R.S.S. — A colinda (reg.) 3. Localitate în U.R.S.S. — Diviziune administrativă în Danemarca. 4. Acestea. (pop) — Palatin ungur. (od.) 5. În Kenya ! — Autorul compoziției simfonice „Poem eroic". 6 Autorul simfoniei „Eroul fără glorie". 7. Compozitor austriac, autorul poemului simfonic „O viață de erou". (Richard) — În cap ! 8. Titus Ozon. — Acela. 9. Oraș din Ardeal eliberat în octombrie 1944, prin eroice lupte împotriva invadatorilor hitleriști. — Jumătate de absidă ! 10. Abreviație medicală. — Stat în Asia. 11. Diviziune a grecilor antici, stabiliți în Asia Mică. (pl.) — Radu Ioan. 12. Prefix de noutate. — Autorul cîntecului „Poemul eroilor căzuți", pe versuri de Cicerone Theodorescu.

VERTICAL : 1. Erou național al poporului ceh, în lupta împotriva hitleriștilor invadatori. — Tînăr dramaturg contemporan, autorul piesei de teatru „Eroii sînt în stal". 2. Exclamație, — Porțiune a cîmpului de luptă. — Diftong. 3. Ondulat. — Într-o șarjă ! — Localitate în Japonia. 4. Clasic român, autorul poeziei „Eroii de la Plevna". 5. Autorul piesei de teatru „Ecaterina Teodoroiu". — Învață despre viața și faptele eroilor neamului. 6. Erou din „O mie și una de nopți"... (Baba) — Pungă de piele. — Neon. 7. Diftong. — Filozof platonician. (sec. II e.n.) — Monedă română. 8. Se pune din nou în pămînt... — Strămoșul-erou al familiei romane, zeificat. 9. Țara noastră, patria atîtor figuri luminoase de eroi. — Copil-erou al poporului francez, omorît în luptele pentru apărarea Republicii, în 1793. 10. Autorul lucrării „Legendele Olimpului", în care un volum tratează despre „Eroi". — Scriitor clasic rus, autorul nuvelei „Viața eroului meu".

P. VALENTIN

Cuvinte rare : UHRA — ELTI — AMT — CSAR — AONO — IIS.

Lucian Blaga

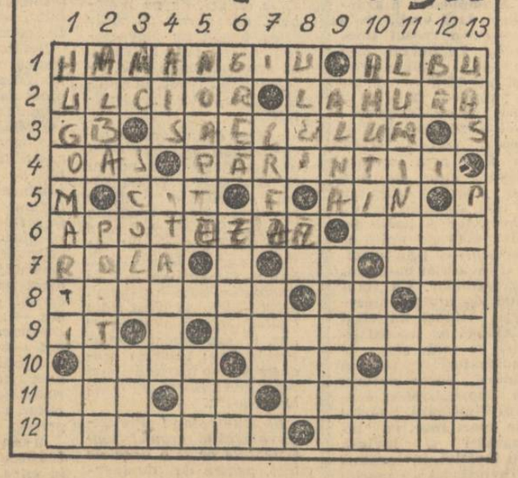

ORIZONTAL : 1. Marele premiu al Academiei Române, obținut de Lucian Blaga în 1935. — Nume sub care L. Blaga debutează în filozofie, cu însemnări despre intuiția în filozofia lui Bergson. 2. Poezie de L. Blaga. (neart.) — Publicație care din oct. 1919 publică unele poeme ale lui Blaga din volumul „Poemele luminii". 3 George Bacovia. — Revistă înființată de L. Blaga la Sibiu (1943-44) 4. Ținut din nordul Ardealului. — Poezie din vol. „Stihuitorul". 5. La împărțire... — Literă arabă. 6. Altă poezie a lui L. Blaga. — Mamifer... cuirasat. 7. Cîlindru. — În somn ! — Abreviație medicală. 8. Cintecele pădurii... — 9 mai — este cel al nașterii lui L. Blaga. — Cele ! 9. Caiete ! — Alt premiu al Academiei Române, obținut de L. Blaga în 1921. 10. Material. — A fost odată... — Refren popular. 11. Specie literară. — „... nu strivesc corola de minuni a lumii" — poezie care deschide placheta de debut „Poemele luminii". — Oraș în Italia, unde în 1946 apare în traducerea lui A. Banfi, volumul „Orizont și stil" al lui L. Blaga. 12. Din volumul... „Stihuitorul". (pl.) „Iancu" piesă de L. Blaga.

VERTICAL : 1. Traducătorul piesei lui L. Blaga „Meșterul Manole", a cărei premieră are loc la Berna, în noiembrie 1929. (două cuv.) — George Sava. 3. Județul în care se află com. Lancrăm, locul de naștere al lui Blaga. — Altă poezie din volumul „Vară de noiembrie". 3. Metru cub. — Instituții de învățămînt. — Fluviu în Peru. 4. Miez de caisă ! Țara în care apare în 1962 volumul „Filosofia del'Arte" de L. Blaga. 5. Poezie din volumul „Poemele luminii". — Monedă... zoologică. 6. Trage la cîntar... (fem.) — Pasăre de curte. — Ușier ! 7. Credință poetică. — Zile romane. 8. A uimi. — Alfa și omega. — Coapsă. 9. Oraș în Belgia. — Perla litoralului românesc. 10. Unul care a tăcut... — Sodiu. — Lucian Vasilescu. 11. Învățat.

C. VATAȘESCU

Cuvinte rare : AIN — TATU — TAB — LIC — ENI — ARM — UAS

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

CONSTRUIM...

ORIZONTAL : Cărămidă — Popi — Alimentari — An — Sucite — Resort — Av — Cala — Atacă — Tip — Lamelă — Ar — Aulă — Roti — Ari — Nisa — Ratare — Cintec — Navă — P — U — Tu — Obstacol — Prepară — En — Va — Oi — Anale — Sion — Lentilă — Hatis — Alpiniști — Uda.

LA IARBĂ VERDE

ORIZONTAL : Giroveanu — Alp — Reo — Mieunat — O — Adua — Arminden — P — Alv — Secu — Do — Am — Seb — Renoir — Ol — Ramo — Tif — Grigorescu — It — Savana — Ierbar — Razant — Fir — I — Lido — Gîze — Arta — Etanșă — Turtit.

MARTIN GHEORGHE, str. Axente Sever nr. 54, Sighișoara Mureș; COȘARIU IOAN, com. Albeni, of. p. Albeni, Gorj ; VALENTINA ȘERBAN, str. Brumărelor nr. 3 bl. 121, sc. A, ap. 15, blocuri Nord, Ploiești Prahova; ADINA IVANOV, str. Miroslavei nr. 1 sect 6, București; MARIANA VASILESCU, str. Brîndușilor nr. 58-B, sect. 4, București; PATRICIA NICOLA, Tomis 1, bl. B. 2, sc. C, et. 4, ap. 58, Constanța; GABRIELA și ADRIAN DINU, str. Dealul Mare nr. 12 sect. 5, București; NICOLAS POSTOLEA, str. Dealul Mare nr. 14, sect. 5 București; STELICA URSU, Aleea Rozelor nr. 10, sc. B, et. 1, Iași; RODICA PAȘAT, str. M. Kogălniceanu nr. 5, sc. B, et. 2, ap. 1, Huși, Vaslui; ADINA IONESCU, str. 23 August nr. 17, com. Cristian, Brașov; VIRGIL MARIAN și STELIAN MARIAN, str. Brîndușii nr. 6, Piatra Neamț, Neamț; LENUȚA CIORNEI, sat Mihălășeni, Botoșani; MARIANA NEACȘU și TANȚA IONIȚĂ, str. T. Vladimirescu nr. 20, Horezu Vîlcea; ELENA ACHIM, com. Dumbrava, Mehedinți; ELENA STANCU, str. Brazda lui Novac, bl F. 9 sc. 1, et. 1 ap. 8, Craiova, Dolj ; MAGDALENA ADELINA CONSTANTINESCU, str. Lenin nr. 6, Pitești, Argeș; MARIAN MARIUȘ, cămin studențesc nr. 1, căsuța poștală 4031, București 32; AURELIA VIDA, post restant, oficiul poștal 1, Tg. Mureș; NOGY ZOLTAN, str. Erollor, bl. 16. sc. B. ap. 39, et. 4, b-dul București Nord nr. 45, ap. 33, sect. 8, București; DUMITRICA RADU, str. Dimbovița; IOAN ALBU, sat Lăcușteni nr. 246, com Săveni, Ialomița; REGINA ELENESCU, str. Răscoalei nr. 97, Buzău; ELENA GABRIELA ANGHELUȚĂ, b-dul. T. Vladimirescu, bl. 42, sc. A, et. 1, ap. 7, Iași; RODICA BEJENARU, com. Mihălășeni, Botoșani; ILEANA CAZACU, str. B. P. Hașdeu nr. 10, Craiova, Dolj; FLORIN WONNU și JOHAN SCHULLER, com. Apold, Mureș; MARILENA TEIȘANU, str. Democrației, bl. 85 ap. 67, et. 1, sc. D, Buzău ; ICA ANGHEL. str. Ion Ionescu de la Brad nr. 16, Constanța ; COSTEL TURCULESCU com. Bîrca-Dolj ; LUCIAN CONSTANTINESCU, str. Drumul Taberei nr. 2 bl. A, sc. C, et. 2, ap. 29, sect. 7 București; IVAN NICOLAE, str. Tellor nr. 25, Sibiu; DORU DAMIAN, com. Vinători, Neamț; MARIAȘ ZOLTAN, str. Ocnei nr. 5, Baia Mare, Maramureș; GINETTA PLOPEANU, Tomis 3, aleea Cameliei nr. 2, bl. L. 3, sc. A, et. 2, ap. 12, Constanța; CĂTĂLINA AVRAMESCU, ELENA DRĂGHICI și CARMEN SLĂMICEANU, str. C-tin Mille nr. 18, cămin I.M.F., sect. 7, București; ROMEO CRISTACHE, str. Cărăruia nr. 6, sect. 6, București; MARIANA ȘERBAN, str. Traian nr. 165, Cimpulung Muscel, Argeș; MAGDALENA MARIA MARIN, str. Aurel Vlaicu nr. 94, Constanța; NICOLAE ALICĂ, aleea Armoniei nr. 6, bl. 9, sc. A, ap. 9, et. 2, Tîrgoviște, Dîmbovița; MARIANA PARASCHIV str. Ettimie Murgu nr. 148, cartierul 1 Mai, Brăila ; NETTA GRECU, str. 23 August nr. 14, Mărășești, Vrancea ; OFELIA FLOREA, str. Peneș Curcanul nr. 7, Vaslui; RYCA MORARU, str. Gh. Racoviță nr. 36, Vaslui; VASILE PLEȘA, str. Runcului nr. 2, bl. X 2, sc. C, et. 2, ap. 2, Hunedoara; IULICA LILY LUPU, str. Măgura Codlei nr. 7, sect. 6 București; COCULEANA MONICA LUȚĂ, str. Republicii nr. 37, bl. 21, sc. B, et. 4, ap. 14, Iași; DORICA PUIU, str. Vasile Lupu nr. 120, bl. D. 3, sc. C, et. 3, ap. 3, cartier Tătărași, Iași; PUIU GANEA, MIRCEA COSTESCU și MARIUS GATU, cămin studențesc nr. 1 C, Timișoara, Timiș ; SARMIZA CRISTIANA POPESCU, intrarea Cibinului nr. 4, sc. B, ap. 29, Ploiești Prahova; ENE MARIANA, str. dr. Victor Babeș nr. 11, Ploiești — doresc să corespondeze cu cei ce vor să facă schimb de ilustrate din întreaga țară.

CITITORII întreabă CITITORII răspund

ÎNTREBĂRI

VIORICA LAVRIC din com. Ibănești, județul Botoșani roagă cititoarele noastre, ce au mai multă experiență în gospodărie, să-i spună cum trebuie preparat aluatul de pîine și cozonac, ca să se mențină moale (pufos) mai mult timp.

ELENA PORTASE din Brăila, str. Hipodrom, bl. G 11, sc. 2, et. 4, ap. 43 este tare supărată : A pătat o planșă de carton pe care a pictat un peisaj cu tuș. Roagă cititorii revistei să o sfătuiască cum să scoată aceste pete.

LILIANA GĂLĂȚEANU, str. Susaikov nr. 39 bis, Bîrlad, județul Vaslui, dorește să știe cum poate împiedica apariția mucegaiului și ce substanțe poate folosi pentru îndepărtarea lui.

POȘTA

LELE ELISABETA din orașul Lipova, județul Arad, pensionară de invaliditate de gradul III, întreabă dacă fiind angajată poate realiza din salariu și pensie un venit lunar care să depășească salariul tarifar avut la data pensionării, dar corespunzător actualului salariu al funcției de contabil, funcție avută la data pensionării de invaliditate. Iată răspunsul :

Actualele reglementări prevăd că pensionarii de invaliditate de gradul III primesc pe timpul cît sînt angajați, pe lîngă salariu, și pensia în întregime, fără ca acestea împreună să poată depăși salariul tarifar în vigoare corespunzător funcției avută la data pensionării de invaliditate. În cazul în care salariul tarifar împreună cu pensia depășesc salariul tarifar în vigoare, corespunzător funcției avută la data pensionării de invaliditate, pensia se reduce sau plata pensiei se suspendă, după caz. Salariul tarifar în vigoare este salariul din luna pentru care se face plata (art. 59 Legea 27/1966).

Așadar, dv. puteți realiza din salariu și pensie un venit care să depășească salariul avut la data pensionării dar venitul acesta să fie corespunzător actualei funcții de contabil, funcție pentru care, ca urmare a aplicării noului sistem de salarizare, se prevede un salariu majorat față de cel pe care l-ați avut.

ELENA BARBU din Simeria, județul Hunedoara. La relațiile pe care le-ați solicitat, Ministerul Învățămîntului, Direcția generală a învățămîntului profesional și tehnic, vă comunică următoarele :

„Specializatea „hotelier" nu se școlarizează în școlile de specializare postliceală. La Școala de specializare postliceală de comerț — București, Șoseaua Viilor nr. 38, sectorul V, se școlarizează specializatea „Recepționer hotel".

La concursul de admitere se pot prezenta absolvenți ai liceului de cultură generală cu diplomă de bacalaureat, indiferent de virstă, iar concursul de admitere se desfășoară în perioada 25—30 septembrie, înscrierile pentru concurs făcîndu-se la secretariatul școlii între 1—22 septembrie 1970.

Concursul constă din probe scrise și orale la limba română și o limbă străină (rusă, engleză, franceză, sau germană). Totodată, vă facem cunoscut că : absolventele liceelor de cultură generală cu diplomă de bacalaureat pot să se califice pentru învățămîntul preșcolar prin institutele pedagogice de educatoare cu durata de 2 ani.

Admiterea în institutele pedagogice de educatoare se face în urma reușitei la concurs. Concursul de admitere se desfășoară între 20-30 septembrie și se susține la următoarele discipline de învățămînt : limba și literatura română — scris și oral și istoria României — oral.

Informații ample privind localitățile în care funcționează aceste institute se pot obține la inspectoratele școlare județene.

N. ENACHE, Rucăr, jud. Argeș : Numai Inspectoratul școlar județean poate aproba scutire pentru fiul dv., de a nu lua parte la cursurile de educație fizică.

VIORICA IONESCU din București, str. Boteanu nr. 3 A, et. 6, ap. 40, tel. 13.43.97, sectorul 1, deține colecția revistei „Magazin" de la apariție, pînă la zi și o pune la dispoziția celor interesați.

JOCURI DISTRACTIVE

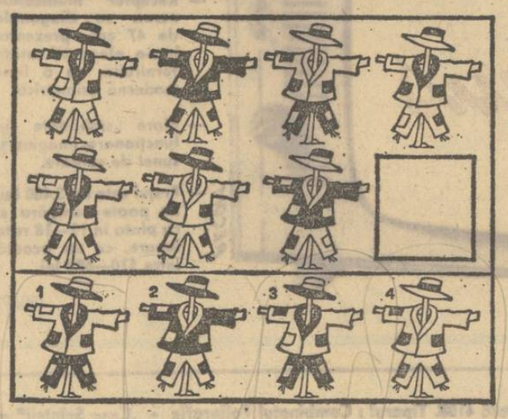

A OPTA SPERIETOARE

Observați cu atenție cele șapte sperietori din partea de sus a desenului. Apoi alegeți una dintre cele patru sperietori aflate în partea de jos a desenului care NU se aseamănă cu nici una din cele șapte de sus pentru a completa cu ea pătratul liber.

(Soluția în numărul viitor)

CIFRE ÎNCRUCIȘATE

(Soluție)

4	+	2	:	3	=2
−		×		×	
2	+	2	×	2	=8
+		+		×	
3	×	1	+	1	=4
=5		=5		=6	

Aspiratorul de praf PRACTIC, de o construcție modernă, vă scutește de efort și vă economisește timpul.

Cu ajutorul aspiratorului de praf PRACTIC puteți cu ușurință înlătura praful și impuritățile de pe : dușumele, pereți, mobilă, covoare, haine, tapițerie, radiatoare și din locuri mai greu accesibile.

PRACTIC poate fi utilizat și pentru pulverizarea de lichide.

Prin calitățile sale constructive are un consum redus de energie electrică (0,15 lei pe oră).

Prețul aspiratorului de praf PRACTIC este de 785 lei.

Se vinde și cu plata în 8 rate lunare, aconto-ul fiind de numai 118 lei.

(5044)

„Fetița cu umbrelă"

Fotografie trimisă de cititorul nostru GHEORGHE GĂICEAN din Arad.

„Iubiții noștri părinți, PROFIRA (70 ani) și ANDREI FĂRTĂIȘ (71 ani) din Suceava, strada 6 noiembrie nr. 2, împlinesc 50 de ani de căsătorie la 17 mai 1970. Cu acest prilej le urăm ani mulți și fericiți și le mulțumim pentru tot ce au făcut pentru noi, pregătindu-ne pentru viață". În numele celor patru copii, al nurorilor, ginerilor, nepoților și strănepoților semnează *Aurica*, fiică din București.

„Scumpii mei bunici SOFIA (69 ani) și IOAN CHERECHEȘ (74 ani) au sărbătorit 50 de ani de la căsătorie pe data de 4 aprilie 1970. Doresc să le transmit în numele copiilor, nepoților și strănepoților, sărutări de miini, viață plină de sănătate și bucurie, să trăiască în mijlocul celor pe care îi îndrăgesc și i-au crescut cu dragoste și grijă nemărginită, dîndu-le un exemplu de înțelegere și respect reciproc". Semnează *Ileana*.

Nunta de aur

„TULLIA (75 ani) și STELIAN ATANASIU (79 ani) din Brăila, strada Polonă, nr. 25, au împlinit la data de 2 februarie a.c. 50 ani de la căsătorie. Fiul lor și soția le urează multă sănătate și mulți, mulți ani, asigurîndu-i de toată dragostea și respectul ce le păstrează". Semnează *Victor Atanasiu*.

*

„Iubiții noștri părinți MARIA și COSTICĂ ENE din Tg. Ocna-Bacău, au împlinit pe data de 1 mai 1970, 50 de ani de la căsătorie. Cu această ocazie, cele șase fete, fiul, ginerii, nora și cei nouă nepoți le transmit cele mai sincere urări de sănătate, mulți ani fericiți și le mulțumesc din suflet pentru dragostea cu care i-au crescut și educat". Semnează *Aura* și *Petrică Soare*.

„În ziua de 10 februarie 1970, scumpii mei bunici TILIȚA (73 ani) și NECULAI CIUBOTARU (77 ani) din Zărnești, jud. Neamț, au sărbătorit 50 de ani de la căsătorie. Cu această ocazie, cei 8 fii, 26 nepoți și 5 strănepoți, le urează multă sănătate, „La mulți ani" cu fericire și-i sărută cu drag". Semnează *Gică Rotaru*.

*

„Iubiții noștri părinți și bunici, IVANA (68 ani) și MARIN PANĂ (69 ani) din comuna Nicolae Bălcescu, județul Teleorman, au sărbătorit la 17.IV.1970 „Nunta de aur". Copiii și nepoții le urează multă sănătate și fericire și le mulțumesc pentru dragostea cu care i-au înconjurat". Semnează *Nicolae Baburu* și *Ivana Ilie*.

Foto : Viorel RABA

FINALA TUTUROR...

Se tea de a face sport se naște în fiecare dintre noi încă din fragedă copilărie, iar dintre toate disciplinele alergarea, această simplă mișcare la îndemîna oricui, este cu siguranță cea mai răspîndită. Nu credem să existe măcar un singur tînăr, un singur om ajuns la anii maturității, care să nu fi alergat măcar cîteva sute de metri în viața lui. Alergăm de mici copii în jurul casei, apoi alergăm în curțile școlilor și așa mai departe pînă ajungem să concurăm pe marile stadioane sau în afara lor, începem să simțim gustul de a ne măsura forțele cu alți semeni de ai noștri. Nu este de mirare, deci, că dintre toate competițiile de masă ce s-au organizat și se organizează la noi, crosul se bucură de cea mai mare popularitate, atrăgînd ca un magnet sute și sute de mii de tineri. Dorința acestora de a face sport este prezentă atît în marile orașe cît și în cele mai îndepărtate colțuri ale țării, acolo unde cu mulți ani în urmă noțiunea de sport era aproape necunoscută. Sportul, prin crosurile de masă, a pătruns azi adînc în conștiința tinerilor, făcînd parte integrantă din viața lor cotidiană. Că lucrurile stau așa, și nu altfel, ne-o dovedește cu prisosință și cea de a treia ediție a Crosului tineretului, competiție care timp de cîteva luni de zile a grupat în jurul său sute de mii de tineri entuziaști, mulți dintre ei aflați cu acest prilej la primul contact cu o activitate sportivă competițională. Nu avem la îndemînă un bilanț al participărilor de-a lungul etapelor ce au fost parcurse pînă a se ajunge la faza finală. Avem, totuși, cîteva cifre care dau o imagine a amplorarei, a grandoarei dacă vreți, ce a cunoscut-o crosul tineretului. Le notăm aici fără alte comentarii : județul Alba — 15 000 de tineri ; Timiș — 40 000 ; Ilfov — 28 000 ; Gorj — 25 000 ; Arad — 25 000 ; Argeș — 30 000. Au fost prin urmare cîteva sute de mii de tineri care au invadat stadioanele cu voioșia lor și poate tot atîtea sute de mii de spectatori ce i-au urmărit și încurajat de-a lungul traseelor. Cu siguranță că mulți dintre acești tineri au visat să ajungă pe traseul finalei pe țară, ales de organizatori într-un frumos decor natural din împrejurimile orașului Timișoara. Sportul este sport însă, cu învingători și învinși. Toți laolaltă, învingători și învinși, își au meritele egale în eforturile lor de a da strălucire, fie chiar prin simpla lor prezență, unei mari manifestări sportive de masă. Lor, tuturor, le dedicăm aceste rînduri acum cînd ne mai despart cîteva ore de ziua finalei, „finala tuturor".

Ion BOCIOACA

Intermezzo... SENTIMENTAL

de Ioan CHIRILĂ

Dacă stau să mă gîndesc bine, m-am îndrăgostit de echipa noastră națională 1969 dintr-un motiv egoist : am vrut cu tot dinadinsul să-mi făuresc amintiri.

Sigur că această dragoste a stîrnit uneori o mare doză de subiectivism. În fond, nimic mai firesc... Într-o noapte, la Londra, la Royal Garden Hotel, noaptea de ajun a matchului de pe Wembley, am rostit o enormitate : „Mîine, cu cei doi Bobby, vom face 1—1"... Era o enormitate, desigur, mai ales după Liège-ul celor 5 goluri, care amenințau cu un nou Zürich...

De atunci, de pe Wembley, am purtat cu mine mica bandă de magnetofon, ca pe un talisman. Și acest talisman m-a înlemnit să rostesc, în șoaptă, multe alte „enormități".

„Dinu e un jucător incomparabil mai bun decît corespondentul său englez Stiles"... Sau : „N-am văzut niciodată o apărare imediată — cum spuneam pe vremuri — jucînd mai bine decît „triunghiul de fier" de la Lausanne"... Sau : „De ce oare mă în treabă, cu atîta insistență, președintele lui West Ham United, cum îl cheamă pe „nr. 9" din atacul României ?" Sau : „Dobrin gîndește într-o partidă mai mult decît Hurst și Hunt la un loc"...

Și-acum, stop ! Prelungirea acestei cronici sentimentale ar fi o lipsă de tact, pentru că dumneavoastră știți ce știți... Îmi spunea, mai zilele trecute, un inginer chimist, că, părăsind lumea himerelor, atît de familiară fotbalului, ar trebui să admitem ca rezultatele normale ale echipei noastre la Guadalajara, prin prisma dezpoltării fotbalului în țările „grupei de foc", ar fi 0—3 cu Anglia, 0—2 cu Cehoslovacia și 0—3 cu Brazilia. Cu alte cuvinte, un 0—8 rotund, față de acel 1—8 al Bulgariei, „obținut" în „grupa de foc" din Anglia 1966...

Acesta ar fi, cum spunea chimistul, calculul rece.

Dar cine e dispus să se supună calculului rece ?

Acum o lună am fost în Giurgiu, pentru o mică ședințoare pe temele fotbalului, împreună cu Mircea Lucescu.

Ședințoarea a început foarte frumos. Sala avea mult umor. La un moment dat, cineva a propus organizarea unui meci între echipa națională și selecționata jucătorilor proveniți din Giurgiu. Se vorbea de Coman, de Bebe Năsturescu, de Maxeș de la Constanța și de mulți alții... Dar această atmosferă plăcută s-a întunecat cu puțin înainte de finiș. Din mijlocul sălii s-a ridicat un bărbat cu părul cărunt, care s-a recomandat — „sînt fostul jucător Dobrescu" — și ne-a rugat —nici mai mult nici mai puțin decît... să-i spunem cîte puncte va aduna România în Mexic, cîte goluri va înscrie și cîte va primi...

M-am uitat la Mircea Lucescu... S-a uitat și el la mine... L-am văzut că ezită și mi-am luat inima în dinți. Am început cu cîteva considerații pe tema sfericității mingii de fotbal, dar amicul Dobrescu n-a admis temporizarea și mi-a repetat răspicat întrebarea. În fața acestei situații, am trecut Rubiconul mesei cu postav roșu și am spus : „Dacă țineți cu tot dinadinsul la un pronostic atît de amănunțit aș spune că vom aduna două puncte, vom înscrie două goluri și vom primi cinci".

S-a făcut un moment de liniște. Pe chipurile celor din primul rînd am citit, parcă, o aprobare. Deodată, însă, am auzit din nou vocea lui Dobrescu : „Și dumneata, tovarășe Lucescu ?". Mircea s-a ridicat și a spus : „Eu sînt de acord cu acest pronostic... Adaug, însă, că vom încerca să obținem și al treilea punct".

„Asta-i tot ce aveți să ne spuneți ? — a tunat vocea fostului jucător. Nu m-am așteptat la dumneata, tovarășe Lucescu, să fii defetist. Eu cred că echipa noastră națională trebuie să obțină trei victorii și să meargă mai departe. Asta nici nu se discută !"

Mircea Lucescu a pus atunci în joc tot farmecul său personal pentru a-l îmbuna pe fostul fundaș giurgiuvean Dobrescu.

... Iată, deci, dragă tovarășe inginer chimist, că la polul opus calculului dumitale rece se află dorința ardentă de victorie a unui om care respinge orice încercare de gîndire moderată.

Ce facem în acest caz ? Ce le spunem băieților, poimîine, cînd avionul va decola spre Frankfurt și apoi va zbura spre Ciudad de Mexico, via Bruxelles ?

În ceea ce mă privește, am să încerc să fiu foarte operativ. Am să mă duc luni dimineața la aeroport. Am să transmit jucătorilor salutări din partea inginerului chimist și a fostului jucător giurgiuvean Dobrescu. O să glumim. Și apoi, o să ne despărțim.

Pentru noi, cei care dorim să ne făurim amintiri, echipa de astăzi e mai mult decît toate cele 50 de pînă acum, echipa „tricolorilor".

Tenisul și... „promotorii"

Sezonul internațional în aer liber, cuprinzînd competițiile cu mari rezonanțe — Cupa Davis, turneele de la Roma, Roland-Garros, Wimbledon, Forest Hills etc — nu părea că va fi tulburat de nici un eveniment mai deosebit, demn să afecteze starea de modus vivendi intervenită în lumea tenisului după efervescențele din ultimii doi ani. Devenise aproape o certitudine că problemele litigioase la ordinea zilei vor fi abordate la masa tratativelor abia în cursul anului viitor, urmînd ca pînă atunci ele să facă obiectul unor largi discuții. Pînă și incidentele intervenite în cursul lunii martie între F.I.L.T. și Federația americană (amendată cu 2 500 dolari pentru că și-a dat avizul ca internaționalele open ale S.U.A. pe teren acoperit de la Philadelphia și Salisbury să se desfășoare după punctajul redus — VASS și a încuviințat o întîlnire amicală S.U.A. — Australia după sistemul unei preconizate Cupe Davis open) nu au luat un curs prea grav.

Pe neașteptate însă acest echilibru a fost alterat, ceea ce a prilejuit o frumoasă replică care ne interesează în mod deosebit. Iată faptele :

Inaugurîndu-și activitatea, Mike Davis, ex-numărul 1 englez, trecut la profesionism în 1960, și proaspăt înscăunat ca director executiv al grupării profesioniste W.C.T. (World Championship Tennis), a făcut o declarație belicoasă spunînd printre altele : „Odată cu redeschiderea «ostilităților», noi, promotorii (diriguitorii celor două grupări profesioniste W.C.T. și N.L.T.), dorim să participăm de îndată la organizarea principalelor turnee oficiale, să controlăm relațiile cu presa, cu diferitele firme comerciale pentru a avea beneficii și prin reclame, să alcătuim programele".

Deși problema „controlului turneelor" nu era nouă, declarația lui Davis a avut un deosebit ecou în rîndul celor vizați — grupul celor patru (federațiile australiană, franceză, engleză și din S.U.A., care controlează turneele anuale cu cel mai mare succes de casă). Ne vom opri asupra reacției forului francez.

Considerînd că „greva" promotorilor este un bluf, unul din purtătorii de cuvînt al F.F.L.T., ziaristul francez Paul Haedens, menționează că dacă acești impresari, acești negustori care conduc din umbră lumea tenisului cer o parte din cîștig înainte ca premiul să se fi disputat, înseamnă că încep să se îndoiască că Laver, Newcombe, Roche sau Okker vor continua să fie cei mai buni... „De altfel — menționează aceeași sursă — în cele două campionate oficiale ale sezonului 1970, desfășurate pînă acum, — al Australiei, pe iarbă, și al Statelor Unite, pe teren acoperit, — în ciuda faptului că s-au bucurat de participarea celor mai buni jucători profesioniști, cîștigătorii au fost Ashe, la Sidney și românul Ilie Năstase la Salisbury (atît la simplu, cît și la dublu, alături de compatriotul său Țiriac)... Faptul că nici unul dintre acești valoroși jucători nu aparține promotorilor este de-a dreptul reconfortant. Și este și mai reconfortant, conchide ziaristul francez, că victoriile lui Ilie Năstase nu sînt întîmplătoare. Am auzit pe mulți specialiști întrebîndu-se chiar dacă nu-l vom vedea curînd pe românul Ilie pășind spre marele chelem... Cu Năstase, cu uimitorul cuplu Năstase-Țiriac, sau cu Ashe, Richey, Lutz, Franulovici și întreaga pleiadă de jucători care nu au nimic de-a face cu promotorii, chiar dacă profesioniștii nu vor participa, calitatea turneelor nu pare să fie afectată, O dovadă recentă : internaționalele de la Roma și Neapole cîștigate de Năstase".

Această replică tăioasă la adresa promotorilor, în care argumentația reprezintă o suită de elogii la adresa principalilor componenți ai reprezentativei naționale, ne face să ne îndreptăm gîndul spre Teheran — unde, în clipa de față, Ilie Năstase și Ion Țiriac ne reprezintă în competiția-start a Cupei Davis, zona europeană. Așadar, cu justificată încredere, le adresăm urarea care se înscrie în tradiție : Succes pentru cei... șase pași spre Salatieră !

Paul CERNESCU

PRONOSTICUL REVISTEI „MAGAZIN" LA CONCURSUL PRONOSPORT

1. Flacăra — Portul 1
2. Metrom — Progresul Buc. 1
3. Știința Bc. — Oțelul 1
4. Ceahlăul — Metalul Tîrg. x
5. Gloria — Progresul Br. 1
6. Poli GI. — Chimia Sv. 1
7. Minerul Anina — C.F.R. Tim. x
8. Gaz metan — Vagonul 1
9. C.S.M. Sibiu — Minerul B. M. 1
10. Chimia Rm. V. — Metalul Tr. S. 1
11. C.F.R. Arad — Olimpia Or. 1
12. Metalurgistul — C.S.M. Reșița 1
13. Poli. Tim. — Olimpia S.M. 1

Și acum Guadalajara

de Valeriu MIRONESCU

Să încercăm un raționament care să mai toarne puțin gaz pe focul speranțelor. Înaintea meciului victorios de la Lausanne, echipa noastră reprezentativă suferea o înfrîngere, tot din partea francezilor. Aș vrea să însăilez pe acest fir și păpănia, uitată, de la Liège. Un 0-5, iar numai după cîteva zile urma, pe Wembley, acel 1-1 în compania englezilor, rezultat considerat de unii drept punct crucial în evoluția echipei României. Acum, în preajma turneului final, iarăși o înfrîngere din partea ambițiosilor cocoși francezi, apoi alta, neînscrisă pe tabela de marcaj, în confruntarea cu fotbaliștii iugoslavi. În fond, arbitrul acestui meci, ori acorda penalti, ori dacă a lăsat „avantaj", trebuia să valideze golul. Ofsaidul era exclus fiindcă mingea venise din mina lui Mocanu, deci de la un adversar, anulîndu-se astfel eventuala poziție de „în afara jocului". Cel puțin așa s-a văzut faza prin oglinda miraculoasă a televizorului, de care mă agățasem din motive fortuite. Trebuie să spun aici că vrăjitorii moderni, operatorii, au furnizat imagini ale meciului sub calitatea acelora cu care se făcuseră vestiții predecesorii lor din „O mie și una de nopți". Lăsîndu-l de o parte pe Cristian Țopescu, miercuri într-o formă aproximativă, cam cît aceea a tricolorilor, ceilalți realizatori ai transmisiei n-au făcut o treabă grozavă. La urma urmei, pentru sonoritate există la aparat un buton anume cu care fiecare procedează cum vrea. Dar de imagine nu te poți dispensa. Și am văzut un meci parcă de liliputani, o partidă de anonimi fiindcă nici numerele de pe tricouri nu se puteau distinge. Operatori, buni cunoscători ai fotbalului, cu intuiția jocului, ar fi alternat la timpul potrivit imagini de ansamblu cu cele din apropiere, dîndu-ne din cînd în cînd și cîte un prim-plan. Miercuri, însă, am văzut o transmisie ternă, uniformă, singurele momente distractive fiind produse de dispariția mingii din cadru.

Prin urmare, să zicem că echipa noastră a învățat să-și drămuiască eforturile, să le concentreze asupra întîlnirilor cu caracter oficial sau, în cazul partidelor amicale să-și mobilizeze atenția împotriva adversarilor cu reputație fermă. O probă care ar pleda în favoarea unei asemenea ipoteze ar fi și scorul de 1—1 dobîndit în meciul cu vicecampioana lumii, echipa R.F. a Germaniei, formație doldora de stele fotbalistice de primă mărime. Se cuvine să ne nutrim astfel speranțele și să așteptăm o confirmare a lor la 2 iunie, cînd ai noștri vor da piept cu elevii lui Ramsey, campioni mondiali în 1966.

Multă lume are impresia că s-au comis de-ajunse greșeli în concepția și programul de pregătire al lotului reprezentativ. (Un amic m-a întrebat chiar dacă titlul de antrenor emerit se acordă pe viață !). Fiindcă sînt împotriva părerii după care critica este tardivă și rămîne inoperantă, voi rezuma principalele obiecții, excluzîndu-le, din lipsă de spațiu, numai pe acelea privind organizarea turneului sud-american. Unii medici cred că s-a greșit neasigurîndu-se lotului o „cură" la altitudine sau măcar o testare a comportamentului fiecărui jucător în condițiile altitudinii (fapt ce presupunea două partide, desfășurate în asemenea condiții) De asemenea, nici în țară — din cauza angrenării lor în campionat — jucătorii n-au efectuat un stagiu corespunzător „de oxigenare", la munte. În legătură cu participarea selecționabililor la meciurile de campionat, sînt antrenori care afirmă că astfel s-a accentuat uzura nervoasă și fizică a jucătorilor iar, pe deasupra, n-a existat timp pentru partide de antrenament suplimentare, vizînd omogenizarea în continuare a formației de bază alcătuite cu prilejul turneului sud-american. Aici, ajungem la alt punct critic, bîjbîielile în constituirea echipei. Puțin a lipsit ca să nu ne trezim cu Pescaru fundaș central și cu Kallo aripă stîngă, puțin lipsește ca un singur rezultat nesatisfăcător să nu întoarcă pe dos concluziile unei întregi etape de pregătire. A fost suficient doar un meci, cel de la Reims, ca jucători tineri, cum e Dumitru, să dispară din formație, deși concluziile din turneul sud-american, chiar și acelea de la Stuttgart, îndemnau spre o atitudine consecventă, de răbdare în munca de omogenizare a echipei și de încastrare a fotbaliștilor tineri și talentați. În definitiv, o dată ce l-ai selecționat pe Dumitru, puteai să te aștepți și la cîte un joc slab, dată fiind lipsa lui de experiență. Iar dacă i s-a dat sarcina să-l marcheze pe Michel, și n-a îndeplinit-o, chiar o sumară privire asupra caracteristicilor celor doi jucători te face să vezi că greșeala nu-i aparține lui Dumitru, cum nu-i aparține lui Dinu cînd nu l-a păzit pe Domazos, cum nu era a lui Dobrin cînd, mai demult, era pus să execute marcaj „om la om", de altfel, ca și astăzi cînd, tot Dobrin, este împins să joace ca „vîrf de atac".

Fluctuațiile din formația de bază, semănînd a ceea ce se cheamă improvizație, provin, cred, din lipsa de precizie în concepția tactică. Altfel n-ar fi fost posibile asemenea alternative naționale ca Dobrin — Domide sau Neagu — Dembrovschi, jucătorii respectivi avînd caracteristici diametral opuse. Singurele aspecte tactice clare sînt : temporizarea, ajunsă de pomină, și centrările, stereotipe și ineficiente, ale lui Sătmăreanu. Punctul slab rămîne totuși centrul apărării iar drept dovadă indic desele prezențe față în față ale portarului, singur, cu înaintașii adversari. Pînă la urmă, mă întreb ce căutau Loubet sau Revelli singuri, în careu, cu Răducanu ? De cîte ori credeți că merge la apă ulciorul cu paradele disperate (și salvatoare) ale lui Răducanu ? Bine, țapul ispășitor a fost sacrificat, dar cum se rezolvă lucrurile cu fundașul central, ultim și decisiv apărător ? O rezolvare, la drept vorbind, era, dar Dinu a preferat posturi cu multe „alibiuri", nu acela în care fiecare greșeală devine sesizabilă pînă și ultimului dintre spectatori. O pereche Dinu — Dan, bine exersată, închisă din față de către Dumitru, cu Dobrin și Radu Nunweiller lansînd două vîrfuri incisive Dumitrache — Neagu, ar fi exprimat, în esență, mai deplin posibilitățile tactice ale echipei reprezentative. Pe această structură mai au loc Lucescu și încă doi fundași, chiar și Dembrovschi în locul lui Sătmăreanu... În sfîrșit, am vrea să credem că zvonurile despre fricțiuni în sînul lotului sînt simple zvonuri. Am vrea să credem că preferințe de club sau de grupuri nu mai persistă cîtuși de puțin printre jucătorii ce ne vor reprezenta fotbalul național în Mexic. Am vrea ca deplina valoare de ordin moral a echipei să fie un factor compensator față de valoarea tehnică a adversarilor pe care îi vor întîlni în cadrul turneului final. Doar atunci outsider-ul român va fi în măsură să încurce socotelile favoriților. Nădăjduim că diriguitorii lotului, nu numai antrenorii, vor reuși să concentreze ambițiile sportive ale tuturor jucătorilor spre singurul țel admisibil, comportarea meritorie a echipei românești în fața titanilor fotbalului mondial, formațiile Angliei și Braziliei.

AUTOMOBILISM

Lucruri mici !

Siguranța în circulație este determinată în cea mai mare parte de lucruri mici. Acest adevăr de mult știut a fost redescoperit deseori de foarte mulți automobiliști. Din păcate uneori cam tîrziu și după consecințe grave.

Înainte de a porni la drum, chiar în fiecare dimineață, dar cu atît mai mult cînd e vorba de un voiaj lung, se impune obligatoriu o verificare a mașinii.

Prima operațiune constă în controlarea cauciucurilor și a presiunii lor. Pare, veți zice, un lucru minor sau prea banal. Nu-i așa. Cîte accidente nu s-au întîmplat din cauza faptului că un pneu a pierdut din presiune ! Iar cînd cauciucurile nu mai sînt prea noi, orice denivelare (buclă) descoperită din timp previne un necaz mare.

Un al doilea lucru ce trebuie neapărat controlat este uleiul. Este vorba atît de uleiul motorului cît și de cel de la cutia de viteze și diferențial. Desigur, controlul uleiului la motor îl fac cei mai mulți automobiliști, dar cutia de viteze nu prea este verificată. Este de fapt și mai greu. Operațiunea nu trebuie neglijată, mai ales atunci cînd se pleacă la drum lung. Este apoi bine să fim foarte atenți la locul pe care a stat mașina. Petele de ulei de sub mașină trebuie considerate ca un fel de semnale de alarmă. La fel și atunci cînd se constată zgomote, șuierături neobișnuite. S-a întîmplat la mulți automobiliști amatori să se distrugă cutia de viteze din cauză că au pierdut uleiul. Și știe oricine ce poate să însemne o asemenea stare de lucruri, ce urmări grave poate avea.

Un automobilist, chiar dacă nu-i grijuliu și ordonat din fire, trebuie să se simtă măcar obligat să verifice zilnic nivelul lichidului de frînă și ambreiaj, bateria, starea frînelor, funcționarea luminilor și apa din radiator. Toate aceste lucruri, care par mărunte, nu pot fi neglijate. Orice neglijență, orice grabă se răzbună, prin daunele costisitoare care pot fi produse. Să nu credem că dacă știm din teorie asemenea lucruri, înseamnă că sînt și rezolvate practic. Să ne rezervăm zilnic, cel puțin 10-15 minute înainte de plecare și să verificăm, cît ne pricepem, starea mașinii. Apoi, la orice semnal, la orice sunet sau mișcare neobișnuite, să consultăm specialiștii. Ne este nouă însine de folos.

1000 de automobile în miniatură

În tot cursul lunii mai, la muzeul permanent al automobilului de la Paris, va fi deschisă o expoziție originală, reprezentînd peste o mie de modele de automobile în miniatură (jocuri și machete). Expoziția, intitulată : „1770—1970 : 200 de ani de automobil", a fost organizată de Mini Auto Club în colaborare cu firma Renault. Peste 200 de modele sînt expuse de firma Renault, ilustrînd evoluția modelelor realizate de această mare firmă franceză.

Centura de siguranță Renault—Peugeot

Cu începere de la 1 aprilie 1970, toate automobilele noi vîndute pe piața franceză, sînt înzestrate (pentru locurile din față) cu centuri de securitate.

Firmele Renault și Peugeot au făcut în comun studii îndelungate pentru realizarea unui model nou de centură care a căpătat numele simbolic de „Asociația". Această centură oferă avantaje considerabile nu numai în ce privește securitatea, în caz de șoc, dar și în ce privește comoditatea în folosire.

Centura „Asociația" este făcută din bandă țesută din fibre sintetice avînd o lățime de 6 cm. și este în așa fel realizată încît asigură o amortizare confortabilă și sigură în caz de șoc. După cum se vede și din fotografia alăturată, banda de jos a centurii ține bine legat corpul de scaun iar partea de sus ferește capul și pieptul să se lovească de parbriz și volan.

Un asemenea tip de centură nu dăunează cîtuși de puțin lejerității conducerii automobilului. Ea poate fi atașată și detașată cu o singură mînă, chiar și în timpul conducerii automobilului.

Fiți prezent la cel mai mare eveniment fotbalistic al anului!

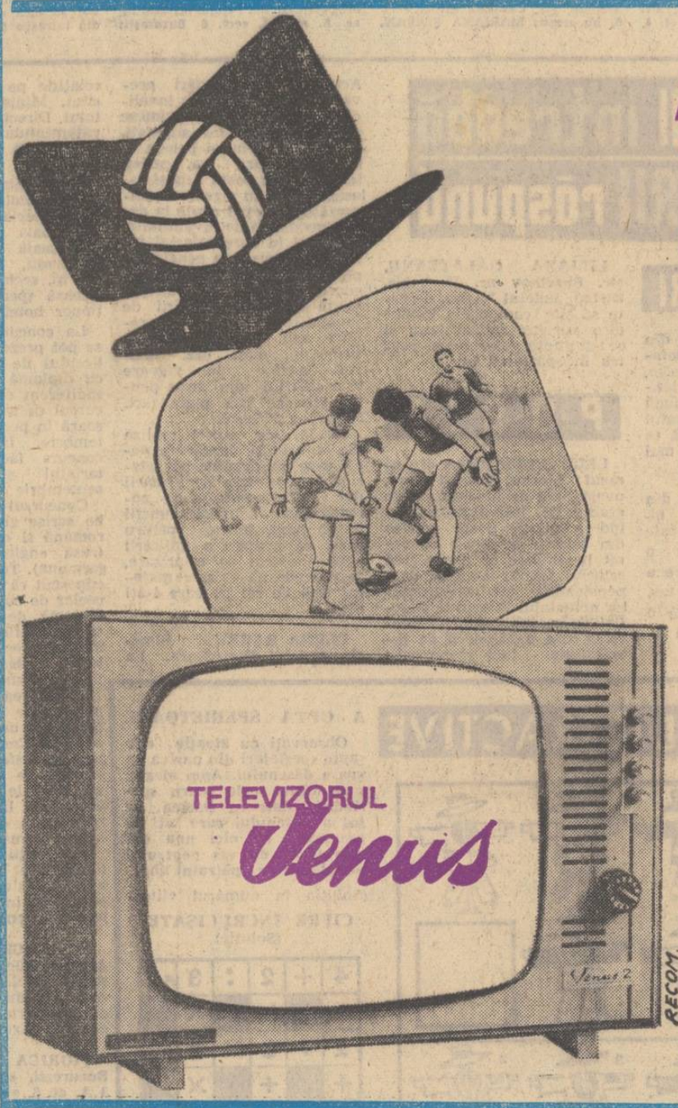

...Mexic, turneul final al Campionatului Mondial de fotbal ediția 1970, între 31 mai—21 iunie.

Toate cele trei meciuri ale echipei țării noastre cu reprezentativele Angliei, Cehoslovaciei și Braziliei, pot fi vizionate în cele mai bune condițiuni, pe ecranul televizorului.

VENUS

— Receptor multicanal, ecran cu diagonala de 47 cm., prezentat într-o elegantă casetă furniruită, cu o linie modernă asimetrică.

— Mare stabilitate în funcționare, imagine și sunet de calitate.

— Prețul este de 3.400 lei. Se poate cumpăra și cu plata în 12—18 rate lunare, cu un aconto între 510—680 lei.

(5069)

CONCURSUL NOSTRU

BALONUL ROTUND

Pînă la 5 mai au fost triate și înregistrate 85 000 bonuri de concurs. Aceste operații se desfășoară în continuare.

● **Croitoru Vasile, Roman :** Credem că ați luat măsuri să aveți la ce vizionа meciurile transmise de televiziune de la C.M. din Mexic. Televizorul „Miraj" oferit de „A. S. Loto-Pronosport" drept premiul I la concursul „Balonul rotund" nu vă poate fi de nici un folos la această oră. Ne face deosebită plăcere să transmitem în numele miilor de participanți la acest concurs „Mult succes în Mexic fotbaliștilor noștri".

● **Pătrașcu Luminița, București :** Aveți un bon anulat deoarece indicați Știința Galați, nume inexistent. Alte trei bonuri nu participă la concurs deoarece ați trecut Progresul fără nici-o precizare.

● **Negoiță Nicolae, Galați :** Am mai precizat că ordinea echipelor la întrebarea a doua (cele retrogradate din divizia A) nu are importanță. Principal este să indicați cele două echipe care vor părăsi prima divizie a țării. Aveți un bon anulat. Ați trecut Metalul fără nici o precizare (București sau Tîrgoviște).

● **Stan Florea, com. Fierbinți :** Două bonuri anulate. Echipă cu numele Politehnica București nu figurează în divizia B.

● **Buda Florian, Bihor :** Pentru frumoasele cuvinte adresate redacției vă mulțumim. În cazul că vă veți număra printre cîștigători, vom ține seama de noua dv. adresă. Vă dorim succes și multă sănătate.

● **Roșca Luigi, Buzău :** De unde ați scos numele Portul Galați ? Un bon anulat.

● **Bahciu Mircea, Cluj :** Un bon anulat. Vagonul Arad nu este bine trecut la întrebarea a doua. Idem **Copăceanu Vasile, Ploiești** (Politehnica Galați) un bon ; **Georgescu Alexandru, București** (Progresul București) două bonuri ; **Botez Temistocle, București** (C.F.R. Arad) două bonuri ; **Poalelungi Romeo, Galați** (Politehnica Timișoara) un bon ; **Mirza Ștefan, Cluj** (Politehnica Timișoara) un bon ; **Drăgușin Paul, Teleorman** (Politehnica Timișoara) două bonuri și **Trincă Gheorghe, Teleorman** (Politehnica Timișoara) un bon.

● **Răduca Alexandru, Giurgiu :** Mulțumim pentru propunerea ce ne-o faceți. Vom ține seama de dorința dv. ca tragerea la sorți să aibă loc în orașul Giurgiu. Dar cum în această direcție sînt mai multe propuneri, rămîne să decidem la sfîrșit, atunci cînd concursul va fi încheiat.

● **Budișteanu Romulus, București :** Dinamo București nu poate ocupa și locul I și al III-lea. Nu sînteți de aceeași părere? Un bon anulat.

● **Katona Wilhelm, Cluj** (1) ; **Utö Laszló, St. Gheorghe** (1) ; **Rauscher Roland, Sibiu** (1) ; **Panait Florian, București** (3) ; **Nicodimescu Gheorghe, Brăila** (6) ; **Oanță Valentin, București** (1) ; **Crăete Teodor, București** (1) ; **Tănase Mantea, Buzău** (1) ; **Laza Benone, Bacău** (1) ; **Dan Ion, București** (1) ; **Arlet Marian, Timișoara** (1) ; **Mucenica Ion, Bacău** (1) ; **Trofin Dumitru, Zărnești** (1) ; **Sutescu Nicolae, București** (8) ; **Dorohonceanu Vasile, Piatra Neamț** (3) ; **Kocsis Ion, Reghin** (1) ; **Piotea Ion, Constanța** (6) ; **Chiriță Constantin, Sibiu** (1) ; **Bărbulescu Nicolae, București** (1) : Cifrele din paranteze reprezintă numărul de buletine anulate deoarece indicați la întrebarea a III-a cîte două echipe din aceeași serie.

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33, căsuța poștală 4108. Tiparul : Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii" —

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

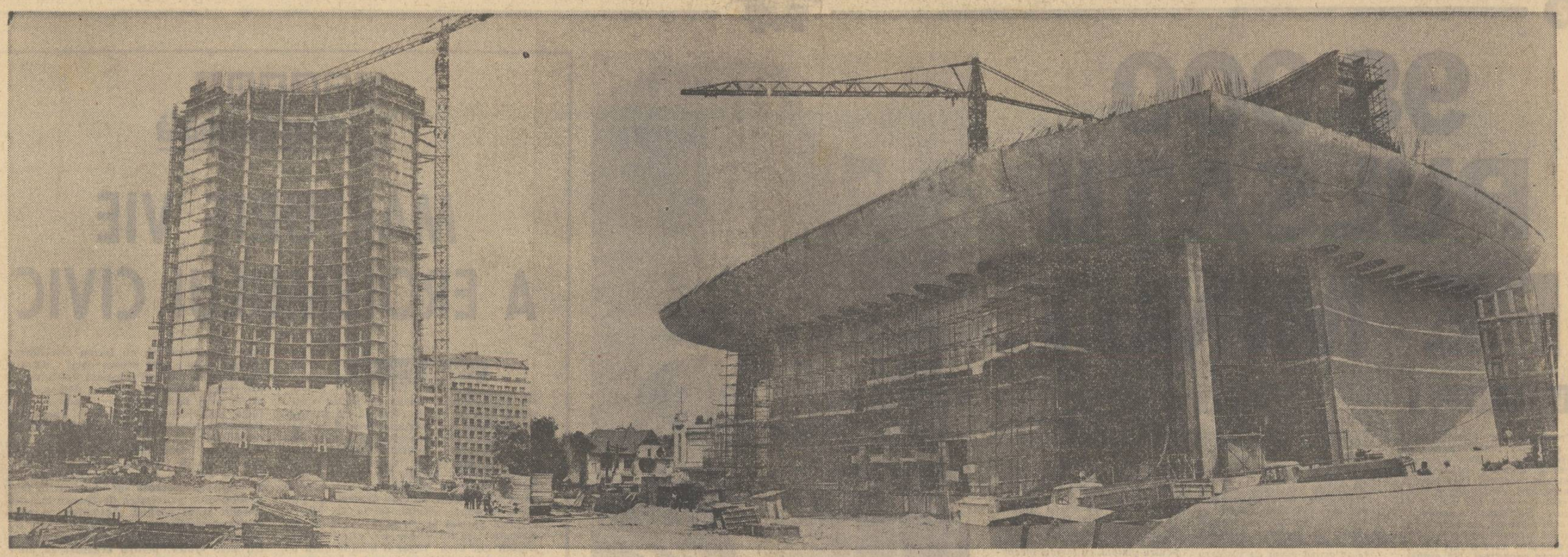

Impresionante prin dimensiunile și eleganța lor, construcțiile din Piața N. Bălcescu își conturează din ce în ce mai mult aspectul lor final.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

ANUL XIV nr. 658 — Sîmbătă 16 mai 1970 — 8 pagini 1,50 lei

REPORTAJ DE LA ANSAMBLUL URBANISTIC DIN PIAȚA N. BĂLCESCU

98 000 PULSAȚII PE MINUT

Cunoscuta măiestrie a lui EUGEN TRIFAN, șeful brigăzii de ipsosari, nu se dezminte nici de astă dată. Deocamdată se lucrează la finisarea tavanului de la parterul hotelului, unde sînt montate prefabricatele din ipsos pe care toți le cunosc sub denumirea foarte prozaică de... „chifle".

• Fiecare minut înseamnă o mașină care vine sau iese de pe șantier • Etajul 22 — cota 81 m • Pietonul și „secretele" constructorilor • O copertină grațioasă și apoi ? • Giganții de beton încep să-și împodobească fațadele • Nimic nu rezistă în fața dragostei de muncă a unui colectiv

Am privit intens, cu admirație, am urcat, curioasă, pe scări reale sau improvizate, am încercat să urmăresc mașinile și mișcarea căștilor purtate de constructori în neostenita lor încleștare cu munca unei zile obișnuite. Am strîns impresii, am adunat gînduri, captîndu-le fără dificultate fiindcă mi se ofereau cu generozitate, la tot pasul. Acum, la ceasul comunicării lor pe hîrtie, parcă nici o informație nu mi se pare atît de autentică, atît de originală pentru a sugera o realitate creată de inteligența, de munca, de efortul uman. Și aceasta, din trei motive.

În primul rînd, din pricina unei probleme de amplasare cu implicații, dacă vreți, sociale. Șantierul cu cele patru mari obiective: Teatrul Național, Hotelul Intercontinental, Parcajul subteran și Pasajul subteran pentru pietoni, așezat în plin centru la intretăierea unor artere de mare circulație, oferit privirilor zecilor, poate sutelor de mii de oameni care au trecut și trec prin fața lui, aproape nu mai are secrete. Practic, pietonul asistă la metamorfoza lui zilnică. Pietonul i-a însoțit cu privirea pe „sărbătorii" șantierului, echipa de dulgheri a lui SIMON ANDREI și pe cea de fierari betoniști a lui VASILE HIRȘULESCU care au învins, etaj cu etaj, înălțimea hotelului. Acum la etajul 22, cele două echipe mai au două etaje și vreo 10 metri pentru a atinge cota finală: etajul 24 și înălțimea de 90 de metri. Poate, pietonul nu știe doar că acest hotel pe care l-a văzut intruchipîndu-se și despre care a citit, este cea mai înaltă construcție cu structură din beton armat cu armătură elastică din Europa.

Lucia MANOLESCU
Fotografii: Nicu VASILE

CONTINUARE ÎN PAG. ②

AGENDA săptămînală

MĂRTURIE VIE A EROISMULUI CIVIC

Presa cotidiană, radio și televiziunea au informat pe larg opinia publică despre calamitățile provocate de intemperiile care s-au abătut la începutul acestei săptămîni asupra unor județe. După cum se știe, în urma ploilor de la începutul săptămînii și a topirii unei mari cantități de zăpadă la munte, Mureșul, Someșul, Bistrița, Jijia și alte rîuri din țară s-au revărsat, inundînd mari suprafețe de teren agrar și unele localități, în special în nordul și centrul Transilvaniei și Moldovei. S-au produs pagube agriculturii, transportului și multor cetățeni. Proporțiile acestei neașteptate calamități naturale au determinat, cum era de așteptat, măsuri energice de mare amploare. Conducerea partidului, guvernul au analizat situația, au stabilit măsuri urgente pentru ajutorarea regiunilor și localităților calamitate, precum și pentru preîntîmpinarea și limitarea efectelor negative ale inundațiilor. În toate zonele afectate de inundații, precum și de furtuna dezlănțuită concomitent, organele locale de partid și de stat au întreprins și întreprind acțiuni energice pentru prevenirea și diminuarea pagubelor, pentru evacuarea populației și încartirui.ea cetățenilor sinistrați, pentru salvarea bunurilor materiale și a animalelor.

La aceste acțiuni care s-au transformat adesea într-o cumplită încleștare cu furia apelor dezlănțuite au luat parte cu

CONTINUARE ÎN PAG. ②

ARTIST ADEVĂRAT ESTE ACELA CARE EMOȚIONEAZĂ PUBLICUL

Convorbire cu Nicolae Secăreanu
de Valeriu RĂPEANU

(Pag. a 4-a)

Itinerar „Magazin"

Peninsula Guajira și codul R E G-144

(Pag. a 3-a)

Un grup de femei Guajira transportînd alimentele ce le-au fost distribuite.

RONDELURI

de Cicerone THEODORESCU

SEMAFORUL

(Pag. a 4-a)

Albumul iubitorilor de muzică ușoară

PETULA CLARK

(Pag. a 5-a)

Monolog interior despre...

INTIMITĂȚI

de Victor BÎRLĂDEANU

Nonșalanța cu care amicul X începe să ți se confeseze mi s-a părut din totdeauna de-a dreptul derutantă. Fie că te cunoaște de cîțiva ani, fie că te-a întîlnit întîia oară, el se angrenează fără întîrziere pe panta unor contorsionate și minuțioase spovedanii, alunecînd, de obicei, cu un fel de voluptate, spre zonele cele mai firești tăinuite ale vieții personale, spre ceea ce ne-am deprins a socoti că ține obligatoriu de tărîmul trăirilor lăuntrice, de domeniul perfect circumscris al relațiilor cu ființele cele mai apropiate, într-un cuvînt de intimitate.

CONTINUARE ÎN PAG. ②

98 000 PULSAȚII PE MINUT

URMARE DIN PAG. 1

Trecătorul s-a identificat și cu strădania constructorilor de a transpune în beton acea elegantă și avîntată copertină a Teatrului Național care îmbină, armonizează, contopește și transformă elemente ale unei arhitecturi tradiționale românești, cu cele moderne, de ultimă oră. Unii se întreabă ce se întîmplă cu schelăria care a fost plasată deasupra copertinei. Mă grăbesc să completez atotștiința pietonului bucureștean cu explicația de rigoare : se construiește pur și simplu capacul (așa spun inginerii), adică acoperișul sălii de spectacol cu 900 de locuri.

Fiindcă nimic nu scapă ochiului circumspect al trecătorului, nu se poate să nu fi urmărit construcția aceea sobră, înaltă de 50 de metri, asemenea unui turn ; neobișnuit însă fiindcă este orb, n-are ferestre, n-are deschideri în afară. Chiar dacă bucureșteanul știe că este așanumitul turn al scenei, nu e lipsit de interes să afle amănuntul că el adăpostește toate instalațiile tehnice, întregul utilaj necesar scenei viitorului teatru, scenă cu o deschidere de 30 metri și un sistem de trape cu turnante ce permite pregătirea și manipularea concomitentă a trei decoruri.

În ambianța care leagă șantierul de pieton, constructorul — de fiecare locuitor al capitalei țării, s-a realizat un transfer de interes și responsabilitate. Trecătorul are zilnic sentimentul participării, munca șantierului se reflectă în conștiința civică, amplificîndu-și sensurile sociale.

Nimic sau aproape nimic nu scapă privirii și interesului locuitorilor celei mai mari urbe a țării, care-și va spori patrimoniul municipal cu unele dintre cele mai frumoase construcții ridicate în acest sfert de veac socialist. Există totuși ceva care, deocamdată, nu e accesibil privirilor din afara șantierului, un domeniu în care, în sfîrșit, informația va fi (presupun) inedită. Pe scurt și în limbaj profesional, inginerul șef al șantierului, tov. EUGEN NIȚESCU mi-a explicat semnificația momentului actual al ansamblului urbanistic aflat în „prima dintre etapele de finisaj ce corespunde celei de a doua etape de construcții". Iată o problemă care mă va ajuta să atenuez puțin sentimentul pe care-l mărturisesc la început — insatisfacția că informația pe care o pot da, nu acoperă decît o parte din măreția a ceea ce realitatea atestă. Fiindcă al doilea motiv, care mă determină să afirm acest lucru este tocmai spectaculosul construcțiilor, al șantierului, pretențios de sugerat în echivalența cuvintului scris.

Prin lunile august-septembrie, trecătorul avizat va observa o transformare a șantierului care-i va încinta ochiul și-i va astîmpăra setea de a dori să știe, totdeauna mai devreme, cum va arăta ansamblul, în final. În timp ce se mai lucrează încă la unele obiective și linii de structură, finisările încep să se contureze. O informare de ultimă oră îmi permite să încerc să anticipez imaginea pe care toți vor avea plăcerea s-o contemple încă în plină vară.

Cu excepția structurii corpului studio (cu sală de 450 locuri) și a capacului peste sala mare, structura clădirii Teatrului Național este încheiată iar lucrările de finisaj au început atît în interior cît și în exterior. Fațada corpului scenei va fi placată în piatră de travertin de Deva și Borsec ; lucrările încep zilele acestea. Locul celor care se ocupă acum de placarea fațadei sălii mari cu cărămidă va fi luat, nu peste mult timp, de cei ce vor transpune, în marmură, mozaicul ce va reprezenta o monumentală frescă. În interiorul sălii au început tencuielile cu ipsoserie, iar turnul scenei este pregătit pentru placarea cu o ceramică ce imită piatra de un alb crem, aceeași ceramică ce va fi folosită și la hotel. Finisările hotelului sînt mai vizibile. Tencuielile interioare au ajuns la etajul 18, la fațadă au fost placate șase calcane cu ceramică : a început placarea cu travertin a unui corp anexă și montările prefabricatelor din ipsos, în special la tavanul parterului. Iar dacă anticipăm puțin, cu ajutorul inginerului ALEXANDRU PREDA, vă pot sugera o imagine mai aproape de cea finită a fațadei, și interiorului hotelului cu 426 camere, plus apartamente pentru oaspeți. Fațada va prezenta o combinație de ceramică și tîmplărie de aluminiu — folosită pentru prima oară la noi ; o parte din stîlpii de cărămidă și parapetele balcoanelor vor fi îmbrăcate în aluminiu : balcoanele vor fi impodobite în aluminiu și spărturi de marmură ; pe fiecare traseu al coloanelor camerele vor avea culori diferite în ceea ce privește ceramica, mochetele, tapetele ; pentru încălzire în lunile friguroase vor exista, în afara instalațiilor cu aer condiționat, cîte un radiator aplicat pe panoul de aluminiu al tîmplăriei metalice din exterior.

La parcajul subteran, care va putea adăposti pînă la 1 000 de autoturisme, 80 la sută din lucrările de structură au fost realizate, fiind atacate ultimele zone, cea care încheie complet ansamblul — pe strada Batiștei și cea a rampelor de acces prin str. Dionisie Lupu.

Cît privește pasajul subteran pentru pietoni, cu lucrări începute în proporție de 75 la sută, ritmul actual de lucru va permite să se redea în circulație, în cursul lunii august, partea interzisă acum, iar pînă la sfîrșitul anului, piața Nicolae Bălcescu va avea acces deplin pentru circulație.

Oare cu aceste cîteva informații mai proaspete, am reușit să vă redau ceva din spectaculosul întregului ansamblu de construcții care crește, înrădăcinîndu-se adînc în viața noastră ?

Am simțit nevoia să-mi pun această întrebare fiindcă doream să vă explic al treilea și ultimul motiv al ezitării de a comunica hîrtiei și, prin ea, dumneavoastră, impresii și gînduri. Mai bine zis, cîteva dintre ele.

Al treilea motiv deci se traduce prin teama că voi reda palid efortul concentrat de inteligență și muncă, eroismul colectiv și cotidian al celor peste 1 400 de oameni strînși pe acest șantier, imaginea atîtor mîini și inimi și ochi ai atîtor oameni care se așază unii lîngă alții pentru a birui ceea ce, cum spunea inginerul ELEFTERIE CARAIANI, „are avantajul că nimic din ceea ce facem aici nu seamănă cu ceea ce am mai făcut și nici ce ceea ce sîntem solicitați să realizăm de la o zi la alta". Cum ridici armătura, cum torni la înălțime, cum montezi la turnul scenei fermele metalice cu deschidere de 30 metri ce trebuiau ridicate la 4 metri de la sol sau altele de acest fel, sînt probleme inginerești. Cum realizezi un plafon de 2 000 m p cu bolte în formă de V, care să răspundă unor cerințe acustice, o copertină care să respecte nu numai canoane estetice dar și exigențe tehnice speciale, iată probleme rezolvate în primul rînd de proiectanți, care au fost, după spusele arhitectului A. TEODOROF, șeful de proiect al Sălii Teatrului Național, nu dintre cele mai ușoare. Ce a fost mai ușor ? „Nu știu, mi-a răspuns inginerul șef, EUGEN NIȚESCU, poate dorința de a lupta cu greutățile, poate mîndria de a subjuga cotele de lucru și soluțiile tehnice, poate ambiția de a înlătura neajunsurile organizării unui șantier pe o întindere de 4,5 hectare din care suprafața construită este de 4 hectare, de a stăpîni ritmul de lucru al unui șantier în care, la fiecare minut, intră sau iese o mașină". Sau poate, aș adăuga cu modestie, dorința fiecăruia dintre cei peste 1 400 care vor ajunge în lunile iunie-iulie, considerate punctul cel mai înalt, în ceea ce privește complexitatea lucrărilor, la 1 800 de oameni, de a fi realizat aici, pe șantierul din inima Bucureștiului, o experiență profesională și umană unică.

Experiența cîștigată pe acest șantier la ridicarea construcției Teatrului Național reprezintă și pentru inginerul ELEFTERIE CARAIANI o cotă profesională foarte înaltă și, așa cum ne asigură, „de neuitat".

Lucia MANOLESCU

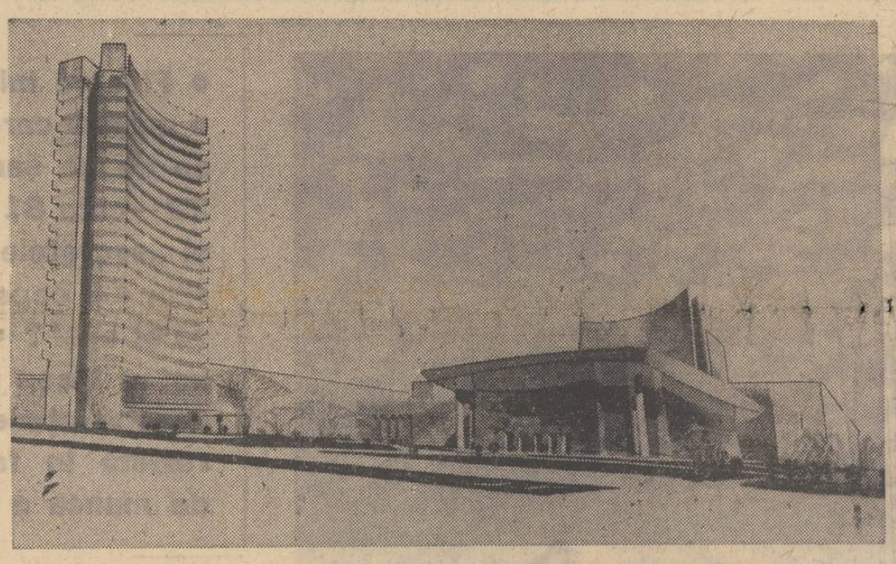

Așa va arăta în final noul ansamblu urbanistic din Piața N. Bălcescu

CU CINE SEAMĂNĂ „BĂIEȚII TATII" ?

Dacă i-aș întîlni pe stradă, aș trece pe lîngă ei ca pe lîngă niște necunoscuți. M-aș opri poate, dacă i-aș vedea împreună și privindu-i atentă, i-aș recunoaște. Le-aș spune atunci : dumneata, cel cu ochi albaștri, mai scund, mai slăbuț, ești Liviu, cel mai mare băiat al tatii, iar pe dumneata, Victor, te-am recunoscut după statura solidă și după zîmbetul acela nelipsit, de care mi s-a vorbit. Deocamdată, îi cunosc pe amîndoi din spusele tatălui lor, ajustorul mecanic Vladimir Demeșco de la Uzinele „Timpuri Noi" și ale altora lîngă care au lucrat băieții, în aceeași uzină în care tatăl muncește de mai bine de douăzeci de ani. Personal, îi voi cunoaște poate abia la eliberarea lor din armată, unde amîndoi își satisfac acum stagiul militar.

„Victor, spune tatăl, seamănă cu mine, Liviu cu nevasta mea. Eu zic „băieții mei" și nu fac nici o deosebire între ei, deși există o diferență de vîrstă de mai bine de un an. Nevasta spune „fetele mele", în dorul unei fete care n-a venit și în dorința de alintare care nu se împiedică de statura și anii lor de acum. Iar de crescut, au crescut ca adevărați gemeni". Mai tîrziu, mi-a mărturisit :

„Am încredere în ei ca în mine însumi"... Impresionantă această confesiune sinceră, plină de convingere a unui părinte. Temeiul pe care se reazemă este solid, de neclintit. Cum s-a format, pe ce schelet s-a clădit, nu-i un secret. Nu-i nici măcar o poveste senzațională. Este doar povestea unei vieți în fața căreia dorești să te închini, să poți mărturisi celor patru oameni care au închegat această familie, adînca ta stimă.

„Nu sînt un om excepțional, afirmă Vladimir Demeșco. Sînt doar un muncitor care a avut o copilărie grea, aspră, o tinerețe zbuciumată și o maturitate ce i-a adus împliniri profesionale și familiale. Am dorit să fac din băieții mei oameni adevărați. Cred că am reușit. Cel puțin, pînă acum. Nu-i oare aceasta o bucurie supremă ?

Vladimir Demeșco și fiii lui fac parte dintre acei oameni care, așa cum spunea tov. Pavel Petre, secretarul Comitetului de partid al uzinei, nu pot admite să greșească în profesie, care se supără pe ei înșiși cînd se lovesc de o nereușită. Deci, nu dintre cei excepționali, cum are grijă să sublinieze ajustorul mecanic, dar dintre oamenii adevărați, cum tot el lăsa să se înțeleagă. Liviu și Victor au crescut după chipul și asemănarea tatălui și a mamei. Adică, au fost învățați, de pildă, ce este tatea tatălui, cinstea și căldura mamei, dragostea și mîndria părinților pentru munca lor, pentru familie. Au absorbit cu toată puterea dorința insuflată de părinți pentru învățătură, mai multă decît o avuseseră ei, calitatea de a învinge greutăți, de a nu da înapoi niciodată cînd știi că în tine există încă cabilă numai prin faptul că a reușit să-i modeleze după dorința lui ? Îi pun această întrebare. Se gîndește doar o clipă.

— Nu cred că am greșit, îmi răspunde, că i-am supravegheat atît de strîns. Fiindcă nu mi-am impus punctul de vedere pînă la o limită care să le anuleze personalitatea. Le-am influențat alegerea drumului în viață, fără îndoială, dar s-au convins singuri că îndemnul meu era sincer, cinstit și l-au acceptat, deoarece corespundea și propriului lor fel de a vedea viața. Mai tîrziu, au avut amîndoi prilejul să-și confrunte principiile lor de viață, să și le confirme.

— Există poate unele dorințe ale băieților care nu se identifică total cu propriile dumneavoastră aspirații în ceea ce ți privește ? îl întreb din nou.

— Bineînțeles. I-aș fi vrut pe amîndoi ingineri. Victor a îndrăgit însă și sportul. Înclină să dea examen de admitere la Institutul de cultură fizică și sport. Nu pot și nu vreau să mă opun acestei dorințe. Este vorba de viitorul lui. Acum este destul de copt pentru a-l alege singur.

— Aveți toată încrederea, nu ?

— Așa cum am mai spus. Și nu mă înșel, cînd îmi afirm această credință a mea.

— Le mai dați sfaturi ?

— Firește. Dar le dau, în primul rînd, fiindcă s-au obișnuit să mi le ceară.

— În afară de dorința de a-i vedea terminînd o facultate, dorință pe care se pare că ați înrădăcinat-o adînc în sufletul și mintea lor, ce mai visați pentru băieți ?

— Soții bune și înțelegătoare ca mama lor și nepoței pe care să-i plimbe bunicii. Asta va fi răsplata mea și a nevestei.

Dacă Liviu și Victor, „băieții tatii" și „fetele mamei" cărora — dar rămîne secret — Saveta Demeșco le-a pregătit și o brumă de zestre, chiar ca pentru fete, vor citi aceste rînduri, îi rog să-mi scrie. Poate că necunoscîndu-i decît din descrierile părinților, nu le-am făcut o prezentare completă. Poate au gînduri pe care n-am știut să le dezvălui. Și m-aș bucura să le aflu scrise de Liviu, cel serios, cu ochi albaștri și Victor, băiatul cu zîmbetul veșnic aninat în colțul gurii.

L. MARINA

AGENDĂ săptămînală

MĂRTURIE VIE A EROISMULUI CIVIC

URMARE DIN PAG. 1

nemăsurat curaj, uneori cu prețul vieții, zeci și zeci de mii de cetățeni. Cu abnegație și eroism au înfruntat greutățile, pentru a salva vieți omenești și bunuri materiale, unitățile militare dislocate în acest scop precum și formațiile gărzilor patriotice. În relatările lor, martorii oculari au subliniat energia, cutezanța, hotărîrea bărbătească cu care oamenii au luat parte la aceste acțiuni. De la Tg. Mureș, trimisul special al „Scînteii" scria joi dimineața : „ca un singur om, cetățenii Mureșului duc fără răgaz o bătălie dură cu natura dezlănțuită. Nici unul nu-și precupețește eforturile care se concretizează în vieți omenești salvate, în bunuri scăpate de furia apelor, în evitarea unor pagube și mai mari".

În toate județele calamitate numeroase sînt dovezile de bravură, mărturiile devotamentului civic, exemplele de adîncă omenie ; pretutindeni simțămîntul solidarității omenești a pus în evidență conștiința înaintată, capacitatea de-a acționa rapid, energic, cu mult curaj, cu multă dîrzenie. Desigur, o muncă la fel de energică e necesară în continuare, pentru combaterea efectelor calamităților produse, pentru asigurarea desfășurării normale a activității economice și sociale. Zecile de mii de oameni care au știut înfrunta cu îndrăzneală și hotărîre furia stihiilor vor răspunde desigur chemărilor. Va fi o muncă grea, o muncă uriașă, o muncă dîrză. O muncă ce nu poate fi străină nimănui, nici unui cetățean al țării. Înfăptuirile noastre, cu care pe drept ne mîndrim au fost obținute, cum bine știm cu toții, prin munca întregului nostru popor, a clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității, au fost obținute cu prețul unor mari eforturi, cu ferma convingere că nimic nu-i mai presus decît datoria de-a face mereu mai prosperă patria noastră, viața poporului nostru, demonstrînd astfel prin fapte forța unui popor liber, forța mobilizatoare a politicii Partidului Comunist Român, forța orînduirii noastre socialiste.

Energia și dîrzenia, înalta omenie și dragostea față de tot ceea ce am creat, calități cu care an de an am știut înfrînge greutățile și îndrepta spre biruințe în toate domeniile activitatea de fiecare zi, s-au dovedit și în această săptămînă, în condițiile dramaticelor împrejurări create de calamități, un puternic suport moral pentru acte eroice, pentru organizarea unor acțiuni de imensă răspundere care cer o minte limpede și-un suflet mare, energie și omenie. Desigur pagubele sînt mari, mare e durerea din multe familii. Dar nu-i mai puțin adevărat că în împrejurări grele, mare s-a dovedit a fi și spiritul de sacrificiu și simțămîntul de solidaritate umană. Sînt atitudini, sînt manifestări care creează un puternic sentiment de încredere. De încredere în forțele noastre unite, în posibilitatea de-a munci, umăr la umăr, pentru a șterge lacrimi de pe un chip omenesc, pentru a reface ceea ce forțele stihiei dezlănțuite au distrus. Dacă zeci și zeci de mii și mii de oameni n-au pregetat o clipă pentru a face tot ceea ce omenește a fost posibil spre a bara forțele distrugătoare ale apelor, cu siguranță că aceeași energie, iscată din conștiința înalt umană, socialistă, va acționa, sub conducerea partidului și guvernului nostru, pentru a construi. E o înaltă îndatorire civică la care avem datoria să răspundem situîndu-ne la înălțimea energiei și devotamentului demn de respect dovedit în aceste zile de cei ce-au luptat bărbătește cu forțele naturii.

Monolog interior despre...

INTIMITĂȚI

URMARE DIN PAG. 1

Ștind de vorbă cu el, ai tot timpul senzația că asiști la un spectacol în aer liber, care nu e altceva decît propria lui viață de familie, expusă în văzul tuturor, ca o rufă atîrnată pe balcon, dar nu spălată, ci purtînd pe ea toate însemnele de necurățenie și uzură ale unei îndelungi purtări. Savurează cu delicii „plăcerea" de a-ți povesti, nu o dată cu amănunte de-a dreptul scabroase, felurite episoade, scene, crîmpeie pe care orice om normal le consideră de interes strict privat. Și aceasta o face fără a ține seama de auditoriu, în orice loc și pe orice anotimp, cu o vivacitate oratorică insistentă și ostentativă.

Uneori încerci să te baricadezi împotriva acestei jenante invazii de trivialități „intime", dar individul se face că n-a observat (poate chiar nici n-a observat, cine știe !) repulsia și rezistența cu care-i întîmpini mîloasele confidențe, continuîndu-și cu dezinvoltură, fără să pară tulburat, gargariseala ce frizează elementara decență, elementarul bun simț.

O dată mi s-a întîmplat să-l surprind pe acest „incoruptibil" promotor al „sincerității absolute", al „despuierii totale", al „striptease-ului moral", în flagrant delict de minciună sfruntată. Ipostaza pe care o arborase — de „dezvăluitor nemilos al propriului abis sufletesc" — mi s-a înfățișat brusc drept ceea ce era în realitate : o poză abil confecționată spre a arunca praf în ochii celorlalți. Este, în fond, un trișor cu propriul univers interior, un măscărici de duzină, un giumbușlucar de cafenea, care încearcă, prin surogatele de „sinceritate" cu care își delectează feluritele auditorii, să treacă drept o ființă superioară, „autentică", necontrafăcută de rigorile convențiilor.

Dar, dincolo de vocația malefică a pozei și bufonadei triviale, individul apare mînat și de o altă patimă nesănătoasă, din păcate mai greu detectabilă. Lansîndu-se în pitorețile sale confesiuni, se străduiește pe toate căile să creeze, între el și cei ce-l ascultă, o atmosferă tulbure, de îngăduință complice, menită să amăgească spiritele credule, conștiințele fragile, îmboldindu-le insidios la reciprocitate pe tărîmul labil al spovedaniilor. Unii se lasă prinși în această capcană și, dintr-un soi de snobism găunos, „marșează" la vulgaritatea insanităților debitate confidențial, „de la inimă la inimă". Numai că individul nu e înzestrat cu acest prezumtiv instrument al afectivității, și, după ce a ascultat cu perversă curiozitate detalii din intimitatea altora, pîndește cu aviditate prilejul să le difuzeze larg, cu aceeași nonșalanță cu care difuzează pseudointimitățile proprii. Căci răsplata naivității este, în ochii unui asemenea specimen, una singură : batjocura.

Victor BÎRLĂDEANU

ORADEA-BUDAPESTA-ORADEA ;

BUCUREȘTI-BUDAPESTA-BALATON-BUCUREȘTI ;

BUCUREȘTI-PRAGA-K. M. STADT-ERFURT-LEIPZIG-MEISEN-DRESDA-BUDAPESTA-BUCUREȘTI ;

BUCUREȘTI-BERLIN-LEIPZIG-DRESDA-BUCUREȘTI ;

Sejur de odihnă pe litoralul Mării Negre la Soci în U.R.S.S. și la Varna în R. P. Bulgaria.

Excursii cu autoturisme proprii.

Consultați la agențiile și filialele Oficiului Național de Turism din țară prospectele și prețurile tuturor excursiilor.

Rețineți din timp locuri la excursia preferată.

(5090)

Fotografia reprezintă pistoletul fabricat sub formă de stilou, împreună cu cartușele ce au fost ridicate de la B. Tony.

CUM A FOST ZĂDĂRNICITĂ ACȚIUNEA UNUI SPION

Lucrători din Consiliul Securității Statului l-au depistat pe agentul B. Tony, trimis cu misiuni speciale în țara noastră de un ofițiu de spionaj dintr-un stat occidental, sub acoperirea de... turist. Pentru a face cunoscut cititorilor acest caz, ne-am adresat tov. maior Constantin Hrișcă *) — participant direct la urmărirea și demascarea agentului —, care a avut amabilitatea să ne relateze următoarele :

— Mai bine de zece zile, împreună cu alți ofițeri care lucram în probleme de contraspionaj, am fost într-o continuă... alertă. Domnul B. Tony venise în țară în scopuri mai mult decît meschine, alăturîndu-se unui grup de turiști adevărați. Am reușit să-l depistăm datorită sesizărilor primite în timp util, din partea unor oameni cinstiți.

Înainte de orice, B. Tony a încercat să-și facă unele legături parte din ele prin intermediul unor relații mai vechi cărora le-a exploatat credulitatea și buna credință.

Caracteristic în acest caz — și nu numai în acesta — e faptul că majoritatea covîrșitoare a tentativelor sale au eșuat. Cetățeni cinstiți pe care el a încercat cu abilitate să-i racoleze în activitatea sa au sesizat imediat organele noastre, fapt ce ne-a fost de un mare folos. Cineva chiar s-a grăbit să ne dea și un telefon la ofițerul de serviciu (telefon Nr. 15. 76. 29. — N. A.), găsind că străinul în cauză are o comportare suspectă și că ar necesita o intervenție urgentă.

Din păcate însă, spionul a găsit și o persoană asupra căreia bijuteriile, banii, unele cadouri au putut avea o influență nefastă și pe care a reușit oarecum s-o ademenească pînă la un anumit punct. Nici acesta, în final, n-a ajuns să-și trădeze țara, întrucît am intervenit noi și l-am avertizat asupra pericolului. N-o făcea cu intenție ostilă ci doar de dragul unei „îmbogățiri peste noapte".

Scopurile urmărite de spion erau atît culegerea unor date și informații secrete cît și provocarea unor acte diversioniste. Evident, pentru aceasta făcea și deplasări.

— Cum a-ți reușit să vă convingeți de intențiile necinstite ale lui B. Tony ?

— După primele sesizări care, reciproc s-au confirmat, domnul B. Tony, n-a mai fost scăpat din ochi. Folosind cele mai adecvate metode, ne-am ținut de el ca o adevărată umbră. Dacă se deplasa spre exemplu într-o zonă sau în împrejurimi'e unor obiective de care era interesat, acolo ne concentram și noi dispozitivul. Pleca în altă parte, ne „mișcam" și noi. Și iată așa, fără să ne vadă, fără să ne audă sau să ne simtă, l-am „însoțit." L-am văzut făcînd însemnări discrete pe o hartă sau într-un notes, l-am lăsat ; a filmat sau a fotografiat unele locuri sau chiar persoane de care era interesat cu un aparat foto miniaturizat, l-am lăsat ; unii dintre noi i-au răspuns cu amabilitate la unele întrebări. Într-un cuvînt, el a rămas tot timpul cu convingerea că poate acționa nestingherit. Toate acestea bineînțeles pînă în ziua cînd... am tras linia și am adunat.

— Ce alte lucruri au mai fost găsite asupra acestuia, în afara celor arătate mai sus ?

— În afara însemnărilor la care m-am referit, spionul avea asupra sa un ingenios... „stilou" și aparatul foto amintit mai sus. În realitate, „stilou" era un pistolet de un format modern (producție „Made in U. S. A."), al cărui calibru era de 6 mm. Avea și cartușe, evident nu din cele oarbe și care puteau fi folosite drept... penițe. Cu acesta spionul intenționa să-și pună „semnătura" pe unele din actele sale diversionist-teroriste. Desigur n-a reușit și nici nu putea reuși, datorită vigilenței oamenilor muncii. Doresc pe această cale să mulțumesc tuturor celor care ne-au sprijinit în elucidarea acestei acțiuni.

Petre HLADCHI-BUCOVINEANU

***) Din motive lesne de înțeles, numele ofițerului nu este cel real.**

PE FIRUL EVENIMENTELOR

SCOR ATLANTIC

de Nicolae LUPU

Pe măsură ce se apropie sesiunea de primăvară a Consiliului ministerial al N.A.T.O., pe ici pe colo, în colțuri de ziar, în diferite discursuri, apar unele aluzii în legătură cu vechea dispută a strategiei ripostei flexibile, între partizanii măririi înarmărilor convenționale a aliaților Statelor Unite și partizanii folosirii armelor nucleare tactice. În fond, toată disputa se reduce la încercarea Statelor Unite de a deplasa o parte mai mare din poverile militare asupra aliaților vest-europeni. De aceea, cine se proclamă partizanul formulei „armelor nucleare tactice" vrea în același timp să spună că nu este de acord cu cererile S.U.A. de a mări cheltuielile militare convenționale. „Conflictul dintre aceste două concepții — scrie Hans Morgenthau în International Herald Tribune — nu a fost niciodată rezolvat pînă acum".

Este greu de presupus că va fi rezolvat la viitoarea sesiune. De ce? Pentru simplul fapt că după calculele experților aceasta ar însemna ca țările vest-europene membre ale N.A.T.O. să cheltuiască pentru armament convențional o sumă dublă decît cea pe care o cheltuiesc acum, ce va afecta într-un fel situația economică. „Nu există nici un indiciu — scrie săptămînalul englez Economist — că vreun guvern din Europa Occidentală ar fi pregătit să adopte aceste măsuri".

Evident în focul polemicii adversarii sau partizanii unei formule sau alteia aduc asemenea argumente încît discuția tinde să se cantoneze aproape exclusiv în domeniul absurdului. Nu degeaba deputatul englez laburist Schinwell, luînd cuvîntul în cadrul unei dezbateri în parlamentul englez a spus pe șleau: „Cele mai multe argumente privind strategia nucleară se bazează. pe presupuneri, îndoieli și speculații". E firesc, pentru că luarea în considerare a realităților ar muta discuția pe cu totul alt plan, acel al securității fără arme, bazată pe colaborare și respect reciproc.

Există însă un singur domeniu în care strategia „ripostei flexibile" a întrunit unanimitatea membrilor N.A.T.O., ca urmare a succesului aplicării ei: fotbalul. Funcționarii Cartierului general al N.A.T.O., de la Casteau (Belgia) au format o echipă de fotbal care participă la campionatul local. Aplicînd strategia ripostei flexibile, echipa N.A.T.O. s-a situat în fruntea clasamentului cu 19 meciuri cîștigate din 22 jucate. Căpitanul echipei, belgianul Pierre Dechamps a declarat că și aici există greutăți în strîngerea de fonduri, dar în materie de tactică și strategie consensul se obține mai ușor decît în reuniunile militare și politice. Concluzia se impune de la sine. Ar trebui create echipe de fotbal și la nivelul consiliilor militare și politice și în general, ar trebui ca activitatea sportivă să devină subiectul numărul unu al dezbaterilor și preocupărilor N.A.T.O. Nu de alta dar este singurul sector în care termenul de „victorie" sau „înfrîngere" atît de des folosit în proiectele atlantice ar avea un sens pașnic. Și ca atare acceptabil.

În cadrul lui Expo '70, la Tokio a avut loc recent un concurs internațional de frumusețe pentru desemnarea lui „Miss tineret" 1970. Din cele 45 de concurente, juriul a încoronat-o ca „Regină a tineretului" pe Henny Hermannsdotter, în vîrstă de 18 ani, reprezentanta Islandei, pe care o vedeți în fotografie, înconjurată de alte participante la concurs. Pe următoarele locuri, în acest concurs al tinereții și frumuseții feminine, s-au aflat: Hidemi Aoki, în vîrstă de 17 ani, reprezentanta Japoniei; Carmencita H. Avecilla (17 ani) din Filipine; Hida Soto (19 ani) din Costa Rica și Joan Ellis Andersen (19 ani) reprezentanta Danemarcei.

INSPECTORUL agricol Viking Sundberg a făcut un pariu că dacă partidul său agrar va obține mai mult de patru voturi la recentele alegeri, atunci el va parcurge în picioarele goale distanța de la locuința sa, situată într-o suburbie a orașului Helsinki, pînă în centrul capitalei finlandeze. Și cum partidul agrarian a obținut 18 voturi, Viking Sundberg s-a văzut nevoit să îndeplinească condițiile pariului pierdut. Iată-l în fotografie străbătînd în picioarele goale una din străzile orașului Helsinki.

PE INSULA Sumatra cresc cele mai mari flori din lume — rafflesiile. Circumferința unei flori este cît o roată de autocamion. În corola florii încap 4-5 litri de apă. Petalele, lungi de jumătate metru, sînt acoperite cu pete roșii și albe. Înainte de a înflori, bobocul seamănă cu un cap de om.

UN TRIBUNAL iugoslav din localitatea Zadar a pronunțat o sentință originală împotriva lui Marije Titlovic care din neglijență a provocat incendiul unei păduri. Sentința tribunalului lăsa la alegere inculpatei ori să planteze 1 500 de copaci, ori să facă două luni de închisoare. Marije Titlovic a optat pentru sădirea celor 1 500 de arbori.

EXPLOATÎND ghețarul Jakobshavn, cel mai mare din lume, care deplasîndu-se anual aruncă în mare blocuri de zece milioane tone, danezii intenționează să vîndă în întreaga lume cuburi de gheață „naturală" pentru aperitive.

ÎN CLINICA Universității prieteniei între popoare din Moscova a fost încercat cu succes un nou procedeu de tratare a bolilor de piele, prin flămînzire. Prin acest procedeu au fost tratate cu succes mai multe tipuri de eczeme, printre care și psoriazisul. Cu acest prilej, prof. Ruben Babaianț a declarat că boala n-a revenit la nici unul din pacienții tratați. Cura de flămînzire a durat 7, 10 sau 20 de zile, în funcție de felul în care pacientul suportă tratamentul. În timpul flămînzirii, pacientului i se admite să bea numai apă minerală. De asemenea, i se recomandă să stea în aer curat. După terminarea curei de flămînzire, pacientul primește mai întîi sucuri de fructe diluate, apoi sucuri mai consistente și, după aceea, fructe, legume și lactate.

DE PRETUTINDENI

INTORCÎNDU-SE într-o zi acasă de la cumpărături, Gertrude Anderson din Londra s-a înfuriat pe fiul său care jucîndu-se rupsese într-un loc salteaua de pe pat. Dar cînd vru s-o repare, din căptușeala ruptă a saltelei a căzut o liră sterlină. Atunci doamna Anderson a rămas stupefiată, înăbușindu-și mînia împotriva fiului ei.

Scuturînd salteaua, din ea au curs, bilet după bilet, în total 553 de lire sterline. Acestea fuseseră ascunse în căptușeala saltelei de către o bătrînă mătușă care locuise mulți ani împreună cu familia Anderson.

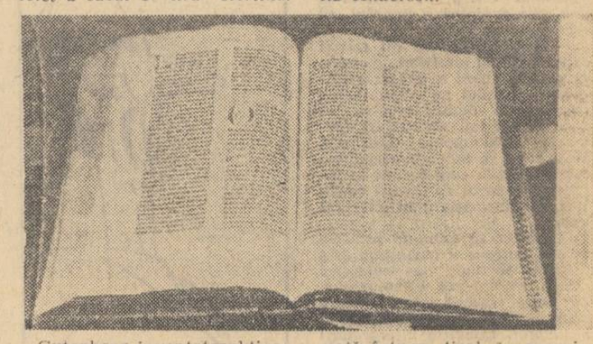

Gutenberg, inventatorul tiparului cu litere mobile din metal, a tipărit în condiții grafice excepționale, între anii 1450—1455, o biblie în două volume. Scrisă în limba latină, avînd 42 de rînduri pe pagină, această lucrare a fost imprimată într-un tiraj de aproximativ 200 de exemplare. Astăzi, în întreaga lume mai există doar 46 de exemplare, ele constituind o adevărată raritate bibliofilă.

De curînd, un colecționar din New York a pus în vînzare pentru suma de 2,5 milioane dolari exemplarul pe care-l vedeți în fotografia noastră. Este biblia denumită Shuckburg, după numele primului său deținător care a cumpărat-o în secolul XV.

Ca și fiecare din celebrele viori ale lui Stradivarius, tot așa și exemplarele din această lucrare a lui Gutenberg își are istoria sa. Cît privește biblia Shuckburg, în decursul timpului ea a avut diverși proprietari. Prin 1951, acest exemplar, aflat în posesia unui colecționar, a fost vîndut la prețul de 150 000 dolari. Apoi, după un timp, cartea a fost revîndută ajungînd în cele din urmă în posesia colecționarului american din New York care, sperînd să obțină un mare profit, a pus-o recent în vînzare.

Peninsula Guajira și codul R E G-144

În ianuarie 1969, Programul națiunilor unite pentru dezvoltare aprobă cererea comună a guvernelor Columbiei și Venezuelei privind un proiect de trei ani pentru punerea în valoare a peninsulei Guajira. Cunoscut sub numărul de cod REG-144, acest proiect marchează punctul culminant al eforturilor depuse în favoarea indienilor Guajiros de către diverse instituții internaționale. Alături de Organizația internațională a muncii, la realizarea acestui proiect participă O.N.U., U.N.E.S.C.O. și Organizația Națiunilor Unite pentru alimentație și agricultură (F.A.O.).

Itinerar „Magazin"

GUAJIRA este o peninsulă — aparținînd Columbiei și Venezuelei — lată de aproape 100 km., ce avansează în Marea Caraibilor.

Situația indienilor din această regiune se poate caracteriza în cîte cuvinte: mizerie, subnutriție, analfabetism, tuberculoză și un ritm înalt de mortalitate infantilă. Peste o treime din noii născuți (367 la mie) mor în cursul primului an de viață. Guajira este una din puținele regiuni din lume în care populația este în prezent în curs de reducere, aceasta datorîndu-se atît puternicei mortalități cît și emigrării.

Lipsa de apă este însă problema majoră. În scurtul sezon umed ploile cad în averse violente, transformînd solul în nisipuri mișcătoare. În restul anului solul rămîne uscat, presărat ici-colo cu „jagueys", bălți mai mult sau mai puțin adînci, pline de apă stătută, absolut insuficientă pentru necesitățile populației.

Guajiros, care sînt semi-nomazi, preferă să locuiască nu în sate sau alte așezări stabile, ci în adăposturi improvizate, deplasîndu-se permanent în căutarea pășunilor pentru capre. Crescute în turme, caprele constituie, de altfel, singurul capital al indianului Guajiro. Numărul lor determină atît prestigiul social cît și mijloacele de subzistență ale posesorului. Pielea și carnea caprelor sînt schimbate pe bunuri de consum, introduse în țară de cele mai multe ori prin contrabandă. Dar caprele consumînd vegetația și așa destul de rară, agravează efectele eroziunii solului. Se apreciază că dacă Guajiros nu își vor schimba modul de viață, peninsula riscă să devină complet pustie în mai puțin de 30 de ani.

Alte surse de existență ale locuitorilor sînt sarea marină, carierele de extracție a calcarului, pescuitul. Timp de două luni, în fiecare an, peste cinci mii de indieni emigrează către coastă pentru a extrage sarea depusă în marile bazine, după evaporarea apei de mare.

Indienii Guajiros sînt oameni înalți și chipeși. Cu pielea foarte arămie, la unii dintre ei se observă, în mod curios, suvițe de păr blond. Bărbații poartă de obicei, numai „juayuco", un șort din lînă, brodat, colorat și împodobit cu ciucuri. Femeile poartă tunici largi și sandale cu ciucuri uriași. Ele își ung fața cu cărbune de lemn pentru a se apăra de soare. Femeile fac cea mai mare parte din treburile casnice, copiii ocupîndu-se de capre, în timp ce bărbații își petrec majoritatea timpului culcați în hamace. „Nu pentru că nu ne-ar place să lucrăm, ci numai pentru că nu găsim nimic de lucru", explică ei.

★

Capitala regiunii, Riohacha, are aproximativ 13 000 locuitori. Aceștia sînt însăși ilustrarea sărăciei generale a peninsulei. Pe aeroportul din Riohacha pista este de pămînt. Întrucît aeroportul nu este utilat pentru comunicații radio, un drapel galben este arborat pe clădire ori de cîte ori pista prea îmbibată de apă nu permite aterizarea. Riohacha este de fapt un orășel cu străzi nepavate, fără electricitate și legături telefonice.

În ciuda acestui tablou sumbru, peninsula are totuși numeroase posibilități încă nevalorificate. În privința agriculturii și creșterii animalelor, principala dificultate rezidă însă în lipsa de apă și insuficienta cunoaștere a resurselor subsolului, a căror exploatare rațională ar deschide, fără îndoială, noi perspective în sectorul rural.

Subsolul peninsulei Guajira adăpostește zăcăminte de huilă, a căror exploatare este în prezent în studiu. În legătură cu aceasta se prevede construirea unei căi ferate și a unui nou port maritim la Cabo de la Vela, în prezent un simplu sat de pescari situat la extremitatea de nord-est a peninsulei.

Dar atît timp cît Guajiros vor continua să ducă o viață semi-nomadă, îmbunătățirile nu pot fi decît relative. Se depun eforturi pentru regruparea lor în zone speciale de pășuni avînd și surse de apă, urmărindu-se totodată și trecerea de la creșterea caprelor la cea a oilor, în condițiile unei utilizări cît mai raționale a pășunilor. Fiecare asemenea zonă de concentrare a populației s-ar întinde pe douăzeci și cinci de kilometri pătrați și ar cuprinde surse de apă, locuințe, servicii comunale, școli etc. Produsele alimentare distribuite de Programul alimentar mondial, persoanelor care trăiesc și locuiesc în astfel de zone le-ar permite să se fixeze în aceste centre. În prezent, există trei asemenea centre în curs de completare, grupînd circa 1 300 persoane — acesta fiind primul pas în realizarea programului REG-144, de punere în valoare a regiunii, program ce va fi executat în comun de Columbia și Venezuela cu colaborarea mai multor instituții ale O.N.U.

Realizarea REG-144 se întinde pe o durată de trei ani. Problema principală continuă să rămînă aprovizionarea cu apă. În afara resurselor subterane, care în ciuda salinității ridicate sînt potabile, se urmărește utilizarea rezervelor ce se vor crea prin construirea de baraje și diguri. Alte obiective importante ale programului sînt sănătatea publică, educația, comercializarea produselor rezultate din creșterea animalelor și din activitatea de artizanat rural.

ÎNTRE SENZAȚIONALUL REAL ȘI FALSUL SENZAȚIONAL

„Secretele Marii Piramide, Misterele Văii regilor. Blestemul faraonilor — sînt cîteva titluri între multe altele ale unor articole unde falsul senzațional se împletește cu informația eronată și cu cele mai extravagante speculații. Din secolul al XIX-lea Egiptul se oferă visării, dar unii „iluminați" sau, mai prozaic spus, negustorii de miracole preferă să fabuleze decît să fie istorici onești, deși de la izvoarele Nilului la Deltă, din preistorie și pînă la cucerirea romană, lumea antică a Egiptului este cu adevărat minunată fără a fi necesar să adăugăm istoriei sale legende, inventate de la început pînă la sfîrșit". Astfel își începe articolul său despre cele mai recente investigații arheologice de la Gizeh, unul dintre colaboratorii de prestigiu ai revistei **Science et Vie**. „Faimoasa răzbunare a faraonilor este un basm, inventat pe de-a-ntregul. Numeroși au fost cei care au participat la cercetarea piramidelor, a mormintelor faraonilor și care au murit, mult după aceea, de moarte bună. Alți cercetători mai trăiesc încă. Howard Carter însuși, principalul „vinovat" a trăit pînă în 1939" — scrie ziaristul de renume Pierre Schneider, în revista **L'Express** cu ocazia expoziției de la Petit Palais din Paris din februarie 1967 (nu 1969)!. Ne-am îngăduit să dăm aceste citate în locul unui comentariu privind articolul publicat în nr. 652 din aprilie a.c. al revistei „Magazin": „Răzbunarea faraonilor". Să relatăm însă întîmplările așa cum ele ne sînt dezvăluite de istorici și reporteri avizați.

Un amănunt care în alt context nu ar avea nici o importanță: Lordul Carnavon este pasionat de noua „minune" a secolului XX: automobilul, și se mîndrește a fi al treilea posesor al unui permis de conducere eliberat în Anglia. Nu știm însă dacă accidentul de automobil pe care-l are este unul dintre primele înregistrate a fi avut loc în Europa. E anul 1909. În urma accidentului are numeroase fracturi. Medicii îl sfătuiesc să-și aleagă o climă caldă pentru a se restabili mai repede. Alege soarele Egiptului, iar aici îl atrag mărturiile vechii civilizații. Ar dori să facă o descoperire arheologică de mare răsunet. Dar lordul Carnavon nu are cunoștințe de specialitate. Îl roagă pe Howard Carter, inspector al monumentelor Egiptului de mijloc și miazăzi să-i vină în ajutor. Dar în 1910 părea că toate „locuințele pentru eternitate" ale regilor Egiptului fuseseră reperate și... prădate. Locuitorii dintr-un mic sat, în apropierea Văii regilor, se specializaseră, din tată-n fiu, în prădarea acestor morminte, atît de bogate. Își transmiteau din generație în generație „tainele" mormintelor, intrările secrete, topografia acestora, adică tot ceea ce pe atunci egiptologii ignorau. Furau liniștiți fără teama vreunui blestem. Arheologii care s-au ostenit să le descopere aveau de fiecare dată surpriza de a fi ajuns prea tîrziu, cînd mormintele somptuoase erau devastate. Howard Carter care găsise prin 1906 inscris pe un vas un nume netrecut pe nici o listă de regi, redactată pe atunci, hotărăște să afle mormîntul acestui „necunoscut". E vorba de Tutankhamon. Cercetările încep în 1911, sînt întrerupte pe timpul primului război mondial, reluate și continuate fără vreun succes pînă în toamna lui 1922.

Concesiunea pentru această explorare arheologică este pe punctul de a expira. Lordul Carnavon de altfel nu mai are răbdare și nici chef să finanțeze o căutare vană. Pasiunea lui s-a stins. Carter încearcă totuși să caute pînă în ultima clipă a duratei de contract. Se fac săpături în fața mormîntului lui Ramses al VI-lea. E 4 noiembrie 1922. În fața ochilor lui apar, după atîta trudă zadarnică, cîteva trepte săpate în stîncă. Ele duc la intrarea unui mormînt! În sfîrșit, cest articol este spulberarea unor inexactități strecurate, pentru a acredita legenda blestemului. Or, atunci cînd Carter descoperă sarcofagul faraonului și-l deschide, lordul Carnavon nu asistă la scenă. Era bolnav. Se pare întîi malarie, a făcut apoi pneumonie și a murit de pneumonie la Cairo în martie 1923. S-a scris că atunci curentul electric în piramidă s-a întrerupt. Nu, în piramide nu este curent electric! Evident. Alții au pretins că în orașul Cairo a fost atunci pană de lumină. De ce? „Blestemul faraonilor" — au răspuns negustorii de miracole. Dar principalul „vinovat", așa cum spuneam, era bine sănătos. Și nici ceilalți specialiști nu au pățit nimic, cum iarăși din eroare s-a spus.

Să citățm însă pe cei avizați și în ce privește inscripția de „răzbunare": „inscripția găsită în mormînt nu avea nimic excepțional. S-au găsit numeroase asemenea inscripții. Bogăția mormintelor faraonice a trezit dorința de pradă încă din timpul construirii acestora, ceea ce i-a îndemnat pe arhitecții piramidelor să prevadă adevărate labirinte. Ei au multiplicat „șaradele", au făcut uși false, au pus avertizoare amenințătoare, încercînd pe toate căile să-i facă să renunțe pe cei ce intenționau să prade. Dar nici labirintele construite, nici teama nu au folosit prea mult. Se povestește că în timpul domniei lui Ramses al IX-lea a fost descoperit „un complot" al acestor hoți. Pentru că erau amestecați preoți și chiar ajutorul primarului Tebei, scandalul a fost înăbușit. Chiar și mormîntul lui Tutankhamon a fost „vizitat" în două rînduri. A doua oară, hoții au fost surprinși și ceea ce strînseseră a fost lăsat în grabă, în dezordine."

„Nu fiți necăjiți, cînd asemenea plăsmuiri fantastice sînt infirmate, cînd acest fel de senzațional este spulberat, — ne spun specialiștii. Realitatea este cu mult mai frumoasă, mai entuziasmantă decît oricare elucubrație a vreunui „piramidolog extravagant".

C. M.

IN PERICOL DE A FI LINȘAT

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

Telefonul sună și Dave Koelsh făcu un efort să răspundă. Erau orele patru după amiază, aparatul de aer condiționat se stricase și nu dorea altceva decît să fie lăsat în pace deoarece căldura il moleșise complet.

— Șerife, vă caută cineva.

— Fă-i legătura cu sergentul — răspunse Koelsh iritat.

— Harp este bolnav — veni replica centralistei. Koelsh fu cît p-aci să strige.

— Alo, șeriful? șopti o voce alterată. Ai dezlănțuit copoii în vînătoarea contra asasinului Bob J. Erler. De ce îl cauți în deșert și nu încerci la Phoen Hotel? La camera 214, etajul opt. Nu folosi sirenele, șerife!

— Înțeles! — spuse Koelsh. Celă'alt și închisese.

— Toți fac pe Sherlock Holmes! bombăni șeriful furios. Rechemă apoi centrala cu gîndul să facă scandal dar cînd auzi vocea politicoasă de la capătul firului întrebă de cineva care să repare aparatul de aer condiționat.

Rămăsese fără oameni. Toți fuseseră trimiși pe stîncile Arizonei unde se semnalase prezența lui Erler. Și acum stătea în cutia asta supraîncălzită să primească telefoane anonime! Cine putea fi?

Își aminti de avertismentul necunoscutului. Evident, voia să-și bată joc de el. Erler nu putea să se afle într-un hotel. Trase o dușcă de bere și se șterse cu podul palmelor. Sună centrala și verifică dacă tipul îl ceruse tocmai pe el, apoi ordonă să i se aducă doi agenți. Începu să fie neliniștit. N-ar fi fost exclus ca Bob J. Erler să fie în oraș.

În acest caz situația era extrem de gravă. Erler fusese acuzat că o ucisese pe Marily Clark. Totul se petrecuse noaptea, dar mama victimei pretindea că-l recunoscuse. El, șeriful nu prea era convins. Erler fusese un agent de-al lui; firește nu putea din acest motiv să-i facă favoruri, dorea însă să-l ajute să se predea și să se poată apăra, întocmai unui cetățean oarecare. Și ziariștilor le spusese lucrul acesta, iar declarația lui, cum era de așteptat, dăduse naștere unor proteste violente. Pînă și șeriful din vecinătate se arătase împotrivă ca el să facă parte din grupul celor care pornise la captură.

Opri mașina în fața hotelului. Pe trotuar îl așteptau doi polițiști cu aerul plictisit. Erau de la circulație, dar oricum erau înarmați.

Le făcu semn să-l urmeze în hol. Aerul proaspăt îl învioră. „Slavă Domnului aici este aer condiționat".

— Cine ocupă camera 214? — îl întrebă pe directorul hotelului arătîndu-i fotografia lui Erler.

La 214, camera era nelocuită și șeriful se așteptase la una ca asta.

Luă însă cheia și porni să arunce o privire în camera cu pricina gîndindu-se enervat la hazul celor doi polițiști care-l urmau, în cazul cînd n-ar fi găsit nimic acolo. Dădu totuși dispozițiile necesare avertizîndu-i să-l caute dacă nu va apare după cinci minute.

Pe coridor nu era țipenie. Se opri în fața ușii cutremurat de un fior. Frică? Sigur că da. Erler ochea strașnic... față în față cu el șansele de a scăpa erau mici. Începu să transpire...

„Digestie proastă" puse el diagnosticul, apoi împinse cu putere ușa.

— Ce mai faci Dave? — întrebă de undeva vocea lui Bob J. Erler. Koelsh tresări.

— Intră! îl îmbie Erler — sau îți zbor creierii.

★

Ușa se închise cu zgomot.

— Aruncă arma! Șeriful ascultă, avea în față un colt 45.

Tăcerea dură cîteva clipe. Era de nesuportat.

— Fii atent, afară sînt doi oameni, oricum viu nu poți ieși de aici.

— Să te ia dracu, Dave, mai bine un glonț decît călcat în picioare. Eu ți-am telefonat! Ești un căpos, dar cel puțin știi să asculți. Sînt nevinovat! Ai auzit? Nevinovat! Lasă-mă să-ți povestesc: cînd voi termina fă cu mine ce vrei... dacă vei crede de cuviință mă poți zvîrli pradă mulțimii din stradă....

Koelsh scuipă guma de mestecat și respiră ușurat.

S-a petrecut la Phoenix, în Arizona.

(Din „Domenica del Corriere")

Maimuțele din familia Galago african Dusty sînt atît de mici, încît la naștere puiul încape într-o linguriță de ceai. Exemplarele pe care le vedeți în ilustrația noastră au împlinit 3 săptămîni și ele constituie un permanent punct de atracție pentru vizitatorii parcului zoologic din Londra.

Artist adevărat este acela care emoţionează publicul

ne declară Nicolae Secăreanu

de Valeriu RĂPEANU

Am putea spune, parafrazîndu-l pe Tudor Arghezi, că Nicolae Secăreanu nu e doar un nume imprimat pe un disc, pe o bandă de magnetofon, sau pe un program de sală. E drept, satisfacţiile artistice pe care ni le-a prilejuit sînt atît de numeroase, atît de puternic înscrise în conştiinţa noastră, încît aş putea să evoc fiecare amănunt al serii cînd l-am văzut în rolul morarului din Rusalka sau mai recent în postura bătrînului servitor din „Livada cu vişini" dominînd prin prestanţa şi jocul său adînc interiorizat, scena. Este un actor în adevăratul înţeles al cuvîntului. Dar nu prin gestul larg, patetic şi spectaculos, ci prin profunzimea şi intensitatea trăirii, prin renunţarea la tot ceea ce ţine de convenţionalismul genului, de automatismul afectat al cîntăreţului, de stereotipia gestului, de grimasa studiată pînă la falsificare, cu care ne obişnuiseră interpreţii de operă. Nicolae Secăreanu simte cu adevărat fiecare bucată şi frază muzicală şi ne face să devenim prietenii muzicii trăind-o alături de el. E un interpret cu adevărat modern. Cînd îl ascultăm ne gîndim la ceea ce spunea Dietrich Fischer-Dieskau privitor la condiţia adevăratului interpret : „sunetul să dea sens cuvîntului, cuvîntul să dea sens sunetului".

— Sînteţi cunoscut nu numai ca un eminent interpret de operă, ci ca unul care a dus arta tălmăcirii liedului pe culmi înalte. Recitalurile dumneavoastră au fost pentru toţi melomanii adevărate evenimente muzicale. V-aş ruga să începem convorbirea cu cîteva consideraţii în legătură cu locul pe care îl ocupă liedul în formaţia unui interpret vocal.

— *Liedul se exprimă printr-o strînsă fuziune a cuvîntului şi a muzicii. Virtutea sa autentică rezidă în puterea comunicativă cu care creează într-un timp scurt — aş spune — un climat al sufletului. Condiţia interpretării unui lied constă întîi în posedarea unei tehnici vocale desăvîrşite, tehnică ce permite interpretului vocal să nu se mai gîndească la emisiunea vocii, apoi, să-şi dăruiască sufletul, exprimînd textul poetic în muzică aşa cum au gîndit-o şi au simţit-o creatorii lor, poetul şi compozitorul. În lied expresia nu abdică niciodată în favoarea efectului pur vocal.*

— Consideraţi că arta liedului are o influenţă asupra formaţiei spirituale a publicului ?

— *Liedul face parte din muzica de cameră. Publicul este sensibil la muzica adevărată. El înţelege subtilitatea artistică, dacă i se oferă o interpretare de bună calitate. Climatul muzical al unei ţări poate fi apreciat după numărul de concerte de muzică de cameră, în care eu înţeleg muzica instrumentală cu două, trei sau patru instrumente şi liedul vocal.*

Frecventarea acestor concerte va rafina publicul spiritualmente şi-i va îmbogăţi sensibilitatea.

— Cei care au urmărit de-a lungul anilor recitalurile dumneavoastră au admirat atenţia pe care de fiecare dată o acordaţi creaţiei româneşti nu numai prin înscrierea ei în repertoriu dar şi prin impresionanta tălmăcire muzicală a fiecărei lucrări ce ne emoţiona ca şi culmile genului pe acest tărîm. Credeţi deci că liedul românesc a dat pînă acum pagini care să poată concura cu cele mai bune creaţii străine ?

— *Liedul românesc a dat pagini remarcabile. Citez pe Mihail Jora a cărui „Proză" pe versuri de Bacovia o cînt cu mare plăcere. Apoi cîntecele lui Pascal Bentoiu, pe versurile scrise de St. O. Iosif, un cîntec de Luciliu Olteanu, pe versuri de Richepin, cuprinzînd sublimul sentiment al mamei, care mă emoţionează întotdeauna, cîntecele lui Ion Borgovan, din care „Cîntecul de leagăn" pe versuri de St. O Iosif a intrat de mult în comoara de nestemate a liedului românesc. Cîntecele lui Paul Constantinescu rămîn consacrate în antologia lirică românească. Toate aceste lucrări pot figura cu cinste alături de cele mai bune creaţii străine.*

— Liedul este legat de creaţia populară ?

— *Compozitorul este produs al pămîntului în care s-a născut — unde a auzit cîntecul popular. Melodia — curată şi simplă — cîntată de popor îi este dragă şi i-a rămas în suflet pentru toată viaţa. De aceea, compozitorul rămîne legat indisolubil de cîntecul popular. Din acest „grai al neamului", el trebuie să se inspire — să culeagă puteri pentru a scrie muzică proprie.*

— Sînteţi cunoscut şi ca un eminent interpret al muzicii noastre corale. Care sînt trăsăturile caracteristice ale şcolii noastre corale naţionale şi cum vedeţi dezvoltarea genului în viitor ?

— *Socotesc că izvorul muzicii corale este şi rămîne tezaurul folcloric — izvorul nesecat al geniului artistic al poporului nostru.*

Cred că este o înaltă datorie pentru compozitorii şi dirijorii de coruri să caute, să cerceteze, să prelucreze motivul autentic popular care trebuie dat aşa cum vor executa, le punea discuri, le vorbea despre compozitori şi despre interpreţi. Bine pregătiţi, elevii ascultau cu interes şi pricepere audiţia muzicală. Mulţi din elevii de atunci sînt frecvenţi auditori în sălile de concerte şi în sala de operă. Socotesc liceul ca un factor esenţial şi determinant în dezvoltarea muzicii, potrivit exemplului de mai sus.

— Pentru generaţia noastră dumneavoastră reprezentaţi un cîntăreţ ideal de operă...

— *A cînta nu înseamnă a înşira sunete, fără să spui nimic prin ele. A cînta înseamnă a înţelege textul poetic, a pătrunde muzica şi a le comunica într-un tot organic publicului — cu sinceritate şi adevăr. Cine cîntă numai pentru a-şi arăta vocea, rămîne un simplu posesor de voce ; artist este numai acela care emoţionează prin glasul său. Cîntăreţ nu este acela care are voce, ci acela care prin muncă şi talent reuşeşte să devină.*

— Dat fiind că aţi izbutit să realizaţi o fuziune exemplară între operă şi teatru, care sînt, după părerea dumneavoastră, legăturile şi deosebirile dintre aceste două genuri ?

— *În ambele genuri, operă şi teatru, artistul trebuie, prin arta sa, să-i emoţioneze pe ascultători. Genul operei este mai greu din cauza instrumentului vocal atît de fragil, de care nu poţi fi niciodată sigur. Cîntăreţul are la îndemînă două elemente esenţiale şi convingătoare : cuvîntul şi muzica. Pe amîndouă trebuie să ştie cum să le folosească pentru a realiza obiectul suprem al artei : expresia. În teatru ai la îndemînă numai cuvîntul, iar actorul trebuie să găsească singur culoarea de voce potrivită numai în eul lui sufletesc. În schimb, nu este îngrădit în manifestarea lui— de ritm, de măsură — cum este cîntăreţul de operă. În ambele cazuri trebuie să-ţi trăieşti rolul şi să-l exteriorizezi cu convingere. Adevărul scenic şi comportarea organică a actorului cer o muncă temeinică, o severă disciplină proprie, precum şi studiul atent al vieţii. Artă se face dăruindu-te ei exclusiv — toată viaţa.*

— În ce măsură opera este o specie a genului dramatic ?

— *Opera este un teatru cîntat — piesa muzicală poate fi dramatică, de exemplu opera „Othello" de Verdi, bufă sau comică — citez „Bărbierul din Sevilla" de Rossini. Iar alte opere — avînd caracterul lirico-dramatic, cum ar fi „Boema" de Puccini sau „Faust" de Gounod etc.*

Posibilităţile de expresie ale muzicii devin şi mai largi, graţie participării cuvîntului. Interfluctuaţia lor o concretizează expresia. S-ar putea spune despre cuvînt că el constituie forma sentimentului, formă pe care muzica o umple cu un anumit conţinut. dînd tensiune sentimentului şi intensificîndu-l.

— Din în ce în mai mult se aud păreri care prezic dispariţia operei, faptul că ea nu mai poate fi un gen al viitorului.

— *Opera rămîne nepieritoare. Vocea omenească este cel mai emoţionant instrument care pătrunde direct în suflet. Melodia scrisă de compozitori ca Bellini, Donizetti, Verdi, Puccini va fi dorită totdeauna de ascultători. Drama muzicală a lui Richard Wagner va sta ca o culme a artei, de-a lungul vremii. Opera va continua să trăiască şi în viitor, muzica ei va trezi emoţii, va înnobila sufletele, iar vocea frumoasă şi expresivă va fermeca totdeauna sufletele oamenilor. Opera, şi în general muzica simfonică, poate avea o audienţă mai largă în rîndurile tineretului.*

NICOLAE SECĂREANU
văzut de SILVAN

s-a aflat ; lucrarea corală a armonizării lui, fiind făcută în acelaşi spirit, fără ca puritatea şi suavitatea lui să fie cu nimic alterată.

Ascultînd o formaţie corală care cîntă un cîntec popular românesc, auditorii sînt mişcaţi de frumuseţea motivului popular dacă el nu este cumva prelucrat fără să se ţină seama de geniul ancestral, anonim, care l-a creat. Deci, într-un cuvînt, admirînd geniul popular şi păstrîndu-i puritatea esenţei.

— Care ar fi una din căile afective prin care această muzică ar putea cuceri tineretul impresionat, se pare, mai ales de muzica uşoară ?

— *Dacă se vor cînta baladele vechi, cîntecele româneşti — care proslăvesc virtuţile strămoşeşti şi ale vitejilor ce s-au jertfit pentru neam — ele vor sădi în tineret mîndria de a se fi născut dintr-un popor ales, iubitor de ţară, pentru care strămoşii şi-au dat viaţa, rămînînd neclintiţi în slujba ţării şi apărînd pămîntul în care s-au născut ca şi mormintele părinţilor lor ce se odihnesc în glie.*

Aş vrea să vă relatez o experienţă din urmă cu cîţiva ani, experienţă grăitoare după părerea mea. Eram invitat să dau concerte şi să particip la manifestări muzicale la Liceul Lazăr din Bucureşti, la clasele de muzică conduse de profesoara Getta Breazu. Se făceau audiţii muzicale o dată pe săptămînă cu formaţii instrumentale reduse din Filarmonica „G. Enescu" şi cu participarea artiştilor de afară. Înainte cu o săptămînă de audiţia programată, profesoara Breazu ţinea elevilor o conferinţă despre piesele muzicale ce se

Cu prilejul Festivalului internaţional de la Wiesbaden un colectiv al Operei Române din Bucureşti prezintă între 15 şi 18 mai patru spectacole cu operele „Oedip" de George Enescu, „Trubadurul" de Verdi şi „Boema" de Puccini. Spectacolul cu „Oedip" va fi dirijat de Cornel Trăilescu, în rolul titular fiind David Ohanesian.

Continuîndu-şi turneul, artiştii noştri lirici vor prezenta la Stuttgart, între 19 şi 24 mai, operele „Trubadurul" şi „Boema".

În Belgia, solii Operei Române bucureştene vor prezenta între 27 şi 31 mai operele „Trubadurul" şi „Don Carlos".

„Simfonia a IX-a" şi „Missa Solemnis" pe afişele noastre

de Viorel COSMA

Fiecare execuţie a capodoperei simfonice cu cor a lui Beethoven a marcat o piatră de hotar în viaţa muzicală a oricărei formaţii, oraş sau popor, după cum şi astăzi interpretarea **Simfoniei a IX-a** constituie un eveniment artistic de prim ordin pentru orice meloman. Puţini ştiu însă cîtă maturitate artistică şi ce eforturi solicită interpreţilor dificila partitură beethoveniană. Nu întîmplător dintre toate **Simfoniile** maestrului din Bonn **„a noua"** a rămas multă vreme departe de afişele concertelor din secolul trecut, primele audiţii avînd loc după aproape o jumătate de veac de la moartea compozitorului (la Budapesta, dirijorul Fereno Erkel a prezentat-o în martie 1865, iar la Varşovia a răsunat pentru întîia oară în 1879). În unele ţări de tradiţie muzicală, **Simfonia a IX-a** s-a executat după un secol de existenţă.

Două erau obstacolele principale ce se ridicau în faţa oricărei execuţii : cvartetul soliştilor vocali şi corul mixt ce intervenea în finalul lucrării. Desigur că nu se punea numai problema **alegerii** interpreţilor, ci, mai ales, a descoperirii unui mănunchi de virtuoşi cîntăreţi şi a unei formaţii corale **ample, de înaltă pregătire profesională.** De asemenea, nu se pot neglija nici dificultăţile de scriitură orchestrală, de amploare instrumentală. Totalizînd ansamblul de pe scenă, cea mai modestă execuţie depăşea 150 de persoane, fapt care cerea şi o sală corespunzătoare, greu de găsit în secolul trecut. Şi totuşi, mesajul profund umanist al muzicii lui Beethoven, chemarea compozitorului la unire şi prietenie a popoarelor, mesajul de pace între oameni adresat de o da lui Schiller au determinat deseori ca execuţia **Simfoniei cu cor** să îmbrace virtuţi simbolice.

În acest climat de entuziasm şi înfrăţire, finalul **Simfoniei a IX-a** de Beethoven a răsunat pentru întîia oară la Bucureşti vineri 30 octombrie 1859. Se sărbătorea centenarul naşterii poetului şi scriitorului Fiedrich Schiller. Dirijorul Teatrului Naţional, Alexandru Flechtenmacher, a interpretat „cu toată trupa înaintea bustului poetului", finalul simfoniei, cunoscuta **Odă a bucuriei.** După cum glăsuia afişul reprodus de ziarul **Românul,** ţara noastră „aducea omagiunile sale genialului german"[1]).

Aceeaşi **Odă a bucuriei,** cu acelaşi prilej (centenarul lui Schiller) şi tot în anul 1859 a răsunat la Braşov în interpretarea lui **Mannergesangverein[2]).** Oraşul de la poalele Tîmpei a fost însă martorul primei audiţii a **Simfoniei a IX-a.** Astfel capela regimentului austriac al Ulanilor, staţionată temporar în Braşov, a interpretat — primele trei părţi — sub conducerea dirijorului Ignaz Hajek.[3]). Este cea mai veche execuţie a capodoperei lui Beethoven în ţara noastră.

Interpretarea **integrală a Simfoniei a IX-a** a constituit visul de aur al **Societăţii Filarmonica Română** din Bucureşti condusă de Eduard Wachmann şi al Orchestrei **Ministerului Instrucţiunii Publice,** dirijată de Dimitrie Dinicu. Deşi au depus eforturi stăruitoare, totuşi nu au găsit nici sprijinul oficialităţii epocii şi nici condiţiile de maturitate artistică capabile să ofere mult dorita execuţie integrală. Dacă primului i-au lipsit atît corul, cît şi orchestra corespunzătoare, al doilea dispunea de formaţia **Carmen** a lui D.G. Kiriac, însă nu reuşea să-şi închege pretenţiosul cvartet vocal. Ambiţios, simţindu-şi puterile pe sfîrşite, bătrînul Eduard Wachmann a programat la 4 aprilie 1904, în sala Ateneului Român, prima audiţie (fără final) a **Simfoniei a IX-a.** Încercase zadarnic apropierea cu tînăra Societate corală **Carmen,** după cum s-a gîndit adeseori să-şi realizeze visul prin intermediul corului bisericii **Domniţa Bălaşa** de care fusese legat ca inspector şi membru în comitetul de conducere. Nu au lipsit tatonările cu Societatea bucureşteană **Liedertafel.** În cele din urmă, Eduard Wachmann s-a retras de la conducerea orchestrei (în 1908 a murit) fără a fi auzit sub cupola Ateneului triumfînd **Oda bucuriei** a lui Beethoven. Urmaşul său, tînărul director al Orchestrei Ministerului a sesizat importanţa acestei prime audiţii pentru prestigiul mişcării muzicale din ţara noastră, nu de puţine ori declarînd presei că această execuţie echivalează „cu întreaga stagiune muzicală". Dimitrie Dinicu dispunea de corul **Carmen,** însă nu reuşea nici el să-şi echilibreze cvartetul vocal din elemente autohtone. Hotărît să-şi împlinească visul, dirijorul şi-a îndreptat privirile către străinătate. Cînd angajarea celor patru solişti a devenit un fapt împlinit, Dimitrie Dinicu a anunţat în toamna anului 1908 ciclul complet al **Uverturilor** şi **Simfoniilor** lui Beethoven. Ciclul s-a desfăşurat într-o vizibilă adeziune a publicului bucureştean, concertele culminînd cu un **Festival Beethoven** la 22 martie 1909. În program — pe lîngă **Simfonia „destinului"** — figurau două prime audiţii beethoveniene : uvertura **Sfinţirea casei** şi **Simfonia a IX-a.** Dar în ultima clipă, soliştii oaspeţi au anunţat imposibilitatea deplasării la Bucureşti, Dimitrie Dinicu trebuind să se mulţumească doar cu execuţia primelor trei părţi ale lucrării. Eşecul nu l-a descurajat. A reluat tratativele, iar după succesul ciclului integralelor beethoveniene a anunţat la începutul stagiunii din 1909 execuţia irevocabilă a tuturor **Simfoniilor.** Marele eveniment al stagiunii urma să aibă loc în cursul lunii mai 1910. „Orchestra, corul şi soliştii vor fi în număr de 250 de persoane sub conducerea lui D. Dinicu — anunţa **L'Indépendance Roumaine.** Nu putem destul recomanda amatorilor de muzică bună şi numeroşilor admiratori ai genialului şi nemuritorului Beethoven de a nu pierde acest concert a cărui dată definitivă va fi anunţată în curînd".[4])

Pentru a doua oară tentativa a eşuat. Dimitrie Dinicu a apelat atunci la prestigiul maestrului George Enescu căruia i-a încredinţat nobila misiune de a da glas capodoperei lui Beethoven. Maestrul a chibzuit îndelung pînă a acceptat propunerea, însă a condiţionat-o de o execuţie exclusiv cu forţe artistice româneşti. Aşa s-a realizat la 14 decembrie 1914 prima audiţie **integrală a Simfoniei a IX-a.**

Eveniment de maturitate artistică, execuţia a adus pe scena Ateneului Român — alături de corul **Carmen** şi Orchestra Ministerului Instrucţiunii Publice — pe Elena Drăgulinescu-Stinghe, M. Georgescu, Romulus Vrăbiescu şi Gheorghe Folescu. Programul se completase cu **Ucenicul vrăjitor** de Paul Dukas şi **Capriciul spaniol** de N. A. Rimski-Korsakov, iar a doua execuţie (21 decembrie 1914) cu suita **Romeo şi Julieta** de Hector Berlioz şi — în primă audiţie — **Două nocturne** de Claude Debussy. „Întotdeauna această execuţie a **Simfoniei a IX-a** ne va da lecţia de solidaritate. Ea i-a făcut pe artiştii noştri să înveţe a se uita pe ei înşişi pentru a servi o cauză nobilă" — scria tînărul muzicolog Constantin Brăiloiu în ziarul **La Politique** din 16 decembrie 1914. Încheindu-şi cronica, viitorul savant remarca valoarea execuţiei colective : „Fiecare în parte nu însemnaţi mare lucru. dar toţi laolaltă reprezentaţi o forţă formidabilă".

După performanţa artistică a lui George Enescu un alt nume avea să se înscrie printre marii tălmăcitori ai capodoperei beethoveniene : George Georgescu. La numai un an de la debutul său la pupitrul orchestrei Filarmonica (9 martie 1921), „seniorul baghetei" românesti, pe atunci în vîrstă de 34 de ani, a realizat o emoţionantă execuţie, cvartetul vocal numărîndu-i pe Elena Drăgulinescu-Stinghe, Elena Şeinescu, Vasile Rabega şi Alexandru Lupescu, iar **Oda păcii** pe coriştii formaţiilor **Carmen, Liedertafel** şi **Opera Română. Simfonia a IX-a** va deveni poate cel mai statornic succes artistic al maestrului George Georgescu de-a lungul deceniilor.

Dintre oaspeţii străini, dirijorul german Hermann Scherchen şi compozitorul italian Pietro Mascagni au fost primii colaboratori ai formaţiilor şi soliştilor bucureşteni. În acelaşi an (1927), capodopera lui Beethoven s-a bucurat deci de două viziuni diametral opuse, ambele convingătoare : prima prin sobrietatea şi exactitatea execuţiei, a doua prin căldura „sudică" a temperamentului autorului **Cavalleriei rusticana.** În cvartetul vocal apăruse o soprană de ţinută artistică europeană : Eliza Băicoianu. **Simfonia a IX-a** intrase definitiv în inimile ascultătorilor români.

Cealaltă lucrare vocal-simfonică, **Missa Solemnis,** deşi s-a executat mai rar, se situează totuşi printre cele mai timpurii interpretări din lume. Fără prea multe detalii, o simplă notă dintr-un ziar din Timişoara, ne confirmă o surprinzătoare primă audiţie : 24 decembrie 1847. La Bucureşti, acelaşi George Georgescu şi acelaşi cor **Carmen** (de data aceasta sub conducerea lui Ion Chirescu) au prezentat **Missa Solemnis** la 24 noiembrie 1933. Cvartetul vocal i-a numărat pe Rösl Baumann-Rădulescu, Maria Snejina, Mircea Lazăr şi Gheorghe Folescu. Astfel cu acordurile **Missei Solemnis** — se împlinea imaginea Titanului pe meleagurile noastre.

[1]) **Românul,** Bucureşti, nr. 120, 29 octombrie/10 noiembrie 1859, p. 557.

[2]) **Die 50 Jährige Tätigkeit des Kronstadter Männer-Gesangverein, 1859 bis 1909,** Braşov, Ed. Johann Gött's Sohn, p. 10—11.

[3]) **Jahresbericht der Kronstädter Philharmonischen Gesellschaft über das 50 Jahr ihres Bestandes Vereinsjahr 1927/1928,** Braşov, Ed. Johann Gött's Sohn, 1928, p. 20.

[4]) **La 9-ème Symphonie de Beethoven,** in : **„L'Indépendance Roumaine",** Bucureşti, nr. 10 445, 23 aprilie/6 mai 1910, p. 2.

RONDELURI

de Cicerone Theodorescu

SEMAFORUL

Solemn, el una ştie : „Stop"
Fardat roş-verde ca o vampă
Dar clămpănind şi mizantrop
Ca un actor blazat la rampă.

Brezaie sau uscat Esop
Icnind în sine ca de-o crampă,
Solemn, el una ştie : „Stop"
Fardat roş-verde ca o vampă.

Citeşte-n cer, fals horoscop.
E-n drumul tău o-nchisă clampă.
Să nu dai gîndului galop
Nici inimii viteză amplă,

Solemn, el una ştie : „Stop...".

Desen de Tia PELTZ

In filmul „Martorul", Gérard Barray renunţă la postura cavalerului cu „mantie şi spadă" în favoarea unui rol misterios şi fascinant al unui tînăr care se îndrăgosteşte în împrejurările dramatice ale asasinării unei doamne bătrîne. Acţiunea filmului, în regia lui Anne Walter, se desfăşoară la Bruges — iar pelicula este o coproducţie franco-belgiană.

În clişeul nostru : Gérard Barray şi Claude Jade în filmul „Martorul".

AZIZ NESIN

CEASUL PUBLIC

(Urmare din nr. trecut)

Bucuria şi oboseala mă făcură să mă întind din nou pe trotuar. Oricum, pînă la zece, ajung la iubita mea. Dar, din cauza fugii nebuneşti pe care am tras-o pînă aici, eram ud ca un şoarece. Unde să mai pun şi hemoroizii, care parcă turbaseră ! Dar cel mai mult mă tulbura foamea. Citva timp am zăcut aproape în neştire.

Pe urmă însă m-am ridicat. Dragostea m-a ridicat !

Dar nu aveam puterea să fac măcar un pas. Mă tîrîi cu greu pînă la Şişli. Aici privii din nou la ceas, şi o luai iar la goană. Ceasornicul din piaţa Şişli arăta zece fără douăzeci ! Din nou fugeam de-mi scăpărau tălpile. Uitasem şi de hemoroizi, şi de foame şi de oboseală. Fugeam aşa de tare, de nu vedeam nimic în faţa mea. De mi-ar fi tăiat calea o gloată de oameni, cred că aş fi trecut pe partea cealaltă a străzii călcînd peste capetele lor. Sării peste un motociclist, de parcă m-aş fi jucat de-a capra. Era o adevărată cursă cu obstacole şi precis stabilisem un nou record pînă la Harbisie, dar lumea n-avea de unde să ştie. După calculele mele nu făcusem mai mult de 3—4 minute. Privii la ceasornic : şapte şi jumătate. „Sau din zăpăceală am alergat eu invers, sau s-a oprit ceasul ?!" mă gîndeam şi din nou privii la ceas. Nu stă, merge ! Minutarul se mişcă. M-am sprijinit pe stîlpul pe care era suspendat ceasul, de parcă eram beat. Pentru o clipă am văzut negru în faţa ochilor şi mă trecu un leşin. Mi-am pierdut cunoştinţa. Dar, mi-am revenit în fire şi am privit în primul rînd la ceasornic — opt şi trei minute. Zăcusem acolo o jumătate de oră.

M-am ridicat cu greu în picioare. Corpul îmi era parcă un sac cu oase. Pînă la întîlnirea cu iubita mea mai aveam două ore. Începui să mă mişc încet, încet. Capul mi se învîrtea, hemoroizii îmi provocau o durere groaznică, iar stomacul interpreta simfonia foamei. Dar, ziceam, curînd toate se vor termina. La 10 mă voi întîlni cu fata iubită. La 11 primesc medicamentul. La 12 am să mănînc bine şi fac rost şi de o slujbă. La 2, prietenul meu îmi va împrumuta bani, iar la 3 voi avea şi un avocat care mă va apăra fără bani. În sfîrşit, voi scăpa de belele.

Iată-mă ajuns şi în Taksim. Privesc la ceasornic. Ce credeţi? E zece. Fix zece ! Închid ochii şi o iau la goană. Zbor şi ningin şoaptă : Ah, draga mea, dacă ai întîrzia măcar cîteva minute ! Doar femeile au un obicei să întîrzie la întîlnire. Dacă întîrzia zece minute, mi-ar fi destul. Femeilor le place să-i facă pe bărbaţi să aştepte ! Ah !... Dacă ar întîrzia puţin...

Picioarele nu mai atingeau pămîntul : Călcam peste trecători. La un moment dat, se opri drept în faţa mea un automobil şi-mi închise drumul.

Lumea era uluită. În urma mea auzeam :

— O fi vreun alergător. O fi vreun concurs de alergare.

— Nu prea seamănă a sportiv, după ţinută.

— Atunci o fi vînzător ambulant ; fuge de controlorii municipali.

Forme, culori — toate, cînd apăreau, cînd dispăreau din faţa mea. Am căzut de două ori. Ca să nu pierd timp, făceam o tumbă şi mai cîştigam doi metri.

În sfîrşit iată-mă în piaţa Karakoy. Privesc la ceas : şase şi jumătate. Merge bine ! Iată un ceas bun !... Ştiu precis. Plecasem de-acasă, cum se luminase de ziuă. Înseamnă că e cel mult şapte. M-am bucurat că mai am de aşteptat trei ore şi jumătate. Dacă apar în halul ăsta în faţa fetei, se va speria de mine. Mai am timp să mă dichisesc.

Mă îndrept spre pod, pe cheiul Kadkoy, să trag puţin aer curat în piept şi să-mi revin.

M-am întins pe ponton. Cred că de-aş mai fi fugit puţin, cordul mi s-ar fi transformat în apă şi m-aş fi evaporat — atît alergasem. Am pierdut din greutate cel puţin trei, ba chiar cinci kilograme. Aducîndu-mi aminte de întîmplările de ieri, am ridicat capul. Şi dintr-o dată zăresc ceasornicul de la debarcader. Zece fără zece !

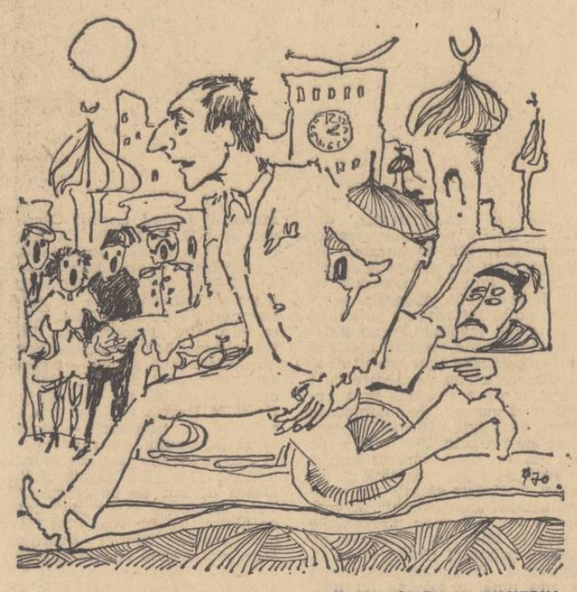

Desen de Dorin DIMITRIU

Nu mă reţineţi. Nimeni să nu mă reţină. Un avion cu reacţie e un fleac pe lîngă mine. Pe pod s-a întrerupt circulaţia. În spatele meu răsună fluierături, dar cine, oare, cine, frăţioare, să le dea cea mai mică atenţie ? Poliţiştii fluieră şi mă fugăresc. Poliţiştii să mă prindă ? Haidde ! Nici gloanţele lor nu mă pot ajunge ! Într-un suflet am ajuns în Piaţa Eminonu. Ceasul din piaţă arăta două şi jumătate. De disperare m-am prăbuşit la pămînt. Tremuram tot, de parcă mă lovise damblaua. Pe fată am pierdut-o. Dar am pierdut şi medicamentul contra hemoroizilor. Ce medicament ! Am pierdut masa de prînz şi serviciul. Astă nu ar fi nimic, dar nu-l mai găsesc nici pe prietenul meu care trebuia să-mi dea banii. Mi-a mai rămas o speranţă : avocatul. Cel puţin pe el să nu-l pierd. Pornii ca un mort. Nu-mi amintesc cum am ajuns în Sirkeci. Privesc la ceasul din faţa gării. Arăta... ora nouă ! Mi-am revenit... Uitai toată oboseala... Vedeţi ce înseamnă dragostea ?

În cale îmi iese un cunoscut :

— Ce-i cu tine în halul ăsta ?

Eram cu lacrimile în ochi, de ciudă că n-am reuşit să mă întîlnesc cu fata pe care o îndrăgisem.

— Nu mă întreba ! Îi răspunsei. Dar începui să-i povestesc totul ca şi cum m-ar fi întrebat.

După ce am terminat îmi spuse :

— Prietene, dar emoţiile tale n-au nici un rost !

— De ce ?

Privii la ceas :

— Pentru că pînă la întîlnire ţi-a mai rămas o jumătate de oră ! Acum e abia nouă şi jumătate.

Am oftat din străfundul rărunchilor şi am plecat împleticindu-mă.

Pe măsură ce mă apropiam de piaţa Baiazid, foamea, oboseala, durerile — au dispărut, iar inima îmi bătea aşa de tare, mai-mai să-mi spargă pieptul de emoţie.

Şi, iată-mă, în sfîrşit, la staţia de tramvai. Ceasornicul de lîngă staţie arăta opt şi douăzeci. Ceasornicul care se afla în stinga intrării la Universitate zece fără optsprezece minute, iar cel din dreapta nouă şi jumătate.

Ajungînd în staţie, am început să aştept. Aveam de gînd să-i spun iubitei că ea mi-a adus fericirea, că am găsit, în sfîrşit, de lucru, şi bani am găsit, şi medicamente împotriva hemoroizilor, şi că acum putem să ne căsătorim. Aşa cum fac toţi cei ce vin la o întîlnire, timp de aproape un ceas am aşteptat flămînd în staţie. După care, vreme de aproape încă o oră, am tot învîrtit lanţul cu cheie. Apoi alte cîteva ceasuri am alternat fluieratul cu învîrtirea lanţului cu cheie. Asta, pînă m-am lămurit.

Cînd mi-a venit mintea la cap, am ridicat ochii spre ceasornicul din piaţă ; două fără douăzeci. Se vede treaba că atunci cînd omul nu are ce face i se pare că timpul trece mai repede. Şi iar am început să repet ceea ce făcusem pînă atunci. Mă uitam la ceasul din staţie : şapte. Sau merge anapoda, sau era ora şapte seară ? Cît despre ceasurile din faţa Universităţii : unul arăta trei şi jumătate, altul nouă. Mai poţi înţelege ceva ?

Mă apropiai de un trecător :

— Iertaţi-mă, cît aveţi ora ?

Am nimerit parcă peste cel mai răuvoitor om din lume.

— Ce eşti orb ? mormăi el. Uite ceasornic la Bancă, uite altul în staţie Mai poftim dacă vrei şi în faţa Universităţii.

Am început din nou să fluier, să învîrtesc lanţul şi să vorbesc cu mine însumi. Între timp, cerul începuse să se întunece. Ceasul arăta zece şi un sfert. De bună seamă era o eclipsă de soare. Mă aşezai pe o bancă, la intrarea în parc, nu departe de staţie.

De ceea ce s-a mai petrecut, după cite le-am arătat, îmi amintesc ca prin vis. M-am trezit, am căscat, m-am întins. Apoi am sărit în picioare şi am privit la ceas : douăsprezece. Iubita am pierdut-o. Cel puţin să nu pierd şi masa de prînz Am plecat spre amicul cu care trebuia să mă văd la ora 12. Poarta clădirii unde îşi are biroul era încuiată

— De ce e închisă poarta ? Am întrebat.

Mi s-a răspuns :

— Duminica nu se lucrează. Întîlnirea cu iubita mea trebuia să aibă loc vineri. Înseamnă că am dormit în parc două zile. M-am înapoiat în piaţa Eminonu Am privit la ceasornicul care atîrna acolo : opt fără un sfert... Ce fel de opt fără un sfert ? Nici dimineaţa, nici seara...

Traducere de Gendan GEMIŞ

Mica Bibliotecă „magazin"

MIRAJUL CIRCULUI

de I. C. BUTNARU

Scenă din spectacol

Spectacolul prezentat de Circul Mare din Moscova, a cucerit și în acest an publicul bucureștean.

Curcubeul „părăzii" sclipind prin cromatica culorilor a încîntat și a uimit : costumul cu motive populare ucrainene a luat locul mătăsei și paietelor, iar „gopacul" s-a luat la întrecere cu saltul acrobatic, dovedind că de fapt împreună pot da reprezentației de circ, forme noi de manifestare. Din jocul acesta tineresc se desprind „sburînd" spre cupolă Maia și Viaceslav Aminov, executînd incredibile figuri acrobatice, iar jonglerul Evgrafov parcă se joacă cu mingile. Peste puțin manejul este „invadat" de animalele prezentate cu precizie și siguranță de Alexandra Sevcenko care apare purtînd — ca o garnitură la rochia de spectacol — o vulpe argintie... vie. Publicul ride, aplaudă, se amuză. Există de-a lungul întregului spectacol acea atmosferă specifică reprezentației de circ : antren, voie bună, destindere.

O păpușă este aruncată dintr-o cutie, iar acrobații Kolesnic în încercarea lor zadarnică de a o așeza la locul ei, realizează cele mai ciudate figuri de contorsionism ; ceva mai tîrziu Veronica Birina, pe o scară în permanentă mișcare, execută un echilibru în vîrful unui stilet. Orchestra a schimbat ritmul, luminile și-au schimbat tonurile, iar în manejul ce pare de necuprins, Isabela Martirosova, cu un saxofon și o harpă de clopoței, cucerește publicul prin acuratețea execuției și delicatețea de bibelou a gestului.

Acrobații Demidov uluiesc prin frumusețe plastică, grupul Franțuzov prin demonstrațiile originale la perș stîrnesc o binemeritată admirație, iar Vladimir Deșuc demonstrează pe niște role în permanentă mișcare, că echilibrul pentru el nu are nici un secret.

Răgetele celor zece leoaice nu-i impresionează pe Vladimir și Ludmila Sevcenko ! Imaginația, fantezia și o perfectă cunoaștere a psihologiei animalelor a putuț permite dresorilor ca un număr obișnuit în repertoriul circului să fie transformat într-un adevărat microspectacol de măiestrită performanță. Printre ei, doi tineri artiști valsează, iar obișnuitul cerc de flăcări este înlocuit cu un cerc prin care dresoarea execută figuri plastice, permițînd leoaicei să sară deasupra ei...

Printre toate aceste dificile numere, clovnii spectacolului se strecoară cu îndemînare de la un număr la altul, înveselind publicul. Musin, Kopît și Gabelev, un trio care se completează perfect, prezintă o suită de comedii mustind de haz. Învățînd de la tatăl său, un bătrîn și cunoscut clovn rus, Musin prezintă, în apariții sale solistice, o comedie de o remarcabilă valoare.

Leonid Projeiko, conducătorul artistic al ansamblului, a știut cu deosebită competență profesională să sudeze un spectacol care înmănunchiază numere atît de variate ca gen, iar regizorul Zaiț și prezentatorul Korobov i-au dat un ritm alert, plin de dinamism și vioiciune. Orchestra Circului „București", sub bagheta lui Joffe, dirijorul Circului Mare din Moscova, și-a găsit noi mijloace de exprimare.

CANNES 1970

Festivalul internațional al filmului de la Cannes este mai intîi o mare sărbătoare a filmului. Timp de aproape trei săptămîni, regizori, vedete și producători îndeplinesc ritualul apariției în fața fotografilor și a aparatelor de filmat, telexurile și teleimprimatoarele nu se opresc nici ziua, nici noaptea ,iar lumea este constrînsă să ia act de ce se petrece la Cannes. Căci Cannes-ul este în al doilea rînd și un pretext pentru declanșarea unei mașini publicitare. Dimineața, în biroul „foto-televiziune", de la etajul al III-lea al festivalului, cineva prinde în pioneze bucăți de hîrtie care umplu un perete întreg : „Louis de Funès se plimbă pe faleză" ; „La ora 2 Michèle Mercier apare pentru trei minute în holul de la etajul II", „Poimîine excursie pe insulă cu participarea vedetelor".

Un tren de 18 metri circulă pe faleză purtînd reclama unui film : „Leo cel de pe urmă", iar pe cer zboară un zepelin care face reclamă pentru un alt film. Toate magazinele din Cannes au în vitrine fotografii color, în mărime naturală, ale actorilor francezi. Data apariției în public contează foarte mult. În general, vedetele cu cît sînt mai bine cotate, cu atît apar mai spre sfîrșit. Kirk Douglas, de pildă, care face parte din juriu, deși prezent la Cannes din prima zi, a intrat timp de trei zile pe o ușă laterală și a apărut abia în a patra zi pe intrarea principală. Mai mult, ora sosirii la proiecție este decisivă. De obicei, este bine să întîrzii cît mai mult, ca să ai cît mai mult spațiu gol în față pînă în dreptul fotografilor.

Conferințele de presă sînt locul preferat al fotografilor pentru prim-planuri. Regizorul filmului „regizează" o serie de întrebări, la care răspunde cît mai de formă și cît mai pe îndelete, timp în care actorii stau cît mai țeapăn, iar fotografii apasă pe declanșator în liniște. Pînă acum, de la conferințele de presă au lipsit cîteodată vedetele masculine, uneori chiar regizorii, vedetele feminine niciodată.

Corespondență specială pentru „Magazin"

Dintre regizorii veniți la Cannes să-și prezinte filmele mai cunoscuți sînt A. Wajda, Vera Chytylova, John Boorman, alții au revenit doar ca simpli spectatori : William Wyler, Karel Reisz, Cacoianis.

Dacă s-ar reduce numai la recepții, fotografii, intrări și ieșiri din sală, Cannes-ul ar fi o farsă. Dar filmele prezentate anul acesta în cadrul competiției oficiale sînt foarte bune și justifică agitația. Pînă și cei care, în frunte cu renumitul Jean Luc Godard, au contestat Festivalul acum doi ani, sînt prezenți anul acesta cu filme la Cannes. Dacă nu în cadrul competiției oficiale, atunci măcar în cadrul „Săptămînii criticii" sau în „Cele 15 zile ale realizatorilor". Se pare că există două feluri de contestatari : cei sinceri și cei care încearcă prin aceasta să parvină.

Marile nume ale cinematografului mondial sînt reprezentate prin Ingmar Bergman („Pasiune") și Louis Bunuel („Tristana").

Anul acesta festivalul internațional al filmului de la Cannes marchează, cu siguranță, o etapă în istoria cinematografului mondial : apariția unei noi generații de regizori formați sub influența televiziunii, cu un acut simț al imaginii, al sunetului, profesioniști care au cu adevărat cinematograful în singe.

Palmaresul acestui concurs se va anunța astă-seară.

Nicolae OPRIȚESCU

PROIECTE ÎN FAȚA TEATRULUI PENTRU COPII ȘI TINERET „ION CREANGĂ"

Așa cum am informat ades despre proiectele deja în lucru ale unor teatre, ne-am oprit și asupra teatrului pentru copii și tineret „Ion Creangă", mai ales că profilul său ne îndreptățea la anumite întrebări legate de „Anul internațional al educației", organizat sub egida UNESCO. Ne-a răspuns la întrebări directorul teatrului, ION LUCIAN.

— Ultima parte a stagiunii va fi punctată de o serie de premiere cu adrese pentru virste diferite, ne spune domnia sa. În primul rînd *„Mateiaș Giscarul"* de Al. Andrițoiu și Marosi după cunoscuta poveste ungară, piesă pusă în scenă de regizorul Andrei Brădeanu (scenografia Dumitru Georgescu), avînd în rolurile principale pe Nicolae Gărdescu — invitat în spectacol, Ion Gh. Arcudeanu, Daniela Anencov, Ana Andrițoiu, Grigore Pogonat și alții. Paralel, regizorul N. Al. Toscani repetă *„Comoara de pe insula piraților"* de Marius Oniceanu după Stevenson, în scenografia Elenei Simirad-Munteanu. Din numeroasa distribuție spicuiesc : Grigore Gonga, de asemenea invitat, Gh. Vrîncean, Gh. Angheluță, Cicerone Ionescu, Victor Radovici, Alexandrina Halic.

— Cele două spectacole sînt evident adresate celor mici, dar tinerilor ce le oferiți ?

— O piesă românească de Panco și Bursan *„Loredana"*, pe care o voi pune chiar eu în scenă asistat de Anca Bursan, apoi *„Balada timpului care trece"*, de Charpantier în regia lui Radu Penciulescu și decorurile Floricăi Mălureanu, spectacol montat în cadrul „laboratorului" nostru.

— Ce înseamnă „laboratorul", prin ce se deosebește de restul montărilor ?

— În cadrul lui, actorii teatrului, care își doresc desăvîrșirea mijloacelor sau afirmarea unor calități nerelevate încă, propun și montează piese — noi le oferim condițiile necesare, — iar dacă spectacolele se dovedesc reușite le introducem în repertoriul curent.

— Mi se pare o interesantă formulă de profesionalizare. Aș vrea să aflu însă ce formule sau mijloace noi utilizați pentru atragerea și, mai ales, pentru educarea publicului d-voastră foarte special.

— Sub numele generic de „prietenii teatrului", experimentăm o serie de noi mijloace. Astfel, în cadrul bibliotecii pentru copii, actorii noștri prezintă lecturi dramatizate ; luna aceasta vom avea un concurs *„Cine știe cîștigă"* pe tema spectacolelor noastre cu întrebări referitoare la dramaturgia, arta spectacolului și interpreți, începînd din toamnă fiecare actor va lua în primire cîte o școală, nu ca instructor, ci ca prieten artistic, îndrumător. Încă două încercări cred că vor avea fructuoase rezultate. Începem o colaborare foarte strînsă cu Palatul Pionierilor, colaborare ce debutează prin montarea piesei lui Ion Luca, *„Școala din Humulești"*, avînd ca interpreți și copii de la cercul dramatic. Apoi, cu sprijinul sectorului 3 U.T.C., ne-am propus o familiarizare treptată cu teatrul a elevilor din școlile profesionale.

— Cum vedeți această familiarizare ?

— Îi vom aduce întîi la repetiții, apoi la spectacol, vom discuta cu ei după reprezentație, eventual pentru stimulare organizăm și concursuri cu premii.

— În ultimii ani, ne-ați obișnuit cu succese peste hotare. Unde veți mai pleca în anul acesta ?

— Sîntem invitați la „Premio Roma" cu un posibil turneu în continuare (16—26 iunie), la 27 iunie vom prezenta *„Poveste neterminată"* și *„Cocoșelul neascultător"* la Festivalul spectacolelor de copii și tineret la Sibenik (Iugoslavia), de asemenea cu perspectiva unui turneu, iar în toamnă, în luna octombrie, vom participa la zilele festive ale Berlinului.

— O atît de bogată și solicitată activitate mă obligă să întrerup suita întrebărilor. Evident, timpul vă este foarte prețios.

Florica ICHIM

Anthony Hopkins și Nathalie Delon au terminat de turnat „Cînd clopotele sună", un film de spionaj regizat de Etienne Perier (toți trei în imagine într-o pauză de lucru), film ce întrunește încă o serie de cunoscuți actori : Jack Hawkins, Robert Morley, Corin Redgrave (fratele Vanessei).

Samy Frey și Claude Brasseur (în imagine) sînt eroii filmului „Vînătoarea regală" ,ecranizare de François Leterrier după un roman de Pierre Moinot. Ludmila Mikael, Suzanne Flon și Magda Vasariova sînt partenerele celor doi.

CUNOSCUTUL regizor ceh Josef Mach își încearcă talentul și în genul polițist împreună cu operatorul Josef Strecha. Filmul, intitulat „Un asasin pe șine", are în fruntea distribuției pe Kveta Fialova pe care publicul nostru a putut s-o vadă recent în „Iluzii".

JACQUES DEMY *a ales un mănunchi de străluciți interpreți pentru ecranizarea romanului „Pielea măgarului". Pe generic vom întîlni numele lui Catherine Deneuve, Micheline Presle, Delphine Seyrig, Jean Marais și Jacques Péririn.*

„OPINIE SEPARATĂ", realizat de regizorii bulgari Ianuh Vazov și Lada Boradjieva, intenționează să facă pe spectatori să participe la soluționarea problemelor pe care le pune societatea contemporană, în cazul dat fiind vorba de dificultățile ce le are de înlăturat conducerea unei mine de cărbuni, defectuos organizată.

AGENȚIILE ȘI FILIALELE OFICIULUI NAȚIONAL DE TURISM

au pus în vînzare locuri pentru odihnă în stațiunile de pe VALEA PRAHOVEI cu PREȚURI REDUSE pe perioada mai — 10 iunie

SINAIA

— 800 m altitudine — 127 km de București — situată la poalele masivului Bucegi, cu vîrfurile Furnica, Piatra Arsă, Vîrful cu Dor. Renumită stațiune cu climat subalpin ; aer tonifiant, ozonizat. Numeroase obiective turistice : Castelul Peleș cu muzeul de artă feudală și artă decorativă ; Mănăstirea Sinaia. Ascensiuni la cota 1400 și la toate cabanele din Bucegi. Teleferic.

BUȘTENI

— 882 m altitudine — 135 km de București — stațiune renumită pentru peisajul său dominat de abruptul Bucegilor. Din „Poarta Bucegilor" o multitudine de cărări montane duc la cabanele de pe platou. Cartierul Zamora cu vile cochete este un admirabil loc de recreere pentru copii.

PREDEAL

— 1060 m altitudine — 147 km de București. Renumită stațiune climatericâ. Complexe turistice cu elegante vile, hoteluri, cabane, restaurante. Excursii spre platoul Bucegilor, pe Clăbucetul Taurului, la Piriul Rece, Valea Timișului spre Brașov. Teleferic.

REȚINEȚI

— reduceri de prețuri pînă la 10 iunie
— reduceri de 50% la transportul pe C.F.R.
— reduceri la tarifele de masă pentru copii pînă la 7 ani și cazare gratuită dacă nu solicită pat separat
— reducere la cazare pentru copii pînă la 14 ani.

ÎNSCRIERI LA AGENȚIILE ȘI FILIALELE O.N.T. DIN ȚARĂ

(5088)

Albumul iubitorilor de muzică ușoară

PETULA CLARK

Petula Clark este una dintre cele mai populare vedete internaționale de muzică ușoară. S-a născut la 15 noiembrie 1933 la Epsom (Anglia), oraș din comitatul Surrey, celebru pentru derby-ul hipic ce se alergă în fiecare an aici. A debutat la șapte ani, în roluri „gen Shirley Temple" în filme muzicale. La 12 ani a fost aleasă să apară în cunoscutul film muzical englez „London Town".

În timpul războiului mondial a participat la mai bine de 500 de spectacole pentru trupele aliate. Au urmat turnee prin toată Anglia, un show TV propriu, iar în 1954 primul succes notabil : „The Constant Nymph". În 1956 se remarcă printr-un spectacol de varietăți la „London Palladium", iar în 1957 printr-un sezon la „London' s Palace Theatre". Este solicitată pentru mai multe concerte pe continent ; din 1960 apare regulat pe scenele din Copenhaga, Las Vegas, Bruxelles, Hamburg, Roma, Paris. Melodia care a impus-o definitiv pe plan internațional a fost „Downtown", care a urcat pe locul I în top-ul american, Petula fiind prima englezoaică care a ocupat această poziție într-un interval de 12 ani.

În afară de locuri fruntașe în toate clasamentele internaționale (S.U.A., Canada, Australia, Japonia), Petula Clark este considerată și steaua internațională nr. 1 a Franței, țară care a adoptat-o.

Cîntăreață cu mare succes la public, este invitată pe toate meridianele, pentru turnee, show-uri TV, filme. Un mic exemplu : numai în 1967 au fost vîndute 7 milioane din discurile ei. Primele sale succese în Franța datează din epoca twist-ului („Ya Ya Twist", „Je chante doucement"). Alte piese de mare succes : „This Is My Song", „I Couldn't Live Without Your Love", „The Other Man' s Grass", „Don' t Give Up" „Don' t Sleepin the Subway", „Dans l' île de Manhattan", „Qu' est-ce qui fait courir le monde". În 1964 i s-au decernat trei discuri de aur (pentru vînzarea a peste un milion de exemplare) : „Monsieur" „Chariot" și „Romeo".

La televiziune s-a remarcat de curînd prin propriile sale seriale la B.B.C., precum și printr-un „one woman show", în culori, realizat în S.U.A. (din care o parte a fost filmat pe bordul vasului „Queen Mary", aflat în prezent lîngă Coasta Californiei).

Ca actriță de film, Petula s-a remarcat în „Finian' s Rainbow" (alături de Fred Astaire și Tommy Steele), precum și într-o versiune muzicală a lui „Good bye, Mr. Chips" (cu Peter O' Toole). În ultimul timp a apărut la Hollywood într-un western.

În egală măsură excelentă interpretă „de scenă", Petula s-a explicat astfel față de scriitorul Dennis Hall : „Nu banii sau siguranța vieții sînt lucrurile care mă călăuzesc în carieră, ci munceso pentru că-mi place. Sînt atrasă de lucrul alături de artiști celebri pe care i-am respectat întotdeauna și care am aflat că la rîndul lor mă respectă".

La începutul anului 1961, Petula s-a căsătorit cu directorul artistic francez Claude Wolff, și are două fetițe : Barbara Michele (8 ani) și Kathryn (7). La căsătorie s-a mutat în Franța. Acum cîțiva ani, publicul nostru a aplaudat-o cu prilejul cîtorva concerte pe care le-a dat pe scena Sălii Palatului.

În încheiere, cîteva declarații interesante ale Petulei Clark : „Marele meu cusur : nu pot găti ! Am încercat, dar întotdeauna iese că trebuie să fac într-o jumătate de oră o masă care ar lua două ore... Sînt momente cînd aș vrea să fiu singură cu copiii și soțul meu, dar aceasta se întîmplă foarte rar. Întotdeauna însă cînd plec pentru o perioadă mai mare de timp, iau copiii cu mine". Afecțiunea publicului a fost dovedită recent, cînd Petula și-a scrîntit glezna într-un accident de ski. Claude, soțul ei a primit mii de scrisori de la admiratori, care îl mustrau că a lăsat-o să-și riște viața... Adresa : Petula Clark, 54, Rue D' Hauteville, 75 — Paris IX, France.

Octavian URSULESCU

MERIDIANE LITERARE

• DE CURÎND a încetat din viață la Mainefield, în Elveția, prozatorul John Knittel, autor a numeroase cărți de răsunet, printre care „Via Mala", „Thérèse Etienne", „Bazaltul albastru".

• CU NUMĂRUL pe aprilie publicația literară franceză „La Revue de Paris" și-a încetat apariția. În legătură cu aceasta, săptămînalul „Le Figaro Littéraire" observă că în ultimii ani au dispărut numeroase periodice de prestigiu printre care „La Parisienne", „Le Mercure de France", „La Table ronde", „Les Cahiers des saisons"

• DOI ANTICARI din Israel au oferit guvernului din această țară o misterioasă colecție cuprinzînd 2 483 papirusuri vechi care, potrivit afirmațiilor acestora, ar avea o mare valoare istorică. Prețul cerut... un milion de dolari. Unii specialiști au opinat pentru respingerea ofertei, dar cumpărătorului virtual i s-a acordat drept termen de reflecție o lună.

• SE SPUNE că Parisul deține unul din primele locuri în lume, dacă nu chiar cel dintîi, în privința vînzărilor publice de cărți rare și autografe. Printre lucrările puse recent în vînzare se numără edițiile princeps ale unor opere fundamentale aparținînd faimosului arhitect Viollet-le-Duc „Dicționarul arhitecturii franceze din secolele XI—XVI" în zece volume și „Dicționarul mobilierului francez de pînă la Renaștere". O seamă de alte rarități bibliografice, în legătura lor originală, printre care o biografie a lui Cesar publicată în Veneția în 1471, Eseurile lui Montaigne, tipărite în 1727, provenind din biblioteca marchizului de Ségur, mareșal al Franței (1724—1801), Fabulele lui La Fontaine într-o ediție rară, cu legătură artistică, au fost oferite de asemenea colecționarilor. Pe piața manuscriselor s-au vîndut scrisori ale lui Wagner, Liszt, Nerval, Strindberg, Céline etc.

• PRINTRE SCRIERILE apărute în preajma aniversării Victoriei împotriva Germaniei hitleriste, cartea antifascistului Ernst Erich Noth „Memoriile unui german" (Ed. Julliard) s-a bucurat de o foarte bună primire.

• CUNOSCUTULUI PUBLICIST francez Hubert Beuve-Méry, fondatorul și fostul director al cotidianului „Le Monde", urmează să i se înmîneze medalia de aur a Institutului britanic al ziariștilor. Distincția este acordată „ziariștilor care dau dovadă de calități excepționale în exercitarea profesiunii lor".

• FAIMOSUL BEST-SELLER „Fluturele" al lui Henri Charrière, din care au fost publicate recent fragmente în revista „Secolul 20" a fost luna trecută, potrivit statisticilor, cea mai vîndută carte în Spania. Alte cărți deosebit de solicitate : „San Camilio, 1936", ultimul roman al lui Camilo Jose Cela, „Viața mea cu Martin Luther King" de Coretta Scott King.

• CONFLICTUL intervenit între moștenitorii celebrului scriitor francez Roger Martin du Gard, laureat al Premiului Nobel, a făcut imposibilă apariția, pînă acum, a postumelor acestuia. Se pare că, dintre ele, manuscrisul cel mai interesant este „Amintirile colonelului de Maumort", elaborat timp de 20 de ani, despre care fiica scriitorului scria recent că pune în lumină „calități care n-au fost afirmate în alte romane, bunăoară în „Familia Thibault".

• UN COLOCVIU pe tema „Tendințele și tehnicile romanului francez, după 1945" a fost organizat recent la centrul de filologie și literatură românică de pe lîngă Universitatea din Strassbourg.

• EDITORI VENALI, pentru a menține interesul pentru literatura sexy (interes în continuă scădere), recurg la soluții menite să ispitească curiozitatea cititorului. Astfel, o asemenea „operă" editată în Anglia urmează să se pună în vînzare însoțită de un disc, drept ilustrație muzicală a paginilor celor mai „reprezentative".

• NOUA CARTE a cunoscutului scriitor francez Henri de Montherlant se numește „Al treisprezecelea Cesar" și se inspiră, după cum arată și titlul, din antichitatea romană.

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 17 MAI

PROGRAMUL 1 : 8,20 Microavanpremieră. 8,30 Gimnastică. 8,40 Matineu duminical pentru copii și școlari. 10,00 Ora satului. 11,15 Concert simfonic. 12,00 De strajă patriei. 12,35 Emisiune în limba maghiară. 15,55 Campionatul mondial de baschet masculin : S.U.A. — Uruguay. Transmisiune de la Ljubljana. 17,30 Călătorie în lumea desenului animat. 18,00 Film serial: Oliver Twist (IX). 18,30 Noutăți cinematografice. 19,00 Telejurnal. 19,20 Rapsodia română, Anotimpurile vieții — montaj folcloric. 19,50 Moisei — un sat monument. Reportaj filmat realizat în județul Maramureș pe locul unor tragice evenimente din timpul războiului antifascist. 20,10 Filmul artistic „Corsarul", regia Michael Curtiz. 22,05 Muzică de dans în sunet și lumină — concert spectacol. 23,00 Telejurnal.

PROGRAMUL 2 : 20,10 Seară de teatru : „Regele Lear" de W. Shakespeare. 22,25 Roman foileton : „Portretul unei doamne" (reluarea episodului III).

LUNI 18 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Emisiune pentru tineret . Olimpiada de literatură. 18,30 Concert de muzică corală românească contemporană. 19,00 Telejurnal. 19,20 Cal'atea văzută le aproape 19,35 Pe strune de chitară... 19,50 Reflector. 20,00 Roman foileton : „Portretul unei doamne" (V). 20,45 Steaua fără nume. 21,35 Scena. Ce se joacă în orașele fără teatru ? 22,00 Telejurnal. 22,15 Campionatul mondial de baschet masculin : Brazilia—Iugoslavia. Transmisiune de la Ljubljana.

MARȚI 19 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Lumea copiilor. „Trei iezi cucuieți" după Ion Creangă. 18,30 Tinere talente. Muzică populară interpretată de soliști distinși la concursuri și festivaluri artistice de amatori. 19,00 Telejurnal. 19,20 La volan. 19,35 Ce știm și ce nu știm despre om ? Fizic, biologic, psihologic. 20,00 Seară de teatru : „Nepotul lui Rameau" de Diderot. 22,15 Teleglob — Columbia. 22,40 Telejurnal.

MIERCURI 20 MAI

18,00 Microavanpremieră. 18,05 Catalog și recolte. Emisiune pentru tineret. 18,30 Actualitatea muzicală. 19,00 Telejurnal. 19,20 Actualitatea în economie. 19,45 Campionatul mondial de baschet masculin : U.R.S.S. — S.U.A. Transmisiune de la Ljubljana. 20,30 Telecinemateca : „Noaptea amintirilor" cu Jean Gabin, Jules Berry, Arletty. 22,05 Ora editorului. 22,30 Spectacol muzical prezentat de cîntărețul de muzică ușoară Andy Williams. 22,45 Telejurnal.

JOI 21 MAI

PROGRAMUL 1. 16,40 Microavanpremieră ; Campionatul mondial de baschet masculin : Cehoslovacia — Brazilia. Transmisiune de la Ljubljana. 17,35 Emisiune în limba maghiară. 18,05 Film serial : „Oliver Twist" (XI). 18,35 Mult e dulce și frumoasă... 19,00 Telejurnal. 19,20 Fantezii pentru orgă de Valentin Greff. 19,35 Reflector. 19,50 Stagiunea lirică TV : „Traviata" operă de Giuseppe Verdi. 21,20 Ancheta TV Cazul George. (Din culisele contraspionajului). 21,50 Avanpremieră. 22,05 Actualități literare. 22,25 Muzică ușoară interpretată de Karel Gott. 22,45 Telejurnal.

PROGRAMUL 2. 20,00 Film artistic: „Căsătorie pripită ?" cu Lajos Basti și Klari Tolnay. 21,15 Poeți în studio. 21,30 Seară de balet : „Bolero" de Ravel. 21,50 Film serial : „Rocambole". Reluarea episodului IL

VINERI 22 MAI

17,00 Microavanpremieră. 17,05 Tele-școală. Matematică (clasa a XII-a). Fizică (clasa a XII-a). Film didactic (Fizică — clasele XI—XII) : Curenți electrici în gaze. 18,00 „Copiii vă așteaptă". 18,30 Muzică populară la cererea telespectatorilor. Cîntă Ion Cristoreanu. 18,45 Calitatea văzută de aproape. Reportaje filmate la Uzina „Independența"-Sibiu și Fabrica de mașini-unelte și agregate București. 19,00 Telejurnal. 19,20 Variantă la o doină. Reportaj printre moții care se specializează la Arad și Blaj în prelucrarea modernă a lemnului. 19,40 Reflector. 19,50 Mai aveți o întrebare ? Emisiune de cultură științifică. Recorduri umane. 21,00 Film artistic : „Totul de vînzare" de Andrzej Wajda. 22,35 Cadran. 23,00 Telejurnal.

SIMBATA 23 MAI

PROGRAMUL 1. 17,00 Microavanpremieră. 17,05 Emisiune în limba germană. 18,05 Bună seara, fete ! Bună seara, băieți ! 19,00 Telejurnal. 19,20 Desene animate. 19,30 Tele-enciclopedia. 20,30 Film serial : „Rocambole" (III) 21.10 : „O sută de clipe într-o secundă" 21.20 Profil pe 625 de linii. 22.00 Telejurnal. 22,15 Campionatul mondial de baschet masculin : Iugoslavia—S U A. Transmisiune de la Ljubljana. 23,00 Valurile Dunării. itinera. muzical-coregrafic.

PROGRAMUL 2 : 20.30 Mozaic cinematografic 21.30 Seara melomanului. Cîntă violonistul Ladislau Kiss. 21,50 Actualități literare. 22,10 Film serial : „Rîul întunecat". Reluarea episodului V.

● MODA ● MODA ● MODA ● MODA ● MODA ●

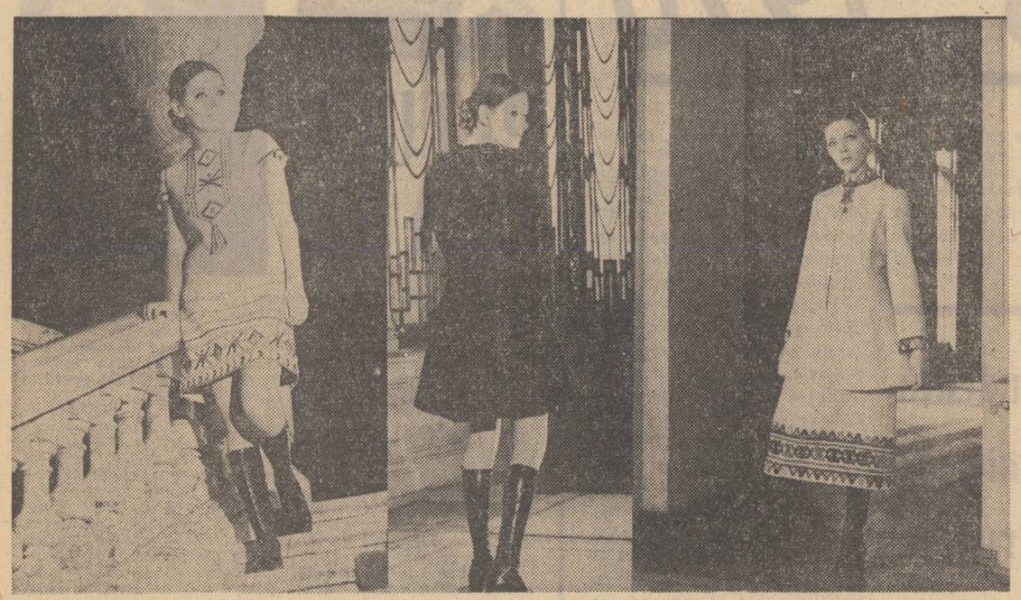

Suman de Bucovina, cu discrete motive ornamentale policrome (mijloc). Rochie din stofă cu alesătură, avînd elemente decorative întîlnite pe multe din piesele țărănești autentice (stînga). Gluga țărănească de Hunedoara a inspirat acest compleu elegant și modern. Linia jachetei redă giubeaua costumului popular oltenesc (dreapta)

ARTA POPULARĂ ÎNSPIRĂ MODA ANULUI 1970

Pentru strălucirea coloristică și originalitatea sa, costumul popular românesc se bucură de o unanimă apreciere. La Paris, Bruxelles sau Moscova, marile magazine au lansat cu deosebit succes piese autentice aparținînd portului nostru popular. Ilie românești au fost purtate la recepții pariziene, pinza-topită și broderiile au intrat în colecțiile de sezon ale unor mari case de mode și firme comerciale.

Va fi oare introdus costumul popular în garderoba modernă? La această întrebare ne-a răspuns OLGA HORȘIA, directoare adjunctă a Direcției de artă populară și meșteșuguri artistice a U.C.E.C.O.M, direcție care a realizat o colecție de modele inspirate nemijlocit din portul caracteristic al diverselor zone etnografice românești.

— Moda ultimilor ani a prezentat în întreaga lume o tendință accentuată de orientare spre originalitatea artei populare care oferă o sursă inepuizabilă de varietate și noutate.

— Există, așadar, o cale de simbioză între arta populară și modă în ceea ce reprezintă ea pentru anul 1970?

— Firește. Dar nu poate fi nicidecum vorba de a prelua pur și simplu costumul popular ca atare și a-l oferi drept ultimă opțiune a modei, cu toate că multe piese se pretează la aceasta. Este necesară o selecție și o transpunere. Am socotit că trebuie realizată o asemenea operă de selecție nu în forma, ci în spiritul artei populare, respectînd adică aidoma nu doar un motiv decorativ sau mai multe ci echilibrul între contextura de materiale — cromatică — croială. Un grup de specialiști a mers în comune, a petrecut zile întregi în muzee, luînd tipare, întocmind schițe, făcînd fotografii. Astfel, costumul de Oaș, renumit prin linia vaporoasă și exuberanța cromatică, cu platca și broderiile sale, a inspirat prin croială și decorație, o suită de rochii de faleză. Giubelele, haine din aba, fără mîneci, purtate în sudul țării, au devenit elegante veste de seară; sumanul de Bucovina, cu clini, jachetă, zadiile și catrințele transilvănene, compleurl de o ireproșabilă ținută modernă. Am studiat apoi și am reprodus podoabe specifice din epoca dacică și romană ca și din Evul mediu, reușind îmbinări interesante. Ceea ce am dorit este nu numai de a proba resursele extrem de bogate de inspirație pe care le prezintă arta populară ci și de a realiza o colecție cu calități practice. Cumpărătoarele vor putea judeca într-un viitor apropiat dacă am reușit sau nu, admirînd aceste ansambluri în magazine.

Cornelia PREDA

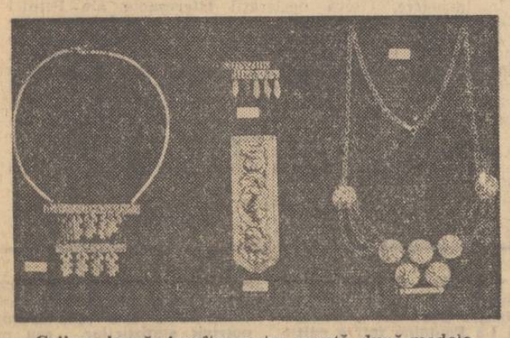

Coliere, broșă și pafta pentru poșetă, după modele din zona Pădureni.

LA LOCUL DE MUNCĂ

Cu politețea de mînă

Eplăcut să fii agreabil tuturor celor cu care lucrezi zi de zi? Nu va fi oare munca mai simplă, mai ușoară dacă se va desfășura într-o atmosferă de reală colegialitate, de respect reciproc? E greu, e complicat? Uneori poate că da. Dar nu uitați, lumea e ca o oglindă; îi arăți o față luminoasă și zîmbitoare, ea îți de asemenea; îi întorci un obraz încruntat, înciudat, veșnic posac, ea va răsfrînge întocmai același chip.

● Un simplu „bună ziua" spus pe un ton amical însoțit de un zîmbet — nu rece, nici de complezență ci plin de bunăvoință —, o privire — nu ocolită, nici pizmașă ci directă și deschisă — și ai început ziua de muncă „pășind cu dreptul".

Nu e nevoie de un salut cu gesturi demonstrative, exclamații, interpelări zgomotoase. Sînteți foarte apropiați? Strîngeți-vă mîinile; dacă nu, înclinați capul, surîdeți.

● Respectați orarul de muncă.

● Aveți întotdeauna o ținută îngrijită, corectă (ceea ce nu exclude cochetăria). Evitați însă o ținută provocatoare sau excentrică. Nu vă parfumați cu violență și preferați o apă de colonie proaspătă, discretă. Nu vă refaceți pieptănătura și nici machiajul în birou, așteptați s-o faceți în fața unei chiuvete și nu plecați de acolo lăsînd-o plină de pudră și fire de păr, ori plină de ruj.

● Nu împrumutați accesoriile de lucru de la colegii dv. fără să le fi cerut permisiunea.

● Nu-i împiedicați pe alții să lucreze vorbind într-una.

● Nu bateți cu tocurile pantofilor în podea; e un zgomot enervant pentru cei din jur.

● Nu deschideți fereastra fără să vă preocupați de colegii dv.

● Nu refuzați niciodată să faceți un mic serviciu; reciprocitatea vă va fi agreabilă.

● Nu ezitați să vă scuzați dacă ați făcut o greșeală.

● Răspundeți la telefon cu politețe și nu lăsați interlocutorul să aștepte la nesfîrșit la capătul firului.

● La sosirea unui nou venit în biroul dv. faceți tot ce vă stă în putință ca să-i înlesniți munca.

● Evitați orice glume sau familiaritate deplasată. Nici rezerva glacială nu e de recomandat.

● Nu discutați însărcinările care vi se dau.

● Dacă sînteți pus în situația de a afla fapte de o importanță deosebită nu le divulgați celor din jurul dv.

● Nu spuneți într-una lucruri lipsite de bunăvoință despre instituția sau întreprinderea unde lucrați.

● Nu declanșați discuții neplăcute și nu participați la ele. Deprindeți-vă să admiteți obiceiurile altora, în măsura în care ele nu vă sînt direct sau voit dăunătoare. Trebuie să faceți o observație? Faceți-o calm și scurt.

● Lăsați locul de muncă în ordine și perfect curat.

MEDICUL vă sfătuiește

Vom încerca să răspundem la întrebările mai multor cititori, explicînd în primul rînd ce este frica și care este mecanismul ei de apariție.

Frica este o trăire afectivă sau emoțională — o stare subiectivă, care reflectă atitudinea noastră față de obiectele și fenomenele realității, față de propriile noastre activități, față de ceilalți oameni. Stările afective constituie una din formele de reflectare a realității obiective și anume aceea a raporturilor dintre diferitele fenomene și trebuințele omului. În cazul nesatisfacerii trebuințelor de ordin biologic, organic sau social apare trăirea emoțională negativă — frica. Emoția de frică poate însoți starea afectivă de încordare care apare în funcție de etapa executării unei acțiuni, de apropierea unor momente critice (intrarea în colectivitatea de copii, schimbarea mediului, spitalizarea, începerea școlii, examene, concursuri chiar și pentru cei mari).

Frica poate juca un rol stenic sau astenic avînd capacitatea de a mări sau scădea energia și activitatea omului. Variabilitatea răspunsului este în funcție de împrejurări, de particularitățile individuale și de modul de reactivitate al fiecărui individ. Uneori doi frați gemeni în aceleași împrejurări, reacționează diferențiat.

În privința fiziologiei emoției de frică I. P. Pavlov arată că această stare afectivă depinde de schimbarea unui stereotip dinamic și de dificultățile adaptării unui stereotip dinamic nou (schimbarea modului de viață, întreruperea ocupațiilor obișnuite, pierderea unei persoane apropiate). S-au făcut nenumărate studii asupra emoțiilor și a localizării sediului lor la nivelul sistemului nervos central. Astfel s-a stabilit rolul hipotalamusului, al talamusului și al regiunii prefrontale a scoarței cerebrale. În cazurile patologice controlul scoarței cerebrale scade și atunci asistăm la izbucnirea exagerată a fricii, fără un substrat real. Deci scoarța cerebrală are un rol regulator aș emoției de frică.

Frica lovește uneori în mod deosebit copilul emotiv, care resimte mai repede și mai puternic decît ceilalți spaima, deoarece reacționează cu o mai mare intensitate la toate percepțiile. Este necesar ca încercările cărora le sînt supuși copiii să fie pe măsura rezistenței lor. Se vor evita șocurile emotive prea puternice. Copilul mic prezintă un bogat evantai de emoții. Se teme de „Baba Cloanța", de „Moșul", de „Bau-bau" (care va veni dacă copilul nu este cuminte) atunci cînd familia a recurs exagerat la autoritatea acestor personaje. Dacă se teme de a sta singur în camera lui, familia nu-l va închide acolo pentru a pleca la cinematograf. Părinții vor dormi în camera vecină, lăsînd ușa întredeschisă. În tăcerea nopții o serie de zgomote din stradă, din grădină sau micile zgomote transmise de radiatorul caloriferului sau de țevile de apă pot să-l înfricoșeze pe copil. Dacă se teme de întuneric nu-i vom refuza să stea cu o lampă mică aprinsă, în cazul în care ea se dovedește indispensabilă.

Treptat vom învăța copilul să-și stăpînească temerile raționînd. La început îi vom însoți să facă unele comisioane în semiîntuneric analizînd împreună absurditatea temerilor sale. Evident acest antrenament este dificil pentru copilul emotiv, atît de înclinat spre frică. Trebuie însă mai întîi ca părinții înșiși să dea dovada stăpînirii de sine, de exemplu în timpul unei furtuni, căci frica este foarte contagioasă.

Copilul emotiv, fricos, va fi ferit de vizionarea filmelor și de lectura cărților prea înspăimîntătoare. Nici legendele și nici basmele nu sînt întotdeauna inofensive din acest punct de vedere. Așa că se recomandă ca atunci cînd le povestim să trecem repede peste anumite pasaje dramatice. Mulți adulți își amintesc că ascultînd unele povești s-au cutremurat sau au plîns la sfîrșit. Desenele animate conțin uneori imagini penibile pentru sensibilitatea copiilor (animale furioase, uriași, vrăjitoare hidoase, stafii).

La școlar frica devine dependentă de insuccesele vieții școlare, precum și de ecoul acestora în conștiința copilului și în atitudinea familiei și a profesorilor față de el. Deci în cazul unor dificultăți școlare să analizăm întîi cauzele lor și ulterior să exersăm presiuni asupra copilului.

La copii, adolescenți sau adulți pot apare uneori frici obsedante, temeri nejustificate, iraționale, ilogice și totuși conștiente, foarte penibile pentru că nu pot fi stăpînite — numite fobii. Obiectele fobiilor sînt de o varietate infinită, ducînd la o eflorescență de denumiri și descrieri de fobii de o importanță și frecvență inegale. Ele pot reprezenta un simptom al unei boli psihice. Dacă ele persistă, și toate încercările pentru a le face să dispară nu reușesc, se recomandă consultarea unui medic psihiatru.

Dr. Ana MURGULET

ALOE, O CĂUTATĂ PLANTĂ DECORATIVĂ ȘI MEDICINALĂ

Plantă de apartament, cu frunzele suculente, lungi, ghimpoase pe margini și grațios curbate, aloe este îndrăgită de mulți amatori de specii decorative. Se mai numește și Sabur, iar unele din cele circa 200 specii cunoscute au importante utilizări medicinale. În acest scop se folosește mai mult produsul uscat obținut din sucul frunzelor prin presare sau alte procedee.

Administrarea preparatelor de aloe trebuie făcută numai la indicația medicului deoarece pe lîngă părțile pozitive ele au și unele contraindicații: în enterocolite, în apendicită cronică, în afecțiunile uterului, vezicii și rinichiului.

În timpul iernii plantele se păstrează în încăperi luminoase, bine aerisite și departe de sursa de căldură, deoarece temperatura cea mai potrivită pentru creștere în această perioadă este de 8—10 grade. De asemenea, în timpul iernii udatul se face rar pentru a feri plantele de putrezire.

Se întîmplă uneori ca plantele să se îmnoaie și să-și schimbe culoarea. Această situație se ivește de regulă atunci cînd planta se udă prea abundent în timpul iernii. În astfel de cazuri, pentru a nu pierde plantele se poate proceda astfel: se taie tulpina pînă la partea sănătoasă, se trece ghiveciul într-un loc mai călduros și se întrerupe udatul.

După ce tăietura tulpinii s-a zvîntat, planta se mută în alt vas, într-un amestec alcătuit din o parte pămînt de țelină, o parte mraniță și nisip. Udatul se va reîncepe numai după ce s-au format rădăcini noi.

O dată cu sosirea primăverii, cantitatea de apă folosită la udat se va mări. De asemenea sporește numărul udărilor. Amatorii care doresc să înmulțească plantele de aloe pot face acest lucru prin semințe care se pun la încolțit la o temperatură de 15—18 grade, într-un amestec de pămînt de frunze și nisip, sau mai ușor, prin despărțirea lăstarilor care cresc la baza plantei (drajoni). Aceștia, după separare, se pun la înrădăcinat în nisip, într-o încăpere încălzită.

Ing. Șt. BĂLĂNESCU
profesor la Liceul agricol „Ion Ionescu de la Brad"
Roman

„COLECȚII" RARE DE ARBORI EXOTICI

Dintre puținele parcuri dendrologice existente în Moldova, două se găsesc pe teritoriul județului Bacău. Mai puțin cunoscut, parcul de la Doftana este situat între Tg. Ocna și Comănești, pe șoseaua care străbate Valea Trotușului. Creat cu multe decenii în urmă din pasiunea pentru silvicultură a inginerului Iuliu Moldovan, el cuprinde peste 250 de specii de arbori exotici, fiind una din cele mai bogate „colecții" de acest fel din țară. Exemplarele de Pinus Densiflora, Pinus Flexilis, Pinus Coraensis, molid negru și molid siberian sînt unice la noi, ele reușind să se adapteze destul de bine condițiilor locale de climă.

Mult mai vechi, dar și mai mare — se întinde pe o suprafață de peste 50 hectare —, parcul dendrologic Hemeiuși se află în imediata vecinătate a orașului Bacău. Numai în ultimii 10 ani „colecția" acestuia a fost îmbogățită cu peste 150 de specii noi de arbori exotici ornamentali și forestieri. Dintre speciile rare amintim arborele de plută originar din America, Ginkgo — arbore dioic, fiecare exemplar avînd flori de un singur sex —, chiparosul de apă — conifer cu frunza căzătoare —, Tsuga, Pinul Strob, Magnolia Soulangeana.

Se împlinesc 15 ani de cînd la Hemeiuși funcționează și o stațiune experimentală a Institutului de cercetări forestiere. Studiile întreprinse de specialiștii de aici au ca principale obiective aclimatizarea și înmulțirea arborilor din speciile exotice silvice în vederea extinderii lor în masiv, ameliorarea principalelor specii forestiere prin hibridări, producerea semințelor selecționate de specii valoroase și repede crescătoare prin plantaje. Prin altoirea lor cu aceeași specie, perioada de ajungere la maturitate sișdeci de fructificare a arborilor din plantaje se scurtează cu cel puțin 20 de ani. Dintre rezultatele înregistrate pînă acum, merită amintite înființarea primelor plantații pilot cu specii exotice de interes forestier la ocolul silvic Dărmănești, crearea a 35 hectare de plantaje de pin silvestru și larice în parcul dendrologic Hemeiuși, obținerea de semințe de hibrizi prin polenizări artificiale încrucișate la diferite specii de pini exotici din parcul dendrologic Doftana. Tot în vederea obținerii de semințe cu calități superioare, în prezent la Hemeiuși se fac altoiri pe molizi cu altoaie recoltate din arbori de rezonanță selecționați din vestiții codri ai Neamțului și Sucevei. La această dată stațiunea întreține legături și face schimburi de semințe cu 100 de grădini botanice de pe diferite meridiane ale globului.

C. AZOIȚII

POȘTA MEDICALĂ

B.I. — Bacău. *Petele pigmentare pe care le prezentați pot fi determinate de mai multe cauze locale sau generale. Numai medicul dermatolog examinîndu-vă poate preciza etiologia lor și să vă indice tratamentul adecvat. Dacă ați beneficiat de primul tratament și după întreruperea lui petele au recidivat, înseamnă că nu ați urmat tratamentul un timp suficient. Este bine să-l repetați.*

I.K. — Băile Herculane. *Vă recomandăm să vă adresați medicului endocrinolog. În București se acordă consultații în cadrul policlinicii speciale cu plată din str. Negustori nr. 1*

A.F. — Constanța. *Tratamentul hormonal pentru a stimula creșterea staturală se face în cadrul Institutului de endocrinologie din București, Bd. Aviatorilor. La vîrsta de 21 ani nu se mai fac asemenea tratamente. Referitor la cea de a doua problemă, după descrierea pe care ați făcut-o presupunem că este o carie de colet. Medicul stomatolog va preciza diagnosticul și vă va aplica tratamentul corespunzător.*

OPRESCU LEONID — Brașov. *Pentru intervenția care vă interesează (chirurgia estetică a nasului) vă adresați specialiștilor de la clinica O.R.L. spitalul Colțea sau la spitalul de chirurgie plastică și reparatorie, str. Arhitect Mincu nr. 7, București.*

ILIE RADU — Iași. *Ne întrebați dacă la cantinele restaurant ale stațiunilor balneare de pe Valea Prahovei veți servi cu certitudine un regim alimentar indicat în afecțiunile gastro-intestinale. Dacă agenția O.N.T. nu v-a lămurit, vă recomandăm să vă adresați conducerilor stațiunilor Predeal sau Sinaia. Ele vă vor răspunde cu certitudine. Cantine dietetice special profilate există în stațiunile balneare specifice pentru afecțiunile gastro-intestinale.*

P.S. — Sibiu. *Este necesar să vă examineze medicii specialiști în boli dermato-venerice și neurologie. Ei vor decide dacă mai este necesar să repetați reacțiile serologice și tratamentul. Aceleași recomandări sînt valabile și pentru copilul dv.*

P.C. — Rădăuți. *Ne întrebați unde să vă adresați pentru o afecțiune reumatismală cronică. În București există Centrul metodologic de reumatologie în str. Iulius Fucik.*

B. LUCREȚIA — Constanța. *Într-adevăr, aveți un exces ponderal — 58 kg pentru înălțimea de 1,50 m. Și pentru cea de a doua problemă pe care ne semnalați, este necesar să vă examineze medicul endocrinolog și să vă recomande regimul alimentar adecvat. Nu uitați exercițiile fizice, înot, mișcare, mers pe jos.*

PENTRU MENIURILE SĂPTĂMÎNII

OMLETĂ CU LEGUME ȘI SOS DE ROȘII

O mîncare pe cît de economică pe atît de gustoasă, de rapidă. Gospodina îi poate schimba compoziția la dorință în funcție de gust, rezerve și chiar de unele resturi de care dispune: carne fiartă, mezeluri, pește sau soteuri de legume.

Un sos alb cu cașcaval ras poate înlocui sosul de roșii a cărui rețetă v-o oferim.

INGREDIENTE (pentru 4 persoane): 4 ouă, 50 g făină, un vîrf de cuțit cu bicarbonat, 2 dl de lapte (apă sau sifon), sare și piper, o lingură de ulei; umplutura: 25 g unt sau margarină, puțin untdelemn, o ceapă mică, doi cartofi mijlocii fierți, 50 g ciuperci, o lingură de pătrunjel verde mărunt tăiat, sare și piper.

Amestecul de legume se face după sezon și preferințe dar se poate înlocui cu o singură legumă, de pildă numai cu mazăre verde (fiartă și bine scursă). Legumele pot fi înlocuite cu carne: felioare de slănină afumată, ficat de pasăre special păstrat, fîșioare de pasăre ori pește fiert, cuburi mici de șuncă etc. Puteți umple fiecare omletă cu altceva.

Sos de roșii: **O lingură de unt sau margarină, o lingură de untdelemn, o ceapă mică, cîteva frunze de țelină, 350 g roșii (proaspete sau conservate în bulion), 1 dl de apă, la nevoie încă o lingurită de bulion pastă, o lingură de făină sare și piper, un vîrf de cuțit cu zahăr.**

PREPARARE: Sosul de roșii. Înfierbîntați într-o cratițioară untul și untdelemnul. Adăugați ceapa curățată și tocată, frunzele de țelină mărunt tăiate și lăsați-le pe foc potrivit amestecînd mereu pînă ce ceapa devine sticloasă. Adăugați roșiile tăiate în bucăți, apa sau sucul în care au fost conservate roșiile, sarea, piperul și zahărul (cantitatea poate fi sporită după gust). Acoperiți și lăsați să fiarbă 15 minute pe foc mic. Pasați și dacă gustul de roșii nu vi se pare suficient de pregnant mai adăugați o lingurită de pastă de bulion desfăcută cu puțină apă. Încorporați făina, cu grijă, să nu faceți cocoloașe (frecați-o în prealabil cu o lingurită de untdelemn sau o nucă de unt). Repuneți sosul pe foc și lăsați-l să mai dea în cîteva clocote. Păstrați-l la cald.

Omleta. Bateți ouăle cu făină și bicarbonat; desfaceți cu atît lichid cît să obțineți un aluat de consistența unei smîntîni groase. Sărați, piperați, adăugați uleiul. Separat rumeniți în 25 g unt și puțin ulei ceapa tocată, cartofii tăiați în cuburi și ciupercile în lamele subțiri. Adăugați pătrunjelul verde tocat, sare și piper. După ce sînt gata lăsați-le să se răcorească și apoi amestecați-le cu aluatul pentru omletă. Împărțiți compoziția în patru părți egale. Înfigeți în furculiță o bucată de slănină sau de miez de pîine mulată în untdelemn, ungeți cu ea tigaia (omletele nu vor ieși astfel prea grase și veți realiza și o economie de untdelemn). Încingeți tigaia; turnați una din porțiile de amestec pregătite; rumeniți-o pe foc mic; întoarceți. Răsturnați-o pe o farfurie caldă; clădiți deasupra celelalte omlete. Presărați sau nu între ele cașcaval ras. Acoperiți cu sos de roșii fierbinte. Serviți imediat.

● Preferați o omletă simplă numai cu mărar mărunt tăiat? Nimic mai simplu.

Preparați-o ca mai sus, înlocuiți legumele cu 2—3 legături de mărar spălat, tocat și încorporat în ouăle bătute. Rumeniți omletele pe ambele părți. Presărați între ele urdă proaspătă. Serviți-le acoperite cu un sos alb preparat cu smîntînă (25 g unt plus două linguri de făină plus 100 g smîntînă plus sare).

O salată verde sau combinată (ridichi, ceapă, verdețuri) poate completa acest fel.

Olimpia ȘTEFANESCU

NOU, MODERN, PRACTIC!

În magazinele de specialitate, găsiți un interesant sortiment de perdele din fire DIOLEN. Aceste perdele sînt fine, transparente, durabile, lavabile și ușor de întreținut: spălat-agățat-gata!

Diolen
garantează calitatea produsului

PREȚURI AVANTAJOASE

PUBLICOM

CASA BUCOVINEANĂ din SUCEAVA

Oferă consumatorilor săi o mare varietate de produse ale artei culinare cu specific local, numeroase sortimente, din laboratorul propriu și de bucătărie, gustoase, proaspete, de calitate superioară. Vinuri dintre cele mai renumite soiuri și podgorii completează meniul ce-l puteți servi la „Casa Bucovineană".

(5089)

TAPL